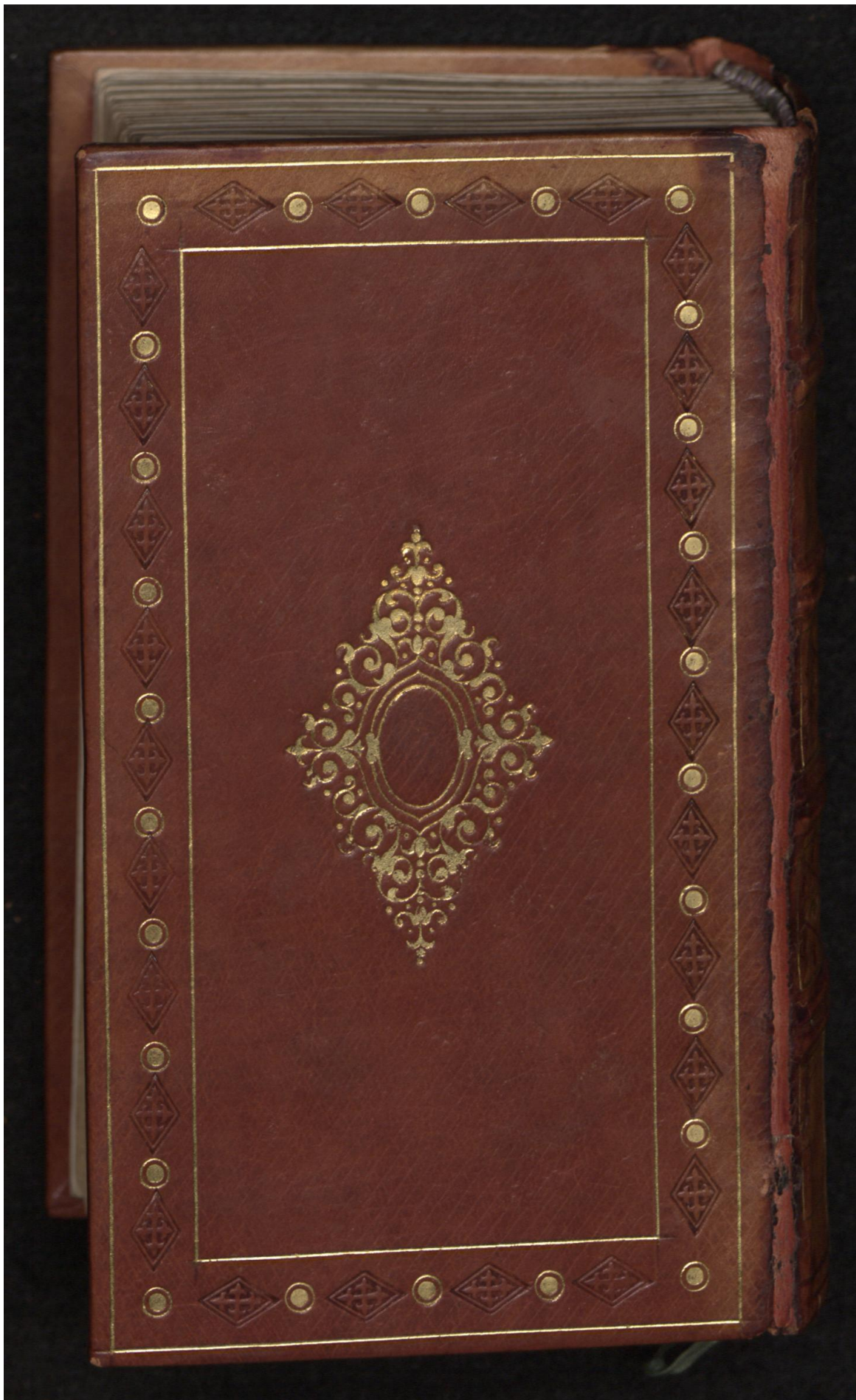

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.1.1.11.2

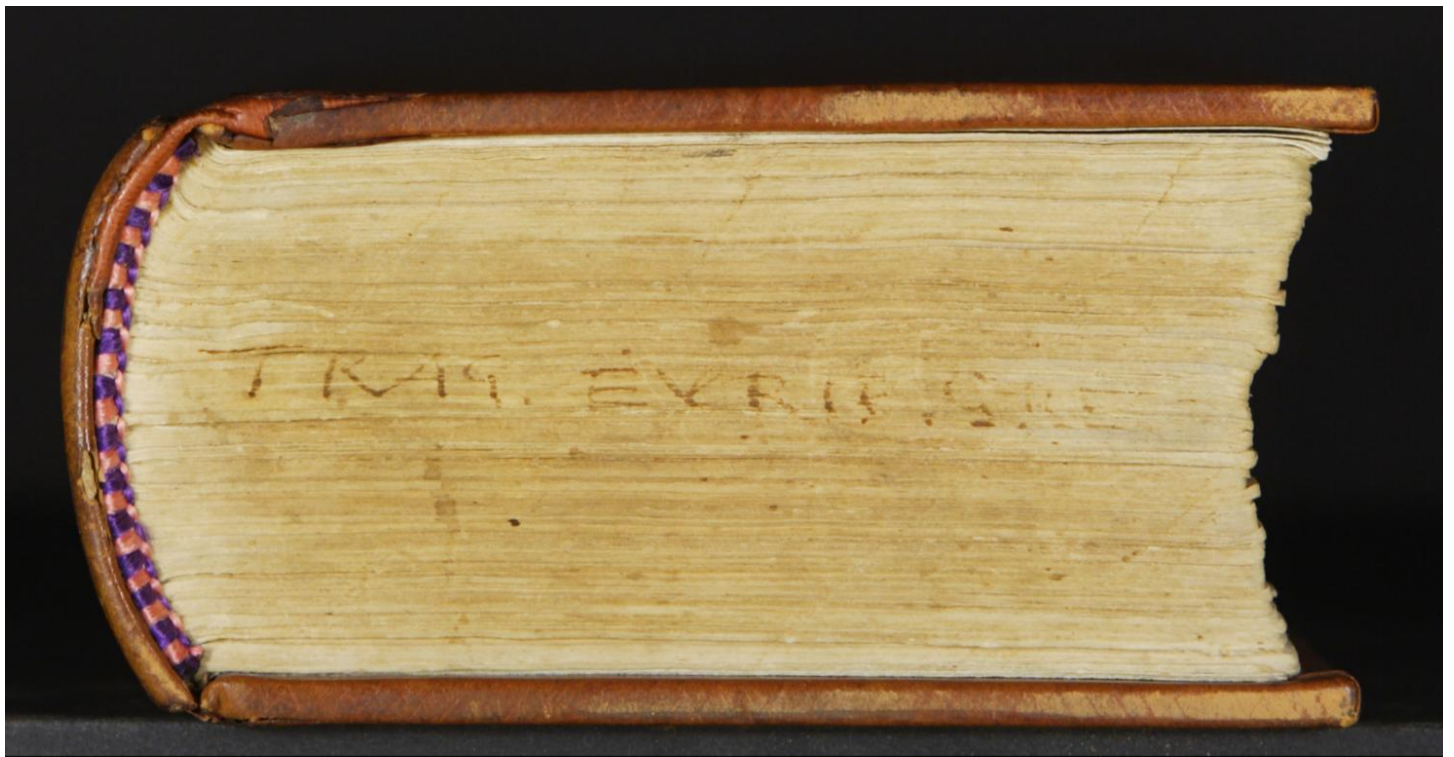

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.1.1.11.2

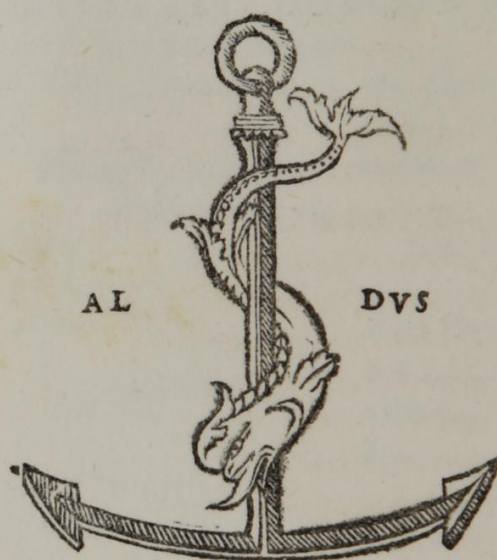

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.1.1.11.2

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.1.1.11.2

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΡΗΘΟΣ.

EVRIPIDIS RHESVS.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΤΗΣΟΥ.

Τῆσος, ταῖς αἰῶν Στρυμόνος τῷ ποταμῷ, καὶ
Τερψιχόρης, μεσῶν μιᾶς. Θρακῶν δ' ἐηγούμε-
νος, εἰς Ἰλιον παρὰ χίγνεται νυκτὸς, στρατομένων
τῇ Τρώων παρὰ ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. τῷτον Ο-
δυσσεὺς καὶ Διομήδης κατάσκοποὶ ὄντες, ἀναιρῶσιν,
Ἀθηνᾶς αὐτοῖς ὑποθεμένης, ὡς μέγαν ἐσόμενον
τοῖς Ἑλλησι κίνδυνον ἐκ τούτου. Τερψιχόρη δ' ἐπι-
φανείσα, τὸ τῷ παιδὸς σῶμα ἀνέλετο. Τὸ δ' ἡδρά-
μα ἐνίοι νόθον ὑπενέσχον, ὡς ἔκ δὲν Εὐριπίδου. ἅν
γὰρ σοφὸν κλεῖον μᾶλλον ὑποφαίνει χαρακτηρισ-
μένης τοῖς διδασκαλίαις, ὡς γνήσιον ἐπιγέγρα-
πται. καὶ ἡ περὶ τὰ μετάρσια ἢ ἐν αὐτῷ πολυ-
πραγμοσύνη, ἅν Εὐριπίδην ὁμολο-
γεῖ. ἡ σκηνὴ τῷ δράματι ἐν
Τροίᾳ. ὁ δ' ὁ χορὸς, συνέστη-
κεν ἐκ φυλάκων Τρω-
τῶν, οἱ καὶ προλογίζε-
σι. περιέχει δὲ
νυκτερε-
σίαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Χορὸς φυλάκων.

Εκτωρ.

Οδυσσεύς.

Αἰνείας.

Διομήδης.

Δόλων.

Αθηνᾶ.

Αγγελος.

Γάρης.

Γοιμήν.

Μῆσα.

Ρῆσος.

Ρήσας ἡνίοχος.

Προλογίζει δὲ ὁ Χορὸς.

ΑΛ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΡΗΣΟΣ.

Αθι πρὸς ἀνὰς τὰς

β

ἐκτορέως

τίς ὑπασιπῶν ἀγρυπνός

βασιλέων,

ἢ ταχυφόρων δέξατο νέων

κληδὸνα μύθων,

οἱ τετράμοιρον νυκτὸς φρερῶν

πάσης στρατίας,

πόλεως Τροίας προκάθηνται.

λῦσον βλεφάρων γοργῶπὸν ἔδραν,

λεῖπε χημαῖνας φυλλοσρώτους

Ἐκτορ· καίρὸς κ' ἀκῆσαι.

ἐκ τίς ἰδ' ὦ φίλος ἦ; φθέγγῃ τίς ἀνὴρ.

τί τ' σῆμα θροῖ.

τίνες ἐν νυκτὶ τὰς ἡμετέρας

νοῖτας πλάθουσ', ἐνέπειν χρή.

χο φύλακες στρατίας· Ἐκτ. τί φέρῃ θορύβῳ;

χο θάρσει· Ἐκ. θαρσῶ· μῶν τις δόλος ἐν νυκτῶν;

χο ἔκ' ἐτι.

ἐκ τί σὺ κ' φυλακὰς προλιπὼν ἦδη,

κινῆς στρατίαν, ἣ μὴ τιν' ἔχων

νυκτιγορίαν· ἔκ' διατὰ δὸρὸς

πέλας ἀργεῖν, νυχίαν ἡμᾶς

νοῖταν πανόπλους κατέχοντας;

χο ὀπλίξεν χεῖρα σύμμαχον Ἐκτορ.

βᾶθι πρὸς ἀνὰς.

τρυν' ἔλχος ἀείρειν· ἀφύπνισον.

τίμπε

ΡΗΣΟΣ.

πέμπε φίλους ἵέναι ποτὶ σὸν λόχον.
 ἀρμόσατε ψαλίοις τῆς ἵππου.
 τίς δ' ἔσ' ἐπὶ Πανθοίδαν, ἢ πῶν
 Εὐρώπας Λυκίων ἀγὼν ἀνδρῶν;
 πῶσφ' ἀγίων ἔφοροι,
 πῶς ἢ γυμνητῶν μὲν ἀρχοί;
 τοξοφόροι τε Φρυγῶν,
 ξούγνυτε κερόδετα τόξα ναυραῖς.
 ἔκ τὰ μὲν ἀγγέλεις δέματ' ἀκύνειν.
 τὰ δ' ἢ θρασύνης· κῦδ' ἐν καθαρῶς,
 ἀλλ' ἢ κρονίῳ Πανὸς τρομερῶ
 μάστιγι φοβῇ· φυλακὰς δὲ λιπῶν,
 κινῆς στρατίαν· τί θροῆς; τί σε φῶ
 νέον ἀγγέλλειν; πολλὰ δ' εἰπὼν,
 ὕδ' ἐν γὰρ τραυῶς ἀπέδειξας.
 20 πυράσθαι στρατὸς ἀργόλας Εὐκτορ
 πᾶσαν ἀν' ὄρφναν.
 δι' ἵππετ' ἢ νεῶν πυρσοὶ σταθμά.
 πᾶς δ' ἄγα μεμνονεῖαν προσέβα στρατὸς
 ἐννύχιος σὺν βορύβῳ σκηνᾶν,
 νέαν τιν' ἐφίεμενοι βᾶξιν.
 ὃ γὰρ πῶ πάρος ὦδ' ἐφοβήθη
 ναυσιπόρος στρατός.
 σοὶ δ' ὑποπλύνονγε τὸ μέλλον
 ἦλυθον ἀγγελος, ὥσ' ἀν μὴ ποτέ
 τινα μέμψιν ἐς ἡμᾶς ἔπης.
 ἔκ Εἰς καιρὸν ἦλθες, καί περ ἀγγέλλων φόβον.
 ἄνδρες δ' ἐκ γῆς τῆς δ' ἐν νυκτέρῳ πλάτῃ
 λαθόντες ὁμμά τ' ἐμὸν αἶρεσθαι, φρενὴν
 μέλλουσι· σάινει μ' ἐννυχος φρυκτωρία.

Δ Δ 113

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὦ δαῖμον, ὅστις μ' αὐτυχῆντ' ἐνόσφισας
 θοίνης λέοντα, πρὶν τὸν Ἀργείων στρατὸν
 σύρδην ἅπαντα τῷ δ' ἀναλῶσαι δορί.
 εἰ δὲ φαεννοὶ μὴ ξυνέχον ἡλίε
 λαμπήρες, ἔκ' ἂν ἔχον αὐτυχῆν δόρυ,
 πρὶν νῆας πυρῶσαι, καὶ διὰ σινηῶν μολῆν,
 κτήνων Ἀχαιῶς τῆδε πολυφόνου χερί.
 καὶ γὰρ ἡ ἦν πρόθυμος ἵεσθαι δόρυ
 ἐν νυκτὶ, χρῆσθαι τ' αὐτυχῆ ρύμῃ θεῶ.
 ἀλλ' οἱ σοφοὶ με, καὶ τὸ θεῶν ἐδότες
 μάντης, ἔπεισαν ἡμέρας μῆναι φάος,
 καὶ περὶ Ἀχαιῶν μηδέν' ἐν χέρσῳ λιπῆν.
 οἷδ' ὅ μιν εἰσι τ' ἐμῶν θυοσκοπῶν
 βυλάς· ἐν ὄρφνῃ δραπέτης μέγα θένει.
 ἀλλ' ὥς τάχιστα χρὴ παραγγέλλην στρατῷ,
 τούτῃ πρόχειρα λαμβάνειν, λήξαι δ' ὕπνου,
 ὥς ἂν τις αὐτ' ἐνέως θρώσκων ἔπι,
 τῷτον χαρὰ χεῖς, κλίμακας ῥάνη φόνου.
 οἷδ' ἐν βράχοισι δέσμοις λεησμένοι,
 Φρυγῶν ἀρῶρας ἐκ μάθωσι ζητοῦν.
 χ^ο Ἔκτορ, ταχύνεις πρὶν μαθῆν τὸ δρώμενον.
 ἄνδρες δὲ ἡ φάλαγγες, ἔκ' ἴσμεν τορῶς.
 ἔκ' τις δὲ πυραΐθην πρόρρασις Ἀργείων στρατὸν;
 χ^ο ἔκ' οἷδ' ὕποπτον δ' ἐστὶ κάρτ' ἐμοὶ φρενί.
 ἔκ' πάντ' ἂν φοβηθῆς, ἴαθι δειμαίνων τόδε.
 χ^ο ἔγωγε πρὶν ἢ φαν πολέμιοι τοσόνδε φῶς.
 ἔκ' ὅδ' ὠδὲ γ' αἰχρῶς ἔπεσον ἐν τροπῇ δόρος.
 χ^ο σὺ ταῦτ' ἐπραξας, καὶ τὰ λοιπὰ νῦν σκόπει.
 ἔκ' Ἀπλῶς ἐπ' ἐχθροῖς μῦθος ὅπλ' ἔσθ' ἔχει.
 χ^ο καὶ μὴν ὅδ' Ἀλκίνας καὶ μάλα σπουδῇ ποδῶς

σεῖχος,

△△ 1111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πῶς ἔπεράσει σκόλοπας ἐν τροπῇ στρατός,
 πῶς δ' αὖ γιγύρας διαβαλὺς ἱππηλάται;
 ἦν ἄρα μὴ θραύσαντες ἀντύγων χνόας,
 νηπῶν δ' ἐφ' ἑδρον παῖδ' ἔχεις τὸν Γηλέως,
 ὅς σ' ἔκ' ἐάσει ναυσὶν ἐμβαλεῖν φλόγα,
 ὃ δ' ὦδ' Ἀχαιὺς ὥς δοκεῖς ἀναρπάσαι.
 αἰθῶν ἔ' ἀνὴρ, καὶ πετύρῃται χερσὶ.
 ἀλλὰ στρατὸν καὶ ἥσυχον παρ' ἀσπίδας
 αὔδειν ἐῷμεν ἐκ νόπων ἀρειφάτων,
 κατὰσκοπον δὲ πολεμίων, ὅς ἂν θέλῃ
 πέμπειν δοῦναι μοι καὶ ἄρῃωνται φυγῇ,
 σείχοντες ἐμπέσωμεν Ἀργείων στρατῷ.
 εἰ δ' εἰς δόλον τὴν ἡδ' ἄγει φρυκτωρία,
 μαθόντες ἐχθρῶν μηχανὰς κατασκόπε,
 βυλυσόμεθα τήνδ' ἐχθρὴν ἡμῶν ἀνάξ.
 χ^ο τάδε δοκεῖ τάδε μετατιθέμενος νοεῖ.
 σφαλερὰ δ' ὅφρα φιλῶ στρατηγῶν κρᾶτη.
 τί ἔ' ἄμεινον, ἢ
 ταχυβάταν νεῶν κατόπῃν μολεῖν
 πέλας, ὅτι πότε ἄρα δαίοις
 πυρὰ κατ' ἀντίπρωραν ναυσάθμων δάετα.
 εἰ καὶ νηῶν, ἐπειδὴ πᾶσιν ἀνδάνει τάδε.
 σείχων δὲ κῶς με συμμάχους τάχ' ἂν στρατός
 κινεῖτ' ἀκῆσας νυκτέρας ἐκ κλησίας.
 ἐγὼ δ' ἐπέμψω πολεμίων κατὰσκοπον.
 καὶ μὲν τιν' ἐχθρῶν μηχανὴν πυθώμεθα,
 σὺ πάντ' ἀκῆσῃ, καὶ παρὼν εἴσῃ λόγον.
 εἰ δ' ἀπαίρωσ' εἰς φυγὴν ὀρμώμενοι,
 σάλπιγξ αὐδὴν προσδοκῶν καρὰ δέχεται,
 ὥς ὅ μιν ἔντά μ', ἀλλὰ προσμίξω νεῶν
 ὁλοκοῖσι

ΡΗΣΟΣ.

ὁλοῖσι νυκτὸς τῆσδ' ἐπ' Ἀργείων στρατόν.
 αὖν πέμψ' ὡς τάχιστα νῦν ἄσφαλ' ὡς φρονῆς.
 σὺν σοὶ δέ μ' ὄφει καρτερῆν θ' ὅταν δέη.
 ἐκ τίς δ' ἦτα Τρώων, οἳ πάροςιν ἐν λόγῳ,
 θέλει κατόπῃς ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῆν;
 τίς ἂν γένοιτο τῆσδε γῆς ἀνεργέτης;
 τίς φησιν; ὅτοι πάντ' ἐγὼ δυνήσομαι
 πόλει πατρώᾳ, συμμάχοις θ' ὑπηρετῆν.
 δ' ὁ ἐγὼ πρὸ γαίης τόνδε κίνδυνον θέλω
 ῥίψας, κατόπῃς ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῆν.
 ἐκ πάντ' Ἀχαιῶν ἐκ μαθὼν βολάνματα,
 ἥξω πὶ τούτοις· τίνδ' ὑφίσταμαι πόνον.
 ἐκ ἐπώνυμος ἢ κάρτα, ἐκ φιλόπολις
 Δόλων· πατρὸς ἢ ἐκ πρὶν ἀκλεᾶ δόμον,
 νῦν δὲ τοσσὺτ' ἐθνηκας ἀκλεέστερον.
 δ' ὁ ὅκν' ἔχον με χρεὶ· πονέοντα δ' ἄξιον
 » μισθὸν φέρεσθαι. Παντὶ δ' προσκείμενον
 » Κέρδος πρὸς ἔργῳ, τ' χάριν τίηται διπλῆν.
 ἐκ γαί, ἐκ δίκαια ταῦτα, ἐκ ἄλλως λέγω,
 τάξαι ἢ μισθὸν πλὴν ἐμῆς τυραννίδος.
 δ' ὁ ὅς ῃς ἐρῶμεν πολυόχῃ τυραννίδος.
 ἐκ σὺ δ' ἀλλὰ γήμας, Πριαμίδων γαμβρὸς γένε.
 δ' ὁ ὅς ἐξ ἐμαυτῷ μεξόνων γαμῆν θέλω.
 ἐκ χρυσὸς γάρ ἐστιν εἰ τοδ' αἰτήσεις γέρας.
 δ' ὁ ἄλλ' ἐς ἐν οἴκοις· ὅβρισσαν ἴξομεν.
 ἐκ τί δ' ἦτα χρήξεις, ὧν κέκασθεν Ἰλιος;
 δ' ὁ ἐλὼν Ἀχαιῶς, δῶρά μοι ξυνάινεσον.
 ἐκ δώσω· σὺ δ' αἶται· πλὴν στρατηλάτας νέων.
 δ' ὁ κτεῖν, ὅς ἀπαιτῶ Μενέλεω χεῖρας χεῖρας.
 ἐκ ὅμην ἂν Οἰλίως παῖδά μ' ἐξαίτης λαβῆν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δ'ο πακαὶ ζωρῆν χεῖρες αὐτεθραμμέναι.
 ἐκ τίν' ἔν Αχαιῶν ξῶντ' ἀποιναῖσαι θέλεις;
 δ'ο κ' πρόσθιν ἔσπον, ἔστι χρυσὸς ἐν δόμοις.
 ἐκ κ' μὴν λαφύρων αὐτὸς αἰρήσῃ παρών;
 δ'ο θεοῖσιν αὐτὰ πασάλλουε πρὸς δόμοις.
 ἐκ τί δ' ἦτα μείζον τῶνδ' ἐμ' αἰτήσεις γέρας;
 δ'ο ἵππυς Αχιλλέως· χρηὴ δ' ἐπ' ἀξίοις πονῆν,
 ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δάμονος.
 ἐκ κ' μὴν ἐρῶντί γ' ἀντερᾶς ἵππων ἐμοί.
 ἐξ ἀφθίτων ἔ' ἀφθιτοὶ πεφνηότες,
 τὸν Γηλέως φέρουσι θύριον γόνον.
 δίδωσι δ' αὐτὸς πωλοδαμνήσας ἀναξ
 Γηλεῖ Προσιδῶν, ὡς λέγουσι πόντιος.
 ἀλλ' ὅ σ' ἐπάρας φάσομαι· δώσω δέ σοι
 κάλλιπον οἰκοῖς κτῆμ', Αχιλλέως ὄχον.
 δ'ο αἰνῶ· λαβὼν δέ φημι κάλλιπον Φρυγῶν
 δῶρον δέχεσθαι τῆς ἐμῆς ἀσπαραγχνίας.
 σέ δ' ὅ φθονεῖν χρη· μυρὶ ἔστιν ἀλλὰ σοι,
 ἐφ' οἷσι τέρπῃ τῆσδ' ἀριστεύων χθονός.
 χ'ο μέγας ἀγών· μεγάλα δ' ἐπινοεῖς ἐλθῆν.
 μακάριος γε μὴν κυρήσας ἔσῃ,
 πόνος δ' ἀνκληής.
 μέγα δ' ἐποιράνοισι γαμβρὸν πέλειν,
 τάδε θεόθεν ἐπιδέτω δίκη.
 τὰ δ' παρ' ἀνδράσι, τέλειά σοι φάνεται.
 δ'ο σείχοι μ' αὖ· ἐλθὼν δ' ἔς δόμους ἐφέστιος,
 σκευὴν πρεπόντως σῶμ' ἐμὸν καθάψομαι.
 κῆθεν δ' ἐφύσω ναῦς ἐπ' Ἀργείων πόδα.
 χ'ο ἐπὶ τίν' ἄλλην ἀντὶ τῆσδ' ἔξεις σολήν;
 δ'ο πρέπυσαν ἔργω, κλεπτικοῖς τε βήμασι.

- χ^ο Σοφὺ παρ' ἀνδρὸς χρῆσοφόν τι μανθάνειν.
 λέξον τίς ἐστι τῷδε σώματος σφαγή.
 δ^ο λύνκειον ἀμφὶ νῶτα θήσομαι δορὰν,
 καὶ γῆμα θηρὸς ἀμφ' ἐμῷ θήσω κάρα,
 βάσιν τε χερσὶ προαδίαν καθαρμύσας,
 καὶ κῶλα κώλοισι, τετράπην μιμήσομαι,
 λύνκας κίλευθον πολεμίοις δυσάρετον,
 τάφροισι πελάξων, καὶ νεῶν προβλήμασιν.
 ὅταν δ' ἔριμον χῶρον ἐμβαίνω ποδὶ,
 δίβαμός ἐμι· τῇδε σύγκειται δόλος.
 χ^ο ἀλλ' αὖ σ' Ὀμαίης παῖς, ἐκῆσε, καὶ πάλιν
 πέμψειν Ἑρμῆς, ὅσπερ Φιλητῶν ἀναξ.
 ἔχεις ἢ τῆρρον· αὐτυχῆν μόνον σε δεῖ.
 δ^ο σωθήσομαι τε, καὶ κτανῶν Ὀδυσεύς,
 οἶσω κάρα σοι σύμβολον δ' ἔχω σάφεις.
 φήσεις Δόλωνα ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῆν,
 ἢ παῖδα Τυδείως· ὃ δ' ἀναμάντω χερὶ
 ἤξω πρὸς οἶκός, πρὶν φάος μολῆν χθόνα.
 χ^ο Οὐμβραῖε, καὶ Δάλιε, καὶ Λυκίας
 γαῖον ἐμβατάνων
 Ἀπολλων, ἃ δ' ἰα κεφαλὰ μόλετο
 ξήρης, ἵκυσ δ' ἐννύχιος
 ἄγε μῶν, σωτήριος
 ἀνέρι πομπᾶς
 καὶ γενῶ, καὶ ξύλλαβε Δαρδανίδαις.
 ὦ παγκρατὲς, ὦ Τροίαις
 τείχεα παλαιὰ δῆμας.
 μύλοισι γναυκηρίαι, καὶ στρατίας
 Ἑλλάδος δίοπτρας
 ἵκοιτο, καὶ καμψθεὶς πάλιν θυμείας,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οἰκῶν πάτρας Ἰλιάδος·
 Φθιάδων δ' ἵππων ἐπὶ
 ἄντυγα βαίη,
 δεσπότης πέρσαντος Ἀχαιῶν ἄρα,
 τὰς, πόντιος αἰακίδα
 Πηλῆ δίδωσι δαίμων.
 ἐπὶ πρότ' οἰκῶν,
 πρότε γὰρ ἔτλα μόνος,
 ναῦσ' αὖθ' ἑλθὼν κατιδὼν.
 ἄρα μαι λήματος ἢ σπάνις
 τῶν ἀγαθῶν· ὅταν ἦ
 δυσάλιος ἐν πελάγει,
 ἢ σαλύνει πόλις,
 ἔστι Φρυγῶν τις ἔστιν ἄλκιμος.
 ἐνὶ ἠθάρσος ἐν αἰχμαῖς ποτὶ Μυσῶν,
 ὃς ἐμὴν συμμαχίαν ἀτίξει.
 τὴν ἄνδρ' Ἀχαιῶν
 ὁ πεδοσιβὴς σφαγὰς
 ὑτάσει ἐν κλισίαις,
 τετράπην μὲν ἔχων ἐπὶ
 θηρὸς, ἔλοι Μενέλαον.
 κτανὼν δ' Ἀγαμέμνονεον
 κρᾶτ' ἐνέγκοι Ελέ
 να κακὸν αὖθ' ἔλθ' ἐς χέρας γούρ.
 ὃς ἐπὶ πῶλον,
 ὃς ἐπὶ τὰν Τροίαν χι
 λῖον αὖθ' ἔχων σρακτιάν.
 ἄλλ' ἄναξ, τοιούτων δεσπότησιν ἄγγελος
 ἦν τοιοῦτον, διὰ σοὶ φέρω μαθεῖν.
 ἢ πολλὰ γὰρ ὡς σὺ σὺν ἀπρόσκειται φρενί.

ΡΗΣΟΣ.

καὶ σὺ ποίμνας δεσπότας τοῦ χειφόροιο
 ἦκεν ἑοικας ἀγγέλων, ἵν' ὅς πρέπει.
 ὅς οἶσθα δῶμα τὸ μόνον, ἢ θρόνος πατρός,
 οἷς χρὴ γεγῶνέν αὐτὸ χυῖντα ποίμνια;
 ἄγγ σικαιοὶ βοτῆρες ἐσμέν· ὅς ἄλλως λέγω.
 ἀλλ' ὅδ' ἐν ἡσόν σοι φέρω κεδνὸς λόγος.
 ἔκ παῦσαι λέγων μοι τὰς προσαιλῆς τύχας.
 μάχας πρὸ χειρῶν καὶ δόρη βασάξομεν.
 ἄγγ τοιαῦτα καὶ γὰρ σημανῶν ἐλήλυθα.
 ἀνὴρ ἄλκιός μιν ἰσχυρὸς στρατηλάτῳ,
 σείχει φίλος σοι, σύ μ' ἀχλὺς τετρήσῃ.
 ἔκ ποίας πατρώας γῆς ἐρημώσας πέδον;
 ἄγγ Ὀρήνης· πατὴρ δ' ἐστὶν Στρυμόνος κικλήσκειται.
 ἔκ Ρῆσον τίθεντ' ἐλέξας ἐν Τροίᾳ πόδα;
 ἄγγ ἐγὼς· λόγος ὅς τις τόσον μ' ἐκνέφισας.
 ἔκ καὶ πῶς πρὸς Ἰδης Ὀρτιάδας πορεύεται,
 πλαγχθεὶς πλατείᾳ πεδίαδος τ' ἀμαξιτῷ;
 ἄγγ ὅς οἱ δ' ἀκριβῶς· εἰκάσαι γέ μιν πάρα.
 νυκτὸς ἄντι φαῦλον ἐμβαλεῖν στρατὸν,
 κλύοντα πλήρη πεδία πολέμιας χερὸς.
 φόβον δ' ἀγρώσας, οἱ κατ' ἰδῶν λέπας
 οἱ ἔμμεν, αὐτόριξον ἐστὶν χθονὸς
 παρέχε δρυμὸν νυκτὸς ἐνθηρον μολῶν.
 πολλὰ καὶ ἡχὴ θρήνιος ῥέων στρατῶς,
 ἔσειχε· θάμβει δ' ἐκπλαγέντες, ἵεμεν
 ποίμνας ἐς ἄκρας, μή τις Ἀργείων μολῇ
 λεηλατήσων, καὶ σὰ πορθήσων σταθμά.
 πρὶν δ' ἡ δ' ἰώτων γῆρυν ὅς ἑλληνικὴν
 ἐδεξάμεσθα, καὶ μετέστημεν φόβῳ.
 σείχων δ' ἀναικτος πρὸ ξερωνιτῆος στρατῷ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀνισύρησα θρηκίοις προσφθέγμασι,
 τίς ὁ στρατηγός, κῆ τίνος κεκλημένος,
 σείχει πρὸς ἄστυ, Πριαμίδασι σύμμαχος.
 κῆ πάντ' ἀνέσας, ὧν ἐφίεμν μαθῆν,
 ἔσθ' ὁρῶ ἢ Πῆσον ὥστε δαίμονα
 ἔσθ' ἐν ἵπποισι, θρηκίοις τ' ὀχήμασιν.
 χρυσῇ ἢ πλάστῃ αὐχένα ζυγυφόρων
 πώλων ἔκλινε, χιόνος ἐξαυγέσρων.
 πέλτη δ' ἐπ' ὤμων χρυσοκολλήτοις τύποις
 ἔλαμπε. Γοργῶ δ' ὥς ἐπ' αἰγίδος θεᾶς
 χαλκῇ μετώποις ἱππικῶσι πρόσδετος,
 πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.
 στρατῷ ἢ πλήθος ἔδ' ἂν ἐν ψήφῳ λόγῳ
 θέσθαι δυνάμην, ὥς ἀπλάσων ἦν ἰδῆν.
 πολλοὶ καὶ ἱππῆς, πολλὰ πελτασῶν τέλη,
 πολλοὶ τ' ἀτράκτων τοξόται, πολὺς δ' ὄχλος
 θυμὸς ὁ μαρτῆ, θρηκίαν ἔχων σολήν.
 τοιοῦτο Τροίᾳ σύμμαχος πάρες ἀνὴρ,
 ὃν ἔτε φάων, ἔθ' ὑποσχεθὲς δορί,
 ὃ Γηλέως παῖς ἐκφυγεῖν δυνήσεται.
 ὅταν πολίταις αὐτὰρ ὄσιν δαίμονες,
 ἔρπει κατάντης συμφορὰ πρὸς τὰ γὰθόν.
 πολλὰς, ἐπεὶ δὴ τὸ μὲν αὐτὸς χεῖρ δόρυ,
 κῆ Ζεὺς πρὸς ἡμῶν ἐστίν, ἀρήσω φίλος.
 ἀλλ' ἔδ' ἐν αὐτῷ δέομεθα, οἵτινες πάλαι
 μὴ ξυμπονῶσιν ἡνίκ' ἐξώσης Ἀρης
 ἔφασκε λάβῃ τῆσδε γῆς μέγας πνέων.
 Πῆσος δ' ἔδειξεν οἶος ἦν Τροίᾳ φίλος.
 » Ηκεῖ ἔς δ' αὖτ' ἔπαρων κυνηγέταις
 » Λίρυσι λήαν, ἔδ' ἐσυγκάμω δορί.

ΡΗΣΟΣ.

χ^ο ὀρθῶς ἀτίξεις, καὶ τί μοι μὲν φίλοις.
 δέχῃ ἢ τὸς θέλοντας ἀφελῆν πόλιν.
 ἐκ ἀρῆν μὲν οἱ σώζοντες Ἴλιον πόλιν.
 χ^ο πέποιθας ἦδη πολέμους ἡρηνεῖναι;
 ἐκ πέποιθα δέξει τὸ πῶν σέλας θεῶν.
 χ^ο ὅρα τὸ μέλλον· πολλὰ ἀναστροφή θεός.
 ἐκ μισῶ φίλοισιν ὕπερον βοῦδρο μῆν.
 ἀγγ^ο ἀναξ, ἀπὸ θῆν συμμάχους ἐπίφθονον.
 φόβος γένοιτ' ἂν πολέμοις ὀφθῆς μόνον.
 χ^ο ὅδ' ἔν ἐπὶ περ ἦλθε, σύμμαχος καὶ ὄν,
 ξένος ἢ, πρὸς τράπεζαν ἠκέτω ξένων.
 χάρις ἔκ αὐτῷ Πριαμίδων διώλετο.
 ἐκ σύ τ' αὖ παραινῆς, καὶ σὺ καίριως σκοπεῖς.
 ὁ χρυσότολχης δ' ἔννευ ἀγγέλου λόγων
 Ρῆσος, παρέστω τῇδε σύμμαχος χθονί.
 χ^ο Ἀδράστεια καὶ ἌΔιός παῖς,
 ἔργοις σομάτων φθόνον.
 φράσω καὶ δὴ ὅσον μοι
 ψυχὰ προσφιλέεσσι εἰπεῖν.
 ἦ κεις ὦ ποταμὸς πάϊ,
 ἦ κεις, ἐπλάσθης φίλιν πρὸς αὐλάν.
 ἀσπασὺς ἐπεισε χρόνῳ
 περὶς μάτηρ, ὅτε καλλιγέφυ
 ροσποταμὸς παρῶν
 στρυμῶν, ὅς ποτε τὰς μελαφδῶ
 μύσας δι' ἀκινράτων
 δινηθεῖς ὕδροσθῆς,
 κόλπων σὰν ἐφύτανσεν ἥβαν.
 σύ μοι Ζεὺς ὁ φανᾶιος
 ἦ κεις διφρέντων βασιλῶσι πῶλοις.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

νῦν ὦ πατρίς, ὦ Φρυγία,
 ξύνθεω νῦν σοι τὸν ἐλευθέριον
 Ζῆνα πάρεστιν ἥ πᾶν.
 ἄρα ποτ' αὖθις ἀπαλαιὰ
 Τροία τῆς προπότας παναμερόσης,
 θιάσους ἐρώτων
 ψάλμασι, καὶ κυλίκων οἶνοπλανήτοις
 ὑποδείξαις ἀμίλλαις,
 κατὰ πόντον Ατρεΐδαν
 Σπάρταν οἰχομένων Ιλιάδος παρ' ἅκτας.
 ὦ φίλος, ἦθε μοι
 σάχερὶ καὶ σῶ δορὶ πρᾶ
 ξας τάδ', ἐς οἶκον ἔλθοις.
 ἔλθε, φάνηθι, τὰν ξάχρυσον
 πηλὴν προβαλὼ κατ' ἴμματα πέλταν,
 δοχμίαν πεδαιρών,
 χιτῶν παρ' ἄντυγα κώλοισι ἐρεθίζων,
 δίβολόντ' ἄκοντα πάλλων.
 σὲ δ' ὅστις ὑποσᾶς,
 ἀργήας ποτ' ἐν Ἡρας δαπέδοις χορεύσῃ,
 ἀλλὰ νιν ἄδε γὰρ
 καταφθίμενον θρηνὶ μύρω
 φίλτατον ἄχθος οἶσει.
 ἰὼ· ἰὼ· μέγας ὦ βασιλεῦ, καλὸν ὦ Θρήνη
 σκύμνον ἐθρέψας πολίαρχον ἰδῆν.
 ἴδε χρυσόδετον σώματος ἀλκήν,
 κλύε καὶ κόμπης κωδωνοκρότες,
 παρὰ πορπάκων τῆς κελαιδύντας.
 θεὸς ὦ Τροία, θεὸς αὖτ' Ἀρης
 ὃ στυμόνιος πῶλος αἰεὶ δ'

μύσης

μὴ τῆς ἡνῶν καταπνέει σε.
 ῥῆ χαῖρ' ἑσθλὸς ἑσθλῷ παῖ, τύραννε τῆσδε γῆς
 Ἐκτορ· παλαιᾷ δ' ἡμέρᾳ προσενέπω.
 χαίρω δ' ἐς αὐτὸν χῶντα, καὶ προσήμενον
 πύργοισιν ἐχθρῶν· συγκατασκάψων δ' ἐγὼ
 τείχη πάρειμι, καὶ νεῶν πρήσων σκάφη.
 ἔκ παῖ τῆς μελωδ' ἡμιτέρος μεσῶν μίᾳς,
 θρηκός τε ποταμῷ Στρυμόνος, φιλῶ λείπειν
 τάληθες αἰεὶ, καὶ διπλῶς πέφυκ' ἀνὴρ.
 πάλαι πάλαι χρεὴν τῆδε συγκαίμενιν χθονὶ
 ἐλθόντα, καὶ μὴ τὸ πῖσ' Ἀργείων ὑπο,
 Τροίαν ἑᾶσαι πολέμιων πεσόντων δορί.
 ὃ γάρ τι λέξεις ὥς ἀκλιτος ὢν φίλοις,
 ὃν ἦλθες, ὃδ' ἤμυνας, ὃδ' ἐπεσράφης.
 τίς γάρ σε κῆρυξ, ἢ χερσὶ ἰαφρυγῶν
 ἐλθῶς, ἀμύνειν ὃν ἐπέσκηψεν πόλει;
 ποίῳν ἢ δῶρων κῶσμον ὃν ἐπέμψαμεν;
 σὺ δ' ἐγγενὲς ὢν, βάρβαρος τε, βαρβάρους
 Ἑλλήσιν ἡμᾶς πρὸς πῖες τὸ σὸν μέρος.
 καί τοι σε μικρὰς ἐκ τυραννίδος, μέγαν
 Ὀρηνῶν ἀνέκτα τῆδ' ἔθνη ἐγὼ χερσὶ,
 ὅτ' ἀμφὶ Γάργκιόν τε, Γαίονων τε γῆν,
 Ὀρηνῶν ἀρίστοις ἐμπεσὼν κατὰ σῶμα,
 ἔρρηξα πέλτην· σοὶ ἢ δουλώσας λεῶν,
 παρέχον· ὢν σὺ λακτίσας πολλὴν χάριν,
 φίλων νοσούντων, ὕπερος βοηδρόμης.
 οἶδ' ὃδ' ἐν ἡμῖν ἐγγενεῖς πεφυκότες,
 πάλαι παρόντες, οἶμ', ἐν χωστῶις τάφοις
 κῆνται πεσόντες, πῖσις ὃς μικρὰ πόλει,
 οἶδ' ἐνθάδ' ὅπλοισι, καὶ παρ' ἰππῶσις ὄχοις,

MM

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φυχρὰν ἄησιν, δ' ἰφίον τε πῦρ θεῶ
 μένους καρτερῶντες, ὅκ' ἐν δ' ἐμνίοις
 πυκνὴν ἄμυσιν, ὥς σὺ δεξιὸς μένοι.
 ταῦθ' ὡς ἂν εἰδῆς Εὐκτορ' ὄντ' ἐλεύθερον,
 κ' μέφομαι σοι, κ' λέγω κατ' ὄμμασόν.
 τοιῦτός ἑμι καὶ νῦν, εὐθὺς ἂν λόγων
 τέμνων κέλαιον, καὶ διπλῆς πέφυκ' ἀνὴρ.
 ἐγὼ δ' ἢ μείζων, ἢ σὺ τῆσδ' ἀπὼν χθονός,
 λύπη πρὸς ἥπαρ δυσφορῶν ἐτειρόμην.
 ἀλλ' ἀρχιτέρμων γαῖα μοι σκύβης λεῶς
 μέλλοντι νόστον ἔν πρὸς Ἴλιον περᾶν,
 ξυνηΐε πόλεμον· ἀξέενυ δ' ἀφ' ἡρόμην
 πόντη πρὸς αἰτᾶς, θρήνηα πορθμῶσαι στρατόν.
 ἐνθ' αἰματιρὸς πέλανος ἦς γαῖαν σκύβης
 ἦντλῆτο λόγχῃ, θρήξε τε συμμιγῆς φόνω.
 τοιαῦτά μοι ἀπείργε συμφορὰ, πέδον
 Τροίας ἱκέσθαι, σύμμαχόν τε σοι μολεῖν.
 ἐπεὶ δ' ἐπερσα, τῶνδ' ὀμηράσας τέπνα,
 τάξας ἔτειον δασμόν ἦς δόμους φέρειν,
 ἦ καὶ περάσας ναυσὶ πάντιον σῶμα.
 τὰ δ' ἄλλα περὶ τῆς περῶν ὀρίσματα,
 ὅχως σὺ κομπῆς τὰς ἐμὰς ἀμύσσειας,
 ὅδ' ἐν ξαλκίοις δώμασιν κοιμώμενος,
 ἀλλ' οἷα πόντον θρήνιον φουρήματα
 κρυσαλλόπηκτα, Γαίονάς τ' ἐπιξάττει,
 ξὺν τοῖσδ' ὀπλοῖς, διατλᾶς πορπήμασιν.
 ἀλλ' ὕπερον μ' ἦλθον, ἐν καιρῷ δ' ὁμῶς.
 σὺ μὲν ἦδη δέκατον αἰχμᾶξαις ἔτος,
 καὶ δ' ἐν περσέσσιν ἡμέραν δ' ἐξ ἡμέρας
 πίπεις, πυβόνων ἔν πρὸς Ἀργεῖος Ἀρην.
 ἐμοὶ

ΡΗΣΟΣ

ἐμοὶ δὲ φῶς ἐν ἡλίῳ καταρτίσει,
 πέρσαντι πύργους ναυσάθμοις ἐπεισισθῆν,
 κτῆναι τ' Ἀχαιῶς· θ' ἡτέρα τ' ἀπ' ἱλίου
 πρὸς οἶκον ἔμι, συντεμὼν τὸς σὺς πόνους·
 ὕμῶν ἢ μή τις ἀσπίδ' αἰρέτω χερί·
 ἐγὼ δ' ἔξω τὸς μέγ' αὐχὲντας δορὶ
 πέρσας Ἀχαιῶς, καί περ ὕστερον μολῶν.
 ἰώ· ἰώ· φίλα θροῆς.
 φίλος Διόθεν εἰ μόνος.
 φθόνον ἄμυχον ὕπατος Ζεὺς
 θέλοι ἀμφὶ σοῖς λόγοισιν
 ἔρρειν· τὸ γὰρ ἄϊον Ἀργίοθεν δόρυ,
 ἔτε πρὶν, ἔτε νῦν τιν' ἀνδρῶν,
 ἐπόρουσε σέθεν κρείσσω.
 πῶς μοι Ἀχιλλεύς τ' σὸν
 ἔγχος ἂν δύναιτο,
 πῶς δ' Αἴας ὑπομείναι;
 εἰ δ' ἐγὼ τόδ' ἤμαρ εἰ
 σίδοι μ' ἄνχξ, ὅπως πολυφόνου
 χερὸς ἀπονάσαιο λόγχῃ.
 ῥῆ τοιαῦτα μὲν σοι τῆς μακρᾶς ἀπυσίας
 πρᾶξαι παρέξω· σὺν δ' Ἀδραστεία λέγω,
 ἐπειδὴν ἐχθρῶν τήνδ' ἐλευθέραν πόλιν
 θῶμεν, θεοῖσι τ' ἀκροθίνι ἐξέλης,
 ξὺν σοὶ στρατὸν ἐν γῇ ἐπ' Ἀργεῖαν θέλω,
 καὶ πᾶσαν ἐλθὼν Ἑλλάδ' ἐκπέρσαι δορὶ,
 ὥς ἂν μάθωσιν ἐν μέρει πάσχειν κακῶς·
 εἴ τ' ὅτε παρόντος τῆς δ' ἀπαλλαχθεὶς κακῶς,
 πόλιν νεμὸι μὲν ὡς τοπρὶν ποτ' ἀσφαλή,
 ἢ κάρτα πολλοῖς θεοῖς ἂν ἔδειν χάριν.

MM 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τὰ δ' ἄμφι τ' Ἀργος, καὶ νομὸν τῆς Ἑλλάδος,
 ἔχ' ὧδε πορθεῖν ῥά δ' ὡς λίγεις δορί.
 ῥῆ ὅτ' ὅσδ' ἄριστεας φασὶν Ἑλλήνων μολῶν;
 ἐκ καὶ μεμφομένην, ἀλλὰ δὴν ἐλαύνομεν.
 ῥῆ ὅτ' ἐκὼν κτανόντες τῶσδε, πάντ' ἐργάζεσθαι.
 ἐκ μὴ νῦν τὰ πέρ' ῥω, τὰ γγύθεν μεθεῖς, σκόπει.
 ῥῆ ἄρ' ἔν' ἐοικέ σοι παθεῖν, δρᾶσαι ἢ μή.
 ἐκ πολλῆς δ' ἄρχω καὶ θάδ' ὧν τυραννίδος.
 ἀλλ' εἴτε λαὸν, εἴτε δεξιὸν κέρας,
 εἴτ' ἐν μέσοισι συμμαχοῖς παρέσθαι,
 πέλτην ἐρῆσαι, καὶ καταστῆσαι στρατόν.
 ῥῆ μόνος μάχεσθαι πολεμίοις Ἑκτορ θέλω.
 ἐκ δ' αἰχρὸν ἡγήμην συνεμπρῆσαι νεῶν
 πρύμνας, πονήσας ἐν πάρος πολὺν χρόνον,
 τάξον μ' Ἀχιλλέως, καὶ στρατὸν κατὰ σῶμα.
 ἐκ ὅτ' ἐς ἐκείνῳ θῆρον ἐντάξαι δόρυ.
 ῥῆ καὶ μὴν λόγος ἦν ὥς ἐπλάσθ' ἐπ' Ἴλιον.
 ἐκ ἐπλάσε, καὶ παρέστιν· ἀλλὰ μινίων,
 στρατηλάταισιν δ' συναίρεται δόρυ.
 ῥῆ τίς δ' ἡ μετ' αὐτὸν ἄλλος ἀνδοξὸς στρατῷ;
 ἐκ Αἴας ἐμοὶ καὶ ὅδ' ἐν ἡπείῳ δοκῇ,
 χ' ὧ Τυδέως παῖς· ἐστ' αἰ μυλῶτατον
 κρότη μ' Ὀδυσσεύς, λῆμὰ τ' ἀρμυρῶν θρασύς,
 καὶ πλῆστα χώραν τήνδ' ἀνὴρ καθυβρίσας.
 ὅς ῥ' Ἀθηνᾶς σιγῶν ἐναγχεύς μολῶν,
 κλέψας ἀγαλμα, ναῦς ἐπ' Ἀργείων φέροι.
 ἦ δ' ἄγ' ὅρτις, πῶ χιμὴν ἔχων σολήν,
 ῥῆ ἦλθε πύργος· πολλὰ δ' Ἀργεῖος κακὰ
 ἤρατο, πεμφθεὶς Ἰλίου κατάσκοπος.
 κτανὼν ἤφραρ' ὅς, καὶ παραστάτας πυλῶν,
 ἐξῆλθεν.

ΡΗΣΟΣ.

ἔξῃλθεν αἰεὶ δ' ἐν λόγοις ἀνρίσκειται,
 Οὐμβραῖον ἀμφὶ βωμὸν ἄσπετος πέλας
 θάλασσαν· κακῶ δ' ἡμερμέρῳ παλαίομεν·
 ῥῆ Οὐδὲς ἀνὴρ αὐτυχός, ἀξιοὶ λάθρα
 Κτῆναι τὸν ἐχθρόν, ἀλλ' ἰὼν κατὰ σῶμα·
 τῦτον δ' ὃν ἴξεν φῆς σὺ κλωπικαῖς ἔδραις,
 καὶ μηχανᾶσθαι, ξῶντα συλλαβὼν ἐγὼ,
 πυλῶν ἐπ' ἐξέδοισιν ἐμπήρας ῥάχιν,
 σῆσω πετρήνοις γυφὶ βουνατήριον·
 ληστὴν δ' ἄντα, καὶ θεῶν ἀνάκτορα
 συλῶντα, δεινὴν τῷδε κατθανεῖν μόρῳ·
 ἔκ νῦν ἢ καταυλίσθητε· καὶ δ' αὖφρόνι·
 δέξω δ' ἐγὼ σοι χῶρον, ἐνθα χρὴ στρατὸν
 τὸν σὸν νυχῶσαι τῷ τεταγμένῳ δίχῳ·
 ξύνθημα δ' ἢ μὲν Φοῖβος ἦν τι καὶ δέη,
 μέμνησ' ἀκυσσας, θρηκί τ' ἀγγεῖλον στρατῷ·
 ὑμᾶς δ' βάντας, χρὴ προταινὶ τάξεων
 φρερεῖν ἐγερτὶ, καὶ νεῶν κατὰ σκοπον
 δέχθαι Σόλωνα· καὶ δ' εἴπέρ ἐστ' ὧς,
 ἥδη πελάξῃ στρατοπέδοισι τρωϊκοῖς·
 χ' τίνος ἀφυλακὰς τίς ἀμύβει
 τὰν ἐμὴν πρῶτα;
 δύεται σημῶα, καὶ ἐπ' ἄποροι
 πλειάδες αἰθέριαι·
 μέσα δ' αἰετὸς ὕραν ὅ ποτᾶται·
 ἔγρευθε, τί μέλλετε, κοιτᾶν;
 ἔγρευθε πρὸς φυλακάν·
 ὅ λούσετε μινιάδος αἴγλαν;
 αἴως δ' ἡ πέλας, αἴως
 γίγνεται, καὶ τίς πρὸ δόμων·

MM III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅδ' ἄρ' ἐστὶν ἀνὴρ.
 ἡ μὲν τίς ἐκινύχθη πρῶτην φυλακὴν;
 ἡ μὲν Μυρδόνος υἱὸν φασὶν Κόρυβον.
 ἡ μὲν τίς ἔκ' αὐτῶ;
 ἡ μὲν Κίλικας πάων στρατὸς ἤγρεν.
 ἡ μὲν Μυσοὶ δ' ἡμᾶς.
 ἡ μὲν ἔκ' ἄν Λυκίους πέμπῃν φυλακὴν
 βάντας ἐγείρειν
 καὶ ῥοὺς, κλήρη κατὰ μοῖραν.
 ἡ μὲν κ' μὴν αἶψα Σιμόεντος
 ἡ μὲν αὖ κοίτας
 φονίας, ὅ μιν ἔχον πολυχόρδοτάτα
 γήρυϊ παιδολέτωρ
 μελοποιὸς ἀιδονὶς μέριμνα.
 ἡ δὲ ν' ἐνέμυσσι κατ' Ἰδαν
 ποίμνια· νυκτιδρόμῃ
 σύριγγος ἰὼν κατακύνω.
 θέλγει δ' ὄμματός ἐδραν
 ὕπνος· ἄδιστος ἔβα
 βλεφάροισι πρὸς αἶψα.
 ἡ μὲν τί ποτ' ἔπελάθει σκοπὸς, ὃν ναῶν
 ἔκτωρ ὤτρυνε κατόπῃαν.
 ἡ μὲν ταρβῶ· χρίνιος ἔσπεσιν.
 ἡ μὲν ἀλλ' εἰ κρυπτὸν λόχον ἔσπεσιν
 δίολωλε, τάχ' ἂν εἴη φοβερόν.
 ἡ μὲν αὖδ' ἄν Λυκίους πέμπῃν φυλακὴν
 βάντας ἐγείρειν
 ἡ μὲν αὖ, κλήρη κατὰ μοῖραν.
 ὅδ' ἄν Διόμηδες, ἔκ' ἡκαστος; ἡ κενὸς φόφος
 σάξει δ' ἰώτων, ταυχέων τινὰ κτύπον;

διο. ἔκ.

Διο ἔτι, ἀλλὰ δεσμά πωλικῶν ἐξ ἀντύγων
 κλάζει σιδήρεα καὶ μέτοι, πρὶν ἡσθόμεν
 δεσμῶν ἀραγμὸν ἱππικῶν, ἔδν φόβος.
 ὅδν ὄρα κατ' ὄρφναν, μὴ φύλαξιν ἐντύχης.
 Διο φυλάξο μά τοι καὶ σκότω τίθῃς πόδα.
 ὅδν ἦν δ' ἔν ἐρείρης, διαθα σύνθημα στρατῷ;
 Διο Φοῖβον Δόλωνος οἶδα σύμβολον κλύων.
 ὅδν ἔα· σὺν δ' ἐρήμῳ τάσδε πολεμίων ὀρῶ.
 Διο καὶ μὴν Δόλωνγε τάδ' ἔφραξεν Εκτορος,
 κοίτας ἐφ' ᾧ περ ἔρχος ἤλκυσαι τόδε.
 ὅδν τί δ' ἦτ' ἀνείη; μὴν λόχος βέβηκέν περ;
 Διο ἴσως ἐφ' ἡμῖν μηχανὴν σήσων τινά.
 ὅδν θρασὺς ἔκτε τῶν ἄλλων, ἐπεὶ κρατὶ θρασὺς.
 Διο τί δ' ἦτ' Ὀδυσσεὺς δρῶμεν; ὅς κ' αὔρομεν
 τὸν δ' ἄνδρ' ἐν ἀνὰς, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
 ὅδν σεῖχω μεν ὡς τάχιστα ναυσάβμυ πέλας.
 σώξει ἔκ αὐτῶν, ὅς περ αὐτῇ θεῶν,
 τίθησιν· ἡμῖν δ' ὅς βιάσειον τύχην.
 Διο ὅκ' ἐν ἐπ' Αἰνείαν, ἢ τὸν ἔχθιστον Φρυγῶν
 Γάριν μολόντες, χρεὶν καρατομεῖν ξίφει.
 ὅδν πῶς ἔν ἐν ὄρφνῃ πολεμίων ἀνὰ στρατὸν,
 ξητῶν δυνήσῃ τὰς δ' ἀκινδύνως κτανῇ;
 Διο αἰχρόν γε μέντοι ναῦς ἐπ' Αἰργῶν μολῇ,
 δράσαντε μηδ' ἐν πολεμίοις νεώτερον.
 ὅδν πῶς δ' ὅς δ' ἐδράκας; ὅς κτανόντε ναυσάβμων
 κατὰ σκοπον Δόλωνα σώξομεν τάδε
 σκυλεύματ'· ἢ πᾶν στρατόπεδον πέρσειν δοκῇς.
 πῶς δ' ἄλλιν· σεῖχω μεν· ὅς δ' ἔτι τυχεῖν.
 ἀθι ποῖ δ' ἡλιπόντε Τρωϊκῶν ἐν τάξεων,
 χωρῇ τε λυτῇ καρδίαν δεδιηγμένοι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

εἰ μὴ κτανῆν σφῶν Ἑκτορ', ἢ Γάριν θεὸς
 δίδωσιν· ἄνδρα δ' ὅτ' πέπυθε σύμμαχον
 Τροίᾳ μολόντα Πῆσον ὃ φαύλῳ τρόπῳ.
 ὃς εἰ δίοισι νύκτα τ' ἐς αὔριον,
 ἔτε σφ' Ἀχιλλέως, ἔτ' ἂν Αἴαντος δόρυ,
 μὴ πάντα πέρσαι ναύσθμ' Ἀργείων, χέθοι,
 τήχῃ κατασκάψαντα, καὶ πυλῶν ἔσω
 λόγῃ πλατῆαν εἰς δρομὴν ποιῶμενον.
 τῦτον καταικτὰς, πάντ' ἔχεις· τὰς δ' Ἑκτορος
 οὐκ ἔασον, καὶ καρατόμυς σφαγῆς.
 ἔσαι δ' αὐτῷ θάνατος ἐξ ἄλλης χερὸς.
 ἴδου δέσποιν' Ἀθάνα, φθέρματος δ' ἡσθόμην
 τῷ σὺ, συνήθῃ γῆρυν, ἐν πόνοισι γὰρ
 παρ' ὅσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀέποτε,
 τὸν ἄνδρα δ' ἡμῖν πῦρ κατάνασσι φράσον,
 πόθεν τέτακται βαρβάρῳ στρατόματος.
 ἀθῆ ὅδ' ἐγγὺς ἦσαι, καὶ συνήθροισαι στρατῷ,
 ἀλλ' ἐκτὸς αὐτὸν τάξεων κατάνασεν
 Ἑκτωρ, ἔως ἂν νύξ ἀμείψῃται φάος.
 πέλας δ' ἡ πῶλοι Οὐρηκίων ἐξ ἄρμάτων,
 λονκαὶ δέδενται διαπρεπῆς ἐν ἀφρόνῃ.
 σίλβουσι δ' ὥστε ποταμὶς κύμνῃς πτερόν.
 ταύτας, κτανόντες δεσπότιν, νομίζετε.
 κάλλιστον οἴκοις σιῦλον· ὃ γὰρ ἐσθ' ὅπῃ
 τοῖόνδ' ὄχι μαχθῶν κέκλυβε πωλικόν.
 ἴδου Διόμηδες, ἢ σὺ κτῆνε θρήκιον λεῶν,
 ἢ μοὶ πάρειγε· σοὶ δ' ἡ χρὴ πώλων μέλειν.
 διο ἐγὼ φονάσω, πωλοδαμνήσῃς δ' ἐσὺ.
 τρίβων δ' ἔτι τὰ νομῆα, καὶ νοῆν σοφός.
 χρὴ δ' ἄνδρα τάσσειν, ὃ μάλιστ' ἂν ὠφελῶι.
 ἀθῆ. καὶ

ΡΗΣΟΣ.

αβη κῆ μὴν καθ' ἡμᾶς τόνδ' Ἀλέξανδρον βλέπω
σείχοντα, φυλάκων ἐκ τινος πετυσμένον
δόξας ἀσήμες, πολεμίων μεμβλωκότων.

διο πότερα, σὺν ἄλλοις, ἢ μόνος πορεύεται;

αβη μόνος πρὸς ἀνὰς ὡς εἴποιεν, Ἐκτορος
χωρεῖ· κατόπῃς σημανῶν ἡκεῖ στρατῷ.

διο ἔκῃν ὑπάρχειν τόνδε κατθανόντα χρή.

αβη ἔκῃν ἀνδρῶν τῷ πεπρωμένῳ πλέον.

τῷτον δὲ πρὸς σῆς ὅθ' ἐμὶς χερὸς θανεῖν,
ἀλλ' ὧ περ ἥκει μορσίμης φέρων σφαγᾶς,
τάχυν· ἐγὼ δ' ἐγὼ δὲ σύμμαχος Κύπρις
δοκῶσ' ἄρωτος ἐν πόνοις παραστῆναι,
σκαθροῖς λ' ἔοισιν ἐχθρὸν ἀνδρ' ἀμείβομαι.
κῆ ταῦτ' ἐγὼ μὲν ἔπον· ὃν δὲ χρή παθεῖν,
ἔκῃ δίδεν, ἔδ' ἡκυσεν ἐγγὺς ὦν λόγῳ.

πα σὲ πῦν στρατηγόν, κῆ κασίγνητον λέγω,
Ἐκτορ καθύδεις; ἔκῃ γέρεσθαι σε χρή;
ἐχθρῶν τις ἢ μὴν χρίμπεται στρατόματι,
ἢ κλῶπες ἄνδρες, ἢ κατὰ σκοποῖτινες.

αβη θάρσει· φυλάσσει σ' ἡδε πρᾶν μενῆς Κύπρις.
μέλει δ' ὅσος μοι πᾶλεμος, ἔδ' ἀμνημονῶ
τιμῆς, ἐπαινῶ δ' αὖ παθῶσα πρὸς σέθεν.
κῆ νῦν ἐπ' αὐτυχῶντι τρωϊκῷ στρατῷ
ἡκῶ, πορεύσ' ἀνδρα σὸι μέγαν φίλον,
τῆς ὑμνοποιῶ παῖδα θρήκιον θεᾶς
μύσης· πατρὸς δ' ὅσον μόνος κηλήσκειται.

πα ἀγ' ποτ' αὖ φρονῶσα τυγχάνεις πόλει.
καὶ μοὶ μέγιστον ἐν βίῳ κειμήλιον
κρίνας σε φιμῶ, τῇδε προαΐεσθαι πόλει.
ἡκῶ δ' ἀκῆσας ἔτορῶς· φήμη δ' ἐτις

ΛΛ Μ ΙΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φύλαξιν ἐμπέπῳκεν, ὥς κατὰ σκοποὶ
ἦεν δ' Ἀχαιῶν· χ' ὧ μ', ὅτι δ' ὡς λέγῃ·
ὅδ' ἴσιδ' ὡν μολόντας, ὅτι ἔχει φράσαι,
ὧν ἔνεκ' ἀνὰς ἤλυθον πρὸς Ἐκτορος·

ἀθι μὴδ' ἐν φοβηθῆς· ὅδ' ἐν ἐν στρατῷ νέον·
Ἐκτωρ ἤφρ' ὅς, θρήνη κακοσμήσων στρατόν·

πά σύ τοι με πῆθεις, σοί τε πισεύω λόγοις·
τάξιν φυλάξων εἴ μ' ἐλεύθερος φόβος·

ἀθι χώρη· μέλειν δ' πάντ' ἐμοὶ δοκεῖ τάδε,
ὥς αὐτὸ χῶντας συμμάχους ἐμὸς ὄραν·
γνώσῃ ἡ σὺ τ' ἐμὴν προθυμίαν·
ὅ μ' αὖ δ' αὐτῷ τὸς ἀγαν ἔρω μένεις,
Λαερτιάδῃ παῖ θηκτὰ κοιμίσαι ξίφει·
κῆται δ' ἡμῖν θρήνιος στρατηλάτης,
ἵπποι τ' ἔχονται· πολέμιοι δ' ἡσθι μένοι,
χωρῶσ' ἐφ' ἡμᾶς· ἀλλ' ὅσον τάχισ' ἐχρῆν
φύγειν πρὸς ἑλκὺς ναυσάθμων· τί μέλλετε
σκηπτοῦ πτόντος πολέμιων, σῶσαι βίον;

χο ἔα· ἔα· βάλλε· βάλλε· βάλλε· βάλλε·

θῆνε· θῆνε· τίς δ' ἀνὴρ;

λύνετε τῦτον αὐδῶ

κλώπες, οἵτινες κατ' ὄρφναν

τόνδε κινῶσι στρατόν·

δαῦρο δ' αὖρο παῖς·

τὸ σὸδ' ἔχω, καὶ τὸ σὸδ' ἐμαρφα·

τίς ὁ λόγος; πόθεν ἔβας πόδα; τίς εἶ;

ὁδὺ ὅχρησ' εἰδέναι· θανῇ δ' σήμερον δράσας κακῶς·

χο ὅτι ἐρεῖς σύνθημα, λόγῃν πρὶν διασέρνων μολῶν;

ὁδὺ ἴσω· θάρσῃ· Χ· πέλ τις ἴθι· παῖε· παῖε παῖς τις αὖ·

ἡμι ἡ σὺ δὴ Ρῆσον κατέκτας; ἀλλὰ τὸν καταγνῆτάσε·

ὁδὺ ἴχε παῖς τις· Χ· ὅ μινῶ·

ἡμι τὰ ὅα φίλον ἀνδρα μὴ θένης·

ΡΗΣΟΣ.

ἡμι κῆτι δὴ τὸ σῆμα; Ὀδυ. Φοῖβος.
 ἡμι ἔμαθον· ἴχε πᾶς δόρυ.
 ἡμι οἷα δ' ὅποι βεβᾶσιν ἄνδρες; Ἡ δ' ἐπεὶ κατέδομεν.
 ἡμι ἔρπε πᾶς κατ' ἶχνος αὐτ', ἢ βοὴν ἐχερτέον.
 ἡμι ἀλλὰ συμμαχὺς ταρασσεν δεινὸν ἐκ νυκτὸς φόβω.
 ἡμι τίς ἀνδρῶν ὁβίας;

τίς, ὅς μετὰ θράσος ἐπαύξεται,
 χεῖρα φυγῶν ἐμάν;
 πόθεν νιν κυρήσω;
 τίνι προσεικάσω,
 ὅστις δ' ἰόρφνας ἤλθ' ἀδειμάντω ποδὶ,
 διά τε τάξεων, κῆ φυλάκων ἑδρας.
 θαλαλός, ἢ
 παραλίαν Λοκρῶν νεμόμενος πέλιν,
 ἢ νησιώτην ἀποράδα κέντιται βίον.
 τίς, ἢ πόθεν, ἢ ποίας πάτρης,
 ὅποιον αἴχεται ἄν' ὕπατον θεῶν;

χο ἄρ' ἐς Ὀδυσσεὺς τῆρζον, ἢ τίνος τόδε;
 ἡμι ἢ τοῖς πάροιθε χρὴ τεκμαίρεσθαι, τί μή;
 ἡμι δοκῆς γάρ. Ἡμι. τί μὴν ὅ;
 ἡμι θρασὺς γυνὲς ἡμᾶς.
 ἡμι τίν' ἀλκὴν; τίν' αἰνὴς; Ἡμι. Ὀδυσεῖ.
 ἡμι μὴ κλωπὸς αἰνεφωτὸς αἰμύλον δόρυ.

χο ἔβα κῆ πάρος
 κατὰ πόλιν ὕπαφρον ὁμ' ἔχων,
 ῥακοδύτῳ σολῇ
 πυκαοθεὶς ξιφίρης,
 κρυφαῖος ἐν πέπλοις.
 βίον δ' ἐπαιτῶν, εἶρ' ἀγύρτης τις λάτρης,
 φαφαρόχρεν κάρα πηλυπίνητ' ἔχων.
 πολλὰ δ' τὴν
 βασιλίδ' ἐσίαν Ἀτρεΐδων κακῶς

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔβαξε δ' ἦθεν, ἐχθρὸς ὧν στρατηλάταις.
 ὅλοιτο δ' ὅλοιτο πανδίκως,
 πρὶν ἐπὶ γὰρ Φρυγῶν ποδὸς ἵχτος βαλεῖν.
 ἡμι ἥ τ' ἔν Οδυσεύς, εἴτε μὴ, φόβος μ' ἔχει.
 Εκτωρ ἅ ἡμῖν τοῖς φύλαξι μέμψεται.
 ἡμι τί λᾶσκων; Ημι. δυσόξων.
 ἡμι τί δρᾷς δὴ; τί ταρβῆς;
 ἡμι καθ' ἡμᾶς περᾶται. Ημι. τίν' ἀνδρῶν;
 ἡμι οἱ τῆσδε νυκτὸς ἦλθον ἄς Φρυγῶν στρατόν.
 οἶκ ἰώ. δαίμονος τύχα βαρεῖα. φῶ. φῶ.
 ἡμι ἔα. σίγα πᾶς.
 ἡμι ὕβριξ. ἴσως ἅ εἰς βόλον τις ἔρχεται.
 οἶκ ὦ συμφορὰ βαρεῖα Θρηκῶν συμμάχων.
 ἡμι τίς ἑσένων;
 οἶκ ἰώ. Δύσηνος ἐγὼ, σὺ τ' ἄναξ Θρηκῶν.
 ὦ συγγοτάτην Τροίαν ἐσιδὼν,
 οἶόν σε βίη τέλος εἶλεν.
 χθ τίς εἴ ποτ' ἀνδρῶν συμμάχων κατ' ὑφρόνην,
 ἀμβλώπες αὐγαί, κ' εἰ σε γινώσκω γ' ἔλως.
 οἶκ πᾶ τιν' ἀνάκτων Τρωϊκῶν ἄρῳ;
 πᾶ δ' ἦθ' Εκτωρ
 πᾶν ὑπασιδίον κοῖτον ἰαύει;
 τίνι σιμῆνῳ διοπῶν στρατίας;
 οἶα πεπ' νθαμεν. οἶα τις ἡμᾶς
 δράσας ἀφανῆ, φρεσδος, φανερόν
 Θρηξὶν πένθος πολυπύσας.
 χθ κακὸν κυρεῖν τι θρηκίῳ στρατόματι
 ἔοικεν, οἶα τῶδε γινώσκω κλύων.
 οἶκ ἔρρε στρατία. πέπλωκεν ἄναξ
 δολίῳ πληγῇ.
 οἶα μ' ὀδύνη τέρει φονίῳ

ΡΗΣΟΣ.

τραύματος ἔσω· πῶς δ' ἂν ὀλοίμην,
 τοῖς Ὀρξέϊν πένθος τολυπάνσας;
 χρὴν γὰρ μ' ἀκλεῶς, Ῥήσόν τε θανῆν,
 Τροίαν κέλσαντ' ἐπίκυρον.
 ταδ' ἔκ' ἐν ἀνιγμοῖσι σημαίνει κακὰ·
 σαφῶς ἢ αὐδ' ἄσυμμάχως ἐλωλότες.
 κακῶς πέπρακται· καπὶ τοῖς κακοῖσι πρὸς,
 αἰχίστα· καί τοι δις τόσον κακὸν τίθει.
 Ὀανῆν ἢ ἀκλεῶς ἢ, ἣ θανεῖν χρεῶν,
 Λυπρὸν ἢ οἰματῶ θανόντι, πῶς ἢ ὅ;
 Τοῖς ξῶσι δ' ὄγκος, καὶ δόμων ἀδοξία.
 ἢ μὲν δ' ἀβύλως, κακλεῶς ὀλώλαμεν.
 ἐπεὶ γὰρ ἡμᾶς ἀνασ' ἐκτορεία χερσ,
 ξύνθημα λέξας, ἄδομεν πεδοσιβῆς,
 κ' ἔπειθ' ἀμύντες, ὅδ' ἐφρενῆτο στρατός,
 φυλακῆσιν κυντέροισιν, ὅδ' ἐν τάξεσιν
 ἔκειτο τάχῃ, πλήν τράτ' ἔκ' ἐπὶ ξυνοῖς
 ἵππων καθήρμους, ὥς ἀναξ' ἐπαύθετο,
 κρατύντας ὑμᾶς, καφεδράοντας νεῶν
 πρύμναισι· φάυλως δ' ἄδομεν πεπληκότες.
 καὶ γὰρ μελίσση καρδίαν λήξας ὕπνε,
 πώλοισι χόρτον προσδοκῶν ἐωθινήν
 ξύξεν πρὸς ἀλκήν ἀφθόνῳ μέτρῳ χερσὶ,
 λούσῳ ἢ φῶτε περιπολῆνθ' ἡμῶν στρατὸν
 πυκνῆς δ' ὀρφνῆς· ὥς δ' ἐκινήθην ἐγὼ,
 ἐπὶ ξέστιν τε, καὶ νεχωρέστιν πάλιν.
 ἢ πυσσάδ' αὐτοῖς μὴ πελάξεσθαι στρατῶ,
 κλωπας δοκῆσας συμμάχων πλάθειν τινάς.
 οἶδ' ὅδ' ἐν· ὅ μὴν οἶδ' ἐγὼ τὰ πλήρονα.
 ἄδον δ' ἀπελθὼν αὖθις εἰς κοίτην πάλιν.
 καὶ μοι καθ' ὕπνον δόξα τις παρίσταται.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἵππυς δ' αἶεθ' ἔθρεψα, καὶ διφρηλάτην,
 ῥήσω παρὲς ὧς, ῥῆδον ὧς ὄναρ δοικῶν,
 λύνεις ἐπεμβεβῶτας ἐδράαιαν ῥάχιν.
 θήνοντες δ' ἔρ' αὖ πωλικῆς ῥινθ' τρίχα,
 ἤλαυνον· αἶδ' ἔρεγκον ἐξ ἀντιρίδων,
 θυμὸν πνέυσαι, καὶ νευχάτιζον φόβῳ.
 ἐγὼ δ' ἄμύνων θήρας ἐξεγέρομαι
 πώλοισιν· ἐννυχὸς δ' ἐξώρμα φόβος.
 κλύω δ' ἐπ' ἄρας κρᾶτα μυχθισμῶν νεκρῶν.
 θερμὸς ἢ κρυνὸς δεσπότης παρὰ σφαγαῖς
 βάλλει μεδυθνήσκοντος αἵματος νέε·
 ὀρθὸς δ' ἀναΐτω χειρὶ σὺν κενῇ δορὸς,
 καὶ μ' ἔγχος αὐγάξοντα, καὶ θηρώμενον,
 παῖε παρασὰς νείεραν ἥς πλουρὰν ξίφει,
 ἀνὴρ αἰμάξων· φασγάνῳ δ' ἠοδόμην,
 πληγῆς βαθῆαν ἄλοκα τραύματος λαβῶν.
 πίπῳ ἢ πρηνής· οἷδ' ὄχημα πωλικὸν
 λαβόντες ἵππων, ἴεσαν φυγῇ πόδα.
 ᾠ· ᾠ· ὀδύνη με τέρει, καὶ κ' ἐτ' ὀρθῷ μαιτάλας.
 καὶ ξυμφορὰν καὶ οἷδ' ὀρῶν· τρόπῳ δ' ὅτῳ
 τεθῶσιν οἱ θανόντες, καὶ ἔχω φράσαι,
 ὅδ' ἐξ ὁποίας χερὸς· ἡκάσαι δέ μοι
 πάρεστι λυπρὰ πρὸς φίλων πεπονθέναι.
 χ^ο ἡνίοχε θρηκὸς τῷ κακῷ πεπραγόντος,
 μηδ' ἐν δυσοίξῃ πολέμους δρᾶσαι τάδε.
 Εἰτωρ δ' ἐκ αὐτὸς συμφορὰς πεπυσμένος,
 χωρεῖ· συναλγεί δ' ὧς ἔσκει σοῖς κακῶς.
 εἰ^κ πῶς ὦ μέγιστα πῆματ' ἐξηργασμένοι,
 μολόντες ὑμᾶς πολέμιων κατὰ σκηνοποι
 λήθουσιν αἰχρῶς, καὶ κατεσφάγη στρατὸς,
 καὶ τ' εἰσιόντας στρατόπεδ' ἐξάπώσατε,

ΡΗΣΟΣ.

ἔτ' ἐξίονταί; τῶνδε τίς τίσει δίκην,
πλὴν σὺ; σὲ δὲ φύλακά φημι εἶναι στρατῷ.
φρῶδοι δ' ἄπληκτοι, τῇ Φρυγῶν κακανδρία.
πολλ' ἐγγελῶντες τῷ στρατηλάτῃ τ' ἐμοί.
αὐτὸν νῦν τόδ' ἴσε. Ζεὺς ὡμόμοστοι πατήρ,
ἦτοι μαράναγ', ἡ καραμισὴς μόρος,
μενεῖ σε δρῶντα τοιάδ', ἢ τὸν Εὐτορα
τομίδην εἶναι, κακὸν δὲ νομίζετο.

χο ἰώ· ἰώ· μέγας ἐμοὶ μέγας
ὦ πολὺ ἔχον κράτος
τότ' ἄρ' ἐμολ', ὅτε σοὶ ἄγγελος ἦλθεν,
ἀμφὶ ναυσὶ πυράειν Ἀργείων στρατὸν,
ἐπὶ ἄγρυπνον ὅμμι ἐν ὠφρόνῃ
ἔτ' ἐκοίμισ', ἔτ' ἐβρίξεν.
ὦ μάταί σι μοι ἐντίδασ
πηγᾶς, μή μοι κότον ὦ ἀναθῆς.
ἀνάτιος δ' ἐγώ γε πάντων.
εἰ δὲ χρόνῳ παρὰ καιρὸν
ἔργ', ἢ λόγον πύθη,
κατὰ με γὰρ ζῶντα πόρουσον.
ὦ παραιτῶμαι.

οικ τί τοῖσδ' ἀπλήεις; βάρβαρός τε βαρβάρῃ
γνώμην ὑφαίρη τὴν ἐμὴν, πλέκων λόγους.
σὺ ταῦτ' ἐδράσας· ἔδέν' ἂν δεξαίμεθα
ἔθ' οἱ μαθόντες, ἔτ' ἂν οἱ τετρωμένοι,
ἄλλον· μακρῶν δ' ἔσέ, καὶ σοφῶν λόγους,
ὅτῳ με πείσεις μὴ φίλος κατακτανεῖν,
ἵππων ἐρατῆς, ὧν ἕκαστι συμμάχος
τὸς σὺς φονεύεις, πολλὰ ἐπισκήπτων μολεῖν.
ἦλθον· τεθνῶσιν· ὠπρεπέστερον Πάρις
ξενίαν κατήλυν', ἢ σὺ συμμάχος κτανῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μὴ γάρ τι λέξης, ὥς τις Ἀργείων μολῶν,
διώλυσ' ἡμᾶς· τίς δ' ὑπερβαλὼν λόχους
Τρώων ἐφ' ἡμᾶς ἦλθεν, ὥς τε καὶ λαθεῖν;
σὺ πρόσθεν ἡμῶν ἦσο, καὶ Φρυγῶν στρατός.
τίς ἔν τετρωταί; τίς τέθνηκε συμμάχων
τῶν σῶν μολόντων, ὥς σὺ πολέμιων λέγῃς;
ἡμῆς ἢ καὶ τετρώμεθ'· οἳ ἢ μειζόνως
παθόντες, ἔχ' ὁρώσιν ἡλίε φάος·

ἀπλῶς δ' Ἀχαιῶν ἔδ' ἐν αἰτιώμεθα.
τίς δ' ἄν χαμόνας πολέμιων κατ' ἀφρόνην,
Ρήσῃ μολῶν ἐξῴρεν, ἢ μὴ τις θεῶν
ἔφραξε τοῖς κτανῦσιν; οἳ δ' ἀφικμένοι
τὸ πάμπαν ἦσαν· ἀλλὰ μηχανᾶτάδε.

ἐκ χρόνον ἤδη συμμάχοισι χρώμεθα,
ὅσον περ ἐν γῇ τῇδ' ἀχαιϊκὸς λεώς.
καὶ δ' ἐν πρὸς αὐτ' οἶδα, πλημελὲς κλύων·
ἐν σοὶ δ' ἄν ἀρχοίμεθα· μὴ μ' ἔρως ἔλοι
τοιοῦτος ἵππων, ὥς τ' ἀποκτείνειν φίλους.
καὶ ταῦτ' Ὀδυσσεύς· τίς ἄλλος ἂν ποτε
ἔδρασεν, ἢ βλάυσεν Ἀργείων ἀνὴρ;
δέδοικ' ἄν αὐτόν· καὶ τι μεθράσῃ φρένας,
μὴ καὶ Δόλωνα συντυχὼν κατακτανῇ.
χρόνον ἤδη φρεσδοσὼν, ἔφαινεταί.

οἶκ' ἔκ οἶδα τὸς σὺς, ἔς λέγῃς Ὀδυσσεύς.
ἡμῆς δ' ὕπ' ἐχθρῶν ἔδενος πεπλήγμεθα.

ἐκ σύδ' ἔν νόμιξε ταῦτ', ἐπεὶ περ σοὶ δοκεῖ.

οἶκ' ὦ γαῖα πατρίς, πῶς ἂν ἐνθά νομίσοι;

ἐκ μὴ θνήσχ'· ἄλλ' ἔτ' τεθνηκότων ὄχλος.

οἶκ' ποῖ δ' ἐτράπωμαι δευποτῶν μονομένο;

ἐκ οἷός σε κεύθων οὐ μὸς, ἐξιάσεται.

οἶκ' καὶ πῶς με κηδύουσιν ἀνθεντῶν χεῖρες;

ΡΗΣΟΣ.

- εἰκ ὅδ' αὖ τιν' αὐτ' μῦθον ἔλκει λέγων.
 οἰκ ὅλοιθ' ὀδράσας· ἔκ' ἤς σέ τήνεται
 γλῶσ', ὥς σὺ κομπῆς· ἡ δ' ἴκη δ' ἐπίσεται.
 εἰκ λάξοισι θ' ἄγοντες αὐτ' ἤς δόμους ἐμὺς,
 ὅπως, ὅπως ἂν μὴ γκαλῇ πορσύνετε.
 ὑμᾶς δ' ἰόντας, τοῖσιν ἐν τείχεσσι χρεῶν,
 Γριάμω τε, καὶ γέροσι σημήναι νεκρὸς
 θαπῆν κελύειν λαοφύρους πρὸς ἐντροπίας.
 20 τί ποτ' ἀντυχίας ἐκ τῆς μεγάλης,
 Τροίαν ἄχει πάλιν εἰς πένθει
 δαίμων, ἄλλο τι φυτῶν;
 ἔα· ἔα· ὦ· ὦ.
 τίς ὑπὲρ κεφαλῆς θεὸς ὦ βασιλῆα,
 τὸν νεοκμητον νεκρὸν ἐν χερσὶν
 φοράδην πέμπῃ;
 ταρβῶ λῶσιν τόδε πῆμα.
 μὲν ἔραν πάρεστι Τρῶες· ἡ δ' ἐν σοφοῖς
 τι μᾶς ἔχουσα μῦσα, συγγένων μία
 πάρῃμι, παῖδα τὸν δ' ὀρῶσ' οἰκτρῶς φίλον,
 θανόνθ' ὑπ' ἐχθρῶν· ὃν ποθ' οὐκ ἔγνω χρόνῳ
 δόλιος Οδυσσεύς, ἀξίαν τίσει δίκην.
 Ἰαλέμω αὐτιγενῆ,
 τέκνον σ' ὀλοφύρομαι· ὦ
 ματρός ἄλγος, οἶαν
 ἐκελσας ὁδὸν ποτὶ Τροίαν·
 ἡ δὲ συδαίμονα, καὶ μελίαν
 ἀπομεμψαμένας ἐμὲ πορσυνῆς,
 ἀπὸ δ' ἄντο μέν· πατρός βιαιῶς.
 ὦ μοι ἐγὼ σέθεν· ὦ φίλῃα
 φίλῃα κεφαλὰ τέκνον, ὦ μοι·
 21 ὅσον προσήκει μὴ γένετ' κοινῶν ἱάν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔχοντι λύπῃ τὸν σὸν οἰκτῆρ' ἄνθρωπον.
 μὲν ὅλοιτο μὲν Οἰνεΐδης,
 ὅλοιτο δὲ Λαερτιάδης,
 ὅς μ' ἄπαιδα γέννας
 ἔθηκεν ἀριστοτέκιοι,
 ἃ δ' Ἑλέν' ἀπρὸς ἱππῶν δόμον,
 Φρυγίων λεχέων ἔπλυνσε, πλαθῆ
 σ' ὑπ' Ἰλίου ὤλεσε μέν σε κατὰ Τροίαν
 φίλτατε, μυριάδας τε πέπλεις
 ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν.
 μὲν ἢ πολλὰ μὲν ξῶν, πολλὰ δ' εἰς ἄλυστον μόλων,
 Φιλάμμονος παῖ, τῆς ἐμῆς ἡψω φρενός.
 ὕβρις δ' ἢ σ' ἐσφηνε, καὶ μεσῶν ἔρις
 τεκεῖν μ' ἔθηκε, τὸν δὲ Δύσηνον γόνον.
 περὶ σὺν δὲ ποταμὸν διαρροῶς,
 λέκτροις ἐπλάσθην στρυμόνος φυταλμίαις,
 ὅτ' ἦλθον γῆς χρυσόβωλον εἰς λέπας
 Γάργαμον, ὅρανοι σὶν ἐξήστη μίνας,
 μεῖσαι μεγίστην δὲ ἔριν μελωδίας,
 κείνῳ σοφιστῇ θρηῖ, καὶ τυφλώσασθαι
 Θάμυριν, ὅς ἡμῶν πόλιν ἐδέννασεν τέχνην.
 καὶ πᾶσι σε τίκτω, συγγόνος αἰδομένη,
 καὶ παρθενείαν, ἥν' ἐς αὐτὸν πατὴρ
 δίνης τρέφειν δὲ σ' ὑβροτείαν ἐχάραν
 στρυμῶν δίδωσιν, ἀλλὰ πηγαίαις ἡράαις.
 ἐνθ' ἐκτραφῆς καλλιπὰ παρθένων ὕπο,
 Θρήνης ἀνάστων, πρῶτος ἡδ' ἀνδρῶν τέκνον.
 καὶ σ' ἀμφὶ γῆν καὶ πατρίαν φιλαμάτας
 ἀλλοῖς κορύσσοντ', ὅν' ἐδέξαινον θανεῖν.
 Τροίαν δ' ἀπὸ νύκτων ἄστυ μὴ κέλσαι ποτὲ,
 ἢ δὲ τὸν σὸν πότμον· ἀλλὰ σ' Ἐκτορος

ΡΗΣΟΣ.

πρεσβύμαθ', ἥ τε μυρία νεσσία
 ἔπεισ' ἀνελθεῖν, καὶ τιμυρῆσαι φίλοις.
 καὶ τῷδ' Ἀθάνᾳ παντὸς αἰτία μόρυ.
 ὅδ' ἐν δ' Ὀδυσσεύς, ὅδ' ὁ Τυδείδης τ' ἴκος
 ἔδρασε· δράσας, μὴ δ' οὐκ ἀληθέειναι.
 καὶ τοὶ πόλιν σὴν σύγγονοι πρεσβύομεν
 μῦσαι μάλιστα, καὶ πιχρῶ μεθαχθονί,
 μυσηρίων τε τ' ἀπορρήτων φάνας
 ἔδειξεν Ὀρφεύς, αὐτὰνέφιος νεκρῷ
 τῷδ' ἔνεκα κτήνασα, Μυσαῖόν τε σὸν
 σεμνὸν πολίτην, καὶ πὶ πλῆσυν ἄνδρ' ἔνα
 ἐλθόντα, Φοῖβος, σύγγονοὶ τ' ἡσκήσαμεν.
 καὶ τῶνδε μισθὸν παῖδ' ἔχουσ' ἐν ἀγκάλας,
 θρηνῶ· σοφιστὴν δ' ἄλλον ἔκ ἐπ' ἄξομαι.
 χο μάτην ἄρ' ἡμᾶς θρήνιος στρατηλάτης
 ἔδ' ἐννασ' Ἑκτορ, τῷδε βυλῶσαι φόνον.
 εἰ ἡδεῖν τάδ'· ὅδ' ἐν μάντιος ἔδει φράσαι,
 Ὀδυσσεύς τέχνασι τόνδ' ὀλωλότα.
 ἐγὼ ἤ γῆς ἔφεδρον Ἑλλήνων στρατὸν
 λάνσων, τί μὴν ἔμελλον ὅ περ μεφει φίλοις
 κήρυκας ἐλθόν, καὶ τιμυρῆσαι χθονί.
 ἔπερ μὲν· ὀφείλων δ' ἦλθε συμπονθὴν ἐμοί.
 ὅ μὴν θνόντιγ', ὅδα μῶς συνήδομαι.
 καὶ νῦν ἔτοιμος τῷδε καὶ τῶνδε τάφον,
 καὶ συμπτῶσαι μυρίων πέπλων χλιδήν.
 φίλος ἔλθων, δυσυχῶς ἀπέρχεται.
 μὲν ὅσιν γὰρ καὶ ὅς μελαγχρόμον πέδον.
 τοσόνδε νέμφην τ' ἐνερθ' αἰτήσομαι,
 τῆς καρποποιῶν παῖδα Διὶ μητρος θεᾶς,
 φυλὴν ἀνείναι τῷδ'· ὀφειλέτης δ' ἐμοί
 τὸς Ὀρφέως τι μῶσα φαίνεσθαι φίλος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ μοι μὲν ὡς θανόν τε, καὶ λούσων φάος,
 ἔσται τοιοῦτον· ὃ καὶ ἔτ' αὐτὸν ποτε
 ἔτ' ἔσιν, ὅτε μητρὸς ἔφετα δέμας.
 κρυπτός δ' ἐν ἀντροῖς τῆσδ' ὑπαργύρου χθονός,
 ἀνθρωποδαίμων κήσεται βλέπων φάος,
 Βάκχῃ προφήτις, ὅς τε Παργαίῃ πέτραν
 ὤκησε σέμνος τοῖσιν ἡδ' ὅσιν θεός.
 βαλὼν Ἰπένθος τῆς θαλασσίας θεῆς,
 οἶσω· θανῆν καὶ τ' ἐν κήνῃς χρεῶν.
 θρήνοις δ' ἀδελφαί, πρῶτα μὲν σ' ὑμνήσομεν,
 ἔπειτ' Ἀχιλλεῖα Θέτιδος ἐν πένθῃ ποτὲ,
 ὃ ρύσεται νιν Παλλὰς, ἥ σ' ἀπέκτενε.
 τοῖον φαρέτρα Λοξίῃ σώξει βέλος.
 » ὦ παιδοποιὸι συμφοραὶ πόνοι βροτῶν,
 » ὡς ὅστις ὑμᾶς μὴ κακῶς λογίζεται,
 » ἅπαις διόισι, καὶ τεκνῶν θάψῃ τέκνα.
 χὼ ἔτος μὲν ἡδὴ μητρὶ κηδεύειν μέλει.
 σὺ δ' εἴ τι πράσῃεν ἧ προκειμένων θέλεις,
 Εἰκοτ' ἀρίστη· φῶς καὶ ἡμέρας τίςδε.
 ἔκχωρεῖτε· συμμάχους δ' ὀπλίξειθαι τάχος,
 ἀνωχθε· πληρῶτ' αὐχένους ξυνωρίδων.
 πόρους δ' ἔχοντας, χρεὶ μένειν τυρσηνικῆς
 σάλπιγγος αὐδῆν, ὡς ὑπερβάλλων στρατὸν,
 τήχῃ τ' Ἀχαιῶν ναυσὶν Αἴθον ἐμβαλῆν
 πέποιθα, Τρωσὶ δ' ἡμέραν ἐλευθέραν
 ἀκτῖνα τ' εἰχυσαν ἡλίου φέρειν.
 χὼ πῆθ' βασιλεῖ· σείχωμεν ὅπλοις
 κοσμησάμενοι καὶ ξυμμαχίᾳ
 τάδε φράξωμεν· τάχα δ' ἀννίκαν
 δόισι δαίμων ὁ μεθ' ἡμῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΡΗΣΟΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΡΩΑΔΕΣ.

EV RIPIDISTROADES.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΤΡΩΑΔΩΝ.

Μετὰ τῇ Ἰλίου πόρῃσιν, ἔδοξεν Ἀθηναῖτε, καὶ Πο-
σειδῶνι καὶ Ἀχαιῶν στρατὸν μα διαφθεῖραι. τῷ μὲν
ἀννοῦντος τῇ πόλει, διὰ τῇ κτίσιν. τῆς δὲ, μισησάσης
τῆς Ἑλλην, διὰ τῇ Αἴαντος καὶ Κασάνδραν ὕβριν.
οἱ δὲ Ἕλληνες ἐκλιρῶσαντο τὰς αἰχμαλωτίδας τῶν
γυναικῶν. τοῖς δὲ ἐν ἀξιώμασιν ἔδωκαν. Ἀγαμέ-
μνονι μὲν Κασάνδραν. Ἀνδρομάχην δὲ, Νεοπτόλε-
μῳ. Πολυξένην δὲ, τῷ Ἀχιλλεῷ. ταύτην μὲν ἔν ἐπὶ
τῷ τάφῳ αὐτῆς ἐσφαξαν. Ἀσυνάντητα δὲ, ἀπὸ τῇ τε-
χῶν ἐρρίψαν. Ἑλένην δὲ, ὡς ἀποκτενῶν Μενέλεως
ἤγαγεν. Ἀγαμέμνων δὲ, τῇ χρησμῶδόν ἐνυμφα-
ζώησεν. Ἐκάβη δὲ, τῆς μὲν Ἑλένης κατηγορή-
σασα, τοὺς ἀναιρεθέντας δὲ κατοδυ-
ρομένη τε, καὶ θρηνήσασα, καὶ
κηδεύσασα, πρὸς τὰς τοῦ
Οδυσσεὺς ἤχθη σκη-
νὰς, τοῦτω λα-
τρεύειν δο-
θεῖσα.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ποσειδών.	Ταλθύβιος.
Αθηνά.	Κασάνδρα.
Εκάβη.	Ανδρομάχη.
Χορός αἰχμαλῶν	Μενέλαος.
τίδων Τρωάδων.	Ελένη.

Προλογίζει ὁ Ποσειδών.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥ
ΤΡΩΑΔΕΣ.

Κωλιπὼν Αἰγαῖον ἄλμυρόν
βάθος
πόντος Ποσειδῶν, ἐνθα Νη
ρήδων χορὸς
καλλιπὸν ἵχθυος ἐξελεύσιν ποδός.
ἔξ ἧ ἅμφὶ τήνδε Τρωϊκὴν χθόνα
Φοῖβός τε, καὶ γὰρ λαῖνυς πύργος πέριξ
ἄρβοσις ἐθέμεν καλόςιν, ὅ ποτ' ἐκ φρενῶν
αἰνοῖ ἀπέσκητ' ἐμῶν Φρυγῶν πόλει,
ἢ νῦν καπνῆται, καὶ πρὸς Ἀργεῖοις
ὄλωλε πορθηθεῖς· ὃ δὲ παρνασίος
φωκὸς Ἐπειὸς, μηχαναῖσι Παλλάδος
ἐκνύμον' ἵππον ταυχέων ξυναρμόσας,
πύργων ἐπέμψεν ἐντὸς ὀλέθριον βάρος.
ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑσέρων κληθήσεται
δῦρεος ἵππος, κρυπτὸν ἀμπίχων δόρυ.
ἔρημα δ' ἄλσιν, καὶ θεῶν ἀνάκτορα
φόνω καταρρήξ· πρὸς ἡ κρηπίδων βάθροισι,
πέπλωκε Γρίαμος, Ζηνὸς ἐρκίον θανάων.
πολὺς ἡ χρυσὸς, φρύγιά τε σκυλεύματα
πρὸς ναῦς Αἰγαῶν πέμπεται· μένεσι ἡ
πρύμνιθεν ἔρον, ὥς δεκαπύργον χρόνῳ
ἀλόχως τε, καὶ τέκν' εἰσίδωσιν ἄσμενοι,
οἱ τήνδ' ἐπεσφάτουσαν Ἕλληνες πόλιν.
ἐγὼ δ' ἡ νικῶμαι καὶ ἀργείας θεῶν
Ἥρας, Ἀθάνας θ', αἰ συνεξῆλον φρύγας,
λήπω καὶ κλεινὸν Ἴλιον, βωμὸς τ' ἐμὸς.
Ἐρημία

ΤΡΩΑΔΕΣ

- Ερημία ἔστι πόλιν ὅταν λάβῃ κακὴ,
 • Νοσῇ τὰ τ' θεῶν, ὅδ' ἔτι μάθαι θέλει.
 πολλοῖς ἢ κωκυτοῖσιν αἰχμαλωτῖδων,
 βοᾷ Σηάμανδρος, διαπύκτας κληρὺ μένων.
 καὶ τὰς μὲν ἄρνας, τὰς δ' ἢ, θεασαλὸς λεῶς
 εἰληχ', Ἀθηναίων ἢ Θησέειδαι πρόμοι.
 ὅσαι δ' αἰκλιροὶ Τρωάδων, ὑπὸ σέχαις
 ταῖσδ' ἔσι, τοῖς πρώτοισιν ἐξηρημέναι
 στρατῷ· σὺν αὐταῖς ἢ λάναινα τύνδαρις
 Ελένη, κομισθεῖσ' αἰχμαλωτος ἐνδίκως.
 τήνδ' ἀθλίαν, τήνδ' ἔτις ἔσορ' ἀν θέλει,
 παρέστιν Εκάβη, καὶ μένη πυλῶν πάρος,
 δακρυχέουσα πολλὰ, καὶ πολλῶν ὑπερ.
 ἢ πάς μ' ἀμφὶ μνήμ' Ἀχιλλεὺς τάφῳ,
 οἰκτρὰ τέθνηκετλημόνως Πολυξένη.
 φρῶδος ἢ Πρίαμος, καὶ τέκν'· ἦν ἢ παροῖθεν
 μεθ' ἡν' Ἀπόλλων δρομάδῃ Κασάνδραν, ἀναξ
 τ' τῷ θεῷ παραλιπὼν τότ' ὠσεβές,
 γὰρ μὲν βιάως σιότιον Ἀγαμέμνωνος λείχον.
 ἀλλ' ὦ ποτ' ὠτυχῶσα χαῖρέ μοι πόλις.
 ξεῖσόν τε πύργῳ μ', ὅσ' εἰ μὴ διώλεσεν
 Γαλλὰς Διὸς πάς, ἦσθ' ἂν ἐν βάθροισι ἔτι.
 ἀθι ἐξεστὶ τὸν γένει μ' ἀρχισὸν πατρός,
 μέγαν τε δαίμον', ἐν θεοῖς τε τίμιον,
 λύσασαν ἐχθρὰν τ' πάρος, προσενέπει;
 πο ἐξεστὶν· Αἰετὶς συγγενὴς ὁμιλία
 • Ἀναὶ Ἀθάνῃ, φίλτρον ὅ μιν κρὸν φρενῶν.
 ἀθι ἐπ' ἡνέσ' ὄργας ἡπίους· φέρω δέ σοι
 κοινὸς ἐμαυτῇ τ' εἰς μέσον λόγος ἀναξ.
 πο μῶν ἐκ θεῶν τε, κοινὸν ἀγγέλλεις ἔπος,

NN 111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἢ Ζηνός, ἢ κ' δαίμονων τινὸς πάρα;
 ἄθ' ἢ, ἀλλὰ Τρώας ὕνεκ' ἐνθαβαίνομεν,
 πρὸς σὴν ἀφίγμαι δύναμιν, ὥς κοινὴν λάβω.
 πο' ἦ πῦρ δ' ἔχθραν τ' πρὶν ἐμβαλῶσα νῦν,
 εἰς οἶκτον ἦλθες πυρὶ κατιβαλωμένης;
 ἄθ' ἐκεῖσε πρῶτ' ἀνελθε· κοινῶσι λόγος,
 κ' συμπονήσεις, ἂν ἐγὼ πράξαι θέλω.
 πο' μάλιν· ἀτὰρ δ' ἡ κ' τὸ σὸν θέλω μαθῆναι,
 πότερον, Ἀχαιῶν ὕνεκ' ἦλθες, ἢ Φρυγῶν.
 ἄθ' τὸς μὲν πρὶν ἐχθρὸς Τρώας ἀφραῖναι θέλω,
 στρατῷ δ' Ἀχαιῶν νόσον ἐμβαλεῖν πικρόν.
 πο' τίς δ' ὧδε πιδᾶς ἄλλοι τ' ἢ ἄλλος τρόπος,
 μισθὸς τε λίαν, κ' φιλήσ' ἐν ἀντύχῃ;
 ἄθ' ὅκ' οἶδ' ὑβριθῆσάν με, καὶ νῆας ἐμὰς;
 πο' οἶδ' ἠνίκα Αἴας ἔθηκε Κασάνδραν βία.
 ἄθ' κ' δ' ἐν γ' Ἀχαιῶν ἔπαθεν, ὅδ' ἦ κ' σ' ὕπο.
 πο' κ' μὴν ἔπερσάν τ' Ἴλιον τῷ σῶσθ' ἐν γ'.
 ἄθ' τοιγάρ σφ' ἐσὶν σοὶ βύλομαι δρᾶσαι κακῶς.
 πο' ἔτοιμ' ἀβύλει τὰ π' ἐμὰ δράσθ' ἢ τί;
 ἄθ' δύσνοσον αὐτοῖς νόσον ἐμβαλῆν θέλω.
 πο' ἐν γ' ἡ μένουσιν, ἢ καθ' ἑλμυράν ἄλα;
 ἄθ' ὅταν πρὸς οἶκον ναυσολῶσ' ἀπ' Ἰλίου,
 κ' Ζεὺς μὲν ὄμβρον, κ' χάλαξαν ἄσπετον
 πέμψει, νοφώδῃ τ' αἰθέρος φύσηματα,
 ἐμοὶ δ' ἐδώσειν φησὶ πῦρ κεραύνιον,
 βάλλειν Ἀχαιῶς, νῆας τε πιμπράναι πυρὶ.
 σὺ δ' αὖ τὸ σὸν παράχες, Αἰγαῖον πόρον
 τρικυμίσαις βρέμοντα, κ' δίναις ἄλός.
 πλησόν δ' ἐν κερῶν κοῖλον Εὐβοίας μυχόν,
 ὥς ἂν τοιοῦτον τὰ μὲν ἀνάκτορ' εὐσεβῆν

εἰδῶ

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἦ δ' ὦσ' Ἀχαιοὶ, θεὸς τε τὸς ἄλλος σέβειν.
 πο ἔσαι τάδ'· ἡ χάρις ἔν' μακρῶν λόγων
 δέηται· ταραξέω πέλαγος Ἀἰαΐας αἰὼς.
 αἰτὰ δ' ἢ Μυκόνε, Δῆλιοί τε χοῖράδες,
 Σκῦρος τε, Λῆμνός θ', αἶ Καφίρειοί τ' ἄκραι,
 πολλῶν θανόντων σώμαθ' ἔξοσι νεκρῶν.
 ἀλλ' ἔρπ' Ὀλυμπον· κ' κερανίης βοῶας
 λαβῆσα πατρός, ἐν χερῶν καρὰ δόκει,
 ὅταν σράτου μ' Ἀργῶν ἐξίη κάλως.
 ▸ Μῶρος ἢ θνητῶν ὅστις ἐκπορθεὶ πόλεις,
 ▸ Νᾶς τε, τύμβος θ', ἱερὰ τ' ἐκμηκύνων,
 ▸ Ερμιόνας δ' αὖτ' ὠλεδ' ὕσερον.
 χο ἄνα δύσδαιμον, πεδ' ὅθεν κεφαλὴν
 ἐπάειρε δέριν· ἐκίετι Τροία
 τάδε, κ' βασιλεῖς ἐσμέν Τροίας.
 μεταβαλλομένε δαίμονος ἀνέχου.
 πλὴ κατὰ πορθμὸν, πλεὶ κατὰ δαίμονα.
 μὴ ἢ προσίσῃ πρῶραν βίοντα,
 πρὸς κῦμα πλέεσα τύχαισιν.
 ἐκὰ αἶ· αἶ· αἶ· αἶ.
 τί ἔν' παρά μοι μελέα σενάχειν;
 ἢ πατρίδ' ἔρρει, καὶ τέκνα, κ' πόσις,
 ὧ πολλὸς ὄγκος συσπλεγμένων
 προγόνων, ὥς ἔδ' ἐν ἡσ' ἄρα.
 τί με χρεῖσι γὰρ; τί ἢ μῆσι γὰρ;
 τί ἢ θρηνῆσαι; δύσῃνος ἐγὼ τῆς βαρυδαίμονος
 ἄρθρων κλίσσιος, ὥς δίακειμαι,
 νῦν τ' ἐν σέρνοισι λείπτροισι ταβῆσ'.
 οἵ μοι κεφαλῆς, οἵ μοι προτάφων,
 πλανρῶν θ', ὥς μοι πόθος ἐλίξαι,

NN IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ διαδῶναι νῶτον, ἄκανθάν
 τ' εἰς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων,
 ἐπὶ τὸς αἰὲ δακρύων ἐλέγχους.
 μῦσα δ' ἐχ' αὐτὴ τοῖς δυσήνοις,
 ἄτας κελαδῶν ἀχοράντους.
 πρῶραι νῶν ὠκῆσαι,
 Ἴλιον ἱερὰν, αἰ κώπαις
 δι' ἄλλα πορφυροειδέα, καὶ
 λιμένας Ἑλλάδος ἄνδρ' ὄρνυς
 αὐλῶν παῖσιν συγγῶ,
 συρίγγων τ' ἀνφ' ὄγγω φωνᾷ
 βαίνουσαι, πλεῖτάν Αἰγυπῆ
 παιδῶν ἐξηρτήσασθε.
 αἶ· αἶ· Τροίης ἐν κόλποις,
 τὰν Μενελάου μετανιασόμεναι
 συγγὰν ἄλοχον, Κασσρινὼβαν,
 τῷ τ' Εὐρώτῃ δύσηλαιαν, ἀσφάξει καὶ
 ὃν πεντήκοντ' ἀροτῆρα τέκνων,
 Γρίαμον, ἐμέ τε μελέαν Ἐκάβην
 εἰς τὰνδ' ἐξώκειλ' ἄταν.
 ὦ μοι θάνατος ὅς θάσω,
 σκηναῖς ἐφιδρός ἀγαμέμνονός τις.
 δόλα δ' ἄγομαι γραῦς ἐξ οἴκων
 κερᾶ ξυρικήϊ πινθήρει
 κρᾶτ' ἐκπορθηθεῖσ' οἰκτρῶς.
 ἀλλ' ὦ τῶν χαλκευγέων Τρώων
 ἄλοχοι μέλαια, καὶ κῆραι, καὶ δύσσυμφοι,
 τύφεται Ἴλιον· αἰάξω μιν.
 μαθηρ' δ' ὥς τις πῆν' οἷς κλαγγὰν
 ὄρνισιν ὅπως ἐξάρξω γῶ

μολπὰν,

ΤΡΩΑΔΕΣ

μολπὰν, ὅταν αὐτὰν, οἶκον ποτὲ δὴ
σκήπτρῳ Γριάμῃ διερεϊδομένα
ποδὸς ἀρχιχόρον πληγαῖς Φρυγίαις
ἀκόμποις ἐξήρχον θεὸς.

χο Εὐκλῆ, τί θροῖς; τί ἡ θωῦ αἰεῖ;
διὰ δὲ μελάρων, τὸς, ὅς οἱ κτίξῃ,
διὰ δὲ σέρνων, φόβος αἴας
Τρῳάσιν, αἰ τῶν δ' οἴκων ἔσω
δολεῖαν αἰάξουσιν.

ἐκὰ ὦ τέκν', Ἀργείων πρὸς νῆας ἢ
δὴ κινῆται κωπήρης χεῖρ.
οἱ γὰρ τλάμων· τί θέλῃς; ἢ πῶς δὴ μετάλειπεν
ναυοθλώωνσι πατρώας ἀπογάς;

χο ἔκ οἱ δ' ἡκίεω δ' ἄταν.
ἰὼ· ἰὼ· μέλειαι μύχων, ἐπακυσώμεθα.
Τρῳάδες ἐξω νομίσασθ' οἴκων.
σέλλῃσ' Ἀργείοισιν.

ἐκὰ ἔ· ἔ· μὴ νῦν μοι τὰν βακχάουσαν
Κασάνδραν πέμψας ἔξω,
αἰχμὴν Ἀργείοισι μαινάδ'· ἐπ' ἄλγεσι δ' ἀλγυνθῶ.
ἰὼ· Τροία Τροία δύσαν, ἔρρεῖς.
δύσανοι δ' οἱ σὲ λιπόντες,
ἡξῶντες, ἡδ' μαθέντες.

χο οἱ μοι τρομερὰ σκηνὰς ἔλιπον
τάσδ' Ἀγαμέμνονος, ἐπακυσόμενα
βασιλεια σέθεν, μὴ με κτείνῃ
δ' ὅξ' Ἀργείων κείται μελῆαν.
ἢ κατὰ πρύμνας ἢ δὴ νῆας
σέλλονται κινεῖν κώπας.

ἐκὰ ὦ τέκνον, ὀρθράουσιν ψυχὰν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐκπληχθῆσ' ἦλθον φρίκη·
 ἦδ' ἡ τις ἔβα Δαναῶν κήρυξ,
 τῷ, πρότερόν μαι δ' ἄλα τλάμων·
 χο ἐγγύς πρὸ κῆσαι κλήρη· Ἐκὰ· ἰώ· ἰώ·
 χο τίς μ' Ἀργείων, ἠΨθιωτῶν,
 ἠ νησαίαν ἤξε χώραν
 δύσανον πόρρ' ὦ Τροίας· φῶ· φῶ·
 ἐκὰ τῷ, δ' ἄ τλάμων, πρὸ πρὸ γαίης
 δολύσω γράως, ὡς κηφὴν ἄ
 δειλαία νεκρῶ μορφῶ
 νεκρῶν ἀμενινὰ παρὰ προθύροις·
 ἠ παίδων θρέπεις
 ἀρχαγὸς εἶχον τιμάς·
 χο αἰ· αἰ· ποίοισιν δ' οἴκοις
 τὰν σὰν λύμαν ἐξετάσῃς;
 ἐκὰ ὅκ' ἰδαίοις ἰσῆς κερκίδα
 δινύουσ' ἐξαλλάξω,
 νέστοι τεκνέων σώματα λούσω,
 νέστοι μόχθους ἔξω κρείσσας,
 ἠ λέκτροις πλασθῆσ' Ἑλλάνων·
 ἔρρει νῦν αὐτὰ, κ' ἰδαίων,
 ἠ πειρήνας ὑδρυσσομένα,
 πρόσπολος οἴκτρά
 ᾧ σεμνῶν ὑδάτων ἴσομαι·
 χο τὰν κλεινὰν εἴθ' ἔλθοιμιν
 Θησέως ἀνδάμονα χώραν·
 ἐκὰ μήδ' ἐν δῖνᾳ γ' Εὐρώτα
 τὰν ἐχθίστην θεράπνην Ἑλένας,
 ἐνθ' ἀντάσω Μενέλα δόλαν
 τῷ τᾶς Τροίας πορθιτᾶ·

ΤΡΩΑΔΕΣ

τὰν Γηνεῖσ' σεμνὰν χώραν,
κηρπιδ' ὀλύμπῳ καλλίσταν
ὄλβον βρίθην φάμαν ἦκε
σ' ὀυθαλῆ τ' ὀυκαρπία.

τάδε δ' αὐτὲρά μοι μετὰ τὰν ἱερὰν
Θησέως ξαθέαν χώραν,
κ' τὰν αἰτναίαν Ἡφαίστου
φοινίκας ἀντήρη χώραν,
Σικελῶν ὀρέων ματέρ' ἀκνύω
κηρύσσεται, στεφάνοις τ' ἀρετάς,
τὰν τ' ἀρχιτεύουσιν γαῖαν.

Ἰονίῳ νῆαται πόντῳ,
ἀν' ὕδραίνει καλλισεύων
ὄξανθὰν χαίταν πυρσύνων
Κράνθις, ξαθέαις πηγαῖσι τρίφων,
ὀυανδρὸν τ' ὀλβίξων γαῖαν.

χ. κ' μὴν Δαναῶν ὄδ' ἀπὸ στρατιάς
κῆρυξ νεοχμῶν μύθων ταμίας,
ἐξανύω.

δῦλαι δ' ἦ

χθονὸς ἦδη.

ταλ. Ἐκάβη, πυκνὰς δ' ὁδοῖα μ' εἰς Τροίαν ἰδὼς
ἐλθόντα κῆρυκ' ἐξ Ἀχαιῶν στρατῷ.
ἐγνωσμένως ἢ κ' παροῖθέ σοι γύναι,
Ταλθύβιος ἦν, κοινὸν ἀγγελῶν λόγον.

ἐκὰ τόδε τόδε φίλαι Τρώαδες, ὃ φόβος ἦν μοι πάλα.

ταλ. ἦδη κελήρωσθ', ἧ τόδ' ἦν ὑμῖν φόβος.

ἐκὰ αἰ· αἰ· τίνα γ' ἢ Θεσσαλίας πόλιν, ἢ Φθί
άδος εἴπασθ', ἢ Καδμείας χθονός.

ταλ. κατ' ἀνδρ' ἐκαστῇ, κῆρυξ ὁ μὲν λελόγχατε.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔκ' αὖ τιν' ἄρα, τίν' ἔλαχον; τίνα πόντος ἀτυχῆς,
 ἥ Ἰλιάδων μιν;

ταλ' οἶδ' ἄλλ' ἔκαστα πυνθάνου, μὴ πάνθ' ἐμῷ.

ἔκ' αὖ τὸ μὲν ἢ τίς ἄρ' ἔλαχε τέκος
 ἐννεπε, τλάμονα Κασάνδραν;

ταλ' ἐξ ἀρετὸν νιν ἔλαβεν Ἀρχιμήδων ἄναξ.

ἔκ' αὖ ἢ τὰ λακεδαιμονία νύμφα δῶκεν;
 ἰώ μοι μοι.

ταλ' ἔκ' ἄλλὰ λέντρων σκότια νυμφοντήρια.

ἔκ' αὖ ἢ τὰν Φοῖβος παρθένον, ἃ γέρας ὁ χρυσοκόμας
 δῶκεν ἄλεκτρον ξωάν;

ταλ' ἔρως ἐτόξεν αὐτ' ἐνθάδε κόρης.

ἔκ' αὖ ῥίπτε τέκνον ξαθέης
 κληΐδας, καὶ πότμος ἐν
 δουρῶν σφάλλον ἱερὸς σπλῆν.

ταλ' ἔκ' αὖ μὲν αὐτῇ βασιλικῶν λέντρων τυγχῶν;

ἔκ' αὖ τίς ἢ νεοχμὸν ἀπ' ἐμέθεν
 ἐλάβετε; τέκος πῶ μοι;

ταλ' Πολυξένην ἔλεξας, ἢ τίν' ἰσορῆς;

ἔκ' αὖ ταύταν, τῷ, παῖς ἐξέσθεν.

ταλ' τύμβῳ τέτακται προσπολὴν Ἀχιλλέως.

ἔκ' αὖ ὧ μοι ἐγὼ τάφῳ πρόσπολον ἐτεκόμεν.
 ἀτὰρ τίς ὁδ' ἦν νόμος, ἢ
 τί θέσμιον ὠφίλος Ἑλλάνων;

ταλ' ἀνδραμόνιζε παῖδα σὴν ἔχει καλῶς.

ἔκ' αὖ τί τόδ' ἔλακας; ἄρα μοι ἄελιον λάναι;

ταλ' ἔχει πόντος νιν, ὥστ' ἀπὸ πηλάχθαι κακῶν.

ἔκ' αὖ τίς ἢ τὸ χαλκεομίτορος
 Ἐκτορος δάμαρ Ἀνδρομάχη τάλαινα,
 τίν' ἔχει τύχην;

ΤΡΩΑΔΕΣ

ταλ κ' ἐπὶ τὴνδ' Ἀχιλλέως ἔλαβε παῖς ἐξ αἵρετον·
ἐκὰ ἐγὼ δ', τῷ, πρόσπολος, ἅποιτο βάμονος
χερὶ δούμενα βάκτρα
γεραιῶ κάρα;

ταλ Ἰθάκης Οδυσσεὺς ἔλαχ' ἀναξ δ' ἄλκην ἔχειν·
ἐκὰ εἰ· εἰ· ἄρα σκε κρᾶτα κερὶ μου·
ἔλκ' ὀνύχεσι διπύχον παρσάν·
ἰώ μοι μοι· μυσσάρῳ, δολίῳ τε λείλογχα·
φωτὶ δ' ἄλκην
πολεμίῳ, δ' ἰκας
παρὰ νύμφῳ δάκει·
ὅς πάντα τὰ κῆρ' ἐνθάδ' ἀντίπαλ', αὖθις εἰ
κῆρσε, διπύχῳ γλώσσῃ,
ἅφιλάτ' ἀπρότερα φίλα
τιθέμενος πάντων·

γοῶσθ' ὦ Τρῳάδες με·
βέβαια δύσποτμος· οἶχομαι
ἁτάλαινα, ἅδυσυχεσάτῳ προσέπεσα κλήρῳ·
χο τ' ἔσθ' ὅν διαθαπτόντα· τὰς δ' ἐμὰς τύχας,
τίς ἄρ' Ἀχαιῶν, ἢ τίς Ἑλλήνων ἔχει;

ταλ ἴτ' ἐκκομίσξιν δούρο Κασάνδραν χρεῶν,
ὅσον τάχιστα δμῶες, ὡς στρατηλάτῃ
εἰς χεῖρα δ' ἔσιν· ἦτα τὰς ἐλεγμένους
κ' τοῖσιν ἄλλοις αἰχμαλώτιδας λίσσω·
ἔα· τί πύκνης ἐνδον αἰθεται σέλας;
πιμπρᾶσιν, ἢ τ' ἰδρῶσι Τρῳάδες μυχῆς,
ὡς ἐξάρεσθαι τῆσδε μέλλουσαι χθονός,
πρὸς Ἀργεὺς αὐτ' ἐκ πυρρῶσι σώματα
θανεῖν θέλῃσαι; κάρτα τοι τὸ λάνθερον
ἐν τοῖς τοιούτοις δύσλῳφως φέρει κακὰ·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀνοιγ' ἀνοιγε, μὴ τ' αἰσδε πρόσφορον,
 ἐχθρόν δ' Ἀχαιοῖς ῥ' ἐμ' αἰτίαν βάλη·
 ἐκὰ ὅν' ἐστιν· ὅτι μὲν πρᾶσιν· ἀλλὰ πᾶς ἐμὴ
 μαινὰς θαῶξει δαῦρο Κατάνδρα δρόμῳ·
 καὶ ἀνεχε· παρέχε φῶς·
 φέρω· σέβω· φλέγω
 λαμπάτι τόδ' ἱερὸν·
 ὦ ὑμῖν αἰ' ἀναξ,
 ἰδὲ· ἰδὲ· μακάριος ὁ γαμέτας,
 μακαρία δ' ἐγὼ κατ' Ἀργος ἀγαμμένα·
 ὕμνην, ὕμῖν αἰ' ἀναξ·
 ἐπεὶ σὺ μάτερ, ἐπὶ δ' ἀκρυσί, καὶ
 γόοισι τὸν θανόντα
 πατέρα, πατρίδα τε
 φίλαν κατασέυσ' ἔχης,
 ἐγὼ δ' ἐπὶ γάμοις ἐμοῖς
 ἀναφλέγω πυρὸς φῶς
 εἰς αὐγάν, ῥ' αἰγλάν·
 ὦ ὑμῖν αἰ' ἐσοι παρθένων ἐπὶ λέκτροις
 διδῶσ', ὦ Ἐκάτα φάος·
 παρθένων ἐπὶ λέκτροις, ἄνομος ἔχει
 πάλαι πόδ' αἰθέριον·
 ἀναγε χορὸν, ὅσ' ἄν, ὅσ' οἶ,
 ὡς ἐπὶ πατρὸς ἐμῆ μακαριωτάταις τύχαις
 ὁ χορὸς ὅσιος· ἄγε σὺ Φοῖβε νῦν,
 κατὰ σὸν ἐν δάφναις
 ἀνάκτορον θυηπολῶ·
 ὕμνην· ὦ ὕμνην· ὕμνην·
 χορῶν μάτερ, χορῶν· ἀναγε πόδα σὸν·
 ἔλυσε τάδ' ἐκείσε μετ' ἐμέθιν ποδῶν,

ΤΡΩΑΔΕΣ

Φέρσα φιλάταν βασίιν·
 βοάσατ' ὅτ' ἔνν' ὑμέναιον, ὦ
 μακαρίαις αἰοδαῖς,
 ἰαχῆς τε νύμφαν·
 ἴτ' ὦ καλλίπεπλοι Φρυγῶν
 κόραι· μέλπετ' ἐμὸν γάμον,
 ἔνν' περωμένον ἄνῃ, πόσιν ἐμίθεν.

- χο βασίλεια, βακχάουσαν ἐλπίτη κόριν,
 μὴ κῦφον ἄρη βῆμ' ἐς Ἀργείων στρατόν·
 ἐκά Ηφαε, δαδὺ χεῖς ἅν' ἐν γάμοις βροτῶν,
 ἀτὰρ πικράν γε τήνδ' ἀναιδύατος φλίσκα,
 ἔξω τε μεγάλων ἐλπίδων· οἵ μοι τέκνον,
 ὡς ἔχ' ὑπ' αἰχμῆς, ἔδ' ὑπ' Ἀργείης δορός,
 γάμος γὰρ μῆθεσσι τῶσδ' ἐδόξαζον ποτέ·
 παράδος ἐμοὶ φῶς· ἔκ' ὀρθὰ πυρφορῆς
 μαινὰς θοάεσσι, ἔδ' ἐσ' αἰτύχαι τέκνον
 ἐσωφρονήκασιν, ἀλλ' ἔτ' ἐν ταυτῷ μένεις·
 ἥσφ' ἐρεται πόνικας, δαίρυά τ' ἀνταλλάσσετε
 τοῖς τῆσδε μέλεσι Τρώαδες γαμηλίοις·
 κα μήτερ, πύκαξε κρᾶτ' ἐμὸν νικηφόρον,
 κῆ χαῖρε τοῖς ἐμοῖσι βασιλικοῖς γάμοις,
 κῆ πέμπέ τε· κἂν μὴ τὰ μάσοι πρόθυμά γ' ἦ,
 ὥθει βιάως· ἔγάρ ἐστι Λοξίας·
 Ελένης γὰρ μεῖ με δυσυχέστερον γάμον,
 ὅτ' Ἀχαιῶν κλεινὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ·
 κτενῶν ἔκ' αὐτῶν, κἂν τι πορθήσω δόμος,
 ποινὰς ἀδελφῶν, κῆ πατρὸς λαβῶσ' ἐμῶ·
 ἀλλὰ τ' ἄσω· πέλεκεν ἔχ' ὑμνήσομαι,
 ὅς γ' ἐστράχηλον ἔνν' ἐμὸν ἦσι, χ' αἰτέρων·
 μητροκτόνας τ' ἀγῶνας, ὅς ἐμὸν γάμον

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θῆσιν, οἰκῶν τ' Ἀτρεΐδω ἀνάσσειν.
 πόλιν τε δ' ἔγωγ' ἡδὲ μακαριώτεραν,
 ἢ τὴν Ἀχαιῶν· σῆσομαι βασιλῆα μάτων,
 οἱ δ' ἰὰ μίαν γυναῖκα, καὶ μίαν πόλιν
 θηρῶντες Ἑλένην, μυρίους ἀπώλεσαν.
 ὃ ἵσρατι γὰρ ὁ σοφὸς ἐχθίστων ὕπερ,
 τὰ φίλτατ' ὤλεσ', ἡδονὰς τὰς οἰκοθεν
 τέκνων ἀδελφῶν δ' ὅς γε γυναῖκός ἔνεκα.
 καὶ ταῦθ' ἐκέσσης, καὶ βία λεησμένης.
 ἐπεὶ δ' ἐπ' ἀκτὰς ἦλυθον Σικαμανδρίδας,
 ἔθνησκον, ὅς γε ὀρί' ἀποσερῶμενοι,
 εὖ δ' ὑφ' ἰπύργῳ πατρίδος· ὅς δ' Ἀρης ἔλοι,
 ὃ πάδες ἦδον, ὃ δ' ἀμαρτος ἐν χερσὶν,
 πέπλοις συνετάλησαν, ἐν ξένη δὲ γῇ
 κείνται· τὰ δ' οἴκοι, τοῖσδ' ὁμοί' ἐγίνετο.
 γῆραί τ' ἐθνησκον· οἱ δ' ἀπαιδες ἐν δόμοις,
 ἄλλοις τέκν' ἐκθρέφαντες· ὃ δ' ἐπὶ τάφοις
 ἔσθ' ὅστις αὐτ' αἰμα γῇ δωρήσεται.
 ἢ τὴν δ' ἐπαίνε' ἵσρατὸν μ' ἐπάξιον.
 • Σιγᾶν ἀμεινον τὰ χρά· μὴ ἢ μὲν σά μοι
 • Γένοιτ' αἰοιδός, ἥ τις ὑμνήσει κακία.
 † Τρῶες ἢ, πρῶτον μὲν καλλιῶν κλέος,
 ὕπερ πάτρας ἐθνησκον· ὅς δ' ἔλοι δ' ἄρ' οὐ,
 νεκροὶ γ' ἐς οἴκους φερόμενοι φίλων ὑπο,
 ἐν γῇ πατρώᾳ περιβολὰς ἔχον χθονὸς,
 χερσὶν περισπαλέντες, ὧν ἐχρῆν ὑπο.
 ὅσοι ἢ μὴ θάνοιεν ἐν μάχῃ Φρυγῶν,
 ἀφ' ἡμᾶρ σὺν δ' ἀμαρτι, καὶ τέκνοις
 ὦκεν Ἀχαιοῖς, ὧν ὑπῆσαν ἡδοναί.
 τὰ δ' Ἐκτορός σοι λυγρ', ἄκουσον ὡς ἔχει.

δοξας

ΤΡΩΑΔΕΣ

δ' ἔξας ἀνὴρ ἄριστος, οἷχεται θανῶν.
 καὶ τὸν Ἀχαιῶν ἵξις ἐξεργάζεται.
 φθ' ἦσαν οἵκοι, χρηστὸς ὢν, ἐλάνθανεν.
 Γάρις δ' ἔγχε μετ' Διὸς· γήμας ἢ μὴ,
 σιγῶμενον τὸ κῆδος ἔχεν ἐν δόμοις.
 Φάριν κ' ἔνχρη πόλεμον, ὅστις αὖ φρονεῖ.
 Εἰδ' εἰς τόδ' ἔλθαι, σέφανος ὑπὸ χερσὶ πόλει,
 Καλῶς οἰεσθαι· μὴ καλῶς ἢ, δυσκλέες.
 ὢν ἔνεκ' ἔνχρη μήτερ οἰκτεῖρην σε γῆν,
 ἢ τὰ μὰ λέκτρα· τὸς δ' ἐχθίστους ἐμοὶ,
 καὶ σοὶ, γάμοισι τοῖς ἐμοῖς διαφθερῶ.
 ὡς ἡδέως κακοῖσιν οἰήοις γελᾶς,
 μέλπειθ, ἃ μέλπουσ', ὅσα φηδὲ γένοιτο.
 ταλ' εἰ μή σ' Ἀπόλλων ἐξεβαλὼν φρένας,
 ἔκιν' ἀμφοτέρω τὸς ἐμὸς στρατηλάτας
 τοιαῦτα φημὶς ἐξέπεμπεσθαι χθονός.
 ἀτὰρ τὰ σε μὲν, καὶ δοκίμοισιν σοφά,
 ὅθεν τι κρείων τ'το μινδὲν ἦν ἄρα.
 ὃ δ' ἐμίσους τ' Γαυελλῶν ἀναξ
 Ατρεΐως φίλος παῖς, τῆσδ' ἔρωτ' ἐξαίρετον
 μαινάδος ὑπέστη· καὶ πένης κ' ἔμ' ἐγὼ,
 ἀτὰρ λέχος γε τῆσδ' ἂν ἔκ' ἐκτεσάμην.
 καὶ σοὶ κ', ὅ δ' ἀρτίως ἔχεις φρένας,
 ἀργὴν ἀνέστη, καὶ Φρυγῶν ἐπαινήσεις,
 ἀνέμοις φέρεσθαι παραδίδωμ'· ἔπευ δέ μοι
 πρὸς ναῦς· καλὸν νύ μιν ματὶ στρατηλάτῃ.
 σὺ δ' ἡνίκα σ' Δαρτὶν χρήσοι τόκος,
 ἄρην φέρεσθαι· σῶφρονος δ' ἔσθ' ἑλπίς
 γυναικὸς, ὡς φασ' οἱ μολόντες Ἴλιον.
 καὶ ὅθεν οὐκ ἔστιν· τί ποτ' ἔχουσιν ἔννομα

ΞΞ

ΕΥΓΙΓΙΔΟΥ

κήρυκες ἔν; ἀπέχθη μα πάχνοινον βροτοῖς,
 οἱ περὶ τυράννης, κ; πόλεις ὑπηρεταί.
 σὺ τ' ἐμὴν φῆς μητέρ' εἰς Ὀδυσσεύς
 ἤξειν μέλαθρα· πῦρ δ' Ἀπόλλωνος λόγοι,
 οἵ φασιν αὐτ' εἰς ἔμ' ἡρμηνυμένοι,
 αὐτὸς θανέσθαι; τάλλα δ' ἔκ' ὄνειδιώ.
 δύσηνος· ἔκ' οἱ δ' οἰάνιν μένει παθεῖν.
 ὡς χρυσὸς αὐτῷ τὰ μὰ κ; Φρυγῶν κακὰ
 δόξε' εἶναι· δέκα δ' ἀντλήσας ἔτι
 πρὸς τοῖσιν ἐνθάδ', ἵξεται μόνος πάτραν.
 ἔδῃ σενὸν δ' ἰαυλον ὥκισαι πέρας,
 δεινὴ Χάρυβδις, ὡμοβροστοῖς βατῆς
 Κύκλωψ, λίγυσις θ' ἡ συνὼν μορφάτρια
 Κίρκη· θαλάσσης δ' ἄλμυρ' ἀνανάγκη,
 λωτὲς τ' ἔρωτες, ἡλὶς θ' ἀγναὶ βόες,
 αἰσάρκας φωνήσαντες ἡσσαν ποτὲ,
 πικρὰν Ὀδυσσεὶ γῆρυν· ὡς δ' ἡ συντεμῶ,
 ξῶν, εἰς ἔσθ'· κακὰ Φρυγῶν λίμνης ὕδωρ,
 κακὰ ἐν δόμοισι μυρὶ δὴρήσει μολῶν.
 ἀλλὰ τί τ' ὅς Ὀδυσσεύς ἐξακοντίζω πόνους;
 εἴχ', ὅπως τάχιστα εἰς ἔσθ' νυμφίῳ γημώμεθα.
 ἢ κακὸς κακῶς ταφίσην νυκτὸς, ἔκ' ἐν ἡμέρᾳ,
 ὠδοκῶν τι σε μὲν πρᾶπτεν Δαναῖδων στρατηλάτα.
 καὶ μέτοι νεκρὸν φάραγγες γυμνάς θ' ἐκβεβλημένην,
 ὕδατι χεῖμαρ' ῥέεσαι νυμφίῳ πέλας τάφου,
 θηρσὶ δώσασιν δάσασθαι τ' Ἀπόλλωνος λάτριν.
 ὦ σέφι τ' ὀφιλτάτω μοι θεῶν, ἀγάλματ' ὄνεια,
 χαίρειτ'· ἐκ κέλοιφ' εὐρτάς, αἷς πάροιθ' ἡγαλλόμην.
 ἴτ' ἂν ἐμὲ χρωτὸς σπαρχμοῖς, ὡς ἔτ' ἔσθ' ἀγνὴ χροά
 δῶ θοᾶς αὐραὶ φέρεσθαι σοι· τὰ δ' ὦ μαντῆ' ἀνάξ.

Τῷ

ΤΡΩΑΔΕΣ

πῦρ σκάφος ὃ τῷ στρατιῷ ποτ' ἐμβαίν' μελή;
 ἔκείτ' ἂν φθάνοις ἂν αὔραν ἰστοῖς παραδοκῶν,
 ὡς μίαν τριῶν ἐρινύν τῆσδ' ἐμ' ἐξάξων χθονός.
 χαῖρέ μοι μήτηρ· δακρύσῃς μηδὲν ὧ φίλῃ πατρί;
 οἶτε γῆς ἐνερθ' ἀδελφοὶ, χ' ὧ τέκνων ἡμῶς πατήρ,
 ἔμειραν δέξεσθ' ἐμ'· ἤξω δ' ἄρ' νεκρὸς νικηφόρος,
 καὶ δόμους πέρασσ' Ἀτρεΐδων, ὧν ἀπώλωμαι ὕπο.

20 Εὐάβης γεραιᾶς φύλακες, ἔδεδόρκατε
 δέσποιναν ὡς ἀναυδὸς εἰς ἄδην τιτνῇ;
 ἔκ' ἀντιλήψεσθ' ἢ μεθήσεσθ'; ὦ κακαί,
 γράϊαν πεσῶσαν ἄρετ' εἰς ὄρθον πάλιν.
 ἐκ' ἐγὼ μὲν, ἔτοι φίλα τὰ μὴ φίλ' ὧ κ' ὀράει,
 κῆσθαι πεσῶσαν· πῶ μάτων ἢ ἄξια
 πάχω τε, καὶ πέπονθα, καὶ τι πῆσομαι.
 » Ω θεοὶ, κακὸς καὶ ἀνακαλῶ τὸς συμμάχους,
 » Ο μὲν δ' ἔχει τι χῆμα κικλήσκουσιν θεοὶ,
 » Οταν τις ἡμῶν δυσυχὴ λάβῃ τύχην.
 πρῶτον καὶ ἐν μοι τὰ γὰρ ἐξῆσθαι φίλον.
 τοῖς ἢ κακοῖσι, πλὴν οἴκτον ἐμβαλῶ.
 ἢ μὲν τύραννοι, καὶς τύρανν' ἐγὼ μάλιστα.
 καὶ νῦν ἄριστον ἐγὼ γινώσκω τέκνα,
 ἔκ' ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὑπερτάτους Φρυγῶν.
 ἔτρωας, ἔδ' ἑλληνίδας, ἔδ' ἐβάρβαρος
 γυνὴ τέκνα καὶ οὐκ ἔστιν ἂν ποτε.
 καὶ νῦν ἂν τ' ἔδον δορὶ πεσόντες ἑλληνικῶν.
 τρίχας τ' ἐτμήθην τάσδε πρὸς τύμβον νεκρῶν.
 καὶ νῦν φυτὸν γόνυ Γρίαμον, ἔκ' ἄλλων πάρα
 κλύεσθ' ἐκλαύσα, τοῖσδε δ' ἔδον ὁμμάσιν
 αὐτὴ κατὰ σφαιρὸν, ἐφ' ἐκείνῳ πυρρῇ
 πόλιν θανάσσαν· ἄς δ' ἐθρεψα παρθένους,

ΞΞ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

εἰς ἀξίωμα νυμφίων ἐξαίρετον
 ἄλλοισι θρέψας, ἐκ χειρῶν ἀφῆρέθην.
 καὶ τ' ἐξ ἐκόντων ἐλπίς ὥς ὀφθῆσομαι,
 αὐτὴ τ' ἐκείνας ἐκείτ' ὀφθαίπομαι.
 τὸ λοιπὸν ἡθρὺς ἀθλίων κακῶν,
 δῦλη γυνὴ γράως ἥς δέ μιν ἀρίξομαι.
 ἅδ' ἐστὶ γῆρας τῷδε συμφορώτατα,
 τύτοις με προσθήουσιν, ἢ θυρῶν λάτριν
 κληῖδας φυλάσσειν. τὴν τεκῆσαν Ἐκτορα,
 ἢ σιτοποιῆν, καὶν πέδῳ ποίτας ἔχειν,
 ῥυσσῶσι νώτοις βασιλικῶν ἐκ δὲ μνίων,
 τρυχηρὰ περὶ τρυχηλὸν ἐμένει χρόα
 πέπλων λακίσματ', ἀδίκῃ μὲν ὀλβίοις ἔχειν.
 οἱ γὰρ τάλαινα· διὰ γὰρ μὲν μίαν ἑνα
 γυναικὸς, οἷων ἔτυχον, ὧν τετεύξομαι.
 ὧ τέκνον, ὧ σύ βασιλχε Κασάνδρα, θεοῖς
 οἷαις ἔλυσας συμφορὰς ἀγνοήματόν.
 σὺ τ' ὧ τάλαινα πᾶ ποτ' ἦ Πολυξένη;
 ὥς ἔτε μ' ἄρσιν, ἔτε βήλεια ἀπορὰ,
 πολλῶν γενομένων, τὴν τάλαιναν ὠφέλῃ.
 τί δὴ τὰ μὲν ὀρθῶς; ἐλπίδων ποίων ὕπερ
 ἄγετε τὸν ἄβρὸν δὴ ποτ' ἐν Τροίᾳ πόδα,
 νῦν δ' ὄντα δῦλον, σιβάδα πρὸς χαμαιπετῇ,
 πέτρινά τε κρήδεμν', ὥς πεσῶσ' ἀποφθάρῃ,
 δακρύοις καταξανθήσῃ; τῶν δ' ἄνδρα μόνων
 μηδένα νομίζειτ' αὐτυχῆν, πρὶν ἂν θάνῃ.
 αὐτοὶ μοι Ἰλίων ὧ
 Μῆσα, καὶ νῶν ὕμνων
 ἄεισον ἐν δακρύοις
 ὧ δ' ἂν ἐπιτήδειον.

νῦν δ'

ΤΡΩΑΔΕΣ

τῦν κ' μέλος εἰς Τροίαν ἰαχῆσω,
 τετραβάμονος ὡς ὑπ' ἀπῆνης
 Ἀργείων ἐλοίμαν
 τάλαινα δοριάλωτος.
 ὅτ' ἔλιπον ἵππον, ὕρνια
 βρέμοντα, χρυσοφάλαρον, ἔνοπλον
 ἐν πύλαις Ἀχαιοί.
 ἀνὰ δ' ἐβόασεν λεῶς
 Τρωάδος ἀπὸ πέτρων σταθῆς,
 ἵτ' ὧ πεπαιμένοι τόνων.
 τόδ' ἱερὸν ἀνάγετε ξόονον
 Ἰλιάδι Διογενεὶ κ' ὄρα.
 τίς ἐκ' ἐβανεινίδων,
 τίς ὕγεραὺς ἐκ δόμων;
 κευχαρμένοι δ' αἰοιδᾶς,
 δόλιον ἔχον ἄταν.
 πᾶσα ἡ γέννα Φρυγῶν
 πρὸς πύλας ὠρμάθη,
 πύκα ἐν ὕρεα
 ξεστὸν λόχον Ἀργείων,
 κ' δαρδανίαις ἄταν θεᾶ δώσων,
 χάριν ἄεργος ἀμβρότια πῶλε.
 κλωσὺ δ' ἀμφιβόλοισι
 λαῖνοι σινεῶς ὥς,
 σκῆφος κελαινὸν εἰς ἔδρανα
 λάϊνα, δ' ἀπεδάτε φόνια πατρίδι
 Γαλλάδος θέσαν θεᾶς.
 ἐπὶ ἡ πόνω, κ' χαρᾶ,
 τύχιον ἐπὶ κνέφας παρῆν.
 λίβυς τε λωπὸς ἐκτύπει,

ΞΞ ΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φρύγιά τε μέλαια παρθένοι
 δ' αἰρίον ἀνὰ κρότον ποδῶν,
 βοᾶν τ' ἔμειπον ὄφρον' ἐν
 δόμοις ἥ παμφαῖς σέλας
 πυρὸς μέλαιναν αἶγλαν
 ἔδωκεν παρ' ὕπνῳ.
 ἐγὼ ἥ τ' ἄν ὄρεσέραν
 τότ' ἄμφι μέλαθρα παρθένοισι,
 Δίος κ' ὄραν Ἀρτεμιν
 ἔμελλόμαν χοροῖσι.
 φονία δ' ἀνὰ πτόλιν
 βοὰ κατῆχε περ γάμων
 ἔδρας· βρέφη ἥ φίλια περὶ
 πέπλος ἔβαλε ματρὶ χεῖρας,
 ἐπὶ στήθεσιν ἰόχον
 δ' ἔξέβαινε Λαοκῶν,
 κ' ὄρας ἔργα Παλλάδος.
 σφαγαὶ δ' ἄμφι βωμοῖσι
 Φρυγῶν, ἐν τε δ' ἐμνίστοις
 καρατόμος ἐρημία νεανίδων,
 σέφνον ἔφερον Ἑλλάδι κυροτρόφῳ,
 Φρυγῶν πατρίδι πένθῃ.
χο Ἐκάβη, λούσας τήνδ' Ἀνδρομάχην
 ξενικοῖς ἐπ' ὄχοις πορθημένοισιν.
 παρὰ δ' εἰρεσίᾳ μαστῶν ἔπεται
 φίλος Ἀσάνης Ἐκτορος ἴνις.
ἐκά ποῖ ποτ' ἀπὸ νῆος ἰδὼτοισι φέρη
 δύσανε γύναι, παρέδρος χαλκίοισι
 Ἐκτορος ὅπλοις, σκύλλοις τε Φρυγῶν
 δοριθηράτοισι,

[ἔστιν]

ΤΡΩΑΔΕΣ

ὅσιν Αχιλέως παῖς φθιώτας,
 σέφηνάς ἀπὸ Τροίας;
 ἄν Αχαιοὶ δεσπύται μ' ἄγασιν. Εἰνά. ἰώ μοι μοι.
 ἄν τί παιᾶν' ἐμὸν σενάξεις; Εἰνά. αἶ· αἶ· αἶ· αἶ.
 ἄν τῶνδ' ἀλλέων. Εἰνά. ἰὼ Ζῶν.
 ἄν κ' σὺν μορᾶς. Εἰνά. τέκεα.
 ἄν πρὶν ποτ' ἦμεν.
 εἰνά βέβακεν ὄλβος, βέβακε Τροία. Ἀν. τλήμων.
 εἰνά ἐμῶν τ' αὐγένηα παίδων. Ἀν. φῶ· φῶ.
 εἰνά φῶ δ' ἦτ' ἐμῶν. Ἀν. κακῶν. Εἰνά. οἰκτρά γε τύχα.
 ἄν πόλεως. Εἰ. ἃ καπνῆται. Ἀν. μόλοις ὧ πόσι μοι.
 εἰνά βοᾷς τὸν παρ' ἄδ' ἡ παῖδ' ἐμὸν. ὦ μελέα.
 ἄν σᾶς δ' ἀμικτος ἄλκαρ. Εἰνά. σὺ τ' ὦ λυμ' Αχαιῶν.
 τέκνων δ' ἐποθ' ἁμῶν πρεσβυτέρες Γρίαμε,
 νόμισαί μ' εἰς ἄδ'. Χο. οἶδε πόθοι μεγάλοι.
 εἰνά χέτλια τάδε πάχομεν ἄλκι.
 χο οἰχομένους πόλεως. Εἰνά. ἐπὶ δ' ἄλγεσιν ἄλκαρ κείν)
 ἀφροσύνασι θεῶν.
 ὃ ἦς ὅς τόνος, ἐκφυγεν ἄδαν,
 ὃς λεχέων συγερῶν χάριν,
 ὦλεσε πέρ γε μα
 Τροίας· αἵματόεντα ἦ θεᾶ
 παρὰ Γαλλάδι σώματα νεκρῶν
 γυφὶ φέρειν τέταται.
 ξυγὰ δ' ἦενυσε δ' ἔλκισ Τροία.
 εἰνά ὦ πατρίς, ὦ μελέα,
 καταλειπομέναν σε δακρύω.
 χο νῦν τέλος οἰκτρὸν ὁ ρᾶς.
 εἰνά καὶ γὰρ δόμον, ἐνθ' ἐλοχάσθην.
 χο ὦ τέκν', ἔριμος πόλις· ἀμάτηρ

ΞΞ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀπολήπεθ' ὑμῶν.
 ἰκὰ ὀϊός ἰάλεμος, οἷά τε πένθη,
 δάκρυά τ' ἐκ δακρύων καταλήβεται
 ἀμετέροισι δόμοις· ὁ θανὼν δ' ἐπι
 λάθεται ἀλγέων ἀδάκρυτος.
 χο ὥς ἡδὺ δάκρυα τοῖς κακῶς πεπονθόσιν,
 θρήνων τ' ὀδυρμοῖ, Μῦσά θ' ἡ λύπας ἔχει.
 αν ὦ μητέρα ἀνδρὸς, ὅς ποτ' Ἀργέων δορὶ
 πλῆσους διώλεσ' Ἐκτορος, τάδ' ἔσοραῖς;
 ἰκὰ ὄρω τὰ τ' θεῶν· ὥς τὰ μὲν, πυργῶσ' ἄνω,
 τὰ μηδὲν οἶτα· τὰ δ' ἔδοκον τ' ἀπώλεσαν.
 αν ἀγόμεθα λήα σὺν τέχνῳ· Τὸ δ' οὐ γένεσ
 » Εἰς δ' ἄλλον ἦκη, μεταβολὰς τοσάσδ' ἔχον.
 ἰκὰ Τὸ τῆς ἀνάγκης, δεινὸν ἄρτι καὶ π' ἐμῷ
 βέβηκ' ἀποσπαθεῖσα Κασάνδρα βίᾳ.
 αν φῶ· φῶ· ἄλλός τις Αἴας ὥς ἔοικε δαύτερος
 παῖδος πέρι νεσθῆς· νοσθῆς δὲ χ' ἄτ' ἔρα.
 ἰκὰ ὦν γ' ὅτε μετρον, ὅτ' ἀριθμὸς ἔστι μοι
 κακῶν· κακῶν κ' εἰς ἀμιλλαν ἔρχεται.
 αν τέθνηκέ σοι παῖς πρὸς τάρῳ Πολυξένη,
 σφραγίσ' Ἀχιλλέως δῶρον ἀφύχῳ νεκρῷ.
 ἰκὰ οἱ γὰρ τάλαίνα· τῶτ' ἐκθ' ὅ μοι πάλαι
 Ταλθύβιος ἀνιγμ' ὅ σαφῶς ἔειπε σαφές.
 αν εἶδόν νιν αὐτὴ· καὶ ποβάσα τ' δ' ὄχων,
 ἔκρυψεν πέπλοις, καὶ πενοφάμην νεκρὸν.
 ἰκὰ αἶ· αἶ· τέκνον, σὼν ἀνοσίῳ προσφαρμάτων.
 αἶ· αἶ· μάλ' αὖθις ὥς κακῶς διόλλυσαι.
 αν ὄλωλεν, ὥς ὄλωλεν· ἀλλ' ὅμως ἐμῷ
 ξώσης γ' ὄλωλεν αὐτοχρεῖρῳ πόντῳ.
 ἰκὰ Οὐ ταυτὸν ὦ παῖ τ' βλέπειν, τῷ κατθανῶν.

» Τὸ

ΤΡΩΑΔΕΣ

- » Τὸ μὲν, ἃ δὲν τῷ δ' ἐνείσιν ἐλπίδες.
 ἂν ἄκυσον ὥς σοι τέρψιν ἐμβαλῶ φρενί.
 » Τὸ μὴ γενέσθαι, τῷ θανεῖν ἴσον λέγω.
 » Τῷ ξὺν δ' ἐλυπρῶς, κρῖνόν ἐστι κατθανῆν.
 » Ἀλλ' ἃ δὲν τ' κακῶν ἡδὴ μένος.
 » Ο δ' αὖ τυχέσας, ἃς τ' δυστυχέσας πεσών,
 » ὕψην ἀλάττει τῆς πάροιθ' αὐπραξίας.
 » Κεῖνι δ' ὁμοίως ὥς περ ἔκ' ἰδύσα φῶς,
 » Τέθνηκε, καὶ δὲν οἶδε, τ' αὐτῆς κακῶν.
 ἐγὼ δ' ἐτοξάσασα, τῆς τ' αὖδοξίας
 λαχῶσα πλεον, τῆς τύχης ἡμάρτανον.
 ἃ δ' ἔγυναιξί σῶφρον' ἐσθ' αὐριμένα,
 ταῦτ' ἐξεμύχθεν Εὐτορος κατὰ σέρας.
 πρῶτον μὲν εἶναι καὶ προσῆ, καὶ μὴ προσῆ
 φόρος γυναιξίν, αὐτὸ τῷτ' ἐφέλλεται
 κακῶς ἀκνεῖν, ἥ τις ἔκ' ἐνδον μένει.
 τότε παρῆσα πόσον, ἐμὶ μνον ἐν δόμοις,
 ἔσω τε μελάρων· κομψὰ θηλειῶν ἔπι
 ἔκ' ἐσεφρέμην· τὸν γ' ἔνδον διδάτκαλον
 οἰκοθεν ἔχουσα χρυσόν, ἐξήρκην ἐμοί.
 γλώσσης τε σιγῇ, ὅμ' αὖ ἡσυχον πόσει
 παρέχον· ἥδ' εἰ δ' ἄ με χρῆν νιῶν πόσι.
 κείνῳ τε νίκη, ὧν ἐχρῆν παρίεναι.
 καὶ τῶνδε κληδῶν ἔς σράταν μ' ἀχαιϊκὸν
 ἐλθῶς, ἀπώλεσέν μ'· ἐπεὶ δ' ἠρέθην,
 Ἀχιλλέως με πᾶς ἐβλήθη λαβῆν
 δάμαρτα· δαλύνω δ' ἐν αὐθεντῶν δόμοις.
 καὶ μὲν παρώσας Εὐτορος φίλον κῆρα,
 πρὸς τὸν παρόντα πόσιν ἀναπύξω φρένα,
 κακὴ φανῶμαι τῷ θανόντι· τόνδε δ' αὖ

1888

1990

1947

1108 W

φερειν

après

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἔτῳ ἢ καὶ ὧ· πολλὰ ἔχουσα πῆματα,
 ἄφθογγός εἰμι· καὶ παρῆς, ἐὼ σῶμα·
 νικᾷ δ' οὐκ θεῶν μεδύσινος κλύδων·
 ἀλλ' ὧ φίλη παῖ, τὰς δ' ἑκτορος τύχας,
 ἔασον· ὅ μιν, δάκρυά νιν σώσῃ τὰ σά·
 τί μα' ἵππῳ παρόντα δεσπότιν σέθεν,
 φίλον διδῶσα δέλεαρ ἀνδρῶν τρώων·
 καὶ δρᾷς τὰ δ' εἰς τὸ κοινὸν, εὐφρανεῖς φίλος,
 καὶ παῖδά τόνδε παιδὸς, ἐκθρέψαις αὖν,
 Τροίης μέγιστον ὠφέλη μ'· ἵν' οἵ ποτε
 ἐξ ὅ γε γινόμενοι παῖδες, ἱλίον πάλιν
 κατοικήσειαν, καὶ πόλις γένοιτ' ἔτι·
 ἀλλ' ἐκ λόγου δ' ἄλλος ἐκβαίνει λόγος·
 τίν' αὖ δέδορκα τόνδ' ἀχαιῶν λότριν
 σείχοντα, καὶ νῶν ἀγγεῖλον βυλὰ μάτων;
 ταλ' Φρυγῶν ἀρίστου πρίν ποθ' ἑκτορος δάμαρ,
 μή με συγῆς ὅχ' ἐκῶν δ' ἀγγεῶν,
 Δαναῶν τε κοινὰ, Πελοπιδῶν τ' ἀγγέλματα·
 ἀν' τί δ' ἐστίν, ὥς μοι φροίμίων ἀρχὴ κακῶν;
 ταλ' ἔδοξε τόνδε παῖδα, πῶς ἔπω λόγον;
 ἀν' μῶν δ' ὅν αὐτὸν δεσπότιν ἡμῖν ἔχθρ;
 ταλ' ὅδ' ἄρ' Ἀχαιῶν τῷδε δεσπόσει ποτέ·
 ἀν' ἀλλ' ἐνθάδ' αὐτὸν λήψανον Φρυγῶν λιπῶν;
 ταλ' ἐκ οἷδ' ὅπως σοι ῥαδίως ἔπω κακὰ·
 ἀν' ἐπὶ νῆσ' αἰδῶ· πλὴν ἐὰν λέγῃς καλὰ·
 ταλ' κτείνουσι σὸν παῖδ', ὥς πύθη κακὸν μέγα·
 ἀν' οἵ μοι γάμων, τόδ' ὥς κλύω μῆξον κακόν·
 ταλ' νικᾷ δ' Ὀδυσσεὺς ἐν Γανέλλησιν λέγων·
 ἀν' αἶ αἶ μάλ'· ὅ δ' ἔμμετρία πέχομεν κακὰ·
 ταλ' λέξας ἀρίστου παῖδα μὴ τρέφειν πατρός·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἂν τοιαῦτα νικήσει τ' αὐτὸ περὶ.
 τὰ λ' ῥίψαι ἢ πύργων δ' ἄσπε τρωϊκῶν ἄπο.
 ἀλλ' ὡς γενέσθαι, καὶ σοφωτέρα φανῇ,
 μήτ' ἀντέχεσθαι, καὶ γενῶς δ' ἄλλῃ κακοῖς.
 μήτε σθένεσσα, μηδὲν ἰσχυρὸν δοκεῖ.
 ἔχεις δ' ἀλκὴν ὅσα μὴ σκοπεῖν ἢ χρεῖ.
 πόλις τ' ὀλωλε, καὶ πόσις κρατὴ ἢ σύ.
 ἡμεῖς τε πρὸς γυναικα μάρνασθαι μίαν,
 οἰοῖτε, τῶν ἐνέη ὅ μάλιστα ἔραν.
 ὅδ' αἰχρὸν ὅδ' ἐν, ὅδ' ἐπὶ φθονὸν σε χρεῖ.
 ὅτ' αὖτ' Ἀχαιοὶς βέλομαι ῥίπτειν ἀράς.
 ἡ γὰρ τι λῆξις ὧν χολώσεται στρατός,
 ὅτ' ἂν ταροῖν παῖς ὅδ', ὅτ' οἴκῳ τύχοι.
 σιγῶσα δ' αὖτε τὰς τύχας κεντημένη,
 τ' τῶδε νεκρὸν ὅν ἄβαπτον ἀνλίποις,
 αὐτὴ τ' Ἀχαιῶν προμνεσέρων τύχοις.
 ἂν ὧ φίλτατ', ὧ περιανᾶτι μιθῆς τέκνον,
 θανῇ πρὸς ἐχθρῶν, μητέρ' ἀθλίαν λιπών.
 ἡ τὸ πατὴρ δ' ἐσὺ γένει ἀποκτενεῖ,
 ἡ τοῖσιν ἄλλοις γίνεται σωτηρία.
 τόδ' ἐσθλόν, ὅν ἡς καιρὸν ἦλθέ σοι πατὴρ.
 ὧ λέντρα τὰ μὰ Διὸς συχῆτε, καὶ γάμοι.
 οἷς ἦλθον εἰς μέλαθρον Εὐτορός ποτε,
 ὅχως σφάγιον Δαναΐδας τέξουσ' ἐμὸν,
 ἀλλ' ὡς τύραννον Ἀσιάδος πολυαπόρου.
 ὧ παῖ, δακρύεις; αἰδομένη κακῶν σέθεν;
 τί μιν δέδραξαι χερσὶ, καὶ ἀντέχει πέπλων,
 νεοαὸς ὥσπερ ἑρπυγας ἡς πιτνῶν ἐμάς;
 ὅν ἔστιν Εὐτωρ κλεινὸν ἀρπάσας δόρυ,
 γῆς ἐξανελθὼν, σοὶ φέρων σωτηρίαν.

ΤΡΩΑΔΕΣ

- ὑσυχγένεια πατρός, ἔκ' ἰχθὺς Φρυγῶν.
 λυγρὸν δ' ἢ πῆδ' ἢ μ' ἄς τράχηλον ὑφ' ὅθεν
 πέσων ἀνοίκτως, πνῦν μ' ἀπορρήξεις σέθεν.
 ὦνέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον.
 ὦ χρωρὸς ἡδὺ πνῦν μα· διακενῆς ἄρα
 ἐν σαργάνοις σε μαστὸς ἐξέθρεψ' ὅδε.
 μάτην δ' ἐμόχθην, κ' κατεξάνθην πόνοις.
 νῦν δ' ἢ ποτ' αὖθις, μητέρ' ἀσπάζεσέθεν.
 πρόσσιπτε τ' τεύσσαν· ἀμφὶ δ' ὠλένας,
 ἔλια' ἐμοῖς νώτοισι, κ' σὺ μ' ἄρ' μοσον.
 ὦ βάρβαρ' ἐξαιρόντες Ἕλληνες κακὰ,
 τί τόνδε παῖδα κτείνετ' ὅδ' ἐν αἵτιον;
 » Ω τυνδάρειον ἔρνος, ὅ ποτ' ἦ Δίος.
 » πολλῶν δὲ πατέρων φημί σ' ἐκτεφυγέειναι.
 » ἀλάστορος κ' πρώτον· εἴτα δ' ἢ, φθόνου,
 » φόνου τε, θανάτου θ', ὅσα γ' ἡτρέφει κακὰ.
 » ὅ γάρ ποτ' αὐχῶ Ζηνά γ' ἐκφυῖναι σ' ἐγώ,
 » πολλοῖσι κῆρα βαρβάροισι, Ἕλλησιν τε.
 » ὅλοιο· καλλίστων δ' ὁμμάτων ἄπο,
 » αἰχρῶς τὰ κλεινὰ πεδὶ' ἀπώλεσας Φρυγῶν.
 ἄγετε· φέριτε· ῥίπτετ', εἰ ῥίπην δοκεῖ.
 δαίνυσθε τῷδε σάρκα· ἐκτε δ' ἐθεῶν
 διολλύμεθα, παῖδ' ἢ τ' ὅδ' ἀναιμέθα
 θάνατον ἀρῆξαι· κρύπτετ' ἄθλιον δέ μας,
 κ' ῥίπτετ' εἰς ναῦν· ἐπὶ καλὸν δ' ἔρχομαι,
 ὑμέναιον, ἀπολέσασα τὸ μαυτῆς τέκνον.
 χο τάλαινα Τροία· μυρίους ἀπώλεσας
 μιᾶς γυναικὸς, κ' λέχους συγγ' ἅρην.
 αἶν ἄγε παῖ, φίλιον πρόσθε γμα μεθεῖς
 μητρὸς μογεράς, βαῖνε πατρώων

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πύργων ἐπ' ἄκρας σφάναις, ὅθι σοι
 πνῶμα μεθῆναι φῆφος ἐκράνθη.
 λαμβάνετ' αὐτόν· τὰ ἵ τοιαῦτα χρεὶ
 κηρυκῶν, ὅστις ἀνοικτος,
 ἢ ἀναιδείας, τῆς ὑμετέρας
 γνώμης μᾶλλον φίλος ἐστίν.
 ἐκὰ ὦ τέκνον, ὦ παῖ παιδὸς μογεῖ,
 συλῶμεθα σὴν ψυχὴν ἀδίκως
 μήτηρ, καὶ γὰρ τί πάθω; τί σ' ἐγὼ
 δύσμορε δράσω; τάδε σοι δίδομεν
 πλήγματα κρατὸς, σέρνων τε κτύπος.
 τῶνδε κ' ἄρχομεν· οἱ ἐγὼ πόλεως.
 οἱ μοι ἵ σέθεν· τί κ' ἔκ' ἔχομεν;
 τίνος ἐνδέομεν, μὴ ἔ πανσυδία
 χωρὶν ὠλέθρου διὰ παντός;
 χο μελισσοτρόφῃ Σαλαμῖνος
 ὦ βασιλεῦ Τελαμών, νᾶσθ
 περικύμονος οἰκήσας ἔδραν,
 τᾶς ἐπικεκλημένας
 ὄχθοις ἱεροῖσιν ἐλαίας
 πρῶτον ἔδειξε κλάδον γλαυκᾶς, Ἀθῆνας
 ἑρᾶνιον σέφκνον,
 λιπαραῖσι κ' ὅσμον Ἀθῆναις,
 ἔβας ἔβας τοξοφόρῳ
 συναρισεύσωτ' ἄμ' Ἀλκμήνης γόνυ,
 Ἴλιον Ἴλιον ἐκτέρσων,
 πόλιν ἁμετέραν,
 τοπάρειθ' ὅτ' ἔβας ἀφ' Ἑλλάδος.
 ὅθ' Ἑλλάδος ἄρχε πρῶτον

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἄνθος ἀτυξόμενος πύλων·
 Σιμόντι δ' ἐπ' ὑρέϊτα πλάταν
 ἔλασε ποντοπόρον,
 καὶ ναυδετ' ἀνήφατο πρυμνῶν,
 καὶ χερὸς ὠσυχίαν ἐξεΐλεναῶν,
 Λαομέδοντι φόνον,
 κανόνων τυκίσματα Φοίβη·
 πυρὸς ἢ φοίνικι πνοᾷ
 καθελὼν Τροίας ἐπόρθησε χθόνα·
 δὲς ἢ θυοῖν πιτύλοιν τέχνη
 περὶ δαρδάνας,
 φονία κατέλυσεν αἰχμά-
 μάταν ἄρ' ὦ χρυσαῖς
 ἐν οἰνοχόαις ἀβρὰ βαινῶν
 Λαομέδοντι παῖ,
 Ζηνὸς ἔχεις κυλίκων
 πλήρωμα καλλίσαν λατρίαν·
 ἃ ἢ σὲ γηναμένα Τροία,
 πυρὶ δαίεται·
 ἦ ἴονες ἄλλαι ἴχον, οἶον οἶ
 ὦνός ὑπὲρ τοκέων βοᾷ·
 αἰετὶ, ἀνὰ τορας·
 ἃ ἢ, παῖδας· αἰετὶ,
 ματέρας γεραίως·
 τὰ ἢ σὰ δροσόμεντα λυτρά,
 γυμνασίων τε δρόμοι βεβᾶ-
 σιν· σὺ ἢ πρόσωπα νεαρά
 χάρισι παρὰ Διὸς θρόνοις
 καλλιγάλανα τρέφεις·
 Γριάμοιο ἢ γαῖαν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἑλλὰς ὤλεσ' αἰχμὰ-
 ἔρωσ' ἔρωσ', ὃς παρὰ
 δαρδάνια μέλαθρά ποτ' ἦλθες,
 ὕραν ἰδασι μέλων.
 ὥς τότε καὶ μεγάλας
 Τροίαν ἐπύργωσας, θεοῖσιν
 κῆδος ἀναψάμενος.
 τὸ καὶ ἔν Διός
 ὄνειδος, ὃ κ' ἐγὼ,
 τὸ τᾶσδε λυκοπῆρε
 αἰμέρας φίλας βροτοῖς
 φέγγος ὀλοὸν,
 ᾗδε γαῖαν· ᾗδε
 περ γάμων ὀλεθρον,
 τεκνοποιὸν ἔχουσα τᾶσδε
 γᾶς πόσιν ἐν θαλάμοισιν, ὅν
 ἀσέρων τέθριππος ἔλαβε
 χρύσεος ὄχος ἀναρπάσας,
 ἐλπίδα γὰρ πατρίδα
 μεγάλην· τὰ θεῶν
 φίλτρα, φρῶδα Τροίαν·
 μετ' ὧ καλλιφεγγές ἡλίου σέλας τᾶσδε,
 ἐν ᾧ δάμαρτα τ' ἐμὴν χερῶσσομαι
 Ἑλένην· ὃ κ' δὴ πολλὰ μοχθήσας ἐγὼ,
 Μενέλαός μ' ἐμὴν, καὶ σπράταν μ' ἀχαιϊκόν·
 ἦλθον ἢ Τροίαν ἔχ' ὅσον δοκῶσί με
 γυναῖκος ἔνεκ', ἀλλ' ἐπ' ἄνδρ', ὃς ἐξ ἐμῶν
 δόμων δάμαρτα ξιναπάτης ἐλήσατο·
 κῆνος καὶ ἔν δ' ἔδωκε σύνθεοις δίκην,
 αὐτός τε, καὶ γῆ δορὶ πεσὺς ἑλληνικῇ·
 ἦ καὶ

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἦ καὶ ἡ λήϊον· ὃ δ' ἔπειτα
 ὄνομα δ' ἀμαρτος, ἢ ποτ' ἦν ἐμὴ, λέγω,
 ἄξων· δόμοις δ' τοῖσδ' ἐν αἰχμαλωτικαῖς,
 κατηρίθμηνται Τρῳάδων ἄλλων μέτα·
 οἵ περ δ' αὖτ' ἐξεμύχθησαν δορί,
 κτανεῖν ἐμοῖν ἐδόσαν· ἤτε μὴ κτανῶν,
 θέλοι μ' ἀγεσθαι πάλιν ἐς Ἀργεῖαν χθονά·
 ἐμοὶ δ' ἐδόξε τὸν καὶ ἐν Τροίᾳ μόνον
 Ἑλένης ἔσσαι, ναυπόρῳ δ' ἄρειν πλάτῃ
 ἑλληνίδ' ἔσθ' ἦν· καὶ τ' ἐκ δ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ'
 ποιῶν, ὅσοι τε θνήσκουσιν ἐν Ἰλίου φίλοι·
 ἀλλ' ἔα χωρεῖτ' ἔς δόμους ὁπάονες·
 νομίζετ' αὖτ', τῆς μισοφρονέουσας
 νόμους ἐπισπασάντες· ἔρισι δ' ὅταν
 πνοιᾷ μόλωσι, πέμψομεν νιν Ἑλλάδα·
 ἐκὰς ὧν ὄχημα, καὶ πῆλ' ὧν ἔδραν,
 » Οὐκίς ποτ' εἰς σὺν δύσπαστος εἰδέναι
 » Ζεὺς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεος, εἴτε νῦν βροτῶν,
 » Προσηυξάμην σε· πάντα δ' ἀφ' ὅρου
 βαίνων κελύβη, κατὰ δίκη τὰ θνήτ' ἄγεις·
 με τίδ' ἔστιν ἀχάς, ὥς ἐκαίνισας θεῶν;
 ἐκὰς αἰνῶ σε Μενέλαε, ἧ κτανῆς δ' ἀμαρτα σὴν·
 ὄρων ἡ τήνδε, φῶν, μή σ' ἔλη πόσῳ·
 αἶρ' ἢ δ' ὁμμάτ' ἀνδρῶν· ἐξαίρει πόλεις·
 τί μ' πρὶσι δ' οἴκους· ὧδ' ἔχει κηλήματα·
 ἐγὼ νιν οἶδα, καὶ σὺ, καὶ οἵ πεπονθότες·
 ἐλέ Μενέλαε, φροῖμιον καὶ ἄξιον φόβου
 τόδ' ἐστ'· πρὶς δ' ἡ χερσὶ προσέσθων σέθεν;
 βία πρὸ τῶνδε δωμάτων ἐκπέμπομαι·
 ἀτὰρ χερσὶν καὶ οἶδά σοι μισυμένη,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅμως δ' ἔρεσθαι βύλομαι· γινῶμαι τίνες
 Ἑλλήσι, καὶ σοὶ, τῆς ἐμῆς ψυχῆς περὶ;
 με ὅτις ἀκριβὲς ἦλθες, ἀλλ' ἅπας στρατὸς
 κτανῶν ἐμοὶ σ' ἐδῶκεν, ὃν περ ἡδ' ἴκῃς.
 ἐλέ' ἐξεστὶν ὅν πρὸς ταῦτ' ἀμείψασθαι λόγῳ,
 ὡς ὁ δικάως, ἦν θάνῃ, θανέμεθα;
 με ὅτις λόγος ἐλήλυθ', ἀλλὰ σε κτανῶν.
 ἐκὰ' ἀκυσσον αὐτῆς, μὴ θάνῃ τῷδ' ἐνδεῆς
 Μενέλαε, καὶ δὸς τὴν ἐναντίον λόγος
 ἢ μὴν κατ' αὐτῆς. τὴν ἐν Τροίᾳ κακῶν
 ὅδ' ἐν κατόισθα· συντεθείς δ' ὁ πᾶς λόγος
 κτενῶνιν ἔτῳς, ὥστε μηδ' αὖ μὴς φυγεῖν.
 με χολῆς τὸ δῶρον· εἰ δ' ἐβύλεται λέγειν,
 ἐξεστὶ· τὴν σὺν δ' ἔνεχ' ὡς μάθῃ λόγων,
 δώσω τὸ δ' αὐτῇ· τῆσδε δ' ἐδῶσω χάριν.
 ἐλέ' ἴσως με καὶ σὺ, καὶ κακῶς δόξω λέγειν,
 ὅτι ἅντα μὲν, πολέμιαν ἡγούμενος·
 ἐγὼ δ' αὖ σ' οἶδα διὰ λόγων ἰόντ' ἐμὴν
 κατηγορήσιν, ἀντιθῆσ' ἀμείψομαι
 τοῖς σοῖσι τὰ μὰ, καὶ τὰ σ' αἰτιάματα.
 πρῶτον δ' Ἀρχαὸς ἔτεκεν ἡδὲ τὴν κακῶν,
 Πάριν τεκῆσα· δούτερον δ' ἀπώλεσεν
 Τροίαν τε, καὶ μετ' ἐπὶ σβυς, ὅτι κτανὼν βρέφος,
 δαλὲ πικρὸν μίμημ' Ἀλέξανδρον ποτε.
 ἐνθεν δ' ἐτάπτοιτο πάντων, ὡς ἔχει.
 ἐκρινε τριατὼν ξυγῶς ὅδε τριατῶν θεῶν.
 καὶ Παλλάδος καὶ ἦν Ἀλεξάνδρῳ δόσις,
 Φρυγῇ στρατηγὸν Ἑλλάδ' ἐξανίσταναι.
 Ἡραθ' ὑπέχετ' Ἀσιάδ', Εὐρώπης θ' ὄρες,
 τυραννίδ' ἔξεν, ἣ σφεκρίνειεν Γάρις.

Κύπρις

ΤΡΩΑΔΕΣ.

Κύπρις δὲ τὸ μὲν ἦδος ἐκπαλῆς μένη,
 δώσιν ὑπέχειτ', ὃ θεὸς ὑπεκδράμοι
 κάλλει, τὸν ἐνθὲν δ' ὡς ἔχει σκέφαι λόγον.
 νικᾷ Κύπρις θεῆς· καὶ τοσόνδ' οὐ μὲς γάμος
 ὤνησεν Ἑλλάδι· ὃ κρατεῖοθ' ἐκ βαρβάρων,
 ὅτ' ἦς δόρυ σπέντες, ὃ τυραννίδι.
 ἄδ' αὐτύχησεν Ἑλλάς, ὠλόμην ἐγὼ,
 ἀνδροφία πρᾶθεισα, κὼνεδίξομαι.
 ἐξ ὧν ἐχρῆν με σέφανον ἐπὶ κἀρα λαβῆν.
 ἔγωγε φησὶς αὐτὰ τὰν ποσὶν λέγειν,
 ὅπως ἀφώρησ' ἐκ δόμων τ' σῶν λάβρα.
 ἦλθ' ὅχι μικρὰν θεὸν ἔχων αὐτῷ μέτα,
 ὃ τῆσδ' ἀλάστωρ, ἥτ' Ἀλέξανδρον θέλεις
 ὀνόματι προσφωνεῖν νιν, ἥτε καὶ Γάριν,
 ἐν ᾧ κἀκίσε, σοῖσιν ἐν δόμοις λιπὼν,
 Σπάρτης ἀπῆρας νηὶ, Κρησίαν χθόνα.
 εἶεν ὅσ', ἀλλ' ἐμὰν τ' τυπὶ τῷ δ' ἐρήσομαι.
 τί δὴ φρονέσας γ' ἐκ δόμων ἄμ' ἐσπόμεν,
 ξένῳ προδῶσα πατρίδα, καὶ δόμος ἐμὴς;
 τ' θεὸν κόλαξε, καὶ Διὸς κρήνων γενεῶν,
 ὃς τ' ἄλλων δαιμόνων ἔχει κράτος,
 κήνης ἢ δ' ἄλλος ἐστ'· συγγνώμη δ' ἐμοί.
 ἐνθεν δ' ἔχοις ἂν εἰς ἐμὴν ἀντρεπῆ λόγον.
 ἐπεὶ θανὼν γῆς ἦλθ' Ἀλέξανδρος μυχὲς,
 χρῆν μ' ἡνίκα ὅκ' ἦν θεοπόνητά με λέχει,
 λιπῶσαν οἶκός, ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολῆν.
 ἔσσαν δὲν αὐτὸ τῷτο· μάρτυρες δέ μοι
 πύργων πυλωροί, καὶ πὸ τειχέων σκοποί,
 οἱ πολλὰ νῆς μ' ἐφ' ἄντρον ἐξ ἐπάξεων
 πλεκταῖσιν εἰς γῆν σῶμα κλέπυσαν τόδε.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

βίᾳ δ' ὁ καινός μ' ὅτος ἀρπάσας πόσις
 Διήφοβος, ἄλοχον ἔχεν ἀκόντων Φρυγῶν.
 πῶς ἔν' ἐτ' ἂν θνήσκει μὲν ἐνδίκως πόσι,
 πρὸς σὺ δικάϊως, ἢν ὁ κ' βία γα μεί,
 τὰ δ' οἶκοθεν κ' ἄν', ἀντί νικητιρῶν,
 πικρῶς ἐδύλουσ' ; ἢ τ' θεῶν κρατῶν
 βύλει, τὸ χρεῖζεν ἀμαθείς ἐστ' ἢ τόδε.
 20 βασιλεί, ἀμύνων σοῖς τέκνοισι, κ' πάτρᾳ,
 πειθῶ διαφθέρουσα τῆσδ', ἐπεὶ λήγει
 καλῶς κακῆργος ὅσα· δεινὸν ἔν' τόδε.
 25 ἀνὰ ταῖς θεαῖσι πρῶτα σύ μ' μαχός γενήσομαι,
 κ' τήνδ' ἐδύξω μὴ λήγουσαν Ἰνδία.
 ἐγὼ δ' Ἡραν, παρθένον τε Γαλλάδα,
 ἔκ' ἢ τοσῶτον ἀμαθείας ἐλθὼν δοκῶ,
 ὥσθ' ἢ κ' Ἀργος βαρβάρους ἀπὸ μπόλα,
 Γαλλὰς δ' ἀνύνας Φρυγὴ δολοῦν ποτὲ,
 αἰ παιδῖασι, κ' χλιδῇ μορφῆς πέρι,
 ἦλθον πρὸς Ἰδην· τῶ, ἢ ἔνεκ' ἂν θεῶ
 Ἡρα, τοσῶτον ἔχεν ἔρωτα καλλονῆς·
 πότερον, ἀμύνον ὥς λάβῃ Διὸς πόσιν,
 ἢ γάμον Ἀθηνᾶ θεῶν τινος πειρωμένη,
 ἢ παρθενῆσαν πατρός ἐξητήσατο,
 φάργουσα λείκτρα, μὴ μαθεῖς ποιεῖ θεῶς,
 τὸν κακὸν κοσμεῖσα· μὴ πείσης σοφῆς.
 Κύπριν δ' ἔλεξας· ταῦτα δ' ἔλεως πολὺς,
 ἐλθεῖν ἐμῶ ξὺν παιδὶ Μενέλεω δόμους.
 ἔκ' ἂν μένεντ' ἂν ἡσυχός γ' ἐν ἔραν ὦ
 αὐταῖς Ἀμύκλαις ἦναι πρὸς Ἰλιον·
 ἦν οὐ μὲν ἔγος κάλλος ἐκπρεπέστατος,
 ὅσος δ' ἰδὼν νιν εὖς, ἐποίησεν Κύπρις.

τά

ΤΡΩΑΔΕΣ

τὰ μῶρα δ' πάντ' ἐσιν Ἀφροδίτῃ βροτοῖς.
 καὶ τὴν μ' ἐρῶς ἀφροσύνης ἀρχή θείας.
 ὃν εἰσὶ δ' ὅσα βαρβάροις ἐοδήμασι,
 χρυσῷ τε λαμπρὸν, ἐξ ἐμαργῶν φρένας.
 ἐν αὖ δ' Ἀργεῖ, μίκρ' ἔχουσ' ἀνεσρέφει.
 Σπάρτης δ' ἀπαλλαχθεῖσα, τ' Φρυγῶν πόλιν
 χρυσῷ ῥέυσαν ἡλπίσας κατακλύσεν
 δαπάναισιν. ὃ δ' ἦν ἱκανὰ σοὶ τὰ Μενέλεω
 μέλαθρα ταῖς σαῖς ἐγκαθυβρίξεν τρυφῆς.
 εἴην βία δ' παῖδα φῆς ἀγειν ἐμὸν.
 τίς Σπαρτιατῶν ἦθε τ', ἢ ποῖαν βοὴν
 ἀνωλόλυξας Κασσῶρος νεανίας,
 τῷ συζύγῳ τ' ἐτ' ὄντος ὃ κατ' ἄσρ' ἄπω;
 εἰπὲν ἢ Τροίαν ἦλθες, Ἀργεῖοι τέ σε
 κατ' ἵχνος ἦν ἢ δοριπέτης ἀγωνία.
 εἴ μ' αὖ τὰ τῷδε κρήσαν ἄγγελοιτό σοι,
 Μενέλαον ἦνεις, παῖς ὅπως λυποῖτ' ἐμὸς,
 ἔχων ἐρωτος ἀνταγωνιστὴν μέγαν.
 εἴ δ' αὖ τυχοῖεν Τρῶες, ὃ δ' ἐν ἦν ὅδε.
 εἴς τ' τύχην δ' ὀρώσα, τῷ τ' ἤσκεις, ὅπως
 εἴποι αὖ μ' αὐτῇ, τῇ ρετῇ δ' ὃν ἤθελες.
 καὶ περὶ τα πλεικταῖς, σῶμα σὸν κλέπῃεν λέγεις,
 πύργων καθεῖς, ὡς μένος ἀκασίως.
 τῷ δ' ἦτ' ἐλήφθης, ἢ βρόχος ἀρτωμένη,
 ἢ φάσγανον θήγῃς; ἀγενναῖα γυνή
 δράσειεν ἂν, ποθεῖσά τ' ὃν πάρος πόσιν.
 καί τοι γ' ἐνουθέτην σε πολλὰ πολλάκις.
 ὦ θυγατερ' ἐξελθ' οἶδ' ἐμοὶ παῖδες, γάμος
 ἄλλος γάμοςσι. σέ δ' ἐπὶ νῆας ἀχαιϊκὰς
 πέμψω συνεκκλήψασα καὶ παῦσον μάχης

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἕλληνας, ἢ μᾶς τ' ἀλλὰ σοι τόδ' ἦν πικρόν.
 ἐν τοῖς Ἀλεξάνδρῃ καὶ ὕβριξ δόμοις,
 καὶ προσκυνῆσθαι βαρβάρων ὑπὸ θέλεις.
 μεγάλα δ' ἦν σοι καὶ πρὸ τοῖσδε, σὸν δέ μας
 ἐξήλθες ἀπὸ κήσασα, καὶ βλεψας πόσει
 τὸν αὐτὸν αἰθέρ' ὧ κατὰ πύσον κᾶρα,
 ἦν χρὴν ταπεινὴν ἐν πέπλων ἐρειπίοις
 φρίκη τρέμσαν κρᾶτ' ἀπεσκυβισμένην
 εἰλθεῖν, καὶ σῶφρον τῆς ἀναιδείας πλέον
 ἔχουσαν ἐπὶ τοῖς πρόσθεν ἡμαρτημένοις.
 Μενέλαε, ἴν' ἔδῃς οἱ τελευτήσω λόγον,
 σεφάνωσον Ἑλλάδ' ἀξίως τῆςδε κτανῶν.
 σὺ αὐτὸ νόμον ἢ τόνδε τάς ἄλλας σιθὲς
 γυναιξὶ, θνήσκειν ἥ τις ἂν προδῷ πόσιν.
 Μενέλαε, προγόνων ἀξίως τε, δόμων τε σῶν,
 τίσαι δάμαρτα, καὶ φεῦγ πρὸς Ἑλλάδος,
 καὶ θηλύτ' ἀνένης ἐχθροῖς φαίης.
 ἐμοὶ σὺ συμπέπῳκας εἰς ταυτὸν λόγον,
 ἐκασίως τήνδ' ἐκ δόμων ἐλθὲν ἐμῶν,
 ξένας ᾗς ἀνδρᾶς καὶ ἡ Κύπρις κόμπη χάριν
 λόγοις αἰνῆται βᾶντε λουσῆρων πέλας.
 πάντες δ' Ἀχαιῶν ἀπόδος ἐν μικρῷ μακρὸς
 θανῶσ', ἴν' ἔδῃς μὴ καταχύνειν ἐμέ.
 ἐλέ μὴ, πρὸς σέγονάτων, καὶ νόσον τ' ἑὶ θεῶν
 προδούς ἐμοὶ, κτάνης με συγγίνωσκε δέ.
 ἐκὰ μὴ δ' ὅς ἀπέκτειν', ἥδε συμμάχους προδούς.
 ἐγὼ πρὸς κείνων, καὶ τέκνων σε λίσσομαι.
 με παῦσαι περὶ αἰὶ τῆσδε δ' ἔκ ἐφρόντισα.
 λέγω ἢ προσπόλοισι πρὸς πρύμνας νεῶν,
 τήνδ' ἐκ κομίσῃ, ἐν θανάτῳ σολήσεται.

ἐκὰ μὴ

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἐκὰ μὴν νυνεὺς σοι ταῦτ' ἐσβήτω σκάρος·
 με τίδ' ἐστ' ἤξον βρῖθος, ἢ πάρος γ' ἔχθρ;
 ἐκὰ Οὐκ ἐς ἑρασῆς, ὅστις ὕκ' ἀφίλῃ·
 με ὅπως ἂν ἐκβῇ τ' ἐρωμένων ὄντος·
 ἔπειδ' ἂν βύλῃ παῖν ἔκ' ἐσβήσεται,
 εἰς ἥν περ ἡμῶς· καὶ ἔκ' ἀκακῶς λέγεις·
 ἐλθῶσα δ' Ἀργος ὥσπερ ἄξια, κακῶς
 » κακῇ θανέεται· καὶ γυναῖξ' ἰσωφρονέην
 » Γάσαισι θῆσαι· ῥάδιον γὰρ τὸδε·
 ὅμως δ' ὅτ' ἡσδ' ὀλεθρος, εἰς φόβον βαλεῖ·
 τὸ μῶρον αὐτ', καὶ ἔτ' ὥς ἔχθριονες·
 20 ἔτ' ὅτ' ἐν Ἰλίῳ
 ναὸν, καὶ θυῖεντα βωμὸν
 πρῶδ' ὡκας Ἀχαιῶν
 ὦ Ζεῦ, καὶ πελαγῶν φλόγα,
 Σμύρνης αἰθερίας τε καπνὸν,
 καὶ Πέργαμον ἱεράν,
 ἰδῶν ἅτ' ἰδῶν αἰαιοφώρανά περ,
 χιόνι κατὰ ῥύτα ποταμῶν,
 τέρμονά τε πρωτόβολον ἁλῖος,
 τὰν καταλαμπομένην
 ξαθέαν θεράπαιναν·
 φρῶδαί σοι θυσίαι, χορῶν
 τ' αὖφ' ἡμοι κέλαδοι κατ' ἔρποναι,
 χρυσεῶν τε ξοάνων τύποι,
 φρυγῶν τε ξάθειοι σελαῖαι,
 σὺν δώδεκα πλήθει·
 μέλει μέλει μοι τάδ' ἃ φρονεῖς ἀνάξ,
 ἔρ' ἄνιον ἔδραν ἐπιβεβηκώς,
 αἰθέρα τε πόλειος ἐλθ' ἰδὲ μένας,

ΟΟ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἂν πυρὸς αἰθομένην
 κατέλυσέ τις ὀρμά.
 ἔκ' ὦ φίλος, ὦ πόσι μοι,
 σὺ κ' ὀφθίμενος, ἀλαίνεις
 ἄβαπτος, ἄνυδρος.
 ἔμ' ἢ, πόντιον σνάφος
 αἶανον, πτεροῖσι πορεύσει
 ἱππόβοτον Ἀργος, ἵνα τέτρεα
 λαῖνα, κυκλώπει, ὕρνια νέμονται.
 τέκνων ἢ πληθὸς ἐν πύλαις
 δ' αἰκρυσὶ κατὰ ὥρα σέβει.
 βοᾷ βοᾷ μάτερ· ὦ μοι.
 μόναν δ' ἡ μ' Ἀχαιοὶ
 κομίσῃσι σέθεν ἀπ' ὀμμάτων,
 στανέαν ἐπὶ νῆαυ
 θῆναλίαισι πλάταις,
 ἢ Σαλαμῖν' ἱερὰν,
 ἢ Δίπορον κορυφάν,
 ἢ Ὀρμιον ἐνθα πύλαις
 Πέλοπος ἔχουσιν ἔδραι,
 ἐνθ' ἀκὰτε μελέας
 μέσον πέλαγος ἴσας,
 Δίπαλτον ἱερὸν
 ἀνὰ μέσον πλάταν πέσοι
 Αἰγαίη κεραυνοφαῖς πῦρ
 Ἰλίοθεν, ὅτι με πολὺ δακρυῶ
 Ἑλλάδι λάτρυν μαγὰν ἐξορίξῃ.
 χρύσεα δ' ἐνοπῆρα παρθένων
 χάριτας ἔχουσα τυγχάνει
 Διὸς κόρα· μὴ ἢ γαῖαν

ποτ

ΤΡΩΑΔΕΣ

ποτ' ἔλθοι λάκαιναν,
 πατρῶν τε θάλαμον ἑστίας,
 μὴ ἢ πόλιν Πιτάνας,
 χαλκὸ πύλον τε θεῶς
 δύσχαμον αἶχος ἐλὼν
 Ἑλλάδι τὰ μεγάλα·
 ταῖς Σιμοεντίσι τ' αὖ
 μέλαι πάθεα Τρωῆσιν·
 ἰὼ· ἰὼ· καινὰ καινῶν μεταβάλλουσαι
 χθονὶ συντυχίαι
 λούετε Τρώων
 τόνδ' Ἀσυνάκτ' ἄλοχοι μέλαι
 νεκρὸν, ὃν πύργων δίσκη μαπικρὸν
 Δαναοὶ κτήνοντες, ἔχουσιν·
 ταλ' Ἐκάβη, νεὼς αἰπίτυλος ἑς λεημμένος,
 λάφυρα τὰ τίλοιπ' Ἀχιλλεὺς τάφῳ
 μέλλει πρὸς ἀκτὰς ναυσολῆν φθιώτιδας·
 αὐτὸς δ' ἀνήκται Νεοπτόλεμος, καινὰς τινὰς
 Γηλέως ἀκῆσας συμφορὰς, ὥς νιν χθονὸς
 Ἀκαστος ἐκβέβληκεν ὁ Πελὶς γόνος·
 ὃ θάσσον ἔνεκ, ἢ χάριν μονῆς ἔχων,
 φρέδος μετ' αὐτῷ τ' Ἀνδρομάχῃ πολλῶν ἐμὸι
 δακρύων ἄρωγος, ἥνικ' ἐξώρμα χθονὸς,
 πάτραν ἀνασένεσσα, καὶ τὸν Ἑκτορος
 τύμβον προσενέπυσσεν· καὶ σφ' ἠτήσατο
 θάψαι νεκρὸν τόνδ', ὅς πεσὼν ἐκ τηχέων,
 ψυχὴν ἀφῆκεν Ἑκτορος τῷ σὺ γόνος,
 φόβον τ' Ἀχαιῶν χαλκόνωτον ἀσπίδα
 τήνδ', ἣν πατὴρ τῷ δ' ἄμφι πλῶρ' ἐβάλλετο,
 μή τι πορῶσαι Γηλέως ἐφ' ἑστίαν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μήδ' εἰς τ' αὐτὸν θάλαμον, ὅνυμφόσεται
μήτηρ νεκρῶ τῷδ' Ἀνδρομάχῃ λύπας ὄραν,
ἀλλ' ἀντὶ κέδρα, περιβόλων τε λαΐνων,
ἐν τῇδε θάψαι παῖδα· σὰς δ' εἰς ὠλένας,
δῖναι πέπλοισιν, ὡς περισεύλῃς νεκρὸν,
σεφανοῖς θ' ὅση οἰδύναμις, ὡς ἔχει τὰ σά·
ἔπει βέβηκε· καὶ τὸ δειπνόντα τάχος,
ἀφ' ἧλετ' αὐτὴν παῖδα μὴ δῖναι τάφῳ·
ἢ μείνῃ μὲν ὅταν σὺ κοσμήσῃς τέκνον,
γῆν τῷδ' ἐπαμπέχοντες, αἶρ' ἔμεν δόρυ.
σύ δ' ὡς τάχιστα πρᾶσαι τὰ πεσάλμενα·
εἶνός μ' ἔν μοχθούσ' ἀπαλλάξας ἔχω.
Σταμανδρίδης δ' ἐτάσδε διαπερὼν ῥοάς,
ἔλυσσεν νεκρὸν, καὶ πένιφα τραύματα·
ἀλλ' ἤ μ' ὀρυκτὸν τῷδ' ἀναρρήξων τάφον,
ὡς σύντομόν μ' ἤμιν τάπ' ἐμῆ τε, καὶ πόσ' ἔ
ἦς ἐν ξυνηθόντ' οἴκαδ' ὀρμίσσῃ πλάτῃν.
ἐκὰ θεῶν ἀμφίτορνον ἀσπίδ' Ἐκτορος πέδῳ,
λυπρὸν θέαμα, καὶ φίλον λούσσειν ἐμοί·
ὦ μείζον' ὄγκον δόρυς ἔχοντες, ἢ φρενῶν,
τί τόνδ' Ἀχαιοὶ παῖδα δέισαντες, φόνου
κακὸν διειργάσαθε, μὴ Τροίαν ποτε
πесῶσαν ὀρθώσειεν; ἔδ' ἐν ἡτ' ἄρα.
ὅθ' Ἐκτορος μὲν αὐτὸν χυνόντος ἦς δόρυ
διωλλύμεθα, μυρίας τ' ἄλλης χερὲς,
πόλεως δ' ἀλύσης, καὶ Φρυγῶν ἐφθαρμένων,
βρέφος τοσὶνδ' ἐδέσαστ' ; ἔκ' αἰνῶ φίβον,
ὅστις φοβῆται μὴ διεξελθὼν λόγῳ·
ὦ φίλταθ', ὡς σοὶ θάνατος ἦλθε δυστυχίς·
εἰ μὲν δ' ἔθανες πρὸ πόλεως ἥβης τυχών,

ΤΡΩΑΔΕΣ

γάμων τε, καὶ τῆς ἰσοθέου τυραννίδος,
 μακάριος ἦοῦ' ἂν, ἥ τι τῶνδε μακάριον·
 εὖν αὐτ' ἰδὼν κ', γνῆς τε σὴ ψυχὴ τέκνον,
 εἴη οἷο' ἐχρήσω δ' ὅθεν ἐν δόμοις ἔχων·
 δύσιν κερὰτος, ὥς σ' ἐκείρεν ἀθλίως
 τύχῃ πατρώα Λοξίη πυργώματα·
 ὅν πολλ' ἐκῆπυσ' ἠτεκῆσα βόσρυχον,
 φιλήμασιν τ' ἔδωκεν ἐνθεν ἐκτελαῖ,
 ὅσων ραγόντων φόνος, ἵν' αἰχρὰ μὴ λίσω·
 ὦ χεῖρες, ὥς ἔκῃς κ' ἠδ' ἔσας πατρός
 κέκνηθ' ἐν ἄθροις, ἐκλυτοὶ πρόκειοθέ μοι·
 ὦ πολλὰ κόμπης ἐκβαλὼν φίλον σῶμα,
 ὅλωλας· ἐφάνσω μ' ὅτ' εἰσπίπῃων πέπλος
 ὦ μήτερ, ἦνδ' ας ἦ πολὺν σοὶ βοσρύχων
 πλ' ἡ καμὸν κερῶμαι· πρὸς τάφον δ' ὁμηλίκων
 κώμης ἀπάξω, φίλα δίδυς προσφθέγματα·
 σύ δ' ἔκ' ἐμ', ἀλλ' ἐγώ σε τ' νεώτερον,
 γραῦς, ἄπολις, ἄτεκνος, ἀθλιὸν θάπῃω νεκρόν·
 οἶμοι τὰ πολλὰ ἀσπασμαθ', αἶ τ' ἐμαὶ τροφαί,
 ὕπνοι τ' ἐκῆνοι, φρεσὶ δ' αὖ μοι· τί καί ποτε
 γράψεν ἂν σε μυσσοποιὸς ἐν τάφῳ;
 τ' παῖδά τόνδ' ἐκτένναν Ἀργεῖοι ποτὲ,
 δέισαντες; αἰχρὸν τὸ πῖγρ' αὖ μ' ἐν Ἑλλάδι·
 ἀλλ' ὦ πατρώων ἔλαχων, ἔξεις ὅμως
 ἐν ἡ ταφῇ σὴ χαλκόνωντον ἰτέαν·
 ὦ καλλίπυχον Ἐκτορος βραχίονα
 σῶξεν ἄριστον φύλακ', ἀπώλεσας σέθεν,
 ὥς ἠδ' ὅς ἐν πόρτακι σὸς κεῖται τύπος,
 ἵτυός τ' ἐν ἀντόργοισι περιδρόμοις ἰδρῶς,
 ὅν ἐκ μετώπῳ πολλὰ κίς πόνους ἔχων,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔσταξεν Ἐκτωρ, προστιθεὶς γενεῖάδ'·
 φέρετε νομίζετ' ἀβλίῳ κόσμον νεκρῷ
 ἐν τ' παρόντων· ὅς κ' εἰς κάλλος τύχας
 δαίμων δίδωσιν· ὧν δ' ἔχω, λήψητάς τε·
 ■ Οἰνιτῶν ἢ μῶρος, ὅστις αὖ πράσσει δοκῶν,
 ■ Εμπληκτος ὡς ἀνθρώπος ἄλλοτ' ἄλλοσε,
 ■ Βέβαια χαίρει τοῖς τρόποις καὶ τύχαι
 ■ Γηδῶσι, καὶ δὲ αὐτὸς ἀντυχῆ ποτε.
 χ^ο καὶ μὲν πρὸ χειρῶν αἰδέσσοι σκυλαμάτων
 Φρυγίων φέρουσι κόσμον ἐξάπῃν νεκρῷ·
 ἐκ^α ὧ τέκνον, ὅχ' ἵπποισι νικῆσαντά σε,
 ὅδ' ἡλίκης τέξοισιν, ὅς Φρύγες νόμος
 τιμῶσιν, ὅς κ' εἰς πλησμονὰς θηρώμενοι·
 μήτηρ πατὴρ σοι προσέθης ἀγάματα,
 τ' ὧν ποτ' ὄντων· νῦν δέ σ' ἡ θεοσυγῆς
 ἀφ' ἧς Ἑλένη πρὸς ἢ, καὶ τύχην σέθεν
 ἐκτενε, καὶ πάντ' οἶκον ἐξαπώλεσεν·
 χ^ο ἐξ ἑφρενῶν ἔθιγες ἔθιγες·
 ὧ μέγας ἐμοὶ ποτ' ὧν ἀνάντων πόλεως·
 ἐκ^α ἀδ' ἐν γάμοις ἐχρῆν σε προαΐεσθαι χροῖ,
 Ἀσιατίδων γήμαντα τ' ὑπερτάτην,
 φρύγια πέπλων ἀγάματ' ἐξάπῃω χρόος·
 σύ τ' ὧ ποτ' ὅσα καλλίνικε μυρίων
 μήτηρ τροπαίων Ἐκτορος, φίλον σάκος
 σιφανῶ· θανῆ καὶ ὅθ' ἄνθ' ὅσα σὺν νεκρῷ·
 ἐπ' ἡ σε πολλῷ μᾶλλον, ἢ τὰ τῷ σοφῷ
 κακῷ τ' Ὀδυσσεὺς ἄξιον τι μᾶν ὅπλα·
 χ^ο αἶ· αἶ· αἶ· αἶ·
 πικρὸν ἔδυρμα γαῖά σ' ὧ τέκνον,
 δέξεται· σέναξε μήτηρ·

ΤΡΩΑΔΕΣ

ἐκὰ αἶ·αἶ· Χο· νεκρῶν ἰαχόν·

ἐκὰ ἰὼ μοι μοι·

χο οἶ μοι δῆτα σῶν ἀλάστων κακῶν·

ἐκὰ τελαμῶσιν ἔλκη, τὰ μὲν, ἐγὼ σ' ἰάσομαι,
τλήμων ἱατρὸς ὄνομα ἔχουσα, τάρχα δ' ὕ·
τὰ δ' ἐν νεκροῖσι, φροντίσῃ πατὴρ σέθεν·

χο ἄρχαυ' ἄρα σ' ἔχρη κρᾶτα, πινυλὺς
διδύσκα χεῖρὸς ἰὼ μοι μοι·

ἐκὰ ὦ φίλταται γυναῖκες·

χο Ἐκὰ βῆ, σὰς ἐννεπε·

τίνα θροῶς αὐδᾶν;

ἐκὰ ὅκ' ἦν ἄρ' ἐν θεοῖσι, πλὴν οὐ μοὶ πόνοι,
Τροία τε, πόλεων ἔκκριτον μισθμένη·
μάτην δ' ἐβουτῆμεν· ἡ δ' ἡμᾶς θεὸς
ἔσρεψ' ἄνω περιβαλὼν κατὰ χθονὸς,
ἄφαντος ἂν ὄντες, ὅκ' ἂν ὑμνήθιμεν ἂν,
μῦσαις αἰοιδᾶς δόντες ὑπέροισ βροτῶν·
χωρεῖτε, θάπτετ' ἀθλίῳ τύμβον νεκρῶ·
ἔχει δ' οἶα δῆγε νερτέρων σέφη·

» Δοκῶ ἢ τοῖς θανῶσι διαφέρειν βραχὺ,

» Ἐὶ πλοσίων τις τάξετα κτερισμάτων·

Κενὸν ἡγαύρωμ' ἐστὶ τῶντων τόδε·

χο ἰὼ· ἰὼ· μελέα μάτερ', ἡ τὰς μεγάλας
ἐλπίδας ἐπὶ σοὶ κατέγνεψεν βίη,
μέγα δ' ὀλβιαθῆς, ὥς ἐκ πατέρων
ἀγαθῶν ἐγένεθ', δεινῶ θανάτῳ δίολωλας·

ἐκὰ ἕα· ἕα· τίνας Ἰλιάσιν ταῖς δ' ἐν κορυφαῖς
λάναν, φλογέας δαλοῖσι χεῖρας
διερέοντας· μέλλει Τροία
κακὸν ὄντι κακὸν προσέσθαι·

ΕΥΡΥΦΙΔΟΥ

τὰ αὐτῶν λοχαγοῖς, οἱ τέταρτοι πρῶται
 Πριάμοιο τὸ δ' αὖτε, μή κ' ἐτ' ἀργύσαν φλόγα
 ἐν χειρὶ σώξεν, ἀλλὰ πῦρ ἐνίεναι,
 ὡς ἂν κατασκοφάμεντες Ἰλίου πόλιν,
 σελλώμεθ' οἰκαδ' ἄσμενοι Τροίας ἄπο.
 ὃ μὲν δ' ἔνν' αὐτὸς λόγος ἔφη μορφὰς δύο,
 χωρεῖτε Τρώων παῖδες, ὀρβίαν ὅταν
 σάλπιγξος ἡχὴ δῶσιν ἀρχηγοῖ στρατῷ
 πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν, ὡς ἀποσέλληθε γῆ.
 σὺν τ' ὧν κραίᾳ δυσυχεστάτη γύναι,
 ἔπε· μεθήκυσιν σ' Ὀδυσσεύς πάρα
 οἷδ' ὧς· σὲ δὲ λην κλῆρος ἐκπέμπει πάτρας·
 ἡμὰ οἱ γὰρ τάλαινά· τῆτο δὴ τ' ὀλοόθιον,
 καὶ τέρμα πάντων ἦδη τ' ἐμῶν κακῶν.
 ἔξελμι πατρίδος· πόλις ὑφ' ἀπῆται πυρί·
 ἀλλ' ὧν κραίᾳ πῦρ, ἐπίσσονσον μόλις,
 ὡς ἀσπάζωμαι τ' ἀταλάτωρον πόλιν.
 ὧν μεγάλα δὴ ποτ' ἀμπνέουσ' ἐν βαρβάροις
 Τροία, τὸ κλεινὸν ὄνομα φαιρήσῃ τάχα·
 τι μὲν σὺν, καὶ ἡμᾶς ἐξάγῃ σ' ἦδη χθονὸς
 δούλης· ἰὼ θεοί· τί τὸς θεὸς καλῶ;
 καὶ πρὶν ἢ νῦν ἦσαν ἀνακαλῦμενοι.
 φέρ' ἤς πυρὰν δρᾶμαι μιν, ὡς κάλλιστά μοι
 σὺν τῇδε πατρίδι καταθαιεῖν πυρὸς μῆνη.
 τὰ ἐνθυσίᾳς δύσινε τοῖς σσῶτῃς κακοῖς;
 ἀλλ' ἄγετε, μὴ φέδεσθ'· Ὀδυσσεύς ἡ καὶ
 ἤδ' ἡχέρεα δῶνα τήνδε, καὶ πέμπειν γέρας.
 ἡμὰ ἔπλοτο το το το το πῶϊ·
 κρόνιε πρύτανι, φρύγε γένετα
 πάτερ, ἀνάξια τῆς Δαρδανίης

ΤΡΩΑΔΕΣ

γονας τὰ δ' ὅσα πάχομεν, δέδορκας.
 χοι δέδορμεν ἅ ἡ μεγαλόπολις,
 ἅ πολις ὀλωλεν,
 ἔδ' ἔτ' ἐστὶ Τροία.
 ἐκὰ ὅποιο το τοῖσι.
 λέλαμπεν Ἰλιος περ
 γάμων πυρὶ κατὰβεται
 τέρεμνα, καὶ πόλις, ἅκρα τε τειχέων.
 χο πέρυγι ἡ καπτός, ὥς τις ἔ
 ρανία πεσῶσα δορὶ καταφθίνει γὰ.
 μαλερὰ μέλαθρα, πυρὶ κατὰδρομα,
 δαΐψ τε λόγχῃ.
 ἐκὰ ἰὼ γὰ τρόφι μετ' ἑμῶν τέκνων. Χο. ἔ. ἔ.
 ἐκὰ ὦ τέκνα, κλύετε. μάθετε ματρός αὐδάν.
 χο ἰαλέμω τὸς θανόντας ἀπύεις,
 γεραὰ τ' εἰς πίδαον τιθῶσα μέλεα,
 καὶ χερσὶ γάαν κρύπτουσα διαΐς,
 διάδοχόν σοι γόνυ τίθιμι
 γαῖα τὸς ἐμὸς
 καλῶσα νέρθεν ἀθλίους ἀκούσας.
 ἐκὰ ἀγόμεθα· φερόμεθα. Χο. ἄλγος ἄλγος βοᾷς.
 ἐκὰ δ' ἄλειον ὑπὸ μέλαθρον. Χο. ἐκ πάτρας γ' ἐμᾶς.
 ἐκὰ ἰὼ Γρία με, Γρία με· σὺ γὰρ ὀλόμενος,
 ἄταφος, ἄφιλος ἄτας ἐμᾶς, αἵ σὺς εἶ.
 μέλας δ' ὄσσε κατακαλύφει
 θάνατος, ὅσιον ἀνοσίαις σφαγαῖς.
 ἰὼ θεῶν μέλαθρα, καὶ πόλις φίλα.
 χο ἔ. ἔ. τὰν φόνιον ἔχετε
 φλόγα, δόρος τε λόγχαν.
 τάχ' εἰς φίλαν γὰν ἐμπισθᾶν ἄνώνυμοι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κόνις δ' ἴσα καπνῷ πῆρυγι πρὸς αἰθέρα,
 αἶσον οἰκων ἐμῶν μεθήσῃ,
 νόμα ἧγάς ἀφανὲς εἶσιν.
 ἄλλα δ' ἄλλο φρῆδον.
 ὅδ' ἐτ' ἐστὶν ἀτάλαινα Τροία.
 εἰ καὶ ἐμάθετ' ἐκλύετε
 περ γάμων κτύπον.
 ἔνοσις ἀπάσῃ, ἔνοσις
 ἐπικλύσει πόλιν.
 ἰὼ τρομερά, τρομερά μέλαι,
 φέρετ' ἐμὸν ἵχνος.
 ταλ' ἴτ' ἐπὶ τάλαιναν
 δύλειον ἀμέραν βίη.
 ἰὼ τάλαινα πόλις. ὅμως ἧ,
 πρόφερε πόδας ὄν
 ἐπὶ πλάτας Ἀχαιῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΡΩΑΔΕΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΒΑΚΧΑΙ.
EVRIPIDIS BACCHAE.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΒΑΚΧΩΝ.

Διώνυσος ἀποθεωθεὶς, μὴ βυλομένην Γενθείαν τὰ
ἔργα αὐτῆς ἀναλαμβάνειν, ἥς μανίαν ἀγαγὼν τὰς τῆς
μητρὸς ἀδελφάς, ἠνάγκασε Γενθείαν διασῶσαι.
Ἡ μυθοποιία κείται παρ' Αἰχύλῳ ἐν Γενθείᾳ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Διώνυσος.	Τερψίαις.
Γενθείς.	Ἄγγελος.
Χορὸς βακ κῶν.	Κάδμος.
Θεράπων.	Ἐτερος ἄγγελος.
	Γυνή.

Προλογίζεται ὁ Διώνυσος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΒΑΚΧΑΙ.

ἦ
 Κω Διὸς παῖς τήνδε Θη
 βαίων χθόνα
 Διόνυσος, ὃν τίηται πόθ' ἦ
 Κάδμος κόρη

Σε μέλι λοχυθῆσ' ἀσραπιφίρω πυρί-
 μορφήν δ' ἀμύφας ἐκ θεῶν βροτησίαν,
 πάρῃμι Δίρηνς νάματ', Ἰσμιν' ὅθ' ὕδωρ.
 ἔρῳ ἢ μητρὸς μνήματις κεραυνίας
 τόδ', ἐγγὺς οἰκῶν, ἢ δόμων ἐρείπια
 τυφόμενα, δία τε πυρὸς ἐτι ξῶσαν φλόγα,
 ἀθάνατον Ἡρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.
 αἰνῶ ἢ Κάδμον ἄβατον, ὃς πέδον τόδε
 τίθεισι θυγατρὶς σπηῖον· ἀμπέλα δ' ἐνὶ
 πέριξ ἐγὼ κάλυφα βοτρυνώδει χλόη.
 λιπὼν ἢ Λυδῶν τὰς πολυχρύσας γύας,
 Φρυγῶν τε, Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας,
 Βάκτρυνά τε τέχῃ, τὴν τε δύχει μὲν χθόνα
 Μήδων ἐπελθὼν, Ἀραβίαν τ' αὐδαίμονα,
 Ἀσίαν τε πᾶσαν, ἢ παρ' ἄλμυράν ἄλλα
 κῆται, μιγάτιν Ἑλλήσι, βαρβάροισι θ' ὁμῶ,
 πλήρεις ἔχουσα καλλιπυργῶτες πόλεις,
 εἰς τήνδε πρῶτον ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν.
 καὶ ἢ χορεύσας, ἢ κατασῆσας ἐμὰς
 τελετάς, ἵν' ἦν ἐμφανὴς δαίμων βροτοῖς.
 πρῶτας ἢ Οἰβάστῃσδε γῆς Ἑλληνίδος
 ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξάφας χροὸς,
 θύρσον τε δὺς εἰς χεῖρα κίαινον μέλος,

Γ Γ //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐπεὶ μ' ἀδελφαὶ μητρὸς, ἃς ἡκίς ἐχρην,
 Διόνυσον ἢ ἔφασκον ἐκφύναί Διός.
 Σε μέλιν' ἢ νυμφανθίσαν ἐκ θνητῶ τινος,
 εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τ' ἀμαρτίαν λέχως,
 Κάδμος σοφίσμαθ' ὧν νιν ἔνεκα κτανεῖν,
 Ζῆν' ἐξεκαυχώ μεθ', ὅτι γάμος ἐφύσατο.
 τοιγάρ νιν αὐτὰς ἐκ δόμων οἷσσις ἐγὼ
 μανίαις· ὅρος δ' οἰκῶσι παράκοποι φρενῶν.
 σκαυὴν τ' ἔχειν ἡνάγκασ' ὀργίων ἐμῶν.
 ἢ πάντ' ὅ θῆλυ σπέρμα Κάδμειων, ὅσαι
 γυναικες ἦσαν, ἐξέμνηα δωμάτων.
 ἐμῷ ἢ Κάδμος παισὶν ἀναμεμιγμέναι,
 χλωραῖς ὑπ' ἐλάταις ἀνορόφοις ῥνται πέτραις.
 εἴ μ' ἂ πόλιν τήνδ' ἐκμαθεῖν, κἄ μὴ θέλει,
 ἀτέλεσον ἔσαν τ' ἐμῶν βακχῶνμάτων,
 Σε μέλις τε μητρὸς ἀπολογῆσασθαι μ' ὕπερ
 φανέντα θνητοῖς δαίμον', ὃν τίηκε Διῖ.
 Κάδμος ἢ ἔν γέρας τε, ἢ τυραννίδα
 Γενεθῆ δίδωσι, θυγατρὸς ἐκπεφυκότι.
 ὃς θεομαχεῖ τὰ κατ' ἐμὲ, ἢ σπονδῶν ἄπο,
 ὠθεῖ μ', ἐν ἀρχαῖς τ' ἔδα μὲν μνῆαν ἔχει.
 ὧν ἔνεκ' αὐτῷ θεὸς γεγώς ἐνδείξομαι,
 πᾶσιν τε Θηβαίοισιν· εἰς δ' ἄλλην χθόνα
 τὰν θένδε θέμενος αὖ, μετασῆσω πόδα,
 δεικνύς ἐμαυτόν· ἦν δ' ἐ Θηβαίων πόλις
 ἱρή σὺν ὅπλοις ἐξ ὅρου βάκχας ἄγειν
 ξητῇ, συνάτω μαινάσι στρατιλατῶν.
 ὧν ἔνεκ' εἶδος θνητὴν ἀλλάξας ἔχω,
 μορφήν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν.
 ἀλλ' ὦ λιπῶσαι Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας,
θίασος

ΒΑΚΧΑΙ

θίασος ἐμὸς γυναικες, αἷς ἐν βαρβάρων
ἐνόμισα παρέδρως, κ' ἐξυνε πόρος ἐμοί,
αἶρεσθε τὰ πυχῶρι ἐν πόλει Φρυγῶν
τύμπανα, Ρέας τε μητρός, ἐμάθ' ὀρήματα.
Βασίλειά τ' ἀμφὶ δώματ' ἐλθῶσαι τάδε,
κτυπέτε Πενθείως, ὡς ὄρε' Κάδμου πόλις.
ἐγὼ ἢ Βάκχαις ἢς Κιθαριῶνος πύχας
ἐλθὼν, ἴν' ἢσὶ, συμμεταχθήσω χορῶν.

χο Ἀσίας ἀπόγας ἱερὸν Τιμῶλον
ἀμείψασα, θαῶξω βρομίῳ
πόνον ἠδὺν, καμάτιν τ' ἀνκάματον,
τὸν Βάκχιον ἀναξομένα θεόν.
τίς δ' ὦ; τίς δ' ὦ;
τίς ἢ μελάρθοις ἐκτοπος ἔσω;
σύματ' ἄφημον ἄπας ὁσίδω.
τὰ νομιθέντα ἄ,
αἰδ' Διόνυσον ὑμνήσω.
ὦ μάκαρ, ἔστις αὐδαίμων τελετὰς θεῶν
εἰδὼς, βιοτὰν ἀγισάνει,
κ' θιασάνεται φυχὰν
ἐν ἔρεσι Βάκχαιων
ὁσίοισι καθαρμοῖς.
τά τε ματρός μεγάλας
ὄργια Κυβέλης θεμισάνων,
ἀνὰ θύρσον τε τινάων,
κισῶν τε σεφανωθεῖς,
Διόνυσον θεραπύει.
ἴτε Βάκχα, ἴτε Βάκχα,
βρόμιον παῖδα θεὸν θεῶν
Διόνυσον κατὰγναι

ΓΓ 110

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Φρυγίων ἐξ ὀρέων
 Ἑλλάδος ἧς ἀρυχώρης ἀγῆς,
 τὸ βρόμιον.
 ὃν ποτ' ἔχουσ' ἐν ὠδίνων λοχίαις ἀνά-
 κται, πᾶσιν μένας Διὸς βρονταῖς,
 νηδύος ἐκβολὸν μάτηρ
 ἔτεκε, λιπὺς αἰὼ
 να κεραυνίῳ πλαγᾷ.
 λοχίοις δ' αὐτίκα νιν
 δέξατο θαλάμοις κρονίδα Ζεύς.
 κατὰ μηρῷ δὲ καλύψας,
 χρυσαῖσιν συνερέθει
 πέροναις κρυπτὸν ἄρ' Ἡρας.
 ἔτεκεν δ' ἀνίκα μοῖραι
 τέλεσσαν ταυρόκερων θεῶν,
 σεφάνωσέν τε δρακόντων
 σεφάνοις· ἐνθεν ἄγρην
 θιροτρόφει μαινάδες ἀμφιβάλλον-
 ται πλοκάμοις.
 ὦ Σιμέλας τροφοὶ Θῆβαι,
 σεφανῶσθε κισῶ.
 βρύετε, βρύετε χλοερᾷ
 σμίλακι καλλικάρπῳ,
 κ' ἐκταβακηῶσθε δρυὶς
 ἢ ἐλάταις κλάδοισι.
 στικτῶν τ' ἐνδυτᾶν νεβρίδων
 σέφετε λουκοτρίχων πλοκάμων
 μαλλοῖς· ἀμφὶ νάρθηκας ὑβριστᾶς
 οἰσῶθ'· αὐτίκα γὰρ πᾶσα χορεύσει.
 βρόμιος ὅστις ἀγῆ θιάσος,

ΒΑΚΧΑΙ

εἰς ἔρος, ἥς ἔρος, ἐνθα μένει,
 θηλυγενὲς ὄχλος
 ἄφ' ἰσὺν, παρὰ κερκίδων
 τοῖσιν ὁρῶς Διονύσῳ.
 ὦ θαλάμου μακρήτων,
 ξάθειοι τε Κρήτες,
 διογενέτορες ἑναυλοι,
 τρικέρυθες τ' ἐν ἄντροις,
 βυρσότονον κύκλω ματόδ' εἰ
 μοι κορύβαντες ὄρον.
 ἀνὰ δὲ βακχῆας συντόνῳ
 κέρασαν ἡδυβόα Φρυγίων
 αὐλῶν πνύματι, ματρίσ τε Πέας ἥς
 χεῖρα θῆκαν, κτύπον ἐν τ' ἄσμασι βακχῶν.
 παρὰ δὲ μαινόμενοι σάτυροι,
 ματέρος ἐξανύσαντο θεᾶς.
 ἥς δὲ χορεύματα,
 συνῆψαν τριετιρίδων,
 αἶς χαίρει Διόνυσος,
 ἡδὺς ἐν ὄρεσιν, ὅταν
 ἐκ θιάσων δρομαίων
 πέσῃ πεδόσε, νεβρίδος ἔχων
 ἱερὸν ἐνδυρὸν, ἀγρώων
 αἶμα τραγοκτόνον, ὡμοφάγον χάριν,
 ἰέμενος ἥς ὄρεα φρύγια, λυδία.
 ὅδ' ἔξαρχος βρόμιος, αὐτοῖ.
 ῥῆ δὲ γάλακτι πέδον,
 ῥῆ δ' οἶνω, ῥῆ δὲ μελιῶν
 νέκταρι, Συρίας δ' ὡς λιβάνη καπνός.
 ὁ βακχὺς δ' ἔχων

Γ Γ IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πυρσῶδ' ἢ φλόγ' αὖτις,
 ἐκ νάρθηκος αἶσται,
 δρόμῳ καὶ χοροῖς ἐρεθίσων πλανήτας,
 ἰαχὰς τ' ἀναπάλλων,
 τρυφερὸν πλόκαμον ᾗς αἰθέρα ῥίπῃ·
 ἅμα δ' ἐπ' ἀσμάσιν ἐπιβρέμει
 τοιάδ' ὧ ἴτε βάνχαι,
 ὧ ἴτε βάνχαι,
 Τμῶλ' χρυσορὸν χλιδᾶ
 μέλπετε τὸν Διόνυσον,
 βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνῳ
 αἶα τὸν αἶον
 ἀγαλλόμεναι θεὸν,
 ἐν φρυγίαισι βοαῖς, ἐνοπαῖσί τε,
 λωπὸς ὅταν ἐκέλευστος
 ἱερὸς ἱερὰ
 παίγματα βρέμῃ
 σύνοχα φοιτᾶτιν
 ᾗς ὄρος, ᾗς ὄρος·
 ἡδομένα δ' ἄρα
 πῶλος, ὅπως ἅμα
 ματέρι φορβάδι
 κῶλον ἄγει ταχύτην,
 σκιρτήμασι βάνχαι·
 τίς ἐν πύλαισι Κάδμον ἐκκαλῆ δόμων,
 Ἀγήνορος παῖδ' ὅς πόλιν Σιδωνίαν
 λιπὼν, ἐπύργωσ' αἶψα Θηβαίων τόδε·
 ἴτω τίς, εἰπάγελλε, Τηρεσίας ὅτι
 ξητεῖ νιν· οἶδε δ' αὖτ' ὧν ἤκω πέρι,
 ἅ, τε ξυνεθέμην πρέσβυς ὧν ηἰρατῆρ',
 θύρου

ΒΑΚΧΑΙ

θύρσος ἀνάπιν, κὶ νεβρῶν δ' ὀράς ἔχειν,
 σεφανῶν τε κρᾶτα κισσίνοις βλαστῇ μάσιν·
 καὶ ὦ φίλταθ', ὡς σὴν γῆρυν ἡδ' ὀμνὴν κλύων,
 σοφὴν σοφῆ παρ' ἀνδρὸς ἐν δ' ὁμοισιν ὦν·
 ἥκω δ' ἔτοιμος, τήνδ' ἔχων σκευὴν θεῶν·
 δῖ' ἄρ' νιν ὄντα παῖδά θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς
 Διόνυσον, ὃς πέφην' ἀνθρώποις θεὸς,
 ὅσον καθ' ἡμᾶς δυνάτην, αὐξέσθαι μέγαν·
 ποῖ δ' ἄ χορεύειν, ποῖ καθιστάναι πόδα,
 κὶ κρᾶτα σείσαι πολίον, ἐξήγ' σὺ μοι,
 γέρων γέροντι Τειρεσίᾳ· σὺ δ' ἐσσοφός,
 ὡς ἔκ' ἀμοιμ' ἂν ἔτε νύκτ', ἔθ' ἡμέραν
 θύρσω κροτῶν γῆν· ἐπιελήσμεθ' ἡδέων,
 γέροντες ὄντες· Τει· ταυτὰ μοι πάχης ἄρα·

καὶ καὶ γὰρ κ' ἡβῶ, καὶ πειρήσῃ κακοῖς·
 Τει ἔκ' ἂν ὄχοισιν εἰς ὄρος περάσομεν·
 καὶ ἀλλ' ἔχ' ὁμοίως ἀν' ὁ θεὸς τι μὴν ἔχοι·
 Τει γέρων γέροντα παιδαγωγῆσ' ἔγω·
 καὶ ὁ θεὸς ἀμοχθεῖ ἡδ' σενῶν ἡγήσεται·
 Τει μόνοι ἢ πόλεως βακχίῳ χορεύσομεν;
 καὶ μόνοι κ' αὖ φρονῶμεν· οἱ δ' ἄλλοι, κακῶς·
 Τει μακρὸν ὃ μέλλειν· ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερός·
 καὶ ἰδὲ ξύναπτε, κὶ ξυνωρίξ' ἔχ' ἔρα·
 Τει ἔκ' ἀκαταφρονῶ γὰρ ἔθ' ἔθ' ὅντων, θνητὸς γεγώς·
 καὶ ἔθ' ἐν σοφίᾳ ὁμιλεῖται τοῖσι δαίμοσιν·

πατρὸς παραδοχὰς, ἃς θ' ἰμήλικας χρόνῳ
 κεντῇ μεθ', ἔθ' ἄς αὐτὰ καταβάλλει λόγος,
 ἔθ' εἰδ' ἰάκρων ὃ σοφὴν ἔρηται φρενῶν·
 ἔρ' ἄ τις ὡς τὸ γῆρας ἔκ' ἀχύνομαι,
 μέλλων χορεύειν κρᾶτα κισσώσας ἐμὸν;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔκ δ' ἡρήχ' ὁ θεὸς, ἃ τε τ' νέον
 ἔχρην χοράν, ἃ τε τ' ἡραίτερον,
 ἀλλ' ἐξ πάντων βύλεται τι μὰς ἔχειν
 κοινὰς· διὰριθμῶν δ' ἔδ' ἐν αὖξομαι θέλει.
 ἐπεὶ σὺ φέγγος Τειρεσία τόδ' ὕχ' ὄρας,
 ἐγὼ προφῆτις σοι λόγων γενήσομαι.
 Πενθὺς πρὸς οἶκός ὁδε διὰ σπονδῆς περᾶ,
 Εχίονος παῖς, ὃ κρᾶτος δίδωμι γῆς,
 ὡς ἐπ' ἵπται· τί ποτ' ἐρεῖ νεώτερον;
 πιν' ἐκδημος ὦν κ' ἢ τῆσδ' ἐτύγχανον χθονός.
 κλυὺ ἡ νεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πόλιν κακὰ,
 γυναικας ἢ μὲν δώματ' ἐκλελοιπέναι,
 πλασῶσι βακχίαισιν· ἐν ἡ δασυίοις
 ὄρεσι θαῖξεν τ' νεωστὶ δαίμονα
 Διόνυσον, ὅστις ἐστὶ τιμώσας χοροῖς.
 πλήρης ἡ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἐσάναι
 κρατῆρας· ἄλλην δ' ἄλλοσ' εἰς ἐρημίαν
 πῶλυσαν ἀνὰς ἀρσένων ὑπηρετῶν,
 πρόφασιν κ' ὡς δὴ μαινάδας θυοσκόους,
 τὴν δ' Ἀφροδίτην πρὶς ἃ ἔχεν τῷ βακχίῳ.
 ὅσας κ' ἐν εἰληφαιδισμῶς χέρας,
 σῶξεσι πανδύμοις πρόπολοι σέγας.
 ὅσας δ' ἀπείσιν, ἐξ ὅρας θηράσομαι.
 ἰνὼ τ', Ἀγαθήν θ', ἢ μ' ἐτιμ' Εχίονι,
 Ἀκταίωνος τε μητέρ', Αὐτονόην λέγω·
 κ' σφᾶς σιδηραῖς ἀρμόσας ἐν ἄρκυσι,
 πάνσω κακῶν τῆσδε βακχίᾶς τάχα·
 λέγουσι δ' ὡς τις εἰσελήλυθε ξένος
 γῆς, ἐπὶ δὸς, Λυδίας ἀπὸ χθονός,
 ξανθοῖσι βοσφύχοισιν αὖσμον νόμην,

ΒΑΚΧΑΙ

οἶνω παῖς ὅσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχω.
 ὅς ἡμέρας τε, καὶ φρένας συγγίγνεται,
 τελετὰς προτέρων αὐτὸς νεάνισιν.
 ἧ δ' αὖτ' ἔσσω τῆσδε λήφομαι σέχης,
 παύσω κτυπῶντα θύρσον, ἀνασφοντά τε
 ἡύμας, τράχηλον σώματος χωρὶς τεμῶν.
 ἐκείνος εἰκάφισι Διόνυσον θέεν.
 ἐκείνος ἐν μηρῷ ποτ' ἐρράρη Διός,
 ἐς ἐκπυρᾶται λαμπάσι κεραινίαις
 σὺν μητρὶ, δίδως ὅτι γάμος ἐφύσατο.
 ταῦτ' ἔχῃ δεινῆς ἀρχόντις ἐς ἄξια,
 ὕβρεις ὕβριξεν, ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος;
 ἀτὰρ τόδ' ἄλλο θαῦμα, τ' τερασνέον
 ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὄρω,
 πατέρα τε μητρός τῆς ἐμῆς πολὺν γέλων,
 νάρθηκι βακχίζοντ' ἀνάνομαι πάτερ,
 τὸ γῆρας ὑμῶν ἔσορῶν, νῦν ἔκ' ἔχον.
 ἔκ' ἀποτινάξεις κιαίν; ἔκ' ἐλαυθέραν
 θύρσῳ μεθήσεις χθρ' ἐμῆς μητρός πάτερ;
 σὺ ταῦτ' ἐπείσας Τειρεσία; τί νδ' αὖ θέλεις
 τ' δαίμον' ἀνθρώποισιν ἑσφέρων νέον,
 σκοπῆν πτερωτὲς, καμπύρων μιν ὄν φέρει;
 ἧ μὴ σε γῆρας πολὺν ἐξερρύετο,
 ἡάθισ' ἂν ἐν βάκχασι δέσμιος μέσαις,
 τελετὰς πονηρὰς ἑσάγων· γυναιξὶ δ'
 ὅπως βότρυος ἐν δαυτὶ γίγνεται γάμος,
 ἔχ' ὕγιες ἔδεν' ἐτι λέγω τ' ὀργίων.
 τῆς οὐτε βείας ὦ ξέν', ἔκ' αὖδ' ἡθεύς.
 Κάλ' ἔμον τε τ' ἀσείραντα γιγνέῃ σάχυν.
 Εὐχίονος δ' ὦν παῖς, καταχύνεις γένος;

20

ΕΥΡΙ ΠΙΔΟΥ

ΤΗ Οταν λάβη τις τ' λόγων ἀνὴρ σοφὸς
 » Καλὰς ἀφορμὰς, ὃ μὲν ἔργον αὐλίζειν.
 αὐτὸ δ' αὐτὸτροχὸν ἡ γλῶσσαν ὡς φρονῶν ἔχεις,
 ἐν τοῖς λόγοισι δ' ἔκ' ἐνείσῃ σοι φρένες.
 » Ορασὺς ἢ δυνατὸς, ἢ λέγειν οἷός τ' ἀνὴρ,
 » Κακὸς πολίτης γίγνεται, νῦν ἔκ' ἔχων.
 ὅτος δ' ὁ δαίμων ὀνέος, ὃν σὺ διαγέλας,
 ἔκ' ἂν δυνάμην μέγεθος ἐξεπείν ὅσος
 καθ' Ἑλλάδ' ἔσται. δύο δ' ὦνεανία,
 τὰ πρῶτ' ἐν ἀνθρώποισι, Δῆμητηρ θεῶ,
 γῆ δ' ἐστίν, ὁ πόμα δ' ὁ πότερον βύλη, κἀλει.
 αὐτὴ ἡ ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτὲς,
 ὁ δ' ἡλὲς ἐπὶ τὰν τίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος.
 βότρυος ὑγρὸν πόμα δῦρε, κῆρ σνέγκατο
 » θνητοῖς, ὁ παύει τὰς ταλαιπώρους βροτὲς,
 » λύπης, ὅταν πληθῶσιν ἀμπέλαι ῥοῆς.
 » ὕπνῳ τε λήθην τ' καθυμέραν κακῶν
 » δίδωσιν, ὃ δ' ἔς' ἄλλο φάρμακον πόνων.
 ὅτος θεοῖσι σπένδεται, θεὸς γεγώς.
 ὥστε διὰ τῆτον τὰ γὰρ ἀνθρώπων ἔχειν.
 ἢ καταγέλας νιν ὡς ἐν ἑρῶφι Διὸς
 μηρῶ. δίδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
 ἐπὶ νιν ἦρπας ἐκ πυρὸς κεραυνίῳ
 Ζεὺς ἦ δ' ὀλυμπον βρέφος ἀνήγαγεν νέον,
 Ἡρὰ νιν ἤθελ' ἐκβαλεῖν ἀπ' οὐρανῶ.
 Ζεὺς δ' ἀντε μηχανήσαθ' οἷα δὴ θεὸς,
 ῥήξας μέρος τι τῆ χθονὸς ἐγκυκλιμένης
 αἰθέρος, ἔθηκε, τόνδ' ὁμηρον ἐκδιδὼς
 Διόνυσον Ἡρὰς νεικέων χρόνῳ δέ νιν
 βροτοὶ τραφῆναι φασιν ἐν μηρῶ Διὸς,

ΒΑΚΧΑΙ

ὄνομα μετασῆσαντες, ὅτι θεῶν θεός
 Ἡρά ποθ' ὠμύρασε, συνθέντες λόγον.
 μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε· ὃ δ' βακχάουσι μόν,
 καὶ τὸ μανιῶδες, μαντικὴν πολλὴν ἔχει.
 ὅταν δ' ὁ θεὸς εἰς τὸ σῶμα ἔλθῃ πολὺς,
 λέγειν τὸ μέλλον τὸς μεμνηότας ποιεῖ,
 Ἀρείως τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχῃ τινά.
 στρατὸν δ' ἐν ὅπλοις ὄντα, καὶ πῖ ταξεῖσιν,
 φόβος διεπύθησε πρὶν λόγχης θίγειν.
 μανία δ' καὶ τῷτ' ἐστὶ Διονύσου πάρα.
 ἐτ' αὐτ' ὅφει καὶ πῖ δελφίσι πύτραις
 πιθῶντα σὺν πάνησι Διόρυπον πλάκα,
 βάλλοντα, καὶ σφόντα βάκχιον κλάδον,
 μέγαν τ' ἂν Ἑλλάδ'· ἀλλ' ἐμοὶ Πενθῶ πιθῶ,
 μή τὸ κράτος αὐχέι δύναι μιν ἀνθρώποις ἔχειν,
 μή δ' ἦν δοκῆς μὲν, ἢ δόξα συνοσῇ,
 φρονεῖν δόκει τι· τὸ θεὸν δ' ἦς γῆν δέχεσθαι,
 καὶ σπένδε, καὶ βάκχουε, καὶ σέφῃ κἄρα.
 ἔχ' ὁ Διόνυσος μὴ σωφρονεῖν ἀναγκάσει
 γυναῖκας ἐς τὴν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
 τὸ σωφρονεῖν ἐνεσιν ἦς τὰ πάντ' αἰεῖ.
 τῷτο σκοπῶν δ' ἔχρη· καὶ ἐν βακχάουμασιν
 ὅσ' ἦγε σῶφρων, εὖ διαφθαρήσεται.
 ἔρας; σὺ χάρεις ὅταν ἐφεσῶσιν πύλαις
 πολλοὶ, τὸ Πενθίως δ' ὄνομα μεγαλύνῃ πόλιν.
 καὶ κείνος οἷμαι τέρεται τι μῶμενος.
 ἐγὼ μὲν, καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
 κιστῶν τ' ἐρεφόμεθα, καὶ χοροῖσσομεν,
 πολιάξυνωρίς· ἀλλ' ὅμως χοροῦντέον.
 καὶ θεομαχίῃσω σῶν λόγων προθεῖς ὕπο·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μάνη ἢ ὡς ἀλγιστὰ· καὶ τε φαρμάκοις
 ἀλλήλοισι ἀν' ἑτ' ἄνδ' αὐτῶν νοσῆς.
 χο ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ' ὕψι καταιχύνεις λόγοις,
 τι μῶν τε βρόμιον σωφρονεῖς· μέγαν θεόν.
 καδ ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίης παρήνευσεν.
 οἶκός μεθ' ἡμῶν, μὴ θύραζε ἔνι μῶν.
 νῦν ἂν πέτῃ τε, καὶ φρονῶν ὕδ' ἐν φρονεῖς.
 καὶ μὴ γὰρ ἐστὶν ὁ θεὸς ἔστος, ὡς σὺ φῆς,
 παρὰ σοὶ λεγέσθω· καὶ καταφάνδῃ καλῶς,
 ὡς ἐστὶ Σεμέλης ἱναδοκῆ θεὸν τεκῆν,
 ἢ μῖν τε τιμὴ, παντὶ τῷ γένει προσῆ.
 ὄρας τὸν Αἰτῶνος ἀθλιὸν μόρον,
 ὃν ὠμόσιτοι σπύλακες, ὥς ἐβρέφατο,
 διεσπᾶσαντο κρείσσον' ἐν κυνηγίαις
 Ἀρτέμιδος εἶναι κομπᾶσαντ', ἐν ὄργασιν;
 ὃ μὴ πάθῃς σὺ, δ' αὖρόσῃ σέψω κάρα
 κιαῶ· μεθ' ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδῃς.
 πεν ἢ μὴ προσοίσεις χεῖρα· βασιλεύσεις δ' ἰῶν.
 μήδ' ἐξομόρξῃ μωρίαν τ' σὴν ἐμοί.
 τῆς σῆς ἀνοίας τοῖδε τὸν διδάσκαλον,
 δίκη μέτειμι· σείχεται τις ὡς τάχος.
 ἐλθὼν ἢ θάκῃς τῆσδ', ἵν' οἶνοσκοπῇ,
 μοχλοῖς τριάντης κ' ἀνὰ τρεφὸν ἔμπαλιν,
 ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμῶ.
 καὶ σέμματ' ἀνέμοις, καὶ θυέλλαισι μέβες.
 μάλιστα γὰρ νῦν δῆξομαι δράσας τάδε.
 οἷδ' ἀνὰ π' ἴλιν σείχοντες, ἐξίχνῳσατε
 τὸν θηλυμόρφον ξένον, ὃς εἰσφέρει νόσον
 καὶ νῦν γυναιξὶ, καὶ λέχῃ λυμάνεται.
 καὶ περ λάβῃτε, δέσμιον πορεύσατε

ΒΑΚΧΑΙ

δούρ' αὐτὸν, ὡς αὖ λουσί μου δίκης τυχῶν,
 θάνη, πικρὰν βάκχουσιν ἐν Θήβαις ἰδὼν.
 ΤΗ ὦ χέτλι', ὡς ἔκ διαθα πῦ ποτ' ἔλογον.
 μέμνησας ἥδη, καὶ πρὶν ἐξέστης φρενῶν.
 σείχω μεν ἡ μείς Κάδμε, καὶ ξαιτῶ μεθα
 ὑπέρ τε τούτου, καὶ περ ὄντος ἀγρίου,
 ὑπέρ τε πόλεως τὸν θεόν, μηδ' ἐν νέον
 δρῶν. ἀλλ' ἔπε μοι κισίνε βάκτρε μέτα.
 περὶ ὧ δ' ἀνορθὼν σῶ μ' ἐμὸν, καὶ γὰρ τὸ σόν.
 • Γέροντε δ' ἀχρὸν δύο πεσέιν· ἴτω δ' ὅμως.
 τῷ βακχίῳ ἢ τῷ Διὸς δουλευτέον.
 Γενθῶς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσίοισι δόμοις
 τοῖς σοῖσι Κάδμε, μαντικῇ καὶ ἔλέω,
 • τοῖς πράγμασιν δέ· μῶρα καὶ μῶρος λέγῃ.
 ΧΟ ὅσ' ἴα πότνα θεῶν.
 ὅσ' ἴα δ', αὖ κατὰ γῆν
 χρύσεα πτέρυγα φέρῃς,
 τάδε Γενθῆως αἴεις.
 αἴεις ὑχόσιν ὑβρίν
 ἐς τὸν βρόμιον τ' Σεμέλας,
 τ' παρὰ καλλισεφάνοις ἀφροσύνας
 δαίμονα πρῶτον μακάρων· ὅς τάδ' ἔχει,
 θιασύνειν τε χοροῖς,
 μετὰ τ' αὐτῷ γελάσαι,
 ἀποπαῦσαι τε μερίμνας,
 ὅπότεν βότρυνος ἔλθῃ
 γάνος ἐν δαυτὶ θεῶν.
 κισοφόροις δ' ἐν θαλίαις
 ἀνδράσι κρατὴρ ὕπνον ἀμφιβάλλῃ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

» Αχαλίνων σωμαίων,
 » Ἀνόμν' ἄφροσύνας,
 » Τὸ τέλος δυσυχία.
 » Ο ἵ τ' αὖς ἡσυχίας
 » Βίοςτος, καὶ τὸ φρονεῖν, ἄσά
 » Λαυτον μένει, καὶ συνέχει
 » Δῶμα· πρόσω κ', ἀλλ' ὁμως αἰθέραναι
 » Οντες, ὁρῶσιν τὰ βροτῶν ὑρανίδα.
 » Τὸ σοφὸν δ' ἔσσοφία·
 » Τό, τε μὴ θνητὰ φρονεῖν,
 » Βραχὺς αἰὼν· ἐπὶ τὴν
 » Δέ τις ἂν μεγάλα διώκων,
 » Τὰ παρόντ' ἔχ' ἰφέρει.
 » Μαινομένων οἴδε τρόποι,
 » Καὶ κακοβέλων παρ' ἑμοιγε φωτῶν·
 » ἱκοίμαν ποτὶ τὰν Κύπριν,
 » ἤασον τὰς Ἀφροδίτας,
 » ἵνα θελξίφρονες νέμοιται
 » θνατοῖσιν ἔρωτες·
 » Γάρον θ', ἂν ἐκατόσμοι
 » βαρβάρη ποταμῶν ῥοαὶ,
 » καρπίξουσιν ἄνομβροι·
 » ὅπ' αὖ καλλιστευομένα
 » περὶ αὖ μύσειος ἑδρα,
 » σεμνὰ κλητὺς Ολύμπς,
 » ἐκ δ' ἄγε με
 » βρόμιε, βρόμιε,
 » προβακχίη δαῖμον·
 » ἐκ δ' ἄγε με
 » ἐκ δ' ἐπὶ πόθος.

ἐκ δ'

ΒΑΚΧΑΙ

ἐκὼς ἡ βάκχαισι
θεῖμις ὀργιάξεν.

ἰδαίμων ὁ Διὸς παῖς,
χαίρει καὶ θαλίαισιν,
φιλεῖ δ' ὀλβοδότεραν ἡρῆ
ναν, κροτόφρον θεάν.

ἴσαν δ' ἔς τε τ' ὀλβιον,
τόν τε χέρον αὖ δὴν ἔχει
οἶνον τέρψιν ἄλυπον.

μισεῖ δ' ὧς μὴ ταῦτα μέλει
κατὰ φάος, νύκτας τε φίλας
ἀναιώτα διαξήν.

σοφὸν δ' ἀπέχειν
πραπίδα, φρένα τε
περιαῶν παρὰ φωτῶν.

τὸ πλήθος ὅτι
τε φαυλότερον
ἐνόμισε, χρηταί τε.

θ: Πενθεύ, πάρεσμεν τήνδ' ἄγρην ἡρδαιότας,
ἐφ' ἣν ἔπεμψας. ὅδ' ἄγκραν θ' ὠρμήσαμεν.
ὁ θῆρ δ' ὅδ' ἡμῖν πρῶτος. ὅδ' ὑπέσπασε
φυγῇ πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν ἑκ' ἄκων χέρας,
ὅδ' ὠχρὸς, ὅδ' ἥλλαξεν οἶνωπὸν γένυν.
γελῶν δ', κῆδ' ἔν, καὶ πάγειν ἐφίετο.
ἔμενέτε, τὸ μὲν ἀνπρεπὲς ποιεῖμενος.
καὶ γὰρ δὴ αἰδ' ὅς ῥ' ἔπον, ὧς ἐν', ὅχ' ἐκὼν
ἐγὼ σε, Πενθέως δ', ὅς μ' ἔπεμψεν ἐπισολαῖς.
αἶς δ' αὖ σὺ βάκχας ἔρξας, αἶς συνήρπασας,
καὶ δῆσας ἐν δεισμῶσι πανδῆμιν σέγης.

Ρ Ρ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φρῦδαί γ' ἐκείναι λευμέναι πρὸς ὀργάδας,
 σκιρτῶσι, βρόμιον ἀνακαλόμεναι θεόν.
 αὐτόματα δ' αὐτοῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν,
 κλῆδες τ' ἀνῆκαν θυρετρ' ἀνυθνητῆς χειρός.
 πολλῶν δ' ὅδ' ἀνὴρ θωμάσιων ἦκε πλέως
 εἰς τὰςδε Θήβας· σοὶ γ' ἄλλα χρὴ μέλειν.
 πιν λάξυθε χειρῶν τῦδ'· ἐν ἄρμυσιν ἔων,
 ὅκ' ἐστὶν ὕψος ὠκνός, ὥς τέ μ' ἐκφυγῆν.
 ἀτὰρ ὃ ἔσῳ μ', ὅκ' ἄμορφος ῥέξενε,
 ὡς ῥε γυναικας ἐφ' ὅπερ ῥε Θήβας πάρει.
 πλόκαμ' ὅς τε ἔσθ' ταναός, ὃ πάλης ὑπο
 γένυν παρ' αὐτ' ἐκχυμένος, πόθεν πλέως.
 λουκὴν γ' ἡχοῖαν εἰς παρασκευὴν ἔχῃς,
 ὅχ' ἡλὶς βολαῖσιν, ἀλλ' ὑπὸ σκιάς
 τ' Ἀφροδίτην καλλονὴν θηρώμενος.
 πρῶτον μ' ἔν μοι λέξον, ὅστις εἰ γένος
 δίο ὃ κ' ὁμπος ὕδ' ῥαδῖον δ' εἰπεῖν τόδε.
 τ' ἀνθε μῶδ' ἰ μῶλον διοτὰ πεκλῶν;
 πιν οἶδ', ὅς τ' Ὀσάρδεων ἄστ' περιβάλλῃ κύκλῳ.
 δίο ἐνταῦθεν εἰμί· Λυδία δέ μοι πατρίς.
 πιν πόθεν γ' ἐτελετὰς τὰςδ' ἄγχις ῥε Ελλάδα;
 δίο Διόνυσος ἡμᾶς ἀσέβησ', ὅ τ' ἄ Διός.
 πιν Ζεὺς δ' ἐς ἐκεί τις, ὃς νέος τί κτεῖ θεός;
 δίο ὅκ', ἀλλ' ὃς Σεμέλης ἐνθάδ' ἐξέσθεν γάμοις.
 πιν ποτέρῃ γ' ἐνύκτωρ σ', ἢ κατ' ὀμματ' ἠγάγησεν;
 δίο ὄρων ὄρωντα, κ' δίδωσιν ὄργια.
 πιν τὰ δ' ὄργ' ἐστ', τίν' ἰδέαν ἔχοντά σοι;
 δίο ἄρρητ', ἀβανχάντοισιν εἰδέναι βροτῶν.
 πιν ἔχει δ' ὀνησιν τοῖσι θύουσιν τινά;
 δίο ὃ θέμις ἀνῆσά σ', ἐστ' δ' ἄξι' εἰδέναι.

πιν. ὅ

ΒΑΚΧΑΙ

πιν εὖ τὸν ἐκίβδηλυσας, ἵν' ἀκῆσαι θέλων.
 Διό' ἀσεβῆσαν ἀσκηῖντ' ὄργι' ἐχθαίρει θεῶν.
 πιν τ' θεὸν κ' ὄραν σὺ φῆς σαφῶς, ποῖος τις ἦ;
 Διό' ὁποῖος ἦθελ', ἔκ' ἐγὼ τάσσον τόδε.
 πιν ταῦτ' ἔν παρωχέτουςας εὖ, κῆδ' ἐν λείων.
 Διό' Δόξει τις ἀμαθεῖ σοφὰ λείων, ἔκ' εὖ φρονεῖν.
 πιν ἦλθες, ἦ πρῶτα δ' αὖρ', ἄγων τ' δαίμονα;
 Διό' πᾶς ἀναχορεύει βαρβάρων τὰ δ' ὄργια.
 πιν φρονεῖσι κ' ἡκίον Ελλήνων πολὺ.
 Διό' τὰ δ' εὖτε μᾶλλον, οἱ νόμοι τε διάφοροι.
 πιν τὰ δ' ἱερὰ, νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν τελέεις;
 Διό' Νύκτωρ τὰ πολλὰ σε μνέσθιτ' ἔχει σκότος.
 πιν τὸν τ' ἦς γυναικας δολιὸν ἐστὶ, κ' σαθρόν.
 Διό' Κᾶν ἡμέρα τό γ' αἰχρὸν ἐξέουσι τις ἄν.
 πιν δ' ἱκνῇ σε δύναι δ' ἄσορ σμάτων κακῶν.
 Διό' σὲ δ' ἀμαθείας, ἀσεβῆντ' ἦς τ' θεόν.
 πιν ὡς θρασὺς ὁ βᾶκχος, κῆδ' ἀνύμναστος λόγων.
 Διό' ἦ φ' ὅ, τι παθεῖν δ' ἦ, τί με τ' δεινὸν ἐργάσῃ;
 πιν πρῶτον μ' ἄβρὸν βόσρυχον τε μῶσέθεν.
 Διό' ἱερὸς ὁ πλόκαμος, τῷ θεῷ δ' αὐτ' τρέφω.
 πιν ἔπειτα θύρσον τόνδε παράδος ἐκ χειρῶν.
 Διό' αὐτὸς μ' ἀφαιρῶ τόνδε Διονύσου φορῶ.
 πιν ἔρηταῖσιν τ' ἐν δον σῶμα σὸν φυλάξομεν.
 Διό' λύσει μ' ὁ δαίμων αὐτὸς, ὅταν ἐγὼ θέλω.
 πιν ὅταν γε καλέσῃς αὐτ' ἐν βᾶκχαις σταθῇς.
 Διό' κ' νῦν ἀπάγω, πλησίον παρὼν ὄρε.
 πιν κ' πῦρ σιν, ἔκ' φανερός ὁ μ' μασίν' ἐμοῖς.
 Διό' παρ' ἐμοί, σὺ δ' ἀσεβὴς αὐτὸς ὦν, ἔκ' εἰσορᾷς.
 πιν λάξυοθε, καταφρονεῖ με, κ' Θήβας ὅδε.
 Διό' αὐδῶ με μὴ δεινὸν σωφρονῶν, ἔκ' σωφροσιν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πιν ἐγὼ ἢ δ' εἴν γε, κυριώτερος σέθεν.
 Διό ἔκ' οἶσ' ὅτι ξῆς, ἔδ' ὄρας, ἔδ' ὅστις εἶ.
 πιν Γενθῆς, Ἀγαθῆς παῖς, πατὴρ δ' Ἐχίονος.
 Διό ἐνδυσιχῆσαι τῆνο μ' ἐπιτήδειος εἶ.
 πιν χώρει· καθάρξαι αὐτ' ἱππικαῖς πέλας
 φάτναισιν, ὡς ἂν σκοτίον εἰσορᾷ κνέφας.
 ἐκεῖ χόραυ· τάσδε δ' αἶς ἄγων πάρει,
 κακῶν συνερχῆς, ἢ διεμπολήσομεν,
 ἢ χῆρα δ' ἄπ' αὐτῶν, κ' βύρσης κτύπη
 παύσας, ἐφ' ἵσοις δ' ἐμῶιδας κεντήσομαι.
 Διό σείχοι μ' ἂν· ὅ, τι κ' μὴ χρεῶν, ἔτι χρεῶν
 παθεῖν· ἀτάρτοι τῶν δ' ἄποιν' ὕβρισμαμάτων
 μέτησι Διόνυσός σ', ὃν ἢ γῆναι λέγεις.
 ἡμᾶς κ' ἀδελκῶν, κῆνον ἥς δεσμὸς ἄρεις.
 20 Ἀχελῷα θυγατερ,
 πότνι, ἀπάρθενε Δίρκα.
 σὺ κ' ἐνσαῖς ποτε παλαις,
 τὸν Διὸς βρέφος ἔλαβες.
 ὅ, τε μηρῷ πυρὸς ἐξ ἀθανάτου Ζηνός
 ἔτεκὼν ἥρπασέν νιν,
 τάδ' ἀναβοήσας,
 ἴθ' ὦ διθύραμβ', ἐμὴν
 ἄρσενά τανδὲ βᾶθι νηδύν.
 ἀναφανῶσε τόδ' ὦ
 βάνχιε Θήβαις ὄνομάζειν.
 σὺ δέ μ' ὦ μάκαιρα Δίρκα,
 σεφανηφόρος ἀπώθῃ
 θιάσος ἔχουσιν ἐν σοί.
 τί μ' ἀνάνη; τί με φάγεις;
 ἔτι νῆα τὰν βοτρυώδην

Διονύαρι

ΒΑΚΧΑΙ

Διονύαυ χάριν οἶνας,
 ἔτι σοι τῷ βρομίῳ μελήσει.
 οἶαν οἶαν ὄργαν
 ἀνσφάνει χθόνιον,
 γένος ἐκφύς τε δράκοντος
 ποτὲ Γενθῶν, ὃν Εχίων
 ἐφύτανσε χθόνιος,
 ἀγριωπὸν τέρας,
 ὃ φῶτα βρότειον,
 φόνιον δ' ὥστε γίγαν-
 τ' ἀντίπαλον θεοῖ
 σιν· ὅς με βρόχοισι τὰν
 τῷ βρομίῳ τάχει συνάφει.
 τ' ἐμὸν ἐνὶ στήθεϊ
 δώματος ἦδη θιασώταν,
 σκοτίαις κρυπτὸν ἐν ἱερταῖς.
 ἔσορᾷς τὰ δ' ὦ Δίος παῖ
 Διόνυσε, σὰς προφήτας
 ἐν ἀμίλλαισιν ἀνάγκας;
 μόλε χρυσῶπα, τινάσων
 ἀνὰ θύρσον κατ' Ολυμπον.
 φονίη δ' ἀνδρὸς ὕβριν κατὰ χεῖ.
 πόθι Νύκτις ἄρα θη
 ροτρόφῃ θυρσοφορῇ,
 θιάσῳ ὦ Διόνυα, ἢ
 κορυφαῖς κωρυκίαις.
 τάχα δ' ἐν ταῖς πολυδένδρεσσιν Ολύμπῳ
 θαλάμοις, ἐνθά ποτ' Ὀρ
 φῶς κιθαρίζων,
 σύνταχε δένδρεα μὲν

ΡΡ III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

σαι, σύναγε θήρας ἀγρώτας.

μάκαρ ὦ Γιερία,

σέβεται σ' αἴτιος.

ἤξει τε χορεύων

ἅμα βακχούμασι.

τόν τ' ὠκυρόαν

διαβάς Αἰξίον,

εἰλαιομένας τε μαινάδας ἄξει,

Λυδῖαν τε, τ' αἰσάδα μονίας

βροτοῖς ὀλβοδόταν, πατέρα τε,

τ' ἐκλυον ἀνιππον χώραν ὕδασι

καλλίσυσισι λιπαίνειν.

ΔΙΟ ἰὼ, κλύετ' ἐμᾶς, κλύετ' αὐδᾶς.

ἰὼ βάκχαι, ἰὼ βάκχαι.

ΧΟ τίς ὅδε; τίς, ποθεν ὀκέλαδος

ἀνὰ μ' ἐκάλεσεν αἴτις;

ΔΙΟ ἰὼ πάλιν αὐδῶ,

ὦ Σεμέλας, ὦ Δίος παῖς.

ΧΟ ἰὼ ἰὼ δέσποτα, δέσποτα,

μόλεν νῦν ἡμέτερον ἦς θιάσον.

ὦ βρόμιε, βρόμιε,

πέδον χθοῖος ἔνοσι πότνια.

ᾶ· ᾶ· τάχα τὰ Γενθέως μέλαθρα

διατινάσσεται πεσήμεσιν

ὦ Διόνυσος ἀνὰ μέλαθρα.

σέβετένιν.

ἡμι σέβομεν ὦ.

ἴδετε λαῖνα κίονιν ἔμβολα

διάδρομα τάδε.

βρόμιος ἀλλάσσεται σῆρας ἔσω.

ἡμι· ἄπτε

ГГ IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πῦρ ἀνῆψ· ὁ δ' ὥς ἐσείδε δώματ' ἀβυσσοῦ δονῶν,
ἥϊα' ἐκείσε, κατ' ἐκείσε, δ' ὡς ἴν' Ἀχελῷον φέρειν
ἐννέπων· ἅπας δ' ἐν ἔργῳ δ' ὅλος ἦν, μάτην ποτῶν.

διαμεθεὶς ἢ τόνδε μόχθον, ὥς ἐμὲ πεφονγὸς,
ἵεται ξίφος κελαϊνὸν ἀρπάζας δόμων ἔσω.

καὶ θ' ὁ βρόμιος ὥς ἐμοιγε φαίνεται δόξαν λέγων,
φῶς ἐποίησε κατ' αὐλήν· ὁ δ' ἐπὶ τῷ θ' ὤρμη μένος,
ἥϊα, καὶ κέντει φαεννὸν, ὥς σφάξων ἐμέ.

πρὸς ἢ τοῖσδ' αὐτῷ· τὰ δ' ἄλλα βάνχιος λυμάνεται,
δῶμά τ' ἔρρηξε χαμᾶζε· συντεθράνεται δ' ἅπαν

πικροτάτης ἰδόντι δεσμὸς τῆς ἐμῆς κόπῃ δ' ὕπο
διαμεθεὶς ξίφος, παρῆται· πρὸς θεὸν δ' ἦ, ὦν ἀνὴρ,

ᾗς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμ'· ἥσυχος δ' ἐκ βάνχας ἄγων
δωμάτων, ἥκω πρὸς ὑμᾶς, Γενθίως ὑφροντίσας·

ὥς δέ μοι δοκῇ, φοφῇ γ' ἔν' ἀρβύλῃ δόμων ἔσω.
ᾗς προνώπῃ αὐτίχ' ἤξει· τί ποτ' ἄρ' ἐκ τῶντων ἔρξ;

ῥαδίως δ' αὐτ' οἶσω, καὶ πνέων ἔλθῃ μέγα.

Πρὸς σοφὴν δ' ἀνδρὸς ἀσκήν σῶφρον ἀοργησίαν.

πιν πέπονθα δεινὰ· διαπέφονγέ μ' ὀξένος,

ὃς ἄρτι δεσμοῖς ἦν κατηναγκασμένος.

ἔα· ἔα· ὁ δ' ἐστὶν ἀνὴρ· τί τάδε; πῶς προνώπιος

φαίνη πρὸς οἰκοῖς τοῖς ἐμοῖς, ἔξω βεβώς;

διό σῆσον πόδ'· ὀργὴ δ' ὕπ' ἑσέσυχον πόδα,

πιν πόθεν σὺ δεσμὰ διαφυγὼν ἔξω περᾶς;

διό ἔκ' ἔπον; ἔκ' ἤκυσας ὅτι λύσει μέτις;

πιν τίς; τὸς λόγους δ' εἰσφέρεις καὶ νῦν ἄφ·

διό ὃς τ' πολυβοτρυν ἄμπελον φύει βροτοῖς.

πιν ὠνείδισας δὴ τῷτο Διονύσω καλόν.

διό κλείειν κελεύω πάντα πύργον ἐν κύκλῳ.

πιν τί δ' ἔχ' ὑπερβαίνουσι καὶ τῆχ' θεοί;

διό· σοφὸς

ΒΑΚΧΑΙ

Διό σοφός, σοφός δ'· πλὴν ἂν δέῃ σ' εἶναι σοφόν.
 πιν ἂν δέῃ μάλιστα, ταῦτ' ἐγὼ γ' ἔφην σοφός.
 κῆρυξ δ' ἀκῆσας, πρῶτα τὰς λόγους μάθε.
 ὅς ἐξ ὄρου παρέστιν ἀγγέλων τί σοι.
 ἢ μῆτις δέ σοι μὲν ἔμμεν, ὃ φρονέει μεθεῖ.
 ἄλλ' Πενθῶν, κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονός,
 ἥκω Κιθαιρῶν ἐκλιπῶν, ἵν' ἔποτε
 λουκῆς χιόνος ἀνθήσαν ἀναγῆς βοαί.
 πιν ἥκεις δ' ὅποιαν προστιθῆς σπονδὴν λόγους;
 ἄλλ' βακχας ποτνιαδὸς ἡσιδῶν, αἰ τῆσδε γῆς
 οἰστροισι λυκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,
 ἥκω φράσαι σοι καὶ πόλει, χρήτων ἀναξ,
 ὡς δὲν ἄδρῶσι, θανμάτων τε κρείσσονα.
 θέλω δ' ἀκῆσαι, πότερά σοι παρρησία
 φράσω τὰ κῆθεν, ἢ λόγον σειλώμεθα;
 τὸ δ' ἔταχος σὺ τ' φρενῶν δέδοικ' ἀναξ,
 καὶ τῷ ξύθυμον, καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν.
 πιν λέγ' ὡς ἀθῶος ἐξέμῃ πάντως ἔση.
 Τῶς δ' ἐδινάοις ἔχῃ θυμῷ δαί χρεῶν.
 ὅσω δ' ἂν ἡ ποίσι δεινότερα βακχῶν πέρι,
 τοσῶδε μᾶλλον τ' ὑποθέντα τέχνας
 γυναιξὶ τόνδε, τῇ δ' ἴκη προθήσομεν.
 ἄλλ' ἀγελαῖα καὶ βοσκήματ' ἄρτι πρὸς λέπας
 μόχλων ὑπεξήκριξον, ἡνίχ' ἥλιος
 ἀκτίνας ἐξίησι, θερμαίνων χθόνα.
 ὄρῳ ἡ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
 ὧν ἥρχ' ἐνὸς καὶ Αὐτόνομ· τῷ δ' οὐδ' ἄνδρ' ἔστι,
 μήτηρ Ἀγλαΐη σὴ· τρίτη δ' Ἰνώ χορῶ.
 αὐδον ἡ πάσαι, σώμασι παρήμεναι.
 αἰ μὲν, πρὸς ἐλάτης ἦν τ' ἐρῆσασαι φόβην,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰδ' ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδον κάρα
 ἢ κῆ βαλῆσαι σωφρόνως, ἔχως σὺ φῆς
 οἶνω μένας κρατῆρι, καὶ λωτῷ φέφω,
 θηρῶν καθ' ὕλην Κύπριν ἡρενω μένας.
 ἢ σὴ δὲ μήτηρ, ὠλόλυξεν ἐν μέσας,
 παθεῖσα βάκχαις, ἐξ ὕπνου κινῆν δέμας,
 μυκῆμαθ' ὡς ἤκασε κεροφόρων βοῶν.
 αἰδ' ἀποβαλῆσαι θαλερὸν ὀμμάτων ὕπνον,
 ἀνῆξαν ὀρθαῖ, θαῦμα ἴδῃν ἀνοσμίας,
 νέαι, παλαιαὶ, παρθένοι τε, καὶ ἄνδρες.
 καὶ πρῶτα μὲν καθῆσαν εἰς ὤμους κόμας,
 νεβρίδας τ' ἀνεσεύλανθ', ὅσαισιν ἀμμάτων
 σύνδεσμι' ἐλέλυτο, καὶ καταστήκτας δοράς
 ὄφεσι κατεξώσαντο λιχμῶσαν γένυν.
 αἰδ' ἀγκάλοισι δορκάδ', ἢ σκύνες λυκῶν
 ἀγρίους ἐχέσαι, λυκὸν ἐδίδοσαν γάλα,
 ὅσαις νεοτόκοις μαξὸς ἦν, σαργῶν ἔτι
 βρέφη λιπύσαις. ἐπὶ δ' ἔθεντο κιαίνους
 στεφάνους, δρυὸς τε, μίλακός τ' ἀνθεσφόρους.
 θύρσον δ' ἐτις λαβῆσ', ἔπαισεν ἥς πέτραν,
 ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτὶς.
 ἄλλη ἢ γάρβηκε εἰς πέδον καθῆκε γῆς,
 καὶ τῆδε κρήνην ἐξανῆκε οἶνος θεός.
 ὅσαις ἢ λυκῷ πόματος πόθος παρῆν,
 ἀκροῖσι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα,
 γάλακτος ἐσμὺς ἔχον. ἐκ ἢ κιαίνων
 θύρτων γλυκεῖαι μέλιτος ἔσπερον ῥοαί.
 ὥστ' ἢ παρῆσθαι τὸ θεόν, τ' νῦν φέγῃς,
 ἀνχᾶσιν ἂν μετῆλθες, εἰσίδων τάδε.
 ξυνήλομεν ἢ βοκόλοι, καὶ ποιμένες,

ΒΑΚΧΑΙ

κτεινῶν λόγων δῶσοντες ἀλλήλοισ ἔριν,
 ὡς δ' ἐνὰ δ' ῥῶσι, θαυμάτων τ' ἐπάξια.
 καὶ τις πλάνης κατ' ἄστυ, κ' τρίβων λόγων,
 ἔλεξεν ἄσπασαντας, ὥς ἐμνάς πλάκας
 ναίοντες ὀρέων, θέλετε θηρασώμεθα
 Γενθίως Ἀγαυὴν μητέρ' ἐκ βακχῶν μάτων,
 χάριν τ' ἀνὰ κτιθῶμεν; ἂν δ' ἡμῖν λέγειν
 ἔδοξε· θαμνῶν δ' ἐλλοχίξομεν φόβας,
 κρύψαντες αὐτὸς· αἱ δὲ τ' ἐτεταγμένην
 ὥραν ἐκίνησαν θύρσον ἄσ βακχῶν ματα,
 ἴακχον ἀνθρώπου σῶματι, τ' Διὸς γόνον
 βρόμιον καλῆσαι· πᾶν ἢ συνεβάκχον σ' ὅρος,
 κ' θῆρες· ἔδ' ἐν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμῳ.
 κύρει δ' Ἀγαυὴ πλησίον θρώσκονσά μιν·
 καὶ γὰρ ξυνεπήδησ', ὡς συναρπάσαι θέλων
 λόχμην κενώσας, ἐνθ' ἐκρύπτομεν δέμας.
 ἡ δ' ἀνεβόησεν, ὡς δρομάδες ἐμαὶ κύνες,
 θηρώμεθ' ἀνδρῶν τῶνδ'· ὕπ' ἄλλ' ἔπεσθε μοι,
 ἔπεσθε, θύρσοις διὰ χερῶν ὠπλισμέναι.
 ἡ μὲν δ' ἔνθ' ἄν φάροντες, ἐξηλύξαμεν
 βακχῶν σπαράγμον· αἱ δὲ νενομέναις χλοῶν
 μόχοις ἐπῆλθον χειρὸς ἀσιδήρου μέτα.
 κ' τ' ἡ δ' ἄν προσέειπεν ἀνθελον πόριν
 μυκωμένην ἔχουσαν ἐν χερσὶν δ' ἴκα.
 ἄλλαι ἢ δαμάλας διεφόρον σπαράγμασι·
 ἔειπεν δ' ἂν ἡ πλουρὰν, ἡ δ' ἰχνηλὸν ἐμβασιν
 ῥιπτόμεν ἄνω, κ' κάτω· κρεμασά ἢ
 ἔταξ' ὕπ' ἐλάταις ἀναπεφυρμέν' αἶματι.
 ταῦροι δ' ὕβριζαν, κ' ἡ κέρως θυμὸς μένοι
 τοπρίαθεν, ἐσφάλλοντο πρὸς γαῖαν δέμας,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μυρίασι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων.
 θάλασσαν ἢ διαφορῶντο σαρκὸς ἐνδύτα,
 ἢ σὺ ξυνάφαις βλέφαρα βασιλῆσις κούραις.
 χωρῶσι δ' ὥστ' ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμῳ
 πεδίων ὑπὸ τάσῃσι, αἰ παρ' Αἰσωπῶ ῥαῖς
 ἀναρπών ἐκβάλλασσι θηβαῖον σάχυν,
 Ὑσίοις τ' ἐρυθραῖς, αἰ Κιθαριῶνος λήπας
 νέρθεν κατωκλήκασιν· ὥστε πολέμιοι
 ἐπιασπῆσαι, πάντ' ἀνω τε, καὶ κάτω
 διέφερον· ἥρπαζον καὶ ἐκδόμων τέκνα·
 ὅποσα δ' ἐπ' ὤμοις ἔθεσαν, ὅδεσμάων ὑπο
 προσείχετ', ὅδ' ἐπιπῆεν ἄς μέλαν πέδον,
 ὅδε χελκός, ὅδε σίδηρος, ἐπὶ ἢ βοσφύχοις
 πῦρ ἔφερον, ὅδ' ἐκαίεθ'· οἷδ' ὄργης ὑπο,
 εἰς ὅπλ' ἐχώρην, φερόμενοι βακχῶν ὑπο·
 ὅπερ τ' εἰνὸν ἦν θέα μ' ἰδεῖν ἄταξ.
 τὸς καὶ ἔχ' ἡ μάστιγι λοτχάτ' βέλος.
 κῆναι ἢ θύρσους ἐξανιῆσαι χειρῶν,
 ἐτραυμάτιζον, καὶ πένωτιζον φυγῇ
 γυναικὲς ἀνδράς, ὅδε ἀνὰ θεῶν τινος·
 πάλιν δ' ἐχώρην ὅθεν ἐκίνησαν πόδα
 κρήναις ἐπ' αὐταῖς, αἰς ἀνῆλ' αὐταῖς θεός·
 νίφοντο δ' αἶμα· σάχονα δ' ἐκ παρηΐδων
 γλώσση δράκοντος ἐξεφαίδρυνον χροός·
 τὸ δαίμον' ἦν τόνδ', ὅστις ἐς ὧδ' ἀποτα,
 δέχ' πολλὰ τῆδ'· ὥς τὰ τ' ἄλλ' ἐστὶν μέγας,
 καὶ κῆν' ὀφασιν αὐτ', ὥς ἐγὼ κλύω,
 τὸ παυσίλυπον ἄμπελον δ' ἔναι βροτοῖς·
 Οἶνον ἢ μιν ἐκτόντος, ὅδε ἐστὶν Κύπρις,
 Οὐδ' ἄλλο τερπνὸν ὅδ' ἐν ἀνθρώποις ἐτε·

ΒΑΚΧΑΙ

χ^ο ταρβῶ καὶ ἐπὶ τὸς λόγους ἐλευθέρας
 εἰς τὸν τύραννον· ἀλλ' ὅμως φήσεται.
 Διόνυσος ἡσίων ὕδενος θεῶν ἔφν.
 πεν ἤδη τόδ' ἐγγὺς ὥστε πυρὶ φάπεται
 ὕβρισμα βακχῶν, φόρος εἰς Ἑλλήνας μέγας.
 ἀλλ' ἔκ' οὐκ ἐν δῆ· σείχ' ἐπ' Ἡλέκτρας ἰὼν
 πύλας· κέλευε πάντας ἀσπίδι φόρος,
 ἵππων τ' ἀπαντὰν ταχυπόδων ἐπεμβάτας,
 πέλτας θ', ὅσοι πάλλουσι, καὶ τόξων χερσὶ
 φάλλουσι νούρας, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
 βάκχαισιν· ὃ καὶ ὑπερβάλλει τάδε,
 εἰ πρὸς γυναικῶν πεισόμαθ' ἀπάχομεν.
 ἀγγ πέθῃ καὶ ὕδεν τ' ἐμῶν λόγων κλύων·
 Γενθῶ· κακῶς ἢ πρὸς σέθεν πάχων, ὅμως
 ὕφ' ἡμι χρεῖναι σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθαι θεῶ,
 ἀλλ' ἡσυχάζειν· βρόμιος ἔκ' ἀνέξεται,
 κινῶντι βάκχας οὐκ ὄρων ἄπο.
 πεν ὃ μὴ φρενώσεις μ', ἀλλὰ δέσμιος φυγῶν,
 σώσει τόδ' ἢ σοὶ πάλιν ἀναστρέψω δίκην.
 ἀγγ θύοι μ' ἂν αὐτῷ μᾶλλον, ἢ θυμὸς μένος,
 πρὸς κέντρα λακτίξοιμι θνητὸς ὢν, θεῶ.
 πεν θύσω φόνον γε θήλυν ὥς περ ἄξιαί,
 πολὺν ταραξῆας ἐν Κιθαιρῶνος πύχαις·
 φουξήσθαι πάντες· καὶ τόδ' αἰχρὸν, ἀσπίδας
 θύρσοισι βακχῶν ἐκτρέπειν χαλκηλάτας.
 ἀγγ ἀπόρρωγε τῷδε συμπεπλεγμένα ξένω,
 ὡς ἔτε πάχων, ἔτε δ' ὄρων σιγήσεται,
 ὅταν ἔτ' ἐστὶν οὗ κατασῆσαι τάδε.
 πεν τί δ' ὄρωντα, δαλόντα δαλείαις ἐμαῖς;
 ἀγγ ἐγὼ γυναικας δαῖρ' ὅπλων ἄξω δίχαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πην οἶ μοι· τόδ' ἦ δ' ἡ δόλιον ᾗς με μηχανᾶ·
 ἄγν ποῖόν τι; σῶσαι σ' εἰ θέλω τέχνας ἐμαῖς·
 πην ξυνέθεσθε κοινῇ τάδ', ἵνα βακχολύητ' ἄγ·
 ἄγν κ' μὴν ξυνθέμεν, τὸ τό γ' ἐστὶ, τῷ θεῷ·
 πην ἐκφέρειτέ μοι δ' αὖρ' ὅπλα· σὺ γ', παύσαι λίγων·
 ἄγν ἄβ' ἔλπει σφ' ἐν ἔρεσι συγκαθημένας ἰδῆν;
 πην μάλιστα μυρίονγε δ' ὅς χρυσὸν σταθμόν·
 ἄγν τίδ' εἰς ἔρωτα τῷδε πέπλωκας μέγαν;
 πην λυπρῶς νιν εἰσίδοι μ' ἂν ἐξοινωμένας·
 ἄγν ὅμως δ' ἰδοῖς ἂν ἠδέως ἄσοι πιυρά;
 πην σάφ' ἴσθι, σιγῇ γ' ὕπ' ἐλάταις καθήμενος·
 ἄγν ἀλλ' ἐξίχνύσσοι σε καὶ θέλῃς λάθρα·
 πην ἀλλ' ἐμφανῶς· καλῶς δ' ἐξ ἧ παρὰ τάδε·
 ἄγν ἄγω μεν ἔν σε, καὶ πιχειρήσεις ἰδῶ·
 πην ἄγ' ὡς τάχιστα· τῷ χρόνῳ δ' ἐσ' ὅ φθονῶ·
 ἄγν σείλαι νιν ἀμφὶ χρωτὶ βυαίνους πέπλους·
 πην τί δ' ἡ τόδ' εἰς γυναικας ἐξ ἀνδρὸς τελεῶ;
 ἄγν μή σε κτάνωσιν, ἣν ἀνὴρ ἰφθῆς ἐκεί·
 πην αὖ γ' ἧ παρὰ αὐτό· καὶ τίς γ' ἀλάστορος·
 ἄγν Διόνυσος ἡ μᾶς ἐξεμύσωσεν τάδε·
 πην πῶς ἔν γένοιτ' ἂν ἂν σὺ μενυθετῆς καλῶς;
 ἄγν ἐγὼ σελεῶ σε δ' ὡ μάλιστα εἰσω μολών·
 πην τίνα σολήν; ἢ βῆλυν; ἀλλ' αἰδώς μ' ἔχει·
 ἄγν ὅ κ' ἐτι θεατῆς μαινάδων πρόθυμος εἶ·
 πην σολήν δ' ἐτίνα φῆς ἀμφὶ χρωτὶ ἐμὸν βαλῆν;
 ἄγν νόμην μ' ἐπὶ σῶ κ' κρατὶ ταναόν ἐκτενῶ·
 πην ὅ δ' αὐτερον ἡ γῆμα τῷ κόσμῳ, τί μοι;
 ἄγν πέπλοι ποδῆρης ἐπὶ κῆρα δ' ἔσαι μίτρα·
 πην ἢ κ' τί πρὸς τοῖσδ' ἄλλο προαθήσῃς ἐμοί;
 ἄγν θύρσοι τε χεῖρ', κ' γ' ἐβρῦ σικτ' ἰέρας·

ΒΑΚΧΑΙ

πιν θη' αν δυνάμην θήλυν ενδύνασολην.
 αλλ' αλλ' αιμα θήσεις, συμβαλὼν βάκχαις μάχην.
 πιν ὀρθῶς μοι γῆν χρεῖ πρῶτον ὅς κατασκοπήν.
 αλλ' σοφώτερον γυν, ἢ κακοῖς θηραὶ κακῶ.
 πιν ἢ πῶς δ' ἴασις ἔμι, Καθ' ἑμὲ λαθόν;
 αλλ' ἰδὼς ἐρήμους ἴμεν. ἐγὼ δ' ἡγήσομαι.
 πιν πᾶν κρῖνον, ὥστε μὴ γέλαν βάκχαις, ἐμοί.
 αλλ' ἐλθόντ' ἐς οἶκους, αὐτὸ δόκῃ βεβούσομεν.
 πιν ἐξεστὶ πάντῃ. τόγ' ἐμὸν ἀπρεπὲς πάρα.
 αλλ' σείχοι μ' ἄν. ἢ κ' ὅπλ' ἔχων πορεύσομαι,
 ἢ τοῖσι σοῖσι πέσομαι βεβούμασιν.
 Διό ἤξει ἡ βάκχαις. ὅθ' αὐτῶν, δώσει δίκην.
 γυναικες, ἀνὴρ εἰς βόλον καθίσταται.
 Διόνυσε, σὺν σὺν ἔργον, ὅ κ' εἰ πρόσω,
 τισὼ μεθ' αὐτὸν. πρῶτα δ' ἐκσησον φρενῶν,
 ἐνὶς ἐλαφρὰν λύσαν. ὥς φρονῶν ἢ αὐ,
 ὅ μὴ θελήσῃ θήλυν ενδύνασολην.
 ἐξω δ' ἐλαύνων τῷ φρονεῖν, ενδύσεται.
 χρήξω δ' ἐν γέλωτα Θηβαίοις ὄφρην,
 γυναικόμορφον ἀγόμενον δ' ἴασις,
 ἐκ τ' ἀπλῶν τ' πρὶν, αἰσι δεινὸς ἦν.
 ἀλλ' εἴμι, κόσμον ὄνπερ εἰς ἄδ' λαβὼν,
 ἄπεισι μητρὸς ἐκ χερσὶν κατασφαγῆς,
 Γενθ' προσάτων γινώσεται ἡ τ' Διὸς
 Διόνυσον, ὅς πέφυκεν ἐν τέλει θεὸς
 δεινότατος, ἀνθρώποισι δ' ἡπιώτατος.
 αὐτὸς ἐν παννυχίοις χοροῖς
 θήσω ποτὲ λαόν.
 πόδ' ἀναβακχάουσα,
 δέριν ὅς αὐθέραι δροσερόν

χο

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ῥίπυσ' ὥς νεβρὸς χλοεραῖς
 ἐμπάξουσά λείμακος ἡδοναῖς,
 ἢ νῖν' ἀνφοβερόν φύγη
 θήρα μ' ἐξωφυλακᾶς,
 ἀπλέκτων ὑπὲρ ἀρκύνων.
 θωύσων ἢ κυναγέτας,
 συντήνῃ δρόμημα κυνῶν,
 μόχθοις τ' ὠκυδρόμοις τ' ἄλλαις
 θρώσῃ πεδῖον παρὰ ποτάμιον, ἡδόμενα
 βροτῶν ἐρημίαις,
 σκιαροκόματ' ἐν ἔρνεσιν ὕλας.
 Τί τ' ἄσφοδον, ἢ τί τ' ἀλλιον
 παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
 ἢ χεῖρ' ὑπὲρ κορυφᾶς
 τ' ἐχθρῶν κρήσιν κατέχει;
 ὅ, τι καλὸν, φίλον ἀγ'·
 ὁρμαῖται μόλις· ἀλλ' ὁμῶς
 πῖσόν τό γε θῆον
 σθένος· ἀποθύνει ἢ
 βροτῶν τὴν τ' ἀγνώμοσύναν
 τιμῶντας, καὶ μὴ τὰ θεῶν
 αὔξοντας, συμμεινομένα δόξα.
 κρυπτοῦσι ἢ ποικίλως
 δαρόν χρόνου πόδα, καὶ
 θηρῶσιν τ' ἄσεπτον· ὃ
 ἢ κρεῖσσόν ποτε τ' νόμων
 γινώσκειν χρὴ, καὶ μελετᾶν.
 κῦφα δ' ἀπαπάναν ὀμίξειν,
 ἰχὺν τ' ἐχθρὸν, ὅτι ποτ' ἄρα τ' ἀδαιμόνιον.
 τοτ' ἐν χρόνῳ μακρῷ

νόμιμον

ΒΑΚΧΑΙ

τόμιμον, αἰφύσει τε πεφυκός.
 » Τὶ τ' σοφόν, ἢ τὶ τ' κάλλιον
 » παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
 » ἢ χεῖρ ὑπὲρ κόρυφας
 » ἢ ἐχθρῶν κρήσω κατέχρη;
 » ὅ, τι καλόν, φίλον αἰεί.
 » Εὐδαίμων ἤ, ὃς ἐκ θαλάσσης
 » ἔφυγε κῆμα, λιμένα δ' ἐκίχεν.
 » εὐδαίμων δ', ὃς ὑπερθε μύχθων
 » ἐγίνεθ'· ἑτέρα δ' ἑτερος ἕτερον
 » ὄλβω, κ' ἰδυνάμει παρήλθιν.
 » μυρία μυρίοισιν.
 » ἔτ' εἰσὶν ἐλπίδες· αἰεὶ,
 » τελευτῶσιν ἐν ὄλβῳ
 » βροτοῖς, αἰδ' ἀπέβρισαν· τὸ ἢ κατ' ἡμάρ,
 » ὅτω βίσιος εὐδαίμων, μακαρίζω.
 Διό σέ τ' πρόθυμον ὄνθ', ἀ μὴ χρεῶν ὄραν,
 αὐδ' ὄντ' ἀσπύδαται, Πενθέα λέγω,
 ἔξιθι πάροιθε δωμάτων, ὄφθητί μοι,
 σκουήν γυναικὸς μαινάδος βάκχης ἔχων,
 μητρός τε τῆς σῆς, κ' λόχου κατὰ σκοπος.
 πρέπης ἢ Κάδμου θυγατέρων μορφῇ μιᾷ.
 πεν κ' μὴν ὄραν μοι δύο ἤ ἡλίκος δοκῶ,
 διαυγὲς ἢ Θήβας, κ' πόλιν μ' ἐπ' ἄστρον.
 κ' ταῦρος ἢ μῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς.
 κ' σὺ κέραι τε κρατὶ προσπεφυκέναι.
 ἀλλ' ἢ ποτ' ἦσθα θῆρ, τεταύρωσαι ἔτι,
 ὁ θεὸς ὁ μαρτεῖ πρόσθεν, ὡν ἐκ αὐμενής.
 Διό ἐναπονδὸς ἡμῖν· νῦν δ' ὄρας, ἀχρή σ' ὄραν.

Σ Σ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πιν τί φαίνομαι δῆτ' ἔχῃ τ' Ἰνὸς σάσιν,
 ἢ τ' Αἰαντὸς ἐσάναι μητρός γ' ἐμῆς;
 δίο αὐτὰς ἐκίνας ἡσάραν δονῶ σ' ἔρων.
 ἀλλ' ἐξ ἔδρας σοι πλόκαμος ἐξέσηχ' ὅδε.
 ἔχως ἐγώνιν ὑπὸ μίτρα καθήρμισα.
 πιν ἐνδον προσείων αὐτ', ἀνασείων τ' ἐγὼ,
 ἢ βακχιάων, ἐξ ἔδρας μεθώρμισα.
 δίο ἀλλ' αὐτ' ἡμῆς, οἷς σὲ θεραπύειν μέλει,
 πάλιν κατασέλθ'· ἀλλ' ὄρθν κάρα.
 πιν ἴδ' ἄν, σὺ κ' ὅσμαι· σοὶ δ' ἀνακείμεθα δῆ.
 δίο ζῶναι τέ σοι χαλῶσι, καὶ χ' ἐξ ἡς πέπλων,
 σολίδεις ὑπὸ σφυροῖσι τέτυκσι σίθεν.
 πιν καὶ μοὶ δονῶσι παράγε δεξιὸν πόδα.
 τάνθ' ἐνδε δ' ὄρθως παρὰ τένοντ' ἔχει πέπλος.
 δίο ἦν με τ' ὧν πρῶτον ἠγήσῃ φίλων,
 ἔταν παρὰ λόγον σώφρονος βάκχας ἴδης;
 πιν πότερά δέ, θύρσον δεξιᾷ λαβὼν χερὶ,
 ἢ τῇδε βάκχῃ μᾶλλον εἰσαθήσομαι;
 δίο ἐν δεξιᾷ χερὶ, χ' ἅμα δεξιῷ ποδὶ
 αἶρειν νιν· αἰνῶ δ' ὅτι μεθέστηκας φρενῶν.
 πιν ἄρ' ἂν δύναίμην τὰς Κισαιρῶνος πύχας
 αὐταῖσι βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὥμοις φέρειν;
 δίο δύναί ἂν, ἢ βύλοιο· τὰς ἢ πρὶν φρένας,
 ἢ ἔχεις ὑγίεις· νῦν δ' ἔχεις οἷας σε δεῖ.
 πιν μοχλὺς φέρωμεν, ἢ χερσὶν ἀναπαύσω,
 κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὥμον, ἢ βραχίονα.
 δίο μὴ σύγε τῶν τυμφῶν διολέσῃς ἰδρύματα,
 ἢ καπνὸς ἔδρας ἐνθ' ἔχει συρίγματα.
 πιν καλῶς ἔλεξας· οὐδέ νεινικητέον
 ἔνθα κ' αἶκας.

ΒΑΚΧΑΙ

• γυναῖκας· ἐλάτῃσι δ' ἔμῳ κρύφῳ δέμας·
 ΔΙΟ κρύφῃ σὺ κρύφιν, ἣν σε κρυφθῆναι χρεών,
 ἐλθόντα δόλιον μαινάδων κατὰ σκοπον·
 ΠΕΝ ἢ μὴν δοκῶ σφᾶς ἐν λόχοις ὀρνιθαςῶς,
 λέκτρων ἔχεσθαι φιλότατοις ἐν ἔρκεσιν·
 ΔΙΟ ὅκῃν ἐπ' αὐτὸ τῷτ' ἀποσέλλῃ φύλαξ·
 λήψῃ δ' ἰσως σφᾶς, ἣν σὺ μὴ ληφθῆς πάρος·
 ΠΕΝ νόμιξε διὰ μέσης με Θηβαῖας χθονός·
 μόνος γάρ εἰ μ' αὐτ' ἀνὴρ τοι μῶν τόδε·
 ΔΙΟ μόνος σὺ πόλειωσ τῆσδ' ὑπερκάμνεις μόνος·
 τοιγάρ σ' ἀγῶνες ἀναμένουσιν, ὅς ἐχρῆν·
 ἔπευ δ' ἐπομπὸς δ' ἤμ' ἐγὼ σωτήριος·
 κείθεν δ' ἀπάξει σ' ἄλλος· ΠΕΝ· ἦ τι κῦσά γε·
 ΔΙΟ ἐπίσημον ἔντα πᾶσιν· ΠΕΝ· ἐπὶ τὸ δ' ἔρχομαι·
 ΔΙΟ φερόμενος ἦξεις· ΠΕΝ· ἀβρότητ' ἐμὴν λέγεις·
 ΔΙΟ ἐν χερσὶ μητρός· ΠΕΝ· ἢ τρυφᾷν μ' ἀναγκάσεις·
 ΔΙΟ τρυφάσγῃ τοιάσδε· ΠΕΝ· ἀξίῳν ἢ ἀπὸ μάε·
 ΔΙΟ δεινὸς σὺ, δεινός, κατὰ δὲ γὰρ ἔρχῃ πάθῃ·
 ὥστ' ἔρανῳ σπρίξον ὀρήσεις κλέος·
 ἔκτειν' Ἀγαυὴ χθῆρας, αἱ δ' ὁμόποροι
 Κάδμυ θυγατέρες· τὴν νεανίαν ἄγω
 τόνδ' ἤς ἀγῶνα μέγαν· ἐνι κήσων δ' ἐγὼ,
 καὶ βρόμιος ἔσται· τᾶλλα δ' αὐτὸ σημαίνει·
 20 ἴτε βοᾶ λυαῖς κύνας, ἴτ' ἤς ὄρος,
 θίασον ἐνθ' ἔχουσιν Κάδμυ κόραι·
 ἀνοισθήσατέ νιν,
 ἐπὶ τ' ἐν γυναικομίμῳ σπλά,
 μαινάδων κατὰ σκοπον λυσώδη·

Σ Σ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μήτηρ πρῶτάνιν λυρᾶς ἀπὸ πέτρας,
 ἢ σκόλοπος ὄφεται,
 δοκούντα· μαινάσιν δ' ἀπύσῃ.
 τίς δ' ὅδε Κασμείων μαστὴρ ὑριοδρόμων,
 εἰς ὄρος εἰς ὄρος ἐμολεν ὦ βάκχαι;
 τίς ἄρα νιν ἔτεκεν;
 ὃ δ' ἐξ αἵματος
 γυναικῶν ἔφυ.
 λεάναις δ' ἐγε τινὸς, ἢ γοργόνων
 λιβυαῶν, γένος.
 ἴτω δ' ἵκα φανερός,
 ἴτω ξιφηφόρος,
 φονύσσα δαίμων διαμπᾶξ
 τ' ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
 Εχίονος γένον γιγενή.
 εἰς ἀδίκη γνώμα, παρὰ νόμῳ τ' ὄργᾳ
 περὶ τὰ βάκχ' ὄργια, ματρός τε σᾶς
 μανῆσα πρᾶπίδι;
 παρὰ νόμῳ τελήματι σέλλεται,
 τ' ἀνίκατον ὥς κρατήσων βίᾳ
 γνώμαν σώφρονα, θάνατος ἀπροφάσιτος,
 εἰ τὰ τε θεῶν ἔφυ,
 βροτῇ τ' ἔχειν ἄλυτος βίος.
 τ' σοφὸν ὃ φθόνῳ χαίρω θηρούσσα,
 τὰ δ' ἑτέρα μεγάλα, φανερά τ' αἰῶ
 ἐπὶ τὰ καλὰ βίον.
 ἦ μαρ ᾗς νύκτα τ' οὐ
 ἄγοντ' οὐσεβῆν.
 τὰ δ' ἐξ νόμιμα δίκας ἐκβαλόν

τα

ΒΑΚΧΛΙ

τα τιμῶν θεός.
 ἴτω δίκαια φανερός,
 ἴτω ξιφιδόρος,
 φονύσας δαίμων διαμπάξ
 τ' ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
 Εχίονος τέκον γηγενή.
 φάνηθι ταῦρος, ἢ πολὺ κρανός, ἢ δαῖν
 δράκων, ἢ πυριφλέγων
 ὀράσθαι λέων.
 ἴθ' ὦ βάκχε, θηραγρέτα, βακχῶν
 γελῶντι προσώπῳ
 περίβαλε βρόχον,
 ἐπὶ θανάσιμον ἀγέλαν
 πεσόντα τὰν μαινάδων.
 ἄγν. ὦ δῶμ', ὃ πρὶν ποτ' ἐτύχεις ἀν' Ἑλλάδα
 σιδῶν' ἐν γέροντος, ὅς τ' ἔγγενός
 δράκοντος ἑσθρ' ὄφεος ἐν γαίᾳ θέρος,
 ὥς σε σενάξω, δῖλος ὢν, ἀλλ' ὅμως
 = Χρησῶσι δούλοισι συμφορὰ τὰ δεσποτῶν.
 χο. τί δ' ἐστίν; ἐκ βακχῶν τὶ μινύεις νέον;
 ἄγν. Γενθὺς ὄλωλε, πάτερ Εχίονος πατρός.
 χο. ὦ νᾶξ βρόμιε, καὶ θεὸς φαίνῃ μέγας.
 ἄγν. πῶς φῆς; τί τῦτ' ἐλέξας; ἢ πὶ τοῖς ἐμοῖς
 χαίρεις κακῶς πράνυσσι δεσποταῖς γύναι;
 χο. οὐάξω ξένα μέλεσι βαρβάροισι.
 ἢ κέ τι δεισμῶν ὑπὸ φόβῳ πῆλυνω.
 ἄγν. Οἴβας δ' ἀνάνδρους ὦ δ' ἄγας.
 χο. ὁ Δίονυσος, ὁ Δίονυσος, ὁ Οἴβαι κράτος
 - ἔχουσ' ἐμὸν.

Σ Σ 118

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄλλ' συγγνωτὰ μέν σοι· Πλὴν ἐπ' ἐξεργασμένοις
 κακοῖσι χαίρειν ὠκυναῖκες, ὃ καλόν·
 χο ἔννεπέ μοι· φράσον τίνι μὲν ὠθήσκει,
 αἰδῖκος, αἰδῖκά τ' ἐκπορίζων ἀνὴρ·
 ἄλλ' ἐπὶ θεράπνας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς
 λιπόντες, ἐξέβημεν Ἀσωπὸν ῥοάς,
 λέπας Κίβαρῶνιον ἔσεβάλλομεν,
 Πενθαύτε, καὶ γὰρ, διαύτῃ ἔειπόμην,
 ξένος θ', ὃς ἡμῖν πομπὸς ἦν θεωρίας,
 πρῶτον αὖ ἐν παιρὸν ἵξομεν νάπος,
 τά τ' ἐκποδῶν σιγῇ, καὶ γλώσσης ἄπο,
 σώξοντες ὡς ὁρῶμεν, ὃ χόρῳμενοι·
 ἦν δ' ἄρκος ἀμφίερη μνονύδασι διάβροχον·
 πόνκαισι συσκιάζον, ἐνθα μαινάδες
 κἀθιγνῇ, ἔχουσαι χῆρας ἐν τερπνοῖς πόνοις·
 αἰεὶ, καὶ αὐτὴν ὄψον ἐκλελοιπότες
 κισσῷ κομήτην αὖθις ἐξανέτεφον·
 αἰδ' ἐκλιπῆσαι ποικίλ' ὡς πῶλοι ξυγὰ,
 βασιλῆος ἀντέκλαζον ἀλλήλαις μέλος·
 Πενθαύς δ' ὁ τλήμων, θῆλυν ὃ χόρῳν ὄχλον,
 ἔλεξε τοιάδ', ὥ ξέν', ὃ καὶ ἔσταμεν,
 ὅτε ἐξικνῆμαι μαινάδων ὅσοι νόθων·
 ὄχλον δ' ἐπεμβάς εἰς ἐλάττην ὑψαύχενά,
 ἴδοι μ' ἂν ὀρθῶς μαινάδων αἰχμηργίαν·
 τὴν τῶθεν ἦδ' ἡ τῷ ξένῳ τι θαυμ' ἐρῶ·
 λαβὼν καὶ ἐλάτης ὑρᾶνιον ἄκρον κλάδον,
 κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν ὅς μέλαν πέδον·
 κυκλῶτο δ' ὥστε τόξον, ἢ κυρτὸς τροχός,
 τὸρνω γραφόμενος, περὶ φορὰν ἑλκεδρόμοι,
 ὡς καὶ ὁρῶν ὁ ξένος χερσὶν ἄγων,
 ἔκαμπεν ὅς γ' ἦν ἔργματ' ὃ χὶ θνητὰ δρῶν·

Γενθεία

ΒΑΚΧΑΙ

Γενθεία δ' ἰδρύσας ἐλατίνων ὄξων ἐπι,
 ὀρθὸν μεθίει διὰ χερῶν βλάση μ' ἄνω,
 ἀτρέμα φυλάσων μὴ νυχαιτίσειέ νιν.
 ὀρθὴ δ' εἰς ὀρθὸν αἰθέρ' ἐσηρίξετο,
 ἔχυσαν ὧτοισι δεσπότιν ἐφήμενον.
 ὦρθη ἢ μάλλον, ἢ κατὰ δὲ μαινάδας.
 ὅσον ἅ ἔπω, δῆλος ἦν θάλασσαν ἄνω·
 καὶ τ' ἐξέον μ' ἐκέτ' εἰσορᾶν παρῆν.
 ἐκ δ' αἰθέρος φωνή τις, ὥς μ' εἰκάσαι
 Διόνυσος ἀνεβήσεν, ὦ νεάνιδες,
 ἄγω τ' ὑμᾶς, καὶ μὲ, τὰ μὰ τ' ὄργια
 γέλων τιθέμενον· ἀλλὰ τι μαρτυρεῖνιν.
 καὶ ταῦθ' ἅ μ' ἠγόρασε, καὶ πρὸς ἔρανόν,
 καὶ γαῖαν ἐσηρίξε φῶς σε μὲν πυρός.
 σίγησε δ' αἰθήρ· σίγα δ' ἄλλεμος νάπη
 φύλλ' εἶχε· θηρῶν δ' ἔκ' ἄν' ἤκυσας βοήν.
 αἰδ' ὡσὶν ἠχὴν ὕσαφως δεδεγμένα,
 ἔσησαν ἱρθαί, καὶ διήνεγκαν κόρας.
 δ' αὖθις ἐπεκέλευσεν· ὥς δ' ἐγνώρισαν
 σαφῇ κελουσμὸν βακχίῃ Κἀδμυήκοι,
 ἦξαν πελάγας ὠκύτιτ' ἔχ' ἡσόνες,
 ποδῶν ἔχουσαι συντόνοισι δρομήμασιν,
 μήτηρ Ἀγαυὴ, σύγγονοι δ' ὁμόσποροι,
 πᾶσαι τε βάκχαι· διὰ ἣ χειμάρρ' ἔχ' ἄπης,
 αἰμῶντ', ἐπὶ δ' ὠνθεῖ πνοαῖσιν ἐμμανῆς.
 ὥς δ' εἶδον ἐλάτῃ δεσπότιν ἐφήμενον,
 πρῶτον μ' αὐτῆς χερμάδας κραταβόλους
 ἔρριπτον, ἀντίπυργον ἐπιβάσαι πέτραν.
 ἄρισσι δ' ἐλατίνοισιν ἠκοντίζετο.

Γ Γ 1111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄλλοι δὲ θύρας ἴσαν διαίθερος,
 Γενθίως τ' ὄχον δύσινον· ἀλλ' ὅκ' ἦνυτον·
 κρῖνον ἢ ὕψος τῆς προθυμίας ἔχων,
 καθῆστο τλήμων ἀπορία λεησμένος·
 τέλος ἦ, δρυῖν συγκεραυνῆσαι κλάδους,
 ρίξας ἀνεσπάρτατον ἀσιδήροισι μοχλοῖς·
 ἐπεὶ ἢ μόχθων τέρματ' ὅκ' ἐξήνυτον,
 ἔλεξ' Ἀγαθή, φέρε περισσῶσαι κύκλω,
 πόρθον λάβεσθε μαινάδες, τ' ἀμβάτην
 θῆρ' ὥς ἔλωμεν· μήδ' ἀπαγγέλη θεῶ
 χερὺς κρυφαῖας· αἰδ'ε, μυρίαν χέρα
 προσέθεσαν ἐλάτῃ, καὶ ἀνέσπασαν χθονός·
 ὕψ' ἢ θάλασσαν, ὕψ' ὅθεν χαμαί πετῆς
 πίπῃς πρὸς ἔδαος μυρίοις οἰμώμασι
 Γενθαῖς· κακὸν ἢ ἐγγὺς ὦν, ἐμάνθανεν·
 πρώτη ἢ μήτηρ ἤρξεν ἰέρα φόνον,
 καὶ προσπιτνεί νιν· ὁδὲ, μίτραν νόμας ἀπὸ
 ἔρριψεν, ὥς νιν γνωρίσασα μηκτάνῃ
 τλήμων Ἀγαθή· καὶ λέγει παρηΐδος
 φαύων, ἐγώ τοι μήτερ εἰμὶ πᾶσι σέθεν
 Γενθαῖς, ὃν ἔτεκες ἐν δόμοις Εὐχίονος·
 οἴκτερε δ' ὦ μήτέρ με, μὴ ἢ ταῖς ἐμαῖς
 ἀμαρτίαισι, παῖδα σὶν κατακτάνῃς·
 ἦ δ' ἀφρὸν ἐξίῃσα, καὶ διασρόφους
 κίρας ἐλίανσ', ὅφρον' ὅσ' ἀχρὴ φρονεῖν,
 ἐκ βακχίης κατῄχετ', ὅδ' ἐπειθέ νιν·
 λαβῆσα δ' ὠλένας ἀριστερὰν χέρα,
 πλυνρᾶτιν ἀντιβάσας τῷ δυσδαίμονος,
 ἀπεσπάραξεν ὦμον ὅχ' ὑπὸ θένους,

ἀλλ'

ΒΑΚΧΑΙ

ἀλλ' ὁ θεὸς αὐτὴν μάριαν ἐπέδιδυχεροῖν.
 Ἰνὼ δ' ἅπτι θάτερ' ἐξηργάετο,
 ῥιγνύσα σάρκας. Αὐτονοήτ', ὅχλος τε πᾶς
 ἐπείχε βακχῶν· ἦν δ' ἅσ' ὁ μὲν βοή.
 ὅλ', σενάξων ὅσον ἐτύγχανε πνέων.
 αἶδ' ἠλάλαξον· ἀνέφερε δ' ἡ κῆ, ὠλένην,
 ἥ δ' ἵχνος αὐταῖς ἀρβύλαις· γυμνύντο δ'
 πλόνρ' ἀσπαραγμοῖς· πᾶσα δ' ἡ ματωμένη
 χεῖρας, διεσφαίριζε σάρκας Πενθέως.
 κῆται δ' χωρὶς σώμα, τὸ κῆ, ὑπὸ τυφλοῖς
 πέτραις, τόδ' ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῳ.
 ἔρ' ἀδίων ξήτημα· κρᾶτα δ' ἄβλιον
 ὅπερ λαβῶσα τυγχάνει μήτηρ χεροῖν,
 πῆξας ἐπ' ἄκρον θύρσον, ὥς ὀρεσέρε
 φέρει λείοντος διὰ Κιθαिरῶνος μέσση,
 λιπὼσ' ἀδελφᾶς ἐν χοροῖσι μαινάδων.
 χωρὶς δ' ἡ θήρα δυσπότην γαυρὴ μένη,
 τειχέων ἔσω τόνδ' ἀνακαλῶσα βάκχιον,
 τ' ξυγμύναγον, τ' ξυνεργάτην ἄγρας,
 τ' καλλίνικον, ἥ δ' ἀκρυα νικηφορεῖ.
 ἐγὼ κῆ ἔν' ἐκποδῶν τῇ ξυμφορᾷ
 ἄπειμ', Ἀγανὴν πρὶν μολεῖν πρὸς δώματα.
 • Τὸ σωφρονεῖν δ', κῆ σέβειν τὰ τ' θεῶν,
 • Κάλλιστον δὲ μαῖν' αὐτῶν, κῆ σοφώτατον
 • Οἰνιτοῖσιν εἶναι χρῆμα, τοῖσι χρωμένοις.
 χ' ἀναχοράσωμεν βακχῆον.
 ἀναβοάσωμεν ξυμφορὰν
 τὰν τ' δράκοντος ἐκ γενέτα τ' Πενθέως.
 ὅς τὰν θηλυγενῆ σολάν,
 νάρθηκά τε πῖσιν αἰῖδα

Σ Σ 11110

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔλαβεν, ὄθυρσον,
ταῦρον προηγητῆρα συμφορᾶς ἔχων.
βάμχαι καδ' ἔμψαι,
τ' καλλίνικόν κλεινὸν ἐξεπράξατο
εἰς γόνον, ὅς δ' ἀκρυα.

καλὸς ἀγὼν ἐν αἰ
ματι σάξουσιν χέρα,
περιβαλεῖν τέκνῃ.

ἀλλ', ἔσορῶ ἢ εἰς δρόμους ἑρμωμένῃ
Γενθείῳς Ἀγαυὴν μητέρ', ἐν διασπίφοις
θαοῖς, δέχεσθαι κῶμον οὐκ ἔστι θεῶ.

ἀν Αἰσάδης βάμχαι. Χο. τί με δὴ ὀρθεῖς ὦ.

ἀν φέρομεν ἐξ ὀρέων ἑλίκα
νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
μακάριον θήραμα. =

χο ὄρωγε, καί σε δέξομαι σύγκωμον. ὦ.

ἀγα ἔμαρτα τόνδ' ἄνδρ' ἀνδρῶν
νέον νιν ὥς ῥ' ἄν πάρα. Χο. πόθεν ἐρημίας;

ἀγα Κιβαιρῶν. Χο. τί κιβαιρῶν; -

ἀν κατεφόνουσέ νιν.

χο τίς ἀβαλῆσα πρῶτά γε;

ἀγα ἐμὸν ἐμὸν ὃ γέρας. Χο. μάκαιρ' Ἀγαυή.

ἀγα κληῖξόμεθ' ἐν θιάσοις.

τίς ἄλλα τὰ Κάδμῳ, Χο. τί Κάδμῳ;

ἀγα γένεθλα, γένεθλα, μετ' ἐμὲ, μετ' ἐμὲ, τῷ
δ' ἔθιγε θυρίς; Χο. ἀτυχὲς τῷδ' ἄρ' αἶψα.

ἀγα μέτεχε νῦν θοίνας. Χο. τί μετέχω τλάμων;

ἀγα νέος ὁ μόχος, ἄρτι γένυν
ὑπὸ κούρῳ ἀπαλότριχα

κατάκο.

ΒΑΚΧΑΙ

πηχτάκομον βάλλει.
 πρέπει ἥ ὥστε θηρὸς ἀγρᾶν φέβω
 ὁ βάνχιος κυναρέτας.
 σοφὸς σοφὸς ἀνέπηλεν
 ἐπὶ θήρα τόνδε μαινάδας. Χο. ὁ δ' ἀναξ ἀγρᾶς.
 ἀγ. ἐπαινῆς. Χο. τίδ' ἐπαινῶ; -
 ἀγ. τάχα ἢ Καδμῆσι
 καὶ παῖσι Γενθῶς ματέρα
 ἐπαινέσεται, λαβῶσαν ἄγρην
 τάνδε λεοντοφυῖν
 περιῶς περιῶς. Αγ. ἀτάλλη.
 χο. γένηθα, μεγάλα, μεγάλα, φανερά καὶ
 τάδ' ἔργα κατεργασμένα.
 δῆξ' ὃν νυν ὦ τάλαινα σὴν νικηφόρον
 ἀσοῖσιν ἄγρην, ἣν φέρουσ' ἐλήλυθας.
 ἀγ. ὦ καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίης χθονὸς
 ναίοντες, ἔλθεθ' ὥς ἴδῃτε τήνδ' ἄγρην,
 Κάδμω θυγατέρες θηρὸς, ἣν ἠγρούσαμεν.
 καὶ ἀγνυλωτοῖς Θεαλαῶν σοχάσμασιν,
 καὶ δικτύοισιν, ἀλλὰ λαικοπήχεσιν
 χειρῶν ἀν' αἰμαῖσι· καὶ τακομπάξιν χρεῶν,
 καὶ λοχλοποιῶν ὄργανα κτᾶσθαι μάτην.
 ἡμῆς ἢ ταύτῃ χειρὶ τόνδ' ἐθ' ἔλομεν.
 χωρὶς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
 πῦ μοι πατὴρ ὁ πρέσβυς; ἐλθέτω πέλας.
 Γενθῶς τ' ἐμὸς παῖς πῶς ἐστιν; αἰρέσθω λαβῶν
 πλεκτῶν πρὸς οἰκῶν κλιμάκων προσαμβάσεις,
 ὥς πασαλεύσῃ κῖρτα τριγλύφοις τόδε
 λίοντος, ὃν πάρεμι θηράτασ' ἐγώ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ δ' ἔπειθέ μοι φέροντες ἄθλιον βάρος,
 Πενθείως ἔπειθε πρόπολοι δόμων πάρος,
 ὃ σῶμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασι
 φέρω τόδ' ἄνρ' ἐν Κιθαιρώνος πυχᾷς,
 διασπαρὰ κ' ἔδ' ἐν ταυτῷ πέσω,
 λαβὼν ἐν ὕλῃ κ' ἔμενον δυσσύνετῳ.
 ἤκουσα γάρ τε θυγατέρων τοι μῆματα
 ἤδη κατ' ἄστυ τειχέων ἔσω βεβῶς,
 σὺν τῷ γέροντι Τηρεσίᾳ βακχῶν πέρι.
 πάλιν ἢ κάμψας ἤς ὅρος, κομίζομαι
 τ' κατθανόντα παῖδα μαινάδων ὑπο.
 καὶ τ' ἢ Αἰνταίων ἄρισεα ποτὲ
 τεκῆσαν εἶδον Αὐτονόην, Ἰνώ θ' ἄμα.
 ἔτ' ἄμφ' ἰδρυμοῖς οἰστροπλήγας ἀθλίας
 τήνδ' ἤπε τίς μοι δῦρο βακχεῖω ποδὶ
 σείχειν Ἀγκυρὴν· ὃ δ' ἄκραν τ' ἠκῆσαμιν.
 λάνσω καὶ αὐτῆς ὄφιν ὃν εὐδαίμονα.
 ἄγ' πάτερ, μέγιστον κομπάσαι πάρεσί σοι,
 πάντων ἀρίστας θυγατέρας σπείραι μακρῶ.
 θνητῶν ἀπάσας εἶπον· ἐξόχως δ' ἐμὲ,
 ἢ τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπύσσα κερκίδας,
 εἰς μέξον' ἦκω θῆρας ἀγρόν τε χερσίν.
 φέρω δ' ἐν ὠλένασιν ὥς ὄρας τάδε,
 λαβῶσα τὰρισεῖα σοῖσι πρὸς δόμοις,
 ὥς ἂν κρεμασθῇ· σὺ δ' ἢ πάτερ, δέξαι χερσίν.
 γυυρῶμενος ἢ τοῖς ἐμοῖς ἀγρόμασι,
 κάλει φίλος εἰς δαῖτα· μακάριος καὶ ἔγώ,
 μακάριος, ἢ μῶν τοιάδ' ἐξηρασμένων.
 καὶ δ' ὦ πένθος ὃ μετρητὸν, ὃ δ' οἶόν τ' ἰδῆν,
 φόνον

ΒΑΚΧΑΙ

φόνον ταλαίνας χερσὶν ἐξηργασμένον·
 καλὸν τὸ θυμὰ καταβαλῦσαι δαίμοσιν,
 ἐπὶ δ' αὖτε Θήβας τάσδε, καὶ μὲ παρακαλῆς·
 οἶ μοι, κακῶν μὲ πρῶτα σῶν, ἔπειτ' ἐμῶν·
 ὥς ο θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως μὲ, ἀλλ' ἄραν
 βρόμιος ἀναξ ἀπώλεσ' οἰκῆος γεγώς·
 Ως δ' ὅσκολον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἔφυ,
 ἐν τ' ὄμμασι σκυθρωπὸν· εἴθε πάς ἐμός
 ἄνθιρος ἦν, μητρὸς ἡ κατὰ τὴν τρόπον,
 ὅτ' ἐν νεανίαισι Θηβαίοις ἄμα
 θηρῶν ὀρίγνῳτ'· ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
 οἶός τ' ἐκῆνος· νεθετητῆος πατέρ,
 σοί τ' ἐστὶ, καὶ μοι, μὴ σοφοῖς χαίρειν κακοῖς·
 πῶς σιν; τίς αὖτ' ἄνδρ' ἂν ὀφιν εἰς ἐμὴν
 καλέσειεν, ὥς ἴδῃ με τὸν ἀνδράμονα;
 καὶ δ' φῶ· φῶ· φρονήσασαί μὲ, οἷ' ἐδράσατε,
 ἀλγῆσέτ' ἄλγος δεινόν· ἢ δὲ διατέλῃς
 ἐν τῷ δ' αἰ μένῃτ', ἐν ᾧ καθέσσετε,
 ἢ κ' ἀτυχεῖσαι δόξετ', ἢ χί' δυστυχεῖν·
 ἀγὰ τί δ' ἔκκαλῶς τῶνδ', ἢ τὶ λυπηρῶς ἔχει;
 καὶ δ' πρῶτον μὲν ἡ δὲ τὸν δ' αἰθέρ' ὄμμασιν μέθεις·
 ἀγὰ ἴδ'· τί μοι τῶνδ' ἐξυπῆκας ἡσοῦν;
 καὶ δ' ἐθ' ὡς τὸς, ἡσσοι μεταβολὰς ἔχειν δοκῇ·
 ἀγὰ λαμπρότερος ἢ πρὶν, καὶ δι' ἡ πετέσερος·
 καὶ δ' τὸν ἡ πῶθεν τέδ' ἐτι σὴν ψυχὴν πάρα·
 ἀγὰ ἢ κ' οἶδα τῦπος τῦτο· γίνομαι δ' ἐπὶ πως
 ἐννῆς, μετασταθεῖσα τὸ πάρος φρενῶν·
 καὶ δ' κλύοις ἂν ἔν τι, καὶ ποκρίναί ἂν σοφῶς;
 ἀγὰ ὥς ἐκλέλυσμαι γ', αἰ πάρος ἔπομην πατέρ·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

καὶ δ' ἄρ' ἔστι ποῖον ἦλθε δίκον ὕμεναιων μέτα;
 ἄρα παρτῶ μ' ἔδωκεν ὡς λέγεις Ἐχίονι.
 καὶ δ' τίς ἔν' ἐν οἰκοῖς πάς ἐγένετο σὺ πόσι;
 ἄρα Πενθέως ἐμῇ τε, καὶ πατρός κοινῶν ἱα.
 καὶ δ' τίνος πρόσωπον δ' ἦτ' ἐν ἀγκάλας ἔχεις;
 ἄρα λέοντος, ὥς γ' ἐφάσκον αἰ θηρῶμεναι.
 καὶ δ' σιέψαι νυν ὀρθῶς· βραχὺς ὁ μόχθος ἡσίδην.
 ἄρα ἔα· τί λούσῃ; τί φέρομαι τόδ' ἐν χερσίν;
 καὶ δ' ἄβρισον αὐτὸν, καὶ σαφέστερον μάθε.
 ἄρα ῥῶ μέγιστον ἄλλος ἢ τάλαιν' ἐγώ.
 καὶ δ' μῶν σοι λέοντι φαίνεται προσεοικέναι;
 ἄρα οὐκ, ἀλλὰ Πενθέως ἢ τάλαιν' ἔχω κῆρα.
 καὶ δ' οἱ μὲν γὰρ μένον γε πρόσθεν, ἢ σὲ γνωρίσαι.
 ἄρα τίς ἔκτανέν νιν; πῶς ἐμὰς ἦλθ' ἄρ' ἔχει;
 καὶ δ' δύσιν ἀλήθει', ὥς ἐν ὅ καιρῷ πάρει.
 ἄρα λέγ', ὥς τὸ μέλλον κερδία πῆδ' ἔχει.
 καὶ δ' σὺ νιν κατέκτανες, καὶ κασιγνήτη σέθεν.
 ἄρα πῶς δ' ὤλετ', ἢ κατ' οἶκον, ἢ ποίοις τόποις;
 καὶ δ' ὅπερ πρὶν Ἀηταίωνα δ' ἐλάχον κύνες.
 ἄρα τί δ' εἰς Κιθαιρῶν ἦλθε δυσδαίμων ἔσθ';
 καὶ δ' ἐκερτόμειθεον, σᾶς τε βακχίνας, μολῶν.
 ἄρα ἡμῶς δ' ἐκῆσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;
 καὶ δ' ἐμάνητε, πᾶσα τ' ἐξεβακχίσθη πόλις.
 ἄρα Διόνυσος ἡμᾶς ὤλεσ' ἄρτι μανθάνω.
 καὶ δ' ὕβριν ὕβριος ἄρ' ἔστιν ἢ ὕβριος ἔστιν.
 ἄρα τὸ φίλτατον ἢ σῶμα πῶς παῖδος πάτερ;
 καὶ δ' ἐγὼ μόλις τόδ' ἐξεροννήσας φέρω.
 ἄρα ἢ πᾶν ἐν ἄρθροισι συνηκλῆσθαι μένον καλῶς.
 Πενθεὶ δ' ἐπὶ τὸ μέρος ἀφροσύνης προσῆκ' ἐμῆς;

ΒΑΚΧΑΙ

καὶ ὅ μιν ἐγένεθ' ὅμοιος, ὃ σέβων θεῖν·
 τοιᾷ συνήψε πάντας ἅς μίαν βλάβην,
 ὅ μᾶς τε, τόνδε θ', ὥστε διαλέσαι δόμους,
 καὶ μὲν ἄστις ἄτεκνος ἀρσένων παίδων γεγώς,
 τῆς σῆς τόδ' ἔργος ὦτάλαινα νηδύος,
 αἰχίσια, καὶ κένισα κατθανόνθ' ὄρω·
 ὦ δῶ μ' ἀνέβλεπεν, ὃς συνῆχες ὦ τέκνον,
 τὸ μὲν μέλαθρον, παῖδος ἐξ ἐμῆς γεγώς·
 πόλει τε τάρβος ἦοθα, τ' ἡρόντα ἢ
 εὐδαίς ὑβρίξειν ἤθελ', εἰσορῶν τ' σὸν
 κῆρα· δίκην γὰρ ἄξιαν ἐλάμβανεν·
 νῦν δ' ἐν δόμων ἄτιμος ἐμβεβλήσομαι,
 ὁ Κῆρμος ὁ μέγας, ὃς τ' Οἰβαίων γένος
 ἔσπειρα, καὶ ξήμησα κάλλιπον θέρος·
 ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, καὶ ἔτι κ' ὦν, ὅμως
 τῶν φιλτάτων ἐμοὶ γὰρ ἰθὺς μῆσση τέκνων·
 ἔτι γένεθ' τῷδε θιγγάνῳ χερί·
 τ' μητρὸς αὐδῶν πατέρα προσπύεη τέκνον,
 λέγων, τίς σ' ἀδικεῖ, τίς σ' ἀτιμάζει γέρον,
 τίς σὴν ταραάσει καρδίαν λυπηρὸς ὦν;
 λέγ', ὡς κολάξω τ' ἀδικῆντά σ' ὦ πάτερ·
 νῦν δ' ἄθλιος καὶ εἰ μ' ἐγὼ, τλήμων ἢ σὺ,
 οἰκτρὰ ἢ μήτηρ, τλήμονες ἢ σύγγονοι·
 ἃ δ' ἐστὶν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,
 ἃς τῷδ' ἀθρήσας θάνατον ἠγείσθω θεός·
 τοῦτο γὰρ σὸν ἀλγὺν Κῆρμε· σὸς δ' ἔχει δίκην
 παῖς παῖδος, ἄξιαν καὶ ἀλγεινὴν ἢ σοί·
 διοὖ πάτερ, ὅρα γὰρ τὰ μ' ὅσω μετεσράφη,
 ἐκθιριωθῆσ', ὅφρος ἀλλάξει τύπον,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦν Ἀρειὸς ἔχες Ἀρμονίαν, θνητὸς γέγως·
 ὄχον ἢ μάχων χρησμὸς ὡς λέγει Διὸς,
 ἔλῃς μετ' ἀλόχῃ, βαρβάρων ἡγούμενος.
 πολλὰς ἢ πέρσεις ἀναρίθμῳ στρατῷ ματι
 πόλεις· ὅταν ἢ λοξίῃ χρησέριον
 διαρπάσωσιν ἴσον ἄθλιον πάλιν,
 γήσῃσ' ἰσε, δ' Ἀρης Ἀρμονίαν τε ρύσεται,
 μακάρων τ' ἐς αἶανσὸν κατιδρύσει βίον,
 ταῦτ' ἔχ' ἰθνητῷ πατρὸς ἐκγεγὼς λέγω
 Διόνυσος, ἀλλὰ Ζηνός· ἢ ἢ σωφρονεῖν
 ἐγνώθ' ὅτ' ἔκ' ἡθέλετε, τὸν Διὸς γόνον
 αὐδαμονοῖτ' ἂν σύμ' ἰμαχον κεντιμένοι.
 καὶ Διόνυσε, λιαόμεσθ' ἢ ἡδίκηκα μὲν.
 Διὸ ὅτ' ἔμάθεθ' ἢ μᾶς· ὅτε δ' ἐχρήν, ἔκ' ἡδέτε.
 καὶ ἐγνώκα καὶ ταῦτ'· ἀλλ' ἐπεξέρχ' ἰλίαν.
 Διὸ καὶ πρὸς ἡμῶν θεὸς γεγὼς, ὑβριξόμην.
 καὶ Οργὰς πρέπει θεὸς ἔχ' ὁμοῖσθαι βροτοῖς.
 Διὸ πάλαί τάδε Ζεὺς οὐ μὸς ἐπένειπεν πατήρ·
 ἀν' αἶα· δέδοικται πρέσβυ, τλήμονες φυγαί·
 καὶ ὡτέκνον, ὡς εἰς δεινὸν ἦλθο μὲν κακόν.
 σύθ' ἡτάλαινα, σύγγονοί τε σάι φίλαι,
 ἐγώθ' ὅτ' ἰμῶν βαρβάρους ἀφίξομαι
 γέρων μέτοικος· ἔτι δέ μοι τὸ θέσφατον
 εἰς Ἑλλάδ' ἀγαγῇ μιγάδα βάρβαρον στρατόν·
 καὶ Ἀρεὼς παῖδ' Ἀρμονίαν, δάμαρτ' ἐμὴν,
 δράκων δρακίνης φύσιν ἔχουσιν ἀγρίαν,
 ἄξω π' ἰβωμὸς, καὶ τάφους Ἑλληνικὸς,
 ἡγούμενος λόγχαισιν· ἔδ' ἐπαύσομαι
 κακῶν ὅτ' ἰμῶν· ἔδ' ἐπαύσομαι

ΒΑΚΧΑΙ

Αχέροντα πλύνσας, ἥσυχος γενήσομαι.
 ἄγ' ὦ πάτερ, ἐγὼ δέ σε σεσηθῆσα, φάξομαι.
 καὶ τί μ' ἀμφιβάλλεις χερσὶν ὦτάλαινα παῖ,
 ὄρνις ὅπως κηφῆνα πολιοχρῶς κύκνος;
 ἄγα πῶς ἔτράπωμαι, πατρίδος ἐκβεβλημένη;
 καὶ ἐκδιδάτεκνον· μικρὸς ἐπίκυρος πατήρ.
 ἄγ' χαῖρ' ὦ μέλαθρον· χαῖρ' ὦ πατρίδα
 πόλιν· ἐκλήπω σ' ἐπὶ δυσυχίᾳ
 φυγὰς ἐκ θαλάμων.
 καὶ σείχενον ὦ παῖ τ' Ἀρισταίη.
 ἄγα σέρομαί σε πάτερ. Καὶ καὶ γὰρ τέκνον,
 ἢ σὰς ἐδάκρυσα κασιγνήτας.
 ἄγα θεινῶς ἢ θεινῶς τάνδ' αἰκίαν
 Διόνυσος ἀναξ
 τὸς σὸς ἢς οἶκος ἔφερε.
 δῖο ἢ ἢ ἔπαχον δὲ γὰρ πρὸς ὑμῶν,
 ἀγέρατον ἔχων ὄνομ' ἐν Θήβαις.
 ἄγα χαῖρε πάτερ μοι.
 καὶ χαῖρ' ὦ μελέα καὶ σύζε θυγάτηρ,
 χαλεπῶς εἰς τόδ' ἀν' ἥκοις.
 ἄγ' ἀρετ' ὦ πομπόι με κασιγνήτας,
 ἵνα συμφυγάδης λήτῳ μ' οἶκτράς,
 ἔλθοιμι δ' ὅπως
 μήτε Κιθαιρῶν μιάρως,
 μήτε Κιθαιρῶν ὁμοισιν ἐγὼ,
 μήθ' ὅθι θύρσος μνήμ' ἀνάκειται.
 Βάκχαις δ' ἄλλαισι μέλοιεν.
 χο πολλὰ μορφὰς τ' δαίμονιων,
 πολλὰ δ' ἀέλπιδος κραίνουσι θεοί.

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ

καὶ τὰ δοκηθέντ' ἔτι ἐτελέσθῃ.

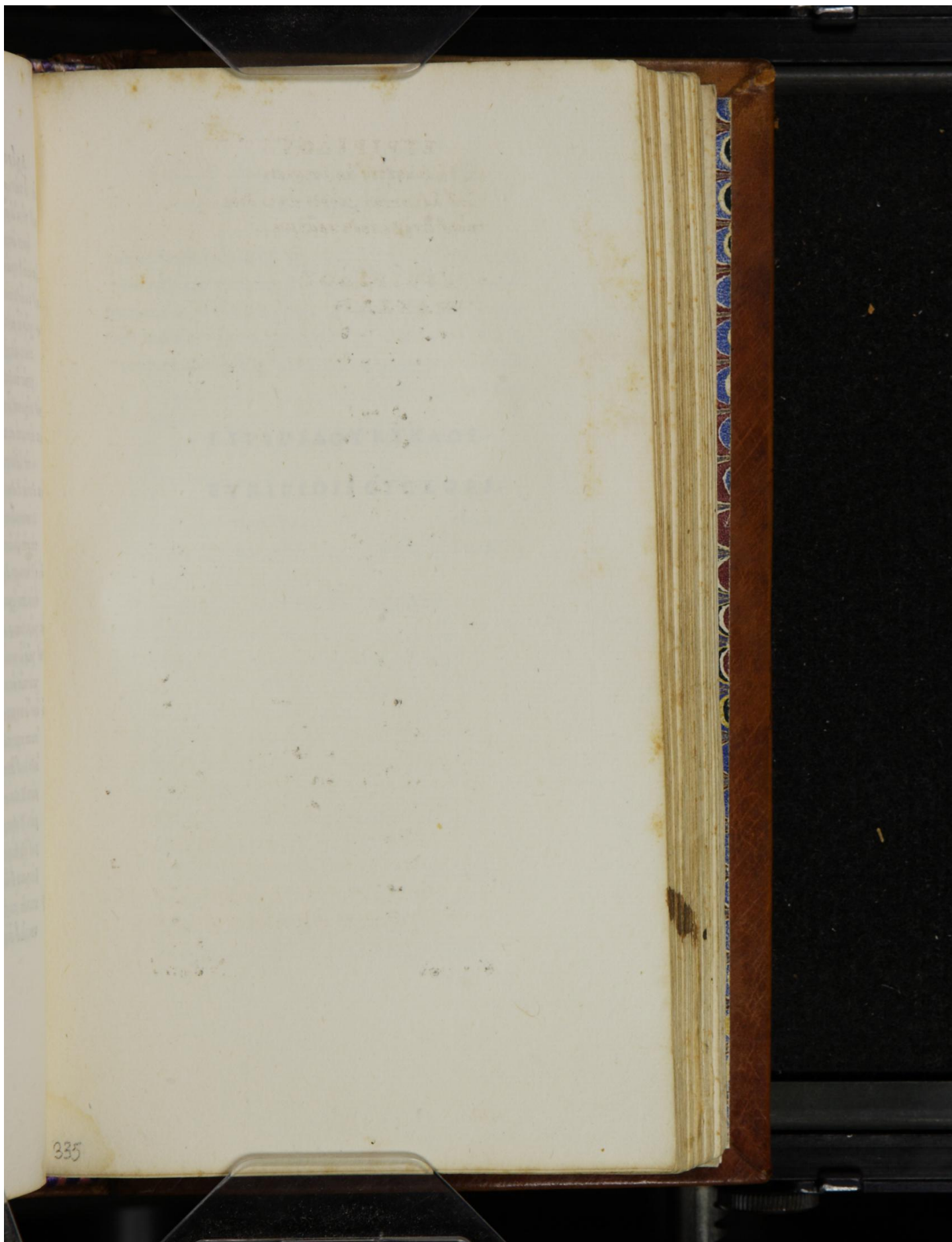
τῶν δ' ἀδοκῆτων, πόρον ἄρ' ἐν θεῷ.

τοιοῦτ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ

ΒΑΚΧΑΙ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.

EURIPIDIS CYCLOPS.

ΥΓΡΟΘΕΣΙΣΚΥ
ΚΛΩΡΟΣ.

Οδυσεὺς ἀναχθὲς ἐξ Ἰλίου, ὃς Σικελίαν ἀπερρίφη,
ἐνθα ὁ Πολύφημος ἄρῶν ἤδ' ἐκλόνοντας ἐκείτ' ὅς σα-
τύρας, οἶνον δ' ὅς, ἄρνας ἤ μελλέ λαμβάνειν, ἢ γάλα πα-
ρ' αὐτ'· ἐπιφανὲς δ' ὁ Πολύφημος, ζητᾷ τ' αἰτίαν τῆς
τ' ἰδίων ἐκφορήσεως· ὁ Σιληνὸς ἤ, τ' ἐξέον λησεύον-
τα καταλαβὼν φησι.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Σιληνός.	Οδυσεὺς.
Χορὸς σατύρων.	Κύκλωψ.

Προλογίξει ὁ Σιληνός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΚΥΚΛΩΥ.

Ω

Βρόμιε, διὰ σὲ μυρίους
ἔχω πόνους
νῦν, ἧς ὥτ' ἐν ἡβῇ τὸ μὲν
ἀνθίνει δέ μας.

πρῶτον γὰρ, ἡνίκ' ἐμμανὲς Ἡρας ὕπο,
νύμφας ὀρέας ἐκλιπὼν ὥχρ' τροφάς.
ἔπειτ' ἀμφὶ γηγενῇ μάχην δορίς,
ἐνδείξις σὺ ποδὶ παρασπιστὴς γελῶς,
ἐκτέλει δὲν ἰτέαν ἧς μέσσην θένων, δορὶ
ἐκτείνεα. φέρ' ἴδω. τὴν τ' ἰδὼν ὄναρ λέγω;
ὦ μὰ Δί', ἐπεὶ κ' σκῆλ' ἔδρα βακχίῳ,
κ' νῦν ἐκείνων μείζον' ἔξαντλῶ πόνον.
ἐπεὶ δ' Ἡρα σοὶ γένος τυρσηνικὸν
ληστῶν ἐπώρσεν, ὡς ὀδηθήης μακρὰν,
ἐγὼ πυθόμενος, σὺν τέκνοισι ναυσολῶ,
σέθεν κατὰ ξήτησιν. ἐν πρύμνῃ δ' ἄκρῃ
αὐτὸς λαβὼν, ἄνδρον ἀμφῆρες δόρυ.
παῖδες τ' ἐρετμοῖς ἤμενοι, γλαυκὴν ἄλῃ
ροθίοισι λουκάνοντες, ἐξήταν σ' ἄναξ.
ἦδη δ' ἢ Μαλέας πλησίον πεπλοκότας,
ἀπηλιώτης ἄνεμος ἐμπνέσας δορὶ,
ἐξέβαλεν ἡμᾶς τήνδ' ἐς αἰτνάαν πέτραν,
ἵν' οἱ μόνωτες ποτὶ τὴν παῖδες θεῶν,
Κύκλωπες οἰκῶσ' ἀντ' ἴρη μ' ἀνδροντόνοι.
τῶτων ἐνὸς ληφθέντες, ἐσμέν ἐν δόμοις
δῶλοι. καλῶσι δ' αὐτ' ὧ λατράομεν,
Πολύφημον. ἀντὶ δ' αὐτῶν βακχὸν μάτων,

ΤΤ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ποίμνας Κύκλωπος ἀνοσίῃ ποιμαίνομεν·
 παῖδες γὰρ ἔν μοι, Κλυτίων ἐν ἐχάτοις
 νέμμεσι μῆλ' ἀνέα, νέοι πεφυκότες·
 ἐγὼ δ' ἢ πληρὺν πίστρα, καὶ σάειν ἐγας,
 μένων, τέταγμαί τ' αὖτε, τῷδε θυσεβῆ
 Κύκλωπι δῖ' ἄπνων ἀνοσίων διάκονος·
 ἐγὼ δ' ἢ τὰ προσαχθέντ' ἀναγκάως ἔχει,
 σάειν σιδηρὰ τῇδε μ' ἄρπαγῇ δόμους·
 ὡς τὸν τ' ἀπόντα διεσπότην Κύκλωπ' ἔμῳ,
 καθαρῶσιν ἄντροις, μῆλ' αὖτ' ἔσδεχώμεθα·
 ἦ δ' ἢ παῖδας προσέμοντας εἰσορῶ
 ποίμνας· τί ταῦτα; μῶν κρότος Σικινίδωγ,
 ὅμοιος ἡ μῖν νῦν τε, χ' ὥτε βακχίῳ
 ἡῶμοι συνασπίζοντες ἀλθάας δόμους,
 προσῆτ' αἰδαῖς βαρβίτων σαυλόμενος;
 πᾶ δ' ἡ μοι γενναίων καὶ πατέρων,
 γενναίων τ' ἐκτοκάδων;
 πᾶ δ' ἡ μοι νίσση σκοπέλως;
 ἢ τῷδ' ὕπηνεμος αὔρα,
 καὶ ποιηρὰ βοτάνη,
 δινῶεν θύδωρ ποταμῶν
 ἐν πίστραις κείται, πέλας ἄν
 τρων· ἢ σοι βλαχὰι τεκνέων
 φύλα· ἢ τὰδ' ἢ, ἢ τὰδε νέμῃ·
 ἢ τ' ἢν κλιτὺν δροσεράν·
 ὦ ἡ· ῥίψω πέτρον τάχα σε·
 ὑπάγω, ὑπάγω κέρασα,
 μιλοβότα σασίωρον·
 Κύκλωπος ἀγροβότα,
 σπαργῶντάς μοι τὺς μαστὺς χάλασον·

δίξαι

ΚΥΚΛΩΤ

Δέξαι θηλαῖσι σποράς,
 ἃς λήπεις ἀρνῶν θαλάμοις.
 ποθῶσί σ' ἀμερόκοιτοι
 βλαχὰς μικρῶν τεκέων.
 εἰς αὐλάν ποτ' ἀμφιβάλεις
 ποιηρὸς λειπῶσα νομούς,
 αἰτναίων ἥσω σκοπέλων.
 ὅ τ' ἀδ' ἐβρόμιος· ὅ τ' ἀδ' ἐχοροί,
 βάνχαι τε θυρσοφόροι.
 ὅ τ' ἐμπάνων ἀλαλαγμοί,
 κρήναισι παρ' ὕδροχύτοις.
 ὅ κ' οἶνε χλωρὰ παγόνες.
 ὅ νύστα μετὰ νυμφῶν,
 ἰακχον, ἰακχον ὦδ' ἄν
 μέλπω πρὸς τὰν Ἀφροδίταν,
 ἃν θηρούνων πετόμαν,
 βάνχαις σύν λυκίοποσιν.
 ὦ φίλος, ὦ φίλε βανχῆε,
 ποῖ οἶο πολῆς,
 ξανθὰν χαίταν σείων;
 ἐγὼ δ' ὅ σός πρόσπολος,
 θητόνω Κύκλωπι
 τῷ μονοδέριτα,
 δῖλος ἀλάνων σύν τᾷδε
 τραγὺ χλαῖνα μελέα, σᾶς χώρ' ἰς φιλίας.
 σιγήσας ὧ τέκν', ἄντρα δ' ἥς πετριρεφῆ
 ποιμένας ἀθροῖσαι πρόσπολος κελεύσατε.
 χωρῆτ'· ἀτὰρ δὴ τίνα πάτερ σπυδὴν ἔχεις;
 ὅρῳ πρὸς ἀκταῖς ναὸς ἐλλάδος σκάφος,
 κώπης τ' ἀναικτας σύν δρατηλάτῃ τινὶ

ΤΤ ΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

σίχοντας ἤς τόδ' ἄντρον· ἀμφὶ δ' αὐχίστι,
 τάχῃ φέροντας κενὰ, βορᾶς κενημένοι,
 κρωαῦς θ' ὕδρηλ'· ὦ τ' ἀλκίπυροι ξένοι,
 τίνες πότ' εἰσὶν; ἢ ἴσασι δεσπότην
 Πολύφημον, οἷός ἐστιν, ἄξενον σέξην
 τήνδ' ἐμβεβώτες, κ' κυκλωπῖαν γνάθον
 τήνδ' ἀνδροβρῶτα δυσυχῶς ἀφισμένοι·
 ἀλλ' ἥσυχοι γίγνεσθ', ἵν' ἐκ πυθώμεθα
 πόθεν πάρεσι, σικελὸν αἰτναῖον πάγον·
 ὅδ' ξένοι, φράσαιτ' ἄν νᾶμα ποτάμιον πόθεν
 δίφης ἄκος λάβοιμεν; εἴτε τις θέλει
 βορᾶν ὁδηῖσαι ναυτίλοις κενημένοις;
 τί χρεῖμα; βρομίην πόλιν ἐοιγμένον ἔσβαλ' ἄν
 σατύρων πρὸς ἄντροις· τόνδ' ὁμίλον εἰσορῶ·
 χαίρειν προσέφα πρῶτα τ' γεραίτατον·
 σιλ χαῖρ' ὦ ξέν'· ὅστις δ' εἴφρασον, πάτραν τέ σ' ἔστ'·
 ὅδ' Ἰθακὸς Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλληνῶν ἀναξ·
 σιλ οἷδ' ἀνδρᾶ κρόταλον, δριμύ Σισύφου γένος·
 ὅδ' ἐκ γένος ἔστος εἰμι λοιδορὸς ἢ μή·
 σιλ πόθεν Σικελίαν τήνδε ναυσυλῶν πάρε;
 ὅδ' ἐξ Ἰλίου γε, κατὰ Τρωϊκῶν τένων·
 σιλ πῶς; πορθμὸν ἢ ἠδιστα πατρώας χθονός;
 ὅδ' ἀνέμων θύελλα δαυρόμ' ἤρπασαν βίᾳ·
 σιλ παπαί· τ' αὐτ' δαίμον' ἐξαντλεῖς ἐμοί·
 ὅδ' ἢ κ' σὺ δαυροπρὸς βίαν ἀπετάλῃς;
 σιλ ληστὰς δ' ἰώκων· οἱ βρόμιον ἀνῆρπασαν·
 ὅδ' τίς δ' ἠδὲ χώρα, καὶ τίτες ναῖουσ' ἵνιν;
 σιλ αἰτναῖος ὄχθος Σικελίας ὑπέρτατος·
 ὅδ' τείχῃ ἢ πύρρ' ἐστ', κ' πέλειος πυργώματα;
 σιλ ἢ ἄσ' ἐρημοὶ πρῶντες ἀνθρώπων ξένοι·
 ὅδ' οὐ τίτες

ΚΥΚΛΩΥ

ὁδὺ τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν, ἢ θηρῶν γένος;
 σιλ Κύκλωπες, ἀντ' ἔχοντες, ὅς σεας δόμων.
 ὁδὺ τίνος κλύοντες; ἢ δὲ δῆ μυνται κρέατος;
 σιλ νομάδες ἀκῆει δ' ἔδ' ἐν ἔδῳς ἔδ' ἐνός.
 ὁδὺ σφῆρσι δ' ἢ τῷ, ξῶσι, Δῆμιτρος σάχυν;
 σιλ γάλακτι, κὶ τυροῖσι, κὶ μήλων βορᾶ.
 ὁδὺ βρομίῃ πῶ μ' ἔχουσιν ἀμπέλο ῥοαῖς;
 σιλ ἡκιστα τοι ἄχρη οἰκῶσι χθόνα.
 ὁδὺ φιλόξενοι, ὅχ' ὥσισι περὶ ξένους;
 σιλ γλυκύτατα φασὶ τὰ κρέα τὸς ξένους φορεῖν.
 ὁδὺ τί φῆς; βορᾶ χαίρουσιν ἀνθρωποκτόνῳ;
 σιλ ἔδῳς μολῶν δ' αὖρ, ὅστις ἔκατε σφάγη.
 ὁδὺ αὐτὸς ἢ Κύκλωφ, πῦ σιν; ἢ δόμων ἔσω;
 σιλ φρεσὶς πρὸς Αἴτην, θῆρας ἰχνύων κυσίν.
 ὁδὺ διαθ' ἔνδ' ὁδράσεις, ὡς ἀπαίρω μεν χθονός;
 σιλ ἔκ' ὁδ' Οδυσσεύς. πᾶν δέ σοι δρώη μεν ἄν.
 ὁδὺ ὁδῆσον ἢ μῖν σῖτον, ἔσπανάξο μεν.
 σιλ ἔκ' ἔστιν, ὡς περ ἔπον, ἄλλο πλὴν κρέας.
 ὁδὺ ἀλλ' ἢ δὲ λιμὲν κὶ τόδε χετήριον.
 σιλ κὶ τυρὸς ὁπίας ἔστι, κὶ βοὸς γάλα.
 ὁδὺ ἐκφέρετε. φῶς ἔμπολήμασι πρέπει.
 σιλ σὺ δ' ἀντιδώσεις ἢ πέ μοι χρυσὸν πόσον;
 ὁδὺ ἔχρυσόν, ἀλλὰ πῶμα Διονύσου φέρω.
 σιλ ὦ φίλτατ' ἔπων, ἔσπανάξο μεν πάλαι.
 ὁδὺ κὶ μὴν Μάρων μοι πῶ μ' ἔδωκε, παῖς θεῶ.
 σιλ ὃν ἐξέθρεψα παῖδ' ἐγὼ ποτ' ἀγναλῆς;
 ὁδὺ ὁ βακχίς παῖς, ὡς σαφέστερον μάθης.
 σιλ ἐν σέλμασιν νεῶς ἔστιν, ἢ φέρεις σὺ νιν;
 ὁδὺ ὁδ' ἀσκήας. ὅς κούθει νιν ὡς ὄρεας γέρον.
 σιλ ἔτος μ', ἔδ' ἄν τ' ἰγάθον πλήσειέ με;

ΤΤ 1111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὁδὺ ναι· δις τόσον πῶμα, ὅσον ἂν ἐξ ἄσπευ ῥυῖ.
 σιλ καλὴν γε κρήνην εἶπας· ἡδ' ἄν γ' ἐμοί.
 ὁδὺ βῦλει σε γούσω πρῶτον ἄκρατον μέθυ;
 σιλ δίναιον· ἢ ἔγωμα τ' ὦνὴν καλεῖ.
 ὁδὺ καὶ μὴν ἐφέληκα καὶ ποτὴρ, ἄσπευ μέτα.
 σιλ φέρ' ἐκπάταξον, ὥς ἀναμνηθῶπιών.
 ὁδὺ ἰδ'· Σιλη· πατριάξ, ὥς καλὴν ὁσμὴν ἔχει.
 ὁδὺ ἦδες ἔκ αὐτήν· Σιλη· ὁ μὰ Δί' ἀλλ' ὁσφραίνομαι.
 ὁδὺ γούσαι νῦν, ὥς ἂν μὴ λόγῳ παύης μόνον.
 σιλ βαβαί χορεύσαι παρακαλῆ μὲ ὁ βράχιος.
 ἄ· ἄ· ἄ· ὁδὺ· μῶν τ' ἀρύρητα διεκάνεξέ σε καλῶς;
 σιλ ὥς τ' εἰς ἄκρατος γε τὸς ὄνυχας ἀφίκετο.
 ὁδὺ πρὸς τῷδε μέντοι καὶ νόμισμα δώσομεν.
 σιλ χάλα τ' ἄσπευ μόνον· ἔα τὸ χρυσίον.
 ὁδὺ ἐκφέρετε νῦν τυράματ', ἢ μήλων τόκον.
 σιλ δράσω τάδ', ὀλίγον φροντίσας γε δεσποτῶν.
 ὥς ἐκπείν ἂν κῦλινκα βυλίομην μίαν,
 πάντων Κυκλώπων ἀντιδὺς βοσκήματα,
 ῥίψαι τ' εἰς ἄλμην λυνκάδος πέτρας ἄπο,
 ἅπαξ μεθυοῦσθαι, καταβαλὼν τε τὰς ἐφρῦς.
 ὥς ὅς γε πίνων, μὴ γέγηθε, μαίνεται.
 ἴν' ἐστὶ τὰ τὶ τὸ ῥθὼν ἐξανίσταται.
 μαστὺν τε δραχμὸς, καὶ παρεσκευασμένον,
 φαῦσαι χερσὶν λειμῶνος, ὀρχηστὸς θ' ἅμα.
 κακῶν τε λῆστις, ἥ τ' ἐγὼ κενήσομαι
 τοιόνδε πῶμα, τ' Κύκλωπος ἀμαθίαν,
 κλαίειν κελύων, καὶ τ' ὀφθαλμὸν μέσον.
 ἄκ' Ὀδυσσεὺς διαλαλήσομεν τί σοι.
 ὁδὺ καὶ μὴν φίλοι γε προσφέρεσθε πρὸς φίλον.
 σιλ ἐλάβετε Τροίαν, τ' Ἑλένην τε χειρίαν;
 ὁδὺ· καὶ

ΚΥΚΛΩΥ

ὁδὺ καὶ πάντα γ' οἶκον Γριαμίδων ἐπέροσamen.
 σιλ ἔκιν' ἐπερδὴ τ' νεῶνιν ἔλτε,
 ἅπαντες αὐτ' διεκροτήσατ' ἐν μέρει;
 ἐπῆγε πολλοῖς ἤδετα γαμβρὸν μένη.
 τ' προσότιν, ἢ τὸς θυλάκας τὸς ποιήλους
 περὶ τοῖν σκελοῖν ἰδῶσα, καὶ τ' χρύσειον
 κλοῖον φορῶντα περὶ μέσον τ' αὐχένα,
 ἐξεπλοῖθη, Μενέλεων ἀνθρώπιον
 λῶσιν λιπῶσα. Μηδὰ μὲν γένος ποτὲ
 Φῦναι γυναικῶν ὠφελ', ἢ μή μοι μόνω.
 ἰδὼν τὰδ' ὅ μιν ποιμένων βοσκήματα
 ἀναξ Οδυσσεύ, μνησάων ἀρνῶν τροφαί,
 πικρὰ γάλακτος τ' ἔσσανα τυράμακα,
 φέρεσθε· χωρὶς ὡς τάχιστα ἀντρῶν ἀπο,
 βότρυος ἐμοὶ πῶμ' ἀντιδόντες αὐτοῖον.
 ὁδὺ οἱ μοι Κύκλωφ' ὁδ' ἔρχεται· τί δράσομεν;
 ἀπολώλαμεν ἅ ὧ γέρον· ποῖ χρὴ φυγεῖν;
 σιλ ἔσω πέτρας τῆσδ', ἔπερ' ἀν' λάθοιτέ γε.
 ὁδὺ δεινὸν τόδ' ἔπας ἀρνύων μολεῖν ἔσω.
 σιλ ὁ δεινὸν ἐστὶ καταφυγαὶ πολλὰ πέτρας.
 ὁδὺ ὁ δὴ τ' ἐπεί τ' ἀν' μεγάλα γ' ἢ Τροία σένη,
 εἰ φανξόμεσθ' ἐν ἄνδρα· μυρίον δ' ἔχλον
 Φρυγῶν ὕπνεσιν πολλὰ κίς σὺν ἀσπίδι.
 » Ἀλλ' εἰ θανέιν δεῖ, κατθανὴ μεθ' ἀγενῶς.
 » ἢ ξῶντες, αἶνον τ' πάρος γ' αὖ σώσομεν.
 σιλ ἀνεχε· παρέχε· τί τάδε; τίς ἢ ῥαθυμία;
 κύ τί βασιλιάξειτ' ἢ Διόνυσος τάδε,
 ὁ κρόταλα χαλκῆ, τυμπάνων τ' ἀράγματα.
 πῶς μοι κατ' ἀντρα νεόρονα βλασθήματα,
 ἢ πρόσγε μαστῶς ἔσιν; ἢ χ' ὑπὸ μητέρων

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πλυνράς τρέχουσι· χοινίοις τ' ἐν τάχεσι,
 πλήρω ματυρῶν ἐστὶν ἐξημελγμένον.
 τί φατέ; τί λέγετε; τάχα τις ὑμῶν τῷ ξύλῳ
 δάκρυα μεθήσει· βλέπετ' ἄνω, καὶ μὴ κάτω.
 σιλ ἰδὲ πρὸς αὐτὸ τὸ Δι' ἀνακενύφαμεν,
 καὶ τ' ἄσρα, καὶ τὸ Ωρίωνα δέρομαι.
 κύ ἄριστόν ἐστιν ἂν παρειασμένον;
 σιλ πάρεστιν· ὁ φάρυγξ ἀπρεπὴς ἔσω μόνον.
 κύ ἢ καὶ γάλακτός ῥ' ὅσι κρατῆρες πλείω;
 σιλ ὥστ' ἐκπίθῃ γέ σ' ἢν θέλῃς ἔλον πίθον.
 κύ μήλειον, ἢ βόειον, ἢ μεμιγμένον;
 σιλ ὃν ἂν θέλῃς σύ· μή με καταπίης μόνον.
 κύ ἢ κίς· ἐπὶ γὰρ ἂν ἐν μέσῃ τῇ γαστρί
 πηδῶντες ἀπολέσαιτ' ἂν ὑπὸ τῷ χημάτῳ.
 ἴα, τίν' ὄχλον τόνδ' ὁρῶ πρὸς αὐλίοις;
 λησαί τινες κατέχον, ἢ κλωπες χθόνα.
 ὁρῶ γέ τοι τῶσδ' ἄρνας ἐξ ἀντρῶν ἱμῶν
 σρεπῆαίς λύκοισι σῶμα συμπεπλεγμένους,
 τάνχη τὲ τυρῶν συμμιγῆ, γέροντά τε
 πληγῆαίς πρόσωπον φαλακρόν ἐξωδηκῆστα.
 σιλ ὦ μοι, πυρέσσω συνηκομιμένος τάλας.
 κύ ὑπὸ τῷ; τίς εἰς σὸν κρατὶ ἐπύκτανσεν γέροντα;
 σιλ ὑπὸ τῶνδε Κύκλωφ· ὅτι τάδ' ἐκ ξῶν φέρειν.
 κύ ἐκ ἧσαν ὄντα θεὸν με, καὶ θεῶν ἄπο;
 σιλ ἔλεγον ἐγὼ τάδ'· οἶδ' ἐφ' ἔρχαν τὰ χρήματα.
 καὶ τόν γε τυρὸν, ἐκ ἑῶντος ἡσθιον.
 τὰς τ' ἄρνας ἐξεφορῶντο· λήσαντες δέ σε
 κλωπὶ τριπλήχει, καὶ τὰ τὸν ὀφθαλμὸν μέσσοι,
 τὰ σπλάγχν' ἐφασκον ἐξαμύσασθαι βία,
 μάλιστα γὰρ αὐτὸ νῶτον ἀποβλίψειν σέβειν.

ΚΥΚΛΩΥ

πᾶσι τα συνδύσαντες, ἃς τὰ δώλια
 τῆς νηὸς ἐμβάλλοντες, ἀποδώσῃ τινὶ
 πέτρης μοχλάνειν, ἢ πυλῶνα καταβαλῆν.
 αὐ ἄληθες· ὅτι ἂν κοπίδας ὡς τάχιστα ἴων,
 θήξεις μηχανάρας, ἢ μέγαν φάκελλον ξύλων
 ἐπιθεὶς ἀνάφεις· ὡς σφαγέντες αὐτίκα,
 πλῆκυσιν νηδὺν τῇ ἐμὴν ἐπ' ἀνθρακος
 θερμὴν ἔδοντος δαῖτα τῷ κρεανόμῳ.
 τὰ δ' ἐκ λήβητος ἐφθὰ, καὶ τετηνότα,
 ὡς ἐκ πλεῶς γε δαυτὸς ἰμεροσκόου.
 ἄλλοις λεόντων ἐστὶ μοι θοινωμένῳ,
 ἐλάφων τὲ· χρόνιος δ' εἶμ' ἀπ' ἀνθρώπων βορᾶς.
 σιλ τὰ καὶ ἀνὰ γ' ἐκ τῇ ἡθάδων ὧ δέσποτα,
 ἡδὶ ὄν ἐστιν· ὅτι αὐ νεώτεροι
 ἄλλοι πρὸς ἀντρα τὰ σ' ἀφίκοντο ξένοι.
 οδὺ Κύκλωφ, ἀνέκτισον ἐν μέρει καὶ τῇ ξένων.
 ἡμῶς βορᾶς χρήγοντες ἐμπολὴν λαβῆν,
 σὼν ἄλλον ἀντρων ἡλθομεν νεὼς ἀπο.
 τὸς δ' ἄρνας ἡμῖν ὄντες, ἀντ' ὄντα σκύφας,
 ἀπὸ μπόλα τε, καὶ δίδου, πῖν λαβῶν,
 ἐκὼν ἐκ ὅσι· καὶ δὲν ἦν τῷ βίᾳ.
 ἀλλ' οὗτος, ὅστις ὅδ' ἐν ὧν φησιν, λέγει,
 ἐπεὶ κατελήφθισα λάθρα πωλῶν τὰ σά.
 σιλ ἐγὼ κακῶς ἔξ' ὅλοι· Οδὺ· εἰ φάσομαι.
 σιλ μὰ τῇ Ποσειδῶ τ' τεκόντα σ' ὧ Κύκλωφ,
 μὰ τῇ μέγαν Τρίτωνα, καὶ τῇ Νηρέα,
 μὰ τῇ Καλυψῶ, τὰς τε Νηρέως ἡόρας,
 μὰ θ' ἱερὰ κύματ', ἰχθύων τε πᾶν γένος,
 ἀπὸ μὲν ὧ καλλιπῶν, ὧ νηκλώπιον,
 ὧ δέσποτίσκε, μὴ τὰ δ' ἐξοδᾶν ἐγὼ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ξένοι σοι χρήματα· ἢ καὶ ὥς ἔτοι κακῶς
 οἱ παῖδες ἀπόλινθ', ὅς μάλισ' ἐγὼ φιλῶ.
 αὐτὸς ἔχ'· ἐγὼ τοῖς ξένοις τὰ χρήματα
 περὰντα σ' εἶδον· ἦ δ' ἐγὼ φονδὴ λέγω,
 ἀπόλινθ' ὁ πατήρ μου· τὸς ξένους ἢ μὴ ἀδίκει.
 αὐτὸς φονδεσθ'· ἐγὼ γε τῷδε τῷ Ραδαμάνθυος
 πολλὰ πέπονθα, καὶ δικαιότερον λέγω·
 θέλω δ' ἐρεσθαι· πόθεν ἐπλάσασθ' ὧς ξένοι;
 ποδαποί; τίς ὑμᾶς ἐξεπαίδουσεν πόλις;
 ὁδὺ Ἰθακήσιοι μὲν τὸ γένος· Ἰλίου δ' ἄπο,
 πέρσαντες ἄστυ, πνέουμασι θαλασσίοις
 σὴν γαῖαν ἐξωστήντες, ἥκομεν Κύκλωφ.
 κύ ἡ τῆς κακίης, οἱ μετήλθεθ' ἀρπαγὰς,
 Ελένης Σικεμάνδρου γῆτον' Ἰλίου πόλιν;
 ὁδὺ ἔτοι, πόνον τ' δεινὸν ἐξήντηκότες.
 κύ αἰχρὸν σφάττου μάγ', οἵτινες μίαν χάριν
 γυναικὸς, ἐξεπλάσασθ' ἥς γαῖαν Φρυγῶν.
 ὁδὺ θεῶν τὸ πρᾶγμα, μηδ' ἐν αἰτῷ βροτῶν.
 ἡ μῆς δ' ἐσ' ὧ θεῶν ποντίῃς γενναῖε παῖ,
 ἱκεταύομέν τε, καὶ λέγομεν ἐλευθέρως,
 μὴ τλῆς πρὸς ἄντρα σὺς ἀφιγμένους φίλους
 κτανῆν, βορὰν τε δουρεβῇ θέσθαι γνάθοις.
 οἱ τ' σὸν ὧ νᾶξ πατέρ' ἔχειν νεῶν ἑδρας
 ἥρυσά μεσθα γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς.
 ἱεραὺς τ' ἄθραυστος Ταινάρη μένει λιμὴν,
 Μαλίας τ' ἄκροι καὶ θμῶνες, ἡ τε Σενίη
 Δίᾳς Ἀθάνας σὼς ὑπάρχυρος πέτρα,
 Γεραίστοι τε καταφυγαὶ, τὰ θ' Ἑλλάδος
 δύσφοράν' ἀνείδῃ Φρυγῆν ἐν ἐδῶκα μιν,
 ὧν καὶ σὺ κοινῶ· γῆς καὶ Ἑλλάδος μυχοῖς,

ΚΥΚΛΩΥ

οἰκίς, ὅτ' Αἴτνη τῇ πυρισκίτω πέτρᾳ.
νόμοις ἠθνητοῖς εἰς λόγους ἀποσρέφῃ
ἱκέτας δέχεσθαι ποντίους ἐφθαρμένους,
ξενία τε δύναι, καὶ πέπλοις ἐπαρῆσαι.
καὶ ἀμφιβυπόροισι πηχθέντας μέλη
ὀβελόισι, νηδὺν καὶ γνάθον πλῆσαι σέθεν.
ἄλις ἢ Πριάμω γαῖ' ἐχέρωσ' Ἑλλάδα,
πολλῶν νεκρῶν πῖσσα δορυπετῇ φόνον.
ἀλόχους τ' ἀνάνδρους, γράυς τ' ἀπαιδας ὤλεσεν,
πολίους τε πατέρας· εἰ ἢ τὸς λελεμμένους,
σὺ συμπυρώσας δαῖτ' ἀναλώσῃς πιπρῶν,
ποῖ τρέφεται τις; ἀλλ' ἐμοὶ πῖσ' Κύνελωφ.
πάρες τὸ μάρχον σῆς γνάθου· τὸ δ' ὠσεβὲς
τῆς δύσε βέβας ἀνθελῶ. Πολλοῖσι δ'
Κέρδη πονηρὰ, ξημίαν ἢ μείφατο.
παραινέσαι σοι βύλομαι· τῷ κ' κρεῶν
μηδ' ἐν λίπῃς τῷ δ' ἦν τε τῷ γλῶσσαν δάκνῃς,
νομφὸς γενήσῃ, καὶ καλίστατος Κύνελωφ.
Οὐ πλῆτος ἀνθρώπισκε, τοῖς σοφοῖς θεός.
Τὰ δ' ἄλλα, νόμποι, καὶ λόγων οὐ μορφία.
ἄκρας δ' ἐναλίας, ἃς καθ' ἵδρυται πατήρ,
χαίρειν κελεύω. τί τάδε πρὸς σῆσω λόγῳ;
Ζηνὸς δ' ἐγὼ κεραιῶν ὅν' ἔφρ' ἴσω ξένη,
ἔδ' οἶδ' ὅτι Ζεὺς ἔς' ἐμὴ κρήσων θεός.
ἔμοι μέλει τὸ λοιπόν· ὥς δ' ἔμοι μέλει,
ἄκρσον· ὅταν ἄνωθεν ὀμβρον ἐκχέῃ,
ἐν τῇδε πέτρᾳ, σῆγ' ἔχω σιηνώματα,
ἢ μόχον ὁππὺν, ἢ τι θηριον δάκος,
δαυνύμενος ἐν σέροντι γαστὴρ ὑπ' ἵαν.
ἐπεκτιῶν γάλακτος ἀμφορέα, πέπλον

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πρῶν, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἔριν κτυπῶν.
 ὅταν ἢ βορέας χιόνα θρηϊκίος χέη,
 δοῦραι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν,
 καὶ πῦρ ἀνάβων, χιόνος ἔδην μοι μέλῃ.
 ἢ γῇ δ' ἀνάγκῃ, καὶν θέλῃ, καὶν μὴ θέλῃ,
 τί κτεσσα ποίαν, τὰ μὰ Πάριος βοτά.
 ἂν ἐγὼ ἔτι νιν θύω, πλὴν ἐμοὶ, θεοῖσι δ' ἔτι,
 καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῇδε δαιμόνων.
 » Ως τῷ πῖν γε, καὶ φαγῇ τὸ φῶς ἡμέραν,
 » Ζεὺς ἔστος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσι,
 » Λυπεῖν ἢ μηδὲν αὐτόν· οἱ ἢ τὸς νόμους
 » ἔθεντο, ποιήσαντες ἀνθρώπων βίον,
 » Κλάειν ἄνωγα· τὸ ἐμὴν τύχην ἐγὼ,
 » Οὐ πάύσομαι δρῶν· οὐ, κατεσθίων τέ σε.
 ξενία τέ λήψῃ τοιάδ', ὥς ἄμεμπτος ᾶ.
 πῦρ, καὶ πατρῶον τόνδε λήβητάν, ὅς ξέσας,
 σὴν σάρκα δυσφόρητον ἀμφέξῃ καλῶς.
 ἀλλ' ἔρπετ' εἴσω, τῷ κατ' αὐλίον θεῷ
 ἵν' ἀμφὶ κῶμον πάντες, δαυχῇ τέ με.
 οὐδ' αἶ· αἶ· πόνος καὶ τρωϊκὸς ὑπεξέδυν,
 θαλασσὶς τε· νῦν δ' ἐς ἀνδρὸς ἀνοσίγῃ
 γνώμην κατέχον, ἀλίμενον τε καρδίαν·
 ᾧ Παλλὰς, ᾧ Δία ποινὰ Διογενὲς θεῶν,
 νῦν, νῦν ἄρηξον· κρήσοντας καὶ Ἰλίου
 πόνος ἀφ' ἡμαί, καὶ πῖ κινδύνου βάθρα.
 σύ τ' ᾧ φεινῶν ἀσέρων οἰκῶν ἔδρας
 Ζεῦ, ξενί' ὅρα τάδ'· ἢ καὶ αὐτὰ μὴ βλέπεις,
 ἄλλως νομίσῃ Ζεῦ, τὸ μηδὲν ὦν θεός.
 χθ' ἀνρήας φάρυγγος ᾧ Κύκλωφ,
 ἀνασύνετο χθ' ἄλλος, ὥς ἔτοιμά σοι

ΚΥΚΛΩΥ

ἐφθά, κὶ ὅπῃ, κὶ ἀνθρακίᾳς ἀποχναύειν,
 βρύχειν, κρεωκοπεῖν μέλη ξένων,
 δατυμάλῳ ἐν ἀγίδι καίνόμενα.
 μὴ μοι, μὴ προσίδῃς.
 μόνος μὲν ἡ νόμιξε πορθμίδος σκάφος.
 χαίρετω καὶ αὖτις ἡδε,
 χαίρετω ἡ θυμάτων
 ἀποβώμιος ἀν
 ἔχει θυσίαν Κύκλωφ
 αἰτναῖος, ξενικῶν
 κρεῶν κεχρμένος βορᾶ.
 νηλὴς ὁ τλάμων, ὅστις
 δωμάτων ἐφείστος,
 ξενικὸς ἱκτῆρας ἐκθύς δόμων,
 νόπῳ, βρύχων, ἐφθά τε δαιννύμενος,
 μυσαρροῖσιν ὁδῶσιν
 ἀνθρώπων θέρμ' ἀπ' ἀνθρώπων κρέα.
 ὁδὺ ὦ Ζεῦ, τί λέξω, δὴν ἰδὼν ἀντρων ἔσω,
 καὶ πῖσά, μύθοις ἐκὸς, ὅδ' ἔργοις βροτῶν;
 χὲ τίς ἐς Ὀδυσσεῦ; μῶν γε βοιναῖται σέθεν
 φίλος ἐταῖρος ἀνοσιώτατος Κύκλωφ;
 ὁδὺ διαγὺς γ' ἀβρήσας, καὶ τι βασιλῆος χερσίν,
 οἱ σαρκὸς ἔχον ἐντρεφέστατον πάχος.
 χὲ πῶς ὦ ταλαίπωρ ἦτε πάχοντες τάδε;
 ὁδὺ ἐπὶ πετραίαν τήνδ' ἐσῆλθο μεν χθόνα,
 ἀνέκαυσε καὶ πῦρ πρῶτον ὑψηλῆς δρυός,
 κορμὸς πλατῆας ἐχάρας βαλὼν ἐπὶ,
 τριαγῶν ἀμαξῶν ὡς ἀγῶγιμον βάρος.
 ἔπειτα φύλλων ἐλατίνων χαμαί πετῇ
 ὅσησεν ἀνὴν πλησίον πυρὸς φλογί.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρατῆρα δ' ἐξέπλησεν ὡς δεκάμφορον
 μίσχους ἀμέλξας, λουκὸν ἄχίας γάλα·
 σκύφος τε κιαῦ, παρέθετ' ἄρ' αὖρος τριῶν
 πήχεων· βάθος ἵ, τεσσάρων ἰφάνετο·
 καὶ χάλκεον λέβητ' ἐπέξεσεν πυρί·
 ὀβελὸς τ' ἄκρως ἔκτεκε καὶ μέγας πυρί,
 ξισοὺς ἵδρεπὰν ὦν, ἀλλὰ παλιῦρον κλάδῳ·
 αἰτναῖά τε σφαγῆα πελέκειον γνάθοις·
 ὡς δ' ἦν ἔτοιμα πάντα, τῷ θεοσυγῇ
 δίδου μαγείρῳ· φῶτε συμμάρφας δύω,
 ἔσφαξ' ἐταίρων ἥ ἐμῶν ρυθμῷ τινι·
 τ' ἔκ, λέβητος εἰς κύτος χυλὴν ἔλατον,
 τὸν δ' αὖ, τένοντος ἀρπάσας ἄκρ' ἀποδὲς,
 παίων πρὸς ὀξύν γ' ὄνυχ' ἀπετραῖς λίθον,
 ἐκίεφαλον ἐξέρρανε· καὶ καθαρπάσας
 λάβρω μαχαίρῃ σάρκας, ἐξώπῃ πυρί·
 τάδ' ἄρ' ἀβητ' ἐφῆκεν ἐφέσθαι μέλι·
 ἐγὼ δ' ὀτλήμων δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χέων,
 ἐχρὶ μπιθόμην Κύκλωπι, καὶ δεικνόνων·
 ἄλλοι δ' ὅπως ὄρνιθες, ἐν μυχοῖς πέτρας
 πῆξαντες εἶχον· αἶμα δ' ἔκ' ἐνὶ χροῖ·
 ἐπεὶ δ' ἐταίρων ἥ ἐμῶν πλησθὲς βορᾶς,
 ἀνέπεσε φάρυγγος ἀβέρ' ἐξίθ' βαρύν,
 ἥ σῆλθέ μοι τι θῆον· ἐμπλήσας σκύφος
 μάρωνος αὐτῶ, τῷ δὲ προσφέρω τίγν,
 λέγων τάδ'· ὦ πάτερ ποντίου θεοῦ Κύκλωφ,
 σιέψαι τόδ', οἷον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἄπο,
 θεῖον κομίξῃ πῶμα Διονύσου γένος·
 ὅδ' ἐκπλεως ὦν τῆς ἀναιχύντης βορᾶς,
 ἐδέξατ', ἔσπασεν ἄμυσιν ἐλκύνσας,

ΚΥΚΛΩΥ

καπήνεσ' ἄρας χάρα φίλτατε ξένων,
 καλὸν τ' πῶμα δαιτὶ πρὸς καλῇ δίδως.
 ἡσθέντα δ' αὐτ' ὥς ἐπησέμην ἐγὼ,
 ἄλλην ἔδωκα κύλικα, γινώσκων ὅτι
 τρώσεινιν οἶνος, καὶ δίκην δώσει τάχα.
 καὶ δὴ πρὸς ᾧ δᾶς εἶρπ' ἐγὼ δ' ἐπ' ἐγχείων
 ἄλλην ἐπ' ἄλλη, σπλάγχν' ἐβέρμαινον ποτῶ.
 ἄδει ἢ παρὰ κλάυσιν συνναύταις ἐμοῖς,
 ἄμυσ' ἐπήχει δ' ἄντρον ἐξελθὼν δ' ἐγὼ,
 σιγῇ σε σῶσαι, καὶ μ' ἐὰν βύλη, θέλω.
 ἀλλ' εἴπατ', ἥτε χρήξετ', ἥτ' ὅτ' ἐχρήξετε,
 φάγειν ἀμίκτον ἄνδρα, καὶ τὰ βακχίῃς
 ναῖειν μέλαθρα, Δαναῖδων νυμφῶν μέτα.
 ὃ μὲν ἔνδον σὺς πατήρ, τὰ δ' ἤνεσεν.
 ἀλλ' Ἀσθενὴς καὶ καποκερδαίνων ποτῶ,
 ὥς περ πρὸς ἱεῶν τῇ κύλικι λελημμένος,
 πτέρυγας ἀλύει· σὺ δ' ἢ νεανίας καὶ εἶ,
 σῶθιτι μετ' ἐμῶ, καὶ τ' ἀρχαῖον φίλον
 Διόνυσον ἀναλαβὼν Κύκλωπι προσφερῆ.
 καὶ φίλτατ', ἥ καὶ τήνδ' ἴδοιμεν ἡμέραν,
 Κύκλωπος ἐκφυγόντες ἀνόσιον κῆρα,
 ὥς διὰ μακρῶν τε σίφωνα τε φίλον
 χηράομεν, τὸν δ' ὅν' ἐχομεν καταφαγῆν.
 ὅδ' ἄγε δὴ νῦν, ἣν ἐχῶ τιμωρίαν,
 θηρὸς πανόργου, σῆς τε δουλείας φυγῆν.
 καὶ λέγ', ὥς Ἀσιάδος ὕκ' ἂν ἥδιον τόφον
 κιθάρας κλύοιμεν, ἢ Κύκλωπ' ὀλωλότα.
 ὅδ' ἐπὶ κῶμον ἔρπειν πρὸς κασιγνήτους θέλει
 Κύκλωπας, ἡσθεὶς τῶδε βυκχίῳ ποτῶ.
 καὶ ξυνῆκ', ἐρήμον ξυλλαβῶν, ῥυθμῶσι σιν

ΥΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

σφάξαι μενοινᾶς, ἢ πετρῶν ὥσαι κάτω.

οἶδ' ὅδ' ἐν τοιούτῳ· δόλιος ἢ πιθυμία.

πῶς δαί; σοφὸν τοῖς ὄντ' ἀκῶμεν πάλα.

οἶδ' ὅδ' ἢ αὐτ' τῷ δ' ἀπαλλάξαι λέγων,
ὥς ὅτ' Κύκλωφι πῶμα χρὴ δῦναι τόδε,
μῖνον δ' ἔχοντα βίον τὴν δέως ἄγην.
ὅταν δ' ὑπνώσῃ βακχίῳ νικῶμενος,
ἀκρέμων ἐλαίας ἐστὶν ἐν δόμοισί τις,
ὃν φασγάνῳ τῷ δ' ἐξαποξύνας ἄκρον,
εἰς πῦρ καθήσω· καὶ ὅταν κεικωμένον
ἴδω νιν, ἄρας θερμὸν εἰς μέσῃν βαλὼν
Κύκλωπος ὄφιν, ὅμματ' ἐκτίξω πυρί.
ναυπηγίαν δ' ὥς εἴ τις ἀρμόξων ἀνὴρ
διπλαῖν χαλινῶν, τρύπανον κωπηλατεῖ,
ἔτω κυκλώσω δαλὸν ἐν φασφόρῳ
Κύκλωπος ὄφει, καὶ συναναγῶ κόρας.

ἰὺ· ἰὺ.

γένηθα· μαινέμεθα τοῖς ἐνρήμασι.

οἶδ' ὅδ' ἢ πεῖτα, καὶ σέ, καὶ φίλους, γέροντά τε,
νεὼς μελαίνης κοῖλον ἐμβήσας σιάφος,
διπλαῖσι κώπαις τῇ δ' ἀποσελῶ χθονός.

ἔς ὃν ὅπως ἂν ὥς περ ἐκ σπονδῆς θεῶν
καὶ γὰρ λαβοίμην τῷ τυφλῆντος ὅμματα
δαλῶ· φόνος δ' ἐστὶν κοινὴν εἶν θέλω.

οἶδ' ὅδ' ἢ δειγνῶν· μέγας δ' δαλὸς, ὃν ξυλληπτόν.

ὥς καὶ ἂν ἀμαξῶν ἐκατ' ἀρόμην βάρος,
ἃ τῷ Κύκλωπος τῷ κακῶς ὀλεμένῳ,
ὀφθαλμὸν ὥς περ σφηκίαν ἐκτρίφομεν.

οἶδ' ὅδ' ἢ σιγατέων· δόλον δ' ἐξεπίσταθε.

χ' ὅταν κελύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι
πῆθεσθ'· ἐγὼ δ' ἀνδρας ἀπολιπὼν φίλους,

τῶς

ΚΥΚΛΩΥ

τὸς ἐνδον ὄντας, ὃ μόνος σωθήσομαι.
 καί τοι φύγοι μ' ἄν, καὶ βέβηκ' ἄντρα μυχῶν.
 ἀλλ' ὃ δίκαιον ἀπολιπόντ' ἐμὲ φίλος,
 ξὺν οἷς περ ἦλθον δαῦρο, σωθῆναι μόνον.
 χ^ο ἄγε· τίς πρῶτος, τίς δ' ἐπὶ πρῶτῳ,
 ταχὺς δαλῶ κώπην ὀχμάτας
 Κύκλωπος ἔσω βλεφάρων ὥσας,
 λαμπρὰν ὅφιν διακναίσῃ; Ἡμι· ὧδ' ἐνδοθεν.
 σίγα· σίγα· καὶ δὴ μεθύων
 ἄχαριν κέλαδον μεσιζόμενος
 σκαῖος ἀπώδως, καὶ κλαυσόμενος,
 χωρῆγε πετρίνων ἔξω μελάθρων.
 φέρε νιν κώμοις παιδύτων μεν
 τ' ἀπαίδυτον.
 πάντως μέλλει τυφλὸς εἶναι.
 ἦμ, μακάριος, εἰς οὐιάξ,
 βοτρυῶν φίλαισι πηγαῖς
 ἐπὶ κῶμον ἐκπετασθῆς,
 φίλον ἀνδρ' ὑπ' ἀγκαλίξων,
 ἐπὶ δὲ μνίσιοις τε ξανθὸν
 χλιδανῆς ἔχων ἐταίρας
 μυρόχριστος λιπαρὸς βό
 σφυχον· αὐτὰρ ὃ, θύραν τίς οἴξει μοι;
 κύ πᾶ· πᾶ· πᾶ· πλέως ἦ οἶνα.
 γάνυμαι ἡ δακτύς ἥβης,
 σκάφος δληαῖς ὥς γε μισθῆς,
 ποτὶ σέλμα γαρὸς ἀκρας.
 ὑπάγει μ' ὀχόρτος ἄφρων
 ἐπὶ κῶμον ἦρος ὥραις,
 ἐπὶ Κύκλωπος ἀδελφῆς.

ΥΥ //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φέρε μοι ξείνε, φέρ' ἄσκηον ἐν δόμοις.
 χο καλὸν ὁμμάσι δεδορκώς,
 καλὸν ἐκπερᾶ μελάβρων.
 φιλεῖ τις ἡμᾶς.
 λύχνα δ' ἀμμένα δαΐα, σὸν
 χρόα, χ' ὥς τέρνεα νύμφα
 δροσερῶν ἔσωθεν ἄντρων,
 σεφάνων δ' ἢ μία χρόα
 περὶ σὸν κρᾶτα τάχ' ἔξομιλήσει.
 ὁδὺ Κύκλωφ, ἄκυσσον, ὡς ἐγὼ τῷ βακχίῳ
 τῷ του τρίβων ἔμ', ὃν πιὼν ἔδωκά σοι.
 κύ ὁ βακχίος ἦ, τίς θεὸς νομίζεται;
 ὁδὺ μέγιστος ἀνθρώποισιν ἄς τέρψιν βίου.
 κύ ἐρυγάνω γέν' αὐτ' ἡδέως ἰγώ.
 ὁδὺ τοίοςδ' ὁ δαίμων, ὃ δένα βλάπτει βροτῶν.
 κύ θεὸς δ' ἐν ἄσκηῳ, πῶς γένηθ' οἶνός ἔχων;
 ὁδὺ ὅπως τιθεῖ τις, ἐνθάδ' ἐστὶν ἀπετής.
 κύ ὃ τὸς θεὸς χρήσῃ μ' ἔχεν ἐν δέρμασι.
 ὁδὺ τί δ' εἴ σε τέρψῃ, ἢ τὸ δέρμα σοι πικρόν;
 κύ μισῶ τ' ἄσκηον, τὸ ἦ ποτ' ἐφίλω τίςδε.
 ὁδὺ μένων ἔν' αὐτῷ, πίνε, καὶ θύμει Κύκλωφ.
 κυ ὃ χρήμ' ἀδελφοῖς τῷδε προσδῆναι ποτ' ἔ.
 ὁδὺ ἔχων ἢ αὐτὸς, τι μιώτερος φανῇ.
 κυ διδύς ἢ τοῖς φίλοισι, χρησιμώτερος.
 ὁδὺ πυγμαῖος ὁ κῶμος, λοιδόρον τ' ἔριν φιλεῖ.
 κυ μεθύω μιν. ἔμπας δ' ἔτις ἂν φάσκειέ μου.
 ὁδὺ ὧτ' αἶν, πεπωκότ' ἐν δόμοισι χρή μένειν.
 κύ ἡλίθιος ὅστις μὴ πιὼν, κῶμον φιλεῖ.
 ὁδὺ ὃς δ' ἂν μεθυθεῖς γ' ἐν δόμοις μένῃ, σοφός.
 κύ τί δρῶμεν ὦ Σιληνέ; σοὶ μένειν δοκῇ;
 σιλ δοκῇ.

ΚΥΚΛΩΥ

σιλ δοκῶ τί κ' ἔσ' συμποτῶν ἄλλων Κύκλωφ;
 κύ κ' μὴν λαχνῶδες τῆσδε ἀνθρώπων χλόης.
 σιλ κ' πρόσ γε θάλασος ἡλίου, πίνειν καλόν.
 κλίθιτι νῦν μοι, πλουρὰ θεὸς ἐπὶ χθονός.
 κύ ἰδὲ τί δῆτα τ' κρητὴρ ὅπιός με τίθεις;
 σιλ ὥς μὴ παρών τις καταλάβῃ. Κύ. πίνειν κ' ἔν
 κλέπῳ σὺ βύβη. κάτθες αὐτ' ἄς μέσον.
 σὺ δ' ὦ ξέν' ἀπέτ' νομ', ὅ, τι σε χρὴ καλεῖν.
 ἴδου Οὐτὶν χάριν ἢ τίνα λαβὼν σ' ἐπαίνεσω;
 κύ πάντων σ' ἐταίρων ὕπερον βοιάσομαι.
 ἴδου καλ' ἔγχε γέρας τῷ ξένῳ δίδως Κύκλωφ.
 κύ ἔτος, τί δρᾷς; τ' οἶνον ἐκπίνεις λάθρα;
 σιλ ἔκ, ἀλλ' ἐμ' ἔτος ἔκυσεν, ὅτι καλὸν βλέπω.
 κύ κλαύσῃ, φίλων τ' οἶνον, ἔφιλοντά σε.
 σιλ ναὶ μά Δί', ἐπὶ μὲ φῆς ἐρᾶν ὄντος καλῶ.
 κύ ἔρχε. πλέων ἢ τ' σκύφον δίδω μόνον.
 σιλ πῶς ἔν κ' ἐκράται φέρε διασπινώμεθα.
 κύ ἀπολῆς. δὸς ἔγω. Σιλ. ναὶ μά Δί' ἔπριν ἂν σίγῃ
 σέφανον ἴδω λαβόντα, γένωμαι τ' ἔτι.
 κύ ὦ οἶνοχόος ἄδικοσ. =
 σιλ -ναὶ μά Δί', ἀλλ' ὦνος γλυκύς.
 ἀπομυκτέον δέ σοι γ', ὅπως λήψῃ πιεῖν.
 κύ ἰδὲ καθάρων τ' χεῖλος, ἀετρίχες τέ με.
 σιλ θεὸς δὴ τ' ἀγκῶν αὐρύθμους. κατ' ἔκπιε,
 ὥς περ ὄρεας πίνοντα, χ' ὥς περ ἔκ με.
 κύ ἄ. ἄ. τί δράσεις; Σιλ. ἡδέως ἡμύσισα.
 κύ λαβὼν ξέν' αὐτός, οἶνοχόος γέ με γενῶ.
 ἴδου γινώσκειται γὰρ ἡ ἀμπελος τῇ μὴ χερὶ.
 κύ φέρε, ἔρχεον νῦν. Ὀδυ. ἐρχέω σίγα μόνον.
 κύ χαλεπὸν τόδ' ἔργον, ὅστις ἀντὶνὴ πολύν.
 ἴδου ἰδὲ λαβὼν ἐκπιθί, κ' μηδὲν λίπης.

ΥΥ III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

συνειθανεῖν ἢ σιγῶντα χρὴ τῷ πάματι.
 κὺ πάπαί. Σοφόν γε τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλης.
 ἔδν κἄν ᾧ σπάση γε δαυτὶ πρὸς πολλῇ πολύν,
 τέχνας ἀδιδόν νηδύν, εἰς ὕπνον βαλῆς.
 ἦν δ' ἐκλήπης τι, ξηρανθῇ σ' οὐ βάνχιος.
 κὺ ἰὺ. ἰὺ.
 ὥς ἐξένευσά μοις, ἀκρατος ἡ χάρις.
 ὁ δ' ὕραός μοι, συμμεμιγμένος δοκῇ
 τῇ γῇ φέρεσθαι. τῷ Διὸς ἢ τ' θρόνον
 λούσω. τὸ πάντε δαίμονων ἀγνὸν σέβας,
 ὅ κ' ἂν φιλήσαι μ' αἰ χάριτες περῶσί με.
 αἴλις Γανυμήδην τόνδ' ἔχων ἀναπαύσομαι,
 κἀλλιστὰ νῆτας χάριτας. ἦδομαι δέ πως
 τοῖς παιδικοῖσι μᾶλλον, ἢ τοῖς θήλεσιν.
 σιλ ἐγὼ δ' ὁ Διὸς ἤμι Γανυμήδης Κύκλωφ.
 κὺ ναὶ μὰ Δι', ὃν ἀρπάξω γ' ἐγὼ κτῷ Δαρδάνῳ.
 σιλ ἀπόλωλα παῖδες. χέτλια πείσομαι κακὰ.
 χο μέμφοι τ' ἐρασὴν, κἄν τρυφαῖς πεπωκότα.
 οἵ μοι πικρότατον ὕπνον ὅτομαι τάχα.
 ἔδν ἄγε δὴ Διονύσου παῖδες, ἀνὴρ τέκνα,
 ἔνδον κ' ἀνὴρ τῷ δ' ὕπνῳ παρειμένος,
 τάχ' ἐξ ἀναδ' ὅς φάρυγγος ὠδήσῃ κρέα.
 θαλὸς δ' ἔσωθεν αὐλίων ὠθῇ καπνόν.
 παρὰ ντρέπισται δ' ὅδ' ἐν ἄλλο, πλὴν πυρὸν
 Κύκλωπος ὅφιν. ἀλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔσῃ.
 χο πέτρας τὸ λῆμα, κἀδάμακτος ἔξομεν.
 χώρει δ' εἰς οἶκος, πρὶν τι τ' πατέρα μαθῇ
 ἀπαλλαγμὲν, ὥς σοὶ τὰν θένδ' ἐστὶν ἀπρεπῆ.
 ὅδν Ηφαιστ' ἀναξ αἰτναῖε, γήτονος κακῷ
 λαμπρὸν πυρώσας ὅ μ' ἐμ', ἀπαλλάχθῃ δ' ἄπαξ,
 σύ τ'

ΚΥΚΛΩΥ

σύ τ' ὦ μελαίνης νυκτὸς ἐκπαίδαν μ' ὕπνε,
 ἄκρατος ἐλθέ θηρὶ τῷ θεοσυγῇ,
 κ' μὴ πὶ καλλίσοισι τρωτῆκοῖς πίνοις,
 αὐτόν τε, ναύτας τ' ἀπολέσῃτ' Ὀδυσσεύς,
 ὑπ' ἀνδρὸς, ὃ θεῶν ὕδεν ἢ βροτῶν μέλῃ.
 ἢ τ' τύχην ἡ δαίμων ἠγάσθαι χρεῶν,
 τὰ δαιμόνων, τῆς τύχης ἐλάσσονα.

χο λήφεται τ' τράχηλον
 ἐντόνως ὁ καρκίνος
 τῷ ξένων δαιτυμόνος.
 πυρὶ ἅ τάχα
 φωσφόρος ὀλεῖ νόρας.
 ἤδη δαλὸς ἠνέρα κωμένος
 κρύπτεται εἰς σποδῖαν,
 δρυὸς ἄσπετον ἔρνος.
 ἀλλ' ἴτω Μάρων.
 πραεέτω μαινόμενος.
 ἐξελέτω βλέφαρον
 Κύκλωπος, ὡς πῆ κακῶς.
 κατὰ τ' φιλοκαιοφόρον
 βρόμιον ποθεντὸν εἰσιδεῖν θέλω,
 Κύκλωπος λιπὼν ἐρημίαν.
 ἄρ' ἐς τοσσένδ' ἀφίξομαι;

ιδου σιγάτε πρὸς θεῶν θῆρες, ἥσυχάξετέ,
 συνθέντες ἄρθρα σῶμας. ὕδ' ἐπ' αἶν' ἰώ,
 ὃ σκαρδαμύαειν, ὕδ' ἐπ' αἶν' ἰώ,
 ὡς μὴ ξερεθῇ κακὸν, ἐστ' ἂν ὀμματος
 ὅφ' ἰς Κύκλωπος ἐξαμιλληθῇ πυρὶ.

χο σιγῶμεν ἐγκαταφάντες ἀθέρα γνάθοις.
 ιδου ἄγε νῦν ὅπως ἄψαθε τῷ δαλῶ χερσίν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔσω μολόντες· διαπυρός δ' ἐστὶ καλῶς·
 ἔκιν' σὺ τάξεις ὅστινας πρώτες χρεῶν,
 καὶ τὸ μοχλὸν λαβόντας ἐκκαίειν τὸ φῶς
 Κύκλωπος, ὡσάν τῆς τύχης κοινῶ μεθα.
 χο ἡμεῖς μὲν ἔσομεν μακρότεροι πρὸ τῶν θυρῶν
 ἔσῳτες, ὡθῆν πρὸς τὸ ἔφθαλμον τὸ πῦρ.
 ἡμι ἡμεῖς ὅχλοισι ἀρτίως γενήμεθα.
 εἰδυ ταῦτ' ἐπόνθατ' ἄρ' ἐμοί· χο· τὸς κ' πέδας
 ἔσῳτες ἐσπάρθημεν ἔκ' οἱδ' ἐξότῃ.
 εἰδυ ἔσῳτες ἐσπάρθητε; χο· καὶ τὰ γ' ὀμματα
 μέτεσιν ἡμῶν κόνεως ἢ τέφρας ποθέν.
 εἰδυ ἄνδρες πονηροί, καὶ δὲν οἶδε ξύμμαχοι.
 χο ὅτι καὶ τὸ νῶτον, τὸ ῥάχιν τ' οἰκτεῖρομεν,
 καὶ τὸς ὀδόντας ἐκβαλεῖν ἔβλομαι
 τυττόμενος; αὕτη γίνεται πονηρία.
 ἀλλ' οἶδ' ἐπὶ δὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
 ὡς αὐτόματον τὸ δαλὸν εἰς τὸ κρανίον
 σείχονθ' ὑφάπην τὸ μονῶπα παῖδα γῆς.
 εἰδυ πάσαι μὲν ἦδ' ἐν σὺντα τοῖσιν φύσει·
 νῦν δ' οἶδ' ἀμεινον· τοῖσι δ' οἰκείοις φίλοις,
 χρῆσθαι μὲν ἀνάγκη· χερσὶ δ' εἰ μηδὲν θένεις,
 ἀλλ' ἔν' ἐπεγκέλευγ', ὡς ἐντυχίαν
 φίλων κελυσμοῖς τοῖσι σοῖς κτισώμεθα.
 χο δράσω τάδ'· ἐν τῷ καρὶ κινδυνόσομεν·
 κελυσμάτων δ' ἑκατὶ τυφέτω Κύκλωψ.
 ἰώ· ἰώ· γενναῖότατα ὡθῆτε, σπένδετε,
 ἐκκαίετε τὸ σφρῦν
 θηρὸς τῆς ξενοδαΐα.
 τυφέτω καίετω.
 τὸ Αἴτνας μηλονόμεν

ΚΥΚΛΩΥ

τόρνῳ, ἔλκε, μὴ σ' ἐξοδυνῆς,
δράσῃ τι ματαίον.

- κὺ ὦ μοι· κατὴν θρακῶ μεθ' ὀφθαλμῶ σέλας.
 χο καλὸς γ' ὁ παῖς· μέλλε μοι τόνδε Κύκλωφ.
 κὺ ὦ μοι μάλ', ὥς ὑβρίσμεθ', ὥς ἰλώλαμεν.
 ἀλλ' ὅτι μὴ φύγητε τῆσδ' ἐξω πέτρας,
 χαίροντες, ὅθεν ὄντες· ἐν πύλαισι δὲ
 σταθεὶς φάραγρος, τὰσδ' ἐναρμόσω χείρας.
 χο τί χρεὶ μ' αὐτεῖς ὦ Κύκλωφ; Κὺ· ἀπωλόμην.
 χο αἰχρὸς γε φαίνη. Κὺ· καὶ πὶ τοῖσδ' ἐγ' ἄθλιος.
 χο μεθύων κατέπιες εἰς μέσους τὰς ἀνθρακας.
 κὺ Οὐτίς μ' ἀπώλεσεν. Χο· ἔκ ἄρ' ὅδ' ἡ δίκη.
 κὺ Οὐτίς με τυφλοὶ βλέφαρον. Χο· ἔκ ἄρ' ὅς τυφλός;
 κὺ ὥς δὴ σύ. Χο· καὶ πῶς σύ; τίς σ' ἀνθήει τυφλόν;
 κὺ σκώπτεις· ὅδ' Οὐτίς, πῶς εἶν; Χ· ὅδα μὲν Κύκλωφ.
 κὺ ξένος, ἵν' ὀρθῶς ἐκ μάθης, μ' ἀπώλεσεν.
 ὁ μικρὸς, ὅς μοι δὲς τὸ πῶμα, κατέκασε.
 δεινὸς δὲ οἶνος, καὶ παλαίεσθαι βαρύν.
 πρὸς θεῶν πεφύγχεσ', μένεσ' ἔσω δόμων.
 χο ὅτοι σιωπῇ τὴν πέτραν ἐπήλυθα
 λαβόντες, ἐσήκασι. Κὺ· ποτέρας τῆς χειρός;
 χο ἐν δεξιᾷ. Κὺ· πῶς; Χο· πρὸς αὐτῇ τῇ πέτρᾳ·
 ἔχεις; Κὺ· κακόν γε πρὸς κακῷ τὸ κρυόν
 πάσας κατέκχεα. Χο· καί σε διαφύγχεσιν γε.
 κὺ ὅτ' ἔδ', ἐπεὶ τῆσδ' εἶπας. Χο· ὅταύτη λέγω·
 κὺ πῇ γάρ; Χο· περιάγχεσί σε πρὸς τὰ ριζερά·
 κὺ οἵ μοι· γελῶμαι· κερτομῆτέ μ' ἐν κακοῖς.
 χο ἀλλ' ἔκ' ἐγὼ· ἀλλὰ πρόσθεν ὅτος ἐστὶ σὺ.
 κὺ ὦ παγκράτισε, πῶς ποτ' ἔγ; Οδυ· τηλὺ σέθεν,
 φυλακῆσι φρεσὶ δῶμ' Οδυσεὺς τόδε.

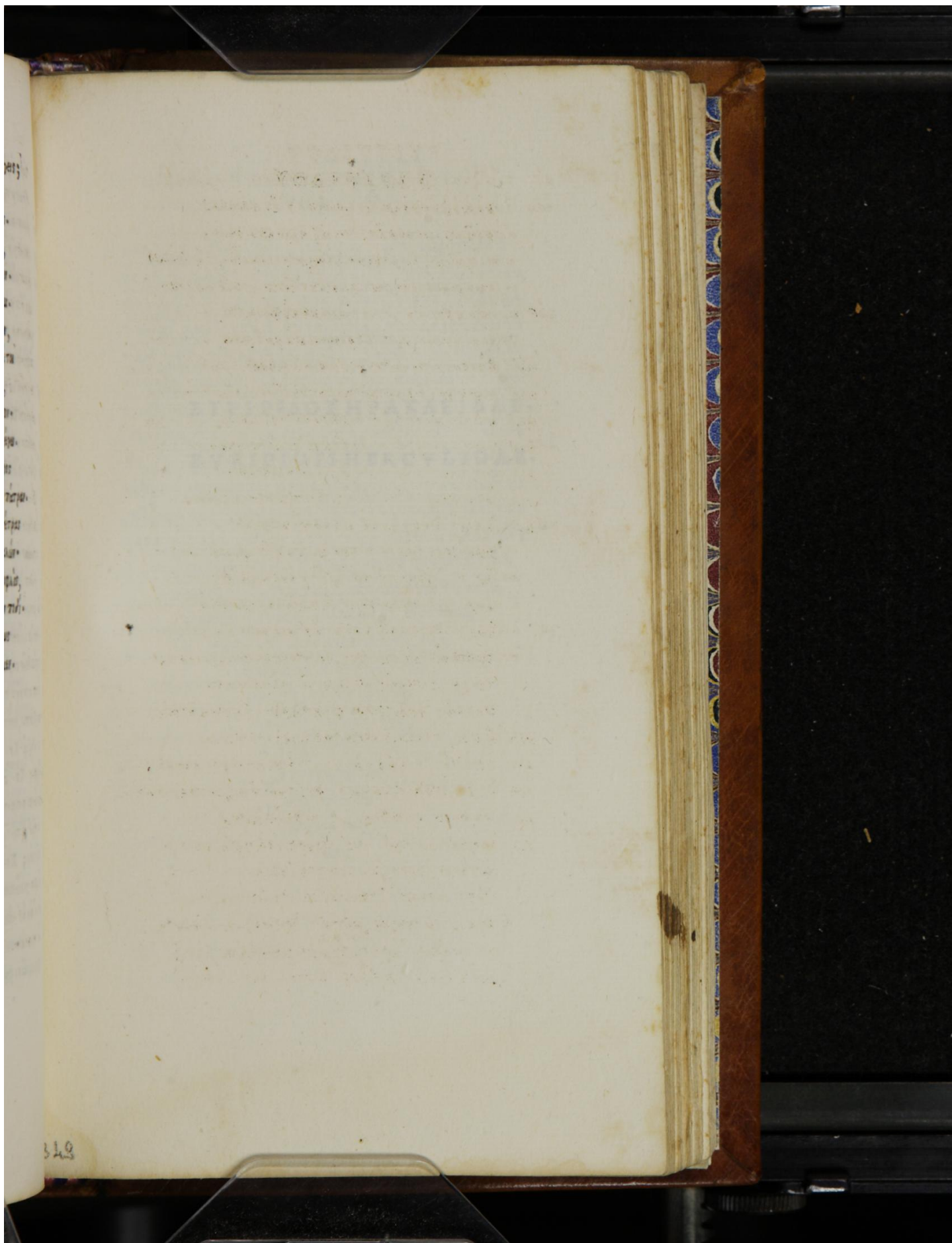
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κὺ πῶς ἤπας; ὄνομα μεταβαλὼν καινὸν λέγεις;
 ὁδὺ ὅπερ γ' ὀφύσας μ' ὠνόμαξ' Ὀδυσεύς.
 δώσιν δ' ἔμελλες ἀντισίου δαίης δίκας.
 κακῶς ἥ ἂν Τροίαν γε διεπυρρῶσάμην,
 εἰ μὴ σ' ἐταίρων φόνον ἐτιμωρῆσάμην.
 κὺ αἶ· αἶ· παλαιὸς χρῆσιμος ἐκπεραίνεται.
 τυφλὴν ἥ ὄφιν ἐκ σέθεν χήσιν μ' ἔφη,
 Τροίας ἀφορμηθέντος· ἀλλὰ καὶ σέ τοι
 δίκας ὑφέξεν ἀντὶ τῶνδ' ἐθέσπισε,
 πολὺν θαλάσῃ χρόνον ἐναυρῶμενον.
 ὁδὺ κλαίειν σ' ἄνωγα· κ' δέδορχ' ὅπως λέγω.
 ἐγὼ δ' ἐπ' ἀκτὰς εἶμι, κ' νειῶς σκάφος
 ἥσῳ πὶ πόντον σικελόν, ἔσ' τ' ἐμὴν πάτραν.
 κὺ ὅδ' ἦτ', ἐπεὶ σε τῆσδ' ἀπορήξας πέτρας
 αὐτοῖσι σὺν ναύτῃσι συντρίψω βαλὼν.
 ἄνω δ' ἐπ' ὄχθον ἔμι, καί περ ὦν τυφλός,
 δι' ἀμφιτρήτος τῆσδε προσβαίνων ποδὶ.
 χο ἤμῃς ἡ συνναῦταί γε τῷδ' Ὀδυσεύς
 ὄντες, τοιοῖπὸν βακχίῳ δυνάσομεν.

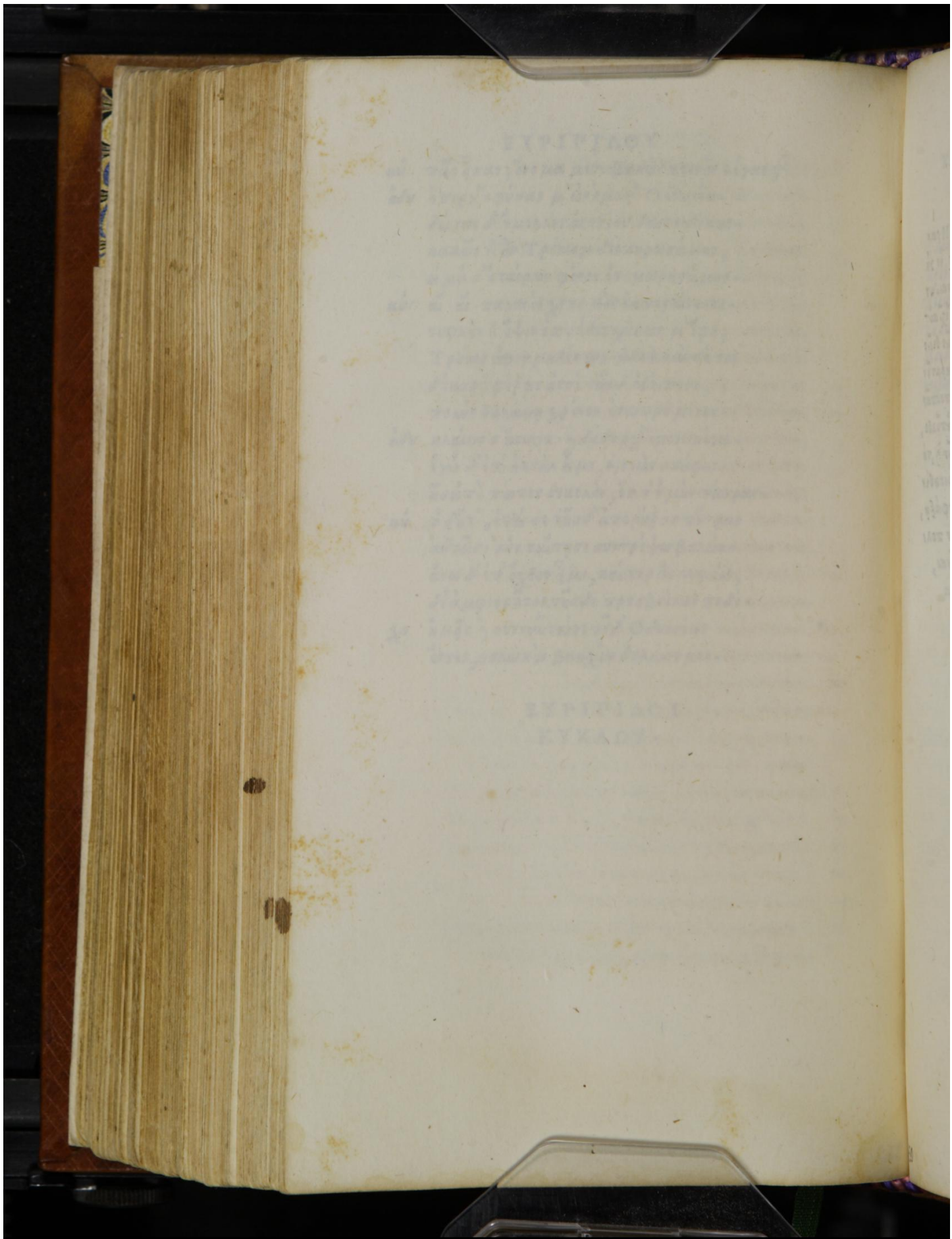
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΚΥΚΛΩΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΚΑΛΙΔΩΝ

Ἰσχυρὸς ὁ γὰρ ἱππὶς ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης
καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης
καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης
καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης
καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΤ.

Ἰσχυρὸς ὁ γὰρ ἱππὶς ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης
καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης
καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης
καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης
καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΤ.

Ἰσχυρὸς ὁ γὰρ ἱππὶς ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

καὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ πόλει ἀνδραγαθὸς ἦν ἡρώδης

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑ
ΚΛΕΙΔΩΝ.

Ἰόλαος υἱὸς τοῦ Ἰφικλέους, ἀδελφιδῆς Ἡρα-
 κλέους. ἐν νεότητι δ' ἐκείνῳ συστρατεύσας, ἐν γή-
 ρα τοῖς ἐξ ἐκείνου βοηθὸς αὐτὸς παρέστη. ἥ δ' αὖτε παῖδων
 ἐξ ἀπάσης ἐλαυνομένων γῆς ὑπ' Εὐρυθέως, ἔχον-
 τὸς ἦλθεν εἰς Ἀθήνας. καὶ κεί προσφυγῶν, τοῖς θεοῖς
 ἔχε τὴν ἀσφάλειαν, Δημοφῶντος τῆς πόλεως κρατῆν-
 τος. Κοπρέως δ' τοῦ Εὐρυθέως κήρυκος ἀποσπᾶν
 θέλοντος τὸς ἰκέτας, ἐκώλυσεν αὐτόν. ὃ δ' ἀπῆλθε,
 πόλεμον ἀπειλήσας προσδέχεσθαι. Δημοφῶν δ', τὴν
 τῶν ὀλιγώρων χρησμάτων αὐτῶν νικηφέρων γεννηθέν-
 των, εἰς Διμήτριον ἀνεστάντην παρθένων σφάξῃ,
 τοῖς λόγοις βαρέως ἔχον. ὅτε δ' ἰδίαν, ὅτε τῶν πολι-
 τῶν τινος θυγατέρα χάριν τῶν ἰκετῶν ἀποκτῆναι,
 δίκαιον ἡγήται. τὴν μαντείαν δ' ἐπρογνοῦσα
 μία τῶν Ηρακλέους παίδων Μακά-
 ρία, τὸν θάνατον ἐκασίως ὑπέ-
 σκη. ταύτην δ' ἐν ἀγνῶσ-
 τι ἀποθανοῦσαν, ἐτίμη-
 σεν. αὐτοὶ δ' τὸς πο-
 λεμῶν ἐπιγόνους
 τες παρόντας,
 εἰς τὴν μά-
 χην ὥρμη-
 σαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ιόλαος.	Θεράπαινα.
Κοπρὺς.	Αλκμήνη.
Χορὸς.	Ἀγγελος.
Δημοφῶν.	Εὐρυθάνς.
Μακαρία.	
Περθέτος.	

Προλογίζει ὁ Ιόλαος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑ
ΚΛΕΙΔΑΙ.

Αλλὰ ποτ' ἐστ' ἐμὸν
π δέδογμένον,
ὅ μ' εὐδίκαιος, τοῖς πέλας
πέφυκ' ἀνὴρ.

ὅδ' εἰς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων ἀναιμένον,
πόλει τ' ἀχρηστὸς, καὶ συναλλάσσειν βαρὺς,
αὐτῷ δ' ἄριστος· οἶδ' αὖ δ' ἔλγῳ μαθὼν.
ἐγὼ δ' αἰδοῖ καὶ τὸ συγγενὲς σέβων,
ἐξὸν κατ' Ἀργὸς ἡσυχῶς ναίειν, πόνων
πλήσων μετέχον ᾧς ἀνὴρ Ἡρακλεῖ,
ὅτ' ἦν μεθ' ἡμῶν· νῦν δ' ἐπεὶ κατ' ἔρανόν
ναίει, τὰ κείνου τέκν' ἔχων ὑπὸ πτεροῖς,
σώσω τάδ', αὐτὸς δέομενος σωτηρίας·
ἐπεὶ δ' αὐτῇ γῆς ἀπὸ πηλᾶχθι πατήρ,
πρῶτον μὲν ἡμᾶς ἤθελ' Εὐρυπύδης κτανεῖν·
ἀλλ' ἐξέδραμον· καὶ πόλιν μὲν οἴχεται,
ψυχὴν δ' ἐσώθη· φάσμα μὲν δ' ἀλώμενοι,
ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν·
πρὸς τοῖς δ' ἄλλοις καὶ τὸδ' Εὐρυπύδης κακοῖς,
ὑβρισμὸς ἐς ὑμᾶς ἡξίωσεν ὑβρίσαι,
πέμπων ὅπῃ γῆς πυκνᾶνοιθ' ἰδρυμένους
κήρυκας, ἐξαίτῃ τε, καὶ ξείρῃ χθονός,
πόλιν προτιμῶν Ἀργὸς, ὅσμικράν φίλων
ἔχθραν γενέσθαι, χ' αὐτ' ἀτυχὲς ἅμα.
οἱ δ' ἀδελφεὶ μὲν τὰ π' ἐμὴν δέδορκότες,
σμικρὸς ἢ τὸ σῶς, καὶ πατρὸς τιτωμένους,
τὸς κρήσοντας σέβοντες, ἐξήρῃσι γῆς·

ἐγὼ δ'

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἐγὼ δ' ἔσθ' ὅτε φόνος συμφάνω τέκνοις,
 καὶ σὺν κακῶς πράσσῃσι, συμπράσσω κακῶς,
 ὁκνῶν προδύναι, μή τις ὧδ' εἴπῃ βροτῶν,
 ἴδ' εἴθ' ἔπειδ' ἡ παισὶν ἔκ' ἐστὶ πατήρ,
 Ἰόλαος ἔκ' ἡ μυνε, συγγενὴς γεγώς.
 πάσης δ' ἡ χώρας Ἑλλάδος τιτῶμενοι,
 Μαραθῶνα, καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθονά,
 ἱκέται καθεξῶ μεθ' αὐβώμοισι θεῶν,
 προσωφελῆσαι πεδ' ἱὰ ἧ τῆσδε χθονός
 διαυδὲς κατοικῆν Οἰσέως παῖδας λόγος,
 κλήρω λαχόντας, ἐκ γένους Πανδρίονος,
 τοῖσδ' ἐγγύς ὄντας ὧν ἑκάτι, τέρμονας
 κλεινῶν Ἀθηνῶν τόνδ' ἀφ' ἰκόμεθ' ὄρον.
 δυοῖν γέροντοισιν ἡ στρατηγῆται φυγή.
 ἐγὼ δ' αὖ μὲν τοῖσδε χηλικαίνω τέκνοις.
 ἡδ' αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς Ἀλκμήνῃ γένος,
 ἔσωθε ναῦ τῆδ' ἀπηγκαλισμένη,
 σώξει νέας ἧ παρθένος αἰδ' ὀμβρα
 ὄχλῳ πελάξῃν, καὶ τι βωμιοσατῆν.
 Ὑλλος δ', ἀδελφοί θ', οἷσι πρεσβύη γένος,
 ζητῶσιν ὅπῃ γῆς πύργον οἰκίῃ μεθα,
 ἢν τῆσδ' ἀπωθώμεθα πρὸς βίαν χθονός.
 ὦ τέκνα, τέκνα, δαῦρο λαμβάνεθ' ἐμῶν
 πέπλων· ἐρῶ κήρυκα τόνδ' Εὐρυδείως,
 σέχοντ' ἐφ' ἡμᾶς· ἔδωκόμεθ' ὕπο,
 πάσης ἀλήτῃ γῆς ἀπεσερήμενοι.
 ὦ μῖσος, εἴθ' ὅλοιο, χ' ὦ πέμψας ἀνὴρ.
 ὥς πολλὰ δὴ καὶ τῶνδε γενναῖα πατρί,
 ἐκ τῆδε ταύτῃ σῶματος ἡγεῖλας κακῆ.
 καὶ ἦν καθῆσθαι τήνδ' ἔδραν καλὴν δοκῆς,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πόλιν τ' ἀφ' ἵχθαι σύμμαχον, καλῶς φρονῶν;
 ὃ γὰρ τις ἐστὶν ὃς πάροιθ' αἰρήσεται
 τὴν σὴν ἀχρῆαν δύναιμι ἀντ' Εὐρυθείας.
 χώρει· τί μοι χθῆς ταῦτ' ἀνίστασθαι σε χρὴ
 εἰς Ἀργος, ὅς σε λαῖσιμος μίνη δίκη.
 10 ὃ δ' ἦτ', ἐπεὶ μοι βωμὸς ἀρκέσει θεῶν,
 ἐλευθέρα τε γαῖ', ἐν ἧ βεβήκαμεν.
 20 βύλει πόνον μοι τῇδε προαθῆναι χερί;
 10 ὅτοι βία γέ μ' ἔδ' ἐτὶ σδ' ἄξις λαβών.
 20 γνώσῃ σύ· μάντις δ' οἶδ' ἄρ' ὃ καλὸς, τάδε.
 10 ὃν ἂν γένοιτο τῷτ', ἐμὺ ξῶντος ποτε.
 20 ἄπαιρ'. ἐγὼ δ' ἔτ' ὅσδε, καὶ σὺ μὴ θέλῃς,
 ἄξω, νομίζων ἔπερ εἰς Εὐρυθείας.
 10 ὦ τὰς Ἀθηναίαις δαρὸν οἰκῶντες χρόνον,
 ἀμύνεθ'· ἱκίεται δ' ὄντες ἀγοραίᾳ Διὸς,
 βιαξόμεσθα, καὶ σέφη μιαινέται,
 πόλη τ' ὄρεσος, καὶ θεῶν ἀτιμία.
 20 ἴα· ἴα· τίς ἡ βοή βωμῷ πέλας
 ἔσκηκε; ποίαν συμφορὰν δέξει τάχα;
 10 ἴδετε τ' γέροντα
 μάλλον ἐπὶ πέδῳ
 χύμενον· ὦ τάλας.
 20 πρὸς τῷ, ποτ' ἐν γῇ πῶμα δύσκητον πιτῆς;
 10 ἴδ' ὧ ξένοι με, σὺς ἀτιμάζων θεῶς,
 ἔλκει βιαίως Ζηνὸς ἐκ προβωμίων.
 20 ἴδ' ἐκ τίνος γῆς ὧ γέρον τετράπλοιν
 ξύτοισιν ἦλθες λαόν;
 ἢ πέραθεν ἄλιω πλάτῃ,
 κατ' ἰχθ' ἐκλιπόντες
 Εὐβοῖδ' ἀκτάν;

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- 10 ὅ νησιώτην ὤξένοι τρίβω βίον,
 ἀλλ' ἐκ Μυκηνῶν σὴν ἀφίγμεθα χθόνα.
 20 ὄνομα τί σε γέρον μυκηναῖος
 ὠνόμαξε λαός;
 30 ἦ Ἡράκλειον ἴσε' πε παρασάτην
 Ἰόλαον; ὃ σῶ μ' ἀκήρυκτον τόδε.
 40 οἶδ' ἔσθ' ἀκύνεος κ' πρίν· ἀλλὰ πῶ ποτ' ἐν
 χερὶ σῶ κομίσεις κόρυς νεοτρεφεῖς φράσον.
 50 Ἡρακλῆς οἶδ' ἔσθ' ἰπῶδες ὤξένοι,
 ἱκέται σέθεν τε, κ' πόλεως ἀφικόμενοι.
 60 τί χρέος; ἢ λόγων πόλεως ἐννεπέ μοι
 μελομένω τυχῶν.
 70 μὴ τ' ἐκδοθῆναι, μῆτε πρὸς βίαν θεῶν
 ἥσων ἀποσπαθέντες εἰς Ἀργεὺς μολῶν.
 80 ἀλλ' οὐ τι τοῖς σοῖς δεσπόταις τάδ' ἀρκέσει,
 οἱ σὲ κρατύντες, ἐνθάδ' αὐρίσκησίν σε.
 90 εἰ κὼς θεῶν ἱκτῆρας αἰδεῖσθαι ξένη,
 κ' μὴ βιάω χερί,
 δαίμωνων ἀπολῆπειν σ' ἔειπεν.
 100 πότνια δὲ Δίη καὶ τάδ' ὅ γ' ἔρρεται.
 110 ἔκπε μπερὺν γῆς τ' ἐσθ' ἐπὶ Εὐρυπύλου,
 κ' δὲ βιάω τῇδε χρῆσομαι χερί.
 120 ἄθεον, ἱκεσίαν μεθεῖναι πόλει
 ξένων πρὸς τὸ πᾶν.
 130 Καλὸν δ' ἐγὼ πρὸς μάτων ἔχην πόδα,
 ἀνδρείας τυχόντα τῆς ἀμύμονος.
 140 ὅ κ' ἐν τυράννῳ τῇσδε γῆς φράσαντά σε
 χρεὶν ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βιάξενος
 θεῶν ἀφέλκειν· γῆν σέβει τ' ἐλευθέραν.
 150 τίς δ' ἐστὶ χώρος τῇσδε, καὶ πόλεως ἀναξ;

ΦΦ 1111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

χ^ο ἐδλῆ πατρός παῖς Δημοφῶν ὁ Θεσίεως·
 κ^ο πρὸς τόνδ' αἰὼν τις ἄρα τῷδε τῷ λόγῳ
 μάλις ἂν εἴη· τὰλλα δ' εἴρηται μάτην·
 χ^ο κ^ι μὴν ἴδ' αὐτὸς ἔρχεται, σπονδὴν ἔχων,
 Αἰάμας τ' ἀδελφός, τῶνδ' ἐπήνοσι λόγων·
 δ^η ἐπὶ περ' ἴφθις πρέσβυς ὢν, νεωτέρως
 βοήδρο μῆσας τήνδ' ἐπ' ἐχάραν Διός,
 λέξον τίς ὅχλον τίνδ' ἀθροίζεται τύχῃ·
 χ^ο ἱκέται καθύπνουν παῖδες οἷδ' Ἡρακλῆυς,
 βωμόν κατασέφαντες, ὥς ὄρας ἄναξ,
 πατρός τε πῖσος Ἰόλῃος παραστάτης·
 δ^η τί δ' ἦτ' ἱνυμῶν ἦδ' ἰδῆτο συμφορά;
 χ^ο βίαν νιν ὅτος τῆσδ' ἀπ' ἐχάρας ἀγειν
 ξητῶν, βοὴν ἔσῃσε, καὶ σφιλεν γόνυ
 γέροντος, ὥστε μοι βαλῆν οἴκτω δάκρυ·
 δ^η κ^ι μὴν σολὴν γ' ἑλληνα, κ^ι ῥυθμόν πέπλων
 ἔχει· τὰ δ' ἄλλα, βαρβάρῃ χερὶς τάδε·
 σὸν δ' ἡ φράξεν ἐστὶ, μὴ μέλλῃν τ' ἐμοί,
 ποίῃς ἀφῖξαι δαῦρο γῆς ὄρεσι πῶν·
 κ^ο ἀργῆος ἧμι· τὸτο κ' θέλεις μαθεῖν·
 ἐφ' οἷσι δ' ἤκω, καί περ ὕλινθιν θέλων,
 πέμπῃ Μυκηνῶν δαῦρό μ' Εὐρυπύλοιο ἀναξί,
 ἄξοντα τῷδε· πολλὰ δ' ἤλθον ὧ ξένη
 δίκαι' ὁμαρτῇ δρᾶν τε, κ^ι λείπειν ἔχωρ·
 ἀργῆος ὢν κ' αὐτὸς, Ἀργείος ἄγω,
 ἐκ τῆς ἐμαυτῷ τῶτος δραπετάς ἔχωρ,
 νόμοισι τοῖς ἐκείθεν ἐφηρισμένους
 θανῆν· δίκαιοι δ' ἐσμέν οἰκῶντες πέλιν,
 αὐτοὶ καθ' αὐτὴν κυρίας κραίνειν δίκας·
 πολλῶν γ' ἡλλων ἐστὶς ἀφισγμένων,

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἐν τοῖσι δ' αὐτοῖς τοῖσιν ἴσταμιν λόγοις,
 καὶ δέεις ἐτόλμησ' ἰδία προθέσθαι κακά·
 ἀλλ' εἴ τι ν' ἔς σε μωρίαν ἴσκει μένοι,
 δαῖρ' ἤλθον ἐς κίνδυνον, ἐξ ἀμυχάνων
 ῥιπῆντες, εἴτ' ἔν, ἥτε μὴ γενήσεται·
 ὃ κ' φρενὴρ γ' ὄντα σ' ἐλπίξασί πε
 μόνον τοσαύτης, ἣν ἐπῆλθον Ελλάδος,
 τὰς τῶνδ' ἀβύλως ξυμπορὰς κατοικτίσεις·
 φέρ', ἀντίθεος κ', τὸ σδέ γ' εἰς γαῖαν παρῆς,
 ἡ μᾶς τ' ἰάσας ἐξάγειν, τί κερδανῆς;
 τὰ μὲ παρ' ἡμῶν, τοιάδ' ἐστὶ σοι λαβῆν·
 Ἀργεὺς τοσὴνδε χεῖρα, τήν τ' Εὐρυθείως
 ἰχὺν ἀπάσαν τῇδε προθέσθαι πόλει·
 ἦν δ' ἔς λόγους τε, καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίσματα
 βλέψας πεπανθῆς, ἔς πάλιν καθίσταται
 δορὸς τ' πρᾶγμα· μὴ κ' ὡς μεθύσομεν
 δόξης ἀγῶνα τόνδ' ἄτερ χυλνικῶ·
 τί δ' ἦτα φήσεις; ποῖα πεδὶ ἀφαιρεθεῖς,
 Τυρινθίοις θῆς πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν;
 ποίοις δ' ἀμύνων συμμάχοις; τίνος δ' ὕπερ
 θάψας νεκρὸς πεσόντας; ἢ κακὸν λόγον
 κτήσῃ πρὸς ἀσπῶν, ἃ γέροντος ἔνεκα
 τύμβου τὸ μὴ δ' ἐν ὄντος ὥς ἃ πένν' ἔπος,
 παίδων τε τῶνδ' εἰς ἄντλον ἐμβήσῃ πόδα·
 εἰρῆς τὸ λῶσυν ἐλπίδ' ἀρήσειν μόνον;
 καὶ τὸ πολλῶν παρόντος ἐνδείεις·
 κακῶς κ' Ἀργείοισιν οἶδ' ὠπλισμένοι,
 μάχονται ἀνηβήσαντες, ἃ τὸ τό σε
 ψυχὴν ἐπαίρει· χ' ὧν μίσω πολὺς χρόνος,
 εἰ ὃ διεργαζῆτ' ἄν· ἀλλ' ἐμοὶ πιθεῖ,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δὸς μὴδ' ἐν· ἀλλὰ τὰ μ' ἔων· ἀγὼν ἐμὲ,
 κτῆσαι Μυκῆνας· μὴδ' ὅπερ φιλῇ τε δρᾶν,
 πάθης σὺ τὸτο, τὸς ἀμείνονας παρὼν
 φίλους ἐλέσθαι, τὸς κακίονας λάβης.
 τίς ἂν δίκην κρίνοιν, ἢ γνώμῃ λόγον,
 πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
 ἀναξ, ὑπάρχει καὶ τόδ' ἐν τῇ σῇ χθονὶ
 εἰπὴν, ἀκῆσαι τ' ἐν μέρει πάρεστί μοι.
 καὶ δὲ μ' ἀπώσσει πρόσθεν, ὥς περ ἄλλοθεν.
 ἢ μῖν ἢ καὶ τῷδ' ὅδ' ἐν ἐστὶν ἐν μέρει.
 ἐπὶ δ' Ἄργος ὅδ' ἐν ἐστὶν ἢ μῖν ἔτι
 ψήφῳ δοκῆσαν, ἀλλὰ φόνον μιν πάτραν,
 πῶς ἂν δικάωσ' ὡς Μυκηναίους ἄγοι,
 ὡδ' ὄντας ἡμᾶς, ὅς ἀπῆλασε χθονὶς;
 ξένοι γὰρ ἐσμεν· ἢ τ' Ἑλλήνων ὄρον
 φόνον δικάωτ', ὅστις ἂν τάργος φύγοι.
 ὅκον Ἀθῆνας γ', ὅκον Ἄργων φόβον
 τὸς Ἡρακλῆος παῖδας ἐξελώσι γῆς.
 ὅ γάρ τι τραχὺς ἐστίν, ὅδ' ἀχαικὸν
 πόλιν δ' ἐμὴν, ὅθεν σὺ τὸνδε, τῇ δίκη καὶ ὅδ',
 τὸ δ' Ἄργος ὀγκῶν οἰάπερ καὶ νῦν λέγεις,
 ἤλαυνες ἰκέτας βοῶντας καὶ θιμένους.
 εἰ δ' ἐπὶ τὸδ' ἔσαι, καὶ λόντος κρίνεις σὺς,
 ὅκον δ' Ἀθῆνας τάσδ' ἐλευθέρους ἔτι.
 ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα, καὶ φύσιν,
 θνήσκειν θελήσας· ἢ δ' αἰχμῇ βάρος
 τῷ ξῆν παρ' ἐοθλοῖς ἀνδράσι νομίζεται.
 πόλιν μὰρ κεί· καὶ δ' ἐπὶ φθονον
 λίαν γ' ἐπαινεῖν ἐστὶ· πολλὰ κίς δ' ἐδὴ
 καὶ νῦν βαρυνθῆς, οἶδ' ἄρα γ' αἰνέμενος.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

σοὶ δ' ὡς ἀνάγκη τῆσδε βύλομαι φράσαι
 σῶσθαι, ἐπεὶ περ τῆσδε προσαιτῆς χθονός.
 Πιτθῶν μὲν ἐστὶ Πέλοπος· ἐκ δὲ Πιτθίδος,
 Αἰθρα πατὴρ δ' ἐκ τῆσδε γεννᾶται σέθεν
 Θησῆος· πάλιν δὲ τῶνδ' ἀναιμί σοι γένος.
 Ἡρακλῆος ἦν Ζηνός, Αλκμήνης τε παῖς.
 κείνῃ δὲ Πέλοπος θυγατρός· αὐτὰν ἐφίω
 πατὴρ ἂν φησὶ σὸς τε, καὶ τῶν γεγώς.
 γένος μὲν ἡμεῖς ὥδε τοῖσδε Διμοφῶν.
 ἀδ' ἐκ τῆς ἡδὴ τῆς προσήκοντός σε δέῃ,
 τίσαι λέγω σοι παῖσι· φημὶ γὰρ ποτε
 σύμπλως γενέσθαι τῶνδ' ὑπασιζών πατρί
 ξωστῆρα Θησῆϊ τὸ πολυκτόνον μέτα,
 ἅδ' αὖ τ' ἐρυμνῶν ἐξανήγαγεν μυχῶν
 πατέρα σόν· Ἑλλὰς πάντα τῶτο μαρτυρεῖ.
 ὧν ἀντιδῶναι σ' οἶδ' ἀπαιτῆσι χάριν,
 μήτ' ἐκδοθῆναι, μήτε πρὸς βίαν θείων,
 τῶνδ' ἀποσπαθέντες ἐκπεσεῖν χθονός.
 σοὶ δ' ἔτ' αἰχρὸν χωρὶς, ἐν τε πόλει κακόν,
 ἐκείνας ἀλήτας, συγγενῆς· οἵ μοι κακῶν.
 βλέπον πρὸς αὐτὸς βλέπον, ἔλκεσθαι βίᾳ.
 ἀλλ' ἄντο καὶ σε, καὶ κατασέφω χερσίν.
 καὶ πρὸς γένος, μηδ' αὖ μῶς ἀτιμάσης
 τῆς Ἡρακλῆος παῖδας εἰς χέρας λαβών.
 γενεὴ δὲ τοῖσδε συγγενῆς· γενεὴ φίλος.
 πατὴρ· ἀδελφός· δεσπότης· ἅπαντα δ'
 ταῦτ' ἐστὶ κρείων, πλὴν ὑπ' Ἀργείοις πεσόν.
 ὧν κτερ' ἀνέστας τάδε συμφορὰς ἀναξ.
 τῶνδ' ἀνένειαν τῆς τύχης νικωμένην,
 νῦν δὲ μάλιν ἐσθλόν· οἶδ' ἔτι πατρός

20

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἑσθλὸν γεγῶτες, δυστυχῶς ἀναξίως.

- δὴ τρία μ' ἀναγκάξουσι συμφορᾶς ὁδοί
 Ἰόλαε, τὴς σὺς μὴ παρώσασθαι ξένους.
 τὸ μὲν μέγιστον, Ζεὺς, ἐφ' ᾧ σὺ βωμίους
 θαυῆς, νεοσσὼν τήνδ' ἔχων πανήγυριν.
 τὸ συγγενές τε, καὶ τὸ πρὸ φέλειν, καλῶς
 πράσσειν παρ' ἡμῶν τὴσδε πατρῶαν χάριν.
 τό, τ' αἰχρὸν, ὅπερ δὲ μάλιστα φροντίσαι.
 εἰ δὲ παρήσω τόνδε συλλαῶσαι βίᾳ
 ξένος πρὸς ἀνδρὸς βωμόν, ὅν ἐλεύθερον
 οἰκῆν δοκήσω γαῖαν. Ἀργείοις δ' ὀκνῶ
 ἱκέτας προσθῆναι. καὶ τὰ δ' ἀγχόνης πέλας.
 ἀλλ' ὥφελος ἢ ἀντυχέστερον μολῆν.
 ὅμως, καὶ νῦν μὴ τρέσῃς, ὅπως σέ τις
 σὺν πασι βωμῷ τῷδ' ἀποπάσῃ βίᾳ.
 σύ δ' Ἀργὸς ἐλθὼν, ταῦτά τ' Εὐρυπύρρον φράσον,
 πρὸς τοῖσδ' ἔτ' εἴ τι τοῖσι γ' ἐγκαλέξένοις,
 δίκησιν κυρήσει. τὴσδε δ' ὅν ἄξιός ποτέ.
 καὶ ἢν δίκαιον ἦ τι καὶ νικῶ λόγῳ;
 δὴ καὶ πῶς δίκαιον ἦ ἱκέτην ἀγῆν βίᾳ;
 καὶ ἢν ἐμοὶ τὸ δ' αἰχρὸν, ἀλλὰ σὺ βλάβος.
 δὴ ἐμοί γ', ἐάν σοι τὴσδ' ἐφέλκεσθαι μέθω.
 καὶ σὺ δ' ἐξ ὀρίξε. καὶ τ' ἐκθῆν ἄξιό μεν.
 δὴ σκαλὸς πέφυκας, τῷ θεῷ πλέον φροτῶν.
 καὶ δ' αὖρ ὥς εἰσὶν τοῖς κακοῖσι φανιτέον.
 δὴ ἅπασιν κοινὸν ῥῦμα δαιμόνων ἔδρα.
 καὶ ταῦτ' ὅς δοκήσῃ τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.
 δὴ ὅν ἐγὼ τῶνδ' ἐνθάδ' ἄμ' ἡνύριος.
 καὶ βλάπτων ἐκένους μηδ' ἐν, ἂν σὺ σωφρονῇς.
 δὴ βλάπτει δ' ἐμὴ γὰρ μὴ μισαίνοντος θεῶς;

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

- κ^ο ὃ βύλο μάσει πόλεμον Ἀργείοις ἔχιν.
 δ^η καὶ γὰρ τοῖσ' αὐτοῖς τῶνδε δ' ὃ μεθήσομαι.
 κ^ο ἄξω γὰρ μέντοι τῶνδε ἐμὸς ἐγὼ λαβὼν.
 δ^η ὃ κ' ἄρ' ἐς Ἀργεὺς ῥαδίως ἄπει πάλιν;
 κ^ο περὶ ῥωμένος δ' ἡ τῆς αὐτῆς ἔσομαι.
 δ^η κλαίων ἄρ' ἄφ' ἡ τῶνδε, κ' ἐς ἀμβολίας.
 χ^ο μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσεις θένειν.
 δ^η ἢ μήν' οὐ κήρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται.
 χ^ο ἄπειθε κ' οὐ, τῶνδε μὴ θίγης ἄναξ.
 κ^ο σείχω· μίαν δ' αἰχμὴν ἔχοντες μάχη.
 ἤξω δὲ πολλὴν Ἀρεὸς ἄργεον λαβὼν
 πάγχυαλον αἰχμὴν δ' αὖτο· μυρίοι δὲ με
 μένουσιν ἀσπίδες, Εὐρυπύλαι τ' ἄναξ
 αὐτὸς στρατηγῶν· Ἀλκίβητος δ' ἐπ' ἐχάτοισ
 κεραιδοῶν τὰνθένδε, τέρμασιν μένειν.
 λαμπρὸς δ' αἰχμῶν σὺν ὕβριν, φανήσεται
 σοί, καὶ πολίταις, γῆ τε τῆςδε, κ' φυτοῖς.
 μάτην δ' ἢ βιν ὧδ' ἐγὼ κενώμεθα
 πολλὴν ἐν Ἀργεὶ, μὴ σε τι μωρὸν μένοι.
 δ^η φθόρε· τὸσόν δ' Ἀργεὺς, ὃ δέδοικ' ἐγὼ.
 ἐνθένδε δ' ὃ κ' ἐμελλες αἰχμῶν ἐμὲ,
 ἄξω γὰρ βίαν τῶνδε· ὃ δ' Ἀργέων πόλει
 ὑπήκοον τήνδ', ἀλλ' ἐλευθέραν ἔχω.
 χ^ο ὥρα προνοεῖν, πρὶν ὅροις τελέσσαι
 στρατὸν Ἀργέων· μάλα δ' ὀξὺς Ἀρης
 ὁ Μυκηναίων· ἐπὶ τοῖσι δ' ἡ μάλλον ἐπ' ἡ πρίν.
 πᾶσι δ' ὅτος κήρυξ νόμος,
 δὴς τὸσα πυρρὴν τ' ἰνὸν μένων.
 τὸσάντι λείπειν βασιλεῦσι δοκεῖς,
 ὥς δ' ἄν' ἐπ' αὖτις, κ' παρὰ μικρὸν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φυχήν ἦλθε διακινᾶσαι.

20 Οὐκ ἔστι τῷδε παισὶ κάλλιον γέρας,
 21 ἢ πατὴρ ἐσθλὸν ἀγαθὸν πεφυκέναι,
 22 γαμεῖν τ' ἀπ' ἐσθλῶν. ὅς ἢ νικηθὲς πάθῃ
 23 κακοῖς ἐκοινῶνησεν, ἢ ἐπαινέσῃ,
 24 τέκνοις ὄντος ἢ νέχ' ἡδονῆς λιπεῖν.
 25 τὸ δυσυχὲς δ' ἢ γένει ἀμύνεται
 26 τῆς δυσγενείας μάλλον. ἢ μής δ' ἐκ κηκῶν
 εἰς τῶχατον πεισόντες, ὄρομεν φίλους
 κ' ἐγγυγγὲς τῶσδ', οἳ τοσῶσδ' οἴκῳ μένης
 Ἑλληνίδος γῆς, τῶνδε πρῆσσαν μόνοι.
 δ' ὅτ' ὦ τέκν' αὐτοῖς χεῖρα δεξιάν, δ' ὅτε
 ὕμεις τε παισὶ, κ' πέλας προσέλθετε.
 ὦ παῖδες, ἦς ἢ πείραν ἔλθωμεν φίλων.
 ἦν δ' ἔν ποθ' ἢ μῖν ἴσος εἰς πάτραν φανῇ,
 κ' δώματ' οἰκῆσθε, κ' τι μᾶς πατὴρ,
 σωτήρας αἰεὶ κ' φίλους νομίζετε,
 κ' μή ποτ' εἰς γῆν ἐχθρὸν ἀρεσθαι δόρυ,
 μεμνημένοι τῶνδ'. ἀλλὰ φιλάτην πόλιν
 πασῶν νομίζετ'. ἄξιον γ' ὕμῖν σέβειν,
 οἳ γῆν τοσὴνδε, κ' πελασγικὸν λιῶν,
 ἢ μῶν ἀπὸ πηλάξαντο πολεμίους ἔχον,
 πῶχ' ὅς ἀλήτας ἡσορῶντες ἀλλ' ὅμως
 ἢ ἐξέδωκαν, ἢ δ' ἀπὸ πηλάσαν χθονός.
 ἐγὼ δ' ἢ κ' ζῶν, κ' θανὼν ὅταν θάνῃς,
 πολλῶ σ' ἐπαίνῳ Θεσέως ὦτάν πέλας,
 ὕψιλόν αἶρω. κ' λέγων τάδ', ἀφραγῶ,
 ὥς δ' ἔδ' ἐξω, κ' τέκνοισιν ἤρκεσας
 τοῖς Ἡρακλείοις. ἀγενὴς δ' ἂν Ἑλλάδα
 σώξῃς πατρώαν δόξαν. ἐξ ἐσθλῶν ἢ φύς,

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ὅθεν κακίων τυγχάνεις μεγάλῃ πατρίδι,
παύρων μετ' ἄλλων· ἐνὰ δ' ἐν πολλοῖς ἴσως
σῦροις ἀν', ὅστις ἐστ' ἐμὴ χάρις πατρός.

20 ἀφ' ὧν ἔστι γὰρ τοῖς ἀμυχανοῖς
σὺν τῷ δινάμῳ βύλεται πρῶτον
τοιαῦτα πόδας δὲ μυρίους ὑπὲρ φίλων,
ἦνεκεν. κινῶν τὸν δ' ἀγῶν' ὅρῳ πέλας.

ὅτι σοὶ τ' αὐτὸ ἐλέγκται· καὶ τὰ τῶνδ' αὐχρῶν ἕρον,
 τοιαῦτ' ἔσεσθαι· μνημονεύσθ' ἢ χάρις.
 καὶ γὰρ καὶ ἀπὸν σάλλογον ποιήσομαι.

τάξω δ' ὅπως αὖ τ' Μυκηναίων στρατὸν
πολλῇ δέλωμαι χερσὶ· πρῶτα δὲ σκοπὸς
πέμψω πρὸς αὐτὸν, μὴ λάβῃ με προαπεισών.

ταχὺς ἔσται ἅρχει πᾶς ἀνὴρ βοηθός.

μάντεις τ' ἀθρήσας θύσομαι· σὺ δ' εἰς δόμους
σὺν πασι γῶρη, Ζηνὸς ἐσχάραν λιπῶν.

εἰσὶν δ' οἱ σὺν, καὶ ἐνὶ θυράῳ ᾧ,
μέριμναν ἔχουσ' ἀλλ' ἴθ' ἦς δόμος γέρον.

ε' ο υκ ἀν λῖποιμι βωμόν· ἐξέμεθα δὴ
ἐκείναι μένοντες ἐνθάδ' οὐ πράξει πόλιν.

ἔταν δ' ἀγῶνος τῷ δ' ἀπαλλαχθῆς καλῶς,
ἵμεν πρὸς οἴκου· θεῶισι δ' ὕψι καὶ ἰοσι

χρῶμεθα συμμάχοισιν Ἀργείων, ἄναξ.
 Ζῆτ'. Ἡρα προσάτει Διὸς δάμαρ.

ἡμῶν δ' Ἀθηνᾶ· φημι δ' ἴς ὑπ' ἀξίαν
κατ' ἄρ' ὑπάρχειν· θεῶν ἁμείνων τυχεῖν.

Νικωμένη ἔ Παλλὰς, ὅκ ἀνέξεται.

σὺ πλεον' ἔμελονται
ἐξ' Ἀσκάθης ἔπελθων.

VER

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μεγαληγορίασι δέ γ' ἐ μᾶς
φρένας ὑφοβήσεις,
μή πως ταῖς μεγάλαισιν ὕτω
καὶ καλλιχόροις Ἀθάναις
εἴη· σὺ δ' ἄφρων, ὅτ' Ἀργεῖ
Σθενέλα τύραννος,
ὡς πόλιν ἰλθὼν ἐτέραν
ὑδὲν ἰλάσων Ἀργεὺς
θεῶν ἱκτῆρας ἀλάτας,
καὶ ἐμᾶς χθονὸς ἀντεχομένους
ξένους ὦν, βιάίως
ἔλκεις, ὅ βασιλεύσιν ἔξας,
ἢ ἄλλο δίκαιον ἧπών·
πᾶν ταῦτα καλῶς ἀνέη·
πᾶρ' ἀφρονέσιν·
εἰρήνη μ' ἐμοί γ' ἀρίσκει·
σὺ δ' ὦ κακὸ φρων ἀνάξ,
λέγω εἰ πικρὴν ἔξεις·
ἢ χ' ὕτως ἀδοκέεις κυρήσεις·
ἢ σοὶ μόνῳ ἔγχεος, ὅδ' ἴ
τέα κατὰ χηλὸς ἐστίν,
ἀλλ' ὅ πολέμων ἱρασάς,
μή μοι δορὶ συναράξης
τὰν ἀνδρείων ἔχυσαν
πόλιν, ἀλλ' ἀνάγκη·
ὦ πά, τί μοι σύννοϊαν ὁμμασι φέρων
ἦκεις, νέον τι πολέμιων λέγεις πέρι;
μέλλουσιν, ἢ πάρεσιν, ἢ τί πυνθάνη;
ἢ γὰρ τι μὴ φάνηται κήρυκος λόγος·
εἴ ἔστι στρατιγὸς, ἀντυχὴς τὰ πρὸς θεῶν

ἔστι

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ἐστὶν σάφ' οἶδα· καὶ μάλ' ἔσμι κερὸν φρονῶν
 ἢ τὰς Ἀθῆνας· ἀλλὰ τ' φρονιμάτων,
 ὃ Ζεὺς κολαῖσθ' ἔαυτον ὑπερφρόνων.
 ἦ κει σφάτου μ' ἀργεῖον, Εὐρυθέλεις τ' ἀναξ.
 ἐγὼ νῦν αὖτ' εἶδον· ἀνδρὰ ἢ χρεῶν
 ὅστις σφρατιγὴν φισ' ἐπίστασθαι καλῶς,
 ἢ κ' ἀγγέλοισι τὸς ἐναντίους ὁρᾶν.
 πεδί' αἰετ' ἔνθ' εἰς τὸδ' ἔνθ' ἐφ' ἡμέτω
 σφάτου· Λεπάρων δ' ὀφρύην καθήμενος,
 σκοπεῖ· δόκῃσιν δ' ἡ τοδ' ἂν λέγοιμί σοι.
 ποῖα προσάξει σφρατόπεδον τανῦν δορός,
 ἐν ἀσφαλεῖ τε τῇδ' ἰδρύσεται χθονός.
 καὶ τὰ μὰ μέντοι πάντ' ἀρηρ' ἤδη καλῶς.
 πόλις τ' ἐν ὅπλοισι σφάγια θ' ἵτομασμένα
 ἔστηκεν, οἷς χρεὶ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν.
 θυηπολῆται δ' αὖτ' ἐμάντεων ὕπο,
 τρόπαί τε ἐχθρῶν, καὶ πόλει σωτηρία.
 χρυσῶν δ' αἰοιδὺς πάντας εἰς ἐν ἀλίσσας,
 ἡλεῖξας, καὶ βέβηλα, καὶ κεκρυμμένα
 λόγια παλαιά, τῇδε γῇ σωτήρια.
 καὶ τ' αἰάλλων διάφορ' ἐστὶ θεσφάτων
 πόλλ'· ἐν ἧ πάντων γνώμα ταῦτ' ἐμπρέπει.
 σφάσαι κελεύουσίν με παρθένον κίρην
 Δήμητρίν, ἥ τίς ἐστὶ πατὴρ ἀνγενῆς.
 ἐγὼ δ' ἔχω μὲν ὡς ὁρᾶς προθυμίαν
 τοσὴν δ' εἰς ὑμᾶς· παῖδα δ' ἔτ' ἐμὴν κτανῶ,
 ἔτ' ἄλλον αἰσῶν τ' ἐμῶν ἀναγκάσω
 ἄκοντ'· ἐκὼν δέ τις κακῶς ἔτω φρονῆ,
 ὅστις τὰ φίλτατ' ἐκ χερῶν δώσει τέκνα.
 καὶ νῦν πικρὸν ὄν, συστάσεις αἰετ' οἰσίοις,

XX

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τ' ἔτι, λεγόντων, ὥς δίκαιον ἢ ξένοισι
 ἱκέταις ἀρήγειν τ' ἢ, μαρίαν ἐμὴν
 κατηγορήντων· ἦν ἢ μὴ δράσω τόδε,
 οἷός τις ἦδ' ἡ πόλεμος ἐξαρτύνεται.
 ταῦτ' ἔν' ὅρα σὺ, καὶ συνεξέριχ', ὅπως
 αὐτοὶ τε σωθήσασθε, καὶ πέδον τόδε,
 καὶ γὰρ πολίταις μὴ διαβληθήσομαι.
 ἔκ' ἢ τυραννίδ' ὥστε βαρβαρῶν ἔχω.
 ἀλλ' ἦν δίκαια δρῶ, δίκαια πέσομαι.
 20 ἀλλ' ἢ πρόθυμον ἔσαν, ἔκ' ἢ θεὸς
 ξένοισι ἀρήγειν τήνδε χρῆσθαι πόλιν.
 20 ὦ τέκν', εἰσὶν νηυσὶ ναυτίλοισιν, οἵτινες
 χειμῶνος ἐκφυγόντες ἄγριον μένος,
 ὅς τις χεῖρα γῆ συνῆψαν· ἔτα χερσὸθεν
 πνοιᾶσιν ἠλάθησαν ὅς τις πόντον πάλιν.
 ἔτ' ἢ χ' ἢ μὲν τῆσδ' ἀπαθὲς μεθ' ἡμῶν,
 ἦδ' ἢ πρὸς ἀκτᾶς ὄντες ὥς σεσωσμένοι.
 οἱ μοι· τί δ' ἦτ' ἔτερψας ὦτάλαυνά με
 ἐλπίς τότ', ἔκ' ἢ μέλλουσα διατελεῖν χάριν;
 συγγνωστὰ γάρ τοι καὶ τὰ τῶνδ', εἰ μὴ θέλοι
 κτείνην πολιτῶν παῖδας· αἰνέσας δ' ἔχω
 καὶ τὰνθάδ', εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε
 πράσσειν ἐμ'· ὅτοι σοὶ γὰρ ἀπόλλυται χάρις.
 ὦ παῖδες, ὑμῖν δ' ἔκ' ἢ ἔχω τί χρῆσομαι,
 ποῖ τρεφόμεσθα; τίς ἢ ἄσπετος θεῶν;
 ποῖον ἢ γάλας ἔρμος ἢ κ' ἀφίγμεθα;
 ὅλ' ἐμὲ θ' ὦ τέκν', ἐκδοθήσόμεσθα δὴ.
 καὶ μὲν ἔκ' ἢ ἔδ' ἐν, εἴ με χρὴ θανόν, μέλει,
 πλὴν ὅτι τέρψω τὸς ἐμὸς ἐχθρὸς θανόν.
 ὑμᾶς ἢ κλαίω, καὶ κατακτείνω τέκνα,

καὶ τ'

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

κ' ἤ γεραίαν μητέρ' Αἰγιμήνην πατρός.
 ὦ δυστάλαια, τὸ μακρὸν βίον σέθεν.
 τλήμων ἢ καὶ πόλιν, πολλὰ μοχθήσας μάτην.
 χρὴν χρὴν ἄρ' ἢ μάς ἀνδρὸς ἧς ἐχθρὸν χέρας
 πεσόντας, αἰχρῶς κ' κακῶς λιπὲν βίον.
 ἀλλ' οἷός μοι σύμπραξον; ἢ χ' ἅπασι κ'
 πέφουγεν ἐλπίς τῶνδ' ἐμοὶ σωτηρίας.
 ἔμ' ἐκδος Ἀργείοισιν ἀντὶ τῶνδ' ἄναξ.
 κ' μήτε κινδύνου, σωθήτω τέ μοι
 τέκν'. ἢ φίλῃν δ' ἢ τ' ἐμὴν ψυχὴν ἴτω.
 μάλιστα δ' Εὐρυπύου με βύλοιτ' ἄν, λαβὼν
 τ' ἡράκλειον σύμμαχον, καθυβρίσαι.
 ■ σκαῖος κ' ἀνὴρ τοῖς σοφοῖς δ' ἀνὴρ, σοφῶ
 ■ ἐχθραν συνάπειν, μὴ μαθῇ φρονήματι.
 ■ πολλῆς κ' αἰδῶς, κ' τύχης, τίς ἂν τύχη;
 χ' ὦ πρέσβυ, μὴ νῦν τήνδ' ἐπατιῶ πόλιν.
 τάχ' ἂν κ' ἡμῖν κέρδος. ἀλλ' ὅμως κακὸν
 γένοιτ' ὄνειδος, ὡς ξένος πρὸ δῶκα μεν.
 δι' γενναῖα κ' τὰ δ' ἧς, ἀλλ' ἀμήχανα.
 ἢ σὺ χτίξεων, δ' αὖρ ἄναξ στρατηλάτῃ.
 τί κ' γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυπύου πλέον
 θανόντος; ἀλλὰ τὸ σὺ βύλεται κτανῆν.
 ■ δεινὸν κ' ἐχθροῖς βλαστάνοντες ἀγνεῖς,
 ■ νεανίατε, κ' πατὴρ μεμνημένοι,
 ■ λύμας. ἂν κ' εἴνον πάντα προσκοπῇν χρεῶν.
 ἀλλ' ἔτιν' ἄλλην οἶσθα καιριωτέραν
 βουλὴν, ἐτοίμαξ', ὡς ἐγὼ ἀμήχανος
 χρυσμῶν ἀκῦσας ἢ μὴ, κ' φόβον πλέως.
 μα ξένοι, θράσος μοι μηδὲν ἐξ ὁδοῖς ἐμαῖς
 πρόσθετε. πρῶτον κ' τὸ δ' ἐξατήσομαι.

XX 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

✠

» γυναικὶ ἅ σιγῇ τε, καὶ ᾧ σωφρονῆσ
 » κἀλλιστον· εἴσω δ' ἥσυχον μένειν δόμων.
 ἥ σῶν δ' ἀκύντας ἰόλως συναγμάτων,
 ἐξήλθον, ὅ ταχθεῖσα πρεσβύνει γένος.
 ἀλλ' ἢ μὴ γάρ πως πρόσφορος· μέλει δέ μοι
 μάλισ' ἀδελφῶν τῶνδε, καὶ μαυτῆς πέρι
 θέλω πυθέσθαι, μὴ πῖ τοῖς πάλαι κακοῖς
 προσήμεν' ἵν τι πῆμα σὴν δάκνει φρένα.
 ὦ παῖ, μάλιστά σ', ὅ νεωστὶ δὴ τέκνων
 ἥ Ἡρακλείων ἐνδίκως αἰνεῖν ἔχω.
 ἡμῖν ἡ δόξας οὐ προχωρήσαι δόμος,
 πάλιν μεθέστη' αὖθις ἢς ἀμήχανον.
 χρησμάτων ἅ ὧδ' ὤφισι σιμαίνεσθαι ὅδε,
 ὅ ταῦρον, ὅ ἡ μόχον, ἀλλὰ παρθέον
 σφάξαι κελεύειν μητρὸς, ἥ τις ἀγενής,
 ἢ χρῆν' ἢ ἡμᾶς, χρῆν' ἢ τήνδ' ἔχει πόλιν.
 ταῦτ' ὅν' ἀμήχανον ἔμεν· ὅτε ἅ τέκνα
 σφάξαι ὅδ' αὐτῷ φησιν, ὅτ' ἄλλος τινός.
 καὶ μοι ἢ λέγει ἢ ὅ σαφῶς, λέγει δέ πως,
 εἰ μὴ τι τῶνδε ἐξαμηχανήσομεν.
 ἡμᾶς ἢ ἄλλην γαῖαν εὐρίσκειν τινά,
 αὐτὸς ἢ σῶσαι τήνδε βύλεται χθόνα.
 μα ἐν τῷδε καὶ χόμμεσθαι σωθῆναι λόγῳ.
 ἰό ἐν τῷδε, τὰλλα δ' ἀντυχῶς πεπραγότες.
 μα μὴ νῦν τρέσῃς ἔτ' ἐχθρόν ἀργεῖον δόρυ.
 ἐγὼ ἅ αὐτὴ πρὶν κελευσθῆναι γέρον,
 θνήσκεν ἐτόίμα, καὶ παρ' ἵστασθαι σφαγῇ.
 τί φήσομεν ἢ, ἢ πόλις καὶ ἄξιοι
 κίνδυνον ἡμῶν ὅν' ἐχ' αἰρεῖσθαι μέγα,
 αὐτοὶ ἢ προστιθέντες ἄλλοισιν πόνους,

παρ' ἵν

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

παρὸν σεσῶσθαι, φονξόμεσθαι μὴ θανῶν;
 ὅδ' ἔστ', ἐπεὶ τοι κ' ἐλέωτος ἄξια,
 σέθεν ἢ ἱκέτας δαίμονων καθιμένους,
 πατρός δ' ἐκείνου φύντες, ὃ πεφύκαμεν,
 κακὸς ἰρᾶσθαι. πῶς τὰ δ' ἐν χρυσοῖς πρέπει;
 καλλίον οἶμαι τῆσδ', ἢ μὴ τύχοι ποτὲ
 πόλεως ἀλώσεως, χθρᾶς ἢς ἐχθρῶν πεσεῖν.
 ἡἴπειτα δέ τινα πατρός ὅσαν οὐ γενῶς
 παθῶσαν, ἄδην μηδ' ἐν ἡσὼν ἴσιδ' εἶν.
 ἀλλ' ἐκπεσῶσα, τῆσδ' ἀλητεύω χθονός,
 καὶ αἰχμὴν ὅμαι δ' ἔστ' ἂν δῆ τις λήγῃ,
 τί δ' αὖρ' ἀφίκεσθ' ἱκεσίοισι σὺν κλάδοις;
 αὐτοὶ φιλοφυχνῶντες, ἔξιτε χθονός.
 κακὸς ἢ ἡμεῖς ὃ προσωφελήσομεν.
 ἀλλ' ὅδ' ἐμέντοι τῶνδε ἢ τεθνηκότων,
 αὐτὴ ἢ σωθεῖσ', ἐλπίδ' αὖ πράξειν ἔχω.
 πολλοὶ ἢ ἦδ' ἢ τῆδε πρῶδοσαν φίλους.
 τίς ἢ κόρην ἔριμον, ἢ δάμαρτ' ἔχειν,
 ἢ παιδοποιῶν ἐξ ἐμῶ βυλῆσεται;
 ὅκ' ἐν θανεῖν ἄμεινον, ἢ τῶτων τυχεῖν
 ἀταξίαν. ἄλλῃ ἢ κ' πρέπει τινὶ
 μᾶλλον τὰ δ', ἢ τις μὴ πίσσιμος, ὥς ἐγώ.
 ἡγεῖσθ' ὅπως δὲ σῶμα κατθανεῖν τόδε,
 καὶ σε ματῶτε, καὶ κατάρχεσθ', ὃ δοκῇ.
 νικᾶτε δ' ἐχθρὸς. ἦδε ἢ ψυχὴ παρά
 ἐκῶσα, καὶ ἡκίονσα, καὶ ἀγέλλομαι
 θνήσκειν ἀδελφῶν τῶνδε, καὶ μαυτῆς ὕπερ.
 ὅρμημα γάρ τοι τὸ μὴ φιλοφυχθῶς ἐγώ
 καλλίστον ὅρμηκ', ὅκ' ἐλεῶς λιπεῖν βίον.
 Χο φῶ· φῶ· τί λέξω, παρθένα μέγαν λόγον

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κλύων ἀδελφῶν, ἥ πάρος θέλει θανεῖν;
 τῶτων τίς ἂν λείξει γενναίους λόγους
 μάλλον; τίς ἂν δράσειεν ἀνθρώπων ἔτι;
 ἴο ὦ τέκνον, ὅν ἔτ' ἄλλοθεν ῥοσὶν κἄρα,
 ἀλλ' ἐξ ἐκείνου σπέρμα τῆς θῆρας φρενὸς
 πέφυκας Ἡρακλῆος. ὅδ' αἰχμύνομαι
 τοῖς σοῖς λόγοισι, τῇ τύχῃ δ' αἰχμύνομαι.
 ἀλλ' ἢ γένοιτ' ἂν ἐνδίκωτέρως, φράσω.
 πάσας ἀδελφὰς τῆσδε, δ' αὖρο χρὴ καλεῖν.
 καὶ ἡλαχῶσα, θνησκέτω γένος ὕπερ.
 σὲ δ' ὁ δίκαιον κατθανεῖν ἄνδρ' ἴδω.
 μα ὅν ἂν θάνοιμι τῇ τύχῃ λαχῶσ' ἐγώ.
 χάρις ἔσ' ὅ πρόσεστ'· μὴ λείξης γέρον.
 ἀλλ' εἰ μὴ ἐνδέχεσθε, καὶ βύλασθέ μοι
 χρῆσθαι προθύμως, ἥ μὲν τύχην ἐγώ
 δίδωμι ἐκῶσα τοῖσδε, ἀναγκαῖα δ' ὅ.
 ἴο φῶν. ὅδ' αὖ λόγος σοι τῷ πρὶν ἀγενέστερος.
 καὶ κῆνος ἦν ἄριστος. ἀλλ' ὑπερφέρεῖς
 τ' ἀμὴν τέ τοι μάλα, καὶ λόγῳ χρηστῷ λόγον.
 ὅ μὲν κελεύω γ', ὅ δ' ἀπεννέπω τέκνον
 θήσκειν γ'. ἀδελφὰς ὠφελὲς θανῶσα σὺς.
 μα σοφῶς κελεύεις. μὴ τρέσης μιάσματος
 τὸ μὲν μεταχθὲν, ἀλλ' ἐλευθέρως θάνω.
 ἔπερ ἢ πρέσβυ· σὴ δ' ἐνθανεῖν χερὶ
 θέλω. πέπλοισι δ' ὧ μ' ἐμὸν κρύψον παρώτ.
 ἔπει σφαγῆς γε πρὸς ῥοδινὸν εἴ μ' ἐγώ,
 ἢ περ πέφυκα πατρός, ὅ περ ὄχομαι.
 ἴο ὅν ἂν δυνάμην δῶ παρυστάναι μόρω.
 μα σὺ δ' ἀλλὰ τῷδε χρῆξε. μή μ' ἐν Ἀρσένω,
 ἀλλ' ἐν γυναικῶν χερσὶν ἐκπνῶσαι βίον.
 ἴο ἔστω

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἴθ' ἔσαι τὰ δ' ὦ τάλαινα παρθένων· ἐπεὶ
 καὶ μοι τόδ' αἶχρόν, μὴ σε κοσμήσαι καλῶς,
 πολλῶν ἑκάτι, τῆς τε σῆς ἀντυχίας,
 καὶ τῆς δίκαι· τλημονεσάτην δέ σε
 πασῶν γυναικῶν ἤδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ·
 ἀλλ' ἦ τι βύλει τὸ σδε, τ' γέροντά τε,
 χώρει προσφθῖσ' ὕστατον πρόσφθεγμά μοι·
 μα ὦ χαῖρε πρέσβυ· χαῖρε, καὶ δίδασκέ μοι
 τοῖσδε τὸ σδε παίδας εἰς τὸ πᾶν σοφὸς,
 ὥς περ σὺ, μηδὲν μᾶλλον· ἀρέσκῃσι γάρ·
 περῶν ὅσῳται, μὴ θανεῖν πρόθυμος ὢν·
 σοὶ παῖδες ἐσμέν· σᾶν χερσὶν τεθράμμεθα·
 ὄρας ὃ καὶ μὲ, τ' ἐμὴν ὥραν γάμῃ
 διδῶσιν ἀντὶ τῶνδε κατθανομένην·
 ὕμῃς τ' ἀδελφῶν ἢ περὶ σ' ὀμιλία,
 ἀνδαιμονοῖτε, καὶ γένοιθ' ὕμῃν ὅσων
 ἢ μὴ πάροιθεν καρδίᾳ σφαρήσεται·
 καὶ τ' γέροντα, τὴν τ' ἐσωγραῖαν δόμων,
 τιμῶτε πετρὸς μητέρ' Ἀλημήνην ἐμῆ,
 ξένους τε τὸ σδε· καὶ ἀπαλλαγὴ πόνων,
 καὶ νόσος ὕμῃν ἀρεθῇ ποτ' ἐκ θεῶν,
 μέμνηθε τ' σῶτειραν ὥς θάψαι χρεῶν·
 κάλλιστά τοι δίκαιον· ὃ δ' ἐνδεὴς
 ὕμῃν παρίσιν, ἀλλὰ πρῶτον γένους·
 τὰ δ' ἀντὶ παίδων ἐστὶ μοι κειμήλια,
 καὶ παρθεναίς, εἴ τι δὴ κατὰ χθονὸς
 ἤγε μέντοι μηδὲν· ἦ δ' ἐξομεν
 καὶ ἡμεῖς μερίμνας οἱ θανόμενοι βροτῶν,
 ὅτι οἶδ' ὅποι τις τρέφεται· τὸ δ' ἀθανεῖν,
 κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται·

XX 1111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

16 ἀλλ' ὦ μέγιστον ἐκπρέπ' ἀντυχίας,
 πασῶν γυναικῶν ἴσθι τιμιωτάτη,
 καὶ ξῶς ὑφ' ἡμῶν, ἢ θανέσ' ἔση πολὺ.
 ἢ χαῖρε· δυσφίμην ἔξομαι θεῶν,
 ἢ σὸν κατήρηται σῶμα Δῆμιτρος, κ' ὄρη.
 ὦ παῖδες, οἰχόμεσθα· δύνεται μέλι.
 λυτὴ λάβεσθε, καὶ εἰδραν μ' ἐρῆσατε,
 αὐτὴ πέπλοισι τοῖσδε κρύφαντες τέκνα.
 ὥς ἔτε τήτοισι ἴδομαι πεπραγμένοις,
 χρησέμεν τε μὴ κραθέντος, ἢ βιώσιμον.
 μέγ' ἔστιν ἢ συμφορὰ ἢ καὶ τάδε·
 20 Οὐτινά φημι θεῶν ἄτερ, ὄλβιον,
 » ἔβαρύποτμον ἄνδρα γενέσθαι,
 » ἔδ' ἔτ' αὐτ' ἀγ' βεβάναι δέμον
 » ἀντυχίᾳ· παρὰ δ' ἄλλον ἄλλῃ
 » μοῖρα δίδωκε.
 » τ' ἢ ἀφ' ὑψηλῶν, βραχύν' ὤκισεν.
 » τὸν δ' ἀλήταν, εὐδαίμονα τύχει.
 » μέρσιμα δ', ἔτι φυγῇ θέμις· ἔσοφ' ἔ
 » αἰς ἀπώσεται.
 » ἀλλὰ μάταν ὁ πρόθυμος αἰεὶ πόνον
 » ἔξει γ'· ἀλλὰ σὺ
 μὴ προσπιτνῶν τὰ θεῶν ὑπερ,
 μὴ δ' ὑπεράλγει φροντίδα λύπα·
 εὐδοκίμον ἔχει θανάτῳ μέρος
 ἅ μελέα πρὸς ἀδελφῶν, καὶ γὰρ.
 ἔδ' ἀκλεῆς νιν
 δόξα πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται.
 » ἅ δ' ἄρετὰ, βαίνει δ' ἀμύχθων·
 ἀξία μὲν πατρίς,

ἀξία

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἄξια δ' ἀδελφῶν τάδε γίνεται.

ὃ δ' ἰσέβεις σύ γε

θανάτος, ἀγαθῶν μετέχω σοι.

Θε ὦ τέκνα, χαίρειτ'. Ἰόλειος ἢ πῦρ ἱέρον;
μήτηρ ἢ πατὴρ τῆσδ' ἰδρας ἀποσταίει.

Ἰό πάρεσμεν, οἷα δ' ἡγ' ἐμὴ παρυσία.

Θε τί χρῆμα κῆσαι, καὶ κατιφές ὅμ' ἔχεις;

Ἰό φροντίς τις ἦλθεν οἰκείος, ἢ συνεχόμην.

Θε ἔπαυε νῦν σεαυτὸν· ὀρθώσον κέρα.

Ἰό γέροντές ἐσμεν, κῶδα μῶς ἐρρώμεθα.

Θε ἥκω γε μέντοι, χάρμα σοι φέρων μέγα.

Ἰό τίς δ' εἶσὺ; πῶ σοι συντυχὼν ἀμνημονῶ;

Θε Ὑλλο πενέσης· ὅμ' ἐγὼ γινώσκεις ὁρῶν;

Ἰό ὦ φίλταθ', ἥκεις ἄρα σωτήρων βλάβης;

Θε μάλιστα· καὶ πρὶς γὰρ ἀτυχέϊς ταῦν τάδε.

Ἰό ὦ μήτηρ ἐσθλὸν παιδὸς, Ἀλκμήνην λέγω,

ἔξελθ', ἄκουσον τῆσδε φιλότατος λόγος.

πάλα κ' ὠδίνουσα τ' ἀφίγμένων,

ψυχὴν ἐτήκεις, πόσος δ' ἐγενήσεται.

Ἀλ τί χρῆμ' αὐτεῖς; πᾶν τόδ' ἐπλήσθη σέχος.

Ἰόλαε, μῶν τις σ' αὖ βιάζεται παρῶν

κῆρυξ ἀπ' Ἀργεῖς; ἀσθενὴς κ' ἡγ' ἐμὴ

ῥώμη· τὸ σὸν δ' ἐδέναι σ' ἐχρῆν ξένε.

ὅκ' ἐς ἄρην σε τῆσδ', ἐμὴ ξώσης ποτέ.

ἦ τ' ἄρ' ἐκείνη μὴ νομιζοίμην ἐγὼ

μήτηρ ἔτ'· εἰ δὲ τῶνδε προσίξεις χερὶ,

δυοῖν γέροντων, ὅ καλῶς ἀγωνίῃ.

Ἰό θάρσει γεραιά, μητρέσης· ὅκ' ἀρτόθεν

κῆρυξ ἀφίηται, πολέμιος λόγος ἔχων.

Ἀλ τί κ' βοὴν ἐπέσας ἄγγελον φόβος;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἰό σέ πρόσθεν αὖ τῷδ' ὅπως βαίης πέλας·
 ἀλ ἔκ' ἴσμεν ἡμῶς ταῦτα τίς γάρ ἐσθ' ὅδε;
 ἰό ἦκοντα παῖδα παιδὸς ἀγγέλλει σέθεν.
 ἀλ ὦ χαῖρε καὶ σὺ τοῖσδε τοῖς ἀγγέλλουσιν·
 ἀτὰρ, τί χώρα τῇδε προσβαλὼν πόδα;
 πᾶ νῦν ἄπεστι; τίς νιν ἔργε συμπορά,
 σὺν σοὶ φανέντα δ' αὖρ' ἐμὴν τέρψας φρένα;
 θε στρατὸν καθίξει, τάσσεται θ', ὃν ἦλθ' ἔχων.
 ἀλ τῷδ' ἔκ' ἔθ' ἡμῖν τῷ λόγῳ μίτεστι δῆ;
 ἰό μέτεστιν ἡμῶν δ' ἔργον ἰσορῆν τάδε.
 θε τί δῆτα βῆλαι τ' πεπραγμένων μαθῆν;
 ἰό πόσον τι πλῆθος συμμάχων πάρες ἔχων.
 θε πολλὰς ἀριθμὸν δ' ἄλλον ἔκ' ἔχω φράσαι.
 ἰό ἴσασιν οἱ μακρὰ τῶν Ἀθηναίων πρόμοι.
 θε ἴσχοι· καὶ δὴ λαὸν ἔστηκεν κίρας.
 ἰό ἦδη γὰρ ὥς ἐς ἔργον ὥπλισαι στρατός.
 θε καὶ δὴ περὶ κταί τὰ σφάγια τάξων ἐνάς.
 ἰό πόσον, τί δ' ἐς ἄπωθεν ἀργῶν δόρυ;
 θε ὥστ' ἐξορᾶσθαι τ' στρατιῶν ἐμφανῶς.
 ἰό τί δρῶντα; μῶν τάσσοντα πολεμίων σίχας;
 θε ἡκᾶξομεν ταῦτ'· ἔκ' γὰρ ἐξηκᾶξομεν.
 ἰό ἀλλ' εἴ μ' ἐρήμης δεσπότας τῷ μὸν μέρος.
 θε ἔκ' ἂν θέλοιμι πολεμίοισι συμβαλεῖν.
 ἰό κᾶλως σὺν σοὶ ταῦτα γὰρ φροντίξομεν,
 φίλοις παρόντες, ὥς εἰσὶμεν ὠφελῆν.
 θε ἦμισα πρὸς σὺ· μῶρον ἦν ἡπῆρ' ἔπος.
 ἰό καὶ μὴ μεταχεῖν γὰρ ἀλλήλων μάχης φίλοις;
 θε ἔκ' ἐς ἐν ὅτ' ἐτραῦμα, μὴ δρώσης χερός.
 ἰό τί δ' ἔσθ' ἐννοοῖμι καὶ ἐγὼ δι' ἀπίδος;
 θε σθένεισ' ἂν· ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς ἂν πέσοις.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἰό εἰς ἐμὲ χθρῶν προσβλέπων ἀνέξεται.
 θε εἴ ἐστιν ὧτ' ἂν ἥ ποτ' ἦν ῥώμη σέθεν.
 ἰό ἀλλ' ἔν μαχῇ μ' ἄριθ' μὸν εἴκ' ἐλάουσι.
 θε σμικρὸν τὸ σὸν σκῆνωμα προστίθης φίλοις.
 ἰό μή τι μ' ἔρυκε δρᾶν παρεσκευασμένον.
 θε δρᾶν κ' ἐσὺ γ' ἔχ' οἴοστε, βῆλεσθαι δ' ἴσως.
 ἰό ὥς μὴ μὲν ὄντα· τ' ἀλλὰ σοὶ λέγην πάρα.
 θε πῶς ἔν' ὀπλίταις ταυχέων ἄτερ φανῇ;
 ἰό εἰς ἐν δόμοισιν ἐνδον αἰχμὰ λωθ' ὅπλα
 τοῖσδ', οἷσι χρυσόμειθα, καὶ ποδῶσσο μιν
 ξῶντες· θανόντας δ' εἴκ' ἀπαιτήσῃ θεός.
 ἀλλ' εἰσὶ θ' εἰσὼ· καὶ πὸ πασσάλων ἐλὼν,
 ἐνεχ' ὀπλίτην κ' ὅσ' ἔστιν, ὥς τάχιστα μοι.
 αἰχρὸν γὰρ οἴκῃ ρημα γίνεταί τοδε,
 τὸς κ' μάχεσθαι· τὸς δ' ἀγλῖα μένῃ.
 20 λῆμα κ' ἔγω σῶρ' ὀρνυσι χρόνος
 τὸ σὸν, ἀλλ' ἡβᾶ σῶμα ἢ φρῆδον.
 τί πόντος ἄλλως; ἀσέ κ' βλάβη,
 σμικρὰ δ' ὀνήσῃ πόλιν ὕμετέραν.
 χρὴ γινώσι μαχῇν ἢ ἡλικίαν,
 τὰ δ' ἀμήχαν' ἔαν' εἴ ἐστιν ὅπως
 ἤβην κτήσῃ πάλιν αἰθίς.
 25 αλ τί χρῆμα μέλλῃς σῶν φρενῶν εἴ ἐνδον ὦν,
 λιπρὴν μ' ἔρημον σὺν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς;
 ἰό ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή· σοὶ δ' ἐχρήτ' ὅτων μέλλῃ.
 αλ τί δ' ἦν θάνης σὺ, πῶς ἐγὼ σωθήσομαι;
 ἰό παιδὸς μελήσῃ πᾶσι τοῖς λεγέμενοις.
 αλ ἦν δ' ἔν' ὃ μὴ γένοιτο, χρήσονται τύχῃ;
 ἰό οἷ δ' ἐπ' ὀδῶσ' σὶν σε μὴ τρέσῃς ξένοι.
 αλ τοσόνδε γάρ τοι θάρσος εἴδ' ἐν ἄλλ' ἔχω.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

10 καὶ Ζηνὶ τ' ὦν οἶδ' ἐγὼ μέλει πάνων.
 ἀλ φῶ.
 Ζὺς ἐξ ἐμῷ μ' ἔκ' ἀκνύσεται κακῶς.
 ᾗ δ' ἐστὶν ὅσιος αὐτὸς, οἶδεν εἰς ἐμέ.
 θε ὅπλων μ' ἤδη τήνδ' ὄρας πανταρχίαν.
 φθάνοις δ' ἂν ἔκ' ἂν τοῖσδε συνηρύπῃων δέμας,
 ὡς ἐγγὺς ἄγων· καὶ μάλιν' Ἀρης συγῆ
 μέλλοντος· ᾗ ἢ τουχέων φοβῆ βαίρος,
 τῦν μ' πορύνει γυμνός· ἐν ἢ τάξεσιν,
 κ' ὅσ' μω πυκνὰ ἐστ' ἐγὼ δ' οἴσω τέως.
 10 καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐμοὶ πρόχρη' ἔχων
 τούχη, κ' ὀμιξε· χειρὶ δ' ἐνθεν ὀξύνει,
 λαῖον τ' ἐπαρεπῆχυν, ἀνθύνων πόδα.
 θε ἦ παιδαγωγῶν ἢ τ' ὀπλίτην χρεών;
 10 ὀρνίθος ἔνεκ' ἀσφαλῶς πορευτέον.
 θε ᾗθ' ἦσθα δυνάτος δρᾶν, ὅσον πρόθυμος ᾗ.
 10 ἐπειγε· ληφθεὶς, δεινὰ πῆσομαι, μάχης.
 θε σύ τοι βραδύνῃς, κ' ἐκ' ἐγὼ δοικῶ τι δρᾶν.
 10 ἔκ' ἔν' ὄρας με κῶλον ὡς ἐπείγεται;
 θε ὄρῳ δοικύντα μάλλον, ἢ παύδοντά σε.
 10 σὺ ταῦτα λέξεις, ἢ νῖκ' ἀνελύσῃς μ' ἐκεῖ.
 θε τί δρῶντα; βυλοῖμην δ' ἂν ἀντυχῶντά γε.
 10 δ' ἀσπίδος θένοντα πολέμιων τινά.
 θε ἤδη πόθ' ἤξομέν γε· τῆτο δ' φόβος.
 10 φῶ· ᾗθ' ὦ βραχίων, οἷον ἢ βῆσαντά σε
 με μνήμῃς ἢ μείς, ἢ νῖκα ξύν Ηρακλεῖ
 Σπάρτην ἐπόρθεις, σὺ μάχος γένοιό μοι
 τοῖστος, οἷος ἂν τροπὴν Εὐρυπείως
 θῆην· ἐπεὶ τοι κ' κακός, μένειν δόρυ.
 ἐστ' ἐν ὀλβῳ καὶ τόδ' ἔκ' ὀρθῶς ἔχον,

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

αὐτυχίας δ' ὀκησις· οἷομαι δ' ἔ
 τ' αὐτὸν χῶντα, πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς·
 χ^ο γὰρ καὶ παννύχιος σελάννα,
 καὶ λαμπρόταται θεῶ
 φαεσίμβροτοι αὐτὰς,
 ἀγγελίαν μοι ἐνέγκατ'·
 ἰαχίσσατε δ' ἔρην ὦ,
 καὶ παρὰ θρόνον ἀρχέταν,
 γλαυκᾶ τ' ἐν Αθάνα·
 μέλλω τὰς πατριώτιδος γῆς,
 μέλλω περὶ τ' ὁμίμων,
 ἱκέτας ὑποδεχθεῖς,
 κίνδυνον πολὺν τε μὲν σιδάρω·
 δεινὸν ἢ πόλιν ὥς Μυκῆνας
 ἀνδράμονα, καὶ δορὸς
 πολυαινέτου ἀλκᾶ,
 μῆνιν ἐμὲ χροὸν κύνειν·
 κακὸν δ' ὦ πόλις ἡ ξένους
 ἱκτῆρας παρὰ δώσομεν,
 καὶ λούσιμον Ἀργός·
 Ζεὺς μοι ξύμμαχος, ὃ φοβῶμαι·
 Ζεὺς μοι χάριν ἐνδίκως
 ἔχει· ὅποτε θνατῶν
 ἡσόνες ποτ' ἂν, ἥ τ' ἐμῷ φανένται·
 ἀλλ' ὦ πότνια, σὸν ἔσθλας
 γᾶς σὸν, καὶ πόλις, ὅς σὺ μήτηρ,
 δέασοινά τε, καὶ φύλαξ
 πόρουσον, ἀλλὰ τ' ὀδινάως·
 τὰ δ' ἐπάγοντα δορύσσοντα
 στρατὸν Ἀργόθεν· ὃ δ' ἐμᾶ γ' ἀρετᾶ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

δῖκαίος ἢ μὲν ἐκπεσεῖν μελάρων,
 ἀλλ' ἐπὶ σοὶ πολύθυτος αἰὲρ
 τι μὰ κραίνεται, ὅδ' ἐκ αὖθι
 μηνῶν φθινὰς αἰμέρα,
 θαῶν τ' αἰοῖται, χορῶν τε μολπαί.
 ἀνεμόεντι δέ γ' ἐπ' ὄχθω,
 ὀλοὺν ματα παννυχίοις ὑποπαρ-
 θέων ἰαχῇ ποδῶν κρότοισιν.
 θεοὶ δέ σποινα, μύθος σοὶ τε συντομωτάτης
 κλύειν, ἐμοὶ τε τῷδε καλλίστους, φέρω.
 νικῶ μιν ἐχθρὸς, καὶ τρώπαι' ἰδρύεται,
 πανταρχίαν ἔχοντα πολέμιων σέθεν.
 ἀλλ' ὦ φίλταθ', ἥ δέ σ' ἡμέρα δῖήλασεν
 ἡλυθερῶσθαι τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασι.
 μίᾱς δέ μ' ἔγωγε συμφορὰς ἐλευθεροῖς.
 φόβος ἢ ἢ μοι ξῶσιν, ὅς ἐγὼ θέλω.
 θεοὶ ξῶσιν· μέγιστον γὰρ ἡ κλεῖς κατὰ στρατόν.
 ἀλλ' ὃ καὶ γέρων ἔκ' ἐστιν ἰόλειος ὅδε;
 θεοὶ μάλιστα· πράξας δ' ἐκ θεῶν κάλλιστα δῆ.
 ἀλλ' τί δ' ἐστὶ; μῶν τι κεδνὸν ἡγωνίξετο;
 θεοὶ νείος μεθέστηκ' ἐκ γέροντος αὖθις αὔ.
 ἀλλ' θαυμάζ' ἐλεξας· ἀλλὰ σ' οὐτυχὴ φίλων
 μάχης ἀγῶνα πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.
 θεοὶ εἰς μὲν λόγος σοὶ πάντα σημαίνει τάδε.
 ἐπεὶ καὶ ἀλλήλοισιν ὀπλίτην στρατὸν
 κατὰ σὸ μ' ἐκτείνοντες ἀντετάξαμεν,
 ἐκβὰς τεθρίππων ὕλλος ἀρμάτων πόδα,
 ἔστι μέσοισιν ἐν μεταχμίοις δορός.
 κἄπειτ' ἐλεξεν, ὦ στρατὸν, ἵς Ἀργείοις
 ἤκεις ἐπὶ τήνδε γαῖαν, ἔκ' ἡσάσῃ

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

κ, τὰς Μυκήνας ὅθεν ἔργασθ' ἡκόν
 ἀνδρὸς περήσας· ἀλλ' ἐμοὶ μόνος μόνῳ
 μάχῃ συνάψας, ἢ κτανῶν, ἀγλαβῶν
 τὸς Ἡρακλῆος παῖδας· ἢ θανῶν, ἐμοὶ
 τιμὰς πατρώας, καὶ δ' ὅμως ἔχον ἄφες·
 στρατὸς δ' ἐπῆνεσ', ὅς τ' ἀπαλλαγὰς πόνων
 καλῶς λελέχθαι μῦθον, ὅς τ' εὐτυχίαν·
 ἔδ' ὅτε τὸς κλύοντας αἰδεσθεὶς λόγῳ,
 ὅτ' αὐτὸς αὐτῷ δηλίαν στρατηγὸς ὦν,
 ἐλθὲν ἐτόλμησ' ἐγγὺς ἀλκίμῳ δορός·
 ἀλλ' ἦν κακίστος· ἦτα τοιῦτος γεγώς,
 τὸς Ἡρακλῆος ἦλθε δαλώσων γόνους·
 Ὑλλος μὲν ἄν' ἀπώχετ' ὅς τάξειν πάλιν·
 μάντις δ' ἐπειδὴ μονομάχῃ διασπίδῃ
 διαλλαγὰς ἐγνώσαν ὅτε λυμένας,
 ἔσφαζον, ὅκ' ἐμελλον, ἀλλ' ἀφίσταν
 λαίμων βροτῶν ἀνθὺς ἔριον φόνον·
 οἳ δ' ἄρ' ματ' εἰσέβαινον· οἳ δ' ὕπ' ἀσπίδων
 πλυνραῖς ἐκρυπτον πλόρ'· Ἀθηναίων δ' ἀναξ
 στρατῷ παρήγγειλ' οἷα χρεὶ τ' ἀνενῆ·
 ὦ ξυμπολῖται, τῇ τε βοσκήσῃ χθονὶ,
 κ, τῇ τεκνύσῃ, νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεῶν·
 ὅδ' αὐτὸν τάργος μὴ κατακύναι θέλων,
 κ, τὰς Μυκήνας, συμμάχους ἐλίαιτο·
 ἐπεὶ δ' ἐσήμεν' ἔρβιον τυρσινικῇ
 σάλπιγγι, κ, συνῆσαν ἀλλήλοισι μάχην,
 πόσον τιν' αὐχεὶς πάταγον ἀσπίδων βρέμειν,
 πόσον τινὰ τιναγμὲν, οἳ μωγὴν θ' ὁμῶς;
 τὰ πρῶτα μὲν νῦν πίτυλος ἀργεὺς δορός
 ἐρρήξαθ' ἡμᾶς· εἴτ' ἐχώρισαν πάλιν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τὸ δεύτερον ἢ, πῶς ἐπαλλαχθῆς ποδὶ,
 ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ σῆς, ἐκαρτέρει μάχῃ.
 πολλοὶ δ' ἐπιπῶν ἦν ἢ τῷ κελύσματος.
 ὦ τὰς Ἀθίνας, ὦ τ' Ἀργείων γυῖν
 σφύροντες, ὅκ' ἀρήξετ' αἰχμὴν πόλιν;
 μόλις ἢ πάντα δρωῦντες, ὅκ' ἄτερ πόνων,
 ἐτρεφάμεσθ' Ἀργείων ἄς φυγὴν δόρυ;
 καὶ ταῦθ' ὁπρέσβυς Ὑλλον ἐξορμώμενον
 ἰδὼν, ὀρέξας ἐκένανσε δεξιᾶν,
 Ἰόλαος ἐμβῆσάνιν ἵππον δίφρον.
 λαβὼν ἢ χερσὶν ἡνίας Εὐρυθέως,
 πώλοισι κείχε· τὰ πότῳ δ' ἦδη κλύων,
 λέγοι καὶ ἄλλος, δῶρο δ' αὐτὸς ἔσιδ' ὦν.
 παλληνίδος ἔσ' ἐμὸν ἐκπερὼν πάρον
 δίας Ἀθάνας, ἄρ' μ' ἰδὼν Εὐρυθέως,
 ἤρασθ' ἦβη, Ζηνὶ θ' ἡμέραν μίαν
 πῶς γενέσθαι, καὶ ποτίσασθαι δίκην
 ἐχθρὸς· κλύει δὲ θαύματος παρὲς σοί.
 διαὼν ἔσ' ἄνερ ἵππικοις ὑπὸ ξυγῶν
 σθένετ', ἐκρυψαν ἄρ' μαλ' αἰὼν ἔφθ.
 σὺν δ' ἡ λέγεισι παῖδά γ' οἱ σοφώτεροι,
 ἦβην θ'· ὁ δ' ὄρφνης ἐκδύς αἰθρίε, νέων
 βραχιόνων ἐδείξεν ἡβητὴν τύπον.
 αἰρῆ δ' ὁ κλέωνος πόλεως Εὐρυθέως
 τέτρωρον ἄρ' μαλ' πρὸς πέτραις σκηνῶν ἰσιν.
 δεσμοῖς τε δήσας χεῖρας, ἀκροθίνιον
 κάλλισον ἦκει τ' ὄρατι λᾶτ' ἄγων,
 τ' ὄλβιον πάροιθεν· τῇ ἢ νῦν τύχῃ,
 βροτοῖς ἄπ' αἰ λαμπρὰ κηρύσει μαθῆν,
 τ' αὐτὸς χεῖν δοκῶντα μὴ ξηλῶν, πρὶν ἂν

• θανόν

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

- θανόντ' ἴδῃ τις, ὥς ἐφ' ἡμεροὶ τύχαι.
 χ^ο ὦ Ζεῦ τροπαῖε, νῦν ἐμοὶ δαινέ φόβῳ
 ἐλεύθερον πάρεσιν ἡμαρ εἰσιδεῖν.
 αλ ὦ Ζεῦ, χρόνῳ καὶ τὰ μὲν ἐπεσι κέκωκα καὶ,
 χάριν δ' ὁμῶς σοὶ τ' πεπραγμένων ἔχω.
 καὶ παῖδά τ' ἐμὸν πρόσθεν ὕδου ἔσ' ἐγὼ
 θεοῖς ὁμιλῶν, νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
 ὦ τέκνα, νῦν δὴ, νῦν ἐλεύθεροί ποινων,
 ἐλεύθεροι ἢ τῷ κακῶς ὀδυμένου
 Εὐρυθέως ἔσεσθε, καὶ πόλιν πατρίδος
 ὄψεσθε, κλήρους δ' ἐμβατεύσεσθε χθονός,
 καὶ θεοῖς πατράσιν θύσεθ' ὧν ἀπεργασμένοι
 ἐῖνοι, πλανήτην εἶχετ' ἄθλιον βίον.
 ἀτὰρ τὶ καὶ θῶν Ἰσμεως σοφὸν ποτε,
 Εὐρυθέως ἐφάταθ' ὥς μὴ κτανῆν,
 λέξον· περὶ μὲν καὶ ἔσ' ὁ σοφὸν τόδε,
 ἐχθρὸς λαβόντα, μὴ ἀποτίσασθαι δίκην.
 θε ὅσον προτιμῶν, ὥς νιν ὀφθαλμοῖς ἴδοις
 κρατῆντα, καὶ σὴν δεσποτὴ μενον χερὶ,
 ὅ μιν ἐκόντα γ' αὐτὸν· ἀλλὰ πρὸς βίαν
 ἐξουξ' ἀνάγκη καὶ ἔσ' ἐβύλετο
 ξῶν εἰς σὸν ἐλθὲν ὄμμα, καὶ δῶναι δίκην.
 ἀλλ' ὦ γεραιά, χαῖρε, καὶ μέμνησόμεν,
 ὃ πρῶτον εἶπας ἡνίκ' ἤρχόμην λόγῳ.
 ἐλευθέρωτόν μ' ἐν ἧ τοῖς τοιοῖσδε χερὶ
 ἀφ' οὗ δὲ θῆναι τοῖσι γενναίοις σῶμα.
 χ^ο ἐμοὶ χορὸς καὶ ἡδὺς, εἰ
 λίγχα λωτὴ χάρις ἐνὶ δαί,
 ἣν δ' Ἀχάρις Ἀφροδίτα,
 τερπνὸν δέ τι, καὶ φίλων ἄ.

Υ Υ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ῥ' αὐτυχίαν ἰδέσθαι
 τ' πάρος ὕδονόντων.
 πολλὰ δ' ἔτι κτεῖ
 μοῖρα τελευσιδῶτος
 ῥ', αἰὼν τε Κρόνῳ παῖς.
 ἔχεις ὁδὸν τινὰ ὧ πόλις,
 δίκαιον ὕχρη ποτε τόδ' ἀφελέσθαι,
 τι μᾶν θεὸς ὃ μὴ φάσκων,
 ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνει,
 δεικνυμένων ἐλέγχων
 τῶνδ' ἐπίσημα γάρτοι
 θεὸς παραγγέλλει,
 τ' ἀδίκων παραιρῶν
 φρονήματος αἰή.
 ἔστιν ἐν ἔραν ὧ βεβακῶς
 θεὸς γόνος ὧ γεραιά,
 φαίνεται λόγον, ὡς τ' αἰῖδα
 δόμον κατέβα πυρὸς
 δεινὰ φλογὶ σῶμα δαΐδης,
 ἥβας τ' ἐρατ' χροῖζει
 λέχος χρυσεῖαν κατ' αὐλάν.
 ὧ ὕμναιε, διαγῆς
 παῖδας Διὸς ἡξίωσας.
 συμφέρεται τὰ πολλὰ πολλοῖς.
 καὶ δ' πατρὶ τῶνδ' Ἀθάναν
 λίγος ἐπὶ κερὸν ἦναι.
 καὶ τὸσδε θεῶς πόλις,
 καὶ λαὸς ἔσωσ' ἐκ γένος.
 ἔχε δ' ὕβρεις ἀνδρὸς, ὧ θυ
 μὲν ἦν πρὸ δίκας βιάίως,

μήποτ'

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

μή ποτ' ἐμοὶ φρόνημα,
 ψυχὰ τ' ἀκόρεστος ἦν.
 ἄλλ' δέσποιν', ὄρας ᾧ, ἀλλ' ὅμως φρήσεται,
 Εὐρυθέα σοι τὸν δ' ἄροντες ἦκομεν,
 ἀελπτον ὄφιν, τῶν δ' ἐτ' ὕχῃσιν τυχεῖν.
 ὅ γάρ ποτ' ἦν χειρὶ χθρᾶς ἵξεσθαι σέθεν,
 ὅτ' ἐκ Μυκηναίων πολυπένων σὺν ἀσπίσιν
 ἔσειχε, μέγιστον τῆς τύχης φρονῶν πολὺ,
 πέρσων Ἀθίνας· ἀλλὰ τ' ἐναντίαν
 δαίμων ἐθηκε, καὶ μετέστησε τύχας.
 Ὑλλος ᾧ ἔν, ὅ, τ' ἐσθλὸς Ἰόλεως, βρέτας
 Δίος τροπαῖα καλλίνικον ἔσασαν.
 ἐμοὶ ἢ πρὸς σὲ τὸν δ' ἐπισέλασθ' ἄγειν,
 ■ τέρψαι θέλοντες σὴν φρέν'. ἐκ δ' αὐτυχῆς,
 ■ ἡδίστον ἐχθρὸν ἄνδρα δυστυχῆνθ' ἱρᾶν.
 ἄλλ' ὦ μῖστος, ἡκεῖς; εἰλέ σ' ἡ δίκη χρόνῳ;
 πρῶτον ᾧ ἔν μοι δαῦρ' ἐτίσσετον κῆρα,
 καὶ τλήθι τὸς σὺς προσβλέπειν ἐναντίας
 ἐχθρὸς· κρατῇ δ' ἔννεγε, καὶ κρατῆς ἔτι.
 ἐκείνος δ' οὐ; βέλομαι δ' εἰδέναι,
 ὅς πολλὰ καὶ τ' ὄνθ' ὅπου σὶν ἔμιν
 παῖδ' ἡξίωσας, ὦ πανῶν ἐφυβρίσαι.
 τί δ' σὺ κείνον ὅν ἐτλης ἐφυβρίσαι,
 ὅς καὶ παρ' ἄδην ξωντάνιν κατήγαγες,
 ὕδρας, λέοντας τ' ἐξαπολλύναι λήγων,
 ἔπεμψες; ἀλλὰ δ' οἱ ἐμὴν μηχανῶν κακὰ,
 σιγῶ· μακρὸς δ' μῦθος ἂν γένοιτο μοι,
 καὶ ἡρκεσέν σοι ταῦτα τολμῆσαι μένον,
 ἀλλ' ἐξ ἀπάσης καὶ μὲ, καὶ τέκν' Ἑλλάδος
 ἥλαυνες, ἰκέτας δαιμόνων καθήμενος.
 τὸς ᾧ, γέροντας, τὸς δ' ἐν νηπίος ἔτι.

Υ Υ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀλλ' οὔρις ἀνδρας, καὶ πόλισμ' ἐλεύθερον,
 οἷσ' ἔδεισαν· δεῖ σε κατθανῆν κακῶς.
 καὶ κερδανῆς ἅπαντα χρητὲς ἔχ' ἅπαξ
 θνήσκῃ σε, πολλὰ πῆματ' ἐξεργασμένον.
 χο ἔσ' ἀνυσὼν, τόνδε σοι κατακτανεῖν.
 αἰγ ἀλλως ἄρ' αὖτεν αἰχμάλωτον ἔλομεν;
 ἔργῃ δὴ τίς τόνδε μὴ θανῆν νόμος;
 χο τοῖς τῆσδε χώρας προσάταισιν ἔδοκεῖ.
 αἰγ τί δὴ τόδ', ἐχθρὸς τοῖσι δ' ἑκαλὸν κτανῆν;
 χο ἔχ' ὄντιν' ἀνγεξῶνθ' ἔλωσιν ἐν μάχῃ.
 αἰγ καὶ ταῦτα δόξαν θ' Ὑλλος ἐξηνέχετο;
 χο χρητὴν δ' αὖτ' οἷμαι τῆς ἀπιστοῦς χθονί.
 αἰγ χρητὴν τόνδε μῆξιν, μὴ δ' ὄραν φάος ἐτι.
 χο τότ' ἠδίκηθη πρῶτον, ἔθανὼν ὅδε.
 αἰγ ἔκ' ἔτ' ἐστὶ ἐν καλῷ δύναι δίκη.
 χο ἔκ' ἐστ' ἐν τῷτον, ὅστις ἀν κατακτανέοι.
 αἰγ ἔγωγε καὶ τί φημι καὶ μὲν αἰτίνα;
 χο πολλὴν ἄρ' ἔξεις μέμψιν, εἰ δράσεις τόδε.
 αἰγ φιλῶ πόλιν τήνδ', ἔδ' ἐν ἀντιλεκτέον.
 τῷτον δ' ἐπέπερ χθρὰς ἦλθεν ἄς ἐμὰς,
 ἔκ' ἐστ' ἐν τῶν, ὅστις ἐξαίρησεται.
 πρὸς ταῦτα τ' θρασυῖαν ὅστις ἀν θέλοι,
 καὶ τ' φρονέσαν μῆξιν ἢ γυναικαὶ χρητὴν,
 λέξει· τίς δ' ἔργον τῶν, ἐμοὶ πεπράγεται.
 χο δεινόν τι, καὶ συγγνωστὸν ὦ γύναι σ' ἔχειν
 νῆκος πρὸς ἀνδρα τόνδε, γινώσκω καλῶς
 γύναι, σάφ' ἴασι μὴ μεθ' ὅπως πάντας σε,
 μὴ δ' ἄλλο μηδὲν τῆς ἐμῆς φυγῆς πέρι
 λέξονθ', ὅθεν χρητὴν δειλίαν ὄφλην τινά.
 ἐγὼ δ' ἢ νῆκος ἔχ' ἐκὼν τόδ' ἡράμην,

ἡδ' ἔτι

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ἦδ' ἤγε σοὶ καὶ αὐτὰν ἐφίοςχευς,
 τῷ σὺ ἢ πατρί συγγενὴς Ἡρακλεῖ.
 ἀλλ' ἦτ' ἐχρηξον, εἴτε μὴ θεὸς ἦ ἦν,
 Ἡρα με κάμνην τήνδ' ἐθηκε τ' νόσον.
 ἐπεὶ δ' ἐκένω δυσμένειαν ἡράμην,
 καὶ γυνὴν ἀγῶνα τόνδ' ἀγωνιόμενος,
 πολλῶν σοφιστῶν τιμάτων ἐγινόμην,
 καὶ πόλλ' ἐτίκτον νυκτὶ συνθανῶν ἄλγ',
 ὅπως δηώσας, καὶ κατακτείνας ἐμὸς
 ἐχθρὸς, τοιοῦτον μὴ συνοικοῖην φόβῳ.
 εἰδὼς γὰρ ἦν ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐτιτύμως
 ἀνδρ' ὄντα τὸν σὸν παῖδα καὶ ἔχθρὸς ὦν,
 ἀκύνεταί γ' ἐσθλὰ, χρηστὸς ὦν ἀνὴρ.
 κείνῳ δ' ἀπαλλαχθέντος, ἔκ' ἐχθρὸν μ' ἄρα
 μισούμενον πρὸς τῶνδε, καὶ ξυνεθότα
 ἐχθρὸν πατρώων, πάντα κινῆσαι πέτρον,
 κτείνοντα, καὶ βάλλοντα, καὶ τεχνώμενον.
 τοιαῦτα δρῶντι, τὰ μὰ γινετ' ἀσφαλῆ.
 ἔκ' ἔν' ἀναλαβῶσα τὰς ἐμὰς τύχας,
 ἐχθρὸν λέοντος δυσγενὴ βλαψήματα,
 ἤλαυνες ἀν' ακοῖσιν· ἀλλὰ σωφρόνως
 εἰσας οἰκῆν Ἀργεῖον, ἔτιν' ἀν' πίθοις.
 νῦν ἔν' ἐπεδὴ μ' ἔδωλεσαν τότε
 πρόθυμον ὄντα τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις,
 ἔχ' ἀγνός γ' ἐμὶ τῷ κτανόντι κατθανῶν.
 πόλις τ' ἀφῆκε σωφρονέσσαν θεόν,
 μῆξοντίσας τῆς ἐμῆς ἐχθρας πολὺ.
 πρὸς ἅτ' εἶπας, ἀντήκυσας· ἐνταῦθεν ἢ χρεὶ
 ἔν' προστρόπαιον, τ' ἐν τε γένναον καλῆν.
 ἔτω γε μέντοι τὰ μ' ἐχθ'· θαλεῖν γὰρ, ἔ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

χρήξω· λιπὼν δ' ἄν, ὅδ' ἐν ἀχθοῖν βίον·

χο παραιέσαι σοι μικρὸν Ἀλκμήνῃ θέλω,
ὃν ἄνδρ' ἀφείναι τόνδ', ἐπεὶ πόλιν δοκῇ·

ἀλ τίδ' ἄν θάνητε, καὶ πόλιν πρῶτόν μεθα;

χο τὰ λῶς ἄν εἴη· πῶς τὰς δ' ἔν γενήσεται;

ἀλ ἐγὼ διδάξω ῥαδίως· κτανῶσα ἢ
τόνδ', εἴτα νεκρὸν τοῖς μετελθῶσιν φίλων,

δώσω· ὃ ἢ σῶ μ' ἢ ἀπισήσω χθονί·

ἔτος ἢ δώσῃ ἢ δίκην θανῶν ἐμοί·

ἀλ κτάν', ὅ παραιτῶ μὰί σε· τήνδε δὴ πόλιν

ἐπεὶ μ' ἄρῃκε, καὶ κατηδέσθην κτανῆν,

χρησμῷ παλαιῷ Λοξίσθω ῥήσομαι,

ὅς ὠφελήσῃ μῆξον ἢ δοκεῖν, χρόνῳ·

θανόντα γάρ με θάψετ', ὅ τὸ μόρσιμον,

δίκας παροῖθε παρθένε παλληνίδος·

καὶ σοὶ καὶ ὕμνῳ, καὶ πόλιν σωτήριος

μέτοικος ἀφ' οὗ κείσομαι κατὰ χθονός,

τοῖς τῶνδε δ' ἐκγόνοισι πολεμιώτατος,

ὅταν μέλωσι δῶρο σὺν πολλῇ χειρὶ,

χάριν προσδόντες τήνδε τοιῶτων ξένων

πρῆσιν· πῶς ἔν ταῦτ' ἐγὼ πεπυσμένος,

δῶρ ἤλθον, ἀλλ' ὅ χρυσὸν ἠρόμην θεῶ·

ἦρην νομίζω θεσφάτων μῆξω πολὺ,

ἢ ἢ ἄν προσδῶναι μ'· ἀλλὰ μήτέ μοι χροάς,

μήτ' αἰμ' ἐάσης εἰς ἐμὸν σῆξαι τόπον·

κχιὸν ἢ αὐτοῖς νόστον ἀντὶ τῶνδ' ἐγὼ

δώσω διπλὴν ἢ κέρδος ἔξετ' ἐξ ἐμῶ·

ὑμᾶς τ' ὀνήσω, τῶς δέ τε βλάψω θανῶν·

ἀλ τί δῆτα μέλλετ', εἰ πόλιν σωτηρίαν

κατεργάσασθαι· τοῖσι τ' ἐξ ἡμῶν χρεῶν

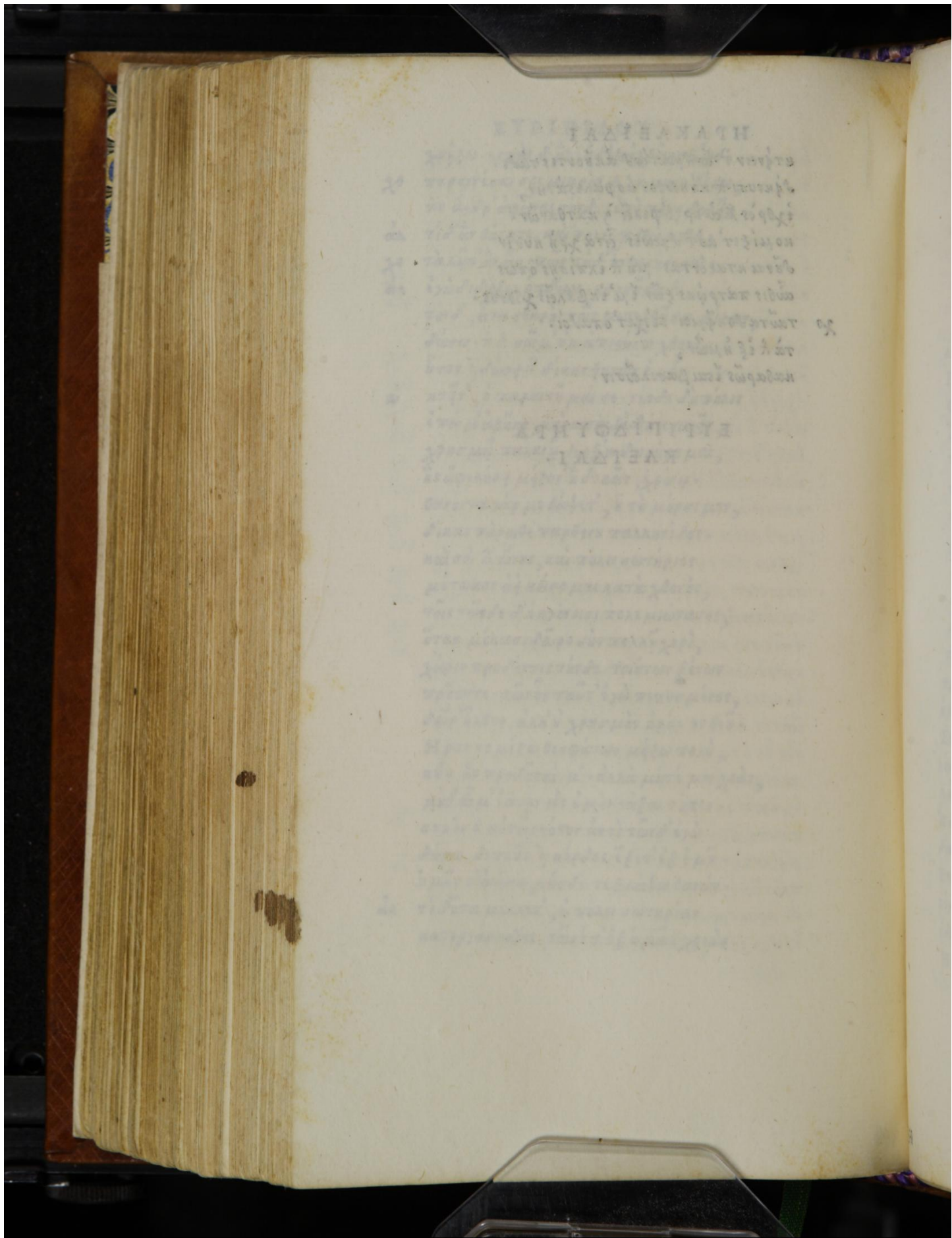

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

κτάνειν τ' ἄνδρα τὸν δ' ἀκύνοντες τάδε.
 δέκνυσι ἅ κ' ἐλευσθον ἀσφαλεσάτην,
 ἐχθρὸς ἢ ἀνὴρ, ὠφελὲς ἢ κατθανών.
 νομίζειτ' αὐτ' ὁμῶς· εἴτα χρεὶ κυσὶν
 δῶναι κτανόντας· μὴ δ' ἐλπίσῃς ὅπως
 αὐθις πατρώας ξῶν ἐμ' ἐκβλήῃς χρονός.
 ταῦτα δοκῶ μοι· σείχεται ὅπα δόι.
 τὰ δ' ἐξ ἡμῶν,
 καθαρώς ἔσαι βασιλεύσιν.

ΕΥΡΙΓΙΔΟΥ ΗΡΑ ΚΛΕΙΔΑΙ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ.

ΕΥΡΙΠΙΔΙΣ ΕΛΕΝΑ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ελένη.
Γάρις.
Τάϊκος.
Χορός.
Μενέλαος.

Γραῦς.
Ἀγγελος.
Θεονόη.
Θεοκλύμενος.
Διόσκυροι.

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΠΡΟΛΟΓΙΖΕΙ ΔΕ Ἡ ΕΛΕΝΗ.
ΕΥΡΥΠΙΔΕΥΣ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΕΛΕΝΗ.

Εἴλου καὶ αἶδε καλλιπάρ-
θενοι ῥοαί,
ὃς ἀντὶ δῖας φειάδος,
Αἰγυπὶς πέδον,
λανκῆς τακείσης χιόνος, ὑγραίνας γήας.
Πρωτὰς δ' ὅτ' ἔξη, τῆσδε γῆς τύραννος ἦν,
Φάρων καὶ οἰκῶν νῆσον, Αἰγυπὶς δ' ἄναξ.
ὃς τῆ κατ' οἶδμα παρθένων μίαν γαμῶ
Υαμάθην, ἐπειδὴ λέκτρ' ἀφῆκεν Αἴολος.
τίκτει ἢ τέκνα διατὰ τοῖσδε δώμασιν,
Θεοκλυμένον ἄρσεν', ὅτι δὴ θεὸς σέβων,
βίον διήνεγκ', ἀγενῆ τε παρθένον
ῥῆδος, τὸ μητρὸς ἀγλαῖσμά τ' ἦν βρέφος.
ἐπεὶ δ' ἐς ἤβην ἦλθεν ὠραίων γάμων,
καλῶσιν αὖτ' Θεονόην· τὰ θῆα δ'
τά τ' ὄντα, καὶ μέλλοντα πάντ' ὑπῆσατο,
προγόνου λαβῶσα Νηρέως τιμὰς πάρα.
ἡμῖν ἢ, γῆ καὶ πατρίς καὶ ἀνώνυμος
Σπάρτι, πατὴρ ἢ Τυνδάρεως· ἔστ' ἢ δὴ
λόγος τις, ὥς Ζεὺς μητέρ' ἐπῆλτ' εἰς ἐμὴν
Λήδαν, κύκνε μορφώματ' ὀρνίθου λαβών.
ὃς δόλιον αὐτὴν ἐξέπραξ' ὑπ' αἰετῷ,
δίωγμα φάνων, εἰ σαφὴς ὅτος λόγος.
Ελένη δ' ἐκλήθην· ἃ ἢ πεπνυμένα κακά,
λέγοιμ' ἂν· ἦλθον τρῆς θεαὶ κάλλος πέρι,
ἰδῶσιν εἰς κοῦβητῶν Ἀλέξανδρον πάρα,
Ἡρα, Κύπρις τε, Διογενὴς τε παρθένος,

ΩΩ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μορφῆς θέλωσαι διαπεράσασθαι κρίσιν.
 τὸ μὲν ἢ κάλλος, ἢ ἡλικίαν τὸ δυστυχές,
 Κύπρις προτείνασ' ὡς Ἀλέξανδρος γαμῶ,
 νικᾷ· λιπὼν ἢ βύσσας μ' ἰδαιός Παρίς,
 Σπάρτην ἀφίκεθ', ὡς ἐμὸν χήσων λέχος.
 Ἡρὰ ἢ μέμφεθ' ὅς' ἐνέη' ὅς' νικᾷ θεῶς,
 ἐξινέμωσε τὰ μ' Ἀλεξάνδρῳ λέχη.
 δίδωσι δ' ἢ ἐμ'· ἀλλ' ὁμοιώσας ἐμοὶ
 ἦδωλον ἐμπνέον, ὅραν' ἔξυνθεῖς ὕπο,
 Γριάμ τε τυράννη παιδί· καὶ δοκεῖ μ' ἔχειν,
 κενὴν δόκησιν ἢ ἔχων· τὰ δ' αὖ Δίος
 βυλάματ', ἄλλα τοῖσδε συμβαίνει κακοῖς.
 πόλεμον ἢ εἰσήνεγκεν Ἑλλήνων χθονί,
 καὶ Φρυγί' εὐσηνοῖσιν, ὡς ὅχλος βροτῶν,
 πλήθος τε κηφίσθε μῆτέρα χθόνα,
 γνωτὸν τε θεῖν' ἢ κράτιστον Ἑλλάδος.
 Φρυγῶν δ' ἐς ἁλκὴν πρὸ θέμιν· ἐγὼ μὲν δ',
 τὸ δ' ὄνομα τὸ μὲν, ἄθλον Ἑλλήσι δορός.
 λαβὼν δέ μ' Ἐρμῆς ἐν πύλαισιν αἰθέρος,
 νεφέλῃ καλύψας, ὅς' ἢ μέλισσέ με
 Ζεὺς, τόνδ' ἐς οἶκον Γρωτέως ἰδρύσατο,
 πάντων προκρίνας σωφρονέστατον βροτῶν,
 ἀκέραιον ὡς σώσαιμι Μενέλεω λέχος.
 καὶ γὰρ μὲν ἐνθάδ' ἦμι'· ὁ δ' ἄθλιος πόσις,
 σφάττον μ' ἀθροίσας, τὰς ἐμὰς ἀναρπαγὰς
 θηρᾷ, πορευθεῖς Ἰλίου πυργώματα.
 τυχαὶ δ' ἐπολλαὶ δ' ἐμ' ἐπὶ σκαμανδρείοις
 ῥοαῖσιν ἔθανον· ἢ ἢ πάντα τλάσ' ἐγὼ,
 κατάρατις ἦμι', καὶ δοκῶ προδῶς ἐμὸν
 πόσιν, συνάψαι πόλεμον Ἑλλήσι μέγαν.
 τί δ' ἦν

ΕΛΕΝΗ

τί δ' ἦτ' ἔτι ξῶ; θεῶν τόδ' εἰσηκυσ' ἔπος.
 Ἑρμῆ, τὸ κλεινὸν ἔτι κατοικήσιν πέδον
 Σπάρτης, σὺν ἀνδρὶ, γνόντος ὡς ἐς Ἴλιον
 ἔκ' ἦλθον, ἵνα μὴ λείτρ' ὑποσρώσω τινί.
 ἕως μὲν ἔν φῶς ἦλ' ἔβλεπεν
 Πρωτῆος, ἄστυλος ἦν γάμων. ἐπεὶ δ' ἤϊς
 σκότῳ κέκρυπται, παῖς ὁ τῷ τεθνηκός
 θηρᾶ γαμῶν με. τὴν πάλαι δ' ἐμὸν πόσιν
 τιμῶσα, Πρωτέως μνήμα προσπιτνῶ τόδε
 ἱκέτις, ἵν' ἀνδρὶ τὰ μὰ διασώσῃ λέχη,
 ὡς εἰ καὶ Ἑλλάδ' ὄνομα δυσκλεὲς φέρω,
 μὴ μοι τὸ σῶμά γ' ἐνθάδ' αἰχύνῃν ὄφλῃ.
 τῷ τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κρᾶτος;
 πλῆτ' ἢ οἶκος ἄξιός προσεικάσαι,
 βασιλείᾳ τ' ἀμφιβλήματ', ἀνθριγκοὶ θ' ἑδραί.
 ἔα. ὦ θεοί, τί ν' ἔδον ὄψιν; ἐχθίστην ὄρῳ
 γυναικὸς φκῶ, φόνιον, ἡ μ' ἀπώλεσεν,
 πάντας τ' Ἀχαιῶν. θεοὶ δ' ὅσον μίσση μ' ἔχεις
 Ελένης, ἀποπύσαιεν. εἰ δ' ἢ μὴ νέενη
 γαῖα πότ' ἔχον, τῷδ' ἂν εὐσώχῃ πέτρῳ
 ἀπώλλουσ', ἵν' εἰκῆς ἐθάνεσ' ἄν, Διὸς κόρης.
 εἰλέ τί δ' ὦ ταλαίπωρ, ὅστις ὦν μ' ἀπεσράφης,
 ἢ ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς ἐμὲ συγῆς;
 τῷ ἢ μαρτον. ὀργὴ δ' ἔξα μᾶλλον ἢ μ' ἔχρην.
 μισεῖ ἢ Ἑλλὰς πᾶσα τὴν Διὸς κόριν.
 σύγγνωθι δ' ἢ μὲν τοῖς λελεγμένοις γύναι.
 εἰλέ τίς δ' εἴ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἀπεσράφης πέδον;
 τῷ ἔς τ' Ἀχαιῶν ὦ γύναι τῶν ἀθλίων.
 εἰλέ ἔκ' ἄρά σ' Ελένην εἰ συγῆς, θαυμαστόν.
 ἀτὰρ τίς ἔ; πόθεν; τίνος; ἐξ αὐδ' ἂν σε χρεῖ.

ΩΩ ΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τῷ ὄνομα ἢ ἡμῖν, Τῶνρος· ὃ ἡ φύσας πατὴρ,
 Τελαμῶν· Σαλαμῖς ἡ πατρίς ἡ θρέψασά με·
 ἔλε τί δῆτα Νήλες τάσδ' ἐπιστρέφῃ γῆας;
 τῷ φυχὰς πατρώας ἐξελέηλαμαι χθονός·
 ἔλε τλήμων ἄν' ἦς· τίς δέ σ' ἐμβάλλει πάτρας;
 τῷ Τελαμῶν ὁ φύσας· τίν' ἄν' ἔχῃς μᾶλλον φίλον;
 ἔλε ἐκ τῶ; ὃ γάρτοι πρᾶγμα, συμφορὰν ἔχει·
 τῷ Αἴας μ' ἀδελφὸς ὦλεσ', ἐν Τροίᾳ θανὼν·
 ἔλε πῶς; ὅτι πῦρ σὺ φασγάνῳ βίον σερεῖς;
 τῷ οἰκῆον αὐτ' ὦλεσ' ἄλμ' ἐπὶ ξίφος·
 ἔλε μανέντ'; ἐπεὶ τίς σωφρονῶν τλάει τάδ' ἄν;
 τῷ ἢ Γηλέως τίν' οἶσθ' Ἀχιλλεῖα γόνον;
 ἔλε μνηστὴρ ποθ' Ελένης ἦλθεν, ὡς ἀκούμεν·
 τῷ θανὼν δ' ὅπλων ἔριν ἔθηκεν συμμάχοις·
 ἔλε καὶ δὴ τί τῶτ' Αἴαντι γίνεται κακόν;
 τῷ ἄλλος λαβόντος ὅπλ', ἀπηλλάχθη βίᾳ·
 ἔλε σὺ τοῖς ἐκὶν δῆτα πῆμασι νοσεῖς;
 τῷ ὅθ' ἔνεκ' αὐτῶ γ' ὅ ξυνωλόμην ὁμῶ·
 ἔλε ἦλθες ἢ ὥξεν' Ἰλίου κληνὴν πόλιν;
 τῷ καὶ ξύν γε πέρας, αὐτὸς ἀνταπωλόμην·
 ἔλε ἦδ' ἢ ἢ πᾶσι, κατεύργασαι πυρί;
 τῷ ὥστ' ὅτ' ἴχνοσγε τειχέων εἶναι σαφές·
 ἔλε ὦ τλήμον Ελένη, διὰ σ' ἀπώλλυνται Φρύγες·
 τῷ καὶ πρὸς ὃ Ἀχαιοί· μεγάλα δ' εἴργασαι κακά·
 ἔλε πόσον χρόνον ἢ διαπεπόρθηται πόλις;
 τῷ ἐπὶ ἄχεδ' ὅν τι καρπὶ μὲν ἐτῶν κύκλος·
 ἔλε χρόνον δ' ἐμῆνατ' ἄλλον ἐν Τροίᾳ πόσον;
 τῷ πολλὰς σεληνάς, δέκα διελεύσας ἔτη·
 ἔλε ἢ καὶ γυναῖκα σπαρτιάτιν εἴλετε;
 τῷ Μενέλαος αὐτ' ἦν ἐπιστάσας νόμῃς·
 ἔλε ἦ δ' ἔτι

ΕΛΕΝΗ

ἔλέ ῥ' ἴδεις σὺ τὴν Δύσηνον, ἢ κλύων λέγεις;
 τῷ ὥς περ σέ γ' ἔδ' ἐν ἥσων ὀφθαλμοῖς ὄρω.
 ἔλέ σκοπῆτε, μὴ δόκησιν ἔχ' ἐκ θεῶν.
 τῷ ἄλλ' ἄλγε μέμνησο, μὴ κείνης ἔτι.
 ἔλέ ἔτω δοκῆτε τὴν δόκησιν ἀσφαλῆ;
 τῷ αὐτὸς ἔ' ὅσσοις ῥ' δόμην, κ' νῦν ὄρε.
 ἔλέ ἦδη δ' ἐν οἴκοις σὺν δάμαρτι Μενέλεως;
 τῷ ἔκ' ἐν Ἀργεῖ, ἔδ' ἐπ' Εὐρώτῃ ῥοαῖς.
 ἔλέ αἶ· αἶ· κακὸν τόδ' ἔπας, οἷς κακὸν λέγεις.
 τῷ ὥς κῆνος ἀφανὴς σὺν δάμαρτι κληῖται.
 ἔλέ ἔ' πᾶσι πορθμὸς αὐτὸς Ἀργείοισιν ἦν;
 τῷ ἦν· ἀλλὰ χειμῶν ἄλλοσ' ἄλλον ὥρισεν.
 ἔλέ ποίοισιν ἐν νῶτοισι ποντίας ἁλός;
 τῷ μέσον περῶσι πέλαγος Αἰγαῖον πόρου.
 ἔλέ καὶ τῷδε Μενέλαον ἔτις οἶδ' ἀφικόμενον;
 τῷ ἔδ' ἔς· θανὼν ἢ κληῖται καθ' Ἑλλάδα.
 ἔλέ ἀπωλόμεθα θεσπίας δ' ἐστ' ἰόρη;
 τῷ Λήδαυ' ἔλεξας; οἴχεται θανῆσα δὴ.
 ἔλέ ἔγω γιν Ελένης αἰχρὸν ὤλεσε κλέος;
 τῷ φασὶ βρόχῳ γ' ἄφασαν ἀνέκ' ἐρίην.
 ἔλέ οἱ Τυνδαρεῖοι δ' ἔστιν, ἢ ἔκ' ἐσὶ κόροι;
 τῷ τεθνῶσι, κ' τεθνῶσι· δύο δ' ἐσὶν λόγοι.
 ἔλέ πότερος ὁ κρήσων; ὦ τάλαν' ἐγὼ κακῶν.
 τῷ ἄστροις σφ' ὁμοιωθέντε, φάτ' ἔναι θεῶ.
 ἔλέ καλῶς ἔλεξας τῷτο· θάτερον δ' ἐτί;
 τῷ σφαγαῖς ἀδελφῆς ἔνεκ' ἐκπνῶσαι βίον.
 ἄλ' ἢ μύθων· ἔ' διπλὰ χρήσω σέθεν.
 ὦν δ' ἔνεκ' ἦλθον τῷδε βασιλεῖς δόμους,
 τ' θεσπιῶδ' ὄν Θεονόην χρήσων ἰδῆν,
 συμπροξένισον, ὥς τύχω μαντῶν μάτων,

Ω Ω IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὅτῃ νῆὺς σείλαι μ' ἄν ἕριον πῆρόν,
 ἥς γῆν ἐναλίαν Κύπρον, ἔμ' ἐθέασισεν
 οἰκεῖν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικόν.
 Σαλαμῖνα θέμενον, τῆς ἐκεί χάριν πάτρας.
 ἔλε' πλὺς ὧ ξέν' αὐτὸς σημανεῖ· σὺ δ' ἐκλιπὼν
 γῆν τήνδε φῶγε, πρίν σε παῖδα Πρωτίως
 ἰδῇ, ὃς ἄρχῃ τῆσδε γῆς· ἄπεσι δέ,
 κυστὶ πεποιθὼς ἐν φοναῖς θηροκτόνοις.
 κτείνῃς ἅ ἑλλην', ὅντιν' ἄν λάβῃ ξένον.
 ὅτ' ἐθέλῃ, μήτε σὺ ξήτης μαθῇ,
 ἐγὼ τε σιγῶ· τί ἅν ὠφέλοιμί σε;
 ταῦ καλῶς ἔλεξας, ὧ γύναι· θεοὶ δέ σοι
 ἐσθλῶν ἀμοιβὰς ἀντιδωρησάμετο.
 Ἑλένη δ' ὅμοιον σῶμ' ἔχου', ἔτ' ἀς φρένας
 ἔχῃς ἐμοίας, ἀλλὰ διαφόρους πολὺ.
 κακῶς δ' ὅλοιο, μήδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοὰς
 ἔλθοι· σὺ δ' ἤης ἀντυχῆς αἰ γύναι.
 ἔλε' ὧ μεγάλων ἀχέων καταβαλλομένα μέγαν οἶκτον,
 ποῖον ἀμιλλαθῶ γόον; ἢ τίνα μῦσαν ἐπέλω,
 δάκρυσιν, ἢ θρήνοις, ἢ πένθεσιν; ἔ. ἔ.
 πτεροφόροι νεάνιδες,
 παρθένοι χθοῖος κόρας
 σειρήνες, εἴθ' ἐμοῖς
 μολοίτ', ἔχουσαι τ' λίβυν
 λωτὸν, ἢ σύριγγας αἰλίνοις κακῶις
 τοῖς ἐμοῖσι, σύννοχα δάκρυα,
 πάθεισι πάθει, μέλεισι μέλαι,
 μυσθὰ τε θρηνήμασι ξυνωδὰ
 πέμψειε φερσίφασα,
 φόνια, φόνια, χάριτας,

ΕΛΕΝΗ

ἵν' ἐπὶ δάκρυσι, παρ' ἐμὸν
 θ' ὑπὸ μέλαθρα νύχια καὶ
 ἄνας νέκυσιν ὀλομένοις λάβῃ.
 χ^ο κυανοειδὲς ἀμφ' ὕδωρ
 ἔτυχον, ἑλικάτ' ἀνὰ χλόαν
 φοίνικας ἁλιωπέπλους,
 αὐγαῖσιν ἐν ταῖς χρυσεῖαις
 θάλπυσ', ἀμφὶ τ' ἐν δίναμος ἔρνεσιν,
 ἐνθεν οἰκτρὸν ἀνέβόασεν.
 ὅμαδον ἔκλυον ἄλυρον, ἔλεγον
 ὅτι ποτ' ἔλακεν αἰάγμασι σίνυσσα,
 νύμφα τις δῖα ναῖς,
 ὄρεσι φυγάδα γάμοι ἰ
 ῥσα γοερὸν· ὑπὸ ἧ
 πέτρινα μύχαλα γύαλα
 Γανὸς ἀναβοᾷ γάμος.
 ἑλέ ἰὼ ἰὼ· θήραμα βερβάρην πλάτας
 Ἑλλανίδες κόραι
 ναύτας Ἀχαιῶν
 τίς ἔμολεν, ἔμολεν,
 δάκρυα δάκρυσί μοι φέρων,
 Ἰλίσ κατασκαφάν,
 πυρὶ μέλλουσιν ἰδῆαι,
 δῖ' ἐμὲ τὰν πολύνεκτονον,
 δῖ' ἐμὸν ὄνομα πηλὸν ποτον.
 Λήδα δ' ἐν ἀγχόναῖς,
 θάνατον ἔλαβεν αἰγυ
 τας ἡμᾶς ἐπ' ἀλγέων.
 ὁ δ' ἐμὸς ἐν ἁλὶ πολυπλανήs
 πόσις, ὀλόμενος οἴχεται,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Κάστρος τε, συγγόν τε
διδυμογενές ἀγαλμα πατρίδος,
ἀφανές, ἀφανές.

ἰππόκροτα λείλοιπε δάπεδα,
γυμνάσιά τε δονακόντας

Εὐρώτα νεανίαν πόνον.

αἰ· αἰ· αἰ· αἰ· ὦ δαίμονος πολυσύν,

μοίρας τε σᾶς γύναι.

αἰῶν δυσαίων

τις ἔλαχεν, ἔλαχεν,

ὅτε σε τέκετο ματρίθεν

Ζὺς πρέπων δ᾽ αἰθέρος,

χιονόχρως κύνιν πτερῶ.

τί ἅ ἄπεισσί σοι κακῶν;

τίνα ἢ βίοντον ἔν ἔτλας;

μάτηρ ἢ οἶχεται,

δίδυμά τε Διὸς ἔν ἄν

δαιμονῶ τέκεα φίλα.

χθονα ἢ πάτριον ἔχ ὄρας.

διὰ ἢ πολέας ἔρχεται

βᾶξεις, ἅ σε βαρβάροισι

λέχεσι πότνια παραδίδωσιν.

ὅ ἢ σὸς ἐν ἀλὶ,

κύνμασί τε λείλοιπεν βίοντον.

ἔδέποτ' ἔτι πάτρια μέλαθρα,

ἢ τὰν χαλκίσιον ἐλβίδις.

φῶ· φῶ· τίς ἦν Φρυγῶν;

ἢ τίς Ἑλλαντίας ἀπὸ χθονός,

ἔτε με τὰν δακρυόεσαν

Ιλίῳ πᾶνκαν; ἔνθεν ὀλόμενον

ΕΛΕΝΗ

σκάφος συναρμάσας
 ὅπρια μίδας,
 ἔπλουσε βαρβάρῳ πλάτῃ
 τὰν ἐμὴν ἐφ' ἔστην,
 ἐπὶ τὸ δυσυχὲς κάλλος,
 ὥς ἔλοι γάμον ἐμὸν.
 αἱ δὲ δόλιος, αἱ πολύνητος
 Κύπρις, Δαναΐδαις ἄγασα
 θάνατον, Γριαμίδαις τε.
 ὦ τάλαινα συμφορᾷς.
 ἡ Ἰχρυσεῖσι θρόνοις
 Διὸς ὑπαγκάλισμα σε μὲν ὦν **Η**ρα, τὸ ὠκύτην
 ἔπεμψε μαϊάδος γόνον,
 ὅς με χλοερά
 δρεπομέναν ἔσω πέπλων
 ῥόδεα πέταλα, χαλκίοικον
 ὥς Αἰθάναν μόλοι
 μ', ἀναρπάσας δ' αἰθέρος,
 τάνδε γαῖαν ᾗς ἀνολβον,
 ἔριν ἔριν τάλαιναν ἔθετο
 Γριαμίδαισιν Ελλάδος.
 τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα
 παρὰ σιμντίοις ῥοαῖσι
 μαφίδιον ἔχῃ φάτιν.
Χο ἔχεις καὶ ἀλγὴν οἶδα· συμφέρον δέ σοι,
 ὥς ῥᾶστα τὰν ἀνηαῖα τῷ βίῃ φέρειν.
Ελέ φίλαι γυναῖκες, τίνι πότμῳ συνεξύγη.
 ἄρ' ἢ τεκῆσά μ' ἔτεκεν ἀνθρώποις τέρας;
 γυνὴ ἢ ὅθ' Ἑλληνίς, ἔτε βάρβαρος
 τῶχος νεοσσῶν ληνὸν ἐνλοχύνεται,
 ἐν ᾧ με Λήδαν φασὶν ἐκ Διὸς τεκεῖν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τέρας ἢ ὀβίος, καὶ τὰ πράγματ' ἐστὶ μοι.
 τὰ μὲν δὲ ἦραν· τὰ δὲ, τὸ κάλλος αἴτιον.
 ἥθ' ἐξαλεφθῆσ', ὥς ἀγαλ' αὖθις πάλιν,
 αἰχλὸν εἶδος, ἀντὶ τῆς καλῆς λάβω.
 καὶ τὰς τύχας μὲν τὰς καλὰς, αἵ νῦν ἔχω,
 Ἕλληνες ἐπελάθοντο· τὰς δὲ μὴ καλὰς,
 ἔσωζον, ὥς περ τὰς κακὰς σῶξυσί μιν.
 ὅστις μὲν ἔνθα μίαν ἀποβλέπων τύχην
 πρὸς θεῶν κακῶται, βαρὺ μὲν οἶσεν δ' ὅμωι.
 ἡμῶς δὲ πολλὰς συμφορὰς ἐγνήμεθα.
 πρῶτον μὲν ἔκ' ὅσ' ἀδίκος, εἰ μὴ δυσκλῆς.
 καὶ τὸτο μείζον τῆς ἀληθείας κακὸν,
 ὅστις τὰ μὴ προσόντα κέκνηται κακά.
 ἔπητα πατρίδος θεοὶ μ' ἀφιδρύσαντο γῆς,
 ἥς βάρβαρ' ἦν καὶ φίλων τιτωμένη,
 δούλη καθίστην, ὅσ' ἐλευθέρων ἄπο.
 τὰ βαρβάρων ἢ δούλων πάντα, πλὴν ἑνός.
 ἄγκυρα δὴ μιν τὰς τύχας ὅχ' ἡ μόνη,
 πόσιν πόθ' ἤξεν, καὶ μ' ἀπαλλάξαι κακῶν.
 ὅτος τέθνηκεν· ὅτος ἔκ' ἐστὶ δὴ.
 μήτηρ δ' ὀλωλε, καὶ φονὸς αὐτῆς ἐγὼ,
 ἀδίκως μὲν, ἀλλὰ τὰ δίκον τῶτ' ἐς εἰ μιν.
 ὅδ' ἀγλαΐσμα δωμάτων ἐμῶν τ' ἔφυ,
 θυγάτηρ ἀνάνδρος πολὺ παρβενάεται.
 τῶ τ' Διὸς ἢ λεγομένω Διοσκώρῳ,
 ἔκ' ἐσὼν· ἀλλὰ πάντ' ἔχουσα δυσυχῇ,
 τοῖς πράγμασι τέθνηκα, τοῖσδ' ἔργοισιν ἔ.
 τὸ δ' ἔχατον τῶτ', ἃ μὲν οἶμι εἰς πάτραν,
 κλείβοις ἀν' ἡρώϊα μετὰ, τ' ὑπ' Ἰλίου
 δοκῶντες Ἑλένην Μενέλαόν μ' ἐλθεῖν μετὰ.

ΕΛΕΝΗ

ἢ καὶ ἔξῃ πόσις, ἀνεγνώσθην μὲν ἄν
 ἢ ξύμβολ' ἐλθόντες, ἃ φανερά μοι οἷς ἄν ἦν.
 νῦν δ' ἔτε τῶτ' ἐς, ἔτε μὴ σωθῆ ποτε.
 τί δ' ἦτ' ἐτι ξῶ; τί ν' ὑπολείπομαι τύχην,
 γὰρ μὲς ἐλομένη τ' κακῶν ὑπαλλαγὰς,
 μετ' ἀνδρὸς οἰκῆν βαρβάρῃ, πρὸς πλοσίαν
 τράπεξαν ἴξω. ἀλλ' ὅταν πόσις πικρὸς
 ξυνῇ γυναῖκί, καὶ τὸ σῶμα μ' ἐστ' πικρὸν,
 θαντὴν κρατῖσιν. προβάνοι μ' ἄν ὅ καλῶς.
 ἀχήμενες μὲν ἀχέοναι μετάρσιοι,
 καὶ τοῖσι δ' ὅλοις δυωρεπὲς νομίζεται.
 σφαγαὶ δ' ἔχουσιν ἀγνέες τι, καὶ καλόν.
 σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς ἄρτ' ἀπαλλάξαι βίῃ.
 ἢ καὶ τοσούτον ἤλθομεν βάθος κακῶν.
 αἱ μὲν καὶ ἄλλαι, διὰ τὸ κάλλος ἀντυχῆς
 γυναῖκες. ἡ μᾶς δ' αὐτὸ τῶτ' ἀπώλεσεν.
 Ἥ Ελένη, τὸν ἐλθόνθ' ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος,
 μὴ πάντ' ἀληθῆ δοξάσῃς εἰρηνικέαι.
 ἔλε καὶ μὴν σαφῶς γ' ἐλεξεν ὀλωλέναι πόσι.
 Ἥ πολλὰν γένοιτο καὶ διὰ φουδῶν ἔπη.
 ἔλε καὶ τὰ μπαλίνγε τῶν δ' ἀληθῆς σαφῆ.
 Ἥ εἰς ξυμφορὰν καὶ ἀντὶ τὰγαθὸν φέρει.
 ἔλε φόβος καὶ εἰς τὸ δῆμα περιβαλὼν μ' ἄρει.
 Ἥ πῶς δ' οὐ μέγας τοῖσι δ' ἐν δόμοις ἔχει;
 ἔλε πάντες φίλοι μοι, πλὴν ὁ θηράων γὰρ μὲς.
 Ἥ οἷός τ' ὅν ὁ δράσον; μνήματος λιπῶσ' ἔδραν,
 ἔλε ἢ ποῖον ἔρπης μῦθον, ἢ παραινέσιν;
 Ἥ ἐλθῶς ἐς οἶκός, ἢ τὰ πάντ' ἐπίσταται,
 τῆς ποντίας νηρῆδος ἐκζόντα κόρης,
 πυθῶ πόσιν σὸν Ὀϊονός, εἴτ' ἐς ἔτι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἥτ' ἐκλέλοιπε φέγγος· ἐκ μαῦσσα δ' αὖ,
 πρὸς τὰς τύχας ἢ χάρμα, τὸς γούς τ' ἔχει.
 πρὶν δ' ὕδεν ὀρθῶς ἡδέναί, τί σοι πλέον
 λυτὸ μένη γένοιτ' αὖ; ἀλλ' ἐμοὶ πιδῶ.
 τάφον λιπῶσα τόνδε, σύ μμιξον κέρη,
 ὅθεν περ εἴσῃ πάντα τὰ ληθῆ φράσαι.
 ἔχουσ' ἐν οἰκοῖς τοῖσδε, τί βλέπῃς πρόσσω;
 θέλω ἢ καὶ γὰρ σοι συνησελθεῖν δόμους,
 καὶ συμπτύσθαι παρθένου θεασίσματα.
 γυναικαὶ δὲ δὴ συμπονῆν γυναικὶ χρή.
 ἐλέ φίλαι, λόγους ἐδεξάμαν,
 βᾶτε, βᾶτε δ' ἄς δόμους,
 ἀγῶτας ἐν τὸς δόμων
 ὥς πύθῃσθε τὸς ἐμῆς.
 χο θέλουσιν ὃ μόλις καλεῖς.
 ἐλέ ἰὼ μέλεος ἀμέρα,
 τίν' ἄρα τάλαινα, τίνα δακρυό
 εντα λόγον ἀκρόσομαι;
 χο μὴ πρόμαντις ἀλγεται;
 προλάμβαν' ὡ φίλα γούς.
 ἐλέ τί μοι πόσις μέλεος ἔτλα;
 πότερα, δέρεται φάος,
 τέθριππά τ' αἰεὶς,
 εἰς κέλευθα τ' αἰετῶν, ἢ νέκυσι κατὰ χθονὸς
 τὰν χθονίαν ἔχει τύχαν;
 χο Εἰς ἢ φέρτερον τίθει
 ἢ μέλλον ὅ, τι γενήσεται.
 ἐλέ σὲ δὲ ἐκάλεσα, σὲ ἢ κατώμοσα,
 τ' ὕδρ' οἶντα δόνακι χῶρον
 Εὐρώταν, θανόντος,

ΕΛΕΝΗ

ἡ βᾶξις ἐνυμος ἀνδρὸς ἄδε μοι.
 τί τὰ δ' αὖ σύνετα;
 φόνιον αἰῶρη μα διὰ δέρις ἱρέξομαι,
 ἢ ξιφοκτόνον δῖωγμα λαίμορυν σφαγᾶς
 αὐτοσίδαρον ἔσω πελάσω διὰ σάρκα, ἄμιλλα,
 θῦμα τριζύγοις θεῶσι, τῷ τε σύραγγ' ἄσι·
 δαί σε βίξον Πριάμίδας πότε ἄμφι βυσσάθμης.
 ἄλλος ἄπο τροπᾶ κακῶν γένοιτο· ἢ ἢ σὸν, αὐτυχές.
 ἰὼ Τροίᾳ τάλαίνα,
 δῖ' ἔργ' ἀνερῶν ὀλλυσαι, μέλειά τ' ἔτλας.
 τὰ δ' ἐμὰ δῶρα, Κύπρις ἔτεκε,
 πολὺν ἤϊέμα, πολὺν ἢ δάκρυον,
 ἄχέα τ' ἄχεσι, δάκρυα δάκρυσι
 ἔλαβε πάθει.
 ματέρες τε παῖδας ὤλεσαν.
 ἄπο ἢ παρθένοι κόμας
 ἔθεντο, σύγγονοι νεκρῶν,
 σκαμάνδριον ἄμφι φρύγιον οἶδμα.
 βοᾶν βοᾶν δ' Ἑλλὰς
 κελᾶδῆσε, καὶ νοτότυξεν.
 ἐπὶ δ' ἐκρατὶ χέρας ἔθηκεν,
 ὄνυχι δ' ἀπαλόχροα γένυ
 ἔδωκε φονίαισι πλαγᾶς.
 ὦ μάκαρ Ἀρκαδίᾳ ποτὲ παρθένη
 Καλλιστῇ, Δίῃς ἂν λεχέων ἐπέ
 βασ τετραβάμοσι γήοις,
 ὥς πολὺν ματρὸς ἐμᾶς ἔλαχες πλέον.
 ἀμορφᾷ θιρᾶν λάχνα γήων,
 ὄμματι λάβρω γῆμα λεάνης,
 ἐξαλλάξας ἄχια λύτης,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἂν τέ ποτ' Ἀρτεμις ἐξεχορόσατο,
χρυσοκέρω τέλαφον, Μέροπος τιτανίδα κῆραν,
καλλοσύνας ἐνέκεν· τὸ δ' ἐμὸν δέμας,
ῥάλεσεν, ῥάλεσεν

πέργα μαδαρδανίας,
ὀλομένους τ' Ἀχαιούς·

με ὦ τὰς τεθρίππους Οἶνομάου Γίσαν κατὰ
Γέλοφ' ἀμίλλας ἐξαμιλληθῆς ποτε,
ἢ δ' ὠφελος τὸν ἡνίκ' ἔρανον ἦς θεὸς
πειθεῖς ἐποίεις, ἐν θεοῖς λιπὴν βίον,
τρίν τ' ἐμὸν Ἀτρέα πατέρα γεννῆσαι ποτε,
ὅς ἐξέφυσεν Αἰρόπης λέκτρων ἄπο,
Ἀγαμέμνον', ἐμέ τε Μενέλειον, κληῖνόν γε γόν.
πλήσων δ' οἶμαι, καὶ τόδ' ἔκ' ἐκὼ μὲν λέγω,
σφάτου μακρὴν διορίσας Τροίαν ἐπὶ,
τύραννος ἔδ' ἐν πρὸς βίαν στρατιωτῶν,
ἐκῆσι δ' ἄρξας Ἑλλάδος νεανίας,
καὶ τὸς μὲν, καὶ ἔτ' ὄντας, ἀριθμῆσαι πάρα·
τὴν δ' ἐκ θαλάσσης ἀσμένους πεφονγώτας,
νεκρῶν φέροντας ὀνόματ' ἦς οἶκός πάλιν·
ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδ' μακρόν τιον γλαυκῆς ἁλὸς
τλήμων ἁλῶμαι χρόνον ὅσον περ Ἰλίου
πύργος ἔπερσα· καὶ πάτραν χρήσω μολεῖν,
καὶ ἀξιῶμαι τῶνδε πρὸς θεῶν τυχεῖν·
Λιβύος τ' ἐρήμης, ἀξένους τ' ἐπιδρομὰς
πέπλουκα πάσας· χ' ὦταν ἐγγὺς ὦ πάτρας,
πάλιν μ' ἀπὸ πῶθ' ἐπύμα· καὶ ποτ' ἔριον
ἤσθηθε λαῖφος, ὥς τέ μ' ἦς πάτραν μολεῖν·
καὶ νῦν τάλας ναυαγός, ἀπολέσας φίλους,
ἐξέπισον εἰς γῆν τήνδε· ναῦς δ' πρὸς πέτρας
πολλὰς

ΕΛΕΝΗ

πολλὰς ἀριθμὺς ἄγνυται ναυαγίων·
 τρόπις δ' ἐλήφθη ποικίλων ἄρμωμάτων,
 ἐφ' οἷς ἐσώθην μόλις ἀνελπίστῃ τύχῃ,
 Ελένη τε, Τροίας ἦν ἀποσπασσας ἔχω.
 ὄνομα δ' ἠώρας, ἡ δὲ κ' ἑλῶν
 ἔκ' οἶδ', ὅχλον δ' ἔσπεσθ' ἠχυνόμην,
 ὥσθ' ἰσθῆσαι τὰς ἐμὰς δυσχαιρίας,
 » κρύπτων ὑπ' αἰδοῦς τὰς τύχας· ὅταν δ' ἀνὴρ
 » πράξῃ κακῶς ὑφιλος, ἥς ἀνθίαν
 » πίπῃ κακίῳ τῷ πάλαι δυσδαίμονος.
 χρεῖα δὲ τείρει μ'· ἔτε δ' οἶτον πάρα,
 ἔτ' ἀμφὶ χρωτ' ἐσθῆτες· αὐτὰ δ' εἰκασαί
 πάρεστ'· ναὸς ἐκ βόλοις ἀμπίχομαι.
 πέπλος δ' ἡ τὸς πρὶν, λαμπρὰ δ' ἀμφιβλήματα,
 χλιδὰς τε, πόντος ἤρπασ'· ἐν δ' ἄντρ' αὖτις
 κρύφας γυναικὰ καὶ κακῶν πάντων ἐμὸι
 ἄρξασαν, ἡνίκ' ἐπεπεριλελθ' ἐμὸν
 φίλων φυλάσσειν τὰ μ' ἀναγκάσας λίχη·
 μόνος δ' ἐνοῶ, τοῖς ἐκ ξητῶν φίλοις
 τὰ πρόσφορ' ἦν πως ἐξεραυνήσας λάβω.
 ἰδὼν δ' ὧμα περιφερὲς θριγκοῖς τόδε,
 πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινός,
 » προσήλθον· ἐλπίς δ' ἐκ τε πλεσίων δόμων
 » λαβὴν τινάυται· ἐκ δ' ἡ μὴ χόντων βίον,
 » ἔδ' εἰ θέλειεν ὠφελῆν, ἔχοιεν ἄν.
 ὦ· τίς ἄν πυλῶρὸς ἐκ δόμων μόλοι,
 ὅστις διαγγέλλει τὰ μ' ἔσσω κακὰ;
 » τίς πρὸς πύλαισιν; ἔκ' ἀπαλλάξῃ δόμων,
 καὶ μὴ πρὸς αὐλείοισιν ἐσθηνὸς πύλαις,
 ὅχλον παρέξεις διαπύλαις; ἢ κατθανῇ

Α Α Α

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔλῃν πεφυκώς, ὅσιν ἔκ ἐπιστροφῆς.
 με ὦ χραῖα, ταῦτα ταῦτ' ἐπὶ καλῶς λέγεις.
 ἔξεστ'· πείσομαι γάρ· ἀλλ' ἄνεις λόγον.
 γρ ἄπελθ'· ἐμοὶ ἢ τῷτο πρόσκειται ξένη,
 μηδ' ἐνα πελάξειν τοῖσι δ' Ἑλλήνων δόμοις.
 με ἄ· μὴ προσήλα χεῖρα, μηδ' ὤθει βία.
 γρ πείθῃ ἢ ἔδεν, ὧν λέγω· σὺ δ' αἴτιος.
 με ἀγγελὸν ἦσω δεσπότησι τοῖσι σοῖς.
 γρ πικρῶς ἂν ὀιμαί γ' ἀγγελεῖν τὸς σὺς λόγους.
 με ναυαγὸς ἦκω, ξένος ἀσύλητον γένος.
 γρ οἶκον πρὸς ἄλλον νῦν τιν' ἀντὶ τῷ δ' ἴθι.
 με ἔκ· ἀλλ' ἔσω πάρεμι· κ' σὺ μοι πιθῶ.
 γρ ὀχληρὸς ἴαθ' ὧν· κ' τάχ' ὠδήσῃ βία.
 με αἰ· αἰ· τὰ κλεινὰ πῶ· τί μοι στρατόμματα;
 γρ ἔκκ' ἐνὶ πρὸς σε μὲν ὁ δ' ἔκ, ἔκ ἐνθάδε.
 με ὦ δαῖμον, ὥς ἀνάξῃ ἦτι μῶ μεθα.
 γρ τί βλέφαρα τέγεις δάκρυσι; πρὸς τίν' οἰκτρὸς εἶ;
 με πρὸς τὰς πάροιθεν συμφορὰς ἀδράμονας.
 γρ ἔκκ' ἀπελθὼν δάκρυα σοῖς δώσεις φίλοις.
 με τίς δ' ἦδε χώρα; τῷ δ' ἐβασίλειοι δόμοι;
 γρ Πρωτὰς τὰ δ' οἰκὴ δώματα· αἰγυπῖος ἢ γῆ.
 με αἰγυπῖος; ὦ δύσηνος, οἱ πέπλον ἄρα.
 γρ τί δὴ τὸ Νήλεα με μπλόν ἐστὶ σοι γένος;
 με ἔκ τῷτ' ἐμέ μφθιν· τὰς ἐμαὶς σὲν τύχας.
 γρ Πολλοὶ κακῶς πράσσουσιν, ἔκ σὺ δὴ μόνος.
 με ἔκ ὅν ἐν οἰκοῖς, ὅντιν' ὄνομάξεις ἀνάξ;
 γρ τόδ' ἐστὶν αὐτῷ μνήμα· παῖς δ' ἄρχε χθονός.
 με πῶ δ' ἦτ' ἂν εἴη; πότερον, ἐκ τὸς ἢ ν' δόμοις;
 γρ ἔκ ἐνδον· Ἑλλησι ἢ πολεμιώτατος.
 με τίν' αἰτίαν ἔχων, ἥς ἐπυρόμην ἐγώ;
 γρ Εὐεῖ

ΕΛΕΝΗ

ὅρ Ἐλένη κατ' οἴκῳ ἐστὶ τὴν δ' ἡ τῷ Διὸς·
 με πῶς φῆς; τίν' ἤπας μῦθον; αὐθὶς μοι φράσον·
 ὅρ ἡ τυτθὰρὶς παῖς, ἡ κατὰ Σπάρτην πότ' ἦν·
 με πόθεν μόλῃσα; τίνα ᾗ πρᾶγμ' ἔχῃ λόγον;
 ὅρ Λακεδαιμόνος τῆς, δαῦρο νοσήσας ἀπο·
 με πότ'; ὅτι πῦρ λελήσμεθ' ἐξ ἀντρῶν λέχους·
 ὅρ πρὶν τὴν Λαχεῖν ὧ ξέν' εἰς Τροίαν μόλειν·
 ἀλλ' ἔρπ' ἀπ' οἴκῳ· ἐστὶ γάρ τις ἐν δόμοις
 τύχῃ τύραννος, ἡ ταράσσεται δόμος·
 καιρὸν δ' ὅδ' ἐν ἡλθε· ἦν δ' ἀσπότης
 λάβῃ σε, θάνατος ξενία σοι γενήσεται·
 οὐκ ἔστι γάρ μ' Ἑλλήσιν, ὅσον πικρὸς
 λόγος ἔδωκε, δεσπότην φοβούμεν·
 με τί φῶ; τί λέξω; συμφοράς δ' ἀθλίας
 ἐκ τῆ παροιβῆν τὰς παρεσώσας κλύω,
 ἣ τ' αἰρεθεῖσαν ἐκ Τροίας ἄγων,
 ἡνὼ δάμαρτα, καὶ κατ' ἀντρα σώζεται·
 ὄνομα δ' ταυτ' τῆς ἐμῆς ἔχουσά τις
 δάμαρτος ἄλλη, τοῖσι δ' ἐνναίει δόμοις·
 Διὸς γ' ἔλεξε παῖδά νιν πεφυκέναι·
 ἀλλ' ἡ τίς ἐστι Ζηνὸς ὄνομα ἔχων ἀνὴρ
 Νείλῳ παρ' ὀχθαῖς; εἰς δ' ὅγε κατ' ὕραν ἔν·
 Σπάρτη δ' πῦρ γῆς ἐστὶ, πλὴν ἵν' αἰρώα
 τῷ καλλιδόναιός φ' οἶν Εὐρώτα μόνον·
 ἀπλὴν δ' τυτθὰρ ἔχον ὄνομα κλήζεται·
 Λακεδαιμόνος δ' ἐγὰρ τις ξυνώνυμος,
 Τροίας τε· ἐγὼ δ' οὐκ ἔχω τί χρὴ λέγειν·
 πολλοὶ δ' ὥς εἶπασιν ἐν πολλῇ χθονὶ,
 ὀνόματα ταυτ' ἔχουσι, καὶ πόλις πόλει,
 γυνὴ γυναικὶ τ' ὅδ' ἐν ἡν θαυμαστόν·

Α Α Α

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔδ' αὖ τὸ δεινὸν προσόλκω φανξέμεθα.

- » Ἄνὴρ κ' ἔδῃς ὥδε βάρβαρος φρένας,
- » ὅς ὄνο μ' ἀκύνσας τὸ μὲν, ἔδωσθ' βοράν·
- κλεψνὸν τὸ Τροίας πῦρ· ἐγὼ θ', ὅς ἤψάν νιν
- Μενέλαος, ἔκ' ἄγνωστος ἐν πάσῃ χθονί.
- Δόμων ἀνάνητα προσμενῶ· ἔχει δέ μοι
- διατὰς φυλάξεις· ἦν μὲν ὠμόφρων τις ἦ,
- κρύψας ἐμαυτ', ὅμι πρὸς ναύαρχα.
- ἦν δ' ἐνδιδῶ τι μαλακὸν, τὰ πρόσφορα
- τῆς νῦν παρύσης συμφορᾶς αἰτήσομαι.
- » κακῶν δέ θ' ἡμῖν ἔρχατον τοῖς ἀθλίοις,
- » ἄλλος τυράννης, αὐτ' ὄντα βασιλεία,
- » βίον προσαιτῶν· ἀλλ' ἀναγκάως ἔχει.
- » λόγος γάρ ἐστιν ἔκ' ἐμὸς, σοφῶν δ' ἔπος,
- » δεινῆς ἀνάγκης, ἔδ' ἐν ἰσχυρὸν πλέον.
- χ^ο ἦκυσσά τ' αἶς θεσπιῶδ' ἡέρας,
- ἃ χρεῖξ' ἐφάνη τυράννοισι
- Δόμοις, ὥς Μενέλαος ἔπω
- μελαμφαῖς οἴχεται
- δι' ἑρέβος, χθονὶ κρυφθῆς,
- ἀλλ' ἔτι κατ' οἶδ' ἄλλιον
- τρυχόμενος, ἔπω λιμένων
- ψαύσθ' πατρίδας γᾶς,
- ἀλατεῖα βίοντι
- ταλαίφρων, ἄφίλος φίλων,
- παντοδαπὰς ἐπὶ γᾶς
- πόδα χριμπτόμενος ἐναλίω
- κώπ' αὖ Τρωάδος ἐκ γᾶς·
- ἐλέ' ἦδ' αὖ τάφῳ τῷδ' ἔς ἐδρας ἐγὼ πάλιν
- εἴλω, μαθῆσα Θεονόης φίλος λόγους,
- ἢ πάντ'

ΕΛΕΝΗ

ἢ πάντ' ἀληθῶς διδὲ· φησὶ δ' ἐν φάει
 πόσιν τ' ἄμὸν ξῶντα φέγγος εἰσορᾶν,
 πορθμὺς δ' ἀλῶσθαι μυρίης πεπλωκότα
 ἐκείτ' ἐκείσε, ὅδ' ἀνύμναστον πλάνοις
 ἤξειν· ὅταν δ' ἡ πιμάτων λάβῃ τέλος,
 ἐν δ' ὅκ' ἐλεξεν, ᾗ μολῶν σωθήσεται·
 ἐγὼ δ' ἀπέστην τὸτ' ἐρωτῆσαι σαφῶς,
 ἠδ' ἔσ' ἐπεί νιν εἶπέ μοι σεσωσμένον·
 ἐγγὺς δ' ἐνὶν πατῆσδ' ἐφασκ' εἶναι χθονός,
 ναυαγὸν ἐκπεσόντα σὺν παύροις φίλοις,
 ὥς μοι πῶθ' ἤξεις, ὥς ποθὲν ὅς ἂν μόλοις·
 ἔα, τίς ἔστος; ὅτι παρ' ἐμὴν κρυπτόμαι
 Πρωτίως ἀσέπῃ παιδὸς ἐκ βυλὸν μάτων;
 ὅχ' ὡς δρομαῖα πῶλος, ἢ βάκχῃ θεῶ,
 τάρῃ ξυνάτω κῶλον; ἀγρίος δ' ἐτίς
 μορφὴν ὅδ' ἐστίν, ὅς με θηράται λαβεῖν·
 με σὲ τ' ἱρυγμὰ δεινὸν ἡμιλλῇ μίνην,
 τύμβον πὶ δ' ἐμπύρως τ' ὀρθοστάτας,
 μῆνον· τί φάγεις; ὥς δέ μας δέξασα σὸν,
 ἐκπληξὶν ἡμῖν, ἀφασίαν τε προσθεῖς·
 ἐλέ ἀδινὲ μεθ' ὧ γυναικες· ἄρ' ὀμειῖται
 τάρα, πρὸς ἀνδρὸς τῶδε· καὶ μ' ἐλὼν, θέλει
 δύναι τυράννοισι, ὧν ἐφάγομεν γάμους·
 με ὅ κ' ὠπείες ἐσμεν, ὅχ' ὑπηρεταὶ κακῶν·
 ἐλέ κ' μὴν σολὴν γ' ἀμορφον ἀμφὶ σῶμ' ἔχεις·
 με σῆσον φόβῳ μεθεῖσαι, λαίφηρόν ποδα·
 ἐλέ ἴσημ'· ἐπεὶ γε τῶδ' ἐφάπτομαι τόπῳ·
 με τίς ᾗ; τί ν' ὅφιν σὴν γύναι προσδέρομαι;
 ἐλέ σὺ δ' εἰ τίς; αὐτὸς γάρ σε, καὶ μ' ἐχθ' λόγος·
 με ὅ πῶποτ' εἶδον προσφειρεσέραν δέ μας·

Α Α Α ΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ὦ θεοί. Θεός κ' ἢ τὸ γινώσκην φίλος.
 ἔλε' ἑλληνίς. ἀλλὰ κ' τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.
 με Ελένησ' ὁμοίαν δὴ μάλιν' ἔδον γύναι.
 ἔλε' ἐγὼ ἢ Μενελάω γε σέ. ὅδ' ἔχω τί φῶ.
 με ἔγνωσ' ἢ ὀρθῶς ἀνδρὰ δυσυχέστατον.
 ἔλε' ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας.
 με ποίως δάμαρτος; μὴ θίγῃς ἐμῶν πέπλων.
 ἔλε' ἦν σοι δίδωσι Τυνδαρείως ἐμὸς πατήρ.
 με ὦ φωσφόρ' Ἐκάτη, πέμπε φάσματ' αὐμην.
 ἔλε' ὅ νυκτίφαντον πρόπολον ἐνοδίας μ' ὄρεῖς.
 με ὅ μιν γυναικῶν γ' ἤς δυοῖν ἔφυν πόσις.
 ἔλε' ποίων ἢ λέντρων διαπότης ἄλλων ἔφυν;
 με ἦν ἄντρα κούρη, καὶ Φρυγῶν κομίξομαι.
 ἔλε' ὅ κ' ἐστὶν ἄλλη σὴ τις ἀντ' ἐμῇ γυνή.
 με ἦπερ φρονῶ ἢ αὖ, τὸ δ' ὄμμα με νοσεῖ;
 ἔλε' ὅ γάρ με λούσων σὴν δάμαρτ' ὄραν δοῖς;
 με τὸ σῶμ' ὁμοιον, τὸ ἢ σαφές μ' ἀποσερῇ.
 ἔλε' σκέψαι τίς σε δῖ'. τίς ἐστὶ σε σοφώτερος;
 με ἵοικας. ὅτοι τῷτόν' ἐξαρνήσομαι.
 ἔλε' τίς ἔν' διδάξῃς ἄλλος, ἢ τὰ σὰν ὄμματα;
 με ἐκείνο σὺ μὲν, ὅτι δάμαρτ' ἄλλην ἔχω.
 ἔλε' ὅ κ' ἦλθον εἰς γῆν τρωάδ', ἀλλ' ἔδωλον ἦν.
 με κ' τίς βλέποντα σῶματ' ἐξεργάζεται;
 ἔλε' αἰθὴρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ' ἐχθρὸς λέχη.
 με τίνος πλάσαςτος θεῶν; ἀελλῆα κ' λέγεις.
 ἔλε' Ἡρὰ διάλλαγμα, ὥς Πάρις με μὴ λάβοι.
 με πῶς ἔν' ἂν ἐνθάδ' ἦσθ', ἐν Τροίᾳ θάμα;
 ἔλε' Τύνομα γένοιτ' ἂν πολλὰ χῶ, τὸ σῶμα δ' ὅ.
 με μέθεις με λύπας ἄλιν' ἔχων ἐλήλυθα.
 ἔλε' ἀγέγῃς κ' ἡμᾶς. τὰ δ' ἐκὶν' ἐξάγῃς λέχη;
 με κ'

ΕΛΕΝΗ

με καὶ χαῖρέν, Ἑλένη προσφερὴς ὅθ' ἔνευθ'·
 ἔλε' ἀπωλόμην· λαβῶσά σ', ὅχ' ἔξω πόσιν·
 με τῦκ' με μέγεθος τ' πόνων πῆθει, σὺ δ' ὕ·
 ἔλε' οἱ ἐγὼ· τίς ἡμῶν ἐγένετ' ἀθλιωτέρα;
 οἱ φίλτατοι λείπουσιν· ὅδ' ἀφίξομαι
 Ἑλληνας, ὅς τ' πατρίδα τὴν ἐμὴν ποτε·
 ἄλλ' Μενέλαε, μαδάων σε κηχάνω μόλις,
 πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα,
 πεμφθὲς ἐταίρων τ' λελεμμένων ὑπο·
 με τίδ' ἐστίν· ἥ πο' βαρβάρων συλαῶθ' ὕπο;
 ἄλλ' θάυμας, ἔλασον τῆνομ', ἥ τ' ὁ πρᾶγμ' ἔχων·
 με λέγ' ὡς φέρῃς τι τῆδε τῇ σπυρδῇ νέον·
 ἄλλ' λέγω πόνους σε μυρίους τλῆναι μάτην·
 με παλαιὰ θρηνῆς πῆματ'· ἀγγέλλεις ἢ τί;
 ἄλλ' βέβηκεν ἄλοχος σὴ πρὸς αἰθέρος πύχης,
 ἀρβῆσ' ἀφαντος· ἔρανε' ἢ κρύπτεται,
 λιπῶσα σε μὲν ἄντρον, ὅσφ' ἐσώξομεν,
 τοσόνδε λέξασ', ὧ ταλαίπωροι Φρύγες,
 πάντες τ' Ἀχαιοί, δ' ἔμ' ἐπὶ σιαμανδρίαις
 ἀκταῖσιν Ἡρας μηχαναῖς ἐθήσκετε,
 δοκῶντες Ἑλένην ὅκ' ἔχοντ' ἔχον Γάριν·
 ἐγὼ δ' ἐπειδὴ χρόνον ἔμειν' ὅσον μ' ἔχρην,
 τὸ μόρσιμον σῶσασα, πατέρ' ἐς ἔρανόν
 ἄπειμι· φήμας δ' ἡ τάλαινα Τυνδαρίς
 ἄλλως κακὰς ἤκασεν· ὅδ' ἐν αἰτία·
 ὦ χαῖρε Λήδας θυγάτηρ ἐνθάδ' ἡδ' ἄρα·
 ἐγὼ δέ σ' ἄσρων ὡς βεβηκῆσαν μυχὲς
 ἤγγελλον, ἥ δ' ὡς ὅδ' ἐν, ὡς ὑπόπτερον
 δέμας φοροίοις· ὅκ' ἐγὼ σε κερτομῆν
 ἡμᾶς τόδ' αὖθις, ὡς ἄδην ἐν Ἰλίῳ·

ΑΛΛ 1111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πόνους παρήχες ὦ πόσις, καὶ συμμάχοις.
 με τὸτ' ἐς ἐκὼν· ξυμβεβᾶσιν οἱ λόγοι
 οἱ τῆσδ' ἀληθεῖς ὦ ποθενὸς ἡμέρα,
 ὡς εἰς ἐμὰς ἔδωκεν ὠλένας λαβῆν.
 εἰλέ ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Μενέλειω, ὅ κ' ἔχρονος,
 παλαιός· ἡ ἢ τέρψις, ἀρτίως πάρα.
 ἔλαβον ἀσμένειά πόσιν ἐμὸν φίλαι,
 περιπετάσασα χεῖρα φίλιον
 ἐν μακρῷ φλογὶ φαεσφόρῳ.
 με καὶ γὰρ σε πολλὰς δ' ἐν μέσῳ λόγους ἔχων,
 ὅ κ' οἶδ' ὅποια πρῶτον ἄρξομαι ταῦν.
 εἰλέ γίγνηται κρατὶ δ' ὀρθίως ἐθέρως
 ἀνεπ' ἔρωκα, καὶ δ' ἀκρυ σαλάσῳ,
 περὶ ἣ γῆα, χθῆρας ἔβαλον,
 ἡδονὰν ὡς λάβω.
 ὦ πόσις, ὦ φίλτατ' ἡ πρόσοψις.
 με ὅ κ' ἐμέ μφθην.
 ἔχω τὰ τῷ Διὸς λείκτρα, Λήδας τε,
 ἀν' ὑπὸ λαμπάδων κόροι
 λούκιπτοι, ξυνομαίμονες, ὠλβισαν ὠλβισαν
 τοπρόθεν· ἐκ δ' ὁμῶν δ' ἐνόσφισαν θεοὶ σ' ὁμῶν.
 πρὸς ἄλλαν δ' ἰλαύνει θεὸς συμφορὰν τᾶσδε κρήνῳ
 καὶ κακὸν δ' ἀγαθόν, σέ τε, καὶ μὲ συνάγαγε πόσιν
 χρένιον· ἀλλ' ὅμως ὀνάειμαν τύχας.
 εἰλέ ὄναο δ' ἦτα· ταυτὰ δ' ἡ ξυνόχομαι.
 δυνεῖν ἢ ὄντοιν, ὅ κ' ἔχ' ἡ γλήμων, ὅ δ' ἔχ'·
 φίλαι, φίλαι, τὰ πάρος
 ὅ κ' ἐτι σένομεν, ὅ δ' ἄλλῳ.
 πόσιν ἐμὸν ἔχομεν, ἔχομεν,
 ἐν ἔμενον, ἔμενον ἐκ Τροίας

ΤΟΛΥΕ

ΕΛΕΝΗ

πολυετὴ μολῶν·

με ἔχης, ἐγὼ τέ σ' ἠλίας ἢ μυρίας
μόγισ διελθὼν, ἡθόμην τὰ τῆς θεῆς·

ἔμὰ δ' ἀκρυα, χαρμονὰν
πλέον ἔχει χάριτος, ἢ λύπας·

ἐλέ τί φῶ; τίς ἂν τὰ δ' ἥλπισε βροτῶν ποτε;
ἀδούκητον ἔχω σε πρὸς σέρνοισ·

με καὶ γὰρ σὲ τ' ὀκνῶσαν ἰδαίαν πύλιν
μολῶν, Ἰλίου τε μελέης πύργου,
πρὸς θεῶν δόμων πῶς τ' ἐμῶν ἀπεσάλης;

ἐλέ ἔ· ἔ· πικρὰς ἐς ἀρχὰς βαίνεις·
ἔ· ἔ· πικρὰν δ' ἐρυνῶς φάτιν·

μεο λὺν, ὥς ἀκυστὰ πάντα δῶρα δαιμόνων·

ἐλέ ἀπέπυσσα καὶ λόγον, οἶον οἶον ἐσοίσομαι·

μεο ὅμως ἢ λέξον· ἡδύτοιοι μόχθων κλύειν·

ἐλέ ὅν ἐπὶ λέντρ᾽ βαρβάρ᾽ νεανία,
πετομένας κώπας,

πετομένας δ' ἔρωτος ἀθλίων γάμων·

με τίς σε δαίμων, ἢ πότμος συλᾷ πάτρας;

ἐλέ ὁ Διὸς, ὁ Διὸς, ὃ πόσι πάϊς
μ' ἐπέλασε Νείλω·

με θαυμάσα τ' ἔμψαντος ὧ δεινοὶ λόγοι·

ἐλέ κατεδάκρυσα, καὶ βλέφαρον ὑγραίνω
δάκρυσιν· ὁ Διὸς μ' ἄλοχος ὤλεσεν

Ἡρα· με· τίνων χρήξασα προαθῆναι κακῶν;

ἐλέ ὧ μοι ἐμῶν δεινῶν, λυτρῶν, καὶ κρηνῶν,
ἵνα θεὰ μορφὰν ἐφαίδρυναν,
ἔνθεν ἔμολε κρίσις·

με τὰ δ' εἰς κρίσιν σοι τῶνδ' ἔβηχ' Ἡρα κακῶν;

ἐλέ Κύπρις ὥς ἀφέλοιτο· με· πῶς, αὐδά·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔλε Γάριν, ὧ μ' ἐπέουσ'. Με. ὦ τλήμων.
 ἔλε τλάμων, τλάμων, ὧ δ' ἐπέασ' Αἰγυπῖω.
 με ἔτ' ἀντέδωκ' ἡδωλον, ὥς σέθεν κλύω.
 ἔλε τὰ ἢ κατὰ μέλαθρα πάθια, πάθια.
 μήτερ, οἱ ἐγώ. Με. τί φῆς;
 ἔλε ἢ ἐστ' μήτηρ. ἀρχόμενον δ' ἐβρόχον
 δι' ἐμὲ κατεδήσατο δύσγαμος αἰχύναν.
 με ὦ μοι. θυγατρὸς δ' Ερμιόνης ἐστ' βίος;
 ἔλε ἄγαμος, ἄτεννος, ὧ πόσι, κατασένη
 γάμον ἄγαμον, αἰχύναν.
 με ὦ πᾶν κατ' ἀκρας δῶ μ' ἐμὸν πέρας Γάρις,
 τάδε κ' σὲ διώλεσε, μυριάδας τε
 χαλκίους Δαναῶν.
 ἔλε ἐμὲ ἢ πατρίδος ἄπο, κακὸ ποτ' ἔμεν
 ἀραίαν ἐβάλλε θεὸς
 ἄπο πόλεος, ἀπὸ τε σέθεν,
 ὅτι μέλαθρα, λίχέα τ' ἔλιπον,
 ἢ λιπῶσ' ἐπ' αἰχροῖς γάμοις.
 χο ἦ κ' τὰ λοιπὰ τῆς τύχης εὐδαίμονος
 τύχοιτε, πρὸς τὰ πρόαθεν ἀρκέσειεν ἄν.
 ἄγν Μενέλαε, καὶ μοὶ προσδότε τι τῆς ἡδονῆς,
 ἦν μανθάνω καὶ καὶ νῦν, ὅσα φῶς δ' ἔχω.
 με ἀλλ' ὦ γεραιέ, κ' σὺ κοινῶν λόγων.
 ἄγν ὅχ' ἦδε μόχθων ἔν' Ἰλίῳ βραβύς;
 με ὅχ' ἦδε. πρὸς θεῶν δ' ἦ μιν ἡ πατὴρ μένοι,
 νεφέλης ἀγαλμ' ἔχοντες ἐν χερσὶν λυγρῶν.
 ἄγν τί φῆς. νεφέλης ἄρ' ἄλλως ἔχομεν πόνους πέρι;
 με Ηρὰς τὰ δ' ἔρχε, καὶ θεῶν τριαῶν ἔρις.
 ἄγν ἢ δ' ὅσ' ἀληθῶς, ἔστιν ἦδε σὴ δάμαρ;
 με αὐτὴ λόγοις δ' ἐμοῖσι πείσουσον τάδε.

ΕΛΕΝΗ

ἄγγ' ὦ θυγάτερ, ὁ θεὸς ὡς ἔφη, τί ποικίλον,
 καὶ δυσὲν μαρτον, αὖ δέ πως ἀνασρέφει,
 ἐκῆσε κακῆσ' ἀναφέρων· ὁ γὰρ, πονῆ.
 ὁ δ' ὅτ' ἐπ' ἐπὶ πονήσας, αὖθις ὀλλυται κακῶς,
 βέβαιον ὅδ' ἐν τῆς αἰτ' τύχης ἔχων
 σὺ δέ, πόσις τε σὸς, πόνων μετέχετε,
 σὺ γὰρ, λόγοισιν, ὅ γ', ὁδὸς προθυμία·
 ἀπὸ δ' ὧν δ' ὅτ' ἐσσὺ δ', ὅδ' ἐν ἔχει, νῦν δ' ἔχει,
 αὐτόματα πράξας τά γὰρ, εὐτυχέστατα.
 ἐκ ἄρα γέροντα πατέρα, καὶ Διοσκόρω
 ἤλυνας, ὅδ' ἔδρασας οἷα κληῖται.
 νῦν ἀνάνεῖμαι τ' σὸν ὕμναιον πάλιν,
 καὶ λαμπάδων μεμνήμεθ', ἅς τετράεροις
 ἵπποις τροχάων, παρέφερον· σὺ δ' ἐν δίφρῳ
 σὺν τῷδε νύμφῃ δῶμ' ἔλιπες ὀλβιον.
 κακὸς δ' ἔστις μὴ σέβῃ τὰ δεσποτῶν,
 καὶ ξυγγένηθε, καὶ ξυνωδίει κακοῖς.
 ἐγὼ γὰρ ἔην, καὶ πέφυχ' ὁμῶς λάτρης
 ἐν τοῖσι γενναίοισιν ἠριθμημένος
 δούλοισι, τὸν μὲν ἔχων ἐλεύθερον,
 τὸν δ' ἐκ· κρεῖσσον δ' ἐτόδ', ἢ δούσιν κακοῖν
 ἐν ὄντα χρῆσθαι, τὰς φρένας τ' ἔχειν κακὰς,
 ἄλλων τ' ἀκύνειν δόλον ὄντα τ' πέλας.
 μετὰ γὰρ ὧν γεραιέ, πολλὰ γὰρ παρ' ἀσπίδα
 μοχθήματ' ἐξέπλησας ἐκ πόνων ἐμῶν.
 καὶ νῦν μεταχῶν τῆς ἐμῆς ἀπραξίας,
 ἀργηλὸν ἐλθὼν τοῖς λεηλόμενοις φίλοις
 τάσδ', ὡς ἔχων ὀρνηκας, οἳ τ' ἐσὶν τύχης,
 μένην τ' ἐπ' αἰκταῖς, τὴν δ' ἐμὴν καταδοκῆν
 ἀγῶνας, οἳ μένεσιν, ὅς ἐλπίξομεν,
 καὶ τήνδε πῶς δύναί μεθ' ἐκπλῆσαι χυθὸς

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

φρεσίν· ὅπως ἂν ᾗς ἐν ἐλθόντες τύχης,
 ἐν βαρβάρων σωθῶμεν, ἢν δυνώμεθα.
 ἄγ' ἔσαι τάδ' ὧ' νάξ· ἀλλὰ τοι τὰ μάντεων
 ἐσεῖδον, ὡς φαῦλ' ἐστ, κ, ψαυδῶν πλεία·
 » ὅδ' ἦν ἄρ' ὕγιες ὅδ' ἐν ἐμπύρην φλογός,
 » ὅτε πτερωτῶν φθέγματ'· ἀνθεσ δέ τοι
 » ἢ κ, δοκεῖν ὀρνίθας ὠφελῆν βροτῶν.
 Κάλχας δ' ἔν' εἶπ', ὅδ' ἐσὴ μινε στρατῶ,
 νεφέλης ὑπερβήσκοντας ἐσορῶ φίλως·
 ὅδ' ἐν γέ, ἀλλὰ πόλις ἀνιρπάσθι μάστιγ·
 ᾗ ποῖς ἂν ἔνεχ' ὁ θεὸς ἔν' ἡβύλετο;
 » τί δ' ἄτα μαντάν' ὀμείβει; τοῖς θεοῖσι χρεὶ
 » θύοντας αἰτεῖν ἀγαθὰ, μαντήας δ' ἔαν.
 » βίη δ' ἄλλως δέλεαρ ὀρέθῃ τόδε,
 » κὺδ' ἄς ἐπλήτῃς ἐμπύροισιν ἀργὸς ὢν.
 » γνώμη δ' ἀρίστη, μάντις, ἢ τ' ὀβελία.
 χ^ο Εἰς ταυτὸ καὶ μοὶ δόξα μάντεων πέρι,
 » χωρεῖ γέροντι· τὸς θεὸς ἔχων τις ἂν
 » φίλως ἀρίστην μαντικὴν ἔχοι δόμοις.
 ἐλέ' ᾗεν· τὰ δ' ἔδ' ὅδ' ἄρ', ἀλλ' καλῶς ἔχει.
 » ὅπως δ' ἐσώθῃς ὧ' τάλαν Τροίας ἄπο,
 » κέρδος δ' ὅδ' ἐν εἰδέναί, πόθος δέ τις
 » τὰ τ' φίλων φίλοισιν αἰσθέσθαι κακὰ.
 με ἢ πολλὰ ἀνὴρ μ' ἐν ὀλίγῳ, μίαν θ' ὅδ' ὦ.
 τί σοι λέγοι μ' ἂν τὰς ἐν Αἰγαίῳ συμφορὰς,
 τὰ Ναυπλίου τ' ὀβόη καὶ πυρπολήματα,
 Κρήτην τε, Λιβύην θ', ἃς ἐπεσφάφην πόλεις,
 σκοπιάς τε Περσέως· ὅδ' ἔμπλήσαι μίση
 μύθων· λέγων τ' ἂν σοι κακὰ, ἀλγόνων ἔτι.
 πάχων τ' ἔκαμνον· δὲς ἢ λυπηθῆμεν ἂν.

ΕΛΕΝΗ

ἐλέ κἀλλιον ἔπας, ἢ σ' ἀνθρώμην ἐγώ·
 ἐν δ' εἶπε, πάντα παραλιπὼν, πόσον χρόνον
 πόντου πὶ νώτοις ἄλιον ἐφθείρε πλάνον·
 με ἐνιαύσιον, πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέικα
 ἔτεσι· διήλθον δ' ἐπ' ἅ περιδρομάς ἐτῶν·
 ἐλέ φῶ· φῶ· μακρόν γ' ἔλεξας ὦ τάλας χρόνον·
 σωθῆς δ' ἐκείθεν, ἐνθάδ' ἦλθες εἰς σφαγὰς·
 με πῶς φῆς; τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας γύναι·
 ἐλέ φῶ γ' ὡς τάχιστα· τῆσδ' ἀπαλλαχθῆς χθονός,
 θανῇ πρὸς ἀνδρὸς, ὃ τάδ' ἐστὶ δώματα·
 με τί χρῆμα δράσας ἄξιον τῆς συμφορᾶς;
 ἐλέ ἤκεις ἀελπῆς, ἐμποδὼν τ' ἐμοῖς γάμοις·
 με ἢ ἄγα μὲν τις τὰ μ' ἐβλήθη λέχει;
 ἐλέ ὕβριν θ' ὕβριξεν εἰς ἐμ', ἣν ἔτλην ἐγώ·
 με ἰδίᾳ σθένων τις, ἢ τυραννίδων χθονός;
 ἐλέ ὅς γ' ἦς ἀνάσσει τῆσδε Γρωτέως γένος·
 με τόδ' ἐς ἐκὼν ἀαγμ', ὃ προσόλεκ κλύω·
 ἐλέ ποίοις ἐπιστὰς βαρβάρους πυλώμασιν;
 με τοῖς, ἐνθεν ὥς περ πῶχός ἐξηλαυνόμην·
 ἐλέ ἦ πρὸς προσήταις βίοτον; ὦ τάλαιν' ἐγώ·
 με τῦργον μὲν ἦν τῦτ', ὄνομα δ' ἔκ' εἶχον τόδε·
 ἐλέ πάντ' οἶσθ' ἄρ' ὥς ἔοικας ἀμφ' ἐμῶν γάμων·
 με οἶδ'· εἰ δ' ἐλέκτρα διέφυγες τάδ', ὃ κ' ἔχω·
 ἐλέ ἀθικτον ἀνὴρ ἴσθι σοι σεσωσμένην·
 με τίς τῦδε πειθῶ; φίλα δ' ἔσαφ' ἡ λήγης·
 ἐλέ ὄρας τάφον τῦδ' ἀθλῆνός ἐδρας ἐμὰς;
 με ὄρω τάλανα σπάρδας, ὧν τί σοι μέτα·
 ἐλέ ἐνταῦθα λέκτρων ἱκετόσμεν φυγὰς·
 με βωμῶσιν ἀνίσχουσ', ἢ νόμοισι βαρβάρους;
 ἐλέ ἐρρύνεθ' ἢ μᾶς τῦτ' ἴσον ναοῖς θεῶν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

με ὕδ' ἄρα πρὸς οἴκῳ ναυσολῆν ἔξεισί μοι;
 ἔλέ ξίφος ἢ ᾗσι μᾶλλον, ἢ τὸ μὲν λείχῃ.
 με ὕτως ἂν εἴην ἀθλιώτατος βροτῶν.
 ἔλέ μὴ νῦν καταιδῷ· φῶγε δ' ἐκ τῆσδε χθονός.
 με λιπῶν σε; Τροίαν ἐξέπερσα σὴν χάριν.
 ἔλέ κρῖνον ἔ, ἢ σὲ τ' ἄμ' ἀποκτεῖναι λέχη.
 με ἄνανδρ' ἄρ' ἔπας, Ἰλίου τ' ἔκ ἄξια.
 ἔλέ ἔκ ἂν κτάνης τύραννον, ὃν σπύδης ἴσως.
 με ἔτω σιδῆρω τρωτ' ἔκ' ἐχθρὸς δέμας;
 ἔλέ ᾗτη· τὸ τοι μᾶν δ' ἀδύνατον, ἀνδρὸς ὅσοφ' ἔ.
 με σιγῇ παράχῳ δ' ἡτ' ἐμὰς δῆσαι χεῖρας;
 ἔλέ ᾗς ἄπορον ἦκεις· δεῖ ἢ μηχανῆς τινος.
 με δρῶντας ἔ, ἢ μὴ δρῶντας, ἢ διον θανῆν;
 ἔλέ μί' ἐστιν ἐλπίς, ἢ μόνῃ σωθεῖμεν ἂν.
 με ὦντες, ἢ τοιμητὸς, ἢ λόγων ὕψο;
 ἔλέ εἴ μὴ τύραννος ἐκπύθοιτ' ἀφικμένον.
 με ἐρῶ ἢ τίς μ' ὅτι γινώσεται, ὅς ἑμ' ἐγώ;
 ἔλέ ἐς ἐνδον αὐτῷ ξύμμαχος θεοῖς ἴση.
 με φῆμι τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἰδρυμένη;
 ἔλέ ἔκ' ἀλλ' ἀδελφῇ· Θεονόην καλῶσιν.
 με χρηστῆριον ἢ τῆνο μ'· ὅ, τι ἢ δρᾷ, φράσον.
 ἔλέ πάντ' εἴδ', ἐρῶ τε συγγόνῳ παρόντα σε.
 με θνήσκειμεν ἂν· λαβῆν ἔκ' ὅσον τέ μοι.
 ἔλέ εἴ πως ἂν ἀναπείσαιμεν ἱκετεύοντέ νιν.
 με τί χρῆμα δρᾶσαι; τίν' ὕπαρχος μ' εἰς ἐλπίδα;
 ἔλέ παρόντα γαῖα μὴ φράσαι σε συγγόνῳ.
 με πῆσαντε δ', ἐκ γῆς διορίσαιμεν ἂν πόδα;
 ἔλέ κοινῇ τ' ἐκείνῃ ῥαδίως, λάθρ' ὕδα μῦ.
 με σὸν ἔργον ὥς γυναῖκί πρόσφορον γύναι.
 ἔλέ ὥς ἔκ' ἀχρωστὰ γίνατ' ἐμῶν ἔξει χειρῶν.

ΕΛΕΝΗ

με φέρ', ἥν' ἢ δὴ νῶν μὴ ἀποδέξῃται λόγους;
 ἔλε' θανῇ· γὰρ μὲν μοι δὴ τέλει νῶν βίᾳ.
 με προδότης ἂν ᾔησ· τήνδε βίαν σκήψασ' ἔχεις.
 ἔλε' ἀλλ' ἄγνον ὄρκον σὸν κἄρα κατώμοσα.
 με τί φῃς; θανέσθαι, κ' ὑποτ' ἀλλάξῃς λῆχιν;
 ἔλε' ταυτῷ ξίφει· κέσσομαι δ' ἐσπέλας.
 με ἐπὶ τοῖσδε τοῖς νῦν, δεξιᾶς ἐμῆς θίγῃ.
 ἔλε' φαῦν, θανόντος σὺ, τόδ' ἐκλήψιν φάος.
 με κ' ἄγ' σερηθεῖς σὺ, τελευτήσω βίον.
 ἔλε' πῶς ἔν' θανέμεθ', ὥστε καὶ δόξαν λαβῆν;
 με τύμβον πὶ νῶτ' σε κτανῶν, ἐμὲ κτανῆ.
 πρῶτον δ' ἄρχονα μέγαν ἀγωνιῶ μεθα
 λέκτρων ὑπὲρ σῶν· ὃ δ' ἐθέλων, ἴτω πέλας.
 ἢ τρωϊκὸν ἔ, ὃ κατακυνῶ λῆχος.
 ἔδ' Ἑλλάδ' ἐλθὼν, λήθομαι πολὺν φόρον,
 ὅστις Θέτιν ἤ ἐξέρησ' Ἀχιλλεύς,
 τελαμωνίᾳ δ' Αἴαντος εἰσείδον σφραγῆς,
 ἢ Θησέως τε παῖδ' αὖ· δῖα δ' ἢ ἐμὴν
 ἢ ἀξιώσω κατθανῆν δ' ἄμαρτ' ἐγώ;
 • μάλιστά γε· Εἰ γὰρ ἔσιν οἱ θεοὶ σοφοί,
 • αὐτῶν ἄνδρα πολέμιον θανόνθ' ὑπο,
 • κ' ἔφη κατακτείνουσιν ἐν τύμβῳ χθονί,
 • κακὸς δ' ἐφ' ἔρμα σπεῖον ἐκβάλλουσι γῆς.
 ὦ θεοὶ, γενέσθω δὴ ποτ' αὐτὸς χεῖρ γένος
 ἢ ταντάλειον, καὶ μετασῆτω κακῶν.
 ἔλε' οἱ ἐγὼ τέλει νῶν τῆς τύχης ἔ, ὡδ' ἔχω.
 Μενέλαε, διαπεπράχμεθ'· ἐκβαίνει δόμων
 ἢ θεσπιωδὸς Θεονίη· κτυπῆ δ' ὅμοιος,
 κλήθρων λυθέντων· φῶν· ἄτάρ τι φονκτέον.
 ἀπῶσα γὰρ σε, καὶ παρ' ὅσ' ἀφικόμενον.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Δαῦρ' οἶδ' ἐν ᾧ δ' ὕσθινος, ὡς ἀπωλόμην.
 Τροίης δ' ἐσωθεῖς, καὶ πὸ βαρβάρων χθονός,
 ἥς βάρβαρ' ἔλθων, φάσαν' αὖθις ἐμπεσῇ.
 θεοὶ ἢ γὰρ σύ μοι φέρεσσι λαμπήρων σέλας,
 θεῖον δ' ἐσεμνῶ θεσμὸν ἀθέρος μυχῶν,
 ὥς πᾶν μακάθαρὸν ἔραν' διεξάμεθα.
 σὺ δ' αὖ κέλαινον, ἥ τις ἔβλαψεν ποδὶ
 σείβων ἀνοσίῳ, δὸς καθαροῖσι φλογί.
 κρῶσον, ἢ πάνκην, ἵνα διεξέλθω πυρός.
 νόμον ἢ τ' ἐμὸν θεοῖσιν ἀποδῶσαι, πάλιν
 ἐφύεστον φλόγ' εἰς δόμους κομίζετε.
 Ελένη, τί τὰ μὰ, πῶς ἔχει θεασίσματα;
 ἦ κει πόσις σοὶ Μενέλεως ὁδ' ἐμφανής,
 νέων σερηθεῖς, τῷ τε σὺ τιμήματος.
 ᾧ τλήμων, οἴκετ' διαφυγῶν, ἦλθες πόνης,
 ἔδ' οἶθα νόσον οἴκαδ', εἴτ' αὐτῷ μενῆς.
 ἔρις ἅ ἐν θεοῖσι, σύλλογός τε σὺ πέρι
 ἔσαι, πάριδρος Ζηνὶ τῷ δ' ἐν ἡματι.
 Ἡρα γὰρ, ἢ σοὶ δυσμενὲς πάροιθεν ἦν,
 νῦν ἐστὶν ἄννης, κείς πάτραν σῶσαι θέλει
 ξυὺν τῇ δ', ἵν' Ἑλλὰς τὸς Ἀλεξάνδρην γάμους
 δώρημα Κύπριδος φανδονυμφάντης μάθῃ.
 Κύπρις ἢ νόσον σὸν διαφθῆραι θέλῃ,
 ὥς μήτ' ἐλεγχθῇ, μὴ ἢ πριαμένη φανῇ
 τὸ κάλλος, Ελένης ἔνεκ' ὠνητοῖς γάμοις.
 τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν, εἴθ' ἂν βύλεται Κύπρις,
 λέξασ' ἀδελφῶν ἐνθάδ' ὄντα διολέσω,
 ἥτ' αὖ μεθ' Ἡρας σᾶσα σὸν σώσω βίον,
 κρύψας ὁμαίμονι, ὅς με προσάγει τάδε
 εἰπὴν, ὅταν γῆν τήνδε νοσήσας τύχης,
 τίς γ' ἔσσι.

ΕΛΕΝΗ

τίς ἔστι; ἀδελφῶ τόνδε σιμανῶ γ' ἐμῶ
 παρόνθ' ὅπως ἂν τὸ μὲν ἀσφαλῶς ἔχῃ.
 ἔλε' ὦ παρθέν', ἱκέτις ἀμφὶ σὸν πίτνῳ γόνυ,
 κ' προσκαθίσω θάκον ἐν ἀδείμονα,
 ὑπὲρ τ' ἐμαυτῆς, τῆς δέ θ' ὄν σὺ μόλις ποτὲ
 λαβῆς, ἐπ' αὖ μῆς ἧμι κατθανόντ' ἰδεῖν.
 μή με κατ' ἔτης σῶ κασιγνήτῳ πόσιν
 τόνδ' εἰς ἐμὰς ἦκοντα φιλτάτας χέρας.
 σῶσον ἢ λίσσομαι σε. συγγόνῳ ἢ σῶ
 τ' ἀσέβειαν μὴ προδῶς τ' σὴν ποτε,
 χάριτας πονηρὰς, καὶ δ' ἴκνῃς ὦν μένη.
 Μισεῖ δ' ὁ θεὸς τ' βίαν. τὰ κτιτὰ ἢ
 κτᾶσθαι κελεύει πάντας. ἐν ἑς ἀρπαγὰς.
 ἐατέος ὁ πλῆτος, ἀδινός τις ὢν.
 κοινὸς γάρ ἐστιν ὕρανός πασι βροτοῖς,
 κ' γαῖ', ἐν ἧ χρὴ δῶματ' ἀναπληρῆ μένῃς
 ταλλοτρία μὴ χεῖν, μήδ' ἀφαιρῆσθαι βίαν.
 ἡμᾶς ἢ μακαρίως ἡ, ἀθλίως δ' ἐμοῖ,
 Ἑρμῆς ἔδωκε πατρὶ σῶ σώξεν πόσει
 τῷ δ' ὅς παρέστι, καὶ πολάξουσαι θέλῃ.
 πῶς ἐν θανάτῳ ἀν' ἀπολάβοι; κείνος ἢ πῶς
 τὰ ζῶντα τοῖς θανόνσιν ἀν' ἀποδοίη ποτέ;
 ἢ δὴ τὰ τῶ θεῶ, κ' τὰ τῶ πατρὸς σκόπη.
 πότερον, ἐσδάμων, χ' ὡ θανάτῳ τὰ τ' πέλας
 βέλοιντ' ἂν, ἢ βέλοιντ' ἂν ἀποδῆναι πάλιν;
 δοκῶ μὲν ἔκινῃ χρεῖ σε συγγόνῳ πλείον
 νέμειν ματαίῳ μάλλον, ἢ χρῆσθ' πατρὶ.
 εἰ δ' ἔσθ' αὖ μάντις, κ' τὰ θῆ' ἦν μένη,
 τὸ δ' ἴκαλον τῶ πατρὸς διαφθερεῖς,
 τῷ δ' ἐδ' ἰκαίῳ συγγόνῳ δώσεις δ' ἴκνῃς.

BBB

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀγρόν τὰ μὲν σε θεῖα πάντ' ἐξειδέναί,
 τὰ τ' ὄντα, καὶ μὴ, τὰ δὲ δίκαια μὴ ῥέδναί.
 τὴν τ' ἀθλίαν ἐμ', οἷσιν ἔγκειμαι κακοῖς
 ῥῦσαι, πάρεργον δῦσα τῷτο τῆς τύχης.
 Ἑλένην δ' ὅδεῖς ὅστις ἔσσυτ' ἐμὸν
 ἢ κλέψομαι καθ' Ἑλλάδ' ὡς προδῶσ' ἐμὸν
 πόσιν, Φρυγῶντ' ὤκησα πολυχρύσους δόμους.
 ἦν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω, καὶ πιβῶ Σπάρτης πάλιν,
 κλύοντες, εἰσιδόντες, ὡς τέχναις θεῶν
 ὦλοντ', ἐγὼ δ' ἐπιδότις ἐκ ἄρ' ἦν φίλων,
 πάλιν μ' ἀνάξουσ' ἄς τὸ σῶφρον αὖθις ἂν.
 ἔδνάτο μαί τε θυγατέρ', ἦν ὅδ' ἄς γα μεί.
 τὴν δ' ἐνθάδ' ἐκλιπῶσ' ἀλιτῆραν πικράν,
 ὄντων ἐν οἴκοις χρημάτων ἰνύσομαι.
 καὶ ἢ θανὼν ὅδ' ἐν πυρὶ κατεσφάγη,
 πρόσω σφ' ἀπάντα, δακρύοις ἂν ἠγάπων.
 νῦν δ' ὄντα, καὶ σωθέντ' ἀφαιρεθήσομαι,
 μὴ δῆτα παρβέν'· ἀλλὰ σ' ἰκετώω τόδε.
 δὸς δ' ἡ χάριν μοι τήνδε, καὶ μιμῶ τρόπος
 πατρὸς δίκαιου. Παιδί δ' ἐκλέος τόδε
 κἀλλιστον, ὅστις ἐκ πατρὸς χριστοῦ γηγώς,
 εἰς ταυτ' ἦλθε τοῖς τεκῆσι τῆς τρόπος.
 οἰκτρὸν δ' οἱ παρόντες ἐν μέσῳ λόγοι,
 οἰκτρὰ δ' ἐκ σύ· τῷ δ' Μενέλεω ποθῶ
 λόγους ἀκῆσαι, τίνας εἰρήφυχῆς πέρι.
 ἐγὼ δ' ὅν ἔτ' ἂν προασπείην τλαίην γένυ,
 ἔτ' ἂν δακρύσαι βλέφαρα· τὴν Τροίαν δ' ἂν
 θεοὶ γένόμενοι, πλείουν αἰχμήνοιν ἂν.
 καὶ τοὶ λίγισιν ὡς πρὸς ἀνδρὸς ἀνγενῆς,
 ἐν ξυμποραῖσι δακρύ' ἀπ' ὀφθαλμῶν βαλεῖν.
 ἀλλ'

ΕΛΕΝΗ

ἀλλ' ἔχι τότ' ὁ καλὸν, εἰ καλὸν τόδε,
 αἰρήσομαι, τοπρόθε τῆς ἀδαιμονίας·
 ἀλλ' ἢ καὶ ἄνδρα σοι δοκεῖ σῶσαι ξένον
 ζητῶντά γ' ὀρθῶς ἀπολαβὴν δάμαρτ' ἐμὴν,
 ἀπόδος τε, καὶ πρὸς, σῶσον· εἰ δ' ἢ μὴ δοκεῖ,
 ἐγὼ καὶ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις
 ἄθλιος ἂν ᾤην, σὺ δ' ἢ γυνὴ κακὴ φανῇ·
 ἀδ' ἀξί' ἡμῶν, καὶ δὴ καὶ ἡγέμεθα,
 καὶ σῆς μάστιγα καρδίας ἀνθάσσεται,
 λέξωτάδ', ἀμφὶ μνήμα σὺ πατρός πόθω·
 ὦ γέρον, ὅς οἱ κείς τόνδε λάϊνον τάφον,
 ἀπόδος ἀπαιτῶν τ' ἐμὴν δάμαρτά σε,
 ἦν Ζεὺς ἔπεμψε δαῦρό σοι σῶξεν ἐμοί·
 οἷδ' ἔνεχ' ἡμῖν ἔποτ' ἀπολέσθαι θανάων·
 ἀλλ' ἦδε πατέρα νέρθεν ἀνακαλόμενον,
 ἔκ ἀξιώσει τ' πρὶν ἀκλεέστατον
 κακῶς ἀκῆσαι· κυρία γάρ ἐστι νῦν·
 ὦ νέρτερ' ἄδῃ, καὶ σὲ σύμμαχον καλῶ,
 ὅς πολλὰ ἐδέξω τῆσδ' ἑκάτι σώματα,
 πεσόντα τῷ μῶ φασγάνῳ, μισθὸν δ' ἔχθρῃ,
 ἢ νῦν ἐκένυς ἀπόδος ἐμφύχους πάλιν,
 ἢ τήνδ' ἀνάγκασον γ' ἀσεβὺς πατρός
 κρῆσσω φανήσαν, τὰ μ' ἀποδύναι λείη·
 εἰ δ' ἐμὲ γυναικα τὴν ἐμὴν συλήσετε,
 ἃ σοι παρέλιπεν ἦδε τ' ἄλγῶν, φράσω·
 ὄρκοις κεκλήμεθ' ὥς μάθης ὦ παρθένη,
 πρῶτον καὶ ἐλθεῖν διὰ μάχης σὺ συγγόνω·
 κακῆϊνον, ἢ μὲ δ' εἰ θανεῖν, ἀπλῶς λόγος·
 ἦν δ' ἐς μὲν ἄλκην μή ποτ' ἀντιθῆ ποδὶ·
 λιμῶ δ' ἢ θηρᾶν τύμβον ἱκετάνοντε νῶ,

BBB 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κτανῆν δέδοικται τήνδ' ἐμοί, ἡἴπητ' ἐμὸν
 πρὸς ἥπαρ ὥσαι δίστομον ξίφος τόδε,
 τύμβον ἔπ' νώτοις τῷδε, ἵν' αἵματος ῥοαὴ
 τάφῳ κατασάξωσι. κησόμεθα ἢ
 νεκρῷ δὴ ἐξῆς τῷδ' ἐπὶ ξεστῷ τάφῳ,
 ἀθάνατον ἄλγος σοί, φόρος ἢ σῶ πατρί.
 ἔκ' ἡ γὰρ μὲν τήνδ' ὅτε σύγγονος σέθεν,
 ἔτ' ἄλλος ὕδεις· ἀλλ' ἐγὼ σφ' ἀπάξομαι,
 εἰ μὴ πρὸς οἴκῳ δυνάμεθ', ἀλλὰ πρὸς νεκρῷ.
 ■ τί ταῦτα; Δακρύοις ᾗς ἔθηνυ τρεπόμενος,
 ■ ἐλεεινὸς ἦν μάλλον, ἢ δραστήριος.
 κτῆν' ἢ δοκῇ σοι δυσκλεῶς ἔκ' ἡ κτενῆς.
 μάλλον γε μέντοι τοῖς ἐμοῖς πείθε λόγους,
 ἵν' ἥς δικάσῃ, καὶ δάμαρτ' ἐγὼ λάβω.
 20 ἐν σοὶ βραβύειν ὧ νεῶνι τὸς λόγους.
 ἔτ' ἡ κρήνην, ὥς ἀπασιν ἀνδάνης.
 30 ἐγὼ πέφυκά τ' οὐσεβείν, καὶ βύλομαι.
 φιλῶ τ' ἐμαυτὴν, καὶ κλέος τὸ μὲν πατρός.
 ἔκ' ἂν μιάναί μ', ἔδ' ἐσυγγόνῳ χάριν
 δόειν ἂν, ἐξ ἥς δυσκλεῆς φανήσομαι.
 ἐνεστ' δ' ἱερὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα
 ἐν τῇ φύσει· καὶ τῷτο Νηρέως πάρα
 ἔχουσα, σώξεν Μενέλεως περάσομαι.
 Ἡρὰ δ' ἐπέπερ βύλεται σ' ἀνερχετῆν,
 ᾗς ταυτ' οἶσω φῆφον· ἡ χάρις δ' ἐμοί,
 ἴλεως καὶ ᾗ, συμβέβηκε δ' ἔδ' αὖ μῦ.
 περάσομαι ἢ παρθένος μένειν ἀή.
 ἀδ' ἂμ φὶ τύμβῳ τῷδ' ὀνειδίξεις πατρί,
 ἡ μὲν ὅδ' αὐτὸς μῦθος· ἀδικοῖη μὲν ἂν,
 ἢ μὴ ἀποδώσω· καὶ ἔκ' ἂν κῆνος βλέπων,
 ἀπ' ἴδω

ΕΛΕΝΗ

- ἀπέδωκεν ἄν σοι τήν γ' ἔχειν, ταύτη ἢ σέ·
 • Καὶ τί σις τῶνδ' ἐστὶ τοῖς τε νερτέροις,
 • καὶ τοῖς ἄνωθεν πᾶσιν ἀνθρώποις· ὄνῃς
 • τ' κατθανόντων, ξὺ γὰρ ἔχῃς γνῶμην δ' ἔχει
 • ἀθάνατον, εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἔμπεσών·
 ὥς ἔν παλαιῷ μὴ μακρὰν, σιγήσομαι,
 ἅ μιν καθικεύσας· ὅ γ' ἡ μωρία
 ξύμβολος ἔσομαι τῷ κασιγνήτῳ ποτέ·
 ἀνερπετῷ δ' ἡγήον, ὃ δοκῶσ' ὁμῶς·
 ἐξ ὠσεβείας ὅσιον, εἰ τίθιμι νῦν·
 αὐτοὶ γὰρ ἔν τ' ἐξοδόν γ' ὀρίσθετε·
 ἐγὼ δ' ἀποστᾶσ' ἐκποδῶν, σιγήσομαι·
 • ἐκ τ' θεῶν δ' ἄρχεσθε, χ' ἱκετεύετε
 • τὴν μὲν σ' ἱᾶσαι πατρίδα νοσῆσαι Κύπριν,
 • Ἥρας ἢ τὴν ἔννοϊαν ἐν ταυτῷ μένειν,
 ἣν ἦς σέ, καὶ σὸν πόσιν ἔχει σωτηρίας·
 σὺ δ' αὖ θανῶν μοι πάτερ, ὅσον ἐγὼ θένω,
 ὅποτε κεκλήσῃ δυνεβής ἀντ' ὠσεβῆς·
 • ὅδ' εἰς ποτ' αὐτὴ χήσεν, ἐκδίκος γεγώς·
 • ἐν τῷ δικάμῳ δ' ἐλπίδες σωτηρίας·
 • ἐλὲ Μενέλαε, πρὸς γὰρ παρθένε σεσώσμεθα·
 τὴν θένδε δὴ σε τὸς λόγους φέροντα χρῆ,
 κοινὴν ξυνάπην μηχανὴν σωτηρίας·
 • με ἄκουε δὴ νῦν· χρόνιος εἰ κατὰ σέρας,
 καὶ συντέθραται προσπόλοισι βασιλείῳ·
 • ἐλὲ τί τῶτ' ἐλέξας; ὃ σφάλλεις δ' ἐλπίδας,
 ὥς δὴ τι δράσων χρυσὸν ἦς κοινόν γε νῶν·
 • με πείσας ἄν τιν', οἵτινες τετραξύων
 ὄχων ἀνάσσω, ὥστε νῶν δῆναι δίφρους;
 • ἐλὲ πείσαι μ'· ἀλλὰ τίνα φρυγὴν φανέξμεθα;

BBB III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πειδίωι ἄπειροι, βαρβάρων τ' ὄντες χθονός;
 ἀδύνατον ἔπας. Με· φέρε, τίδ' εἰ κρυφθῆς δόμοις;
 ἡτάνοι μ' ἀγκυὰ τῷδε δισυμῶ ξίφει;
 εἰλέειν ἂν ἀνάχοιτ', ὅδ' ἐσιγήσειεν ἂν
 μέλλοντ' ἀδελφὴν σύγγονον κατακτανεῖν.
 με· ἀλλ' ὅδ' ἐμὴν ναῦς ἐστίν, ἣ σωθεῖμεν ἂν
 φάροντες· ἦν δ' ἔχουμεν, θάλασσαν ἔχει.
 εἰλέειν ἄκυσον, ἦν τι καὶ νηὶ λέξῃ σοφόν,
 βύλη λέγεσθαι μὴ θανὼν λόγῳ θανεῖν;
 με· κακὸς ἢ ὄρνις· ἣ ἡ κερδανῶ λέγειν,
 ἔτοιμός ἐμι μὴ θανὼν λόγῳ θανεῖν.
 εἰλέειν καὶ μὴν νηαικήοις ἂν οἰκτισάμεθα
 κυράσι, καὶ θρήνοισι πρὸς τ' ἀνόσιον.
 με· σωτηρίας ἢ τῶτ' ἔχει τί νῶν ἄκος;
 εἰλέειν παλαιότις δ' ἐμὴν λόγῳ ἔνεστις,
 ὡς δὴ θανόντα σ' ἐνάλιον κενῶ τάφῳ,
 θάψαι τύραννον τῆσδε γῆς αἰτήσομαι.
 με· καὶ δὴ παρῆκεν· εἴτα πῶς ἂν νεῶς
 σωθισόμεθα κενοταφῶντ' ἐμὸν δέμας;
 εἰλέειν δύναι κελεύσω πορθεῖν, ἣ καθήσομαι
 νόσμον τάφῳ σῷ, πελαγίᾳς ἐς ἀγκάλας.
 με· ὡς οὐ τόδ' ἔπας· πλὴν ἐν, ἣ χέρσῳ ταφῆς
 θεῖναι κελεύεις, ὅδ' ἐν ἡ σκῆψις φέρει.
 εἰλέειν ἀλλ' ὅν νομίζεις φήσομεν καθ' Ἑλλάδα
 χέρσῳ καλύπτειν τὸς θανόντας ἐνάλιους.
 με· τῶτ' αὖ κατορθοῖς· εἴτ' ἐγὼ συμπλεύσομαι,
 καὶ συγκαθήσω νόσμον ἐν ταυτῷ σκάφῃ.
 εἰλέειν σὲ καὶ παρῆναι δεῖ μάλιστα, τὸς τε σὺς
 πλωτῆρας, οἵπερ ἔφυγον ἐκ ναυαγίας.
 με· καὶ μὴν ἐάνπερ ναῦν ἐπ' ἀγκύρας λάβω,
 ἀνὴρ παρ' ἀνδρα γήσεται ξιφηφόρος.
 εἰλέειν σέ

ΕΛΕΝΗ

ἔλε σέ χρῆ βραβύειν πάντα πόμπι μοι μόνον
 λάφει πνοαὶ γένοιτο, κ' νεὺς δρόμος.
 με ἔσαι· πόντος ἢ δαίμονες παύσασί με.
 ἀτὰρ θανόντα τῷ, μ' ἔρεις πεπυσμένη;
 ἔλε σὺ κ' μόνος γε φάσκε διαφυγεῖν μίρον,
 Ατρίως πλέων σὺν παιδί, καὶ θανόνθ' ἔραν.
 με καὶ μὴν τάδ' ἄμφι βληστρα σώματος ῥάκη
 ξυμμαρτυρήσει ναυτικῶν ἐρηπίων.
 ἔλε ἥς καιρὸν ἦλθε· τότε δ' ἄκαιρ' ἀπώλλυτο.
 ἢ δ' ἄθλιον ἦν, ὀτυχὲς τάχ' ἂν πείσοι.
 με πότερα δ' ἐς οἴκους σοι συνησελθῆν με χρῆ,
 ἢ πρὸς τάφῳ τῷ δ' ἥσυχον καθώμεθα;
 ἔλε αὐτῷ μὲν· ἦν ἢ καὶ τι πλημμελὲς σε δρᾶ,
 τάφος σ' ὅδ' ἂν ῥύσαιτο, φάσχανέν τε σὺν.
 ἐγὼ δ' ἐς οἴκους βᾶσα, βοσρύνχας τε μῶ,
 πέπλων τε λουκῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι,
 παρηΐδι τ' ὄνυχας φόνιον ἐμβαλῶ χροός.
 μέγας ἢ ὁ ἄγων, καὶ βλέπω δύω ῥοαίς.
 ἢ ἢ θανῆν δέ μ' ἦν ἄλῳ τεχνωμένη,
 ἢ πατρίδ' ἀπελθῆν, καὶ σὸν ἐκπῶσαι δέμας.
 ὦ πότνι, ἢ δίοισιν ἐν λείτροις πιτνῆς
 Ηρα, δ' οἰκτρῶ φῶτ' ἀνάψυξον πόνων,
 αὐτὸς μεθ' ὀρθὰς ὠλένας πρὸς ἔραν
 ῥιπνῆνθ' ἵν' οἰκῆς ἀσέρων ποιήματα.
 σὺ θ' ἢ πὶ τῷ μῶ κάλλος ἐκτίσω γάμῳ
 κῆρυ Διώνης Κύπρι, μὴ μ' ἐξεργάσῃ.
 ἄλις ἢ λύμης, ἦν μ' ἐλυμήνω πάρος,
 τῆνομα παραχῆσ', ὃ ῥ' σῶ μ' ἐν βαρβάροις.
 θανῆν δ' ἔασόν μ', ἢ κατακτεῖναι θέλεις,
 ἐν γῇ πατρώᾳ· τί ποτ' ἀπληστος ἢ κακῶν,

BBB IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔρωτας, ἀπάτας, δόλια τ' ἐξουρήματα
 ἄσκησά, φίλτρα θ' αἰματηρὰ δωμάτων.
 ἣ δ' ἦν δα μετρία, τ' ἀλλὰ γ' ἡδ' ἵση θεῶν
 πέφυκας ἀνθρώποισιν· ὅκ' ἄλλως λέγω.
 20 σὲ τὰν ἐν αὐλείοις ὑπὸ δενδρονόμοις,
 μυσθῆα, κ' ἑλκὺς ἐνίξυσαν ἀναβοάσω,
 σὲ τὰν αἰσιδοτάταν ὄρνιθα μελωδὸν
 ἀηδ' ὄνα δακρυόεσσαν,
 ἐλθέ δ' ἰὰ ξυθαῖν
 γενύων ἐλελιζομένα,
 θρήνοις ἐμοῖς ξυνεργὸς,
 Ἑλένας μελέας πόντος,
 τ' Ἰλιάδων τ' ἅει
 δ' ὅσα δακρυόεντα πόντος
 Ἀχαιῶν ὑπὸ λόγχαις,
 ὅς ἐμολεν, ἐμολε πεδία
 βαρβάρῳ πλάτῃ
 ὅς ἔδραμε ῥόθια μέλαια
 Γριαμίδαις ἄγων,
 Λακεδαιμόνος ἄπο,
 λίχρα σέθεν ὥς ἦλε
 Γάρις ἀνόγαμος
 πομπᾶσιν Ἀφροδίτας.
 πολλοὶ δ' Ἀχαιῶν ἐν δορὶ, κ' πετρίναις
 ῥιπαῖσιν ἐκπνύσαντες, αἶδαν μέλαιαν ἔχουσι,
 τάλαιναν τ' ἀλόχων κήραντες ἔθειραν.
 ἄνυμφα ἢ μέλαθρα κῆται·
 πολλὰς ἢ πυρσείσας
 φλογορὸν σέλας ἀμφὶ ῥυτὰν
 Εὐβοίαν, ἣλ' Ἀχαιῶν

μιοιό

ΕΛΕΝΗ

μονόκωπος ἀνὴρ, πέτραις
 Καφίραις ἐμβαλὼν,
 Αἰγύπτου τ' ἐναλίοις ἀνταῖς,
 Δόλιον ἄσπερα λάμψας.
 ἀλίμενα δ' ὄρε' μέλαια,
 βαρβάρων συλᾶς,
 ὅτε σὺ τὸ πατρίδος ἄπο, προ
 χουμάτων πνοᾶ
 τέρας, ὃ τέρας, ἀλλ'
 ἔριν Δαναῶν νεφέλας
 ἐπὶ ναυσὶν ἄγων,
 εἰδῶλον ἱερὸν Ἡρας·
 ὅτι θεὸς, ἢ μὴ θεὸς, ἢ τὸ μέσον,
 τί φῆς, ἐρυνήσας
 » βροτῶν μακρότατον πέρας οὐ
 » ρεῖν, ὃς τὰ θεῶν ἐσορᾷ
 » θῆν' ἢ αὖθις ἐκείσε,
 » ἢ, πάλιν ἀντιλόχοις
 » πηδῶντ' ἀνελπίστοις τύχαις.
 σὺ Διὸς ἔφυσ' ὦ Ελένα, θυγάτηρ.
 Πανὸς ἔν κ' ἐν κόλποις σε Λή
 δας ἐτέκνωσε πατήρ.
 ἢ ἰαχὴ σὴ καθ' Ἑλλαντίαν, ἄδικοις,
 προδόταις, ἄπιστοις, ἄθεοις. ὃ δ' ἔχω
 τί τὸ σαφές, ὅ, τί ποτ' ἐν βροτοῖς. τὸ θεῶν
 ἔπος ἀλαθὲς ἔυρον,
 » ἀφρονες ὅσοι τὰς ἀρετὰς πολέμῳ
 » κτᾶσθε, δορὸς ἀλκαῖν
 » λόγχαισι καταπαύμενοι
 » πόντος θνατῶν ἀπαθῶς.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

εἰ δ' ἄμιλλα κρίνει νιν
 ἄματος, ὅ ποτ' ἔρις
 λήφει κατ' ἀνθρώπων πέλγος,
 αἰ Πριαμίδος γὰρ ἔλιπον θαλάμους,
 ἐξ ἑν' διορθῶσαι λόγοις,
 σὺν ἔριν ὦ Ελένα·
 νῦν δ' οἱ μὲν αἰδοῦνται μέλονται κάτω,
 τήχια δ' ἐφλογοῦν ὥστε
 Δίος ἐπέσυτο φλόξ,
 ἐπὶ πάθια πάθει φέρεις,
 ἀβλίοις ἐν συμφοραῖς Ἰλίοις.
 θεοὶ ὦ χαῖρε πατὴρ μνήμ' ἐπ' ἐξόδοισι δ'
 ἔθαψα Πρωτῶν δ' ἐνέκ' ἐμῆς προσήσεως.
 ἀλλ' οὐδ' ἐξιών τε, καὶ ἑσίων δόμους
 Θεοκλύμενος πᾶσι δέ, προσενέπει πάτερ·
 ὕμῃς μὲν ἔν νύκτας τε, καὶ θηρῶν βρόχους
 δμῶες, νομίζετ' ἄς δόμους τυραννικῆς.
 ἐγὼ δ' ἐμαυτ' πολλὰ ἰλοιδόρησα δὴ·
 ὅ γάρ τι θανάτῳ τὸς κακὺς κολάξομαι.
 καὶ νῦν πέπυσμαι φανερόν Ἑλλήνων τινὰ
 εἰς γῆν ἀφίχθαι, καὶ λεληθέναι σκοπὸς,
 ἦτοι κατόπῃν, ἢ κλοπαῖς θηρώμενον
 Ελένην· θανέεται δ' ἥνγε συλληφθῇ μόνον.
 εἰ· ἀλλ' ὥς ἔοικε πάντα διαπεπραγμένα
 ἔρηνκα· τύμβου γὰρ κενὸς λιπὼν ἔδρας
 ἢ Τυνδαρίδης πᾶσι, ἐκτεπόρθονται χθονός.
 ὥ· χαλᾶτε κληῖθρα· λυέθ' ἱππικὰς
 φάτνας ὅπαδοι, καὶ νομίζεθ' ἄρματα,
 ὥς ἂν πόνον ἔκατι μὴ λάβῃ με γῆς
 τῆσδ' ἐκκομιάδ' ὅσ' ἄλοχος, ἥς ἐφίεμαι.

ΕΛΕΝΗ

ἐπίχετ'· ἥσορῶ δ' ὅς διώκομεν
 παρόντας ἐν δόμοισι, καὶ πεφονεύτας·
 αὐτὴ τί πέπλος μέλανας ἐξήφω χρὸς
 λουκῶν ἀμείψας, ἔκτε κρατὸς ἀνενῶς
 κόμας, σίδηρον ἐμβαλὼς ἀπέθρισας,
 χλωροῖς τε τέττης δάκρυσι σὴν παρηίδα
 κλαίονσα; πότερον ἐννύχοις πεπεισμένη
 σέττης ὀνέροις, ἢ φάτιν τίν' οἶκοθεν
 κλύουσα, λυπησὰς διέφθαρσαι φρένας;
 ἔλε ὦ δέσποτ', ἥδ' ἢ τόδ' ὄνομά ξωσέσθαι,
 ὀλωλα· φρῶδα τὰ μὰ, καὶ δέν εἴ μ' ἐτι·
 θεο ἐν τῷ, ἢ κῆσαι συμφορᾶς; τίς ἡ τύχη;
 ἔλε Μενέλαος, οἵ μοι πῶς φράσω; τέθνηκέ μοι·
 θεο ὅδ' ἐν τι χάρω σοῖς λόγοις· τάδ' ἀντυχῶ·
 πῶς οἶδα; μῶν σοι Θεονόη λέγῃ τάδε;
 ἔλε κείνη τέ φησιν, ὅ, τε παρὼν ὅτ' ὤλλυτο·
 θεο ἦκει δ' ὅστις καὶ τάδ' ἀγγέλλει σαφῇ;
 ἔλε ἦ κη· μόλοι δ', ὥς ἐγὼ χρήξω μολεῖν·
 θεο τίς ἐστ'; πῦ' σιν, ἵνα σαφέστερον μάθω;
 ἔλε ὅδ' ὅς κάθηται τῷ δ' ὑποπῆξας τάφῳ·
 θεο Ἀπολλων, ὥς ἰατῆτι δυσμόρφῳ πρέπῃ·
 ἔλε οἵ μοι δοκῶ μοι καὶ μὲν ὧδ' ἔχῃν πόσιν·
 θεο ποδάρκτος δ' ὅδ' ἀνὴρ, καὶ πόθεν κατέχευ' ἤν;
 ἔλε Ἕλλην, Ἀχαιῶν εἷς, ἐμῷ σὺ μπλὺς πόσει·
 θεο θανάτῳ ἢ ποῖω φησὶ Μενέλεων θανεῖν;
 ἔλε οἰκτρότατον, ὕπνοισι κλυδωνίοις ἁλός·
 θεο πῦ; βαρβάροισι πελάγεσι ναυαγλῦμενον;
 ἔλε Λιβύης ἀλιμένοισι ἐκπεσόντα πρὸς πέτρας·
 θεο καὶ πῶς ὅδ' ἢ ὀλωλε κοινωνῶν πλάτης;
 ἔλε Ἐσθλῶν κακίους ἐνίοτ' ἀντυχέστεροι·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεο λιπὼν ἡ γὰρ πᾶσι παρέστιν ἐκβολαί;
 ἔλε ὅτε κακῶς ὅλοιτο· Μενέλεως ἡ μή.
 θεο ὁλῶν ἐκείνος; ἦλθε δ' ἐν ποίῳ σκάφει;
 ἔλε ναῦται σφ' ἀνῆλόν, ἐντυχόντες ὡς λέγει.
 θεο πᾶς ἡ τὸ πεμφθέν ἀντὶ σφ' Τροίᾳ κακόν;
 ἔλε νεφέλης λέξης ἀγαλμα; ἐς αἰθέρ' οἴχεται.
 θεο ὦ Πρίαμε, καὶ γῆ Τρωάς, ἔρρε μάτην.
 ἔλε καὶ γὰρ μετέχον Πριάμίδας δυσπραξίας.
 θεο πόσιν δ' ἄβαπτον ἔλιπεν, ἢ κρύπτει χθονί;
 ἔλε ἄβαπτον· οἱ ἐγὼ τ' ἐμῶν τλήμων κακῶν.
 θεο τῶνδ' ἔνεκ' ἔταμεις βοσρύχους ξανθῆς κόμης;
 ἔλε φίλος γάρ ἐστιν, ὅς ποτ' ἐστὶν ἐνθάδ' ὢν.
 θεο ὀρθῶς μὲν ἡδε συμφορὰ δακρύεται;
 ἔλε ἐν ἀμαρτῇ γυνήν κασιγνήτην θανέν;
 θεο ἔδῃτα· πῶς ἔν; τόνδ' ἔτ' οἰκίσεως τάφον;
 ἔλε τί κερτομῆς με, τ' θανόντα δ' ἔκ' ἔας;
 θεο πῶς ἔ' ἐαὶ σὺ πόσῃ φάσθαι με.
 ἔλε ἀλλ' ἔκ' ἐτ' ἦδη δ' ἄρχε τ' ἐμῶν γάμων.
 θεο χρόνια μὲν ἦλθες, ἀλλ' ὅμως αἰνῶ τάδε.
 ἔλε οἶσθ' ἔν' ὁ δῖος; τ' πάρος λαθοίμεθα.
 θεο ἐπὶ τῷ; χάρις ἔ' ἀντὶ χάριτος ἐλθέτω.
 ἔλε σπονδὰς τέ μωμεν, καὶ διαλλάχθι μοι.
 θεο μεθ' ἡμῖν γὰρ τὸ σόν· ἴτω δ' ὑπόπτερον.
 ἔλε πρὸς νῦν σε γονάτων τῶνδ', ἐπ' ἡμῖν φίλος,
 θεο τί χρῆμα θηρῶς; ἰκέτις ὠρέχθης ἐμῇ;
 ἔλε τ' κατθανόντα πόσιν ἐμὸν θάψαι θέλω.
 θεο τί δ' ἐς ἀπόντων τύμβος; ἢ θάψῃς σκιά;
 ἔλε Ἑλλήσιν ἐστὶ νόμος, ὅς ἀν' ὄντω θάνῃ,
 θεο τὶ δῖον; Σοφοί τοι πελοπίδαι τὰ τοιαῦτα.
 ἔλε κενόισι θάπην ἐν πέπλοις ὑφάσμασιν.

ΕΛΕΝΗ

θεο κτέρειξ· ἀνίστη τύμβον, ὃ χρεῖσθαι χθονός·
 ἔλε ἔχ' ὧδε ναύτας ὅλο μένους τυμβάομεν·
 θεο πῶς δαί; λείλειμμαί τ' ἐν Ἑλλησινόμων·
 ἔλε εἰς πόντον ὅσα χρεὶ νέκυσιν ἐξορμίζομεν·
 θεο τί σοι παράχω δῆτα τῷ τεθνηκότι;
 ἔλε ἔκ' οἶδ'· ἐγὼ δ' ἄπτερος, αὐτὸχθονα πρίν·
 θεο ὧξέ νιν, λόγων κ' κληδὸν ἠνεγκας φίλιν·
 με ἔκ' ἐν ἐμαυτῷ γ', ὃ τῷ τεθνηκότι·
 θεο πῶς τὸς θανόντας θάπτειτ' ἐν πόντῳ νεκρῶς;
 με ὥσ' ἀν' παρ' ὅσῃς ὀσίαις ἐκαστος ἦ·
 θεο πλῆτε λέγ' ἔνεχ', ὅτι θέλεις, ταύτης χάριν·
 με προσφάσσεται, κ' αἶμα πρῶτα νεκτέροις·
 θεο τίνος; σύ μοι σήμαινε, πείσομαι δ' ἐγώ·
 με αὐτὸς σὺ γίνωσ'· ἀρκέσει γὰρ ἂν δίδως·
 θεο ἐν βαρβάροις κ' ἵππον ἢ ταῦρον νόμος·
 με δίδως γε κ' δὴ, δυσγενὲς μηδὲν δίδω·
 θεο ἔκ' τῶνδ' ἐν ἀγέλαις ὀλβίαις ἀσπάζομεν·
 με κ' σρωτὰ φέρετε λείκτρα σώματος κενά·
 θεο ἔσται· τί δ' ἄλλο προσφέρειν νομίζεται;
 με χαλκήλαθ' ὅπλα· κ' ἔκ' ἦν φίλος δορί·
 θεο ἄξια τάδ' ἔσται Πελοπιδῶν, ἀδῶσομεν;
 με κ' τὰλλ', ὅσα χθὼν καλὰ φέρει βλασθήματα·
 θεο πῶς ἔν' ἐς οἶδ' μα; τίνι τρόπῳ καθίετε;
 με νῦν δ' εἴπαρ' ἔναι κ' ρετμῶν ἐπιστάτας·
 θεο πόσον δ' ἀπείρηγ' μήκος ἐκ γαίης δ' ὄρου;
 με ὥστ' ἐξορᾶσθαι ῥόθια χερσὸθεν μόλις·
 θεο τί δ' ἦ, τόδ' Ἑλλὰς νόμιμον ἐκ τίνος σέβη;
 με ὥς μὴ πάλιν γῆ λύματ' ἐκβάλλῃ κλύδων·
 θεο φοίνισα κώπη ταχύπορος γνήσεται·
 με παλῶς ἀν' ἦν Μενελάω γε πρὸς χάριν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεο κῆν σὺ χωρὶς τῆσδε, δρῶν ἀρκεῖς τάδε·
 με μητρὸς τόδ' ἔργον, ἢ γυναικὸς, ἢ τέκνων·
 θεο ταύτης ὁ μόχθος ὡς λέγεις, θάπην πόσιν·
 με ἐν οὐσεβῇ γῆν, νόμιμα μὴ κλέπειν νεκρῶν·
 θεο ἦτω πρὸς ἡμῶν ἄλοχον οὐσεβῇ τρέφην·
 ἐλθὼν δ' εἰς οἶκός, ἐξελῶ κόσμον νεκρῶ,
 καὶ σ' ὅ κεν αἴσι χερσὶ γῆς ἀποσελῶ,
 δράσαντα τῆδε πρὸς χάριν· φήμας δέ μοι
 ἐσθλὰς ἐνεγκών, ἀντὶ τῆς ἀχλαινίας
 ἐσθῆτα λήψῃ, σῖτά τ' ὥστε σ' εἰς πάτραν
 ἐλθῆν· ἐπὶ νῦν γ' ἀθλίως ἔχονθ' ὀρῶ·
 σὺ δ' ὦ τάλαινα, μὴ πὶ τοῖς ἀννύτοισι
 = τρύχῃ σὺ σαυτὴν· Μενέλειος δ' ἔχει πότμον·
 = κῆν ἂν δύναιτο ξῆν ὁ κατθανὼν πόσις·
 με σὸν ἔργον ὦ νεᾶνι, τ' παρόντα πῦρ
 σέργην πόσιν χρή· τ' ἢ μιν ἐκ' ὄντ', εἴαν·
 ἄριστα γάρ σοι ταῦτα πρὸς τὸ τυγχάνον·
 ἦν δ' Ἑλλάδ' ἐλθῶ, καὶ τύχῃ σωτηρίας,
 οἷαν γενέσθαι χρή σε σῶ ξυνανέτη,
 παύσω φόρου σε τῷ πρὶν, ἦν γυνὴ γένη·
 εἰ εἶσι τάδε· ὅτ' ἢ μέμψεται πόσις ποτὲ
 ἡμῖν· σὺ δ' αὖτ' ἐγγὺς ὦν, ἔσῃ τάδε·
 ἀλλ' ὦ τάλαινα, εἴσελθε, καὶ λυτῶν τύχῃ,
 ἐσθῆτά τ' ἐξάλλαξον· ὅτ' ἐς ἀμβολὰς
 ἀνερχέσθω σ'· αὐτὸ μιν ἐσπερον ἢ ἂν
 τῷ φιλτάτῳ μοι Μενέλειῳ τὰ πρόσφορα
 δρῶντις ἂν, ἢ μῶν τυγχάνων, οἷον σε χρεῖν·
 χ' ὁρῶ ποτὲ δρομάδι κώλῳ
 μάτηρ θεῶν ἐσύβη
 ἀν' ὑλαίντα γάτῃ,

ΕΛΕΝΗ

ποτάμιν τε χαῖ μῦδάτων,
 βαρύβρομόν τε κῦ μ᾿ ἄλιον,
 πόσῃ τὰς ἀποιομένας
 ἄρ' ῥήτῃς κῦρας.
 κρόταλα ἢ βρόμια διαπρύσιον
 ἱέντα κέλαδον, ἀνεβόα,
 θηρῶν ὅτε ξυγίης
 ξύξασα θεὰ σατίναν,
 τὰν ἀρπαγῆσαν κυκλίων
 χορῶν ἔξω παρθενίων.
 μετὰ κῦραν δ' ἀελλόποδες,
 ἃ μὲν τόξοις Ἀρτεμις,
 ἃ δ' ἔγχ' Ἰορῶν πάντοπλος.
 αὐγάζων δ' ἐξ ὕρανίων
 ἄλλαν μοῖραν ἐκράνε.
 δρομάων δ' ὅτε πολυπλανήτων
 μάτηρ ἔπαυσε πόνων,
 μασάουσα πόνους
 θυγατρὸς ἀρπαγῆς δολίης,
 χιονοθρέμμονας δ' ἐπέρα
 σ' ἰδὲαν νυμφῶν σκοπίας.
 ῥίππει δ' ἐν πένθει,
 πέτρινα κατὰ δρύα πολυνηφία.
 βροτοῖσι δ' ἄλλοα πεδία γᾶς
 ἢ καρπίξεν ἀρότοις.
 λαῶν ἢ φθείρει γένναν.
 ποίμνας δ' ἔχ' ἱερὰ θαλεράς,
 βοσκὰς ἀφύλλων ἐλίκων.
 πολέων δ' ἀπέλειπε βίος,
 ὅδ' ἦσαν θεῶν θυαίαι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

βωμοῖς τ' ἄφλεκτοι πέλανοι·
 πηγὰς τ' ἄμπαυς δροσεράς,
 λουκῶν ἐμβαλῆν ὑδάτων·
 ἔπει δ' ἔπαυσ' ἡλατίνας
 θεοῖς, βροτείω τε γένε,
 Ζῶς μελίαιων συγίης
 ματρὸς ὀργὰς, ἐννέπει,
 βᾶτε σε μναὶ χάριτες,
 ὅτε τὰν περὶ παρθένω
 δῆϊώ θυμωσαμένα
 λυπὰν ἐξαλλάξαι ἄλλα,
 μῦσάϊ θ' ὕμνοισι χορὸν
 χαλκῷ δ' αὐδ' ἄν χθονίαν,
 τύμπανά τε λάβετε πυρσογινῇ,
 κάλλιπα τότε πρῶτα μακάρων,
 Κύπρις γέλασέ τε θεᾶ,
 δέξατό τ' εἰς χέρας
 βαρύβρομον αὐλὸν,
 τερψέσ' ἀλαλαγμῷ·
 ὦν ἔθ' ἔμις, ἔθ' ὅσια
 ἐπύρωσας ἐν θαλάμοις,
 μῆνιν δ' ἔχεις μεγάλας
 μητρὸς ὧ πάϊ, θυσίᾳς
 ἔσεβίξασα θεοῖς·
 μέγα τοι δύνανται νεβρῶν
 παμποίκιλοι σολίδες,
 πιαῶν τε σερθεῖσα χλόα,
 τάρβηκας ἐς ἱερὸς,
 ῥόμβω δ' ἐλαιομένα,
 πυκλίοις ἐνοσίεσσι αἰθερίᾳ,

βακχάνισα

ΕΛΕΝΗ

βακχάουσα τ' εἵθερα βρομίω,

ἢ παννυχίδες θεῶς.

αὐτὴ δέ νιν ἄμασιν

ὑπέρβαλε σελάννα.

μορφᾷ μόνον ἦν χεῖς.

ἐλέ τὰ κ' κατ' οἴκῳ, αὐτὴ δ' μεν ὦ φίλαι·
 ἢ δ' συνεκκλέπυσσα Γρωτέως κόρη,
 πόσιν παρὶντα τ' ἐμὸν ἵστρον μένη,
 ἢ ἐπ' ἀδελφῷ· κατθανόντα δ' ἐν χθονὶ,
 ἔφθισιν αὐτὰς εἰσοράν, ἐμὴν χάριν·
 κάλλιπτα δ' ἢτ' ἀνὴρ πασιν ἐν τύχῃ πόσις·
 ἂ δ' καθήσεν ὅπλ' ἐμελλεν ἔς ἄλλα,
 ταῦτ' ἐμβαλὼν, ὄρπακι γενναίαν χεῖρα
 αὐτὸς κομίξει, δόρυ τε δεξιᾷ λαβὼν,
 ὥς τῷ θανόντι χάριτα δ' ἢ συνεκπονῶν·
 πρῶτον δ' ἐς ἀλκὴν σῶμ' ὅπλοισι ἠσκήσατο,
 ὥς βαρβάρων τρόπαια μυρίων χερὶ
 θήσων, ὅταν κωπῆρες ἴσβῳ μιν σκάφος·
 πέπλος δ' ἀμείψας ἀντὶ ναυφθόρου πολῆς,
 ἂ γὰρ νιν ἐξήσκησα, ἢ λυτροῖς χροῶ
 ἔδωκα, χρόνια νίπτρα ποταμίας δρόσου·
 ἀλλ' ἐκπερᾷ δ' δωμάτων ὅτ' ἐμὸς
 γάμος ἐτοίμος ἐν χερσὶν ἔχειν δοικῶν·
 σιγῆτέον μοι· καὶ σε προαποῖν μεθὰ
 δύναν, κρατῆρ τε σῶματος, ἢν δυνώμεθα,
 σωθίντες αὐτοῖ, καὶ σε συναῶσαί ποτε·
 θεοὶ χωρῆτ' ἐφεξῆς, ὥς ἔταξεν ὁ ξένος
 δμῶες, φέροντες ἐνάλια κτερίσματα·
 Ἐλένη, σὺ δ' ἦν σοι μὴ κακῶς δόξω λέγην,
 πάθος μὲν αὐτῇ· ταυτὰ δ' παρ' ὅσα τε

ΓΓΓ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πράξεις τ' ἄνδρα τ' σὸν, ἦν τε μὴ παρῆς.
 δέδοικα γάρ σοι, μὴ τις ἐμπεσὼν πόθος,
 πῆσῃ μεθῆναι σῶμ' ἐς οἶδ' μα πόντιον,
 τῷ πρόσθεν ἄνδρὸς χάρισιν ἐκτεπληγμένην.
 ἄγαν ἂν αὐτ' ὅ παρόνθ', ὅμως σένης.
 ἐλέ ὦ κλεινὸς ἡμῖν πόσις, ἀναγκαίως ἔχῃ
 τὰ πρῶτα λέκτρα, νυμφικὰς θ' ὁμιλίας
 τιμᾶν· ἐγὼ δ' ἵδ' ἄρ' ἔμεινεν πόσιν,
 ἢ ξυνθάνοι μ' ἄν· ἀλλὰ τίς κένω χάρις,
 ξυγκαθθάνοντι κατθανῶν; ἔα δέ με
 αὐτ' ὁλοῦσθαι, ἐντάφια δ' ὄναι νεκρῷ.
 θεοὶ δ' ἡ σοί τε δοῖεν οἷ' ἐγὼ θέλω,
 ἢ τῷ ξένῳ τῷδ', ὅτι συνεκπονῆ τάδε.
 ἔξεις δέ μ' οἶαν χρεὶν ἔχειν ἐν δώμασιν
 γυναικ', ἐπειδὴ Μενέλεων ἀεργετής,
 καὶ μ' ἔρχεται ἢ δὴ τιν' εἰς τύχην τάδε.
 ὅστις ἡ δώσει νῆαυ, ἐν ἣ τάδ' ἄξομεν,
 πρόσταξον, ὥσταν τ' χάριν πλήρη λάβω.
 θεοκ χώρει σύ· κ' νῆαυ τοῖσδε πεντηκόντορον
 Σιδωνίαν δὸς, κ' ῥετμῶν ἐπιστάτας.
 ἐλέ ὅκιν' ὅδ' ἄρ' ἔχει νῆος, ὃς κοσμεῖ τάφον.
 θεοκ μάλισ' ἀκνέειν τῷδε χρεὶν νῆαυτας ἐμὲς.
 ἐλέ αὖθις κέλευσον, ἵνα σαφῶς μάθωσί σε.
 θεοκ αὖθις κελύω, κ' τρίτον γ', ἃ σοι φίλον.
 ἐλέ ὄναο, καὶ γὰρ τ' ἐμῶν βυλὰν μάτων.
 θεοκ μὴ νῦν ἄγαν σὸν δάκρυσιν ἐκτῆξῃς χροά.
 ἐλέ ἥδ' ἡμέρα σοι, τ' ἐμὴν δειξῇ χάριν.
 θεοκ Τὰ τ' θανόντων ὅδ' ἐν, ἀλλ' ἄπλως πόθος.
 ἐλέ ἔστιν τι κακὴ, καὶ θάδ', ὧν ἐγὼ λίγω;
 θεοκ ὅδ' ἐν κακίῳ Μενέλεώ μ' ἔξῃς πόσιν.
 ἐλέ ὅδ' ἐν

ΕΛΕΝΗ

ἔλε' ὅδ' ἐν σὺ μεμπὸς· τῆς τύχης μέλας μόνον·
 θεοκ' ἐν σοὶ τόδ', ἦν σὴν εἰς ἔμ' ὄντοισιν δίδως·
 ἔλε' Οὐ νῦν διδασξόμεσθα τῆς φίλης φίλῃν·
 θεοκ' βύλῃ ξυνεργῶν αὐτὸς ἐκπέμψω σύλον·
 ἔλε' ἦκιστα, μὴ δ' ἔλανε σοῖς δόλοισι ἄναξ·
 θεοκ' ἀλλ' ἴα· τῆς μὲν Πελοποννήσου ἐὼ νόμους·
 καθαρά· ἢ ἡμῖν δώματ'· ὃ δ' ἐνθάδε
 ψυχὴν ἀφῆκε Μενέλεως· ἴτω δέ τις
 φράσων ὑπάρχουσιν τοῖς ἐμοῖς, φέρειν γάμων
 ἀγάματ' οἴκῳ ὅς ἐμὸς· πᾶσαν ἡ χρῆν
 γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνωδίαις
 ὑμέναιον Ἑλένης, καὶ μὲν, ὡς ξηλώεις ἡ·
 σὺ δ' ὦ ξέν', ἐλθὼν πελαγίους ἐς ἀγκάλας,
 τῷ τῆσδε πρὶν ποτ' ὄντι δὲς πόσῃ τάδε,
 πάλιν πρὸς οἶκον παῖδ', ἐμὴν δάμαρτ' ἔχων,
 ὥς τῶν γάμων τῆσδε συνδύσας ἐμοί,
 σέλλῃ πρὸς οἶκον, ἢ μένων ἀνδραμοῦνης·
 μεῖω Ζεῦ, πατήρ τε, καὶ σοφὸς κληῖξ θεός,
 βλέψον πρὸς ἡμᾶς, καὶ μετάσπλον κακῶν·
 ἔλκυσσι δ' ἡμῖν πρὸς λύπας τὰς συμφορὰς,
 παῖδ' ἡ συνάψαι· καὶ ἄνδρα θίγῃς χερὶ,
 ἥξομεν ἵν' ἐλθεῖν βυλόμεσθαι τῆς τύχης·
 ἄλλῃς ἢ μόχθων, ὅς ἐμοχθῶμεν πάρος·
 κίε κληθεῖ μοι θεοὶ, πολλὰ χρεῖς ἐμῷ κλύειν,
 καὶ λυτρά· ὀφείλω δ' ἔτι ἀγ' πράσσειν κακῶς,
 ὀρθῶ ἢ βῆναι ποδὶ· μίαν δέ μοι χάριν
 δόντες, τὸ λοιπὸν εὐτυχῇ με θήσετε·

30 φόνισσας σιδωνίας ὦ
 ταχεῖα κῶπα, ῥόθοισι μήτηρ
 ἱρεσία φίλα,

ΓΓΓ II

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

χορὰ γὰρ ἡ καλλιχόρων
 δελφίνων, ἣν αὖραις
 πέλαγος νήνεμον ἦ.
 γλαυκὰ δ' ὅσοντες θυγάτηρ
 Γαλάνης, τὰ δ' ἔφη,
 κατὰ μὲν ἴστα πετάσας αὖραις
 λιπόντες ἐναλίαις,
 λάβετε δ' ἐλατίνης πλάτας,
 ὧ νῆαυται, ἰὼ νῆαυται,
 πέμποντες ὀλιμένους
 περσείων οἰκῶν Ελέαν ἐπ' ἅκτας.
 ἢ που νόρας ἀν ποταμῷ
 παρ' οἰδμα λυκικπίδας, ἢ προνάς
 Παλλάδος ἀν λάβοις,
 χρόνῳ ξυνελθῶσα χοροῖς,
 ἢ κώμοις ὑακίνθου
 νύχιον ἢς ἀφρόνας,
 ἀν ἐξαμιλλησάμενος
 τροχῷ τέρμονι δίσκῳ
 ἔκανε Φοῖβος τὰ λακκάνα γὰ,
 βύθυτον ἡμέραν.
 ὁ Διὸς δ' ἔφη σέβειν γόνος
 μόχον θ' ἀν λίποιτ' οἰκοῖς,
 ἅς ὕπῳ πῶσαι πρὸς γάμων ἔλαμψαν,
 δ' αἶρος, εἰ ποτανοί.
 γενοίμεθα λίβυες
 οἰωνοὶ σοχάδες,
 ὄμβρον λιπῶσαι χειμέριοι,
 νίσονται πρὸς βυτάτα
 σύριγγι πηθόμεναι

ποιμένος,

ΕΛΕΝΗ

ποιμένος, ὃς ἄβροχα
 πεδία, καρποφόρα τε γᾶς,
 ἐπιπετόμενος ἰαχῇ,
 ὁπόταν αἰ δολιχαύχενος
 σύννομοι νεφέων δρόμοι,
 βάτε πελειάδες ὑπὸ μέσας,
 Ωρίωνά τ' ἐννύχιον
 καρύξαιτ' ἀγγελίαν,
 αἰρώπαν ἐφεξόμεναι,
 Μενέλαος ὅτι Δαρδάνου
 πόλιν ἔλων, δόμον ἤξει.
 μόλοιτέ ποθ' ἵππειον ἄρμα
 δ' αἰθέρος ἱέμενοι
 παῖδες τυνδαρίδες,
 λαμπρῶν ἄστρων ὑπ' ἑλλασιν,
 οἱ νάειτ' ὕρᾶνιοι
 σωτήρες τὰς Ελένας
 γλαυκὸν ἐπ' οἶδ' ἡμ' ἄλιον,
 κυανόχροά τε κυμάτων
 ῥόθια πολιά θαλάσσης
 ταύταις ἀναῖς ἀνέμων
 πέμποντες Διόθεν πνοάς.
 δύσκειαν ἀπὸ συγγόνων
 βάλοιτε βαρβάρων λιχέων.
 ἀνιδάων ἐρίδων
 πονηθῆσ' ἐκτίσατο, τὰν
 ἔκ' ἐλθῶσαν Ἰλίου
 φοιβήεις ἐπὶ πύργων.
 ἄγ' ἄναξ, τὰ κἄρισ' ἐν δόμοις αἰρήκαμεν,
 ὥς καὶ ἀκύνῃ πῆματ' ἐξ ἐμῶ τάχα.

ΓΓΓ ιιι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεοκ τίδ' ἐστίν; Ἀγγ· ἄλλης ἐκτόναι μῆσαν μακρὰ
 γυναικός· Ελένη δὲ βέβηκε ἔξω χθονός·
 θεοκ πῆροισιν ἀρθῶσ', ἢ πεδοσβεῖ ποδὶ;
 Ἀγγ· Μενέλαος αὐτ' ἐκπεπόρθεται χθονός,
 ὃς αὐτὸς αὐτ' ἦλθεν ἀγγέλλων θανεῖν·
 θεοκ ὦ δεινὰ λέξας, τίς δέ νιν ναυκληρίᾳ
 ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἄπιστα δὲ λέγεις·
 Ἀγγ· ἦν γε ξένῳ δίδως σύ· τὺς τε σὺς ἔχων
 ναύτας βέβηκεν, ὥσ' ἂν ἐν βραχὺ μάθης·
 θεοκ πῶς; ῥέδιναι πρόθυμος· ὦ δὲ ἐλπίδων
 εἴσω βέβηκα, μίαν ὑπερδραμῆν χέρα,
 τοσούτῳ ναύτας, ὧν ἀπιστάλης μέτα·
 Ἀγγ· ἐπὶ λιπύσσει τῆσδε βασιλῆος δόμος
 ἢ τῷ Διὸς πᾶς πρὸς θάλασσαν ἐστάλη,
 σοφώταθ' ἄβρὸν πόδα τιθεῖσ', ἀνέσενε
 πόσιν πέλας παρόντα, καὶ τεθνηκότα·
 ὡς δ' ἦλθο μεν σὼν περίβολον νεωρίων,
 σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλην καθεύκομεν,
 ξυγῶν τε πεντήκοντα, καὶ ρετμῶν μέτα,
 ἔχουσιν, ἔργα δ' ἔργον ἐξήμειβετο·
 ὦ μὲν δὲ ἰσὺν δ' ἡ, πλάτην καθίστατο,
 ταρσόν τε χειρὶ· λυκὰ θ' ἰστὶν ἔς ἐν ἡν,
 πηδάλιά τε ξύλλασι παρακαθίετο·
 καὶ τῷδε μόχθῳ, τῷτ' ἄρα σκοπόμενοι,
 Ἕλληνες ἄνδρες Μενέλειω ξυνέμποροι,
 προσῆλθον ἀκταῖς ναυφόροις ἡδὴ μένοι
 πέπλοισιν· οὐκ εἶδ' ἔτι, αὐχμηροὶ δ' ὄραν·
 ἰδὼν δέ νιν παρόντας Ἀτρίως γένος,
 προσεῖπε, δόλιον οἶκτον ἔς μέσον φέρων·
 ὦ τλήμονες, πῶς, ἐκ τίνος νεὼς ποτε
 ἀχαΐδος

ΕΛΕΝΗ

ἀχαιῖδος θραύσαντες ἦκετε σκάφος;
 ἄρ' Ἀτρείως παῖδ' ὀλέμενον συνθάπτετε;
 ὅν τυνδάρης παῖς ἦδ', ἄκοντα κενόταφ';
 οἳ δ' ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῶ τρόπῳ,
 ἥς ναῦν ἐχῶρην Μενέλεω, ποντίσματα
 φέροντες· ἡμῖν δ' ἦν καὶ ἡδύποψία.
 λόγος δ' ἐν ἀλλήλοισι, τ' ἐπεισβατῶν
 ὡς πλῆθος εἶη· διεσκοπῶμεν δ' ὅμως,
 τὸς σὺς λόγους σῶζοντες· ἄρχην δ' νεὺς
 ξέρον κελεύσας, πάντα συνέχεας τάδε·
 καὶ ταῦτα καὶ δὴ, ῥαδίως εἰσὼ νεὺς
 ἐθέμεθα κυφίζοντα ταύρηος ἢ πύς
 ἔκ' ἢ θελ' ὀρθὸς σανίδα προσβῆναι κατὰ,
 ἀλλ' ἐξεβρυχάτ' ἐμ' ἀνασρέφων κύνῳ,
 κυρτῶν τε νῶτα, καὶ κέρας παρ' ἐμβλέπων,
 μή θιγγάνην ἀπῆρξεν· ὃ δ' Ἑλένης πόσις,
 ἐκάλεισεν· ὃ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν,
 ἔκ' ἐκ' ἀναρπύσαντες Ἑλλήνων νέμῳ
 νεανίας ὥμοισι ταύρηον δέμας,
 εἰς πρῶραν ἐμβελῆτε; φάσανόν θ' ἅμα
 πρόχειρον ὥσθι σφάγια τῷ τεθνηκότι;
 οἳ δ' εἰς κέλευσ' ἐλθόντες, ἐξανήρπασαν
 ταῦρον· φέροντές τ' εἰσέθεντο σείματα·
 μονάμυκον ἢ Μενέλεως ψήχων δέριν,
 μέτωπά τ' ἐξέπεισιν ἑσβῆναι δόρυ.
 τέλος δ' ἐπειδὴ ναῦς τὰ πάντ' ἐδέξατο,
 πλήσασα κλιμαντήρας ἀσφύρας ποδῶς
 Ἑλένη, καθέζετ' ἐν μέσοις ἐδωλίοις,
 ὅτ' ἔκ' ἔτ' ὦν λόγοισι Μενέλεως πέλας·
 ἄλλοι ἢ τοίχους διεξιὺς, λαῖμας τ' ἴσοι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀνὴρ παρ' ἀνδρ' ἔξοντο, ὕφ' ἧμασι ξίφη
 λαβραὶ ἔχοντες· ὄρθρια τ' ἐξέπιμπλατο
 βοῆς κελύθε φθέγμαθ', ὥς ἠκούσαμεν.
 ἐπὶ δὲ γαίης ἡμιν ἔτ' ἄγαν πρόσω,
 ἔτ' ἐγγύς, ἔτως ἥρετ' οἰκῶν φύλαξ.
 ἔτ' ὧ ξέν' εἰς τὸ πρόσθεν ἢ καλῶς ἔχει,
 πλύνσωμεν; ἀρχαὶ δ' νεὼς μέλυσί μοι.
 ὅδ' ἔπεν, ἄλλισ μοι· δεξιᾶ δ' ἑλὼν ξίφος,
 ἧς πρῶραν ἔρπε· καπὶ ταυρείῳ σφαγῇ
 σταθεὶς, νεκρῶν κ' ὕδενός μιν ἡμιν ἔχων,
 τέμνων ἢ δαίμον' ἠύχετ'· ὧ ναίων ἄλλα.
 πάντῃ Γόσσηδον, Νηρέως θ' ἀγναὶ κόραι,
 σώσατέ μ' ἐκ' ἀκτὰς ναυπλίας, δάμαρτά τε
 ἄστυλον ἐκ γῆς· αἶματός δ' ἀπορροαὴ
 ἐς οἶδ' μ' ἐσηκόντισον ἕρπια ξένω.
 καὶ τις τόδ' ἔειπε, δόλιος ἡ ναυκληρία·
 πάλιν πλέωμεν Ναξίαν; κέλευε σύ·
 σὺ ἢ σρέφ' οἶακ'· ἐκ ἢ ταυρὸς φόνος.
 Ἀτρέως σταθὴς παῖς, ἀνεβόησε συμμαχῆς.
 τί μέλλετ' ὧ γῆς Ελλάδος λωτίσματα
 σφάξην, φοναίνειν βαρβάρους, νεὼς τ' ἀπο
 ρίπτειν ἐς οἶδ' μα; ναυάταις ἢ τοῖσι σοῖς
 βοᾷ κελύσεθ' ἐναντίαν ὅπα.
 ἔκην· ὁ μὲν τις λοῖσθον αἰρεῖται δόρυ,
 ὁ ἢ, ξυγ' ἄεξας, ἑδ' ἀφελὼν σκαλμῷ πλάτην,
 καθαιματώσει κρᾶτα πολέμιων ξένων;
 ὄρθοι δ' ἀνῆξαν πάντες, οἳ κ' ἐν χεροῖν
 κορμὸς ἔχοντες ναυτικὸς, οἳ ἢ, ξίφη.
 φόνω ἢ ναὺς ἐρρ' ἔτο· παρακέλυσμα δ' ἦν
 πρύμνηθεν Ελένης· πῦρ τὸ τρωϊκὸν κλέος;

ΕΛΕΝΗ

δείξατε πρὸς ἄνδρας βαρβάρους· σπυδῆς δ' ὕπο
 ἐπιπῖον· οἱ δ' ὠρῶντο· τὸς ἢ κειμένους,
 νεκρὸς ἂν εἶδες· Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα,
 ὅποι νοσοῖεν ξυμμαχοὶ κατασχοπῶν,
 ταύτῃ προσήγε χεὶρὶ δεξιᾷ ξίφος,
 ὥστ' ἐκκολυμβᾶν ναός· ἡρῆμωσε δὲ
 σῶν ναυβάτων ἐρέτμ'· ἐπ' οἰάκων δὲ βὰς
 ἀναξ, εἰς Ἑλλάδα ἔπεν ἀθύρην δόρυ·
 οἱ δ' ἴσαν ἦρον· ἤρια δ' ἦκον πνοαί·
 βεβᾶσι δ' ἐκ γῆς· διαφυγὼν δ' ἐγὼ φόνον,
 καθῆκ' ἐμαυτὸν εἰς ἄλ', ἄγκυραν πάρα·
 ἦδη ἢ κάμνονθ' ὀρμιάων τείνων μέ τις
 ἀνέλκ'· εἰς ἢ γαῖαν ἐξίβησέ σοι
 τὰ δ' ἀγγελέοντα· Σώφρονος δ' ἀπιστίας
 ἔκ' ἐστὶν ὅδ' ἐν χρησιμώτερον βροτοῖς·
 ἔκ' ἂν ποτ' ἤνυχον ἔτε σ', ἔθ' ἢ μᾶς λαβῆν
 Μενέλakon ὧ' ναξ, ὥς ἐλύνθαιεν παρών·
 θεοκ' ὧ' γυναικῆας τέχνησιν αἰρεθεὶς ἐγὼ τάλας,
 ἐκπεφύγασι γάμοι με· κῆ' ἔμην ἀλώσιμος
 ναῦς διώμασι, πονήσας ἦλον ἂν τάχα ξένος·
 νῦν ἢ τὴν προδῶσαν ἢ μᾶς τισόμεθα σύγγονον,
 ἥ τις ἐν δόμοις ἱρῶσα Μενέλεων, ἔκ' ἔπέ μοι·
 τοιγὰρ ἔποτ' ἄλλον ἄνδρα φάσεται μαντεύμασιν·
 ἔτος, ὧ' ποῖσόν πόδ' αἶρεις δέσποτ' εἰς ποῖον φόνον;
 θεοκ' οἷπερ ἢ δίκη κελεύει μ'· ἀλλ' ἀφίσταθ' ἐκ ποδῶν·
 ἔκ' ἀφῆσομαι πέπλ' σῶν· μεγάλα κ' σπυδῆς κακὰ·
 θεοκ' ἀλλὰ δεσποτῶν κρατήσεως δ' ὅλος ὢν; Χ· φρονῶ κ' αὖ
 θεοκ' ἔκ' ἐμοίγ', εἰ μή μ' ἐάσεις· Χ· ἔμ' ἔν σ' ἐάσομεν·
 θεοκ' σύγγονον κτανῆν κακίστην; Χ· ἀσεβεσάτην ἔμ' ἔν·
 θεοκ' ἢ με πρῶδωκε; Χ· καλὴν γε προδοσίαν δίκαια δρᾶν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεοκ τὰ μὰ λ' ἐκτ' ἄλλω διδῶσα· Χ· τοῖς γε κυριωτέροις.
 θεοκ κύριος ἢ τ' ἐμῶν τίς; Χ· ὃς ἔλαβε πατρός πάρα.
 θεοκ ἀλλ' ἔδωκεν ἡ τύχη μοι. Χ· ὃ ἢ χρεῶν ἀφέλετο.
 θεοκ ὃ σὲ τὰ μὰ χρὴ δικάσῃν. Χ· ἦν γε βελτίω λέγω.
 θεοκ ἀρχόμεθ' ἄρ', ὃ κρατῦμεν.
 Χο· ὅσια δρᾶν τάνδ' ἐκδίκηῶ.
 θεοκ κατθανεῖν ἔρᾶν ἔοικας. Χ· κτεῖνε· σύ γγονον δ' ἐσὴν
 ὃ κτενῆς, ἡ μῶν ἐκόντων, ἀλλ' ἐμὲ πρὸ δεσποτῶν.
 Τοῖσι γενναίοισι δ' ὅλοις, ἀνκλῆεσσαν θανῆν.
 Διό· ἐπίχες ὀργάς, αἷσιν ὃν ὀρθῶς φέρῃ
 σκῆ· Θεοκλύμενε, γῆς τῆς δ' ἄναξ· διαοὶ δέ σε
 ροι· Δίοσκηροι καλῶμεν, ὃς Λήδα ποτὲ
 ἔτικτεν, Ελένην θ', ἡ πέφυγε σὺς δόμος.
 ὃ κ' πεπρωμένοις ὀργίσῃ γάμοις.
 ὃ δ' ἡ θεᾶς Νηρηίδος ἐκγόνη κόρη
 ἀδίκη δ' ὁ ἀδελφὴ Θεονόη, τὰ τ' θεῶν
 τιμῶσα, πατρός τ' ἐνδίκης ἐπισολάς.
 ὃ κ' ἄλ' αἰὲν τὸν παρόντα νῦν χρόνον
 κήνην κατοικεῖν σοῖσιν ἐν δόμοις ἐχρῆν,
 ἐπεὶ δὲ Τροίης ἐξανεστάθη βάθρα,
 καὶ τοῖς θεοῖς παρέχετ' ὄνομα, ὃ κέτι
 ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δεῖν ἐξέλχθαι γάμοις,
 ἐλθεῖν δ' ἐς οἶκός, καὶ συνοικῆσαι πόσιν.
 ἀλλ' ἴχε κ' σῆς συγγόνος μέλαν ξίφος,
 νόμιζε δ' αὐτὴν σωφρόνως πράττειν τάδε.
 πάλα δ' ἀδελφὴν, καὶ πρὶν ἐξεσώσασιν,
 ἐπεὶ περὶ ἡμᾶς Ζεὺς ἐποίησεν θεὸς.
 ἀλλ' ἥσωνες ἡμεῖς τῶν πεπρωμένων θ' ἅμα,
 καὶ τ' θεῶν, οἷς ταῦτ' ἔδοξε νῶδ' ἔχειν.
 σοὶ κ' τάδ' αὐδῶ, συγγόνω δ' ἐμῇ λέγω,

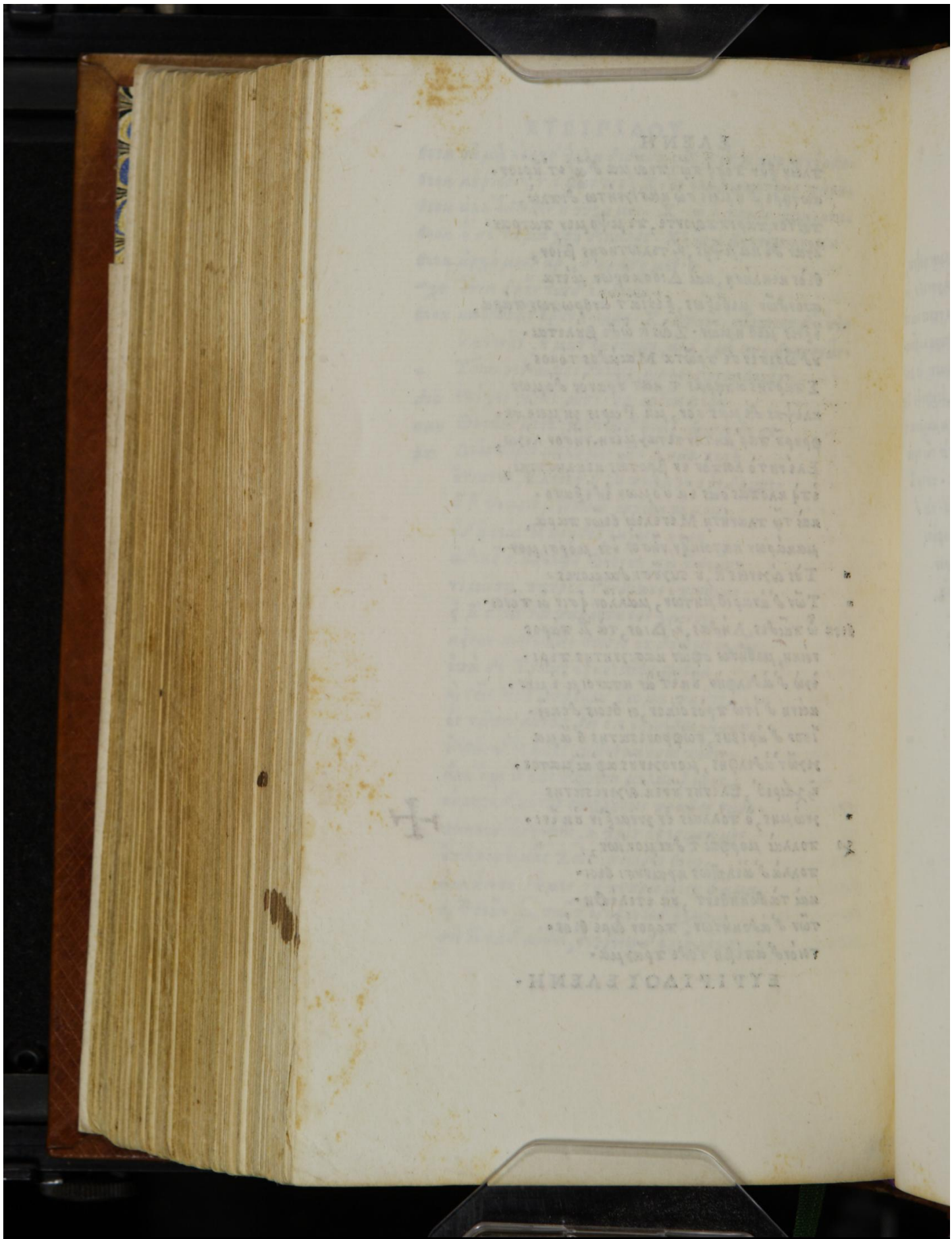

ΕΛΕΝΗ

πλεῖν ξὺν πόσῃ σὺ· πνῦμα δ' ἄετ' ἔριον·
 σωτήρ δ' ἡ μῆϊς σὺ κασιγνήτω διπλῶ,
 πόντον παριπλύνοντε, πέμφομεν πάτραν·
 ὅταν δὲ καὶ μῆϊς, καὶ τελευτήσης βίον,
 θεὸς κεκλήσῃ, καὶ Διοσκόρων μετὰ
 σπονδῶν μεθέξῃς, ξενία τ' ἀνθρώπων πάρα,
 ἔξῃς μεθ' ἡμῶν· Ζῆς δ' ὧδε βέλεται·
 ἔδ' ὠρίσεν σε πρῶτα Μαιάδος τόπος,
 Σπάρτης ἀπάρας τ' κατ' ἔρανὸν δόμων
 κλέψας δέ μας σὸν, μὴ Γάρις γῆ μείσει·
 φρερὺ παρ' ἀκτὴν τεταγμένη· νῆσον λέγω,
 Ελένη τὸ λοιπὸν ἐν βροτοῖς κεκλήσεται,
 ἐπὶ κλοπᾶς σὰς ἐν δόμων ἐδέξατο·
 καὶ τῷ πλανήτῃ Μενέλεω θεῶν πάρα,
 μακάρων κατοικῆν νῆσον ἐστ' ἴκασιν·
 Τὸς ἀγενεῖς δ' ὅς σ' ἐσσι δαίμονες·
 Τῶν δ' ἀναριθμήτων, μᾶλλον ἢ σιν οἱ πόνοι·
 θεοὶ ὧ παῖδες Λήδας, καὶ Δίος, τὰ δ' ἴκ' ἀρος
 νείκη, μεθήσω σφῶν κασιγνήτης πέρι·
 ἐγὼ δ' ἀδελφὴν ἔκ' ἐτ' ἀν' ἡτάνοι μ' ἐμὴν·
 κείνη δ' ἴτω πρὸς οἶκον, εἰ θεοῖς δοκεῖ·
 ἴσον δ' ἀρίστης, σωφρονεστάτης θ' ἅμα
 γεγῶτ' ἀδελφῆς, μονογενὲς ἀφ' ἁμάτος·
 καὶ χαίρεθ', Ελένης ἔνεκ' ἀγενεστάτης
 γνώμης, ὃ πολλὰς ἐν γυναιξὶν ἔκ' ἐνι·
 πολλὰ μορφὰς τ' δαίμον' ἰών,
 πολλὰ δ' ἀέλπῳς κραινέσι θεοῖ·
 καὶ τὰ δοκιθέντ', ἔκ' ἐτελέσθι·
 τῶν δ' ἀδοκίμων, πόρον ἄρε θεός·
 τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

EVRIPIDISION.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΙΩΝΟΣ.

Κρέουσαν τὴν Ερεχθίδος, Ἀπόλλων φθόρας,
ἔκλυον ἐποίησεν ἐν Ἀθῆναις· ἡ δὲ, τὸ γεννηθὲν, ὕ-
πὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐξέβηκε, τὸ αὐτὸν τόπον καὶ τῷ
ἀδικήματος, καὶ τῆς λοχίας μάρτυρα λαβῶσα.
τὸ μὲν ὅν βρέφος Ερμῆς ἀνελόμενος, ὡς Δελ-
φὸς ἤνεγκεν· ἀρῶσα δ' ἡ προφῆτις, ἀνέθρεψε. Τὴν
κρέουσαν δὲ, Ξεῦθος ἔκλυε· συμμαχήσας δὲ
Ἀθηναίοις, τὴν βασιλείαν, καὶ τὸν τῆς προει-
ρημένως γάμον ἔλαβε δῶρον· τῷ τῷ
οὐδ' ἄλλος πᾶς οὐκ ἐγένετο· τὸν δ'
ἐκτραφέντα ὑπὸ τῆς προφῆτι-
δος, οἱ Δελφοὶ, νεωχόρον
ἐποίησαν· ὁ δὲ, ἀγνοῶν,
ἐδούλουσε τῷ πα-
τρὶ· Ἡ σκηνὴ τῷ
δράματος ὅ-
τι ποικίται
ἐν Δελ-
φοῖς.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ερμῆς.	Ξῖθος.
Ιων.	Πρισβύτις.
Χορὸς ἐνθερα-	Θεράπων Κρέως.
παίδων	Γυνῖα, ἡτοὶ προφήτις.
Κρέως.	Αθινᾶ.
Κρέωσα.	

Προλογίζει ὁ Ερμῆς.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΩΝ.

Τλας ὁ χαλκίοισι νῶς
α̃ τοῖς ὕρανόν
θεῶν παλαιὸν οἶκον ἐκ
τρίβων, θεῶν

μῖας ἔφουσε Μαῖαν, ἥ μ' ἐρένατο
Ερμῆν, μετ' ὧ Ζηνὶ δαίμονων λάτριν.
ἦ καὶ Δελφῶν τήνδε γῆν, ἵν' ὀμφαλὸν
μέσον καθίσων Φοῖβος, ὕμνωδ' ἄβροτοῖς,
τὰ τ' ὄντα, καὶ μέλλοντα θεασίξων ἅδ'.
ἔστιν ἢ ἔκ ἄσκημος Ελλήνων πόλις,
τῆς χρυσολόχου Παλλάδος κεκλημένη,
ὃ παῖδ' Ερεχθέως Φοῖβος ἔξενεν γάμοις,
βίᾳ Κρέουσαν ἐνθα προσβόρυς πέτρας
Παλλάδος ὑπ' ὄχθῃ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς
Μακρὰς καλῶσι γῆς ἀνακτες Ἀτθίδος.
ἀγνώσῃ πατρί, τῷ θεῷ ἢ ἦν φίλον,
γαστρὸς δ' ἰήνευε οἶκον ὥς δ' ἦλθε χρίνος,
τεκνὸς ἐν οἴκοις παῖδ' ἀπῆνευκε βρέφος
εἰς ταυτ' ἄντρον, ὃ περ ἠνυάσθη θεῷ
Κρέουσα, καὶ κτίθεισιν ὥς θανέμενον
κόιλῃς ἐν ἀντίπηρος αὐτρήχῃ κύκλῳ,
προγόνων νόμον σώξασα, τὸ τε γηγενὸς
Ερεχθονίᾳ κείνῃ ἢ Διὸς κίρη
φρυγῷ παραξάξασα φυλακὰς σώματος,
διαὼ δρᾶνοντε παρθένοισι ἄγρῳαίσι
δίδωσι σώξην ὅθεν Ερεχθείδαις ἐκ
νόμος τίς ἐστιν, ὅφρα σὶν ἐν χρυσηλάτοις
τρέφειν

ΙΩΝ

τρέφειν τέκν'· ἀλλ' ἦν ἔχε παρθένος χλιδήν,
 τέκνῳ προσάψ' ἔλιπεν, ὥς θανὼν μένῳ·
 καὶ μ' ὦν ἀδελφὸς Φοῖβος, αἰτῆται τάδε·
 ὦ σύγγον', ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα
 κλεινῶν Ἀθηνῶν, διαθαῖ θεῶς πῖλιν,
 λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐν κοίλῃς πέτρας
 αὐτῷ σὺν ἄλλῃ, σαρπηχόνοισι θ', οἷς ἔχε,
 ἔνεγκ' ἀδελφῷ τὰ μὰ πρὸς χρησέρια,
 καὶ θεὸς πρὸς αὐταῖς εἰτόδοις δόμων ἐμῶν·
 τὰ δ' ἄλλ', ἐμὸς γάρ ἐστιν ὥς εἰδῆς ὁ πᾶς,
 ἡμῖν μελήσει Λοξία δ' ἐγὼ χάριν
 πράσων ἀδελφῷ, πλεκτὸν ἐξάρας σκύτος
 ἦνεγκα· καὶ τ' παῖδα κριπίδων ἐπι
 τίθηναι τῷ δ' ἀναπύξας σκύτος,
 εἰλικτ' ἀντίπηγος, ὥς ὄραθ' ὁ πᾶς·
 κυρεῖ δ' ἀνιπαύοντος ἡλίου κύκλῳ
 προφῆτις ἔσβαίνουσα μαντήιον θεῶ·
 ὅφιν ἢ προσβαλῶσα παιδί νηπίῳ,
 ἐθαύμασ', ἥ τις Δελφίδων τλαίῃ κόρη,
 λαβραῖον ὠδίν' ἔς θεῶν ῥίψαι δέμον
 ὑπὲρ ἢ θυμέλας διορίσαι πρόθυμος ἦν·
 οἰκτῶ δ' ἀφῆκεν ὠμότητα· καὶ θεὸς
 συνεργὸς ἦν τῷ παιδί, μὴ ἵκησθ' ἐν δόμων·
 τρέφει δὲ νιν λαβῶσα· τ' σφάραντα ἢ
 ἐκ οἶδε Φοῖβον, ἢ δὲ μητέρ', ἥς ἔφν·
 ὁ πᾶς τε τὴς τεκόντας ἐκ ἐπίσταται·
 νέος ἔν ὦν, ἀμφὶ βωμῖνς τροφὰς
 ἡλᾷτ' ἀθύρων· ὥς δ' ἀπηνδρώθη δέμας,
 Δελφοὶ σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα τῷ θεῶ,
 ταμίαν τε πάντων πῖσιν· ἐν δ' ἀνακτόροις

ΛΔΔ 111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θεῶ καταξή δ' αὖρ' ἄγε μὲν βίον·
 Κρίσσα δ' ἢ τεύσσα ἦν νεανίαν,
 Ξέθω γὰ μῆται συμφορὰς τοιάσδ' ὕπο·
 ἦν ταῖς Ἀθίνας, τοῖς τε Χαλκοδοντίδαις,
 οἱ γὴν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων·
 ὃν συμπόνησας, κ' ξυνεξελέων δορί,
 γάμων Κρέσσης ἀξίω μ' ἐδέξατο,
 ὅν ἐγγενὲς ὦν, Αἰόλῳ ἢ τῷ Διὸς
 γεγώς ἀχαιὸς· χρόνια ἢ σφάρας λέχη,
 ἄτεκνός ἐστι, κ' Κρέσσ' ὦν ὕνεκα,
 ἦκυσσι πρὸς μαντή' Ἀπόλλωνος τάδε,
 ἔρωτι παίδων· Λοξίας ἢ τὴν τύχην
 εἰς τὸτ' ἐλαύνει, κ' ἀέληθεν, ὥς δοκεῖ·
 δώσει κ' εἰσελθόντι μαντεῖον τόδε
 Ξέθω, τὸν αὐτὸν παῖδα· κ' πεφυκέναι
 κήν σφε φήσιν, μιτρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους,
 γνωστῇ Κρέσσει· καὶ γάμοι τε Λοξίᾳ
 κρυπτοὶ γένωνται, παῖς τ' ἔχει τὰ πρόσφορα·
 Ἰωνὰ δ' αὐτὸν κτίσιν Ἀσιάδος χθονός,
 ὄνομα κεκληῖσθαι θέσεται καθ' Ἑλλάδα·
 ἀλλ' εἰς δαφνώδην γύαλα βῆσομαι τάδε,
 τὸ κρανθὲν ὥσ' ἂν ἐκ μάθω παιδὸς πέρι·
 ὅρῳ κ' ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
 τόνδ', ὥς πρὸ νεῦ λαμπρὰ θῆ' πυλῶματα,
 δάφνης κλάδοισιν ὄνομα δ' ὅ μ' ἐμείλλει τυχεῖν,
 Ἰὼν' ἐγὼ πρῶτος ὄνομάξω θεῶν·
 Ἰὼν ἄρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
 ἥλιος ἦδ' ἡ λάμπε κατὰ γῆν,
 ἄσπερα ἢ φλέγη πυρὶ τῷ δ' αἰθέρος
 ἥς νύκθ' ἱεράν·

παρνησιᾶδες

ΙΩΝ

παρνησιάδες δ' ἄβατοι κορυφαί
 καταλαμβάνειν τὴν ἡμέραν,
 ἅψιδά βροτοῖσι δέχονται.
 Σμύρνης δ' ἀνδρὲς καπνός,
 εἰς ὀρόφους Φοῖβη πέταται.
 θάλασσε δὲ γυνὴ τρίποδα ξάβειον
 Δελφῖς, αἰδέσθ' Ἑλλήσι βοᾷς,
 ὅς ἂν Ἀπόλλων κελαιδῆσιν.
 ἀλλ' ὦ Φοῖβε Δελφοὶ θέραπες,
 τὰς Κασσέας ἀργυροειδεῖς
 βάνετε δ' ἴνας· καθαράς ἢ δρόσοις
 ἀφουδρανάμενοι, σείχετε ναῦς.
 σύμα τ' ἄφημον φρερῇ τ' ἀγαθόν,
 φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσι μαντεύεσθαι,
 γλώσσης ἰδίας ἀποφάνειν.
 ἡ μὲν ἢ πόνους, ὅς ἐκ παιδὸς
 μοχθῶμεν αἰεὶ, πτόρθοισι δ' ἄφνης,
 σέφεισί θ' ἱεροῖς ἐσόδους Φοῖβη
 καθαράς θήσομεν, ὑγρὰς τε πέδον
 ῥανίσιν νοτερόν, πηνῶν τ' ἀγέλας, ἃ βλάπτουσιν
 σέ μιν ἀναθήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
 φυγάδας θήσομεν· ὥς δ' ἀμήτωρ,
 ἀπάτωρ τε γελῶς, τὸς θρέψαντας
 Φοῖβη ναῦς θεραπαίνω.
 ἄγ' ὦ νειθαλὲς, ὦ
 καλλίστας προπόλουμα δ' ἄφνης,
 ἃ τὰν Φοῖβη θυμέλαν
 σάειρεν ὑπὸ νηυσὶ
 κήπων ἐξ ἀθανάτων,
 ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱερά,

ΔΔΔ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τὰν ἀένναον παῖδαν
 ἐκπροΐῃσαι,
 μυρσίνας ἱερὰν φόβαν.
 ἃ σάειρω δάπεδον θεῶ
 παναμέριος ἅμ' ἡλίου
 πτέρυγι βοῇ,
 λατρεύων τὸ κατ' ἡμᾶρ.
 ὦ παῖδαν, ὦ παῖδαν,
 αἰώνων, αἰώνων
 εἴης ὦ Λατῆς παῖ.
 καλόν γε τὸν πόνον ὦ
 Φοῖβέ σοι πρὸ δόμων λατρεύω,
 τιμῶν μαντήϊον ἔδραν.
 κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι,
 θεοῖσι δόξαν χερ' ἔχειν.
 ἔθνα τοῖς, ἀλλ' ἀθανάτοισι,
 εὐφάμοις πόνοις μοχθεῖν
 ἐκ ἀποκάμψω.
 Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ.
 τὸν βόσκοντα ἔκ' ἀλογῶ.
 τὸν δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος,
 ὄνομα λέγω
 Φοῖβε τῷ κατὰ νῆον.
 ὦ παῖδαν, ὦ παῖδαν,
 αἰώνων, αἰώνων
 εἴης ὦ Λατῆς παῖ.
 ἀλλ' ἐκπαύσω ἔκ' μόχθους
 δάφνας ὀληοῖς.
 χρυσέων δ' ἐκ ταυχέων ῥίψω
 γαῖας παῖδαν,

ΙΩΝ

ἀν' ἀποχούοντα Κασαλίας
 δῖναι, γοτερόν ὕδωρ
 βάλλων, ὅσιος ἀπ' οὐνᾶς ὦν.
 εἴθ' ἔτῳ ἀρὰ, Φοίβῳ
 λατρεύων μὴ παυσάμεν,
 ἢ παυσάμεν ἀγαθὰ μοῖρα.
 ἔα· ἔα.

φοιτῶσ' ἤδη, λείπυσίν τε
 πᾶνοι Γαρνασθ' κοίτας.
 αὐδῶ μὴ χρίμπειν θριγκοῖς,
 μήδ' ἔς χρυσήρεϊς οἴκῃς
 μάρψω σ' αὖ τίξοις. ὦ Ζηνός
 κῆρυξ, ὀρνίθων γαμφιλαῖς
 ἰγὺν νικῶν.

ὅδε πρὸ θυμέλας ἄλλος ἐρίσσει
 κύκλος· ἔκ, ἀλλὰ
 φοινικοφαῖ πόδα κινήσεις;
 ἔδ' ἐν σ' ἀφόρμιγξ ἅ Φοίβε
 σύμμολπος τόξων ῥύσαιτ' ἄν-
 παρὰ τε πτέρυγας
 λίμνας ἐπίβα τὰς Διηλιάδος.
 αἰμᾶξ' ἔς μὴ πῆσῃ,
 τὰς καλλιφθόγγυς ὑδάς.
 ἔα· ἔα.

τίς ὁδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα;
 μῶν ὑπὲρ θριγκὸς, οὐναίας
 καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
 ψαλμοὶ σ' ἔρξουσιν τίξων.
 ἔπεισῃ; χωρῶν ἐν δῖναις
 ταῖς Ἀλφειοῦ παιδ' ἔρχει, ἢ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

νάπος ἰσθμίων,
ὥς ἀναθήματα μὴ βλάπῃται,
ταοὶ θ' οἱ Φοῖ

βη· κτείνειν δ' ὕμᾶς αἰδῶμαι,
τὸς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας
θνατοῖς· οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις,
Φοῖβη δαλύνσω, κὺλῆξω
τὸς βόσκοντας θεραπῶν.

χ^ο ὅν ἐν ταῖς ξαθείαις Ἀθάναις
ἀγκίονες ἦσαν αὐλαὶ
θεῶν μόνον, ὅδ' ἀγιάτιδες
θεραπῆ, ἀλλάγε κὺ πὰρὰ Λοξίᾳ
τῷ Λατῆς, διδύμων προσώ-
πων καλλίφαρον φῶς.

ἴων ἰδὲ τὰν δ' ἄθρησον,
λερναῖον ὕδραν ἐνάειρει
χρυσέαις ἄρπαις ὁ Διὲς παῖς.
φίλα πρόσιδ' ὄουσι·

χ^ο ὁρῶ· Ἴων· κὺ πέλας ἄλλος αὐτῆ,
πᾶνδον πυρίφλεκτον αἶρει.

χ^ο τίς ἄρ', ὅς ἐμαῖς μυθῶνεται
παρὰ πῆλαισιν;

ἴων ἀσπιστὰς Ἰόλαος· ὅς
κοινὸς αἰρόμενος πόντος,
δίῳ παιδὶ συναντλεῖ·
κὺ μὰν τόνδ' ἄθρησον
πτερῶντος ἑφεδρον ἵππῃ,
τὰν πυριπνέουσαν ἐνάειρει
τριώματον ἀλκάν.

χ^ο πάντα τοι βλίφαρον διώκω.

ΙΩΝ

Ἴων σκέψαι κλόνον ἐν τέχεσι
λαῖνοισι γιγάντων.

χο ὦδε δερκώ μεθ' ὧ φίλαι.

Ἴων λούσεις ἔν' ἐπ' ἐγχελάδῳ
γοργῶπον πάλασσαν Ἴτυν;

χο λούσω Παλλάδ' ἐμὴν θεόν.

Ἴων τί ἔκ, κεραιὸν ἀμφί πυρον, ὄμβριμον,
ἐν Διὸς ἐκὶ βέλῃς χερσίν;

ὄρω τ' δ' αἶον

Μίμαντα πυρὶ καταθαλῶ,

καὶ βρόμιος ἄλλον

ἀπολεμίοις κιαίνοις βάκτροις

ἐν αἶρε γὰρ τέκν' ὀβακχάν.

σί τοι τ' πρᾶναόν αὐδῶ,

θέμις γυάλων ὑπερβῆναι

λανκῶ ποδὶ γ'; Ἴων. ὃ θέμις ὦ ξένοι.

χο ὃ δ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθοίμαν αὐδ' ἂν;

Ἴων τίνα ἢ θέλεις; χο. ἄρ' ἄντως μέσον ὀμφαλὸν γὰρ
Φοῖβη κατέχει δόμος; Ἴων. σέμμασί γ' ἐνδυτὸς,
ἀμφὶ ἢ γοργίνες. χο. ἔτω καὶ φάτις αὐδᾶ.

Ἴων ἢ καὶ ἐδύσατε πέλαγον πρὸ δόμων,

καί τι πυθέσθαι χρήξετε Φοῖβη,

πάριτ' ἢ θυμέλας. ἐπὶ δ' ἀτφάντοισ

μήλοισι, δέμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν.

χο ἔχω μαθῶσα. θεῶ ἢ νόμον

ὃ παραβαίνομεν. ἀ δ' ἐντὸς, ὄμματέρφθ.

Ἴων πάντα θεῶσ', ὅτι καὶ θέμις, ὄμμασι.

χο μεθεῖσαν δευόται θεῶ με γυάλα τάδ' εἰσίδειν.

Ἴων δμῶαί ἢ τίνων κλήξεσθε δόμων;

κρί Παλλάδος ἔνοικα τρόφιμα μέλαθρα

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τῶν ἐμῶν τυράνν'· παρῆσας δ' ἄμφι τάσδ' ἐρώτα·
 ἴων γενναίότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον,
 ὃ γῆμ' ἔχεις τόδ', ἥ τις εἴποτ' ὦ γύναι·
 ἢ Γνοίη δ' ἂν, ὥς τὰ πολλὰ γ' ἀνθρώπου πέρι,
 ὃ γῆμ' ἰδὼν τις, εἰ πέφυκεν ἀνένης·
 ἔα ἀλλ' ἐξέπληξάς μ', ὅμματα συγκλήσασα σόν,
 δακρύοις θ' ὑγράνας ἀνενή παρηίδα,
 ὥς εἶδες ἀνὰ Λοξίου χρησέρι·
 τί ποτε μερίμνης ἦς τόδ' ἦλθες ὦ γύναι;
 ὃ πάντες ἄλλοι γύαλα λούσοντες θεῶ,
 χαίρουσιν, ἐνταῦθ' ὅμματα σὸν δακρυρῶσθ'·
 κρέ ὦ ξένη, τὸ μὲν σόν, ὃν ἀπαιδούτως ἔχει,
 εἰς θαύματ' ἐλθὼν δακρύων ἐμῶν πέρι·
 ἐγὼ δ' ἰδῶσα τῆσδ' Ἀπόλλωνος δόμος,
 μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρητάμιν τινά·
 οἴκοι δ' τὸν νῦν ἔχομεν ἐνθάδ' ὄσαπ·
 ὦ τλήμονες γυναῖκες, ὦ τολμήματα
 θεῶν, τί δῆτα, ποῖ δ' ἴκιν ἀνήσομεν,
 εἴ τ' κρατύντων ἀδινίαίς ἐλοίμεθα;
 ἴων τί γῆμ' ἀνερδύνητα δυσθυμή γύναι;
 κρέ ὕδεν· Μεθῆκα τέξαι· τὰ πὶ τῷδε δ',
 ἐγὼ τε σιγῶ, καὶ σὺ μὴ φρόντιξέ τι·
 ἴων τίς δ' ἦ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πάτρας
 πέφυκας; ἄνομα τί σε καλῶν ἡμᾶς χρεών;
 κρέ Κρέεσσα μὲν μοι τῆνο μ', ἐκ δ' Ερεχθίδος
 πέφυκα· πατρὶς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις·
 ἴων ὦ κληνὸν οἶκ' ὅσσον, γενναίων τ' ἄπο
 τραφείσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω γύναι·
 κρέ τοσαῦτα καὶ τυχῶμεν ὦ ξέν' ὅπερα·
 ἴων πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὥς με μύθουται βροτοῖς,

ΙΩΝ

κρέ τί χρεῖ μ' ἐρωτᾷς ὦ ξέν', ἐκ μαθῆν θέλω.
 ἴων ἐκ γῆς πατρὸς σε πρόγονος ἔβλασε πατήρ;
 κρέ Εριχθονίους· τὸ δ' ἔγνους μ' ἔκ ὠφελῆ.
 ἴων ἢ καὶ σφ' Ἀθῆνα γῆθεν ἐξανήλετο;
 κρέ ἥς παρθένους χεῖρας ὕπεκυσσά νιν.
 ἴων δίδωσι δ' ὥς περ ἐν γραφῇ νομίζεται;
 κρέ Κέκροπος γε σώξεν παῖσιν ὕχ' ὀρώμενον.
 ἴων ἦεν σα λῦσαι παρθένους τῶνχος θεᾶς.
 κρέ τοι ἄθ' ἀνῆσαι, σκόπελον ἢ μάξ' ἀνέτρας.
 ἴων εἴεν· τί δαί; τόδ' ἄρ' ἀληθές, ἢ μάστιγ' λόγος,
 κρέ τί χρεῖ μ' ἐρωτᾷς; καὶ ἄθ' ὕψ' ἀμύνω χολῇ.
 ἴων πατήρ Εριχθῶς σεᾶς ἔβουσε συγγένους;
 κρέ ἔτλη πρό γαίης σφάγια παρθένους κτανεῖν.
 ἴων σὺ δ' ἐξεπώθης πῶς κασιγνήτων μόνῃ;
 κρέ βρέφος νεογνὸν μητρὸς ἦν ἐν ἀγκάλας.
 ἴων πατέρα δ' ἀληθῶς χάσμα σὸν κρύπτῃ χθονός;
 κρέ πληγαὶ τριάκνους, ποντίκ' σφ' ἀπώλεσαν.
 ἴων Μακρὰ δ' ἡχώρος ἐς ἐκὴν κεκλησμένος;
 κρέ τί δ' ἴσθης τόδ', ὥς μ' ἀνέμνησας τινός.
 ἴων τιμᾶσθε Γύβιος, ἀσραπαί τε Πύθαι;
 κρέ τιμᾶ, τιμᾶ, ὥς μή ποτ' ὠφελὸν σ' εἰσίδῃν.
 ἴων τί δ', συγγέν' σὺ τῷ θεῷ τὰ φίλτατα;
 κρέ ὅδ' ἐν· ξέν' οἷδ' ἀντροῖσιν ἀγύνην τινά.
 ἴων πόσις δ' τίς σ' ἔγχε μ' Ἀθηναίων γύναι;
 κρέ ὕψ' ἀσὺς, ἀλλ' ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός.
 ἴων τίς; ἀνένη νιν δ' ἄπεφυκέναι τινά.
 κρέ Ξεῖνος, πεφυκὼς Ἀΐον, Διὸς τ' ἄπο.
 ἴων καὶ πῶς ξείνος σ' ὦν, ἔχον ὅσαν ἐγγεῆ;
 κρέ Εὐβοί' Ἀθῆνας ἐστὶ τις γῆτων πόλις.
 ἴων ὅροις ὑγροῖσιν, ὥς λέγεις, ὠρισμένη;

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέ ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῷ δορί.
 Ἴων ἐπίκυρος ἐλθὼν, κατὰ σὸν γαμψὸν λῆχος;
 κρέ φερνάς γε πολέμῳ, καὶ δορὸς λαβὼν γέρας.
 Ἴων σὺν ἀνδρὶ δ' ἦκης, ἢ μόνῃ χρυσήρῳ;
 κρέ σὺν ἀνδρὶ σικκὸς δ' ἐν σφύρεϊ Τρωφονίῃ.
 Ἴων πότερα, θεατὴς, ἢ χάριν μαντανμάτων;
 κρέ κήν τε, Φοῖβ' ὅ, ἐν θέλων μαθεῖν ἔπος.
 Ἴων καρπὸν δ' ὑπὲρ γῆς ἤκειτ', ἢ παίδων πέρι;
 κρέ ἄπαιδες ἐσμέν, χρόνι ἔχοντ' ἀνῆματα.
 Ἴων ὅδ' ἔτεκες ὅδ' ἐν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος ᾖ;
 κρέ ὁ Φοῖβος οἶδε, ἢ ἐμὴν ἄπαιδίαν.
 Ἴων ὦ τλήμων, ὥς τάλλ' ἀντυχῶς, ὅκ' ἀντυχῶς.
 κρέ σὺ δ' εἴ τίς; ὥς σε τὴν τεκῆσαι ὤλβισα.
 Ἴων τῷ θεῷ καλῶμαι δῶλος, εἰ μὴ τ' ὦ γύναι.
 κρέ ἀνάβημα πόλεως, ἢ τίνος πραθεὶς ὕπο;
 Ἴων ὅκ' οἶδα, πλήν ἐν, Λοξίῃ κεκλήμεθα.
 κρέ ἡμῶς σ' ἄρ' αὖθις ὦ ξέν' ἀντοικτηίρομεν.
 Ἴων ὥς μὴ ᾗδ' ὅθ' ἦ τις μ' ἔτεκεν, ἐξ ὅτ' ἔφυν.
 κρέ ναοῖσι δ' οἰκῶς τοῖσδ' ἐγ', ἢ κατὰ σέρας;
 Ἴων ἅπαν θεῶ μοι δῶμ', ἵν' ἂν λάβῃ μ' ὕπνος.
 κρέ πᾶς δ' ὦν ἀφίκεται ναὸν, ἢ νεανίας;
 Ἴων βρέφος λέγουσιν οἱ δοκῶντες εἰδέναι.
 κρέ καὶ τις γάλακτι σ' ἐξέβρεφε δελφίδωι;
 Ἴων ὅ πώποτ' ἐγγὼν μάσυν· ἢ δ' ἐβρεφέμεν.
 κρέ τίς ὦ ταλαίπωρ; ὥς νοσῶσ' ἄντρον νόσος.
 Ἴων Φοῖβ' προφήτης, μητέρ' ὥς νομίζομεν.
 κρέ ᾗς δ' ἀνδρ' ἀφίκεν, τίνα τροφὴν νεκτιμένος;
 Ἴων βωμοῖ μ' ἐφειρβον, οὐ πῶν τ' ἄξ' ἐγός.
 κρέ τάλαινά σ' ἢ τεκῶς, ἢ τίς ποτ' ἦν ἄρα.
 Ἴων ἀδίκημα τῷ, γυναικὸς ἐγενόμην ἴσως.

ΙΩΝ.

κρέ ἔχεις ἢ βίοντον; ἂν ἤσκησαι πέπλοις.
 Ἰων τοῖς τῷ θεῷ κοσμήμεθ', ὧ δαλούμεν.
 κρέ ὕδ' ἤξας εἰς ἔρουναν ἐξουρῆν γονάς;
 Ἰων ἔχω ἢ ὕδ' ἐν ὧ γύναι τεκμήριον.
 κρέ φῶ.
 πέπονθέ τις σὴ μητρὶ ταῦτ' ἄλλη γυνή;
 Ἰων τίς; εἶπον· ἡ μοι ξυλλάβη, χαίρομεν ἄν.
 κρέ ἥς ὕνεκ' ἦλθον δ' αὖρο, πρὶν πόσιν μολεῖν.
 Ἰων ποῖόν τι χρεῖσθ', ὥς ὑπερῆσω γύναι;
 κρέ μάνταν μα κρυπτόν θεομένη Φοῖβη μαθῆν.
 Ἰων λίχοις ἄν· ἡμεῖς δ' ἀλλὰ προξενήσομεν.
 κρέ ἄκκε δὴ τ' μῦθον· ἀλλ' αἰδ' ὕμεθα.
 Ἰων ὅτ' ἄρα πράξεις ὕδ' ἐν ἀργὸς ἡ θεός.
 κρέ Φοῖβω μιγῆναι φησὶ τις φίλων ἐμῶν.
 Ἰων Φοῖβω γυνὴ γεγῶσα; μὴ λέγ' ὧ ξένη.
 κρέ κ' παῖδά; ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρα πάρος.
 Ἰων ὅκ' ἐστὶν ἀνδρὸς ἀδελικῶν αἰχύνεται.
 κρέ ὅ φησιν αὐτὴ, κ' πέπονθεν ἀθλία.
 Ἰων τί χρεῖμα δράσασθ', εἰ θεῷ συνεζύγη;
 κρέ τὸν παῖδ', ὃν ἔτεκεν, ἐξέθηκε δωμάτων.
 Ἰων ἰδ' ἐκτεθῆς παῖς, πῶς; ἢ σορᾶ φάος;
 κρέ ὅκ' οἶδεν ὕδεις· ταῦτα κ' μαντεύομαι.
 Ἰων ἢ δ' ὅκ' ἐστὶ, τίνι τρόπῳ διεφθάρη;
 κρέ θήρας σφετὸν δ' ὕσινον ἐλπίξῃ κτανεῖν.
 Ἰων ποῖω τόδ' ἔγνωσ' χρωμένῃ τεκμηρίῳ;
 κρέ ἐλθ' σ' ἰν' αὐτὸν ἐξέθιγ', ὅχ' αὖρ' ἔτι.
 Ἰων ἦν ἢ σαλαγμός ἐν σίβῳ τις αἵματος;
 κρέ ὅ φησι· καί τοι πολλὰ ἐπεσράφη πέδον.
 Ἰων χρόνος ἢ τίς τῷ παιδί διαπεπραγμένῳ;
 κρέ σοὶ ταυτὸν ἥβης εἴπερ ἦν, ἢ χ' ἄν μέτρον.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων ἀδικεῖ νιν ὁ θεός· ἡ τεκῆσα δ' ἀθλία·
 κρέ ἔκυν ἔτ' ἄλλον ὕπερον τί κτεί γένον;
 ἴωτ τί δ' εἰ λάβρα νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβῶν;
 κρέ Τὰ ποινὰ χαίρων, ὅ δ' ἰκαία δρᾶ μόνος·
 ἴων οἶμοι· προσφθός ἡ τύχη τῷ μῶ πάθος·
 κρέ καὶ σ' ὧ ξέν' οἶμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν·
 ἴων ἢ μήν' ἐπ' οἰκτόν μ' ἔξαλ', ὅ ληήσμεθα·
 κρέ σιγῷ· πέρανε δ' ὦν σ' ἀνισυρῷ πέρι·
 ἴων οἶσθ' ὅν' ὁ κἀμνεῖ τῷ λόγῳ μάλιστά σοι;
 κρέ τί δ' ἔκ' ἐκείνῃ τῇ ταλαιπώρῳ νοσεῖ;
 ἴων πῶς ὁ θεός, ὃ λαβρὴν βύλεται, μαντεύσεται;
 κρέ ἔπερ καθίξει τρίποδα κοινὸν Ελλάδος·
 ἴων αἰχύνεται τὸ πρᾶγμα· μὴ' ἐλέγχενιν·
 κρέ αἰχύνεται δὲ γ' ἡ παῖς τῇ τύχῃ·
 ἴων ὅτι ἔστιν ὅστις σοὶ τροφιδύσῃ τάδε·
 κρέ ἐν ταῖς ἑαυτῆς δώμασι κακὸς φανῆς
 Φοῖβος, δικάως τὸν θεμισεύοντά σοι
 δράσειεν ἄν τι τῇ μ'· ἀπαλλάσσει γύναι·
 » τῷ δ' θεῷ τὰναντί' ὅ μανταντέον·
 » εἰς ἧ τοσσόντον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἄν,
 » εἰ τὸς θεὸς ἐκόντας ἐκπονήσομεν
 » φράξεν ἂ μὴ θέλῃσιν, ἢ προβωμίῃς
 » σφαγαῖσι μῆλων, ἢ δ' οἰωνῶν πτεροῖς·
 » ἂν δ' βίᾳ σπύδωμεν ἀκόντων θεῶν,
 » ἄκοντα κεντήμεθα τὰ γὰρ ὧ γύναι·
 » ἂ δ' ἂν διδῶσ' ἐκόντες, ὠφελὲς μεθα·
 χο Πολλὰ γέ πολλοῖς ἔσι συμφοραὶ βροτῶν·
 » μορφαὶ δ' διαφέρουσιν· ἐν δ' ἂν αὐτυχὲς
 » μόλις πύτ' ἐξ οὔροι τίς ἀνθρώπων βίῳ·
 κρέ ὦ Φοῖβε, κακῇ, καὶνθὰ δ' ὅ δίκαιος εἶ·

ἔς τὴν

ΙΩΝ

ἥς τὴν ἀπῆσαν, ἥς πάρεισιν οἱ λόγοι.
 σὺ γὰρ ἔκτισας τὸν σὸν, ὃν σῶσαι σ' ἔχρην,
 ὅθ' ἰσορῶσθαι μητρὶ, μάντις ὦν ἐρῆς.
 ὥς εἰ καὶ ἐκείν' ἐστίν, ὀγκωθῆναι τάφῳ.
 ἥ δ' ἐστίν, ἔλθῃ μητρός ἥς ὅτιν ποτέ.
 ἀλλ' ἂν χρὴ τάδ', ἥ πρὸς τῷ θεῷ
 κωλύομεθα μὴ μαθῆναι βλάσμαι.
 ἀλλ' ὡς ἐν, εἰσορῶ καὶ ἀνενή ποσιν
 ἔσθον, πέλας δὴ τόνδε τὰς Τροφῶνιν
 λιπόντα θαλάμῳ, τῶς λελεχμένους λόγους
 σίγα πρὸς ἄνδρα, μὴ τιν' ἀγύνην λάβῃ,
 διακονῶσα κρυπῶν, καὶ προβῆ λόγους,
 ὅχ' ἢ περὶ ἡμῶν αὐτὸ ἐξελέσμεν.
 » Τὰ καὶ γυναικῶν, δυσχερὴ πρὸς ἄρσενας,
 » καὶ τὰς κακοῦσιν αἰγὰς μεμιγμέναι,
 » μισθὸν μεθ' ὅτ' αὖ δυσυχῆς πεφύκαμεν.
 ξυ πρῶτον καὶ, θεὸς τ' ἐμῶν προσφθεγμάτων
 λαβὼν ἀπαρχὰς, χαίρειτω, σὺ τ' ὡς γυναι-
 κῶν χρόνιος ἐλθὼν σ' ἐξέπληξ' ὀρρώδεια;
 κρὶ ἐδένγ' ἀφ' ἱκῶ δ' εἰς μέριμναν· ἀλλὰ μοι
 λείξον, τί θεῶν σμ' ἐν Τροφῶνιν φέρεις,
 παίδων ὅπως νῶν σπέρμα συγκαθίσταται.
 ξυ ἐκ ἡξίωσε τῷ θεῷ προλαμβάνειν
 μάντου μ' ἐν γυνεὶ ἐπιν, ἐκ ἀπαιδάμε
 πρὸς οἶκον ἦξιν, ὅδε σ' ἐκ χρησιμίων.
 κρὶ ὡς πότνια Φοῖβη μήτηρ, ἥ καὶ αἰσίως
 ἔλθοιμεν· ἅ, τε νῶν συμβόλαια πρόσθεν ἦν.
 ἐς παῖδα τὸν σὸν μεταπέσοι βελτίονα.
 ξυ ἔσαι τάδ'· ἀλλὰ τίς προφητὴς θεῶν;
 ἴων ἡμεῖς τὰ γ' ἔξω· τ' ἔσω δ' ἄλλοις μέλει,

ΕΕΕ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οἱ πησίον θάνασι τρίποδος ξένε,
 Δελφῶν ἀριστῆς, ὅς ἐκλήρωσεν πάρος.
 ξὺ καλῶς ἔχω δὴ πάνθ' ὅσων ἐχρήσομεν·
 σῆχοι μ' ἂν εἴσω· κ' ἔωσ' ἐγὼ κλύω,
 χρησῆριον πέπωκε τοῖς ἐπήλυσι
 κοινὸν πρόναϋ βύλομαι δ' ἐν ἡμέρᾳ
 τῇδ', αἰσία ἔθευ λαβὴν μαντεύματα·
 σὺ δ' ἄμφι βωμὸς ὦ γύναι, λαφνηφόρος
 λαβῶσα κλώνας αὐτέκνης, ἄλχ' θεοῖς,
 χρησμέες μ' ἐνεγκύν' ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.
 κρέ' ἔσαι τάδ', ἔσαι· Λοξίας δ' ἂν θέλῃ
 νῦν, ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβὴν ἁμαρτίας,
 ἅπας μ' ὅς γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος·
 ὅσον ἢ χρήξει, θεὸς χάρετ', δέξομαι.
 ἴων τί ποτε λόγοισιν ἢ ξένη πρὸς τ' θεὸν
 κρυπτοῖσιν αἰεὶ λοιδορῶσ' αἰνίσσεται;
 ἦτοι φιλῶσα γῆς ὑπερμαντεύεται,
 ἢ καὶ τι σιγῶσ', ὧν σιωπᾶσθαι χρεῶν;
 ἅτ' ἀρ' θυγατρὸς τῆς Εὐρεχθίδος, τί μοι
 μέλει, προσήκει τ' ὕδατος· ἀλλὰ χρυσείας
 πρόχυσιν ἐλθὼν ἥς ἀπορ' ῥαντήρια,
 δρόσον καθήσω· νυθετιτέος δέ μοι
 Φοῖβος τί πάχ' παρόντος βία γαμῶν,
 προδίδωσι παῖδας τεκνύμενος λάθρα
 θνήσκοντας· ἅ μέλει μὴ σύγ'· ἀλλ' ἐπεὶ κρατῆς,
 ἀρετὰς δίδωκε· καὶ ἔ' ὅστις ὦν βροτῶν,
 κακὸς πεφύκει, ξημῖνσιν οἱ θεοί·
 πῶς ἂν δίκαιον τὸς ν' μὲς ὑμᾶς βροτοῖς
 γράψαντας, αὐτὸς ἀνομίαν ὀφλισκάνει;
 εἰ δ' ὅς ἔσαι, τῷ λοιπῷ ἢ χρῆσομαι,
 δίκας

ΙΩΝ

δίκας βιαιῶν δώσῃ, ἀνθρώποις γάμων,
σὺ, ἢ Προσειδῶν, Ζεὺς θ', ὃς ἔρανος κρατῇ.
ναὺς τίνοντες δ' ἀδικίας κενώσῃ.

τὰς ἡδονὰς ἢ τῆς προμηθείας πάρος
ἀπύδοντες, ἀδικεῖτ' ἢ κ' ἔτ' ἀνθρώπων κακῶς
λέγειν δίκαιον, ἢ τὰ θεῶν καλὰ
μιμῶμεθ', ἀλλὰ τὺς διδάσκοντας τάδε.

χ^ο σὲ τὰν ὠδίνων λοχίαν,
εἰλείθυάντε ἐμὴν
Αθάναν ἱκετεύω,
Προμηθεῖ τιτάνι λοχῶν
θεῖσαν κατ' ἀκροτάτας
κορυφὰς Διὸς· ὦ πότνα νίκα,
μόλεϊ πύθιον οἶκον,
ὀλύμπῳ χρυσίων θαλάμων
πλάμενα πρὸς ἀρχάς,
φοιβήϊος ἔνθα γὰ,
μεσ' ὀμφαλος ἐστίν·
παρχοροομένην τρίποδι
μαντῶματα κραίνει,
σὺ, ἢ πάϊς ἀλατογενής,
δύο θεαί, δύο παρθένοι,
κασίγνηται σεμναὶ τῷ Φοίβῳ·
ἱκετεύσατε δ' ὦ πότμα,
τὸ παλαιὸν Ερεχθίδως
γένος ἀτεκνίας χρόνιῳ καθαροῖς
μαντῶμασι κύρσαι·
» ὑπερβαλλύσας ἢ ἔχῃ
» θνατοῖς ἀδαιμονίας
» ἀκίνητον ἀφορμὴν

ΕΕΕ "

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

• τέκνων, οἷς ἂν καρποτρήφοι
 • λάμπωσιν ἐν θαλάμοις
 • πατρίοισι νεανίδες ἦβαι,
 • διαδέκτορα πλῆτον
 • ὡς ἔχοντές γ' ἐκ πατέρων
 • ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις.
 • ἀλκὰ τε καὶ ἐν κακοῖς,
 • σὺν τ' οὐτυχείαις, φίλον,
 • δορί τε καὶ πατρίᾳ φέρε
 • σωτήριον ἀλκᾶν.
 ἐμοὶ μὲν πάντες τε πάρος,
 βασιλικῶν θαλάμων τ' ἔγεν
 τροφαὶ κηδεῖοι κεδνῶν τέκνων.
 • τ' ἄπαιδα δ' ἀποσυγῶ
 • βίον ᾧ τε δοκεῖ, φέγω.
 • μετὰ ἡ κτεάνων μετρίων βιοτᾶς,
 • ἄπαιδος ἐχοίμαν.
 ᾧ Γανὸς θανάματα, καὶ
 παραυλίξυσα πέτρα,
 μυχοὶ δαισὶ μακρᾶς,
 ἵνα χορὸς σείβσι ποδοῖν
 ἀγραυλὸς κόραι τρίγονοι,
 σάδρια χλοερά πρὸ Γαλλάδος νῶν
 συρίγγων ὑπ' αἰόλας
 ἰαχᾶς ὕμνων,
 ὅταν αὐλίοις συρίξης
 ᾧ Γὰν, τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
 ἵνα τεύσσά τις
 παρθένος ᾧ μελία, βρέφος Φοῖβη
 πᾶντοῖς ἐξώρισεν θοῖναν,

θηροί τε

ΙΩΝ

θηροί τε φονίαν
 δαῖτα πικρῶν γάμων
 ὕβριν, ὅτ' ἐπὶ κερκίσιν, ὅτε λόγοις
 φάτιν αἶον αὐτυχίας μετέχεν,
 θεόθεν τέκνα θνατοῖς.
 Ἰὼν πρόπολοι γυναῖκες, αἱ τῶνδ' ἀμφὶ κρηπίδας δόμῳ
 θυοδίκων φρέρη μ' ἔχοντα δεσπότην φυλάσσετε,
 ἐκλέλοιπ' ἡδὴ τ' ἱερὸν τρίποδα, καὶ χρυσήριον
 Ξυθός, ἢ μίμνη κατ' οἶκον ἱστῶν ἀπαιδίαν;
 40 ἔν δ' ὁμοῖς ἔς ὧ ξέν'. ὅπως δ' ὧ μ' ὑπερβαίνει τόδε.
 ὡς δ' ἐπ' ἐξ ὁδοῖσιν ὄντος, τῶνδ' ἀκνέομεν πυλῶν
 δῦπον· ἐξίοντα τ' ἡδὴ δεσπότην ὄραν πάρα.
 45 ὧ τέκνον, χαῖρ' ἢ κ' ἀρχὴ τῷ λόγῳ, πρέπασά μοι.
 Ἰὼν χαίρομεν· σὺ δ' αὖ φρόνησε· καὶ δὴ ὄντ' αὐπράξομεν;
 46 δὸς χερὸς φίλημά μοι σῆς σώματος τ' ἀμφὶ πτυχάς.
 Ἰὼν αὐφρονῆς τί, ἢ σ' ἔμηνε θεῶ τις ὧ ξένη βλάβη;
 47 σωφρονῶ τὰ φίλταθ' ἀνρῶν, εἰ φυγὴν ἐφίεμαι.
 Ἰὼν παῦε· μὴ φαύσας, τὰ τῷ θεῷ
 ἑσέμματα ῥήξεις χερὶ.
 48 ἄφομαι, καὶ ῥυσιάζω· τὰ μὰ δ' αὐρίσκω φίλα.
 Ἰὼν ἔκ ἀπαλλάξῃ πρὶν εἰσω τόξα πνυμόνων λαβεῖν;
 49 ὡς τί δ' ἡ φάυγες ἐμὲ σαυτῷ γνωρίσας τὰ φίλτατα;
 Ἰὼν ὀφείλω φρενὲν ἀμύσσει, καὶ μεμνηότας ξένους.
 50 κτάνε, καὶ πίμπρη πατὴρ κ' ἦν κτάνης, ἔση φονεύς.
 Ἰὼν πῶ δέ μοι πατὴρ σύ; ταῦτ' ἔν' ὃ γέλως κλύειν ἐμοί;
 51 ὃ τρέχων ὁ μῦθος ἄν σοι τὰ μὰ σὴ μῆνηιεν ἄν;
 Ἰὼν καὶ τί μοι λέξεις;
 52 ἔξ' πατὴρ σὸς ἔμι, καὶ σὺ παῖς ἐμός.
 Ἰὼν τίς λέγει τάδε;
 53 ἔξ' ὅς σ' ἔθρεψεν ὄντα Λοξίας ἐμόν.

ΕΕΕ III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἰων μαρτυρῆς σωτῆ. -
 -ξυ τὰ τῷ θεῷ ἐν μαβῶν χρησῆρια.
 Ἰων ἐσφάλης ἀνιγμ' ἀκύνσας. =
 =ξυ ἔκ ἄρ' ὀρθ' ἀκύνομεν;
 Ἰων ὃ ἡ λόγος τίς ἐστὶ Φοίβου; =
 =ξυ ὃν συναντήσαντά μοι,
 Ἰων τίνα συνάντησιν; =
 =ξυ δόμων τῶνδ' ἐξίεντι τοῦ θεοῦ,
 Ἰων συμφορᾶς τίνος κυρῆσαι; =
 -ξυ πᾶσδ' ἐμὴν πεφυκέναι.
 Ἰων σὸν γιγῶτ' ἢ δῶρον ἄλλως; -
 -ξυ δῶρον ἔντα σ' ἐξ ἐμῶ.
 Ἰων πρῶτα δὴ τ' ἐμοὶ ξυνάπῃεις πόδα σόν; -
 -ξυ ἔκ ἄλλω τέκνον.
 Ἰων ἢ τύχη πόθεν πόθ' ἤκει; -
 -ξυ δύο μίαν θαυμάζομεν.
 Ἰων ἴα. τίνος δ' ἐσοι μητρὸς πέφυκα; -
 -ξυ ἔκ ἔχω φράσαι.
 Ἰων ἔῃ Φοῖβος εἶπε; -
 -ξυ τερφεῖς τὸ τῷ, κεῖν' ἔκ ἡρόμην.
 Ἰων ἦς ἄρ' ἐκπέφυκα μητρός. -
 -ξυ ἔκ πέδον τίκτει τέκνα.
 Ἰων πῶς ἂν ἔν' ἦν σός; =
 -ξυ ἔκ οἱδ', ἀναφέρω δ' ἦς τὸν θεόν.
 Ἰων φέρε λόγων ἀφώμεθ' ἄλλων. -
 -ξυ ταῦτ' ἄμεινον ὦ τέκνον.
 Ἰων ἦλθες εἰς νόθον τι λίκτρον; -
 -ξυ μωρία γὰρ τῷ νέκ.
 Ἰων πρὶν κόρην λαβεῖν Εὐρυχθείας; -
 -ξυ ἔκ ἄρ' ὕπερον γέγω.

Ἰων ἄρα

ΙΩΝ

Ἴων ἄρα δὴ τ' ἐκεί μ' ἐφυσας; -
 -ξὺ τῷ χρόνῳ γε συντρέχεις.
 Ἴων καὶ τα πῶς ἀφικόμεθα δῶρο; Ξ. ταῦτ' ἀμχανῶ.
 Ἴων διὰ Μακρᾶς ἐλθὼν κελύβη. -
 -ξὺ τὸτο καὶ μ' ἀπαυολεῖ.
 Ἴων Γυθίαν δ' ἤλθες πέτραι πρίν; -
 -ξὺ ῥε Φανάρι βακχίῃς.
 Ἴων προξένων δ' ἐν τῷ, κατέχευς; -
 -ξὺ ὅς με Δελφίσι κούραις,
 Ἴων ἐθίασέ σ', ἢ πῶς τάδ' αὐδαῖς; -
 -ξὺ μαινάσιν τε βακχίου.
 Ἴων ἔμφρον', ἢ κάτοικον ὄντα; -
 -ξὺ βακχίῃς πρὸς ἡδοναῖς.
 Ἴων τὸτ' ἐκὼ νῦν ἐσπάρημεν. -
 -ξὺ ὁ πότμος σ' ἐξῶρε τέκνον.
 Ἴων πῶς δ' ἀφικόμεθα ναῦς; -
 -ξὺ ἐκβολον κούρης ἴσως.
 Ἴων ἐκπεφάραμεν ᾧ δῶλον. -
 -ξὺ πατέρα νῦν δέχου τέκνον.
 Ἴων Τῷ θεῷ γὰρ ἔκ ἀπιστεῖν εἰκός. Ξ. ἂν φρονῇς ἄρα.
 Ἴων καὶ τί βυλόμεθα γ' ἄλλο; -
 -ξὺ νῦν ὁρᾷς, ἀχρὴ σ' ἱρᾶν.
 Ἴων ἢ Διὸς παιδὸς γενέσθαι πάντες; -
 -ξὺ ἢ σοί γε γίγνεται.
 Ἴων ἢ θίγω δὴ θ', οἳ μ' ἐφυσαν; -
 -ξὺ παθόμενός γε τῷ θεῷ.
 Ἴων χαῖρέ μοι πάτερ. -
 -ξὺ φίλον γε φθέγγμ' ἐδεξάμην τόδε.
 Ἴων ἡμέρα θ' ἢ νῦν παρῶσα. -
 -ξὺ μακάριόν γ' ἔθηκε με.

ΕΕΕ !!!!!

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων ὦ φίλη μήτηρ, πότ' ἄρα κ' σὸν ὄφιομαι δέμας;
 νῦν ποθῶ σε μάλλον ἢ πρὶν, ἥ τις ἤ ποτ' ἔσιδ' ἔν.
 ἀλλ' ἴσως τέθνηκας, ἥ μεις δ' ἔδιν δυνάμεθα.

χο κοινὰ κ' ἡ μὲν δωμάτων ἀπραξίαι.
 ὅμως ἢ καὶ δέσποιναν ἦς τέκν' ἀτυχῶν
 ἐβλόμην ἄν, τῆς τ' Ἐρεχθίδος δόμου.
 ὦ τέκνον, εἰς κ' σὴν ἀνδρείῃ, θεὸς
 ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοὶ τέσε.
 σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' ὄφρες, ἔκ' εἰδὼς πάρος.
 ὅδ' ἦξας ὀρθῶς, τῷτο καὶ μ' ἔχει πόθος,
 ὅπως σύ τ' ὦ παῖ μήτέρ' ἀρήσεις σίβην,
 ἐγὼ θ', ὅποιος μοι γυναικὸς ἐξέφυς.

χρόνῳ ἢ δόντες ταῦτ', ἴσως ὕροιμεν ἄν.
 ἀλλ' ἐκλιπὼν θεὸς δάπεδ', ἀλητέαν τέ σῃν,
 εἰς τὰς Ἀθῆνας σέχχε κοινόφρων πατρί,
 ἔσ' Ὀλβιον κ' σκῆπτρον ἀναμένῃ πατρός,
 πολὺς δὲ πλῆτος. ἢ ἡ θάτερον νοσῶν
 δυσὶν, κεκλήσῃ δυσγενὴς, πένης θ' ἅμα,
 ἀλλ' ἀγενὴς τε, κ' πολυκτῆμων βίη.
 σιγᾶς; τί πρὸς γῆν' ἔμμεσ' ὄν βαλὼν ἔχεις;
 ἦς φροντίδας δ' ἀπῆλθες. ἐκ' ἡ χαρμονῆς
 πάλιν μεταστὰς, δέμα προσβάλλεις πατρί.

ἴων Οὐ ταῦτ' ὄντος φαίνεται τ' πραγμάτων,
 Γρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν δ' ὀρωμένων.
 ἐγὼ ἢ, τ' κ' συμφορὰν ἀσπάζομαι,
 πατέρα σ' ἀνδρῶν ὧν ἡ γινώσκω πέρι,
 ἄκυσον· ἦναι φασὶ τὰς αὐτόχθονας
 κλεινὰς Ἀθῆνας, ἔκ' ἐπίσακτον γένος,
 ἵν' ἔσσεσθ' ἔμμεσ' ὄντος κεκτημένος,
 πατρός τ' ἐπακτῆ, καὶ τοῦ ὧν νοθαγενὴς.

καὶ

ΙΩΝ

- κ' ἔτι ἔχων τένεδος, ἀθηνῆς μὲν ὦν,
 μηδ' ἐν κ' ἔδ' ἐν ὦν κεκλήσομαι.
- ἦν δ' ἔς τὸ πρῶτον πόλεως ὀρμηθῆς ξυγόν
  - ξητῶ τις εἶναι, ἥ μ' ἀδυνάτων ὑπο,
  - μισησόμεσθαι λυπρὰ δ' τὰ κρείσσονα.
  - ὅσοι δ' ἐχρηστοί, δυνάμενός τ' ἔχει σοφοί,
  - σιγῶσι, καὶ σπῶδ' οὖσιν εἰς τὰ πράγματα,
  - γέλωτ' ἐν αὐτοῖς, μωρίαν τε λήθομαι,
  - ἔχ' ἡσυχάζων ἐν πέλει φόβῳ πλῆα.
  - τῶν δ' αὖ λογίων τε, χρωμένων τε τῇ πόλει
  - εἰς ἀξιώμα βᾶς, πλεον φρενῆσομαι
  - ψήφοισιν· ἔτ' ὅτ' ἄν τὰ δ' ὦ πάτερ φιλεῖ,
  - οἱ τὰς πόλεις ἔχουσι, καὶ ἀξιώματα,
  - τοῖς ἀνθ' ἀμύλλοις εἰς ἰπολεμίωντατοι·
  - ἐλθὼν δ' ἐς οἶκον ἀλλότριον ἔπηλυσ ὦν,
  - γυναικὰ θῶς ἄτεκνον, ἢ κοινὴ μῆνι
  - τὰς συμφορὰς σοι πρόσθεν, ἀπολαχῆσά τ' ἔν,
  - αὐτὴ καθ' αὐτὴν τὴν τύχην οἴσει πικρῶς.
  - πῶς δ' ἔχ' ὑπ' αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
  - ὅταν παραστῶ σοὶ μ' ἐγγύθεν ποδῶς,
  - ἢ δ' ἔσ' ἄτεκνος, τὰ σὰ φίλ' εἰσορᾷ πικρῶς.
  - κατ' ἢ προδὺς σύ μ' ἐς δάμαρτα σὴν βλέπης,
  - ἢ τὰ μὰ τι μῶν, δῶμα συγχέας ἔχης.
  - ὅσας σφαγὰς δ' ἢ φαρμάκων θανάσιμων,
  - γυναικὲς ἄνδρον, ἀνδράσιν διαφθορὰς.
  - ἄλλως τε, τὴν σὴν ἀλοχὸν οἰκτείρω πάτερ,
  - ἀπαιδα γιγάσκεισαν· ἔκ' ἀξία
  - πατέρων ἀπ' ἐσθλῶν ἔσ' ἀπαιδίαν νοσεῖν.
  - τυραννίδος ἢ τῆς μάτην ἀνθυμένης,
  - τὸ μὲν πρόσωπον ἡδύ, τὰν δόμοισι ἢ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

λυπηρά· τίς κ' μακάριός, τίς ἀτυχής,
 ὅστις δεδοικώς, κ' παραβλέπων βίον,
 αἰῶνα τήναι; δημότις δ' ἂν ἀτυχής
 ξῆν ἂν θέλοιμι μάλλον, ἢ τύραννος ὢν.
 ᾧ τὸς πονηρὸς ἡδονὴ φίλος ἔχεν,
 ἐσθλὸς ᾧ μισθὸς, κατθανόν φεβόμενος.
 ἥτοις ἂν ὥς ὁ χρυσὸς ἐκνικᾷ τάδε,
 πλετεῖν τε τερπνόν; ὃ φιλῶ φίλος κλύειν
 ἐν χερσὶ σῶξων ὄλβον, ὃ δ' ἔχειν πόνας.
 ἥν γ' ἐμοὶ μέτρια μὴ λυτὸν μένω.
 ἃ δ' ἐνθάδ' ἔχον ἀγαθ', ἀκυστὸν μὲν πάτερ·
 τὴν φιλάτην ἢ πρῶτον ἀνθρώπων χολήν,
 ὄχλον τε μέτριον· ὃ δ' ἐμ' ἐξέπληξ' ὁδῷ.
 πονηρὸς ὃ δέος· κείνο δ' ἔκ' ἀναχέτον,
 εἰκεῖν ὁδῷ χαλῶντα τοῖς καίσιον,
 θεῶν δ' ἐν ἀρχαῖς, ἢ γούσιον, ἢ βροτῶν
 ὑπηρετῶν, χαίρουσιν ὃ γοωμένοις.
 κ' τὸς ἢ, ἐξέπεμπον· οἳ δ' ἦκον ξένοι.
 ὥς θ' ἡδύς αἰεὶ καίνεσθ' ὢν, καίνουσιν ἦν.
 ὃ δ' οὐκ ἂν ἀνθρώποισι, καὶ ἂν ἀκυστὸν ἦ,
 δίκαιον εἶναι μὴ νόμος, ἢ φύσις θ' ἅμα
 παρῆχε τῷ θεῷ· ταῦτα συννοῶμενος,
 κρήσσω νομίζω τὰνθάδ', ἢ τὰ κεί πάτερ.
 ἔα δ' ἐμαυτῷ ξῆν· ἴση κ' ἡ χάρις,
 μέγαλοισι χαίρειν, σμικρὰ θ' ἡδέως ἔχεν.
 καλῶς ἔλεξας, ἥπερ ὃς ἐγὼ φιλῶ,
 ἐν τοῖσι σοῖσιν ἀντυχῆσαι λόγους.
 παῦσαι λόγων τῶνδ'· ἀντυχῆν δ' ἐπίσασθαι.
 θέλω κ' ὅπερ σ' αὔρον ἄρξασθαι τέκνον,

κοιῆς τραπέξης δαῖτα πρὸς κοινὴν πεισὼν,
 θύσαι θ' ἅ σε πρὶν γενέσθαι ἐκ ἐθύσαμεν·
 καὶ νῦν καὶ ὡς δὴ ξέρον ἄγων σ' ἐφέστιον,
 δειπνοῖσι τέρψω. τῆς δ' Ἀθηναίων χθονὸς
 ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς ἐκ ὄντ' ἐμὴν.
 καὶ γὰρ γυναικὰ τὴν ἐμὴν ἔβλομας
 λυγρὴν, ἄτεκνον ὕσαν, αὐτὸς ὀτυχῶν.
 χρόνῳ ἢ καιρὸν λαμβάνων, προσάξομαι
 δάμαρτ' ἔαν σε σκηπῆρα τὰ μ' ἔχον χθονός.
 Ἰωνα δ' ὄνομάξω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
 ὃδ' ἔνεκ' ἀδύτων ἐξίοντι μοι θεῷ,
 ἵχθους συνήψας πρῶτος· ἀλλὰ τ' φίλων
 πλήρω μ' ἀθροίσας, βυθύτῳ σὺν ἡδονῇ
 πρόσγει· μέλλων Δελφίδ' ἐκλιπεῖν πόλιν,
 ὅμιν ἢ σιγᾶν δ' ἐμωίδεσι λέγω τάδε,
 ἢ θάνατον εἰπῆσαισι πρὸς δάμαρτ' ἐμὴν.
 Ἰὼν σείχοι μ' ἄν· ἐν δ' ἐ τῆς τύχης ἄπει μοι.
 ἢ μή κ' ἦ τις μ' ἔτεκεν, εὐρήσω πατέρα,
 ἀβίωτον ἢ μιν· εἰδ' ἐπύξασθαι χρεὼν,
 • ἐκ τ' Ἀθηναίων μ' ἢ τεκνῶσ' εἴη γυνή,
 • ὥς μοι γέννεται μητρόθεν παρ' ῥησεία.
 • καθαράν κ' ἦν τις εἰς πόλιν πέσῃ ξείνος,
 • καὶ τοῖς λόγοισιν ἄσδ' ἢ, τότε σῶμα
 • δ' ἄλλον, πίπτωται, καὶ ἔχῃ παρ' ῥησείαν.
 χ' ὄρω δ' αἰκνυαί μ', καὶ πενθίμους ἄλλας
 γε σεναγμῶν ἰσβολὰς,
 ὅταν ἐμὰ τύραννος ἀπαιδίαν
 ποτὶν ἔχοντ' ἡδὴ,
 αὐτὴ δ' ἄπαις ἦ, καὶ λελεῖ μ' ἐμὴν τέκνων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

τὴν ὧ παῖ πρόμαντι λατῆς,
 ἔχρησας ἥς ὑμνωδίαν;
 πόθεν ὁ παῖς ὁδ' ἄμφι ναῦς σέθεν
 τρόφιμος ἐξέβα; γυναικῶν τίνος;
 ὃ γὰρ με σάνει θίσφατα,
 μή τιν' ἔχη δόλον.
 δειμαίνω συμφορὰν,
 ἢ ὅποτε βάσεται,
 ἄτοπος ἄτοπα ἔ
 παραδίδωσί μοι,
 τῷ δ' ἵπτοτ' ὄφρημα.
 ἔχη δόλον, τύχαν θ' ὁ παῖς,
 ἄλλων τραφῆς ἀφ' αἰμάτων.
 τίς ὃ τάδε ξυνοίσεται;
 φίλαι, πότερ' ἐμὰ δεαποίνα τάδε τορῶς
 ἐς ὅς γεγωνήσομεν
 πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ', ἐλπίδων
 μέτοχος ἦν τλάμων;
 τῦν δ' ἡ μὲν, ἔρ' ῥ' συμφοραῖς, ὅδ' ὀτυχῆ,
 πολὺν ἔασε σῶσα γῆρας.
 πόσις δ' ἀτίετος φίλων.
 μέλεος, ἔς θυραῖος ἐλθὼν δόμους,
 μέγαν ἐς ὄλβον ἢ ἔσωσε τύχης.
 ὅλοιτ' ὅλοιτ' ὧ πότνια
 ἐξαπαφῶν ἐμάν,
 ἢ θεοῖσιν μὴ τύχοι
 καλλίφλογα πέλαγον
 ἐπὶ πυρὶ καθαγνίσας.
 τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται τυραννίδος, τυραννίδος φίλα.
 ἢ δ' ἡ πελάσας, δειπνῶν κυρεῖ

ΙΩΝ

παῖς, καὶ πατὴρ νέως νέων,
 ἵνα δειράδες Γαρνασῶ
 πέτρας ἔχουσαι σκόπελον,
 ὕδατιόν θ' ἔδραν,
 ἵνα Βάκχιος ἀμφιπόρουσ ἀνέχων
 πάντας, λαίηρὰ πηδᾷ
 νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.
 μή ποθ' ᾗς ἐμὲν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς.
 νέαν δ' ἅμέραν ἀπολιπὼν, θάνοι.
 σεομένα δ' ἂν πόλις, ἔχοι
 σκῆπτρον, ξενικὸν εἰσβολᾶν
 ἀλίστας ὁ πάρος ἀρχαῖος
 ὢν Ερεχθίδης ἀναξ.

κρέ ὦ πρέσβυ παιδαγῶν Ερεχθίδης, πατρός
 τὸ μὲν ποτ' ἄντος, ἡνίκ' ἦν ἐτ' ἐν φάει,
 ἔπαιρε σαυτὴν πρὸς θεῶν χρησέμεν,
 ὥς μοι συνηθῆς εἴ τι Λοξίας ἀναξ
 θέσπισμα παίδων εἰς γονὰς ἐφθέγγετο.

■ Σὺν τοῖς φίλοις δ' ἡδὺν καὶ πράσιν καλῶς.
 ἃ μὴ γένοιτο δ', ᾗ τι τυχεῖνοι κακόν,
 εἰς ὁμματ' ἄννη φωτὸς εἰσβλέψαι γλυκύν.
 ἐγὼ δέ σ', ὥσπερ καὶ σὺ πατέρ' ἐμὸν ποτε,
 δέσποιν' ὁμῶς ὅσ' ἀντικηδεύω πατρός.

πρ ὦ θυγατερ, ἄξι' ἀξίων γεννητόρων
 ἦθι φυλάσσης, καὶ καταιχύνασ' ἔχεις
 τὰς σὺς παλαιὰς ἐκγόνους αὐτόχθονας.
 ἔλχ', ἔλκε πρὸς μέλαθρα, καὶ κόμιξέ με.
 αἰπὴν δ' ἐμοὶ μαντιῆα. τὴν γήρως δ' ἐμοὶ
 συνεκπονεῖσα κῶλον, ἰατρὸς γενέ.

κρέ ἔπε νῦν ἵχνης δ' ἐκφύλακα, ὅπως τιθήνη.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

πρ ἰδὺ· Τὸ τῷ ποδὸς μὲν βραδύ, τὸ τῷ δὲ νῦ ταχύ.
 κρέ βάκτρῳ δ' ἐρείδ' περιφερῇ σίβον χθονός.
 πρ καὶ τῷτο τυφλόν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.
 κρέ ὀρθῶς ἔλεξας· ἀλλὰ μὴ παρεσκέπω.
 πρ ἔκην ἐκώνγε, τῷ δ' ἄκοντος ἔκρατῶ.
 κρέ γυναῖκες, ἰσῶν τ' ἐμῶν, ἐκ κερκίδος
 δ' ἄλυσμα πῖσόν, τίνα τύχην λαβὼν πόσις,
 βέβηκε παίδων, ὧν περ ἔνχ' ἵκομεν,
 σιμήνατ'· ἧ δ' ἀγαθὰ μοι, μὴνύσατε.
 ἔκεις ἀπίστους δεσποτάς βαλῆς χαράν.
 χο ἰὼ δαῖμον.
 ὁ φροῖμιον μὲν τ' λόγων, ἔκ ἐντυχίς.
 ἰὼ τλαῖμον.
 ἀλλὰ τί θεσφάτοισι δεσποτῶν νοσῶ;
 ἦεν· τί δρῶμεν θάνατος ὧν κῆται πέρι;
 κρέ τίς ἦδε μῦσα, χ' ὃ φόβος τίνων πέρι;
 χο εἰπώμεν, ἢ σιγώμεν, ἢ τί δράσομεν;
 κρέ ἥφ' ὥς ἔχουσιν συμφορὰν τίν' εἰς ἐμέ.
 χο ἥρῃσεται τοι, κεί θανόν μελλῶ διπλή.
 ἔκ' ἐστ' σοι δέσποιν' ἐπ' ἀγκάλης λαβόν
 τέκν', ἔκ' ἡμασθ' σφ' προσαρμόσαι τάδε.
 πρ ὦ μοι· θάνοιμι θυγατερ· ὦ τάλαιν' ἐγώ.
 κρέ ἥφ' ὥς ἔχουσιν συμφορὰν τίν' εἰς ἐμέ.
 συμφορὰς ἔλαβον, ἔπαθον ἄχος βίοτον ὦ φίλας.
 πρ διοιχόμεθα τέκνον· Κρέ· αἰ· αἰ· αἰ· αἰ.
 διαντάος ἔτυπεν ἔτυπεν ἰδύνα με
 πνυμόνων τῶνδ' ἔσω.
 πρ μήπω σεπ' ἄξῃς,
 κρέ ἀλλὰ πάρεσι γόοι.
 πρ πρὶν αὖ μάθω μιν,

ΙΩΝ.

κρέ ἀγγελίαν τίνα μοι;

πρ εἰ ταῦτα πράσσων δεσπότης, τῆς συμφορᾶς
κοινωνός ἐστιν, ἢ μόνῃ σὺ δυστυχῆς.

χρ κῆν' ἢ ὧ γεραίε, παῖδα Λοξίας
ἔδωκεν· ἰδίᾳ δ' ὀτυχεῖ ταύτης δίχα.

κρέ τὸ δ' ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον
ἐλακεις ἄλγος ἐμοὶ σέθεν.

πρ πότερα, διαφύναί δ' ἡ γυναικὸς ἔκτινος
τ' παῖδ', ὃν ἔπας, ἢ γελῶτ' ἐθέσπισεν;

χρ ἤδη πεφυκὸτ' ἐκτελῇ νεανίαν
δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας· παρὴν δ' ἐγώ.

κρέ πῶς φῆς;
ἄφατον, ἄφατον, ἀναύδητον
λόγον ἐμοὶ θροῖς.

πρ καῖ μοιγε. Κρέ· πῶς δ' ὁ χρησμὸς ἐκπεράνεται,
σαφέστερόν μοι φράξε, χ' ὥς τις ἐσθ' ὁ παῖς.

χρ ὅτ' ἔξυαντήσῃεν ἐκ θεῶν συθῆς,
πρώτῳ πόσις σός, παῖδ' ἔδωκ' αὐτῷ θεός.

κρέ ὅποτοποτοῖ·
τὸ δ' ἐμὸν, ἄτεκνον, ἄτεκνον ἔλαβεν
ἄρα βίοντον· ἐριμία δ' ὀρφανὸς δόμους οἰκήσω.
τίς ἔν' ἐχρήσθῃ; τῷ, συνῆψ' ἵχνος ποδὸς
πόσις ταλαίνης; πῶς δ' ἐπεὶ νιν ἑσίδω;

χρ οἷσθ' ὧ φίλῃ δέσποινά τὸν νεανίαν,
ὡς τὸν δ' ἔσαιρε νάον; ἔτος ἐσθ' ὁ παῖς.

κρέ ἀν' ὕγρον ἀν' πλῆιν αἰθέρα
πρόσω γαίας Ἑλλανίας,
ἄστρας ἐσπερίους.

οἶον, οἶον ἄλγος ἔπαθον.

πρ ὅτομα ἢ ποῖον αὐτὸν ὄνομάξει πατήρ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

διοτ', ἢ σιωπῇ τὸτ' ἀκύρωτον μένει;
 χο Ἰων, ἐπὶ περ πρῶτος ἦντισεν πατρί·
 πρ μητρός δ' ἐποίας εἶναι; χο· ὅκ' ἔχω φράσαι·
 φρεσὶ δ' ἴν' ἔδῃς πάντα τὰ π' ἐμὲ γέρον,
 παιδὸς προθύσων ξένια, καὶ γνέθλια,
 σκηνὰς ἐς ἱεράς τῆσδε λαθραίως πόσιν,
 κοινῇ ξυνάφων παῖδα παιδὶ τῷ νέῳ.
 πρ δέσποινά, προδεδόμεθα σὺν γὰρ σοι νοσῶ,
 τὴν σὺ πρὸς ἀνδρός· καὶ με μηχανῇ μένως
 ὕβριξόμεθα, δωμάτων τ' Ἐρεχθέως
 ἐκβαλλόμεθα· καὶ σὸν ἔσθλ' ὅσον πόσιν,
 λέγω, σὲ μέντοι μάλλον, ἢ κείνον φιλῶν,
 ὅστις σε γήμας ξένος ἐπεισελθὼν πόλιν,
 καὶ δῶμα, καὶ σὴν παραλαβὼν παγκληρίαν,
 ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπύμενος
 λάθρα πέφηνεν· ὡς λάθρα δ', ἐγὼ φράσω·
 ἐπεὶ σ' ἄτεκνον ἦσθ' ἐτ', ὅκ' ἔσεργέ σοι
 ὅμοιος εἶναι, τῆς τύχης τ' ἴσον φέρειν·
 λαβὼν ἢ δ' ἔλα λείκτρα, νυμφύσας λάθρα,
 τὸν παῖδ' ἔφυσεν· ἐξενωμένον δέ τω
 Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν· ὅδ' ἐν θεῷ
 δόμοισιν ἄρετος ὡς λάβοι, παιδάνεται·
 νεανίαν δ' ὡς ἦσθ' ἐκτετραμμένον,
 ἐλθεῖν σ' ἐπ' ἔσθ' ἀπαδείας χάριν·
 καὶ θ' ὁ θεὸς ὅκ' ἐφύσασθ'· ὅδ' ἐφύσατο,
 πάλαι τρέφων τὸν παῖδα· καὶ πλεῖε πλοκάς
 τοιάσδ'· ἀλλ' ὅς μιν ἀνίφερ' ἔς τὸν δαίμονα·
 ἐλθὼν δέ, καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,
 τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἐμελλεγῆς·
 καὶ νῦν ἢ τὴν μ' ἀνὰ χρόνον πεπλάσμενον,
 Ἰων,

Ιων, ἴοντι δῆθεν ὅτι συνήντετο.
» οἱ μοι κακὺ ῥγυς ἄνδρας ὡς ἀγ. συγῶ,
» οἱ συντιθέντες τὰ δίκ', ἤτα μηχανάς.
» κοσμοῖσι φάυλον χρυσὸν ἀναλαβῆν φίλον.
» θέλοιμι μᾶλλον, ἢ κακὸν σοφώτερον.
κὶ τῶνδ' ἀπάντων ἔχοντες πείσῃ κακὸν,
ἀμήτορ', ἀνχρίθμιτον ἐκ δούλης τινός.
γυναικὸς, εἰς σὸν δῶμα δεσποτὴν ἄγῃ.
ἀπλὴν ἂν ἦν ἢ τὸ κακὸν, εἰ παρ' ἀγνέως
μιτρὸς πιδῶν σε σὴν λέγων ἀπαίδειαν,
ἐσώμεισ' οἴκῃς. εἰ δέ σοι τόδ' ἦν πιπρὸν,
ᾧ Αἰόλῳ νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.
ἐκ τῶνδε δέει σε δὴ γυναικεῖον τι δρᾶν,
ἢ ἢ ξίφος λαβῆσαι, ἢ δόλω τινί,
ἢ φαρμάκοισι, σὸν κατακτεῖναι πόσιν,
κὶ παῖδα, κρίν σοι θάνατον ἐκ κείνων μολῆν.
εἰ γάρ γ' ὕψήσεις, τῶνδ' ἀπαλλάξεθ' βίου.
» δυοῖν ἢ ἐχθροῖν εἰς ἐν ἐλθοῖτοιν σέρος,
» ἢ θάτερον δ' ἢ δυοῦχῃν, ἢ θάτερον.
ἐγὼ δ' ἔν σοι, κὶ συνεκπονήν θέλω,
κὶ συμφρονέειν παῖδ' ἐπεισελθὼν δόμοις.
ἔσθ' ἂν ὀπλίσξῃ, καὶ τροφῆα δεσποτάς.
ἀποδ' ἔς, θανέειν τε, ζῶν τε φέγγος ἡσσορᾶν.
» ἐν γάρ τι τοῖς δούλοισιν ἀχύνῃν φέρει,
» τῆνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα, ᾧ ἐλευθέρῳ,
» ἔδεις κακίῳν δούλος, ὅστις ἐσθλὸς ἢ
χρὸ καὶ φίλῃ δέσποινᾳ, συμφορὰν θέλω
κοινῇ μένῃ τήνδ', ἢ θανέειν, ἢ ξὴν καλῶς.
κρέ ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω; πῶς ἢ
= σκοτίας ἀναφῆνω δυνάς;

ZZZ

445

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

αἰδῶς δ' ἀπολειφθῶ;
 τί δ' ἐμπόδιον κῶλυμ' ἐτί μοι;
 πρὸς τιν' ἀγῶνα τιθέμεθ' ἀρετῆς;
 ὅπως ἡμῶν προδότης γέρονε;
 σέρομαι δ' οἴκων, σέρομαι παίδων.
 φρῶσαι δ' ἐλπίδες, ἅς διαθέσθαι
 χρήσασθαι καλῶς, ἢ ἐδυνάσθην,
 σιγῶσα γάμος, σιγῶσα τόκος πολυηλαύτης.
 ἀλλ' ὅτ' Ἰδὸς πυλῦντρον ἔδος,
 ἢ τ' ἐπ' ἐμοῖς σκοπέλοισι θεῶν,
 λίμνης τ' ἐνύδρου τριτωνιάδος
 πότνια ναιετάει, ἢ ἐτί κρύψω λέχος, ὥς σέρων
 ἀπονισαμένη ῥαῶν ἔσομαι.
 σάξασι κόραι δακρύοισιν ἐμαί,
 ψυχὰ δ' ἀλλεῖ κακοβλαβεῖς
 ἐκ τ' ἀνθρώπων, ἐκ τ' ἀθανάτων,
 ὅς ἀποδέξω
 λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.
 ὧτάς ἐπαυθόγγα μέλπων
 κιθάρας ἐνοπᾶν, ἅ, τ' ἀγραίλοις
 κέρασιν ἐν ἀφύχοις ἀχέει μεσᾶν, ὅ μιν ἀναχέτης,
 σοὶ μομφὰν ὧ Λατῶς παῖ.
 πρὸς τάνδ' αὐτὰν αὐδάσω.
 ἦλθες μοι χρυσῷ χαίταν
 μαρμαίρων, οὗτ' εἰς κόλπος
 κρόκια πέταλα φάρεσιν ἔδρεπον,
 ἀντίξεν χρυσανταυγῇ.
 λανθοῖς δ' ἐμφύσας καρποῖς
 χειρῶν, ὅς ἀντρακοίτας
 κραυγὰν μ' ὧ μάτερ μ' αὐδῶσαν,

θεός

ΙΩΝ

θεὸς ὁ μυνέτας
 ἄγες ἀναιδέα,
 Κύπριδι χάριν πράων·
 τίκτω δ' αὖ δύστηνός σοι
 κῆρον, τ' ὀφρίκα μητρός,
 εἰς ἀνὰν βάλλω τὰν σάν,
 ἵνα με λείχεσι μελέαν μελέοις
 ἐξείξω τὰν δύσπαινον·
 οἱ μοι μοι, κ' νῦν ἔρ' ῥ' εἰ
 πᾶνοις ἀρπαδεῖς θοῖνα
 πᾶς μοι, κ' σὸς τλάμων·
 σὺν ἡ κιθάρα κλάξεις,
 παῖνας μέλπων·
 ὦν· τ' Λατῶς αὐδῶ·
 ὅς γ' ὀμφὰν κληροῖς
 πρὸς χρυσέας θάκους, κ'
 γαῖας μεταήρεις ἑδρας
 εἰς ὅς αὐδ' ἀνὰ καρύξω·
 ἰὼ κακὸς ἀνὰ τωρ,
 ὅς τῳ κ' ἐμῷ νυμφέτα
 χάριν ἔ' προλαβὼν,
 παῖδ' ἔ' οἴκῃς οἰκίξῃς·
 ὅδ' ἐμὸς γενέτας, κ' σὸς γ' ἀμαθὴς,
 οἰωνοῖς ἔρ' εἰ συλαθεῖς, οἰκῆα
 σπάρρανα ματέρος ἐξαλλάξας·
 μισεῖ σ' Ἄλλος· κ' δάφνας
 ἔρνεα φόνια παρ' ἄβροχόμαν,
 ἔνθα λοχαύματα σέ μν' ἐλοχάσατο,
 Λατῶ δ' οἰοῖσ' σε καρπῶς·
 20 Οἱ μοι, μέγας θησαυρὸς ὥς ἀνόητται

ZZZ //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.
 πρ' εὐχάτερ, ὅτοι σὺν βλέπων ἐμπίπταμαι
 πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγενόμην γλώμῃς ἐμῆς.
 κακῶν ἢ ἄρτι κῦ μ' ὑπεξάντλων φρενὶ,
 πρὺ μνιθεν ἄρει μ' ἄλλο σῶν ἢ γων ὑπο.
 ὅς ἐκβαλῶσα, τ' παρ' ἐσώτων κακῶν
 μετήλθες ἄλλων πημάτων κακὰς ὁδὸς.
 τί φῆς; τίνα λόγον Λοξίου κατιγορεῖς;
 ποῖον τεκνὸν φῆς παῖδα; πῶ θέναι πόλεος
 θηρσὶ φίλον θυμβῶν μ' ; ἀνελθέ μοι πάλιν.
 κρέ' αἰχύνομαι μὲν σ' ὠζέρον· λέξω δ' ὁμῶς.
 πρ' ὡς συστεινάξῃ γ' οἶδ' αὖ γενναίως φίλοις.
 κρέ' ἄκχε τοῖνον· οἶσθα νεκροπίας τέτρας
 πρόσβορ' ῥον ἄντρον, ὅς Μακρὰς κηκλήσσομεν;
 πρ' οἶδ'· ἐνθα Γρανὸς ἄδυτα, κ' βωμοὶ πέλας.
 κρέ' ἐνταῦθ' ἀγῶνα δαγνὸν ἡγωνίσμεθα.
 πρ' τίν' ; ὡς ἀπαντὰ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
 κρέ' Φοίβῳ συνῆψ', ἀκυσσα δ' ὕσινον γάμον.
 πρ' ὠεὺχάτερ, ἄρ' ἦν ταῦθ' , ἀγ' ἡθόμην ἐγώ;
 κρέ' ὅκ οἶδ'· ἀληθῆ δ' εἰ λέγεις, φαίη μιν ἄν.
 πρ' νόσον κρυφαίαν ἡνίκα ἔσενες λάθρα;
 κρέ' τὰ τ' ἦν, ὃ νῦν σοι φανερά σιμαίνω κακὰ.
 πρ' ἡἄτ' ἐξέκλεψας πῶς Ἀπόλλωνος γάμους;
 κρέ' ἔτεκον ἀνάγκη ταῦτ' ἐμὲ κλύων γέρον.
 πρ' πῶ τίς λοχάσει σ' ; ἢ μόνη μοχθῆς τάδε;
 κρέ' μόνη κατ' ἄντρον, ὅπερ ἐξέχθην γάμοις.
 πρ' ὁ πᾶς ἢ πῶ σιν, ἵνα σὺ μηκέτ' ἦς ἄπαις;
 κρέ' τίθνηκεν ὦ γεραιέ, θηρσὶν ἐντεθῆς.
 πρ' τίθνηκεν; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς ὅδ' ἐν ἥρκεσιν;
 κρέ' ὅκ ἥρκεσ'· αἰδῶς δ' ἐν δόμοις παιδύεται.
 πρ' τίς

ΙΩΝ

πρ τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; ὃ δὲ δὴ σύγε.
 κρέ ἡμῶς ἐν ὄρφνῃ ἀπαρζανώσαντες πέπλοις.
 πρ ὃ ξυνήδει σοί τις ἐκθεσιν τέκνη;
 κρέ αἰξυμοφορίζε, καὶ ἡ λανθάνειν μόνον.
 πρ καὶ πῶς ἐν ἄνθρωπῳ παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
 κρέ πῶς δ'; οἰκτρὰ πολλὰ σύματος ἐκβαλῶς ἔπι.
 πρ φῶ.
 τλήμων σὺ τόλμης· ὃ δὲ θεὸς μᾶλλον σίθεν.
 κρέ ὃ παῖδά γ' ἔδιδες χεῖρας ἐκτάνοντά μοι.
 πρ μαστὸν διώκοντ', ἢ πρὸς ἀγκάλαις πεσεῖν;
 κρέ ἐνταῦθ'· ἴν' ὅν ὦν, ἄδιν' ἔπαχεν ἐξ ἐμῶ.
 πρ σοὶ δ' ἐς τί δόξης ἦλθεν ἐκβαλεῖν τέκνον;
 κρέ ὡς τ' θεὸν σώζοντα τόν γ' αὐτῇ γόνον.
 πρ οἶμοι δάμων σῶν, ὅλβος ὡς χειμάζεται.
 κρέ τί κρᾶτα κρύψας ὦ γέρον, δακρυρροεῖς;
 πρ σέ, καὶ πατέρα σὸν δυσυχῆντας εἰσορῶν.
 κρέ Τὰ θνητὰ τοιαῦτ', ὃ δὲ ἐν ταυτῷ μένη.
 πρ μὴ νῦν ἐτ' οἰκτρὸν θύγατερ ἀντεχώμεθα.
 κρέ τί γὰρ με χρὴ δρᾶν; Ἀπορία τὸ δυσυχεῖν.
 πρ τὸν πρῶτον ἀδίκησαντὰς ἀποτίνε θείν.
 κρέ Καὶ πῶς τὰ κρείσσω θνητὸς ὅσ' ὑπερδράμω;
 πρ πίμπρησά σε μινὰ Λοξίῃς χρησθήρια.
 κρέ δέδοικα· καὶ νῦν πιμάτων ἄδην ἔχω.
 πρ τὰ δυνατὰ νῦν τόλμῃσιν, ἄνδρα σὸν κτανέην.
 κρέ αἰδῶ μεθ' ἀνδρᾶς τὰς τόθ', ἡνίκα ἑσλὸς ἦν.
 πρ νῦν δ' ἄλλα παῖδα τ' ἐπὶ σοὶ πεφνήوتا.
 κρέ πῶς; ὃ δὲ φησὶ δυνατόν, ὡς θέλοι μίγ' ἄν.
 πρ ξιφιφόρος σὺς ὀπίσασ' ὀπάνας.
 κρέ σείχοι μ' ὦν· ἀλλὰ πῶς γενήσεται τόδε;
 πρ ἱεραῖσιν ἐν σιηνῶσιν, ὃ θοινὰ φίλος.

ZZZ III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέ ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δ' ἄλλον ἀσθενές·
 πρ ὧ μοι· κακίξῃ· φέρε σὺ νῦν βύλονέ τι·
 κρέ καὶ μὴν ἔχωγε δόλια, καὶ δρασθήρια·
 πρ ἄμφοιν ἂν ᾔην τοῖνδ' ὑπηρέτης ἐγώ·
 κρέ ἄκκε τοῖνον· διαβα γιγνήῃ μάχην;
 πρ οἷδ' ἦν φλέγρα γίγαντες ἔσησαν θεοῖς·
 κρέ ἐνταῦθα γοργόν' ἔτεκε γῆ, δεινὸν τέρας·
 πρ ἦ πασὶν αὐτῆς σύμμαχον θεῶν πόνον;
 κρέ ναί· καὶ νιν ἔκτεν' ἦ Διὸς Παλλὰς θεά·
 πρ ποῖόν τε μορφῆς γῆμ' ἔχουσαν ἀγρίας;
 κρέ θώρακ' ἐχίδνης περιβόλοις ὠπλισμένον·
 πρ ἄρ' ὅτος ἰοῦ' ὁ μῦθος, ὃν κλύω πάσαι;
 κρέ ταύτης Ἀθάνας δέρος ἐπὶ σέρνοισ ἔχειν·
 πρ ἦν αἰγὶ δ' ὄνομάεσσι, Παλλάδος σολήν;
 κρέ τόδ' ἔχον' ὄνομα θεῶν, ὅτ' ἤλθεν εἰς δόρυ·
 πρ τί δ' ἡταθύρατερ τῦτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;
 κρέ Εριχθόνιον διαθ' ; ἦ τίγ' ἔμειλλες γέρον;
 πρ ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;
 κρέ τῦτω δίδωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνῳ,
 πρ τί χρῆμα; μέλλον γάρ τι προσφέρεις ἔπος·
 κρέ διαδὸς σαλαγμὸς αἵματος γοργῶς ἄπο·
 πρ ἰχθὺν ἔχοντ' ἂν τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν;
 κρέ τὸν μὲν θανάσιμον· τόνδ' ἀκισφόρον νόσων·
 πρ ἐν τῷ καθάψας ἀμφὶ παιδὶ σώματος;
 κρέ χρυσοῖσι δεσμοῖς· ὃν δίδωσ' ἔμῳ πατρὶ·
 πρ κένον ἢ κατθανόντος, εἰς σ' ἀφίκετο;
 κρέ ναί· καὶ πὶ καρπῷ γ' αὐτὸ γῶ χερὸς φέρω·
 πρ πῶς ἂν κέκρανται δὴ πύχον δέρος θεᾶς;
 κρέ κοίλῃς μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσχεεν φόνος·
 πρ τί τῷδε χρῆσθε; δύνασιν ἐκφέρει τίτα;
 κρέ νόσους

κρέ νόσους ἀπείρησ, καὶ τροφὰς ἔχει βίη.
 πρ ὁ δούτερος δ' ἀριθμὸς, ἐν λείγῃς, τίς δρᾷ;
 κρέ κτήνει, δρακόντων ἰὸς ὡν τ' ἰορρόνων.
 πρ εἰς ἐν δὲ κραθὲν ταυτὸν ἰχθῶρ' ἔσφορεῖς;
 κρέ χωρίς. Κακῶ δ' ἐσθλὸν ὅσιν μίγνυται.
 πρ ὠφιλτάτη πάϊ, πάντ' ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.
 κρέ τὴν θανέται πάϊς. σὺ δ' ὁ κτήνων ἔση.
 πρ πῦρ, τί δράσας; σὸν λείγειν, τολμᾶν δ' ἐμὸν.
 κρέ ἐν ταῖς Ἀθήναις, δῶμ' ὅταν τὸ μὲν μόλη.
 πρ ἔκ τ' ὅτ' ἔπας καὶ σὺ δ' ἐμὸν φέρεται.
 κρέ πῶς ἄρ' ὑπέσθ' ἔσθ', ὃ καὶ μ' ἔσθ' ἔχεται.
 πρ σὺ πάϊδα δέξῃς διολέται, καὶ μὴ κτενῆς.
 κρέ ὀρθῶς. Φθονῇ γὰρ φασὶ μητρὶ γὰρ τέκνοισι.
 πρ αὐτὸ νῦν αὐτὸν κτείνον, ἵν' ἀρνῇ ἡ φέρεται.
 κρέ προλάξωμαι γὰρ τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς.
 πρ καὶ σὸν γὰρ λήσεις ποτὶν ἅ, σε σπύδι λαβεῖν.
 κρέ οἶδ' ἔν' ὁ δράσων; χερὸς ἐξ ἐμῆς λαβὼν
 χρύσω μ' Ἀθῆνας, τόδε παλαιὸν ὄργανον,
 ἐλθὼν ἵν' ἡμῖν βυθυτῇ λάθρα πόσις,
 δέξων ὅταν λήγῃσι, καὶ σπονδὰς θεοῖς
 μέλλωσι λείβειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε,
 κάθες βαλὼν ὅς πῶμα τῷ νεανίᾳ.
 ἰδίᾳ δὲ, μὴ πᾶσι, χωρίσας ποτὸν
 τῷ τ' ἐμῶν μέλλοντι δεσπίζῃ δόμων.
 καὶ περ δ' ἐλθὲν λαίμῳ, ὅσ' ἔσθ' ἔχεται
 κλεινὰς Ἀθῆνας. κατθανὼν δ' αὐτὸ μενῇ.
 πρ σὺ μὲν νυν εἴπω προξένων μέγας πόδα.
 ἡμῆς δ' ἐφ' ὧ τεταγμεθ', ἐκπονήσομεν.
 ἄλλ' ὧ γ' ἔρπει πῶς, νεανίας γένῃ
 ἔργοισι καὶ μὴ τῷ χρόνῳ πάρεστι σοι,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐχθρὸν δ' ἐπ' ἀνδρᾶς ἔχει διαποτῶν μέτα,
 καὶ συμφόνον, καὶ συνεξάρει δόμων.
 τὸ δ' αὖ σέβαν, αὐτυχῶσι καὶ καλὸν
 τιμᾶν ἔταν' ἢ πολέμους δράσαι κακῶς
 θέλη τις, ὅδ' ἔς ἐμποδὼν ἤγται νόμος.
 ἄνδρ' ἰδὲ θυγατρὶ Δάματρος, αἴ τ'
 νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσει,
 καὶ μεθαμερίων ὄδωσον
 δυσθανάτων κρατήρων πλη
 ρώματ', ἐφ' οἷσι πέμπῃ
 πότνια πότνι' ἐμὰ
 χθονίας γοργῶσαι
 μοτόμων ἀπὸ σαλαγμῶν,
 τῷ τ' Ἐρεχθιδᾶν
 δόμων ἐφαπτομένῳ.
 μηδέ ποτ' ἄλλος ἄλλων ἀπ' οἴκῳ
 πόλειος ἀνάσσει,
 πλὴν τ' αὐγενετᾶν Ἐρεχθιδᾶν.
 ἣ δ' ἀτελής θάνατος, ἀνδράϊ τε διασώ
 νας, ὅτε καίρος ἀπείσι τόλμας,
 αἶτε νῦν φέρετ' ἱλπίς, ἢ θη
 καὶ ξίφος, ἢ δαίμων ἐξ ἄ
 ψιν βρόχον ἀμφὶ δέριν.
 πάθεισι πάθεια δ' ἐ
 ξανύτῃσ', εἰς ἄλλας
 βίους μορφᾶς κάτεισιν.
 ὃ δ' αὖ δόμων γ' ἐτέρως
 ἄρχοντας ἄλλοδαπὸς
 ξώσῃ ποτ' ὁμμάτων ἐν φαιναῖς
 ἀνέχοιτ' ἂν αὐγᾶς,

αἴ

ΙΩΝ

ἃ τ' ἀπατρίδ' ἀν' ἡρώσ' οἰκῶν
 αἰχλύνομαι τ' πολὺν μόνον
 θεῖν, εἰ περὶ καλλιχόροισι παῖδας,
 λαμπράδ' αἰθρῶν εἰκάδων
 ὄφεται ἐνύχιος, αὔπνος ὦν,
 ὅτε καὶ Δι' ἑσπερωπὸς
 ἀνιχόρουσιν αἰθῆρ,
 χοράναι ἢ σελάνα,
 καὶ πεντήκοντα κῦραι
 Νηρέος, αἰ κατὰ πόντον,
 αἰνῶν τε ποταμῶν
 δῖνας χοροῦμεναι,
 τὰν χρυσοσέφανον ἰόραν,
 καὶ μητέρα σεμνάν,
 ἣν ἐλπίζει βασιλεύσῃ,
 ἄλλον πόνον τ' ἑσπεσθῆν,
 εἰ φοίβιος ἀλάτας
 ὄραθ', ὅσοι δυσκελεύουσιν
 κατὰ μῦσαν ἰόντες,
 ἀφ' ἑθ' ὕμνοισι.
 ἀμέτερα λέχεια, καὶ γὰρ
 Κύπριδος ἀθέμιτας, ἀνοσίους,
 ὅσον ἀσεβήσῃ κακῶν,
 ἀδίκον ἄροτρον ἀνδρῶν,
 παλὶ μῦθος αἰοιδᾷ,
 καὶ μῦθος ἀνδρῶν ἴσω,
 δυσκέλευτος ἀμφὶ λείκτρῳ.
 δῖον υἱὸν ἢ ὁ Διὸς ἐκ
 παίδων ἀμνημοσύναν
 ἢ κοινὰν τεκνέων τύχην

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οἰκοῖσι φυτεύσας
 δευποῖνα· πρὸς δ' Αφροδίταν
 ἄλλαν θέμις χάριν,
 νόθῳ παιδὸς ἔκυσιν.
 θε κλειναὶ γυναῖκες, πῶς κόριν Ερεχθίᾳ
 δ' ἰασοῖσαν ὄρω; πανταχῇ δ' ἄετος
 ζητῶν νιν, ἐξέπλησα, καὶ ἔχω λαβῆν
 χρ τίδ' ἐστὶν ὧ ξύνδουλε; τίς προθυμία
 ποδῶν ἔχρει, καὶ λόγους τίνας φέρει;
 θε θηρώμεθ' ἀρχαὶ δ' αἰδ' ἐπιχώριοι χθονός
 ζητῶσιν αὐτήν, ὡς θάνη πετρῶ μιν.
 χρ αἶμα, τί λήξεις; ὅτι παλεὴ μεθεῖ
 κρυφαῖον εἰς παῖδ' ἐκπαρίξασαι φόνον;
 θε ἐγνώσμεθ' ἐξ' ἴσθ, καὶ ὑστάτοις κακοῖς.
 χρ ἔφθι ἢ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα;
 θε Τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡνώμενον
 ἐξ ἄρην ὁ θεὸς, ὃ μίαν θῆναι θέλων.
 χρ πῶς ἀντιάξω σ' ἵκέτις ἐξεπῆν τάδε.
 πεπυσμέναι γὰρ, ὃ θανεῖν ὑμᾶς χρεῶν,
 ἥδιον ἂν θάνοιμεν, ὅθ' ὄραν φάος.
 θε ἐπὶ θ' εἴ μαντῆον ὥχετ' ἐκλιπῶν
 πόσις Κρεῖσσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβὼν,
 πρὸς δ' ἄπνα, θυσίας θ', ἃς θεοῖς ὠπλίξετο,
 εἴθετος ἢ ὥχετ', ἐνθα πῦρ πηδᾷ θεῶ
 βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας
 δάσσει διαὰς παιδὸς ἀντ' ἐπιήριον,
 λήξας· σὺ δ' αὖ νῦν τέκνον ἀμφήρης δ',
 σπηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασι.
 θύσας ἢ γενέταις θεοῖσιν, ἢν μακρὸν χρόνον
 μετῶ, παρ' ὅσι δ' αἶτες ἔσωσαν φίλοις.

ΙΩΝ

λαβὼν ἢ μόχθῃ, ὥχθῃ δ' ἢ νεανίας
 σεμνῶς ἀτόχῃς περιβολὰς σκηνωμάτων
 ὀρθοπέτραις ἰδρύεθ', ἡλίου φλογὸς
 καλῶς φυλάξας, ὅτε πρὸς μέσας βολὰς
 ἀκτῖνας, ὅτ' αὖ πρὸς τελευτώσας βίον,
 πλήθρα σταθμίσας μῆκος ἢς ἀγώνιον,
 μέτρη μ' ἔχσαν τὴν μέσῃ μυρίων
 ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί.
 ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν ἢς θοῖνῃ καλῶν,
 λαβὼν δ' ὕφασμα θ' ἱερὰ θησαυρῶν πάρα,
 κατεσιγίαξε, θαύματ' ἀνθρώποις ὄραν.
 πρῶτον δ' ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέτρων,
 ἀνάθημα δ' ἱερὰ παιδὸς. ὅς Ἡρακλῆος
 ἀμαξούνων σκυλαίματ' ἠνεγκεν θεῷ.
 ἐνὴν δ' ὕφανταί γράμμασιν τοιαῖδ' ὕφαι.
 ὕραν ἰς ἀθροίσων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ,
 ἵππας δ' ἡλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα
 ἥλιος, ἐφέλικον λαμπρὸν ἑσπέρῃ φάος.
 μελάμπεπλος ἢ νύξ, ἀσφρωτον ξυγῶς
 ὄχη μ' ἐπαλθεν. ἄστρα δ' ὠμάρτεθ θεῶ.
 πλειὰς δ' ἢ ἦει μισοπόρος δ' αἰθέρος,
 ὅ, τε ξιφῆρης Ωρίων. ὕπερθε δ' ἐ,
 ἄριτος σρέφας ὕραία χρυσήρῃ πώλῳ.
 κύκλος δ' ἐπανσέληνος ἠέντιξ' ἄνω
 μινὸς διχῆρης, ὕαδες τε ναυτίλοις
 σαφέςατον σημεῖον, ἢ τε φωσφόρος
 ἕως δ' ἰώκασ' ἄστρα. τοίχοισιν δ' ἵπι,
 ἢ μπιγεν ἄλλα βαρβάρων ὕφασματα,
 ἀνιρέτμους ναῦς ἀντίας ἐλληνίσιν,
 καὶ μιξόθηρας φῶτας, ἵππας τ' ἄγρας.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἑλάρων, λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα.
 κατ' εἰσόδους ἤ, Κέρροπα θυγατέρων πέλας
 ἀπείρας συνελίσσοντ', Ἀθηνάων τινὸς
 ἀνάθημα· χρυσεὺς τ' ἐν μέσῳ συναγίτω
 κρητῆρας ἔστη· ἐν δ' ἄκροισι βᾶς ποσὶ
 κῆρυξ, ἀνείπε τ' θέλοντ' ἐγγύριον
 εἰς δ' αὖτα χωρῆν· ὥς δ' ἐπληρώθη σέση,
 σεφάνοισι κοσμηθέντες, οὐόχθ' ἑβορᾶς
 θυγῆν ἐπλήρην· ὥς δ' ἀνῆσαν ἡδονὴν,
 παρελθὼν πρέσβυς εἰς μέσον πέδον,
 ἔστη· γέλων δ' ἔθηκε σὺν δῆπνοις πολὺν,
 πρόθυμα πράσσων· ἔκτε κ' κρωσσῶν ὕδωρ
 χερσὶν ἔπεμπε νίπτρα, καὶ ξεθυμία
 σμίρνης ἰδρώτα· χρυσεῶν τ' ἐκ πωμάτων
 ἤρχ' αὐτὸς, αὐτῷ τόνδε προσάξας πόνον·
 ἐπὶ δ' εἰς αὐλὰς ἦκεν, εἰς κρατῆρά τε
 καὶ νόν, γέρων ἔλεξεν, ἀφαρπάξεν χρεῶν
 οἰκηρὰ σκῆν' ὀμικρὰ, μέγαλα δ' ἔσφ' ἔρειν,
 ὥς θάλασον ἔλθωσ' οἱ δ' εἰς ἡδονὰς φρενῶν·
 ἦν δ' ἡ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτης,
 χρυσεῖας τε φιάλας· ὃ ἡ, λαβὼν ἐξαίρετον
 ὥς τῷ νέῳ δ' ἡ δεσποτῇ χάριν φέρων,
 ἔδωκε πλήρες ταύχους ἄς οἶνον βαλὼν,
 ὄρχσι δ' ἔναι φάρμακον δραστήριον
 δέσποιναν, ὥς πᾶς ὄνεος ἐκλίποι φάος·
 καὶ δ' ἄς τάδ' ἤδη· ἐν χερσὶν ἔχοντι ἡ
 σπονδὰς μετ' ἄλλων παιδ' ἰ τῷ πεφηνότι,
 βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγγετο·
 ὅδ' ὥς ἐν ἱερῷ, μάντεσὶ τ' ἐσθλοῖς τραφεῖς,
 οἰωνὸν ἔθετο, καὶ κέλευσ' ἄλλον νέον

κρατῆρα πληρὺν· τὰς δ' ἤ πρὶν ἀπονδᾶς θεῶ,
 δίδωσι γαίῃ, πᾶσι τ' ἐκαστένδειν λέγει·
 σιγὴ δ' ὑπῆλθεν· ἐκ δ' ἐπὶ μπλαμὲν δρόσῳ
 κρατῆρας ἱερὺς, βιβλίνου τε πώματος·
 καὶ τῷδε μόχθῳ, πῆνός ῥ' ἀσπίπῃ δ' ὁμοῖς
 κῶμος πελειῶν· Λοξίῃ δ' ἐν δ' ὁμοῖς
 ἄτρεσαν αἶσ'· ὥς δ' ἀπέσπασαν μέθυ,
 κῆς αὐτὰ χεῖρ πώματος κεχηρμέναι,
 καθῆκαν· ἔλκον δ' ὀππέρως ἐς αὐχένους·
 καὶ ταῖς ἢ ἄλλαις, ἄνοσος ἦν λοιβὴ θεῶ·
 ἥ δ' ἔξετ' ἐνθ' ὁ καινὸς ἔσπασεν γόνος,
 ποτὶ τ' ἰγνύσας· αὐτὸς ὀππέρων δέμας
 ἔσεισε, καὶ βιάχουσεν· ἐκ δ' ἐκλαγέ' ὅπα
 ἀξύνετον, ἀἰξέσσα· θάμβησε δ' ὅπως
 θοινάτορων ὁμιλος ὄρνιθος πόνος·
 θνήσκουσα δ', ἀπαπαίρυσσα, φοινικοσκελῆς
 χηλὰς παρῆσα, γυμνά δ' ἐκ πέπλων μέλι
 ὑπὲρ τραπέζης ἦκεν ὁ μανταυτὸς γόνος·
 βοᾷ δ', τίς μ' ἐμελλεν ἀνθρώπων κτανεῖν,
 σὴ μαινε πρέσβυ· σὴ δ' ἢ προθυμία·
 καὶ πῶμα χερὸς σῆς ἐδεξάμην παρά·
 αὐτὸς δ' ἐρυνᾷ γραῖαν ὠλένην λαβὼν,
 ἐπ' αὐτοφώρῳ πρέσβυν ὥς ἔχονθ' ἔλοι·
 ὥφθη δ', καὶ κατὰ π' ἀναγκασθῆς μοῖσι,
 τόλμας Κρεῦσις, πώματός τε μηχανάς·
 θεὸς δ' αὐτὸς ἔξω συλλαβὼν θοινάτορας,
 ὁ πυθοχρηστὸς Λοξίῃ νεανίας·
 καὶ κοιράνοισι πυθικῶσι σαθῆς λείγει·
 ὦ γαῖα σεμνὴ, τῆς Εὐχέως ὑπο
 ξένης γυναικὸς, φαρμάκοισι θνήσκομεν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Δελφῶν δ' ἀγκυρῶν ὤρισαν πετρορρίφῃ
 θανέν ἐμὴν δ' ἐσποιναν ἢ φήφω μίᾳ,
 τὸν ἱερὸν ὡς κτένευσαν, ἐν τ' ἀνακτόροις
 φόνον τιθείσαν· πᾶσα δ' ἐξήτῃ πόλις
 τὴν ἀθλίως ἀπύσασαν ἀθλίαν ὀδύν.
 πάδων ἢ ἐλθὼς εἰς ἔρον Φοῖβον πάρα,
 τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκτοισι ἀπώλεσεν.
 χο ἢ ἔς, ἢ ἔστι θανάτῳ
 παρατροπὰ μελέα μοι.
 φανερά ἢ φανερά τάδ' ἦδη
 σπονδὰς ἐν Διονύσῃ βοτρυῶν θαῶς
 ἐχίδνας σαγῶσι μινυμένας φόνῳ
 φανερά θύματα νερτέρων.
 συμφορὰ ἢ ἐμῷ βίῳ,
 λῦσι μοι ἢ καταφθορὰ.
 δ' ἐσποινὰ, τίνα
 φυγὰν πῆρόεσσαν, ἢ
 χθονὸς ὑπὸ σκοτίῳν μυχῶν,
 πορυνθῶ, θανάτῳ λῦσι μόν
 ἄταν ἀποφύγῃσα, τιθρίππων
 ὠκίσαν χαλὰν ἐπιβᾶς, ἢ
 πρύμνας ἐπὶ νᾶων.
 ἢ ἔστι λαβὴν ἔτε μὴ χρήζων
 θεὸς ἐκκλέπει.
 τί ποτ' ὦ μελέα δ' ἐσποινὰ μέλα
 » φυγῇ σε παθεῖν; ἄρα θέλῃσαι
 » δρᾶταί τι κακὸν τῆς πέλας, αὐταῖ
 » πεισόμεθ' ὥσπερ τὸ δίκαιον;
 κρὶ πρόσπολοι, διωκόμεθα θανάσι μὲν ἐπὶ σφαγᾷ
 πυθίῳ φήφω κρατηθεῖς· ἐκδοτός δ' ἵγνομαι.

χ^ο ἴσμεν ὧτάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς ἴν' αὐτῆς.
 κρέ ποί φύγω δ' ἦτ' ; ἐκ δ' ἄκων πρὸ λαβὸν μόγις πόδα
 μὴ θανεῖν, κλοπῇ δ' ἀφίγμαι, διαφυγῆσα πολέμους.
 χ^ο ποῖ δ' ἂν ἄλλος, ἢ πὶ βωμόν ; -
 κρέ κ' τί μοι πλέον τόδε ;
 χ^ο ἰκέτιν ὃ θέμις φονεύειν. Κ. τῷ νόμῳ δ' ἐχ' ὀλλυμαι.
 χ^ο χεῖρα γ' αὐτῶσα. Κ. κ' μὴν οἶδ' ἀγωνιστὰ πικροί,
 δ' ἄν' ἰπείγονται ξιφίηρις. Χο. ἴξε νῦν πυρὰς ἐπὶ
 καὶν θάνης δ' ἐνθάδ' ὄσα, τοῖς ἀποκτείνασί σε
 προσρόπαον αἵμα θήσης. Οἶσεον ἢ τὴν τύχην.
 ἰων ὧ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισὸν πατρός,
 οἶαν ἐχιδναν τὴν δ' ἐφυσας, ἢ πυρὸς
 δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινίαν φλόγα,
 ἢ τόλμα πᾶσ' ἐνεσιν. ὃ δ' ἡσίων ἐφι
 γοργῶς σαλαγμῶν, οἷς ἐμελλέ με κτανεῖν.
 λάξυθ', ἴν' αὐτῆς τὸς ἀκίρατος πλόκος,
 κόμης καταξήνωσι Παρνησὸν πλάκας,
 ὅθεν πέτραϊον αἶμα δισκυνθήσεται.
 ἐσθλὰ δ' ἐκυρσα δαίμονος πρὶν ἐς πόλιν
 μολῆν Ἀθηνῶν, χ' ὑπὸ μητρυᾶν πεσῶν.
 ἐν συμμάχοις δ' ἀνεμετρησάμην φρένας
 τὰς σὰς, ὅσον μοι πῆμα, δυσμενὲς τ' ἔφυς.
 εἴσω δ' ἂν με περιβαλῶσα δωμάτων,
 ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας ἧς ἄδ' ὀμοῦς.
 ἀλλ' ὅτε βωμός, ὅτ' Ἀπόλλωνος δόμος,
 σώσει σ'. ὃ δ' οἶκτος ὁ σὸς, ἐμοὶ κρήσων πάρα,
 κ' μητρὶ τῇ μὴ κ' δ' τὸ σῶμά μοι
 ἄπεσιν αὐτῆς, τὸ νομ' ἢ ἄπεσι πω.
 ἴδεσθε τὴν πανῦργον ἐκ τέχνης τέχνην
 οἶαν ἐπλεξ'. ὃ βωμόν ἐπῆξεν θεῶ,
 ὅς ὃ δίκη δώσασα τ' εἰργασμένων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κρέ ἄπιν' ἐπὶ σε μὴ κατακτείνειν ἐμέ,
 ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς, τῷ θεῷ θ' ἵν' ἔσται μεν-
 ἴων τίδ' ἐστὶ Φοίβῳ, σοὶ τε κοινόν ἐν μέσῳ;
 κρέ ἱερὸν τὸ σῶμα τῷ θεῷ δίδωμ' ἔχον.
 ἴων καὶ περ' ἐκτανες φαρμάκοις τ' τῷ θεῷ;
 κρέ ἀλλ' ἔκ' ἐτ' ἦσθα Λοξίῳ, πατρός δ' ἐσθ'.
 ἴων ἀλλ' ἐγὲν' μεσθα πατρός δ' ἔσθ' ἂν λέγω.
 κρέ ἔκ' ἐν τὸτ' ἦσθα νῦν δ' ἐγὼ, σὺ δ' ἔκ' ἐτ' εἶ.
 ἴων ἔκ' ἐν σέβῳ γε, τὰ μὰ δ' ἐν σέβῳ τὸτ' ἦν.
 κρέ ἐκτεῖνα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.
 ἴων ἔτσι σὺν ὅπλοισιν ἦλθον εἰς τὴν σὴν χθινά;
 κρέ μάλιστ' ἀπὶ μπρας δ' Ερεχθέως δόμοις.
 ἴων ποίοισι δαλοῖς, ἢ πυρὸς ποῖα φλογί;
 κρέ ἐμελλες οἰκῆν τὰ μ', ἐμῷ βίᾳ λαβῶν.
 ἴων πατρός γε γῆν δίδοντος, ἦν ἐκτῆσατο.
 κρέ τοῖς Αἰόλου, πῶς μετὴν τῆς Παλλάδος;
 ἴων ὅπλοισιν αὐτῇ, ἢ λόγοις ἐρρύσατο.
 κρέ ἐπίκυρος οἰκῆτωρ γ' ἂν ἔκ' ἐν χθονός.
 ἴων καὶ πᾶσι τῷ μέλλειν μ' ἀπέκτεινες Φοίβῳ;
 κρέ ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.
 ἴων φθονῆς ἅπας ἔσθ', εἰ πατὴρ ἐξ ὀρέ με;
 κρέ σὺ τ' ἀτέκνων δ' ἦτ' ἀναρπάσῃς δόμοις;
 ἴων ἡμῖν δέ γ', ἀλλὰ πατρικῆς ἔκ' ἐν μέρος;
 κρέ ὅσ' ἄσπις, ἐγχὸς θ', ἢ δέ σοι παμπησία.
 ἴων ἐκλιπε βωμόν, καὶ θεηλάτης ἐδρας.
 κρέ τὴν σὴν ὅπῃ σοι μιτέρ' ἐστ', νυθίτῃ.
 ἴων σὺ δ' ἔχ' ὑφέξῃς ξημίαν κτείνῃς ἐμέ;
 κρέ ἦν γ' ἐν τῷ αὐτῶν τῶν δέ με σφάξαι θέλῃς.
 ἴων τίς ἡδονή σοι θεῷ θανῆν ἐν σέμμασι;
 κρέ λυπήσομέν τιν', ὧν λευπήμαθ' ὕπο.
 ἴων φῶ.

Ἴων φῶ.
 » Δεινὸν γε θνητοῖς τὴν νόμον ὥς ἔκαλῳ
 » ἔθηκεν ὁ θεὸς, ὃδ' ἀπὸ γνώμης σοφῆς.
 » τὴν δὲ καὶ ἀδίκους, βωμὸν ἔχ' ἵξεν ἑρῆν,
 » ἀλλ' ἐξελαύνειν· ὃ δὲ καὶ φαίνει καλὸν,
 » θεῶν πονηρὰν χῆρα· τοῖσι δ' ἐν δίκῃσι
 » ἰρὰ καθίξεν ὅστις ἠδίκητ' ἑρῆν,
 » καὶ μὴ πῖ ταῦτ' ἔσθ' ἰόντ' ἔχειν ἴσον,
 » τὸν τ' ἐσθλὸν ὄντα, τὸν τε μὴ, θεῶν πάρα.
 πυ ἐπίχες ὦ παῖ· τρίποδα καὶ χρυσήριον
 λιπῆσα, θριγκὺ τῷ δ' ὑπερβάλλω ποδῖ,
 φοῖβε προφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
 σῶξασα, πασῶν Δελφίδων ἐξαίρετος.
 Ἴων χαῖρ' ὦ φίλη μοι μήτηρ, ὃ τέκῃσά περ.
 πυ ἀλλ' ὅν λεγόμεσθ'· ἡ φάτις δ' ἔμοι πικρά.
 Ἴων ἠέκαστος ὥς μ' ἐκτείνειν ἦδε μηχαναῖς;
 πυ ἠέκαστος· καὶ σὺ γ' ὦ μὸς ὦν, ἀμαρτάνεις.
 Ἴων ὃ χρεῖ με τὴν κτείνοντα ἀνταπολλύναι;
 πυ Προγόνοισι δάμαρτες δυσμενῆς αἰέ ποτε.
 Ἴων Ἡμεῖς δὲ μητρὸς τε πάγοντες κακῶς.
 πυ μὴ ταῦτα λήπων ἱερά, καὶ σείχων πάτραν.
 Ἴων τί δὴ με δρᾶσαι νεθετῆμενον χρεῶν;
 πυ καθαρῶς Αθῆνας ἐλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.
 Ἴων καθαρὸς ἅπας τοι πολεμῖος, ἐς ἂν κτάνῃ.
 πυ μὴ σύ γε· παρ' ἡμῶν δ' ἐκλαβ' ὅς ἔχω λόγος.
 Ἴων λίγῃσι δὲ δύνῃσι δ' ὅς, ἐρεῖς ὅσ' ἂν λίγῃς;
 πυ ὄρα· τὸ δ' ἄγχιος χερὶς ὑπ' ἀγκυαῖς ἐμαῖς;
 Ἴων ὄρω παλαιῶν ἀντίπηγ' ἐν σέμμασιν.
 πυ ἐν τῇ δὲ σ' ἔλαβον νεογόνον βρέφος ποτέ.
 Ἴων τί φῆς; ὁ μῦθος εἰσενήνεται νέος.
 πυ σιγῇ καὶ εἶχον αὐτά· τῶν δὲ δέμνυμεν.

Η Η Η

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων πῶς ἔν' ἐκρυπῆς τόδε, λαβῆς ἡ μᾶς πάλαι;
 πυ ὁ θεός σ' ἐβύλετ' ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.
 ἴων νῦν δ' ἄχι χρήξει; τῷ, τόδε γινώσκαι με χρή;
 πυ πατέρα κατηπὼν τῆσδε σ' ἐκπέμπει χθονός.
 ἴων σύ δ' ἐκ κελυσμῶν, ἡ πόθεν σώξεις τάδε;
 πυ ἐνθὺ μίον μοι τόδε τίθῃσι Λοξίας.
 ἴων τί χρῆμα δράσθην λέγε· πέραινε σὺς λόγους.
 πυ σῶσαι τὸδ' ἄρ' ἔμ' ἔσ' ὄντα νῦν χρόνον.
 ἴων ἔχθ' δέ μοι τί κέρδος, ἡ τίνα βλάβην;
 πυ ἐνθάδε κ' ἐκρυπῆαι σαργάνοισιν· διαδα σύ;
 ἴων μητρὸς τάδ' ἡ μὲν ἐκφέρει ξητήματα.
 πυ ἐπὶ γ' ὁ δαίμων βύλεται· πάροιθε δ' ὤ.
 ἴων ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἡδ' ἡμέρα.
 πυ λαβῶν νῦν αὐτὰ, τ' τεκῆσαν ἐκπόνῃ.
 πᾶσαν δ' ἐπελθὼν Ἀσίαν, Εὐρώπης θ' ὄρες,
 γνώσῃ τάδ' αὐτός· τῷ θεῷ δ' ἑκάτ' ἑ σέ,
 ἔθρεψά τ' ὦ παῖ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
 ἃ κείνος ἀκέλυσόν μ' ἐβυλίθη λαβεῖν,
 σῶσαι θ'· ὅτε δ' ἐβύλεθ' ἔνικ', ὅκ' ἐχω λείπειν.
 ἡδεὶς ὁ θνητῶν ὅτις ἀνθρώπων τάδε
 ἔχοντας ἡ μᾶς, ὅδ' ἴν' ἦν κεκρυμμένα.
 κ' χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὥς τεκῆσ' ἀσπάξομαι.
 ἄρξαι δ' ὅθεν σὴν μητέρα ξητῆσθαι χρή.
 πρῶτον κ' εἴ τις Δελφίδων τεκῆσά σε,
 ᾗς τῷσδε ναῦς ἐξέθνηκε παρθένος.
 ἔπειτα δ' ἄ τις Ἑλλάς· ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
 ἅπαντα, Φοῖβ' ὅ, ἐς μετέχε τῆς τύχης.
 ἴων φῶ· φῶ· κατ' ὁσίων ὡς ὕγρον βάλλω δάκρυ.
 ἐκείσε τ' νῦν δὲς, ὅθ' ἡ τεκῆσά με,
 κρυφαῖαν μφανθεῖς, ἀπὸ πόλα λάβρα,

ΙΩΝ

κἢ μάστιγ' ἔχ' ὑπέθεν, ἀλλ' ἀνώνυμος
 ἐν θεῷ μελάρροισι ἔχον οἰκίτην βίον.
 • τὰ τῷ θεῷ ἡ, χρυσά τ' ἡ δαίμονος,
 • βαρέα χρόνον ἔ, ὃν μ' ἐχρην ἐν ἀγκάλαις
 μητρὸς τρυφῆσαι, καὶ τι τερφθῆναι βίῳ,
 ἀπεσερήθην φιλατάτης μητρὸς τροφῆς.
 τλήμων δέ θ' ἡ τεκνύσά μ', ὡς ταυτ' πάθος
 πέπονθε παιδὸς, ἀπολέσασα χαρμονάς.
 κἢ τῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπηγ', οἶσόν θεῷ,
 ἀνάθη μ' ἴν' ἄρω μηθὲν, ὧν ὃ βύλομαι.
 εἰ γὰρ με δ' ἄλη τυγχάνῃ τεκνύσά τις,
 ἄρῃν κἀκίον μητέρ', ἢ σιγῶντ' ἑἶαν.
 ὦ Φοῖβε, νασὶς ἀνατίθῃ με τήνδε σοῖς.
 • καί τοι τί πάχω; τῷ θεῷ προθυμία
 • πολεμῶ, τὰ μητρὸς σύμβολ', ὃς ἔσωσέ με.
 • ἀνοικτέον τὰ δ' ἔστ', κἢ τολμητέον.
 • τὰ δ' ἐπερωμέν' ἔδ' ὑπερβαίνει πότ' ἄν.
 ὦ σε μὲν ἱερὰ, τί ποτέ μοι κενεύατε,
 καὶ σὺν δέ θ' οἶσι τὰ μ' ἐφρνήθη φίλα;
 ἰδὲ περίπλυμ' ἀντίπηγος ἀκύνη, ἢ
 ὡς ὃ γιγνῆται ἐκ τινος θεηλάτης.
 εὐρώς τ' ἄπεισι πλεγμαίων· ὃ δ' ἐν μέσῳ
 χρόνος, πολὺς δ' ἡ τοῖσδε θησαυρίσμασι.
 πρὶ τί δ' ἦτα φάσμα τ' ἀνελπίστων ὄρω;
 χθ' σιγᾶν σὺ πολλὰ κἢ πάροιθεν οἶσά μοι.
 πρὶ Οὐκ ἐν σιωπῇ τὰ μά· μή με νυθέει.
 ὄρω δ' ἄγχι, οὐδέ τι βίη ἐγὼ ποτε.
 σέ γ' ὦ τέκνον μοι βρέφος ἔτ' ἄντα Νήπιον,
 Κέκροπος ἐς ἄντρα, κἢ Μακράς πετρηριφῆς,
 ἀγέτω ἢ βωμὸν τόνδε, καὶ θανῶν με χρεῖ.

Η Η Η //

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἴων λάξυαθε τήνδε θεομανῆς ἅ ἤλατο,
 βωμῶ λιπῶσα ξόανα· δεῖτε δ' ὠλένας·
 κρέ σφάζοντες ὕληγοῖτ' ἄν, ὥς ἀνθέξομαι
 ἢ τῆσδε, ἢ σὺ, τῶν τε σῶν κερυμμένων·
 ἴων τάδ' ἔχ' ἰδενά; ῥυσιάξομαι λόγῳ·
 κρέ ὕμ' ἀλλὰ σοῖς φίλοισιν εὐρίσκη φίλος·
 ἴων ἐγὼ φίλος σός; κατὰ μ' ἐκτείνες λάθρα;
 κρέ πᾶς γ' ἢ τόδ' ἐστὶ τοῖς τεκῆσι φίλτατον·
 ἴων παῦσαι τέλευσα· λήψομαι δ' ἐγὼ καλῶς·
 κρέ εἰς τῶθ' ἰκοίμην, τῶδε τοξῶσαι τέκνον·
 ἴων κενὸν τόδ' ἄγχος, ἢ εἴ γ' πλήρωμά τι;
 κρέ σάγ' ἐνδυθ', οἷσί σ' ἐξέθιμ' ἐγὼ ποτε·
 ἴων ἢ τῆνο μ' αὐτῶν ἐξερεῖς πρὶν εἰσιδῆν;
 κρέ καὶ μὴ φράσωγε, κατθανῆν ὑφίσταμαι·
 ἴων λέγ' ὥς ἔχει τί δεινὸν ἢ τόλμα γέ σ'·
 κρέ σκέψασθ', ὃ πᾶς ποτ' ὅσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγὼ·
 ἴων ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα·
 κρέ ὕ τέλειον, δῖον δ' ἐκδίδασμα κερκίδος·
 ἴων μορφήν ἔχον τιν', ὥς με μὴ ταύτῃ λάβης;
 κρέ χορῶν ἢ ἐν μέσοισιν ἡτρίων πέπλων·
 ἴων ὦ Ζεῦ, τίς ἢ μᾶς ἐκκνηνηγέτ' ἴότης;
 κρέ καὶ κρηραπέδωτ' ὄρεσιν, αἰγίδος τρόπον·
 ἴων ἰδὲ·
 τόδ' ἐσθ' ὕφασμα θέσφαθ', ὥς εὐρίσκομιν·
 κρέ ὦ χρόνιον ἰσῶν παρθένον ματ' ἐμῶν·
 ἴων ἔστιν τί πρὸς τῶν, ἢ μόνω τῶδ' ἀτυχής;
 κρέ δράκοντες ἀρχαῖόν τι παγχρύσω γένε·
 ἴων δῶρ' ἢ Ἀθάνας, ἢ τέκν' ἐντρέφειν λέγει;
 κρέ Εριχθονίαν γ' ἐπὶ πάσαι μιμήματα·
 ἴων τί δρᾶν; τί χρῆσθαι; φράξέ μοι χρυσώμια·
 κρέ δέραςα παιδὶ νεογόνῳ φέρειν τέκνον·
 ἴων ἐν δ' αἰσιν

ΙΩΝ

Ἴων ἔγχεσιν οἶδε· τὸ δ' ἑκτὸν, ποθῶ μαθῆν·
 κρέ σέφανον ἐλαίας ἀμφέθικα σοι τότε,
 ἦν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελον ἔσθνεγματο·
 ὃς ἄπερ ἐστίν, ὕπερ ἐκλήπει χλόνη,
 βάλλει δ' ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γυῶς.
 Ἴων ὦ φιλάττη μοι μήτηρ, ἄσμενός σ' ἰδὼν,
 πρὸς ἄσμενας πέπλωκα σὰς παρηίδας·
 κρέ ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ, κρῆσθον ἡλίου,
 συγγνώσεται ἅ ὁθεὸς, ἐν χερσὶν σ' ἔχω,
 ἀελλπὸν ἔρμι, ὃν κατὰ γὰς ἐτέρων
 χθόνιον, μετὰ Γερσεφόνος τ' ἐδόνον ταίην·
 Ἴων ἀλλ' ὦ φίλη μοι μήτηρ, ἐν χερσὶν σέθεν
 ὁ κατθανών τε, καὶ θανὼν φαντάξομαι·
 κρέ ἰὼ· ἰὼ· λαμπρὰς αἰθέρος ἀναπυχαί,
 τίν' αὐδαὶ αὐτῶ;
 βοάσω; πόθεν μοι
 συνέκυρσ' ἀδονητος ἡδονά;
 πόθεν ἐλάβομεν χαράν;
 Ἴων ἐμοὶ γενέσθαι πάντα μάλλον ἄν ποτε,
 μήτηρ παρέστη τῶνδ', ὅπως σὸς εἰ μ' ἰγώ·
 κρέ ἐτι φόβω τρέμω· Ἴων· μῶν ἔν' ἔχην μ' ἔχουσα;
 κρέ τὰς ἑλπίδας ἐπέβαλον πρόσω·
 ἰὼ γύναι, πόθεν πόθεν ἔλαβες ἐμ' βρέφος ἀγκάλ'
 τίν' ἀνὰ χεῖρα δόμους ἔβα Λοξίη;
 Ἴων θεῖον τόδ'· ἀλλὰ τὰ τίλοιπα τῆς τύχης
 ἀνδαιμονοῖμεν, ὥς τὰ πρόθε, δυσυχή·
 κρέ τέκνον, ἔκ ἀδάκρυτος ἐκλοχόνη,
 γούσις δ' ματρὸς ἐκ χερῶν ὀρίξη·
 νῦν δ' γενεάσι παρὰ σέθεν πνέω,
 μακαριωτάτας τυχεύσ' ἡδονᾶς·

ΗΗΗ III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Ἴων τὸ μὲν λέγῃσα, καὶ τὸ σὸν κοινῶς λέγεις.

πρὶ ἅπαιδες ὑκέτ' ἔσμεν, ὅδ' ἄτεκνοι.

δῶμα δ' ἐσιῦται, τάδε δ' ἔχει τυράννης.

ἀνιβᾶ δ' Ἐρεχθίδης, ὃς τε γιγενέτας

δόμος, ὅκετι νύκτας δέρκεται,

ἀλὶν δ' ἀναβλέπει λαμπάσι.

Ἴων μήτερ, παρῶν μοι καὶ πατήρ, μεταχέτω

τῆς ἡδονῆς τῆς δ', ἥς ἔδωχ' ὑμῖν ἐγώ.

ἡδ' ὦ τέκνον, τί φῆς; Ἴων. δῖον δῖον ἀνελέγχουμαι.

πῶς ἔπας, ἄλλοθεν γίγονας ἢ ἄλλοθεν;

Ἴων ὅ μοι νόθον με παρθένον μ' ἔτικτε σὸν.

ἡδ' ὦ ὑπὸ λαμπάδων,

ὅς χορὸν μάτων,

ὑμῖναιος ἐμὸς τέκνον,

ἔτικτε σὸν κἄρα.

Ἴων αἶ. αἶ. πέφυκα δυσγενὴς μήτερ πόθεν;

πρὶ ἴσω γοργόφονα. Ἴων. τί τῷτ' ἔλιξας;

πρὶ ἀσκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς

τ' ἐλαιοφυῖ πάρον θάλασσαν.

Ἴων λέγεις μοι δόλια, καὶ σαφῆ τάδε.

πρὶ παρ' ἀνδρόνιον πέτραν Φοῖβω.

Ἴων τί Φοῖβον αὐδᾶς;

πρὶ κρυπτόμενον λῆχος ἠνυάσθην.

Ἴων λέγῃς ἔρεῖς τι κεδνὸς, ἀντυχές τέ μοι.

πρὶ δεκάτῳ δέ σε μηνὸς ἐν κύκλῳ,

κρύφιον ὡδ' ἔτεκον Φοῖβω.

Ἴων ὦ φίλτατ' ἦ πῶς, ἦ λέγεις ἐτήτυμα.

πρὶ παρθένια δ' ἐμᾶς ματέρος

σπάρρατ' ἀμφίβολά σοι τάδε,

ὅν ἦν κερκίδος ἐμᾶς πλάνης,

ῥήλακτι

ΙΩΝ

γάλακτι δ' ἔκ' ἐπέχον, ὃ δὲ μάσῃ
 τροφῆα ματρός, ὃ ἡλυτρά χερσίν.
 ἀνὰ δ' ἄντρον ἔρημον,
 οἰωνῶν γαμφιλῆϊς
 φόνον μα, θοίνχ μα τ' ἔς αἰδοῦ ἐκβάλλῃ.
 ἴωτ ὦ δ' ἄντ' τλᾶσα μήτερ.
 κρέ ἐν φόβῳ καταδεθῆσα, σὰν
 ψυχὰν ἀπέβαλον τέκνον.
 ἐκτὴν ἄσ' ἀκνῶσα.
 ἴωτ ἔξ ἐμῆ τ' ὕχ' ὅσι' ἐθνησκει.
 κρέ ἴω, δ' ἄντ' αἰ μ' τότε τύχαι,
 δελία ἢ κ' τὰδε.
 ἑλισσόμεσθ' ἐκείθεν
 ἐνθάδε δυστυχίαισιν,
 εὐτυχίαις τε πάλιν.
 μεθίσταται ἢ πνύματα.
 μενέτω τὰ πάροιθεν ἄλῃς κακῆ· νῦν
 δ' ἐξένετό τις ἔρος ἐν κακῶν ὦ πάϊ.
 χ^ο μηδεὶς δοκέτω μηδ' ἐν ἀνθρώπων ποτὲ,
 ἀελπῶν ᾗναι πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.
 ἴων ὦ μεταβαλῶσα μυρίους ἤδη βροτῶν,
 • κ' δυσυχῆσαι, καὐδὶς εὐπράξαι καλῶς
 • τύχῃ, παρ' οἷαν ἦλθομεν σάθμιν βίου,
 μητέρα φονάσαι, κ' παθῆν ἀνάξια.
 φῶ.
 ἄρ' ἔν φαενναῖς ἡλὶς περιπυχῆς
 ἐνεστὶ πάντα τὰδε καὶ ἡμέραν μαθεῖν.
 φίλον μ' ἔν σ' οὐρημα μήτερ οὔρομεν,
 κ' τὸ γένος ὃ δ' ἐν μεμπτόν ὥς ἡμῖν τόδε,
 τὰ δ' ἄλλα πρὸς σέ βύλομαι μόνην φράσαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Δῶρ' ἔλθ' εἰς οὗτος ἔστι λόγος ἡ πένθελος,
 καὶ περικαλύψαι τοῖς πράγμασι σκότον.
 ὅρα σὺ μήτερ μὴ σφαλῆσαι παρθένος,
 ἐγγίνεται νοσήματ' εἰς κρυπτὸς γάμος.
 ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθεὶς τ' αἰτίαν,
 καὶ τὸ μὲν αἶχρὸν ἀποφυγῆν περωμένη,
 Φοῖβω τεκῆν με φῆς, τεκῆς ὅκ' ἐκ θεῶ.
 πρὲ μάτ' παρασπίξουσιν ἄρμασιν ποτε
 νίκην Ἀθηνᾶν Ζηνὶ γηγενεῖς ἐπι,
 ὅκ' ἐστὶν ὅστις σοι πατὴρ θνητῶν τέκνον,
 ἀλλ' ὅσπερ ἐξέθρεψε Λοξίας ἀναξ.
 ἴων πῶς ὅν τ' αὐτῇ παῖδ' ἔδωκ' ἄλλω πατρί,
 Ἐνθά τέ φησι παῖδά μ' ἐκπεφυκέναι;
 κρὲ πεφυκέναι καὶ ὅχ' ἴδωρεῖται δέ σε
 αὐτῇ γεγῶτα καὶ ἄν φίλος φίλῳ
 δοίη τ' αὐτῇ παῖδα διεπτότην δόμων.
 ἴων ὁ θεὸς ἀληθὴς, ἢ μάτην μαντεύεται,
 εἰ μὲν ταρασσὼν μήτερ εἰκότως φρένα.
 κρὲ ἄκουε δὴ νῦν, ἄμ' ἐσέλθεν ὦ τέκνον,
 ἀνερχετῶν σε Λοξίας, εἰς ἀγνῆ
 δόμον καθίξῃ· τῷ θεῷ ἡ λεγόμενος,
 ὅκ' ἔχεις ἂν ποτ' ὅτε παγκλήρους δόμος,
 ὅτ' ὄνομα πατρός· πῶς καὶ ὅτ' ἐγὼ γάμος
 ἐκρυπτον αὐτῇ, καὶ σ' ἀπέκτενον λάβρα;
 ὅδ' ὠφελῶν σε, προστίθῃς ἄλλω πατρί.
 ἴων ὅχ' ὠδὲ φαύλως αὐτ' ἐγὼ μετέρχομαι,
 ἀλλ' ἵστυρήσω Φοῖβον εἰσελθὼν δόμος,
 ὅτ' εἰ μὴ θνητῷ πατρός, εἴτε Λοξίῳ.
 ἔα· τίς οἰκῶν θεοδότων ὑπερτελής,
 ἀνθρώπιον πρόσωπον ἐκφαίνει θιῶς;

ΙΩΝ

φάγωμεν ὧ τέκῃσα, μὴ τὰ δαίμόνων
 ὀρώμεν, εἰ μὴ καίρος ἐσθ' ἡ μᾶς ὀρᾶν.
 ἀθὴ μὴ φύγῃτ'· ὃ δὲ πολέμιαν με φάγετε,
 ἀλλ' ἐν τ' Αθήναις, κἀνθάδ' ὕσαν ὀμενῇ.
 ἐπώνυμος ἢ σῆς ἀφικόμεν χθονός,
 Γαλλὰς δρόμῳ σπύσσας· Ἀπέλλωνος πάρα.
 ὃς ῥ' ἔσ' αἰὲρ σφῶν, μολεῖν ἐκ ἡξίου,
 μὴ τ' πάροιθε μέμψιν ῥ' ἐς μέσον μόλῃ.
 ἡ μᾶς ἢ πέμψῃς λόγους ὕμιν φράσαι,
 ὥς ἦδε τίηται σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρός,
 δίδωσι δ' οἷς ἐδωκεν, ὃ φασί σε.
 ἀλλ' ὥς νομίξεις ὅκον ἀνενέστατον.
 ἐπεὶ δ' ἀνώχθῃ πρᾶγμα μνησθὲν τόδε,
 θανέν σε δέσας μητρός ἐκ βελονμάτων,
 καὶ τήνδε πρὸς σὺν, μηχαναῖς ἐρύσατο.
 ἐμελλε δ' αὐτὰ διασιωπήσας ἀναξ,
 ἐν ταῖς Αθήναις γνωρίῃν ταύτην τε σῆν,
 σέ θ' ὥς πέφυκας τῆσδε, καὶ Φοῖβη πατρός.
 ἀλλ' ὥς περαινὼ πρᾶγμα, καὶ χρησμός θεῶν,
 ἐφ' οἷς ἐξέλεσθ' ἄρματ', εἰσακνέστατον.
 λαβῆσα τόνδε παῖδα, κενροπίαν χθοναίᾳ
 χώρῃ Κρήνῃ, καὶς θρόνος τυραννικὸς
 ἰδρυσον· ἐκ δὲ τ' Ἐριχθείως γηγῶς,
 δίκαιος ἄρχειν τῆσ' ἐμῆς ὅδε χθονός.
 ἔσσι τὰν Ἑλλάδ' ἀνκλής· οἱ τῷδε δὲ
 παῖδες γινόμενοι τίσασιν ῥίξῃς μίᾳς,
 ἐπώνυμοι γῆς, καὶ πιφυλὶν χθονός
 λαῶν ἔσονται, σὺν ὅτελον οἰναιέσ' ἐμὸν.
 τελείων αἰ ἔσσι πρῶτος, ἔτα δ' οὐτερος·
 ὃ πάντες ἀργολῆς τ' ἐμῆς ἀπ' ἀγίδος

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔμφυλον ἔχουσ' αἰγικορῆς· οἱ τῶνδε δ' αὖ
 παῖδες γινόμενοι σὺν χρόνῳ πεπρωμένῳ,
 κυκλάδας ἐποιήσουσι νησαίας πόλεις,
 χέρους τε παράλῃς, ὁσθένος τῇ μὴ χθονὶ
 δίδωσιν· ἀντίπορθμα δ' ἡγήροιν δυοῖν
 πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδος τε γῆς,
 Εὐρωπίας τε· τῷδε δ' ὀνόματος χάριν,
 Ἴωνες ὀνομασθέντες ἔχουσι κλέος.
 Ξεῖθ' ἢ, καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος.
 Δῶρος μὲν, ἐνθεν δωρὶς ὑμνηθήσεται
 πόλις, κατ' αἶαν πελοπίαν γ'· δαύτερος
 Ἀχαιὸς· ὅς γ' ἡ παραλίας Ρίου πέλας
 τύραννος ἔσται, καὶ πῖση μανθήσεται,
 κείνου κεκληῖσθε λαὸς ὄνομα ἑκῶνυμος.
 καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἐπραξε· πρῶτα μὲν,
 ἄνοσον λοχάσας, ὥστε μὴ γινῶναι φίλους.
 ὁπρὶ δ' ἔτι κτεες τόνδε παῖδα, καὶ πέθον
 ἐν σαργάνοισιν, ἀρπάσαντ' ἐς ἀγκάλας,
 Ἑρμῆν· κελάνει δ' αὖρο πορθμῶσαι βρέφος,
 ἄθρεψέ τ'· ὃ δ' ἤσασεν ἐκπᾶσαι βίον.
 νῦν ἔν σιῶπα· παῖς ὁ δ' ὡς τίφνε σὸς,
 ἵν' ἡ δόκησις Ξεῖθον ἡδέως ἔχη.
 σὺ τ' αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ' ἔχου, εἴης γύναι·
 καὶ χαίρετ'· ἐκ δ' αὖ τῆσδ' ἀναφυχῆς πόνων,
 ἀνδραῖμον ἢ μῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.
 ἴω· ὦ Διὸς Παλλὰς μεγίστου θυγάτερ, ἢ καὶ πιστὰ
 σὺς λόγους ἐνδέξομαι· πῆσθαι δ' ἔφη πατρός·
 Λοξίου, καὶ τῆσδε· καὶ πρὶν τῷτο δ' ἢ καὶ ἀπιστοῖν ἦν.
 πρὶ τὰ μάνυν ἄκυσσον· αἰνῶ Φοῖβον ἢ καὶ αἰνῶσα πρὶν,
 ἕνεχ' ὅτ' ἡ μέλῃσι παιδὸς, ἀποδίδωσί μοι.

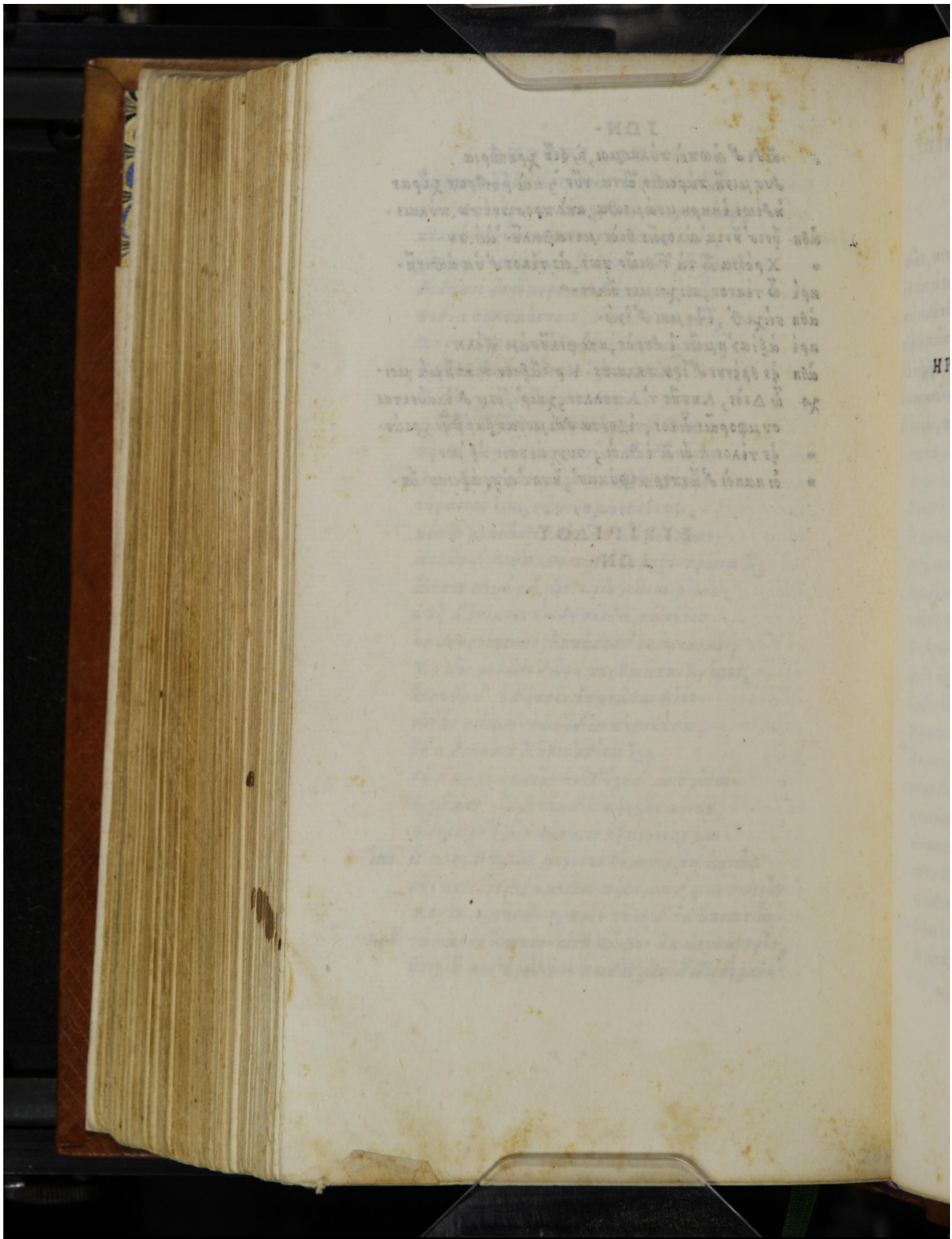
ΙΩΝ.

αἶδε δ' αὖ ποτὶ πύλαι μοι, ἢ θεῶν χρησέρι
 δυσμενῇ πάροιθεν ὄντα· νῦν ἢ καὶ ῥ' ὀπρῶν χέρας
 ἠδέως ἐκρημνάμεσθα, καὶ προσενέπω πύλαις.
 αἶθι ἦνεσ' ἔνεκ' ἀλογεῖς θεὸν μεταβαλὺς αἰήτη.
 » Χρόνια μὲν τὰ τ' θεῶν πως, εἰς τέλος δ' ἔκ ἀσθενῆ.
 κρέ' ὦ τέκνον, σείχοι μεν οἶκος.
 αἶθι σείχεσθ' ἔφομαι δ' ἐγώ.
 κρέ' ἀξία γ' ἡμῶν ὁ δὲ ρὸς, καὶ φιλοῦσά γε πόλιν.
 αἶθι ἦς θρόνος δ' ἴξαι παλαιός· Κρ· ἄξιον ἢ κτῆμά μοι.
 χο' ὦ Διὸς, Λητῆος τ' Ἀπολλων, χαῖρ', ὅτ' ἐλαύνεται
 συμφοραῖς οἶκος, τέβοντα δαίμονας βαρὺ γ' ἔν χρεών.
 » ἦς τέλος ἔσθι μὲν ἰσθλοὶ, τυγχάνουσιν ἀξίων,
 » οἱ κακοὶ δ' ὥς περ πεφύκασ', ἔποτ' ἀπράξειαν ἄν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΩΝ.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

HERCVLES FVRENS.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.

Ηρακλῆς γήμας Μεγάρων τὴν Κρέοντος, παῖδας
ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε· καταλιπὼν δὲ τούτους ἐν ταῖς Θή-
βαις, αὐτὸς δὲ Ἀργεὺς ἦλθεν, Εὐρυπύλῳ τὸν ἄλλος ἐκπο-
νήσων· πάντων δὲ περιζυγόμενος, ἐπὶ πᾶσιν δὲ ἄδου
κατήλθε· καὶ πολὺν ἐκείνῳ διατρίψας χρόνον, δόξαν ἀπέ-
λιπε παρὰ τοῖς ξῶσιν, ὥς ἔη τεθνηκώς· πασιδασάντες
δὲ οἱ Θηβαῖοι πρὸς τὴν δυνάσιν Κρέοντα, Λύκον ἐκ
τῆς Εὐβοίας κατήγαγον.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ,

Ἀμφιτρύων.	Λύσα.
Μεγάρων.	Ἀγγελος.
Λύκος.	Ηρακλῆς.
Ιρις.	Θησέας.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἀμφιτρύων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

τ Ἰς τὸν Διὸς σύλλεκτρον
 ἔκιδε βροτῶν,
 Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων', ὃν
 Ἀλκίαιός ποτε
 ἔτικτεν ὁ Γερσέως, πατέρα τόνδ' Ἡρακλῆος;
 ὃς τάσδε Θήβας ἔχεν, ἐνθ' ὁ γηγενὴς
 σπαρτῶν σάχυν ἐβλάσεν ὦν γένος Ἀρης
 ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον· οἱ Κάλμυ πόλιν
 τεκνῦσι παίδων παυσίν· ἐνθεν ἐξέφυ
 Κρέων Μενοικέως παῖς, ἀναξ τῆσδε χθονός·
 Κρέων ἢ Μεγάρων τῆσδε γίγεται πατήρ,
 ἦν πάντες ὑμεναίοισι Κάλμυοι ποτὲ,
 λωτῶ συνηλάλαξαν, ἦν ἡ εἰς ἐμὸς
 δόμος ὁ κληνὸς Ἡρακλῆος νιν ἦρχετο·
 λιπὼν ἢ Θήβας, ἔκωκίον ἐγὼ,
 Μεγάρων τε τήνδε, πενθερὸς τε παῖς ἐμὸς,
 Ἀργεῖα τέχην, κλυωπῆαν πόλιν
 ὠρέξατ' οἰκῆν· ἦν ἐγὼ φεύγω μετὰ τῶν
 Ἡλεκτρυνῶνα· συμφορὰς ἢ τὰς ἐμὰς
 ἐξὸν μαρίζων, κ' πάτραν οἰκῆν θέλων,
 καθόλα δίδωσι μισθὸν Εὐρύπυλόν μέγαν,
 ἐξ ἡμερῶσαι γαῖαν, ἥθ' Ἡρας ὑπο
 κέντροις δαμαθεῖς, ἥτε τε χρεῶν μέτα·
 καὶ τὸς ἢ ἄλλος ἐξεμύχθησεν πόντος.
 τὸ λοιπὸν ἢ, Ταινάρη δ' ἰάσσομα
 βέβηκ' ἐς ἄστυ, τὸν τρισώματον κύννα
 εἰς φῶς ἀνάξων· ἐνθεν ἔχ' ἡκεῖ πάλιν.

⊙ ⊙ ⊙ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

γέρωτ δὲ δὴ τις ἐστὶ Κασμείων λόγος,
 ὡς ἦν πάρος Δίρηνς ἀννήτωρ Λύκος,
 τ' ἐπ' ἀπύργον τήνδε δεασόων Πέλιν,
 τὼ λυκοπώλῳ πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς
 Ἀμφίον', ἠδὲ Ζῆθον, ἐκ γένῳ Δίος.
 ἔταυτ' ὄνομα πᾶς πατὴρ κελυμένος,
 παλμῆος ἔκ' ὦν, ἀλλ' ἅπ' Εὐβοίας μολῶν,
 κτείνε Κρέοντα· κτεανὼν, ἄρχαι χθονὸς,
 σάσει νοσῶσαν τήνδ' ἐπ' ἀπασσὼν πόλιν.
 ἡμῖν ὃ κῆδος ἔς Κρέοντ' ἀνιημένον,
 πακὸν μέγιστον ὡς εἴοικε γίγνεται.
 τὸ μὲν ἔ' ὄντος παιδὸς ἐν μυχοῖς χθονὸς,
 ὁ κλεινὸς ἔτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος,
 τὸς Ἡρακλῆος παῖδας ἐξελθὲν θέλει
 κτεανὼν δάμαρθ', ὡς φόνῳ σβέσῃ φόνον,
 καὶ μ', εἴ τι δὴ χρὴ καὶ μ' ἐν ἀνδράσι λέγει,
 γέροντ' ἀχρῆον· μή ποθ' οἶδ' ἡνδρῶ μένοι,
 μήτρῳσιν ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
 ἐγὼ δ', ἀλέπει γὰρ με τοῖσδ' ἐν δώμασιν
 τροφὸν τέκνων οἰκυρὸν, ἡνίκα χθονὸς
 μέλαιναν ὄρφνην εἰσέβαινε παῖς ἐμὸς
 σὺν μητρὶ, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλῆος,
 βωμὸν καθίξω τόνδε σωτήρος Δίος.
 ὃν καλλιπικῆς δορὸς ἀγαλμ' ἰδρύσατο
 Μινύας κρατήσας, οὐ μὲν ἀγενὴς τόκος.
 πάντων ὃ χρῆσθ' ἅσδ' ἰδρᾶς φυλάσσομαι,
 σίτων, ποτῶν, ἐσθῆτος, ἀσρώτῳ πίδα
 πλουρὰς τιθέντες· ἐκ δ' ἐσφραγισμένοι
 δόμων καθήμεθ' ἀπορίᾳ σωτηρίας.
 φίλων δ' τὸς μὲν, ὃ σαφῶς ὀρῶ φίλος,
 οἱ δ' ἐγ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

οἱ δ' ὄντες, ὁρθῶς ἀδύνατοι προσωφελῆν·
 ■ τοῖσ' ἄνθρωποισιν ἡ δυσπραξία·
 ■ ἥς μή ποθ' ὅστις κ' μέσῳσ' ὄντος ἐμοί,
 ■ τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀφ' αὐδ' ἑστατον·
 με ὦ πρέβυ Ταφίων, ὅς ποτ' ἐξήλεις πόλιν
 στρατηγατίας κλεινῆς Καδμείων δορός,
 ■ ὡς ὅτε ἄνθρωποισι τ' θεῶν σφαίρες·
 ἐγὼ δ' ἔτ' ἤς πατέρ' ἀπηλάθην τύχης,
 ὡς ἔνεκ' ὀλβῷ μέγας ἐκομπάσθην ποτὲ,
 ἔχων τυραννίδ', ἥς μαρὰ λόγῳ περὶ
 πηδῶσ' ἔρωτι, σώματ' εἰς ἀνδρείονα·
 ἔχων ἢ τέκνα, καὶ μ' ἔδωκε παιδὶ σῶ,
 ἐπίσημον οὖν Ἡρακλῆ συνοικίσας·
 κ' νῦν ἐκείνῳ καὶ θανόντ' ἀνέπτατο·
 ἐγὼ δ' ἢ, καὶ σὺ, μέλλομεν θνήσκειν γέρον,
 οἱ δ' Ἡράκλαιοι πάδες, ὅς ὑποπέρης
 σώξω νεοαῖς, ὅρνευς ὡς ὑφ' ἡμένη·
 οἳ δ' εἰς ἔλεγχον ἄλλης ἄλλοθεν πιτῶν,
 ὦ μήτερ' αὐδ' ἄ, ποῖ πατήρ ἄπεστι γῆς;
 τί δ' ἄρ' ἔστι; πόθ' ἤξει; τῷ νέῳ δ' ἰσχυαμένοι,
 ζητῶσι τ' τεκόντ'· ἐγὼ δ' διαφέρω
 λόγοισι μυθόνοσα· θαυμάξω δ' ὅταν
 πύλαι φοφῶσι· πᾶς τ' ἀνίστησιν πόδα,
 ὡς πρὸς πατρῶν προσπεσέμενοι γόνυ·
 νῦν ἔν τιν' ἐλπίδ', ἢ πέδον σωτηρίας,
 ἐξ αὐμαρίῃ πρέσβυ; πρὸς σέ δ' βλέπω·
 ὡς ἔτε γαῖας ὅρι' ἂν ἐμβαῖμεν λάθρα,
 φυλακὰς δ' ἡμῶν κρέσσονες κατ' ἐξ' ὁδῶς,
 ἔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
 ἔτ' ἔστιν ἡμῖν· ἥντιν' ἔν γνῶμην ἔχεις,

○○○ III

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

λέγῃς τὸ κοινόν, μὴ θανῶν ἔτοίμον ἦ,
 χρόνον ἢ μνηνύωμεν ὄντες ἀσθενῆς.
 ἄμ ὦ θυγάτερ, ἔτοι ῥᾶδιον τὰ τοιαῦτα
 φάυλως παραινεῖν σπασάσαντ' ἀνδρὶ πόρου.
 με λύπης τί προσδῇ σ', ἢ φιλῆς ἔτω φάος;
 ἄμ καὶ τῷδε χαίρω, καὶ φιλῶ τὰς ἐλπίδας.
 με καὶ γὰρ Δοκεῖν ἢ τὰ δόκητ' ἔχρη γέρον.
 ἄμ Ἐν ταῖς ἀναβολαῖς, ἢ κακῶν ἑνὲς ἄκῃ.
 με ὅδ' ἐν μέσῳ με λυπρὸς ὢν, δάκνῃ χρόνος.
 ἄμ γένοιτ' ἂν ὦ θυγάτερ, ἔριος δρόμος
 ἐν τ' παρόντων τῶνδ' ἐμοί, καὶ σοὶ κακῶν.
 ἔλθοιτέ ποτ' ἂν παῖς οὐ μὸς, ἀννήτωρ ἢ σός.
 ἀλλ' ἡ τύχαιε, καὶ δακρυρ' ῥέουσι τέκνον
 πηγὰς ἀφαίρει, καὶ παρσυκῆλει λόγοις,
 κλέπτει σα μύθοις ἀθλίους κλοπὰς ὁμῶς.
 » Κάμνῃσι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἰ συμφοραί.
 » Καὶ πνύματ' ἀνέμων, καὶ αἰεὶ ῥώμην ἔχει.
 » Οἷτ' ἀντυχῶντες, διὰ τέλεος καὶ ἀντυχῆς.
 » Εξίσταται δ' ἅπαντ' ἀπ' ἀλλήλων δίχα.
 » Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσιν
 » Γέποιθεν αἰεὶ τὸ δ' ἀπορεῖν, ἀνδρὸς κακῶν.
 20 ὕπωροφα μέλαθρα, καὶ γεραιὰ
 δέ μιν ἄμφι βάνκτροις
 ἔρσμα θέμενος, ἐστάλην ἱηλέμων
 γόων ἀοιδός, ὥστε πολὺς ὄρνις,
 ἔπειά μόνον, καὶ δόκημα νυκτερωπὸν
 ἐννύχων ὀνέρων,
 τρομερὰ μόνον, ἀλλ' ὁμῶς πρόθυμα.
 ἰὼ τέτεια, τέτεια παγρὸς
 ἀπάτορ' ὦ γεραιέ,

οὐ τε

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

σὺ τε τάλαίνα μῆτερ, αἶ
 τ' αἶδα δόμοις πόσιν
 ἀνασενάξῃς,
 μὴ προκάμιτε πόδα, βαρὺ τε κῶλον,
 ὥστε πρὸς πετραῖον
 λέπας ξυμφόρον
 πῶλον ἀνέντες, ὥς
 βάρος φέρων τροχηλάτοιο πῶλον,
 λαβῶ χερῶν, κ' πέπλων,
 ὅτε λείποιτε ποδὸς ἀμαυρὸν ἵχνος·
 γέρον γέροντα παρακόμεζε,
 τὸ πάρος ἐν ἡλίκων πόνοις·
 ὦ ξύνοπλα δ' ἄρα τα νέα,
 νέω ξυνὴν ποτ' ἀκλεεστάτας
 πατρίδος ἐκ ὀνείδη.
 ἴδετε πατρὸς ὡς γοργῶπες αἶδε προσφερῆς
 ὀμμάτων αὐγαί.
 τὸ δ' ἡ κακοτυχὴς, ὃ λείπειν ἐκ τέκνων,
 ὃ δ' ἀποίχεται χάρις.
 Ἑλλὰς ὦ ξυμμάχους
 οἷος οἷος ὀλέσασα
 τὴν σὺν ἀποσερήσῃ.
 ἀλλ' ἔσορῶ ἢ τῆσδε κοίραν ὀνείδην,
 Λύκον παρ' ἔντα τῶνδε δωμαίων πέλας,
 τὸν ἡράκλειον πατέρα, καὶ ξυνάορον.
 αὐ εἰ χρὴ μ', ἐρωτῶ, χρὴ δ', ἐπεί γε δευότης
 ὑμῶν καθέστηχ', ἵσορ' ἂν βύλομαι·
 τίν' ἄν χρόνον ζητῆτε μνηῦναι βίον;
 τίν' ἐλπίδ', ἀλκὴν τ' ἄσορ' αἶτε μὴ θανεῖν;

○○○ IIII

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἢ τὸν παρ' ἄδῃ πατέρα τῶνδε κείμενον
 πισυέθ' ἤξεν, ὥσθ' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν
 τὸ πένθος αἶρεαθ', ὃ θανόν ὑμᾶς χρεών.
 σὺ μὲν καθ' Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν νόμους κενύς,
 ὡς σύγχαμός σοι Ζεὺς τέκοι νέον.
 σὺ δ' ὡς ἀρίστῳ φῶς ἐκλήθης δάμαρ,
 τί δὴ τὸ σεμνὸν σῶ κατέρχασαι πόσει,
 ὕδραν ἔλγον, εἰ διώλεσε κτανῶν;
 ἢ τὸν νέμνον θῆρ' ἢ ἐν βρόχοις ἐλὼν,
 βραχίονος φῆσ' ἀρχόναισιν ἐξελεῖν
 τοῖσδ' ἐξαγωνίξεσθε; τῶνδ' ἄρ' ὕνεκεν
 τὸς Ἡρακλῆος παῖδας ὃ θνήσκεν χρεών;
 ὃς ἔχε δόξαν ὁδὲν ὦν, ἀνψυχίας,
 θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τάλλα δ' ὁδὲν ἀλκιμος.
 ὃς ὕποτ' ἀσπίδ' ἔχε πρὸς λαῖ᾽ ἀχερὶ,
 ὃ δ' ἦλθε λόγχης ἐγγύς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων,
 κἀκίσυν ὄπλον, τῇ φυγῇ πρόχειρος ἦν.
 ἀνδρὸς δ' ἐλεγχος, ὃχὶ τόξ' ἀνψυχίας,
 ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε, κἀντιδέκεται
 δορὸς ταχῆα ἀλοκατάξειν ἐμβεβώς.
 ἔχει ἢ τὸ μὲν ὃν ἀναίδεον γέρον,
 ἀλλ' ἀνλάβειαν οἶδα κ' κατακτανῶν
 Κρέοντα πατέρα τῆσδε καὶ θρόνος ἔχων,
 ὕκην τραφέντων τῶνδε, τιμωρὸς ἐμὸς
 χρήξω λιπέσθαι τῶν δεδραγμένων δίκην.
 αὐτῷ τῷ Διὶς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει
 παιδός· τόδ' εἰς ἐμὴν Ἡράκλεις ἐμοὶ μέλῃ,
 λόγοισι τ' τῷδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
 δεῖξαι κακῶς γάρ σ' ὃν ἐατίον κλύειν.
 πρῶτον μὲν τὰ ῥήγ'· ἐν ἀρρήτοις κ' ἔτι
 τὴν σὴν

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

τὴν σὴν νομίζω δελίαν Ἡράκλεις,
 σὺν μάρτυσιν θεοῖς, δῆ μ' ἀπαλλάξαι σέβει.
 Διὸς κεραιὸν δ' ἠρόμην, τέθριππά τε,
 ἐν οἷς βεβηκώς, τοῖσι γῆς βλασθήμασιν
 γίγχοι πλουροῖς πῆν' ἐναρμόσας βέλη,
 ἦν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασεν,
 τετρασκελὲς θ' ὕβρισμα πενταύρων γένος.
 Φολὸν ἐπελθὼν ὧ κακίσει βασιλείων,
 ἔρ' εἴ τίς ἄνδρ' ἄριστον ἐκρίναιεν ἄν.
 ἦ ὅτ' αἶψα ἦν ἐμὸν, ὃν σὺ φῆς εἶναι δοκῆν.
 Δίρην τ' ἐρωτῶν, ἥ σ' ἔθρεψ' ἀβαντίδα,
 ἔκ' ἄν' ἐπαίνεσεν· ὅτ' ἄρ' ἐσθ' ὅπου
 ἐθλὸν τι δράσας, μάρτυρ' ἂν λάβοις πάτρας,
 ὃ πάνσοφον δ' αὖρημα τοξήρη σάκην
 μέμνη κλύων· οὐδ' ἄπ' ἐμῶ, θεφὸς γίνε·
 ἀνὴρ ὀπλίτης, δ' ἄλλος ἐστ' ὅπλων,
 καὶ τοῖσι συνταχθῶσιν ἔσι μὴ γαθοῖς,
 αὐτὸς τέθνηκε δολιχὰ τῇ τῶν πέλας.
 θραύσας τε λόγχην, ἔκ' ἔχῃ τῷ σώματι
 θάνατον, ἀμύναι ἂν ἔχων ἀλκήν μόνον.
 ὅσοι ἢ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὐσοχον,
 ἐν αὖ τὸ λῶσον, μυρίους δ' ἰσοῦς ἀφείς
 ἄλλοις, τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν.
 ἐκὰς δ' ἀρετῶς, πολέμιος ἀμύνεται,
 τυφλοῖς ὀρώντας ὑτάσας τοξόμασιν,
 τὸ σῶμά τ' ὅτ' εἰδῶσι τοῖς ἐναντίοις,
 ἐν ἀφυλάκτῳ δ' ἐστ'· οὗτο δ' ἐν μάχῃ
 σοφὸν μάλιστ' ἀρῶντα πολέμιος κακῶς,
 σώζειν τὸ σῶμα, μὴ κτύχης ὤρμισμένους.
 λόγοι μὲν οἶδε, τοῖσι σοῖς ἐναντίαν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

γνώμην ἔχουσι, τῇ καθιστάτων πέρι·
 παῖδας ἢ δὴ τί τὸ σὸν ἀποκτεῖναι θέλεις;
 τί σοι δ' ἔδρασαν; ἐντίσ' ἡγῶμαι σοφόν,
 ὃ τ' ἀρίστων τάκρον αὐτὸς ὦν κακός,
 δέδοικας· ἀλλὰ τῷθ' ὁμῶς ἡμῖν βαρύν,
 ἡδελίας σῆς, κατθανύμεθ' εἵνεκα.
 ὁ χρὴν σ' ὑφ' ἡμῶν τ' ἀμεινόνων παθεῖν,
 ἢ Ζὺς Δικαίας ἔχεν εἰς ἡμᾶς φρένας·
 ἢ δ' ἔν' ἔχεν γῆς σκῆπτρα τῆς δ' αὐτὸς θέλεις,
 ἔχσον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός.
 βίαν ἢ δράσῃς μηδέν, ἢ πῆσῃ λίαν,
 ὅταν θεῶσσι πνῶμα μεταβαλὼν τύχῃ.
 φῶ.
 ὦ γὰρ Κάλμυ, καὶ γὰρ ἤς σ' ἀφίξομαι,
 λόγος ὄνηδιστῆρας ἐνδατύμενος,
 τοιαῦτ' ἀμύνεθ' Ἡρακλῆ, τέκνοισί τε;
 ὅς ἤς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολὼν,
 Θήβαις ἔθηκεν ὁμμ' ἐλεύθερον βλέπειν,
 ἔθ' Ἑλλάδ' ἤνεσ', ἔθ' ἀνέξομαι ποτε
 σιγῶν, κακίστην λαμβάνων εἰς παῖδ' ἐμὸν,
 ἣν χρὴν νεοαῶις τοῖσδε, πῦρ, λόγχας, ὅπλα
 φέρονταν, ἐλθεῖν ποτιῶν καθαρμάτων,
 χέρσας τ' ἀμοιβὰς, ὧν ἐμόχθησεν χάριν·
 τάδ' ἔτεν' ὑμῖν, ἔτε Θηβαίων πόλις,
 ἔθ' Ἑλλάς ἀρκεῖ· πρὸς δ' ἐμ' ἀδινῇ φίλον.
 δειδόρκατ', ἔδ' ἐν ὄντα, πλὴν γλώσσης φόφον·
 ῥώμη δ' ἐκλέλοιπεν, ἣν πρὶν ἔχομεν,
 γῆρα ἢ τρομερὰ γῆρα, καὶ μαυρὸν σθένος.
 ἢ δ' ἦν νέος τε, καὶ τὶ σώματος κρατῶν,
 λαβὼν ἂν ἔρχος, τῷδε τὸς ξανθὸς πλόκας

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

καθ' ἡμάτωσ' ἄν, ὥστ' ἀτλαντικῶν πέρας
 φάγειν ὄρων ἄν θειλὶα τὸ μὲν δόρυ·
 » ἄρ' ἔκ' ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν οἱ γὰθοι
 » θνητῶν ἔχουσι, καὶν βραδύς τις ἢ λέγειν;
 λυ σὺ μὲν λέγ' ἡμᾶς, οἷς πεπύργωσαι λόγοις·
 ἐγὼ δ' ὁράσω σ' ἀντὶ τῶν λόγων κακῶς·
 ἄλ' οἱ μὲν, Ελικῶν, οἱ δ' Ἰ, Γαρνασὺς πύχας
 τέ μιν ἐν ἄνωχθ' ἐλθόντας ὑπερβύς δρυὸς
 κορμύς· ἐπεὶ δ' ἄν δ' εἰσκομιάωσιν πόλει,
 βωμῶν περίεξήσαντες ἀμφήρη ξύλα,
 ἐμπίπρατ' αὐτῶν, καὶ πυρῶν τε σώματα
 πάντων, ἵν' ἡδῶσ' ἔνεκ' ὅ κατθανῶν
 κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ τανῦν τάδε·
 ὕμῃς δ' ἡ πρέσβης ταῖς ἐμαῖς ἐναντίοι
 γνώμασιν ὄντες, ὅ μόνον σεναῖξετε
 τὴν ἡρακλῆος παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου
 τύχας ὅταν πάχῃ τί· μεμνήσεσθε δέ,
 δ' ἄλοι γεγῶτες τῆς ἐμῆς τυραννίδος·
 ἄμ ὦ γῆς λόχου μα, τὴν, Ἄρης ἀφ' ἧς ποτὲ
 λάβρον δράκοντος ἐξεριμώσας γένυν,
 ὅ σ' ἡπύρα χειρὸς δεξιᾶς ὀρίσματα
 ἀρῆτε; καὶ τὴν δ' ἄνδρὸς ἀνόσιον κάρα
 καθαίματ' ὅσθ' ὅστις ὅ καδ' ἡμῶς ὦν,
 ἄρχη κακίστος τῶν νέων, ἐπηλυσ ὦν;
 ἀλλ' ὅτι ἐμὴ σὺν δεσπόσει, χαίρων ποτέ·
 ὅ δ' ἄπ' ὀνήσα πολλὰ ἐγὼ καμῶν χερὶ,
 ἐξῆς· ἀπ' ἑρῶν δ' ἐνθεν ἡλθες ἐνθάδε;
 ὕβρις· ἐμὴ δ' ἐξῶντος, ὅ κτενῆς ποτε
 τὴν ἡρακλῆος παῖδας· ὅ τοσόνδε γῆς
 ἐνέρθ' ἐκείνος κρύπτεται λιπῶν τέκνα·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐπεὶ σὺ καὶ γῆν τήνδε διολέσας ἔχεις,
 ὃ δ' ὠφελήσας ἀξίων ἔτυχάνει.
 καὶ πεῖτα πρῶτον πολλὰ ἐγὼ φίλος ἐμὲς,
 θανόντας αὖ δρών, ἔφίλων μάλιστα δεῖ.
 ὦ δὲ ξιά χεῖρ, ὥς ποθὲς λαβεῖν δόρυ,
 ἐν δ' ἀδενείᾳ τὸν πόντον διολέσας.
 ἐπὶ σ' ἔπαυσ' ἄν, δῶλον ἐννέποντά με,
 καὶ τάσδε Θήβας ἀνκλεῶς ᾤκησάμεν,
 ἐν αἷς σὺ χαίρης· ἔκ δ' αὖ φρονεῖ πόλις,
 στασεῖ νοσῶσα, καὶ κακοῖς βεβλόμασιν.
 ἔχρ' ποτ' ἄν σε δεασότην ἐκθήσατο.
 με γέροντες, αἰνῶ, τ' φίλων ἅ ἕνεκα
 ὄργας δικάεις τὸς φίλος ἔχεν χρεῶν.
 ἡμῶν δ' ἑκάτι δεασόταις θυμὸν μείνοι,
 πάθῃτε μηδέν· τῆς δ' ἐμῆς Ἀμφιτρυῶν
 γνώμης ἄκυσσον, ἢν τί σοι δοκῶ λέγειν.
 ἐγὼ φιλῶ καὶ τέκνα, πῶς ἔκ φιλῶ
 ἄττικτον, ἀμόχθισα; καὶ τὸ κατθανεῖν
 δρῶν νομίζω· τῷ δ' ἀναγκαῖον τρόπον
 ὃς ἀντιτείνει, σκαιὸν ἢ γὰρ βροτόν.
 ἡμᾶς δ' ἐπειδὴ δεῖ θανῆν, θήσκειν χρεῶν,
 μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσι γέλωτ
 δίδοντας, ὃ ὑμῶν τῷ θανῆν μῆξον κακόν.
 ὀφείλομεν ἅ πολλαῖς δώμασιν καλὰ·
 σὲ καὶ δ' ἀκησις ἔλαβεν ἀνκλεῆς δόρος,
 ὥστ' ἔκ ἀνεκτὸν δειλίας θανεῖν ὑπο.
 οὐ μὲν δ' ἀμαρτύρητος ἀνκλεῆς πόσις,
 ὥς τὸσδε παῖδας ἔκ' ἄν ἐκσῶσαι θέλοι,
 δόξαν κακὴν λαβόντας· οἳ ἔκ ἀνγενῆς,
 κάμνῃσι τοῖς ἐχθροῖσι τ' τέκνων ὑπερ.

ΗΡΑ. ΜΑΙΝΟ.

ἐμοὶ τε μίμη μ' ἀνδρὸς ὅκ' ἀπώσσειν,
 σκέψαι ἢ τὴν σὴν ἐλπίδ', ἢ λογίζομαι.
 ἤξην νομίζεις παῖδα σὸν γαῖας ὑπο;
 καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ ἅδ' ἄλλιν,
 ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαι μὲν ἄν;
 ἤκιστα φύνειν σκαῖον ἄνδρ' ἐχθρόν, χρεῶν,
 σοφοῖσι δ' εἴκειν, καὶ τεθραμμένοις καλῶς.
 ῥᾶν ἅ' αἰδῶς ὑπολαβὼν, φίλ' ἂν τελοῖς.
 ἦδ' ἢ δ' ἐσῆλθέ μ', εἰ παραιτησάμεθα,
 φυγὰς τέκνων τῶνδ' ἀλλὰ καὶ τόδ' ἄβλιον,
 πενίᾳ συνοικτρᾷ περιβαλεῖν σωτηρίαν.
 ὡς τὰ ξένων πρόσωπα φύνουσιν φίλοι,
 ἐν ἡμαρ ἡδὺ βλέμ' ἔχην φασὶν μόνον.
 τόλμα μεθ' ἡμῶν θάνατον, ὅς μινεῖ σ' ὅμως.
 προκαλὺ μεθ' ἀγένηιαν ὦ γέρων σέβειν.
 τὰς τ' θεῶν ἅ' ὅστις ἐκμοχθᾷ τύχας,
 προθυμὸς ἐστίν· ἢ προθυμία δ' ἄφρων.
 ὁ χρεὶ ἅ' ὅδ' ἢ μὴ θεῶν θήσει ποτέ.
 ἢ ἅ' ἀφενόντων τ' ἐμῶν βραχιόνων
 ἦν τις ὑβρίξων, ῥαδίως ἐπαύσατ' ἄν.
 νῦν δ' ὅδ' ἐν ἐσμεν· σὸν ἢ τὴν τᾶν σκεπτεῖν,
 ὅπως διώσῃ τὰς τύχας Ἀμφιτρύων.
 ἄμ' ὅτοι τὸ δειλὸν, ὅτ' ἢ τῷ βίῃ πόθος
 θανῆν ἐρύκη μ', ἀλλὰ παιδὶ βύλομαι
 σῶσαι τέκν'· ἄλλως δ' ἀδυνάτων ἔοικ' ἔρᾶν.
 ἰδὲ πάρεστιν ἡδὲ φασγάνῳ δέρι,
 κεντῆρ' ἀφαιεῖν, ἵεναι πατέρα ἀπο.
 μίαν ἢ νῶτ' ὅς χάριν ἀναξ' ἱκνέμεθα.
 κτείνον με, καὶ τὴν δ' ἄβλιαν παίδων πάρος,
 ὡς μὴ τέκν' ἐσείδω μετ' ἀνίσσιον θέαν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ψυχὸρ' ῥαγνῆντα, καλῶντα μητέρα,
 πατὴρ τε πατέρα. τὰλλα δ' ἄνδ' ἔχουσιν εἶ,
 πρῶτον· ὃ δ' ἀληθὴν ἔχουσιν, ὥστε μὴ θανῆν.
 μετὰ γὰρ σ' ἰκνῆμαι, χάριτι προσηύχαι χάριν,
 ἵν' ἀμφοῖν ᾗς ὑπερβῇσι διπλοῖ.
 κόσμον πάρεσ μοι παῖδ' ἑκείναι νεκρῶν,
 δόμους ἀνείξας· νῦν δ' ἐκκεκλήσμεθα.
 ὡς, ἀλλὰ ταῦτ' ἀπολάχουσ' οἰκῶν πατὴρ.
 λυγρὸν τὰδ' οἶκον κλήθρα προσόλοισι λέγω.
 κοσμοῦσθ' ἔσω μολόντες· ὃ φρονῶ πέπλων.
 ὅταν ἡ κόσμον περιβάλλῃσι σώμασιν,
 ἤξω πρὸς ὑμᾶς νεκτέρη δύσων χθονί.
 μετὰ γὰρ ὃ μαρτυρῶ ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ
 πατρῶν ᾗς μέλαθρον, ὃ τῆς ὕψους
 ἄλλοι κρατῶσι. τὸ δ' ὄνομα ἔσθ' ἡμῶν ἔτι.
 ἀμὲν ὦ Ζεῦ, μάτην ἄρ' ὁ μόχλόν σ' ἐκτισάμην,
 μάτην δὲ παῖδός τοι νεῶν ἐκλήξομεν.
 σὺ δ' ἦσθ' ἄρ' ἡσίων, ἢ δόκεις ᾗναι φίλος.
 ἀρετῇ σε νικῶ, θνητὸς ὢν, θεὸν μέγαν.
 παῖδας δ' ὃ πρῶτον κατὰς Ἡρακλῆος.
 σὺ δ' εἰς τὴν ἀνὰς, κρύφιος ἡπίσω μολῶν,
 τὰλλότριά λεκτρα δόντος ὁδενός, λαβῶν.
 σώξῃν ἡ τὸς σὺς ἐκτίσσαι φίλος.
 ἀμαθὴς τις ἢ θεός, ἢ δίκαιος ὃν ἔφης.
 χοῖν ἀλινον μὲν ἐπ' αὐτῶν
 μολπᾶ Φοῖβος ἰαχῇ,
 τὰν καλλιφθιτον κιθάραν
 ἐλαύνων πλήκτρῳ χρυσίῳ.
 ἐγὼ δ' ὃ γὰρ ἐνέρων τ' ἐς ὄρφνην
 μολόντα παῖδ', ᾗτε Διὸς νιν ἔγω,

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

ἦτ' Ἀμφιτρύωνος ἴνιν,
 ὑμνήσαι σεφάνωμα μόχθων,
 δ' ἄλλογίας θέλω.
 ■ γενναίων δ' ἀρεταὶ πόων,
 ■ τοῖς θανῶσιν ἀγαλμα.
 πρῶτον μὲν Διὸς ἄλσος
 ἠρήμωσε λέοντος,
 πυρσῷ δ' ἀμφεκαλύφθη,
 ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινώτισας
 θειῶ χάσματι θηρός·
 τὰν τ' ὀρεινόμων ἀγρίων
 κενταύρων ποτὲ γένναν
 ἔτρωσε τόξοις φονίοις,
 ἐναεῶν πᾶν τοῖς βέλεσιν,
 ξύνοιδε Γυνεῖος ὀκαλλιδίνας,
 μακρὰ τ' αἶψαι πεδίων ἀκαρτοί,
 καὶ πηλιάδες θεράπναι,
 σύγχορτοὶ τ' Ὀμόλας ἐναυλοί
 πάνκαισιν· ὅθεν χέρας
 πληρῶντες, χθόνα Θεσσαλῶν
 ἱππῆας ἐδάμαζον.
 τὰν τε χρυσοκάρανον
 Δόρκαν ποικιλονῶτον
 συλήτηραν ἀγρώσαν
 κτείνας, θηροφόρον θέαν,
 οἶνά τιν' ἀγάλλει,
 τεθρίππων τ' ἐπέβα,
 καὶ φαλίοις ἐδάμασε πώλης
 Διομήδεος, αἰ φονίαισι φάτνας
 ἀχλὶν ἐθάαζον,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

παῖδ' αἵμα σῖτα γέννυσι, χαρ
 μοναῖσιν ἀνδροβῶσι δυσράπτεσι,
 πέραν δ' ἀργυροῦ ῥύταν
 Εβρον ἐξέπτερας ὄχθον
 μηκυνάων πονῶν τυράννῳ,
 τὰν τε πηλιάδ' αὐτὰν
 Ληαύρου παρὰ πύλας.
 Κύννον δ' ἐξενόδαικταν
 τόξοις ὤλισεν ἀμφαναΐας,
 οἰκῆτορ' ἄμικτον,
 ὕμνωδ' ὅς τε κόρας.
 ἤλυθεν ἐσπέριον ἐς αὐλὰν
 χρυσεῶν πετάλων ἄπο, μηλοφόρον
 χερὶ καρπὸν ἀμέρξων
 δράκοντα πυρσύνωτον,
 ὃς ἄπλατον ἀμφ' ἐλκτικῇ
 ἑλὶκ' ἐφ' ἄρ' ἔρ
 κτανῶν, ποντίας θ' ἁλὸς
 μυχὲς εἰσέβαινε θνατοῖς
 ταλανίας τιθεὶς ἐρετμοῖς.
 ὕραν ὃ ὑπὸ μέσαν
 ἐλαύνει χέρας ἔδραν
 Ἀτλαντος δόμον ἐλθών.
 ἄσρωπὺς τε κατέχεν οἶκος
 ἀναορία θεῶν.
 τὸν ἱππυτὰν τ' ἀμαξόνων στρατὸν
 Μαῖωτιν ἀμφὶ πολυπόταμον
 ἔβα δ' ἄλξινον οἶδμα λίμνας.
 τὴν ὅκ' ἀφ' ἑλλανίας
 ἀγορὸν ἀλίσας φίλων,

κόρας

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

κόρας ἀργίας πέπλων
 χρυσεόσουλον φάρος,
 ξωστήρος ὀλεθρίου ἄρας·
 τὰ κληνὰ δ' Ἑλλάς ἔλαβε
 βαρβάρη κόρας λάφυ
 ρα, καὶ σώξειτ' ἐν Μυκῆναις·
 τὰν τε μυρίοκρανον
 πολύφωνον κύναι λέρνας
 ὕδραν ἐξετύρωσε,
 βέλεσί τ' ἀμφέβαλε
 τ' τρισώματον, δῖοισιν
 ἔκτα βοτήρ' Ἐρυθίας·
 δρόμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' ὀτυχή
 διήλθε· τ' πολυδύκρυτον
 ἔπλυσ' ἐς αἰῶν, πόνων τελευτάν,
 ἵν' ἐκπεράκη τάλας
 βίοτον ὅδ' ἔβα πάλιν·
 σέγα δ' ἔρημοι φίλων·
 τὰν δ' ἀνόσιμον τέκνων
 Χάρωνος ἐπιμένει πλάτα,
 βίη κέλαιον ἄθεον,
 ἄδικον· ἥς ἡ σὰς χέρας
 βλέπει σῶμα τῷ παρόντος·
 εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἥβων,
 δόρυ τ' ἑπαλλον ἰν' αἰχμᾶ,
 Καδμείων τε σύνηβοι,
 τέκνισιν ἂν παρίσταν
 ἀλκᾶ νῦν δ' ἀπολείπο
 μαί τὰς οὐδαίμονας ἥβας·
 ἀλλ' ἐσορῶ καὶ τὸ σδε, φθιμένον

ΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔνδον μ' ἔχοντας,
 τῆς τῷ μεγάλῳ δὴ ποτε παῖδας
 τοπρὶν Ἡρακλῆος, ἄλοχόν τε φίλην
 ὑπὸ σειραίοις ποσσὶν ἔλκυσαν
 τέκνα, καὶ γεραιὸν πατέρ' Ἡρακλῆος.
 δῦσινος ἐγὼ,
 δακρύων ὥς δ' δύναιμαι κατέχειν
 γράας ὄσων ἐτι πηγᾶς.
 μὲν γέν· τίς ἱερός, τίς σφαγὸς τ' δυσσώτων,
 ἢ τῆς ταλαίνης τῆς ἐμῆς ψυχῆς φονεύς,
 ἔτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς ἅδ' αὖτάδε;
 ὦ τέκν', ἀγόμεθα ξάντος ὃ καλὸν νεκρὸν,
 ὁμῶς γέροντες, καὶ νέοι, καὶ μητέρες.
 ὦ μοῖρα δυσάλαυν' ἐμῶν τε, καὶ τέκνων.
 τῶσδ' ὅς περ νύ σαι ὁμμασὶν προσδέρνομαι,
 ἔτεκον καὶ ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐθρεψάμην
 ὕβρισμα, καὶ πῖχρμα, καὶ διαφθοράν.
 φῶν' ἢ πολὺ με δόξης ἐξέπαισαν ἐλπίδες,
 ἣν πατὴρ ὑμῶν ἐν λόγων πῶτ' ἤλπισα.
 σοὶ καὶ Ἄργος ἐνεμ' ὁ κατθανὼν πατήρ,
 Εὐρυπείδης δ' ἐμελλες οἰκήσιν δόμους,
 τῆς καλλιπάρπου κρᾶτος ἔχων πελασγίας.
 σολὴν τε θηρὸς ἀμφέβαλες σὺ κάρα
 λέοντος, ἥπερ αὐτὸς ἐξωπλίξετο.
 σὺ δ' ἦσθα Θηβῶν τ' φιλαρμάτων ἀναξ,
 ἔγκληρα πεδία τὰ μὰ γῆς κερτημένος.
 ὥς ἐξέπεσθαι τ' κατασπείραντά σε.
 εἰς δεξιὰν δ' ὅσιν, ἀλεξιτήριον
 ξύλον καθίς, Δαιδάλου φανδῇ δόσιν.
 σοὶ δ' ἦν ἔπερσε τοῖς ἐκπιβόλοις ποτὲ

τόξοις,

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

τόξεοις, δώσιν Οἰχαλίαν ὑπέχετο·
 τρῆς δ' ὄντας, τριπύχοις τυραννίσι
 πατήρ ἐπύργη, μέγα φρονῶν ἐπ' ἀνδρία·
 ἐγὼ ἢ νύμφας ἠεροβινιαξόμην,
 κῆδον συνάψας ἔπειτ' Ἀθηναίων χθονός,
 Σπάρτης τε, Θηβῶν τε, ὡς ἀνιμμένοι κάλως
 τρυμνησίοις βίον ἔχοιτ' ἀνδράμονα·
 καὶ ταῦτα φρῶδα· μεταβαλῶσα δ' ἡ τύχη,
 νύμφας καὶ ὑμῖν κῆρας ἀντίδωκ' ἔχειν,
 ἔμοι ἢ δάκρυα λυτρά· δύσηνος φρενῶν·
 πατήρ ἢ πατρός ἐστὶ γάμος ὅδε,
 ἔσθιν νομίξων πενθερὸν, κῆδος πατρός·
 ἤ μοι· τί ν' ὑμῶν πρῶτον, ἢ τί ν' ὕστατον
 πρὸς σέρνα θῶμαι; τῷ, προσαρμόσω σῶμα;
 τίνος λάβωμαι; πῶς ἂν ὡς ξυθόπτερος
 μέλισσα συνενέγκαι μ' ἂν ἐν πάντων γόνυ;
 ἥς ἐν δ' ἐνεγκῶσ', ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ;
 ὧ φίλτατ', εἴ τις φθόγγον ἤσκησεται
 θνητῶν παρ' ἄδῃ, σοὶ τάδ' Ἡράκλεις λέγω,
 θήσκει πατήρ σός, καὶ τέκν', ὀλλυμαι δ' ἐγὼ,
 ἢ πρὶν μακαρία διὰ σ' ἐκκηξόμην βροτοῖς·
 ἄρηξον, ἐλθέ, καὶ σκιά φάνηθί μοι·
 ἄλῃς κ' ἐλθὼν ἱκανὸν ἂν γένοιο σύ·
 κακοὶ κ' ἥς σέ γ', οἱ τέκνα κτένεσι σά·
 αὐμ σὺν καὶ τὰ νέρθεν ἀντρεπῇ ποῖδ' ἔναι·
 ἐγὼ δ' ἐσ' ὧ Ζεὺς, χεῖρ' ἐς ὕραν δίκων,
 αὐδῶ τέκνοισιν, ἥ τι τοῖσι δ' ὠφελῆν
 μέλλης, ἀμύνειν, ὡς τὰ χ' ὕδ' ἐν ἀρκέσῃς·
 καί τοι κέκλησαι πολλὰ κίς· μάτην ποτῶ·
 θανῆν κ' ὡς ἴσιν ἀναγκάως ἔχει·

Ι Ι Ι   11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀλλ' ὦ γέροντες, μικρὰ καὶ τὰ τῶν βίῃ·
 τῆτον δ' ὅπως ἡδίστα διαπεράσετε,
 ἐξ ἡμέρας ἕς νύκτα μὴ λυπῶμενοι·
 » ὡς ἐλπίδας καὶ χρόνος ἔκ ἐπίσταται
 » σῶξεν· τὰ δ' αὐτῶ σπασάσας, διέπτατο·
 » ὁρᾶτέ μ', ὥς περ ἦν περίβλεπτος βροτοῖς,
 » ὄνομασά πράσων, καὶ μ' ἀφείλεθ' ἡ τύχη,
 » ὥς περ πτερὸν πρὸς αἰθέρ' ἡμέρα μιᾶ·
 » ἰδ' ὁλβος ὁ μέγας, ἡ τε δόξ', ἔκ' οἱδ' ὅτω
 » βέβαιός ἐστι· χαίρετ'· ἄνδρα δ' φίλον
 » παύσατον νῦν ἡλικίᾳ δεδόρκατε.
 με ἔα·
 ὦ πρέσβυ, λούσω τὰ μὰ φίλτατ'· ἢ τί φῶ;
 ἀμ' ἔκ' οἶδα θύγατερ· ἀφασία ἢ καὶ μ' ἔχῃ·
 με ἔδ' ἐστίν, ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκόμεν,
 » ἥ μὴ γ' ὄνερρον ἐν φάσσι λούσομεν·
 τί φημι; ποῖ ὄνερρα κηράνυσ' ὀρῶ;
 ἔκ' ἐδ' ὅδ' ἄλλος ἀντὶ σὲ παῖδος γέρον·
 δαῦρ' ὦ τέκν' ἐκ κρήμνασθε πατρῶων πέπλων·
 ἴτ' ἐγκονῆτε· μὴ μεῖθ' ἐπὶ Διὸς
 σωτήρος ὑμῖν ἔδ' ἐδ' ὅδ' ὕσερος·
 ἦρα ὦ χαῖρε μέλαθρον, πρόφυλά θ' ἐστίας ἐμῆς,
 ὡς ἄσμενός σ' ἐσθλόν ἐς φάος μολών·
 ἔα· τί χρῆμα; τέκν' ὀρῶ πρόδωμάτων
 σολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεσεμμένα,
 ὅχλῳ τ' ἐν ἀνδρῶν τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
 πατέρα τε δακρύοντα συμφορᾶς τινος·
 φέρ' ἐκ πύθωμαι τῶνδε πλησίον σαθῆς·
 γύναι, τί καινὸν ἦλθε δῶμασι χρεῖος;
 με ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολών πατρί,
 ἡ κείνη

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἦνεις, ἐσώθης, ἥς ἂν μὴν ἐλθὼν φίλοις·
 ἦρα τί φῆς; τί ν' ἥς ταραχμὸν ἠκούμεν πατέρ;
 με διολλύμεσθαι σὺν ἡ γέρον, σύγγνωθί μοι,
 ἥ πρόθεν ἦρπασ', ἃ σε λέγειν πρὸς τόνδ' ἐχρην·
 τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν ἀρσένων·
 καὶ τὰ μ' ἐβήσκει τέκν', ἀπωλλύμην δ' ἐγώ·
 ἦρα Ἀπολλων, οἷσις φρομίσις ἀρχηγόν·
 με τεθνήσκει ἀδελφοί, καὶ πατήρ οὐ μὸς γέρον·
 ἦρα πῶς φῆς; τί δράσῃς; ἢ δορὸς ποίου τυχών;
 με Λύκος σφ' ὁ κλεινός, γῆς ἀναξ διώλεσεν·
 ἦρα ὅπλοισι πάντων, ἢ νοσησάσης χθονός;
 με σάσει τὸ Κῆρ μου, ἢ πᾶν πυλὸν ἔχῃ κράτος·
 ἦρα τί δῆτα πρὸς σέ, καὶ γέροντ' ἦλθεν φόβος;
 με κτείνειν ἐμέλλει πατέρα, καὶ μέ, καὶ τέκνα·
 ἦρα τί φῆς; τί ταρβῶν ὀρφάνου μ' ἐμῶν τέκνων;
 με μήποτε Κρέοντος θάνατον ἐκτισσάσθαι·
 ἦρα νόστος ἢ πέπλων τίς ὅδε νερτέροις πέπλων;
 με θανάτῳ τὰ δ' ἡδὴ περιβολαὶ ἀνήμεθα·
 ἦρα καὶ πρὸς βίαν ἐβήσκει; ὦ τλήμων ἐγώ·
 με φίλων ἔρι μοι· σέ ἢ θανόντ' ἠκούμεν·
 ἦρα πόθεν δ' ἐς ὑμᾶς ἡδ' ἐσθλὰ ἄβυσμία;
 με Εὐρυθέως κήρυκες ἤγγελλον τάδε·
 ἦρα τί δ' ἐξελέπετ' οἶκον, ἐστὶν τ' ἐμὴν;
 με βία· πατήρ μ' ἐκπεσὼν σρωτῶ λείψας·
 ἦρα καὶ ἔστιν αἰδῶ τ' ἡ γέροντ' ἄτι μάσαι;
 με Αἰδῶς γὰρ ἀποικεί τῆσδε τῆς θεῆς πρόσω·
 ἦρα ὅτω δ' ἀπόντες ἐσπανίξομεν φίλων;
 με Φίλοι γάρ ἐσιν ἀνδρὶ δυσυχῆ τινές;
 ἦρα μάχας ἢ Μινυῶν, ἃς ἔτλην, ἀπέπυσαν;
 με Αφίλον, ἵν' αὖθις σοι λέγω, τὸ δυσυχές·

Ι Ι Ι Ι Ι Ι Ι

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦρα ὃ ρίψ' ἄδ' ἐν τάσδε περιβολὰς νόμους;
 καὶ φῶς ἀναβλέψαθε, τῷ κάτω σκοπῶν
 φίλας ἀμοιβὰς ὁμμάσι δεδορκότες;
 ἐγὼ ἤ, νῦν ἢ τῆς ἐμῆς ἔργον χερὸς,
 πρῶτον ἢ εἰμι, καὶ κατασκάψω δόμους,
 καινῶν τυράννων· κρᾶτα δ' ἀνόσιον τέμνω,
 ρίψω κινῶν ἑλκημα· Καδμήων δ' ὄσους
 κακὸς ἐφ' αἶνον, οὗ παθόντας ἐξ ἐμῶ,
 τῷ καλλινίκῳ τῷ δ' ὀπλῷ χειρώσεμαι·
 τὸς ἤ, πῆρω τοῖς διαφορῶν τοξόμασι,
 νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμινὸν ἐμπλήσω φόνου.
 Δίρκης τε νόμα λουκὸν, αἰμαχθήσεται.
 τῷ, γάρ μ' ἀμύνειν μᾶλλον, ἢ δάμαρτι χρὴ,
 καὶ πασὶ, καὶ γέροντι· χαίρόντων πόνοι.
 μάστιγ' ἢ αὐτὸς τῶνδε μᾶλλον ἥνυσα.
 καὶ δ' ἄμ' ὑπὲρ τῶνδ', ἔπειρ' οἷδ' ὑπὲρ πατρὸς,
 θήσικην ἀμύνοντ' ἢ τί φητο μεν καλόν,
 ὕδρα ἢ ἐλθεῖν εἰς μάχην λέοντί τε,
 Εὐρυθέως πομπᾶσι, τῶνδ' ἐμῶν τέκνων
 ἢ ἐκπονήσω θάνατον; ἢ ἄρ' Ἡρακλῆς
 ὁ καλλινίκος, ὡς πάροιθεν λέξομαι.
 δίκαια τὸς τεκόντας ὠφελῆν τέκνα,
 πατέρα τε πρέσβυν, τὴν τε κοινῶν γάμων.
 ἄμ' πρὸς σὺν ἢ ὧ πάϊ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον,
 τά τ' ἐχθρὰ μισῆν· ἀλλὰ μὴ πείρου λίαν.
 ἦρα τίδ' ἐστὶ τῶνδε θάνατον, ἢ χρεῶν πάτερ;
 ἄμ' πολλὰς πένητας, ὀλβίους ἢ τῷ λόγῳ
 δοκῶντας εἶναι, συμμάχους ἀναξέχει·
 οἱ γὰρ σὺν ἔθνηκαν, καὶ διώλεσαν πόλιν,
 ἐφ' ἄρπαγᾶσι τ' πέλας· τὰ δ' ἐν δόμοις,
 δακτύλοις

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

Δι' πάντας φρέσιν, Δι' φυγόνθ' ὑπ' ἀργίας·
 ὦφθις ἐπελθὼν πόλιν ἐπεὶ δ' ὦφθις, ὄρα
 ἰχθὺς ἀθρόους, μὴ παρὰ γνώμην πέσης·
 ἦρα μέλῃ μὲν ἔδεν, εἰ με πᾶσ' εἶδεν πόλις·
 ὄρνιν δ' ἰδὼν τιν' ἔκ' ἐν αἰσίοις ἔδρας,
 ἔγνω τόνον τιν' εἰς δόμους πεπωκότα·
 ὥς ἐκ προνοίας κρύφιος ἔσθλητον χθόνα·
 ἄμ καλῶς προσελθὼν νῦν, προσεπέθ' ἑστάν,
 καὶ δὸς πατρώοις δώμασι σὸν ὄμμ' ἰδεῖν·
 ἥξει δ' αὐτὲς, σὴν δάμαρτα, καὶ τέκνα,
 ἔλξων, φονύσων, καὶ μ' ἐπισφάξων, ἀναξ·
 μένοντι δ' αὐτῷ, πάντα σοι γνήσεται,
 τῇ τ' ἀσφαλῆς κερδανῆς πόλιν τε σὴν
 μὴ πρὶν ταραξῆς, πρὶν τοδ' αὖθις τεκνον·
 ἦρα δρᾶσω τάδ'· ὅν κ' εἶπας· εἰ μ' εἴτω δόμων·
 χρόνῳ δ' ἀνελθὼν ἐξανηλιῶν μυχῶν,
 ἄδ' ἡρόης ἐνερθεν, ἔκ' ἀτιμάσω
 θεὸς προσεπεῖν πρῶτα τὸς κατὰ σέγας·
 ἄμ ἦλθες δ' ὄντως δώματ' ἔς ἄδ' τέκνον;
 ἦρα καὶ θῆρά γ' ἔς φῶς τὸν τριῶν ἡχρον·
 ἄμ μάχῃ κρατήσας, ἢ θεῶς δωρήμασιν;
 ἦρα μάχῃ· τὰ μυστῶν δ' ὄργι' αὐτῷ χιρ' ἰδὼν·
 ἄμ ἢ καὶ κατ' οἴκους ἐστὶν Εὐρυπείως ὀθήρ;
 ἦρα χθονίας νιν ἄλσος, Ερμιῶν τ' ἔχ' πόλις·
 ἄμ ἔδ' οἶδεν Εὐρυπείως σε γῆς ἥκοντ' ἄνω;
 ἦρα ἔκ' οἶδεν· ἐλθὼν τὰνθάδ' εἰδεῖν πάρος·
 ἄμ χρόνον ἢ πῶς τοσούτον ἦσθ' ὑπὸ χθονί;
 ἦρα Θησέα νομίσων, ἐχρόνισ' ἐν ἄδ' ὁ πάτερ·
 ἄμ καὶ πῶς ἐν γῆς πατρίδος οἶχεται πέδον;
 ἦρα βέβηκ' Ἀθῆνας, νέρθεν ἄσμενος φυγών·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἀλλ' ὅμαρτεῖτ' ὥτε κεν ῥέ δόμος πατρί.
 καλλιονέες τ' ἄρ' ἔσοδοι τ' ἐξέδων
 πάρεσιν υἱὸν μῖν· ἀλλὰ θάρσος ἴχετε,
 καὶ νόματ' ὅσων μνηστὴρ ἐξανύεται.
 σὺ τ' ὦ γύναι μοι, σύλλογον φυγῆς λάβε,
 τρόμον τέ παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων.
 εἴ κ' ἤ περ ὤκεις, εἴ κ' φασγὼ φίλος.
 ἀλλ' οἶδ' ἔκ' ἀφίχσιν, ἀλλ' ἀνάπνουνται πέπλων.
 » Τοσῶδε μάλλον ὥδ' ἐβητ' ἐπὶ ξυρῷ.
 ἄξω λαβών γε τὸ σδ' ἐφορκίδας χερσίν.
 νῦν δ' ὥς ἐφέλεξω· καὶ κ' ἔκ' ἀνάνομαι
 » θεράπουμα τέκνων· πάντα τὰνθρώπων ἴσα.
 » φιλοῦσι πάντας οἳ τ' ἀμείνονες βροτῶν,
 » οἳ τ' ὅδ' ἐν ὄντες· χρήμασιν ἢ διαφόροι
 » ἔχουσιν· οἶδ' ἔκ' πᾶν ἢ φιλοτέκνον γένος.
 χ^ο ἀνεότας μοι, φίλον ἄ
 » χθος· τὸ ἢ γήρας, αἰδῶ
 » βαρύτερον Αἴτνας σκοπέλων,
 » ἐπὶ κρατὶ κῆσαι,
 » βλεφάρων σκοτεινὸν
 » φάρος ἐπικαλύψαν.
 » μὴ μοι μὴτ' ἀσιγήτιδος
 » τυραννίδος ὄλβος εἶναι,
 » μὴ χρυσῶ δώματα πλήρη,
 » τὰς ἥβας ἀντιλαβῆναι.
 » ἀ καλλίστα μὲν ἐν ὄλβῳ,
 » καλλίστα δ' ἐν πενίᾳ·
 » τὸ ἢ λυγρὸν, φόνιόν τε γῆρας,
 » μισῶ· κατὰ κυμάτων
 » δ' ἐρροι· μηδὲ ποτ' ὤφελεν

» θνατ'

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

- » θνατῶν δώματα, κ' πόλεις
- » ἐλθεῖν, ἀλλὰ κατ' αἰθέρ' ἄλ'
- » πῆροισι φορέοθω·
- » ᾧ ἡ θεοῖς ἦν ξύνεσις,
- » κ' σοφία κατ' ἀνδρας,
- » δίδυμον ἂν ἦβαν ἔφερον,
- » φανερόν χρακτῆ
- » ῥ' ἀρετῆς, ὅσοισι
- » μέτα, κ' θνατοῖ ἐς
- » τὰς αὔρας πάλιν ἄλιν,
- » διαυδς ἂν ἔβαν διαύλους·
- » ἃ δυσγένεα δ' ἀπλῆν ἄρ
- » εἶχε ξωᾶς βιοτάν·
- » κ' τῷ δ' ἰ, τὸς τε κακὸς ἂν
- » γῶναι, κ' τὸς ἀγαθὸς
- » ἴσον, ἅτ' ἐν νεφέλαισιν ἄσρων,
- » ταύταις ἀριθμὸς πέλει·
- » νῦν δ' ὅδ' ὅρος ἐκ θεῶν
- » χρυσῶις, ὅδ' ἐκ κακῶις σαφής·
- » ἀλλ' ἡλιασόμενος τις αἰών,
- » πλῆτον μόνον αὔξει·
- » ὅ παύσομαι τὰς χάριτας
- » μέσσαις συγκαταμιγνύς,
- » ἡδίσταν συζυγίαν,
- » ἢ ζώην μετ' ἀνυσίας·
- » αἰδ' δ' ἐν στεφάνοισιν εἶην·
- » ἔτι τοι γέρων αἰοιδὸς
- » κελαδεῖ μναμοσύναν·
- » ἔτι τὰν Ηρακλῆος
- » παλλίνικον ἀγῶν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

παρά τε βρόμιον οἶνοδότην,
παρά τε χέλυσος ἐπ' αὐτῶν
μολπᾶν, καὶ λίβυν αὐλὸν,
ἔγω καταπαύσομεν·
μῦσας, αἳ μ' ἐχόρυσαν.
παῖᾶνα δὲ Δηλιάδης
ὑμνῶσ' ἀμφὶ πύλας, τὸν
Λατῆς ἀνπαίδα γόνον,
εἰλίανσαι καλλίχορον.
παῖᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελᾶθροισι,
κύκνος ὡς γέρων ᾠοῖδός
πολιᾶν ἐν γένυων,
κελαδήσω. καὶ δὲ οὖν
τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει,
Διὸς δ' οὐ παῖς· τὰς δ' ἀνιγείας
πλέον ὑπερβάλλων.
μοχθήσας τὸν ἄνυμον
θῆκεν βίοτον βροτοῖς,
τέρσας δέματά θηρῶν.
λ' ὅς κ' αἰρὸν οἴκων Ἀμφιτρυῶν ἔξω πέρε·
χρόνος δ' ἦδη δαρός, ἐξ ὅτου πέπλοισι
κοσμήσθε σῶμα, καὶ νεκρῶν ἀγάλμασιν.
ἀλλ' ἔα, παῖδας, καὶ δάμαρβ' Ἡρακλῆος
ἔξω κέλαι τῶνδε φαίνεσθαι δέμων,
ἐφ' οἷς ὑπέστηζ' αὐτεπαγγελοὶ θανῆν.
ἀμ' ἄναξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγέτα,
ὑβριν θ' ὑβρίξεις ἐπὶ θανῶσι τοῖς ἐμοῖς.
ἀχρὴν σε μετρίως, καὶ κρατῆς, σπουδὴν ἔχειν.
ἐπεὶ δ' ἀνάγκην προσθεῖς ἡμῖν θανῆν,
τέρρειν ἀνάγκη· δράσειον δ' ἄσσαι δονεῖς.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

λύσ πῦ δῆτα Μεγάρα; πῦ τέκν' Αλκμήνης γόνυ;

ἄμ δοκῶ ἢ αὐτὴν ὡς θύραθεν ἠκάσαι·

λύσ τί χρεῖμα δόξης τῆσδ' ἔχεις τεκμήριον;

ἄμ ἱκέτιν πρὸς ἀγνοῖς ἑστάς θάλασσαν βόθροισ·

λύσ ἀνέτητά γ' ἱκετεύσας ἐκώσσαι βίον·

ἄμ καὶ τὸν θανόντα γ' ἀνακαλεῖ μάτην πόσις·

λύσ ὅδ' ἔπαρεστιν, ὅ γ' ἢ μὴ, μόλη ποτέ;

ἄμ ὅκ' ἔτι μή τις θεῶν ἀναστήσει νιν·

λύσ χώρῃ πρὸς αὐτὴν, καὶ κίμιξ' ἐκ δωμάτων·

ἄμ μέτοχος ἂν ἦν τῷ φόντι, δράσας τόδε·

λύσ ἡμεῖς, ἐπεδήσοι τόδ' ἐς ἐνθύμιον,

οἱ δὲμάτων ἔξωθεν, ἐκπορεύσομεν

σὺν μητρὶ παῖδας· δῶρ' ἵπτεσθαι πρ' αὐτοῖς,

ὡς ἂν ἀλλήν λύσωμεν ἄσμενοι πόνων·

ἄμ σὺ δ' ἔν' ἴθ' ἔρχη δ' ἡ χρεῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἴσως

· ἄλλω μελήσει· Προσδόκα γ' ὀδῶν κακῶς,

· κακὸν τι πράξειν ὧ γέροντες, ἧς καλὸν

σέχῃ· βρόχοισι δ' ἄρμύων γνήσεται

ξίφιφόροις, τὸς πέλας δοκῶν κτενεῖν

ὁ παγκράτιστος· εἴμι δ' ὡς ἴδω νεκρὸν

· πίπλοντ'· ἔχει δ' ἡδονὰς θνήσκων ἀνὴρ

· ἐχθρὸς, τίνων τε τ' δεδραμένων δίκην·

χο Μεταβολὰ κακῶν,

· μέγας ὁ πρόσθ' ἀνάξ,

· πάλιν ὑποσρέφει

· βίοντον εἰς αἰδαν·

· ἰὼ δίκη, καὶ θεῶν

· παλὶρρὸς πότμος·

ἄμ ἥλθες χρόνῳ ἢ, ὅ δ' ἴκην δώσης θανάτῳ,

ἢ βρῆς ὑβρίξεων ἀμείνονας σείθεν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- χο** Χαρμόναι, δακρύων
 = ἔδοσαν ἐμβολὰς.
 πάλιν ἔμολεν ἂν πάρος
 ὅποτε διὰ φρενὸς ἦλ
 πισε παθῆν γὰρ ἄναξ.
 ἀλλ' ὦ χεραῖ, καὶ τὰ δωμάτων ἔσω
 σκοπῶμεν, εἰ πράσσει τις ὡς ἐγὼ θέλω.
- αὐ** ἰῶμοι μοι. **χο** τόδε κατάρχεται
 μέλος ἐμοὶ κλύειν
 φίλιον ἐν δόμοις.
 θάνατος ὃ πρόσω βοᾷ,
 βοᾷ, σενάξων φροῖμιόν γ' ἄναξ, φένη.
- αὐ** ὦ πάσα Κἀδ' με γαῖ', ἀτόλυν μαι δόλω.
χο καὶ δ' διώλυσ' ἀντάποινα δ' ἐκτίνων,
 τέλμα, διδύς γε τ' δεδραμένων δίκη.
- χο** Τίς ὁ θεὸς ἀνομία χραίνων, θνητὸς ὢν;
 = ἄφρονα λόγον ὕβριων μακάρων
 = κατέβαλ', ὡς ἄρ' ὃ σφένεσι θεοί.
 γέροντες, ὃ κ' ἐτ' ἐστ' δουρεβὺς ἀνὴρ.
 σιγᾷ μέλαθρα πρὸς χορὸς τραπώμεθα.
 φίλοι δ' οὐτυχῶσιν, ὅς ἐγὼ θέλω.
 χοροί, χοροί, καὶ θελίαι μέλασι Θήβας
 ἱερὸν κατ' ἄστυ.
 μεταλλαγαὶ δ' δακρύων,
 μεταλλαγαὶ συντυχίας
 ἔτεκον αἰοιδάς.
 βέβακεν ἄναξ ὁ κλεινός.
 ὃ δ' παλαιότερος,
 κρατὶ, λιμένα λιπών γε τ' ἀχερόντιον.
 = δοκημάτων ἐκτὸς ἦλθεν ἱλπίς.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

- » θεοί, θεοί, τ' ἄδίκων μέλλουσι, καὶ τ'
- » ὀσίων ἐπαῖνον.
- » ἔχρυσος, ἅ τ' αὐτυχία,
- » φρονεῖν βροτὸς ἐξάγεται,
- » δύνανσιν ἄδικον
- » ἐφέλικον χρόνον ἅ' ἔτλα
τοπάλιν εἰσορᾶν,
νόμον παρέμενος, ὄνομα χάριν δίδους.
ἔθραυσεν ὄλβη κελευνὸν ἄρμα.

Ισμινῶ σεφανοφορία,
ξεσά θ' ἐπὶ ἀπυλοὶ πόλεως,
ἀναχορεύσαστ' ἀγυαί.
Δίρκα θ' ἀκαλλιρέεθρος,
σύν τ' ἄσωπίδες κόραι,
πατρὸς ὕδωρ βᾶτε
λιπῶσαι συναοιδοί
νύμφαι τὴν Ηρακλῆος
καλλίνικον ἀγῶν' ὦ
πυθίᾳ δένδρῳτι πέτρα,
μυσῶν θ' ἐλικωνίδων δώματα,
ἤξετ' ἀγαθὴ κελεύω
ἑμὴν πόλιν, ἑμὰ τε τέχνη,
σπαρτῶν ἵνα γένος ἔφανε
χαλκασσίδων λόχος, ὃς γῆν
τέκνων τέκνοισι μεταμείβει,
Θήβαις ἱερὸν φῶς.
ὦ λέντρων δύο συγγενῆς
ἀνὰ, θνατογενὲς τε,
καὶ Διὸς, ὃς ἦλθεν ἐς αὐτάς,
νύμφας τᾶς περσίδος, καὶ πῖσυν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

μοι τὸ παλαιὸν ἦδη
 λείχος ὦ Ζεῦ τὸ σὸν,
 ὅκ' ἐπ' ἐλπίδι φάνθη,
 λαμπρὰν δ' εἶδειξ' ὁ χρόνος
 τὰν Ἡρακλῆος ἀλκίαν.
 ὅς γ' αἶς ἐξέβα θαλάμῳ,
 Γλυτῶνος δῶμα λιπὼν νέρτερον.
 κρείσσων μοι τύραννος ἔφες,
 ἡδὺς γένει ἀνάκτων,
 ἅ νῦν ἐσορᾶν φαίνεται,
 ξιφηφόρων ἐς ἀγώνων
 ἀμιλλαν εἰς τὸ δίκαιον,
 θεοῖς ἐτ' ἀρέσκει.
 ἔα· ἔα
 ἄρ' εἰς τὸ αὐτὸ πίτυλον ἥκομεν φόβῳ;
 γέροντες, οἷον φάτ' ὑπὲρ δόμων ὀρῶ.
 φυγὴ φυγὴ
 τωθὲς πέδαιρε κῶλον, ἐκποδῶν ἔλα.
 ὦ νᾶξ παιᾶν,
 ἀπότροπος γένοιό μοι τῇ τιμάτων.
 εἶς θαρσῆτε νυκτὸς τήνδ' ὀρῶντες ἐκρονον
 Λύσαν γέροντες, καὶ μὲ τὴν θεῶν Λάτριον
 Ἰριν· πόλιν δ' ὅδ' ἐν ἥκομεν βλάβος,
 ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς σώματα στρατεύομεν,
 ὅν φασιν εἶναι Ζηνὸς, Ἀλκμήνης τ' ἄπο.
 πρὶν αὖ δ' ἄλλος ἐκτελευτῆσαι πικρὸς,
 τὸ χρῆν νιν ἐξέσωξεν· ὅδ' ἔφα πατὴρ
 Ζεὺς νιν κακῶς δρᾶν, ὅτ' ἐμ', ὅθ' Ἡρακλῆος.
 ἐπὶ δ' ὁ μόχθος διεπέρασ' Εὐρυπύθεως,
 Ἡρα προσάψαι καίνον αἰμ' αὐτῷ θέλει,

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ

παῖδας κατακτείναντι· συνθέλω δ' ἐγὼ·
 ἀλλ' ἢ ὅτε κτον συλλαβῶσα καρδίαν,
 νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,
 μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε, καὶ παιδοκτόνος
 φρενῶν ταραχμῆς, καὶ ποδῶν σκιρτήματα,
 ἔλαυνε· κίνη· φόνιον ἐξείδε κάλων·
 ὅς ἂν φονάσας δι' ἀχερῆσιον πόρον
 τὴ καλλίπαιδα σεφανον αὐθέντη φόνω,
 γῶν ἢ τὸν Ἡρας οἶος ἐς αὐτῷ χόλος,
 μάθῃ ἢ τὸν ἐμόν· ἢ θεοὶ ἢ ὕδα μῦ,
 τὰ θνητὰ δ' ἔσσι μεγάλα, μηδόντος δίκην·
 λῦσ' ἐξ ἀγενῆς ἢ πατρός, ἢ τε μητέρος
 πέφυκα, νυκτὸς ὕραν ἢ τ' ἀφ' αἵματος·
 τιμὰς τ' ἐχῶ τάσδ' ἢ ἀγκαθῆναι φίλοις,
 ὕδ' ἢ δομαὶ φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλος·
 παραινέσαι ἢ πρὶν σφελῆσαν ἡσίδῃν,
 Ἡρα θέλω σοὶ τ', ἢν πίθῃθ' ἐμοῖς λόγοις.
 ἀνὴρ ὅδ', ἢ κ' ἄσημος, ἢ τ' ἐπὶ χθονὶ,
 ἢ τ' ἐν θεοῖσιν, ἢ γέ μ' ἢ σπέμης δόμους·
 ἄβατον ἢ χώραν, καὶ θάλασσαν ἀγρίαν
 ἐξημερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μόνος
 τιμὰς, πινύσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὑπο·
 σοὶ τ' ὅ παραινῶ μεγάλα βύλεσθαι κακὰ·
 ἴρις μὴ σὺν νυθέτει, τὰ θ' Ἡρας κακὰ μηχανήματα
 εἰς τὸ λῶσον ἐμβιβάζουσ' ἵχνος, ἀντὶ τῷ κακῷ·
 λῦσ' ὕχ' ὠφρονέειν ἐπεμψέ δ' αὐρὸς ἢ Διὸς δάμαρ;
 ἴρις ἥλιον μαρτυρόμεθα δρῶσ', αὐ δρᾶν ὅ βύλομαι·
 λῦσ' ἢ δὲ δὴ μ' Ἡρα θ' ὑπερτείν σοὶ τ' ἀναγκάως ἔχῃ
 τάχος, ἐπιρροῖβδην θ' ὁμαρτεῖν ὡς κυνηγέτη κύων
 ἢ μίγ'· ὅτε πόντος ὕτω νύμασι σένων λάβρως,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

• ὅτε γῆς σεισμὸς, κεραυνὺ τ' ὀϊστρος ὠδ' ἴνας πνέων,
• οἱ ἐγὼ παρ' ἰοδράμῃ μαι σέρνον εἰς Ἡρακλῆος,
κῆ καταρρήξω μέλαθρα, κῆ δόμους ἐπεμβαλῶ
τέκν' ἀποκτείνασα πρῶτον. ὃ ἦ, κανὼν, ἐκ ἥσεται
παῖδας, ὅς ἐτικτ' ἐναῖρ', πρὶν ἂν ἐμὰς λύσας ἀφῇ.
ἦν ἰδόν· καὶ δὴ τινάσσει κρᾶτα βαλβίδων ἄπο,
καὶ διασρόφους ἐλίσσει σῖγα γοργῶπυς κόρας.
ἀμνηστὸς δ' ὕσσωφρονίξει ταῦρος, ὡς εἰς ἐμβολὴν
θεῖος· μυκᾶται ἦ, κῆρας ἀνακαλῶν τὰς ταρτάρους.
τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω, κῆ καταυλήσω φόβῳ.
σῆχ' ἐς ἔλυμπον πεδάμεισ' Ἴρι, γενναῖον πόδα·
ἥ δ' ὁμους δ' ἡμῆς ἀφαντοὶ δυσόμοιοι Ἡρακλῆος.

20 ὅτοτοτοτοτοί·
σέναξον, ἀπόκειρέ τε σὸν ἄνθος.
πόλις· ὁ Διὸς ἐκγονος
μίλεος Ἑλλάς, ἀ τὴν οὐεργέταν
ἀποβαλεῖς, ὀλεῖς μανίαισι λύσας,
χορεύθენტ' ἐναύλοισ·
βέβακεν ἐν δ' ἰφροισιν ἄπολύστος·
ἄρμασι δ' ἐν δ' ἰδωσι κέντρον ὡς ἐπιλώβη,
νυκτὸς γοργῶν, ἐκατὸν κεφαλαῖς,
ὄφρων ἰαχήμασι λύσα μαρμαρωτός·
• ταχὺ τὸν ἀντυχῇ μετέβαλε δαίμων.
• ταχὺ ἦ πρὸς πατρός τέκν' ἐπνέουσατε·
ἰώ μοι μέλεος· ἰὼ Ζεῦ· τὸ σὸν γένος, ἄγονον αὐτίκα
λύσα δέ σ' ὠμόβρωτος, ἀποινοδικοί
δίηαι, κακῶσιν ἐκπετάσσουσιν· ἰὼ σέλα·
κατάρχεται χοροῦ ματυμπάνων ἄτερ,
ἔβρομίω κεχρησμένα θύρσῳ· ἰὼ δόμοι·
πρὸς αἵματ' ἔχ' ἱ τὰς Διονυσιάδος

βοτρυών

ἩΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

βοτρυῶν ἐπὶ χάνμασι λώβας,
 φυγῇ τέκν' ἐφορμάτε,
 δάϊον τόδε, δάϊον
 μέλος ἐπαυλῆται,
 κυναγετεῖ, τε τέκνων διωγμῶ·
 ὅποτ' ἀκραντα δόμοισι
 λύσας βακχύνουσι·
 αἶ· αἶ· κακῶν·
 αἶ· αἶ· δῆτα·
 ὅ γε ραῖον ὥς σένω
 πατέρα, τὰν τε παιδοτρόφον·
 μάταν τέκνα γεννᾶται·
 ἰδὺ· ἰδὺ·
 θύελλα σείει δῶμα, συμπίπτει σέγῃ·
 ἦ· ἦ· τί δρᾷς ὦ παῖ Διός,
 μελάβρω τάραγμα ταρτάρειον,
 ὥς ἐπ' ἐγχελάδῃ ποτὲ Παλλὰς,
 εἰς δόμους πέμπεις·
 ὦ λονικὰ γήρα σώματα, ἀνακαλῆς μετ' ἵνα βοάν;
 ἄλαστα τὰν δόμοισι· μάντιν ὑχέτερον ἄξομαι·
 τεθνάσι παῖδες·
 αἶ· αἶ· σενάξεθ' ὥς σενεκτά·
 δάϊοι φόνου,
 δάϊοι ἢ τοκέων χθρες·
 ὅ κ' ἄν τις ἔποι μάλλον ἢ πεπόνθαμεν,
 πῶς παισὶ σενεκτὰν ἄταν,
 ἄταν πατέρος ἀμφαίνεις,
 λέγε τίνα τρόπον ἑαυτο θεόθεν,
 ἐπὶ μελάβρα κακὰ τάδε,
 τλήμονάς τε παίδων τύχας·

ΚΚΚ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἄγγ' ἱερὰ μὲν ἦν πάροιθεν ἐχάρας Διὸς
 καθάρσι' οἴκων, γῆς ἄνακ' ἐπεὶ κτανὼν
 ἐξέβηκε τῶνδε δωμάτων Ἡρακλῆος.
 χορὸς ὃ καλλίμορφος ἐσθλῆς πέπλων,
 πατήρ τε, Μεγάρων τ' ἐν κύκλῳ δ' ἦδη κατ' ἔν
 ἥλικτο βωμῷ φέγμα δ' ὅσιον εἶχομεν.
 μέλλων ὃ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν,
 εἰς χερσὶ βῶς βλάψειν Ἀλκμήνης τόκος,
 ἐστὶ σιωπῇ· καὶ χρόνιζοντος πάρος,
 παῖδες προσέχον ὁμῆ· ὃ δ' ὕκ' ἐτ' αὐτὸς ἦν.
 ἀλλ' ἐν σροφάσιν ὁμμάτων ἐφθαρμένος,
 ῥίξας τ' ἐν ὅσοις αἰματωπὺς ἐμβαλὼν,
 ἄφρον' κατέσχε' ἀντρίχ' γενεάδος.
 ἔλεξε δ' ἄμα γέλωτι παραπεπληγμένῳ,
 πάτερ, τί θυμῷ πρὶν κτανεῖν Εὐρυσθέα,
 καθάρσιον πῦρ, καὶ πόνας διπλῆς ἔχω,
 ἐξ ὅν' μίᾳς μοι χερὸς εὖ θιάσαι τάδε;
 ὅταν δ' ἐν ἐγκω δῶρο κρᾶτ' Εὐρυσθέως,
 ἐπὶ τοῖσι νῦν θανῶσι ἀγνώχ' ἔρας.
 ἐκχῆτε πηγὰς, ῥίπ' ἔτ' ἐκ χειρῶν κατὰ
 τίς μοι δίδωσι τόξα; τίς ὅπλον χερὸς;
 πρὸς τὰς Μυκῆνας εἶμι· λάξυθε χρεῶν
 μοχλῆς, δινέλλας θ', ὥστε κυκλωπῶν βάθρα,
 φοίνικι κανόνι, καὶ τύχαις ἡρμοσμένα,
 σρεπῶσι δ' ἡρώ συντρίανώσιν πόλιν.
 ἐκ τῶνδε βαίνων, ἄρματ' ἐκ ἔχων, ἔχειν
 ἔφασκε· δῖφρον τ' εἰσέβαινεν ἀντιγὰ,
 κἄθεινε, κέντρῳ δ' ἤθεν ὡς θένων χερὶ.
 διπλῆς δ' ὁπαδοῖς ἦν γέλως, φόβος δ' ὁμῶ.
 καὶ τίς τὸ δ' εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακὼν,
 παῖξ'

ἮΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

παῖξεν πρὸς ἡμᾶς διαπότις, ἢ μαίνεται;
 ὅδ' ἔρπεν ἄνω τε, καὶ κάτω κατὰ σέρας.
 μέσον δ' εἰς ἀνδρῶν εἴσπεσων, Νίσου πόλιν
 ἤκειν ἔφασκε, δωμάτων εἰσω βεβώς.
 κλινθῆς δ' εἰς ὕδατος, ὡς ἐκὶ σκουάξεται
 θοῖνιν, διελθὼν δ' εἰς βραχὺν χρόνον μονῆς,
 ἰδοὺ μὲν παπᾶς ἔλεγε προσβαίνην πλάκας.
 κἄνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεῖς πορπαμάτων,
 πρὸς ὅδ' ἐν ἡμιλλᾷ το· καὶ ἐκηρύσσεται
 αὐτὸς πρὸς αὐτὴν καλλίνικος, ὅδε γὰρ
 ἀκοὴν ὑπεπῶν· δὴ γὰρ δ' Εὐρυθέϊ βρέμων,
 ἦν ἐν Μυκῆναις τῷ λόγῳ πατήρ δέ νιν
 θίγων κραταῖας χεῖρας, ἐννέπη τάδε,
 ὦ παῖ, τί πάχης; τίς ὁ τρόπος ξενώσεως
 τῆσδ'; ὅτι που φόνος σ' ἐβάρηκεν νεκρῶν,
 εἰς ἄρτι κείνης; ὅδ' ἐνιν Εὐρυθέως δοκῶν
 πατέρα προταρβύνθ' ἰκέσιον φαύην χεῖρος,
 ὡθεῖ· φάρετραν δ' ἀντρεπῇ σκουάξεται,
 καὶ τόξ' ἐαυτῇ πασι, τὸς Εὐρυθέως
 δοκῶν φονάειν· οἷον, ταρβύντες φόβῳ,
 ὥρπον ἄλλος ἄλλος' ἄς πέπλος· ὅ μιν,
 μητρὶς ταλαίνης, ὅδ' ὑπὸ κίονος σκιάν.
 ἄλλος ἢ βωμὸν ὄρνις ὡς, ἐπῆξ' ὕπο·
 βοᾷ ἢ μήτηρ, ὡτεκὼν, τί δρᾷς; τέκνα
 κτήνεις; βοᾷ ἢ πρέσβυς, οἰκετῶν τ' ὄχλος.
 ὅδ' ἐξελίγων παῖδα κίονος κύκλῳ,
 τόρμα δὴνὸν ποδὸς ἐναντίον σταθεῖς,
 βάλλει πρὸς ἦπαρ· ὕπτιος ἢ λαΐνας
 ὀρθοστάδας ἔδανσεν, ἐκπνέων βίον.
 ὅδ' ἠλάλαξε, καὶ περὶ μπάσιν τάδε,

ΚΚΚ 11

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἥς τ' νεοαὖτος ὅδε θανὼν Εὐρυθείως,
 ἔχθραν πατρῶαν ἐκτίνων, πέπλωκέ μοι.
 ἄλλω δ' ἐπ' ἔχε τόξ'· ἵς ἀμφὶ βωμίαν
 ἐπ' ἤξε κρητὴν δ', ὥς λεληθέναι δοκῶν.
 φθάνει δ' ὁ τλήμων γόνατι προσπετὼν πατρός·
 καὶ πρὸς γένειαν χθρὰ, καὶ δέρην βαλὼν,
 ὦ φίλτατ' αὐδ' ἄ, μὴ μ' ἀποκτίνεις πάτερ,
 σὸς γ' ἐμὶ, σ' ἐπαῖς· ὅτ' Εὐρυθείως ὀλῆς.
 ὅδ' ἀγριωπὸν ἵμμα γοργόνος τρέφειν,
 ὥς ἐντὸς ἔσσι παῖς λυγρὴ τοξόματος,
 μυδροκτύπον μίμημ' ὑπὲρ κῆρα βαλὼν,
 ξύλον καθήκε παιδὸς εἰς ξανθὸν κῆρα.
 ἄρ' ῥ' ἔξε δ' ὅσα δαύτερον ἢ παῖδ' ἑλών,
 χωρεῖ τρίτον θυμ', ὥς ἐπισφάξων θυοῖν.
 ἀλλὰ φθάνει νιν ἢ τάλαν ἔσω δόμων
 μήτηρ ὑπεκλαβῆσα, καὶ κλῆει πύλας.
 ὅδ' ὥς ἐπ' αὐτοῖς δὴ κυκλωπέοισιν ὦν,
 σιχάπῃ, μοχλὸν θύρετρα καὶ βαλὼν σπασμῶ,
 δάμαρτα, καὶ παῖδ' ἐνὶ κατέσπρωσεν βέλει.
 κἄνθενδε πρὸς γέροντος ἱππῶνι φόνον.
 ἀλλ' ἦλθεν εἰκὼν, ὥς ὄραν ἐφάνετο,
 Γαλλὰς κραδαίνουσ' ἔγχος ἐπὶ λόφῳ κῆαρ,
 κἄρ' ῥ' ἵφε πέτρον σέρνον ἥς Ηρακλῆος.
 ὅς νιν φόνου μαργῶντος ἔχε, κείς ὕπνον
 καθήκε· πινυτὶ δ' ἥς πέδον, πρὸς κίονα
 νῶτον πατάξας ὅς πεσέμασι σέχης
 διχορ' ῥαχὺς ἐκείτο κρηπίδων ἐπὶ,
 σὺν τῷ γέροντι δεσμὰ σειράων βροχῶ.
 ἦ μῆς δ' ἐλευθερῶντες ἐκ δρασμῶν πόδα,
 ἀνήπτομεν πρὸς κίον', ὥς λήξας ὕπνου,
 μὴδ' αὖ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

μηδ' ἐν προσεργάσαιο τοῖς δειδραμένοις·
 ὄνδρει δ' ὁ τλήμων ὕπνον ἔκ δαΐμονα,
 παῖδας φονεύσας, ἐδάμαρτ'· ἐγὼ μὲν δὲ
 ἔκ δ' ἰδὲ θνητῶν ὅστις ἀθλιώτερος·
 ὁ φόνος ἦν, ὃν ἀργολὶς ἔχει πάτρα,
 τότε μὲν περισσάμοτατος, ἐκ ἄριστος
 Ἑλλάδι τ' τῷ Δαναῷ παίδων,
 τάδ' ὑπερέβαλε, παρέδραμε
 τὰ τότε κακὰ τάλανι
 διοχέτῃ κ' ὄρω μονοτέκνου Πρόκλῃ.
 φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον μύσαιο·
 σὺν ἧ τέκνα τρίγονα τεύομενος ὦ δαίς,
 λυσάδι συγκατήργασω μοῖρα·
 εἰς τίνα σεναγμὸν, ἢ γέρον,
 ἢ φθιτ' αὐδάν,
 ἢ τ' αἰδέα χορὸν ἰαχήσω;
 φῶ· φῶ·
 ἴδεσθε δ' ἰάνδιχα κληῖθρα,
 κλίνεται ὑφ' ἱπύλων δόμων·
 ἰώ μοι·
 ἴδεσθε τάδε τέκνα πρὸ πατρὸς ἄθλια,
 κείμενα δυσάνου,
 ὄνδροντος ὕπνον θένον ἐκποδῶν φόνου·
 περὶ δεσμά, ἐκ πολύβροχ' ἀμμάτων
 ἐρῆσ' μαθ' Ἡράκλειον ἀμφὶ δέμας
 τάδε, λαίνοισι ἀνημμένα,
 ἀμφὶ κίοντιν οἰκῆν·
 ὅδ' ὥς τις ὄρνις, ἀπτερόν κατασένων
 ὥδ' ἵνα τέκνων, πρέσβυς ὑστέρῳ ποδὶ
 πικρὰν δ' ἰωκῶν τὴν λύσιν, πάρεσθ' ὅδε·

ΚΚΚ 111

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

- ἄμ καὶ μεῖοι γέροντες, ὦ σίγα, σίγα,
 τ' ὕπνῳ παρήμενον,
 ἐάσατε λαθέσθαι κακῶν;
 χο καὶ σὲ δακρύοις σένῳ πρέσβυ, καὶ
 τέκεα, καὶ τὸ καλλίνικον κἄρα.
 ἄμ ἐκαστέρῳ πρόβατε, μὴ κτυπῆτε,
 κτυπῆτε· μὴ βοᾶτε, μὴ
 τ' αὖ διαύοντα,
 ὕπνῳ δ' ἐὰν τ', οὐκ ἄς ἐγείρετε.
 χο οἱ μοι, φόνος ὅσος ὅδε. Α. μ. ᾄ. ᾄ. διαμολῆτε.
 κεχυμένος ἐπαντέλλῃ.
 ἔκ' ἀτρεμῆα θρῆνον αἶ
 ἀξέτ' ὦ γέροντες; μὴ,
 δέο μ' ἀνιγερόμενος
 χαλάσας, ἀπολεῖ πόλιν,
 ἀπὸ τῆς πατέρᾳ, μέλαθρά τε καταράξῃ;
 χο ἀδύνατ', ἀδύνατά μοι.
 ἄμ σίγα, πνοᾶς μάθω.
 φέρε πρὸς ὅς βάλω.
 χο αὐδαί; Α. μ. ναὶ, αὐδαί ὕπνον ὕπνον ὀλέμενον,
 ὃς ἔκανε ἀλοχόν,
 ἔκανε τὴν τέκεα, τοξήρη
 φάλμῳ τοξάσας. Χο. σέναξε γυν.
 ἄμ σέναξω τέκνων ὀλεθρον.
 χο - ἰὼ μοι σέθεν τε παιδός.
 αἶ αἶ ὦ πρέσβυ. Α. μ. σίγα, σίγα, παλίντροπος
 ἐξεγρόμενος σρέφεται.
 φέρ' ἀπόκρυφον δέμας
 ὑπὸ μέλαθρον κρύψω.
 θάρσει· νύξ' ἔχ' βλέφαρα παιδὶ σῶ.
 ἄμ ὁρᾶθ', ὁρᾶτε.

ΗΡΑ ΜΑΙΝΟ

τὸ ἄφ' αὐτοῦ ἐκλιπὲν ἐπὶ
 κακοῖσιν ὡς φόνω τάλας.
 ἀλλ' εἴ με καὶ πατέρ' ὄντα,
 πρὸς δὲ κακοῖς, κακὰ μίσσεται,
 πρὸς ἐρινύσι θ' αἶμα σύγγονον ἔξει.
 τότε θανεῖν σ' ἐχρην, ὅτε δ' ἄμαρτι σᾶ
 φόνον ἰμοσπόρων ἐμελλες ἐκπράξειν,
 Ταφίων περίκλυτον ἄστυ πέρας.
 αὐτὰρ φυτὰ φυτὰ γέροντες
 ἀπὲρ προφωμάτων
 διώκετε, φύνετε μάργον
 ἀνδρ' ἐπεφρόμενον.
 τάχ' ἄφ' αὐτοῦ ἕτερον ἐπὶ φόνω βαλὼν,
 ἀναβαλὼν σὺ Κασμείων πόλιν.
 ἦρα ὦ Ζεῦ, τί παῖδ' ἤχθιρας ὡς ὑπερήϊος
 τ' σὸν, κακῶν ἢ πέλαγος εἰς τόδ' ἤγαγες;
 ἔα.
 ἔμπης μὲν εἰμι, καὶ δέδορξ' ἄπερ με δῆ,
 αἰθέρα τε, καὶ γῆν, τόξα θ' ἡλίου τάδε,
 ὡς ἐν κλύδωνι, καὶ φρενῶν ταραγμάτι
 πέπλωκα δεινῶ, καὶ πνοῶς θερμὰς πνέω,
 μετάρσι, καὶ βέβαια πνυμόνων ἄπο.
 ἰδὲ, τί δεσμοῖς ναῦς ὅπως ὠρμισμένος,
 νεανίαν θώρακα, καὶ βραχίονα
 πρόσσιμι θρασὺ λαΐνῳ τρήσματος.
 ἦ καὶ νεκροῖσι γέγονας βάκτος ἔχω,
 πῆρ' ὅτ' ἐγγὺς τόξα δ' ἐπαρταί πέδῳ,
 ἀπρὶν παρασείξοντ' ἐμοῖς βραχίουσιν,
 ἔσωξαι πλουράς, ἐξ ἐμῶ τ' ἐσώξετο.
 ἔγω κατῆλθον αὖθις εἰς ἄλυσιν πάλιν

ΚΚΚ ΙΙΙΙ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Εὐρυθέως δ' ἰαυλον εἰς ἄλυσιν μολών;
 ἀλλ' ὅτε σισύφειον εἰσορῶ πτερόν,
 Γλύτωνα τ', ὅδ' ἐσὶν ἡπύρα Διὸς μητρος κέρης.
 ἔκτοι πέπληγμαι· πῦ ποτ' ὦν ἀμυχανῶ.
 ὦ· τίς ἐγγὺς, ἢ πρότω φίλων ἐμῶν,
 δύσγνωστον ὅστις τὴν ἐμὴν ἰάσεται;
 σαφῶς ἢ ὅδ' ἐν οἴδῃ τ' εἰωθότων.
 ἄμ γέροντες, ἔλθω τ' ἐμῶν κακῶν πέλας.
 Χο καὶ γὰρ σὺν σοὶ, μὴ προδῶς τὰς συμφοράς.
 ἦρα πάτερ, τί κλάεις, καὶ συναμπίχῃ κέρας,
 τὸ φίλτατό σοι τηλόθεν παιδὸς βιβῶς;
 ἄμ ὦ τέκνον, εἴ ἢ καὶ κακῶς πράσων, ἐμός.
 ἦρα πράσων δ' ἐγὼ τί λυπρόν, ὅδ' ἀκρυρρόοις;
 ἄμ ἀκρυρρόοις τίς ἔπαθ', οἱ κατακτείνουσι;
 ἦρα μέγας· κ' ἔμπος, τὴν τύχην δ' ὕπνω λήγης.
 ἄμ ὄρας ἢ αὐτὸς, ὃ φρονῶν ἦδη κυρῆς.
 ἦρα ἔπ' ἔτι κακὸν ὑπογράφη τῷ μῶ βίῳ.
 ἄμ ὃ μὴ κατ' ἄλυσιν Βάνχος, ἐκφράσαι μιν ἄν.
 ἦρα παπαί· τόδ' ὡς ὑποπτόν ἡνίξε πάλιν.
 ἄμ καὶ σ', εἰ βεβαίως οὐ φρονεῖς, ἦδη σκοπῶ.
 ἦρα ὅ γάρ τι βακχεύσας με μνημαίφρενας.
 ἄμ λύσω γέροντες δετμὰ παιδῶν, ἢ τί δρῶ;
 ἦρα καὶ τόν γε δῆσαντ' ἔπ' ἀναινόμεθα γάρ.
 ἄμ τοσῦτον ἴσθι τ' κακῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἔα.
 ἦρα ἀρῆσιν σιωπῇ ἢ μαθῆναι βύλομαι.
 ἄμ ὦ Ζεῦ, τὰρ ἦρας ἄρ' ὄρας θρόνων τάδε;
 ἦρα ἀλλ' ἢ τι κῆθεν πολέμιον πεπόνθαμεν;
 ἄμ τὴν θεὸν ἰάσας, τὰ σὰ περιέλλο κακὰ.
 ἦρα ἀπωλόμεθα συμφορὰν ἔξεις τίνας;
 ἄμ ἰδὲ, θέασαι τάδε τέκνων πεσέματα.
 ἦρα οἶμαι.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἦρα οἱ μοι τίν' ὄφιν τήνδε δέρομαι τάλας;
 ἄμ' ἀπόλεμον ὦ παῖ πόλεμον ἑσσονας τέκνοις.
 ἦρα τί πόλεμον ἤπας; τίς δὲ τίς διώλειεν;
 ἄμ' σὺ, καὶ σὰ τόξα, καὶ θεῶν, ὅς αἴτιος.
 ἦρα τί φῆς; τί δράσας; ὦ καὶ ἀγγέλλων πατέρ.
 ἄμ' μανείς· ἐρωτᾷς δ' ἀβλί' ἐρμηνύματα.
 ἦρα ἢ καὶ δάμαρτος εἴμ' ἐγὼ φονὸς ἐμῆς;
 ἄμ' μίᾳς ἅπαντα χερρὸς ἔργα σῆς τάδε.
 ἦρα αἰ· αἰ· σεναιμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος.
 ἄμ' τούτων ἑκατι, σὰς κατασείνω τύχας.
 ἦρα ἢ γὰρ συνήραξ' οἶκον, ἢ βάνχονσ' ἐμόν;
 ἄμ' ἔκ οἶδα, πλὴν ἐν, πάντα δυσυχῆι τὰ σά.
 ἦρα πῶ δ' οἶστρος ἡ μᾶς ἔλαβε; πῶ διώλειεν;
 ἄμ' ὅτ' ἄμφι βωμὸν χεῖρας ἠγνίσου πυρί.
 ἦρα οἱ μοι· τί δὴ γε φέρομαι ψυχῆς ἐμῆς,
 ἥ φιλτάτων μοι γενόμενος παίδων φονὸς,
 καὶ ἔμ' πέτρας λυσιάδος πρὸς ἄλματα,
 ἢ φάσανον πρὸς ἦπαρ ἐξακοντίσας,
 τέκνοις δικάσῃς αἵματος γενήσομαι;
 ἢ σάρκα τ' ἐμὴν ἐμπρήσας πυρί,
 δύσκειαν, ἢ μένη μ' ἀπώσομαι βίου;
 ἀλλ' ἐμποδὼν μοι θανάσιμων βυλὸν μάτων,
 Θυσὸν δ' ἔρπη, συγγενὴς, φίλος τ' ἐμός.
 ὀφθυσόμεθα· καὶ τεκνοκτόνον μύσος,
 εἰς ὅμαβ' ἤξει φιλτάτων ξένων ἐμῶν.
 οἱ μοι· τί δράσω; ποῖ κακῶν ἐρημίαν
 ἄρω; πῆρως, ἢ κατὰ χθονὸς μολών;
 φέρ' ἂν κρατὶ περιβάλω σκότος.
 αἰχλύνωμαι ἅ τοῖς δεδραμένοις κακῶις.
 καὶ τῷδε προστρέπαλον αἵμα προσλαβὼν,

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἔδ' ἐν κακῷσαι τὴς ἀναιτίης θέλω.
 θη ἤκα· σὺν ἄλλοις· οἱ παρ' Ἀσωπῷ ῥόας
 μένουσιν ἐνοπλοὶ γῆς Ἀθηναίων κόροι,
 σὺ παιδὶ πρέσβυ, σύ μ' μαχὼν φέρων δόρυ.
 κληῖδ' ἔλθεν εἰς Εὐρυπιδῶν πόλιν,
 ὡς σιὴ πρὸς χώρας τῆς ἀναρπάσας Λύκος,
 ἥς πόλεμον ὑμῖν, καὶ μάχην καθίσταται.
 τίνων δ' ἀμοιβὰς, ὧν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς,
 σώσας μενέρβην, ἤλθον, εἴ τι δὲ γέρον,
 ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς, ἢ συμμάχων.
 ἔα· τί νεκρῶν τῶνδε πληθύνει πέδον;
 ἔγωγε τί λείμμαι, καὶ νεωτέρων κακῶν
 ὕπερος ἀφῆμαι; τίς τάδ' ἐκτείνει τέκνα;
 τίνος γεγῶσαν τὴνδ' ὀρῶ συνάορον;
 ἔκ δ' ὀρώσγε παῖδες ἴσανται πέλας,
 ἀλλ' ἄλλο τοῖ πε καὶ νὺν ἀνρίσσω κακόν.
 ἀμ ὦ τ' ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων.
 θη τί χρῆμά μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προσιμίσι;
 ἀμ ἐπάθομεν πάθειά μελέα πρὸς θεῶν.
 θη οἱ παῖδες οἶδε, τίνες, ἐφ' οἷς δακρυρροεῖς;
 ἀμ ἔτεκε καὶ οὐ μὲς ἴνις τάλας.
 τεκόμενος δ', ἔκτανε,
 φόνιον αἵμα τλάς.
 θη εὐφρομένη φωνεῖ. Α. μ. βυλομένοισιν ἐπαγγέλλη.
 θη ὦ δ' ἀνὰ λέξας·
 ἀμ οἰχόμεσθ', οἰχόμεσθα πᾶν οἶον.
 θη τί φῆς; τί δράσας; Α. μ. μαινομένῳ πιτύλῳ,
 πλαγχθεὶς ἐκατομνηφάλο βαρβαῖς ὕδρας.
 θη Ἡρας ὁδ' ἀγῶν τις δόλη νεκροῖς γέρον.
 ἀμ ἐμὲς, ἐμὲς ἔδεχονος

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἔπολύτενος, ἐπὶ
 δόρυ γιγντοφόνον,
 ἦλθε σὺν θεοῖς Φλεγραῖον
 ἦς πεδῖον ἀσπίδας·
 θη φῶ· φῶ· τίς ἀνδρῶν ὧδε δυσδαίμων ἔφν;
 ἀμ ἦν ἀντ' ἡδῆς ἕτερον πολυμοχθότερον,
 πολυπλαγνιτότερόν τε θνατῶν·
 θη τί κ' πέπλοισιν ἄβλιον κρύπτῃ κάρῃ;
 ἀμ αἰδέμενος τί σόν ἱμμά,
 καὶ φιλίαν ὁμόφυλον,
 αἰμά τε παιδοφόνον·
 θη ἀλλ' ἦς συναλγύντ' ἦλθον· ἐκκάλυπ' ἐνιν·
 ἀμ ὧ τέκνον, πάρες ἀπ' ὁμμάτων
 πέπλον ἀπόδιδε· ῥέθος αἰλίῳ δῆξον·
 βάρος ἀντίπαλον δακρυοῖς συναμιλλᾷται·
 ἱκετούμεν ἀμφὶ
 σὰν γενεάδα, καὶ γόνυ, καὶ
 χεῖρα, προσιπνῶν,
 πολὺν τε δάκρυον ἐμβαλῶν·
 ἰὼ παῖ·
 κἄταχε λέοντος ἀγρία θυμὸν γ', ὅπως
 βρόμον ἐπὶ φόνιον, ἀνίσιον ἐξάγῃ,
 κακὰ θέλων κακῶς συνάψαι τέκνον·
 θη εἶεν· σὲ τ' θάσσοντα δυσήνης ἔδρας
 αὐδῶ, φίλοισιν ὁμμάδην ὕναι τὸ σόν·
 ἴδ', εἰ σκότος κ' ὧδ' ἔχει μέλαν νέφος,
 ἔστις κακῶν σῶν, συμφορὰν κρύψεν ἄν·
 τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόνον,
 ὥς μὴ μύσος με σῶν βαλεῖ προσφθιγμάτων;
 ὅδ' ἐν μέλῃ μοι σύννε σὸν πράσσειν κακῶς·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

κ' γὰρ ποτ' ἀτύχησ' ἐκέσ' ἀνοίσειον,
 ὅτ' ἐξέσωσας μὲς φάος, νεκρῶν πάρα.
 = χάριν ἣ γηράσκουσιν ἐχθαίρω φίλων.
 = κ' τῶν καλῶν κ' ὅστις ἀπολαύειν θέλῃ,
 = συμπλῆν ἣ τοῖς φίλοισι δυσυχῶσιν, ὅ.
 ἀνίστασ', ἐκκαλύφον ἄθλιον κάρα,
 = βλέπον πρὸς ἡμᾶς ὅστις ἀγενὴς βροτῶν.
 = φέροι τὰ τ' θεῶν γε πῶματ', ὅδ' ἀνάνηται.
 ἦρα Θησῶν, δίδορ καὶ τῶνδ' ἀγῶν ἐμῶν τέκνων;
 θη ἦεν σα· κ' βλέποντι σημαίνεις κακὰ.
 ἦρα τί δῆτ' ἀμ κ' ῥάτ' ἀνεκάλυψας ἡλίω;
 θη τίδ', ὅ μ' αἰνέεις θνητὸς ὢν, τὰ τ' θεῶν;
 ἦρα φῶν ὦ ταλαίπωρ, ἀνόστιον μίαν μ' ἐμόν.
 θη Οὐδὲς ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τ' φίλων.
 ἦρα ἐπῆντα· αὖ δ' ῥάσας δέ σ', ὅν ἀνάνομαι.
 θη οἰκτρὸς πάρεμι, τὰ μ' ἀποκτίνεις τέκνα.
 ἦρα ἐγὼ ἣ πάγων αὖτότ', οἰκτῆρ' σε νῦν.
 θη κλαῖω χάριν σὴν ἐφ' ἐτέραισι συμφοραῖς.
 ἦρα ἄνρες δέ γ' ἄλλος ἐν κακοῖσι μῆξοσιν;
 θη ἀπῆν κατὰ πῶθεν ἔραν ὅδ' ἀσπαραξίᾳ.
 ἦρα τοιᾶ παρ' ἐκαστὸν ἀσμεθ', ὥς κατθανῆν.
 θη δοκεῖς ἀπειλῶν μέλιν τί δάεμοσιν;
 ἦρα Αὐθαδὲς ἑθέος· πρὸς ἣ τὸς θεὸς, ἐγὼ.
 θη Ἰχ' το' σὺ μ' ὥς μὴ μέγα λέγων, μῆξον πάθης.
 ἦρα γέ μω κακῶν δὴ, καὶ κ' ἐτ' ἐσθ' ὅτ' ἔτι τεθῇ.
 θη δ' ῥάσας ἣ δὴ τίς ποῖ φέρη θυμὸν μένος;
 ἦρα θανῶν, ὅθεν περ ἦλθον, ἔμι γῆς ὑπο.
 θη ἔρηκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγος.
 ἦρα Σὺν ἐκτὸς ὦν γε συμφοραῖς, μενεθετῆς.
 θη ὅ πολλὰ δὴ τλᾶς Ἡρακλῆς λέγει τάδε;

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ἦρα ἔκην τοσαῦτά γ' εἰ μέτρω μοχθητίον·
 θη ἀνεργέτης βροτοῖσι, καὶ μέγας φίλος;
 ἦρα οἶδ' ἔδ' ἐν ὠφελύσιν μ', ἀλλ' Ἡρα κρατεῖ·
 θη ἔκ' ἀν' ἀνάγκῃς Ἑλλὰς ἀμαθίᾳ θανῆν·
 ἦρα ἄκχε δὴ νῦν, ὥς ἀμιλληθῶ λόγοις
 πρὸς νηυσίᾳς σᾶς, ἀναπύξω δέ σοι
 ἀβίωτον ἢ μῖν νῦν τε, καὶ πάροιθεν ὄν·
 πρῶτον γὰρ ἐν τῷδ' ἐγένομην, ὅστις κτανῶν
 μητρὸς γεραὸν πατέρα, προστρόπαιος ὦν,
 ἔγχε με τὴν τεκῆσαν Αἰλὸν μήνην, ἐμέ·
 ὅταν ἡ κρηπίς μὴ καταβληθῇ γένους
 ὀρθῶς, ἀνάγκη δυσυχεῖν τὸς ἐκρόνους·
 Ζεὺς δ' ὅστις ὁ Ζεὺς, πολέμιον μ' ἐγείνατο
 Ἡρα· σὺ μέντοι μηδὲν ἀχθεσθῆς γέρον·
 πατέρα δ' ἀντὶ Ζηνὸς ἡγῶμαι σ' ἰγῶ·
 ἔτ' ἐν γάλακτι τ' ὄντι, χορῶπ' ὄφης
 ἐπείσφιρσε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς
 ἢ τῷ Διὸς σύλλεκτρος, ὥς ὀλοίμεθα·
 ἐπεὶ ἡ σαρκὸς περιβόλαι' ἐκτισάμην
 ἡβῶντα, μόχθας, ὅς ἐτλην, τί δ' εἴ λέγην;
 πόις ποτ' ἢ λέοντας, ἢ τριῶμάτας
 τυφῶνας, ἢ γίγαντας, ἢ τετρασκελεῖς,
 κενταυροπληθὴ πόλεμον ἔκ' ἐξήνυσα;
 τὴν τ' ἀμφίκρανον, καὶ παλιμβλαστὴν κύναν
 ὕδραν φονεύσας; μυρίων τ' ἄλλων πόνων
 δ' ἡλθον ἀγέλας, καὶ νεκρὸς ἀφικόμεν,
 ἄλ' αὖ πυλωρὸν κύναν τρίκρανον εἰς φάος
 ὅπως πορεύσαι μ', ἐντολαῖς Εὐρυθέως·
 τ' ὀλοῖσθ' ἢ τόνδ' ἐτλην τάλας φόρον,
 παιδοκτονήσας, δῶμα θρηνῶσαι κακῶς·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦ καὶ δ' ἀνάγκη δὲ τόδ' ἔτ' ἐμὰς φίλαις
 Θήβαις ἐνοικεῖν, ὅσιον ἦν ἢ κ' μένω,
 εἰς πόιον ἱερὸν, ἢ πανήγυριν φίλων,
 ἢ μ' ; ὅτ' ἅτας ἀπροσηγόρευτος ἔχω.
 ἀλλ' Ἀργεὺς ἔλθω ; πῶς, ἐπεὶ φύγῃ πάτραν ;
 φέρε', ἀλλ' ἐς ἄλλην δὴ τιν' ὁρμήσω πόλιν ;
 καὶ πεῖθ' ὑποβλεπῶ μεθ' ὧς ἐγνωσμένοι,
 γλώσσης πικροῖς κέντροισι κληδονχέμενοι,
 ὅχ' ὅτος ὁ Διὸς, ὅς τέ κεν' ἐκτενέην ποτε,
 δάμαρτά τ' ; ὅτ' ἡὲς τῆσδ' ἀποθαρσίνεται ;
 • κεν κημένῳ ἢ φωτὶ μακαρίῳ ποτὲ,
 • αἰ μεταβολαὶ λυπηρόν· ὧδ' αἰεὶ κακῶς
 ἔς' ὅθ' ἐν ἀλγεί, συγγενῶν δ' ὕσινος ὦν.
 ἥς τὸ το δ' ἡξέειν συμφορᾶς οἰμαί ποτε.
 φωνὴν ἢ ἥσει χθῶν, ἀπεντέκασά με
 μὴ θιγγάνειν γῆς, κ' θάλασσα, μὴ περᾶν,
 πηγαί τε ποταμῶν· κ' τ' ἄρ' ματιηλάτην
 Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐμὴ μῆσομαι.
 καὶ ταῦτ' ἄριστα μὴ δέν' Ἑλλήνων μ' ὄραν,
 ἐν οἷσιν αὐτὸς ὄντες, ἢ μὲν ὀλβιοί·
 τί δ' ἡτὰ με ξὴν δέη ; τί κέρδος ἔξομεν,
 βίον τ' ἀχρεόν, ἀνόσιον κεντημένοι ;
 χορὸν ἔγωγε ἢ Ζηνὸς ἢ κλεινὴ δάμαρ,
 κρύβουσ' Ὀλύμπιου Ζηνὸς ἀρβύλη πόδα.
 ἔπραξε ἢ βύλησιν, ἢ ἐβύλετο,
 ἀνδρ' Ἑλλάδος τὸν πρῶτον, αὐτοῖσιν βάθροισι
 ἄνω κατω σρέψασα· τοιαύτη θεῶ
 τίς ἂν προσέχοιθ' ; ἢ γυναικὸς ὕνεκα
 λείπτρων φρονέουσα Ζηνὶ, τὴν ἀεργέτας
 Ἑλλάδος ἀπώλεσ', ὅθ' ἔν' ὄντας αὐτὴν.

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

ΘΗ ἔκ' ἐστὶν ἄλλος δαιμόνων ἀγὼν ὅδε,
 ἢ τῆς Διὸς δαίμαρτος· αὖ τόδ' αἰσάνη·
 παραινέσαι μ' ἂν μάλλον, ἢ τάχην κακῶς·
 » ἔδῃς ἢ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀνέηρατος,
 » ἢ θεῶν, αἰσδῶν ἢ περ ἢ φανθεῖς λόγοι·
 » ἢ λέκτρα τ' ἀλλήλοισιν, ὧν ἔδεις νόμος,
 » συνῆψαν· ἢ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας
 » πτέρας ἐκκλίδωσαν, ἀλλ' οἰκῶσ' ὅμως
 » ὀλυμπον, ἠνέχοντό θ' ἡμαρτηκότες·
 » καί τοι τί φήσεις, εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγώς,
 » φέρεις ὑπὲρ φαν τὰς τύχας, θεοὶ ἢ μή;
 Οἴβας μὲν ἔν κειπε τὸ νόμον χάριν·
 ἔπε δ' ἄμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Γαλλάδος·
 ἐκὲν χέρους σὰς ἀγνίστας μιάσματος,
 δόμους τε δώσω, χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος·
 αἰδ' ἐν πολιτῶν δῶρ' ἔχω, σώσας κούρας
 δις ἐπ' αὖ, ταῦρον κνώσσιον κατακτανῶν,
 σοὶ ταῦτα δώσω· πανταχῶς δέ μοι χθονὸς
 τε μένη δέδασται ταῦτ' ἐπὶ νομομασμένα,
 σέθεν τὸ λοιπὸν ἐν βροτῶν κεκλήσεται,
 ζῶντος· θανόντος δ' αὖτ' ἂν ᾗς ἄδου μόλης,
 θυσίαισι, λαῖν' οἰσὶ τ' ἐξορκιώμασι,
 τίμιον ἀνάξει πᾶς Ἀθηναίων πόλις·
 » καλὸς ἔσσις σέφανος Ἑλλήνων ὕπο,
 » ἀνδρ' ἐσθλὸν ὠφελῶντας, οὐκ ἄλγας τύχην·
 κατὰ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
 τήνδ' ἀντιδώσω νῦν ἔῃ χρότος φίλων·
 » θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, ἔδ' ἐν δ' ἄ φίλων·
 » ἄλγος ἔσθ' ὅθ' ὅθ' ὠφελῶν ὅταν θέλῃ·
 ἦρα οἱ μοι, παρέργα τάδ' ἐς ἐμῶν κακῶν·

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἐγὼ ἢ τὸς θεὸς ὅτε λείτρ' ἂ μὴ θέμις
 σέρην νομίσω, δεσμά τ' ἐξάπην χερσίν,
 ὅτ' ἡξίωσα πώποτ' ὅτε πέσομαι,
 ὅδ' ἄλλον ἄλλω δεσπότην πεφυμέναι.
 • δῆται ἢ ὁ θεός, εἰπὶρ ἐς ὄντως θεός,
 • ὅδ' ἐνός· αἰσιδῶν δ' οἶδε δύσνηοι λόγοι.
 ἐκτεφάμην ἢ, καί περ ἐν κακοῖσιν ὦν,
 μὴ δηλίαν ὄφλω τίν', ἐκλιπὼν φάος.
 • ταῖς συμφοραῖς ἢ ὅστις ὑχὺφίσσεται,
 • ὅδ' ἀνδρὸς ἀν' δύνασθ' ὑποσῆναι βέλος.
 ἐγκαρτερήσω θάνατον· ἤμι δ' ἤς πόλιν
 τὴν σὴν· χάριν τε μυρίων δώρων ἔχω.
 ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγούσαμην.
 ὦν ὅτ' ἀπῆπον ὅδ' ἐν, ὅτ' ἀπ' ὀμμάτων
 ἔσσεα πηγᾶς· ὅδ' ἀν' ὅ μιν ποτὲ
 ἤς τ' ὅτ' ἰκέσθαι, δακρυ' ἀπ' ὀμμάτων βαλεῖν.
 νῦν δ' ὡς εἴκει, τῇ τύχῃ δουλούτεον.
 ἤεν· χερσὶν, τὰς ἐμὰς φυχὰς ὄρᾳς,
 ὄρᾳς ἢ παίδων ὄντά μ' αὐθέντην ἐμῶν,
 δὸς τ' ὅδε τύμβω, ἐς περίσχιον νεκρὸς,
 δακρυόισι τιμῶν· ἐμὲ ἢ ἔκ νόμος
 πρὸς σέρν' ἐρήσας μητρὶ, δὺς τ' ἐς ἀγκάλας
 κοινωνίαν δύσνηον, ἣν ἐγὼ τάλας
 διώλεσ' αἰκῶν· γῆ δ' ἐπ' ἅν κρύψης νεκρὸς,
 οἷα πόλιν τὴνδ'· ἀθλίως ἢ, ἀλλ' ὅμως
 ψυχὴν βιάξου τὰ μάστιγι φέρειν κακὰ·
 ὦ τέκν', ὀφύσας, χ' ὡς τεκνὼν ὑμᾶς πατήρ,
 ἀπώλεσ'· ὅδ' ὠνάσθ' ἢ ἐμῶν καλῶν,
 ὅδ' ἐγὼ παρεσιούαζον ἐν μόχθων βία,
 ἀκλεῖαν ὑμῖν πατρός, ἀπόλλυσιν καλὴν·
 σέ τ' ὕχ

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

σέ τ' ἔχ' ὁμοίως ὧ τάλαν' ἀπώλεσα,
ὥσπερ σὺ τὰ μὰ λέντρ' ἔσωξες ἀσφαλῶς,
μακρὰς διαντλῶς ἐν δόμοις οἰκῆρίας·
οἱ μοι δ' ἀμαρτος, κ' τέκνων· οἱ μοι δ' ἔμψ,
ὡς ἀθλίως πέπραγα, καὶ ποξάγνυμαι
τέκνων, γυναικὸς τ' ὧ λυγρὰ φιλημάτων
τέρψεις, λυγρὰ τε τῶνδ' ὅπλων κοινωνία·
ἀμνηχνῶ ἅ ποτέρ', ἔχω τάδ', ἢ μεθῶ;
ἀπλῶρὰ τὰ μὰ προσιτνόντ' ἔρῃ τάδε·
ἢ μὲν τέκν' ἔλεις, κ' δ' ἀμαρβ'· ἢ μᾶς ἔχεις
παιδοκτόνους σὺς· ᾗ τ' ἐγὼ τάδ' ὠλέναις
οἶσω; τί φάσιων; ἀλλὰ γυμνωθῆς ὅπλων,
ξύν δὲ τὰ κάλλις' ἐξέτραξ' ἐν Ελλάδι,
ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν ἀχρῶς θάνω;
ἢ λειπτόν τάδ' ἀθλίως ἡ σωξέον·
ἐν μοι τί Θησῆος σύγκημ' ἀθλίῃς κύνος
κόμιστ' ἐς Ἀργεὺς συγκατάσῃσιν μολῶν·
λύπη τί πάδων μὴ πάθω μονέμενος;
ὧ γὰρ Κάδμω, πᾶς τε θηβαῖος λεῶς,
κῆραθι, συμπενήσαστ', ἔλθετ' ἄς τάφον
παίδων· ἅπαντες δ' ἐνὶ λόγῳ πενήσασθε
νεκρὺς τε, καὶ μέ· πάντες ἐξολώλαμεν,
Ἡρας μιᾷ πληγίντες ἀθλίῳ τύχῃ·
θι ἀνίστασ' ὧ δύσθινε· δακρύων δ' ἄλλις·
ἦρα ἔκ' ἀνδραίμην ἄρθρα ἅ πέπυγέ μιν·
θι Καὶ τὸς θένοντας ἅ καθαιρῶσι τύχαι·
ἦρα φῶν·
αὐτὲ γένοιμην πέτρος ἀμνήμων κακῶν·
θι παῦσαι· δίδω ἡ χάρ' ὑπερέτη φίλῳ·

Λ Λ Λ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ἦρα ἄλλ' αἶμα μὴ σοῖς ἐξομόρξωμαι πέπλοις.
 θη ἔμμεσε, φείδε μὴ δ' ἐν ἔνι ἀνάνομα.
 ἦρα παίδων σεριθῆς, παῖδ' ὅπως ἔχωσ' ἐμόν.
 θη δίδε δέρε σὴν χθρ', ὀδυρήσω δ' ἐγώ.
 ἦρα Ζῶρος ἢ φίλιον ἄτερος ἢ, δυσυχής.
 » ὦ πρέσβυ, τοῖον δ' ἄνδρα χρὴ κατὰσθαι φίλον.
 ἄμ ἡ γὰρ τεκῆται τόνδε πατὴρ, ἄτεκνος.
 ἦρα Θεσφύ, πάλιν με σρέφον, ὡς ἴδω τέκνα.
 θη ὡς δὴ τι φίλτρον τῶτ' ἔχων ῥάων ἔση.
 ἦρα ποθῶ πατρός γε σεῖνα προσδέσθαι θέλω.
 ἄμ ἰδὲ τὰ δ' ὦ παῖ. τὰ μὰ ἢ σπύδεις φίλα.
 ἔτως πένων σὼν ἐνέτι μνήμην ἔχεις;
 ἦρα ἅπαντ' ἐλάσσω κῆνα τῶνδ' ἔτην κακῶ.
 ἄμ εἰσόφεται τις θῆλυν ὄντα, κῆν ἂν ἀνέση.
 ἦρα ξῶσοι ταπεινός. ἀλλὰ προσθῆναι δοῶ.
 ἄμ ἄραν γ' ὁ κλεινός Ηρακλῆς, πῶ κῆνος ὢν;
 ἦρα σὺ ποῖος ἦς ἂν, νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὢν;
 ἄμ ὡς εἰς τὸ λῆμα παντὸς ἦν ἡσων ἀνὴρ.
 ἦρα πῶς ἔν' ἐτ' ἔφης, ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
 ἄμ πρόσβαινε. Ἡρα χαῖρ' ὦ πρέσβυ.
 ἄμ καὶ σὺ μοι τέκνον.
 ἦρα θάπθ' ὥσπερ εἶπον παῖδας.
 ἄμ ἐμὲ ἢ τίς τέκνον;
 ἦρα ἐγώ. Ἀμ. πότ' ἐλθὼν;
 ἦρα ἡνίκα ἂν θάψῃς τέκνα.
 ἄμ πῶς; Ἡρα εἰς Αθήνας πέμφομαι Θεβῶν ἄπο
 ἀλλ' εἰσὶ νόμιξε τέκνα δυσνόμισται γῆ.
 ἡμῶς δ' ἀναλώσαντες αἰχύναις δόμον
 Θεσφ' πανώλεις ἐφόμεθ' ἐφολλίδες.
 » ὅστις

ΗΡΑ·ΜΑΙΝΟ·

- » ὅστις ἢ πλεόντων, ἢ θένος μάλλον φίλων
» ἀγαθῶν πεπᾶσθαι βύλεται, κακῶς φρονεῖ·
2^ο εἴχομεν οἰκτροί, ἢ πολὺ κλαυτοί,
τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ
ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

Secundum volumen Euripidis
incipit a duobus. Λ Λ.

Regula Quaternionum.

Λ Λ Η

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΤΑΤΟΥ

τέμπε φίλος
σείχει, νίον τι

Μ Μ m m

μῦσος ἥκων
ἔμοι ἢ φῶς
ἔξῃλθεν.

διο ὅν,
ἀθι καὶ

Ν Ν n n

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΤΑΤΟΥ

Ερημία
εἰδῶς

Ξ Ξ ο ο

δ' ὄξας ἀνὴρ

πῦ σκάφος

ἔνν ἅ μέλος

οἷσιν Ἀχιλλεύς

Ο Ο p p

ἥκω ἢ τὴν

Κύπρις ἢ

τὰ μῶρα

μήνυν νεώς

Ρ Ρ q q

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

θίασος ἐμὸς

ἄς ὅρος

Ρ Ρ τ τ

ἐκ ἢ

πιν ὄν

Διονύας

ἡμι ἄπτε

ΣΣ ss.

νόμιμον,
γυναικας
τα τιμαῖν
Γενθία
ἀλλ' ὁ θεός

ΤΤ tt

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
δέξαι
ἔδν τίνες

ΥΥ uu

κᾶπῆνες
τὺς ἐνδον
σιλ δοκῆι.

ΦΦ xx

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΤΑ ΤΟΥ
ἐγὼ δὲ
ἴ' ὅ

ΧΧ yy

ἐστὶν σάφ'

καὶ τὴν
παρὸν σεώσῃ
ἴο ἔσαι

ΥΥ ζζ

θανόντ'
μή ποτ'

ΩΩ θθ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
τί δῆτ'
ἐλέ ἔιδες

ΛΛΑ ααα

πολλὰς
γρ Ελένη
ἢ πάντ'
με καὶ

ΒΒΒ bbb

τίς ᾄς;
ἀλλ' ὅχι
ἀπέδωκεν
ἐλέ σ' ὅ

ΓΓΓ ccc

βελχάνυσά
ἐλέ ὕδ' ἐν
ποιμένος

ΔΔΔ ddd

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΤΑΤΟΥ
τρέφειν
παρνησιάδες

ΕΕΕ eee

εἰς τὴν
δίκας
θηρσί τε
ἴων ἄρα

ΖΖΖ fff

Ἴων
θεός
πρ τίς
κρέ νόσους

ΗΗΗ ggg

ἴων φᾶ.

καὶ μαζὸν
γάλακτι

ΘΘΘ hhh

ΗΡΑΚΛΗΣ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

οἱ δ' ὄντες
σύ τε τάλαινα

ΙΙΙ iii

κόρας ἀρείας
τόξοισι
ἦκεις
δαπά

ΚΚΚ kkk

βοτρυῶν
παῖς
μηδ' ἐν
τὸ μὲν

ΛΛΛ ll

σέ τ' ὕχ
ὅστις ὅ

VENETIIS APVD ALDVM
MENSE FEBRVA
RIO·M·D·III.

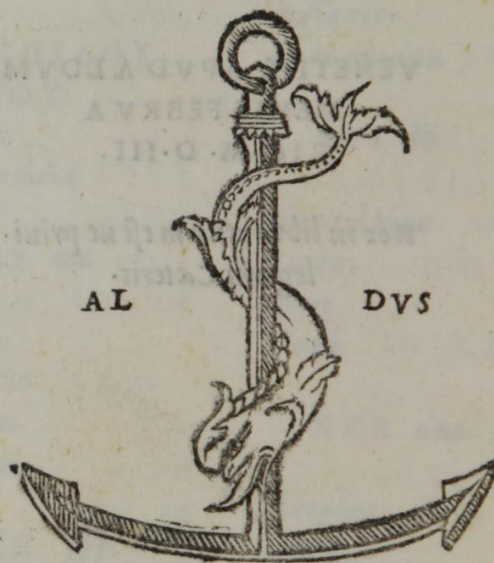
*Hoc in libro cautum est ut priui
legioin Cæteris.*

005266 144

455

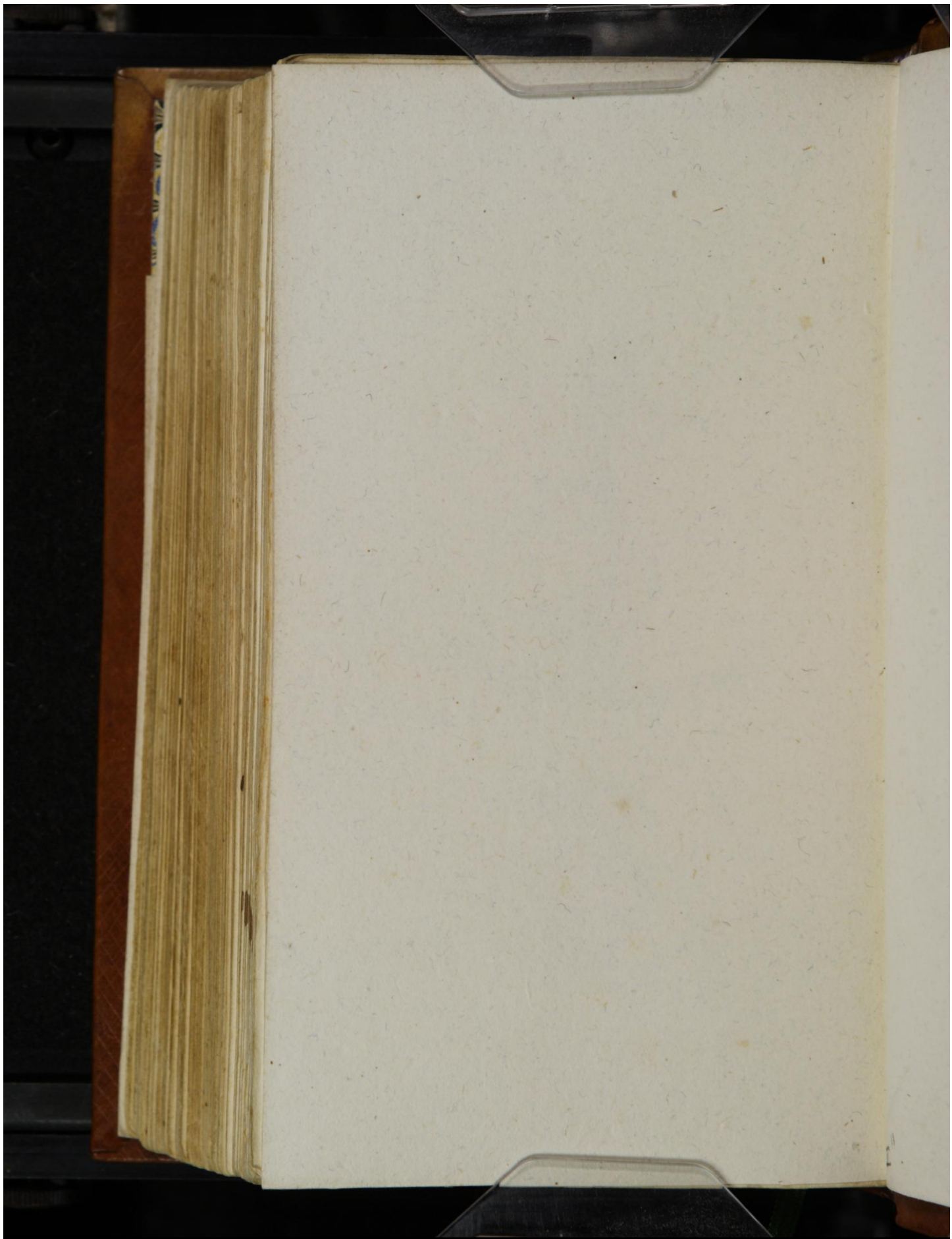
Tutta Vacchetta

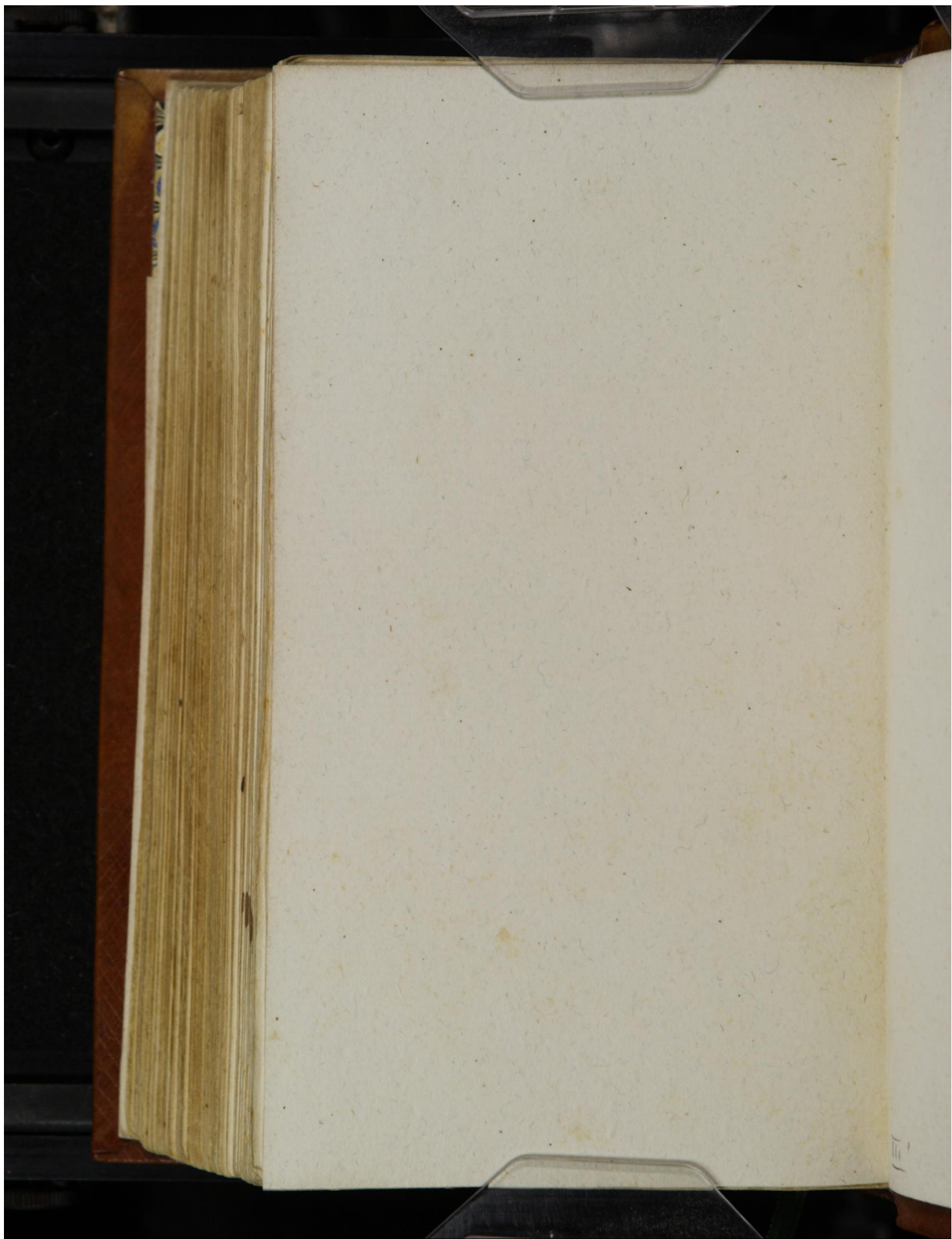

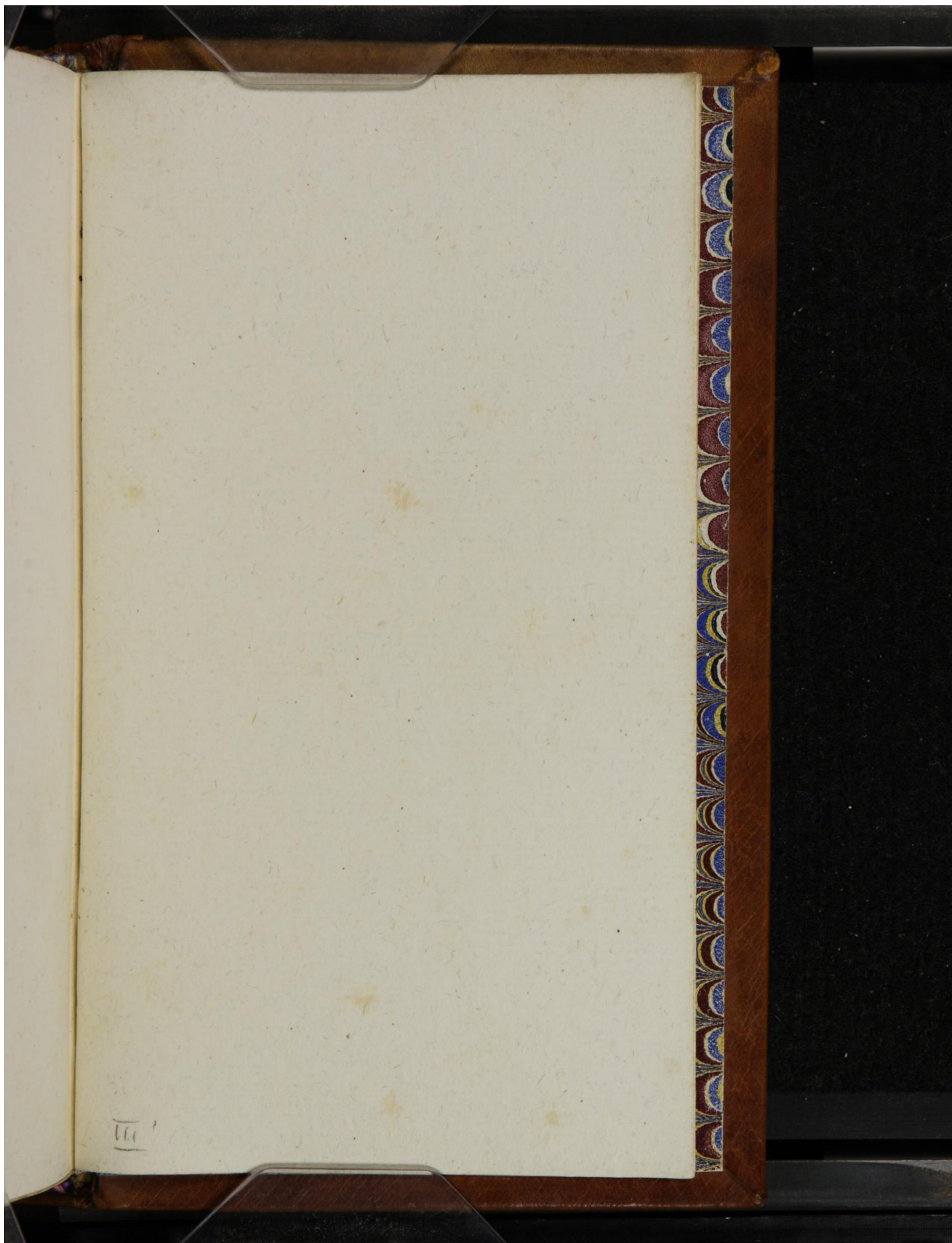

II

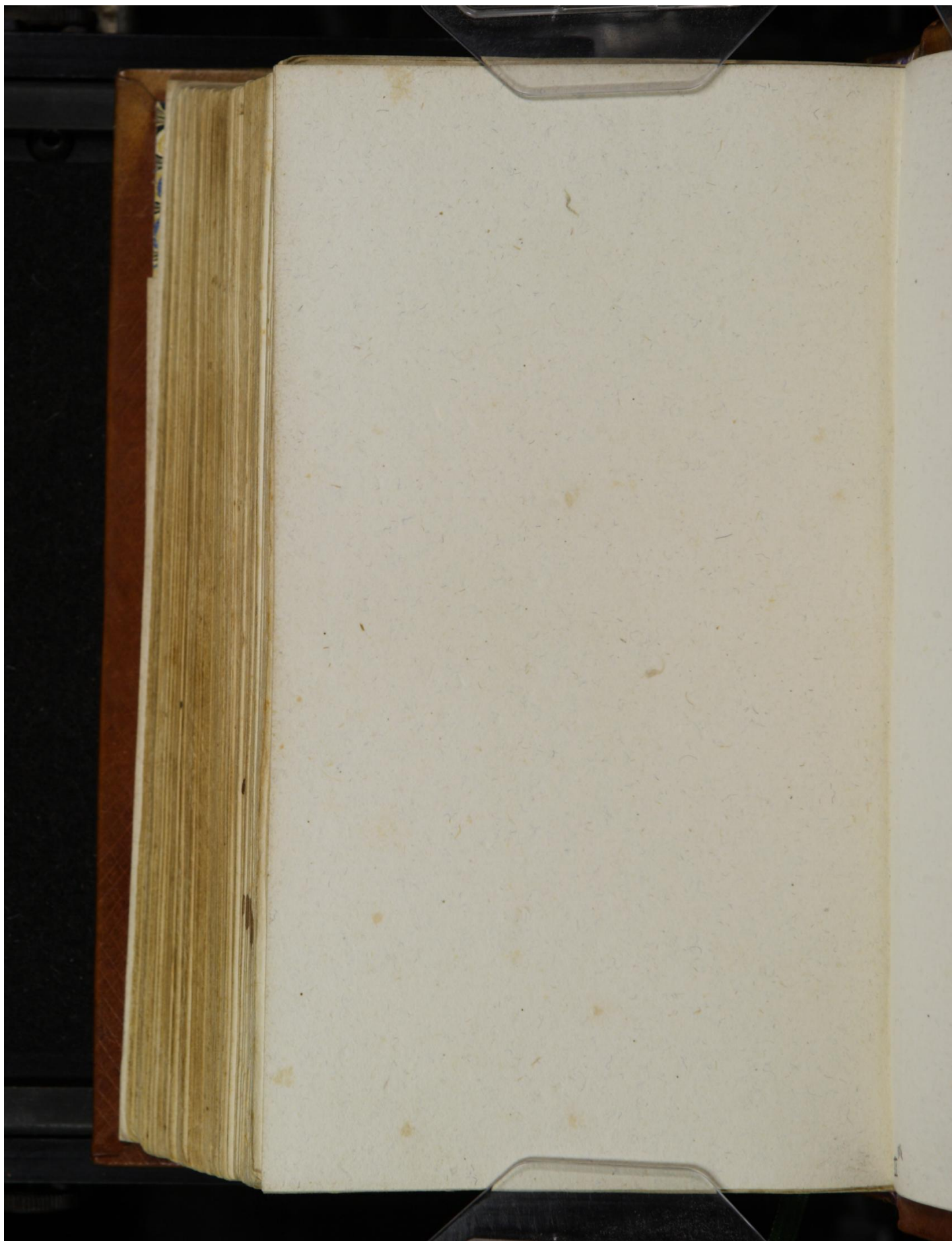

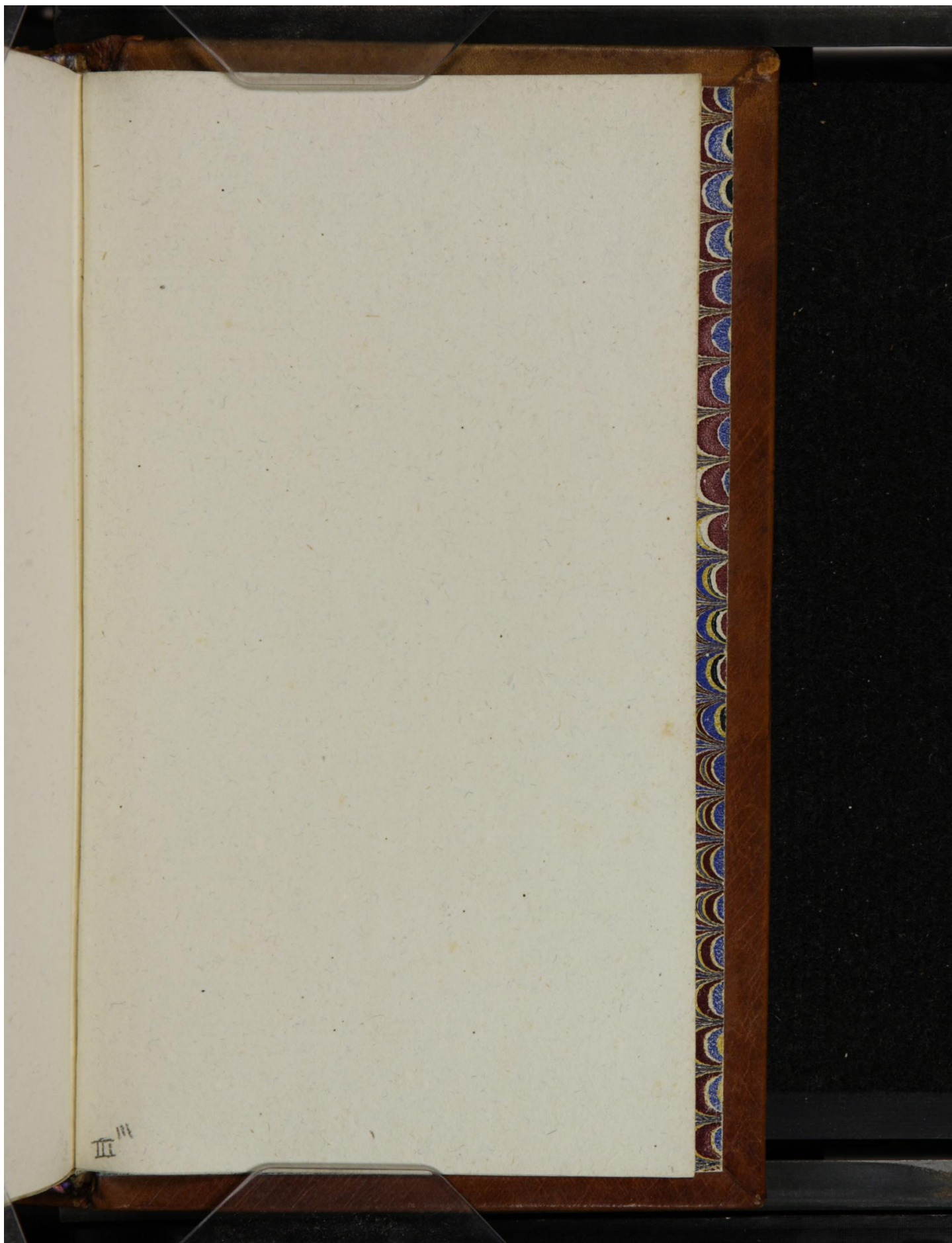

III

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.1.1.11.2

